5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII— No. 1315 Mercuri 1 Iunie 1911

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ IAȘI

IAȘUL MEDICAL

Orașul nostru are onoarea să adăpostească în el corpul medical al țărei, reunit în congres anual. Știm să apreciem cinstea ce ni se face și dorim ca șederea oaspeților noștri în a doua ca pitală a țărei, să le lase amintiri, care să'i despăgubească de osteneala unei călătorii așa de lungi. In dorința ce avem, ca alături de amintirile ce vor păstra despre ospitalitatea orașului nostru, să le putem fi de folos și pentru cunoașterea mai de aproape a noastră, ne propunem a da pentru cunoștința celor ce nu știu încă situația noastră, cîteva amănunte asupra instituțiilor noastre medicale.

Nu vom arăta, în descrierea noastră, situația Facultății de Medicină, care se cunoaște din grevele, memoriile și mișcările ce au făcut acei, cari doresc ameliorarea ei. Ne vom ocupa numai de situația spitalelor din Iași și de ajutorul ce acestea dau pentru instrucția medicală.

Spitalele din Iași — afară de spitalul de Copii „Caritatea" și spitalul israelit, care sunt întreținute din fonduri particulare — sunt toate sub dependența Epitropiei Sfîntului Spiridon. Această instituție întreține în Iași Spitalul Central al Sfîntului Spiridon, Spitalul Cantacuzino Pașcanu, Institutul Gregorian, care cuprinde Maternitatea cu școala de moașe și un institut pentru copiii găsiți, ospiciul de alienați Socola, azilul de infirmi Galata și azilul de bătrîne Logofeteasa Eufr. Balș. Nu vom intra în amănuntele organizărei tuturor acestor instituțiuni; este destul a arăta numai că varietatea lor este dovada pînă unde era împinsă filantropia donatorilor, cari pentru toate aceste așezăminte au lăsat Epitropiei Sfîntului Spiridon o avere, care'i permite un budget de aproape 3 milioane lei pe an. Statul sau comuna nu întrețin nici un spital în Iași, afară de mici subvențiuni ce acordă Epitropiei Sfîntului Spiridon, statul pentru alienații din județele vecine, iar comuna pentru prostituate.

Ne vom ocupa, deci, numai de Spitalul Central al Sfîntului Spiridon, acela care prin organizația sa este menit să servească drept ajutător Facultății de Medicină, pentru instrucția medicală a studenților.

Dacă vom lua de la început organizația acestui spital, vom vedea că aceasta se resimte chiar în administrația sa superioară de defectele, pe care le aduc schimbările politice. Epitropii, în număr de trei, cari conduc acest așezămînt sunt numiți de ministrul de interne; se schimbă, deci odată cu el. Numirea epitropilor fiind exclusiv politică, nu se cere nici o chemare specială, în afară de cea politică; hrisoavele de danie nu pun nici o condiție pentru numirea epitropilor. De aceea, pe cînd la București, hrisoavele impun ca din Eforii Spitalelor civile să facă parte neapărat un membru al familiei Ghika și un Cantacuzino, iar al treilea să fie negreșit medic; la Iași, numai din întîmplare, ultimele două administrații au avut cîte un medic, fiindcă tot din întîmplare aceștia aveau greutate politică. Pentru aceea preocupările medicale nu sunt grija de căpetenie a administrației spitalicești.

In această privință se poate constata o diferență fundamentală între administrația Spitalelor civile din București și a spitalelor Sf. Spiridon din Iași. In București există o continuitate în diferitele administrații, deși se schimbă și acolo odată cu guvernul; aceasta din cauză că atît organizația de acolo, cît și faptul că Eforii fac parte din familia donatorilor, fac că instituția este îngrijită ca un bun al lor, pe cînd în Iași Epitropia Spitalelor este considerată ca un fel de prefectură sau primărie, în care fiecare își zice „după mine potopul". Pentru acea, din pricina cheltuelilor exagerate, Epitropia din Iași este silită în anul acesta să reducă lefuri, paturi de bolnavi, medicamente și material, precum în anul trecut a trebuit să închidă spitalul pentru 4 luni.

O altă diferență fundamentală apoi, stă în aceea că la București—Eforia 'și-a zis de la început că Spitalele trebue să fie sprijinul indispensabil al facultății de medicină și pentru aceia tot ce s'a făcut acolo, a avut de scop a da, în cea mai largă măsură, generațiilor tinere care se formează la cariera medicală, tot ce le trebue și i-a îndrumat în așa fel, în cît trecînd succesiv prin externat, internat, secundariat, tînărul medicinist a devenit un excelent element și-a putut să ducă în toată țara medici buni și bine pregătiți. La Iași, însă, se pare că înadins se consideră Facultatea de medicină ca o sarcină pentru spitale, în cît tot ce se face nu are în vedere de loc școala.

Pentru a ilustra mai bine cele ce spunem, vom arăta care este sprijinul pe care spitalele îl dau școalei. In ce privește serviciile de clinică, în Iași cu mari greutăți s'au putut căpăta clinicile și au rămas legendare luptele ce s'au dus pentru aceasta; nu mai departe de cît acum 10 ani, nu exista în Iași de cît o singură clinică, acea chirurgicală a Doctorului Sculy, care rînd pe rînd a fost azvîrlită și reprimită în spital, după lungi și grele lupte; secțiile de ochi și de boale interne nu erau clinici, ci din fericire profesorii de clinică erau medici primari ai acelor servicii. Clinicele infantilă, dermatologică și chirurgicală, plimbate prin toate unghiurile cele mai improprii, abia au isprăvit de a lua ființă acum 4 ani și sunt încă necomplect instalate.

O altă dovadă de situația inferioară în care e pusă școala, este că profesorii șefi ai serviciilor clinice, nu sunt considerați ca medici primari, nu iau nici o leafă și nu fac parte din colegiul medical al Epitropiei, care după regulamente, este organul consultativ al Epitropilor, în chestiunile spitalicești. Din această pricină șefii serviciilor clinice sunt ostili Epitropiei; în toată conducerea serviciului nu se gîndesc de cît la mijloacele de a face greutăți și risipă de materiale și medicamente.

Dacă trecem, după aceasta, la modul cum e organizat spitalul în vederea instrucției medicale, vom vedea anomalii, care sunt cu totul dăunătoare.

In toată organizarea nu se are în vedere de loc instrucția studenților.

Externatul nu există, din care pricină recrutarea internilor nu oferă nici odată o selecție destul de întinsă. Internatul apoi, el însuși nu oferă de cît foarte reduse avantaje, în cît nu este obiectul de rîvnă a tinerilor studenți. Internii au din această frumoasă misiune numai numele; ei nu sunt interni, n'au nici locuință, nici masă în spital. In aseminea condiții, la concursul de internat se prezintă cu greu atîția candidați cîte locuri și reușesc cu toții.

Dacă trecem mai departe la medicii secundari, de și legea sanitară impune că locurile de medici secundari să se dea pe 4 ani, sunt, totuși, în spitalul central secundari de cîte 18—20 ani; iar concurs de secondariat nu s'a mai ținut de 9 ani.

In asemenea condiții chiar internii cei buni cari ar vrea să ducă pînă la sfîrșit cariera de pregătire medicală, nu pot deveni secundari și sunt siliți să se ducă medici de plasă, de unde nu'i mai aduce înapoi la Iași nici o tentațiune. Din această cauză toate generațiile de medici pe care 'i-a dat școala din Iași, au căpătat convingerea că la Iași locurile se dau după considerații politice, sau după legăturile de rudenie, în cît rînd pe rînd preferă să se exteriorizeze și să lase Iașii pe mîna sistemului de căpătuială politică sau familială.

Aceasta fiind starea spitalului care este destinat a forma, alături cu facultatea de medicină, a da medicii în cea mai mare parte destinați Moldovei, nu e de mirare că studenții în medicină recunosc singuri că alături cu situația ce se dă colegilor lor din București, situația ce li se dă lor la Iași este o ridiculă iluzie.

Dacă o aseminea stare de lucruri, demonstrată în mod violent prin greve și memorii, nu găsește, totuși nici o îndreptare, vina este a acelora cari tolerează ori ce încălcare a învățămîntului, dacă nu le atinge leafa și catedra; vina este a profesorilor, cari au lasat ca Spitalul să devină sinecură politică sau familială; vina este a profesorilor cari au fost epitropi și cari totuși au tolerat ori-ce a vrut să facă din spitale politica.

Și acum, Domnilor medici congresiști, cînd știți că Iașul, în ce privește învățămîntul medical și spitalele, este în afară de legile țărei, să nu vă surprindă lipsa de avînt ce veți găsi la noi. Dacă veți găsi că acest centru universitar sufere cu resemnare și în învățămîntul medical decăderea care de atîta timp îl atinge în toate ramurile, să nu credeți că s'a stins în suflete și avîntul și dorința de a face din Iași mai mult de cît un oraș de provincie. Dacă veți găsi în caleadoscopul d voastră, vorbindu-vă în numele Iașilor, tocmai pe acei cari fac din școala platforma îngîmfărei personale și a intereselor politice, să nu ne faceți insulta de a conchide de la unul la toți, ci să credeți că numai decepția de a vedea pe cei nechemați vorbind în numele școalei, face pe muncitorii cinstiți să se țină de o parte de sistemul de speculă a situației universitare, pentru scopuri străine de știință.

Indărătul personajelor fastuoase, se găsește o numeroasă cohortă, obscură poate, dar care este singura care reprezintă munca științifică rodnică, acolo unde fastul reprezintă numai decor și îngîmfare. Iar dacă, în sfîrșit, vi se va părea că congresul ce vi s'a aranjat este un faliment pentru Iașul medical, să credeți că precum vi s'a pus înainte la aranjarea congresului numai firma celor cari au vorbit în numele Iașilor, tot așa acum, numai firma a dat faliment. Indărătul firmei, care de rîndul acesta își va perde și la d-voastră creditul, pe care la noi l'a perdut de mult, se găsește activul falimentului, acela cari își păstrează valoarea, ori care ar fi dezastrul firmei.

Doctor Ștefănescu-Galați.

† Presedintele supărat

Prea adînc miratele, inveninatele, supăratele, bosumflatele, îndureratele și înșelatele: 1) președinția redacției reclamelor vinului Mariani; 2) președinția soc. medicilor și farmaciștilor; 3) președinția Universității; 4) președinția senatului universității; 5) președinția parchetului trib. Iași; 6) președinția Leagănului sf. Maria; 7) președenția biroului electoral al Universității; 8) preșidinția serbărilor jubiliare ale Universității; 9) preșidenția medicilor societăților de asigurare; 10) preșidinția societății „Salvarea"; 11) preșidinția reprezintării Universității din Iași, la serbările jubilare ale Universității din Lipsca; 12) preșidinția conferințelor cu sujet permanent la Ateneele din Focșani, Bărlad, Piatra-N., etc.; 13) preșidinția delegatului d-lui A. D. Xenopol la alegerea știută; președinția etc. etc. au profunda mirare, inveninare, supărare, bosumflare, îndurerare, înșelare, de a vesti, că prea iubitul lor

† **PREȘEDINTE**

n'a fost ales și

† **Președinte al congresului medicilor**

din care cauză s'a retras din congres, lăsînd astfel în cea mai perfectă sănătate pe d-rul Ehrlich, a cărui invenție avea s'o ridiculizeze, dacă ar fi fost ales și

† **Președinte al congresului medicilor!**

Supărați-vă cu toții!

(ss). *Bercea*
Demetriade
Vacaloglu
Popovici
Ambii dr. Socor

UNDE DUC ‚Cahalul' și ‚anexele'

Celebrul A. C. Cuza a dovedit, cu prisosință, un fapt pozitiv: că are două manii; uneia i zice „Cahalul", celeilalte „anexă la jidanii în presă".

Ambele expresii s'au încetățenit. In Moldova, în Muntenia, în Oltenia, oamenii își zic „Cahalul" ei „Cahalule", avînd și grija să se întrebe tot ei: „oare ce o fi aceea Cahal".

Domnul Cuza 'n'a avut grija să explice, misteriosul cuvînt. Acum nu mai are vreme s'o facă. De vre-o trei ani de zile „cahalește" și „anexează". La aceste două expresii, manii, mistere, se reduce toată activitatea sa, scrisă și grăită, la cursuri, la excursuri, în presă, în conversații.

Domnul Iorga face și treabă bună. A ajuns membru al Academiei, face figură aleasă acolo, a fost în Parlament, a scris enorm, ține cursuri importante—în timp ce d. Cuza, la Iași, căhălește și anexează, anexează și căhălește.

Cu Cahalul și cu anexele vrea d. Cuza să formeze opinia publică, să dee naștere unei alte Românii și să formeze, pentru vîltoarea vieței, tineretul de astă zi, adică un anumit număr de studenți în drept.

Formarea opiniei publice cu ajutorul Cahalului și anexelor, constă în a denunța, ca făcînd parte din Cahal și fiind anexat la jidanii în presă — tot ce nu convine d-lui Cuza și toți cîți nu-i convin.

De alaltăeri încoace, în ultima listă ce o publică, au fost decretați ca făcînd parte din Cahal și, deci, anexați la jidanii în presă: primul președinte al Curții de Apel, consilierul Grigoriu, judecătorii Cihodariu și Suțu.

De ce? Fiind-că primul-președinte, magistrat de peste 30 ani și profesor universitar, lucrînd din ordinul Cahalului, înadins a delegat pe cei trei judecători amintiți, ca să compună Curtea cu juri la judecarea procesului plagiatului, iar judecătorii au primit ordin — tot de la Cahal—să numească expert pe d. N. Xenopol, ba pe Gherea „birtaș jidan la gara Ploești".

Aceste nu sunt insinuații. Domnul Cuza, profesor la facultatea de drept, spune absolut pe față, că toate au fost dinainte ticluite și că judecătorii au primit poroncă—de la Cahal—să procedeze cum au procedat.

Cahalul a fost ascultat, căci el singur, spune d. Cuza, dacă ar fi judecat procesul plagiatului, n'ar fi dispus alt-fel.

Iată la ce l'au dus pe d. Cuza cele două manii ale sale: la însultarea întregei magistraturi, la afirmarea fără înconjur, că nu mai avem justiție pentru romîni, în țara romînească.

Pînă cînd, vor rămînea nepedepsite asemenea „formări" de opinii publice?

OAMENI ȘI LUCRURI

Din poezia medicinei

Am amintit acum de curînd că profesorul de fiziologie din Paris, savantul Charles Richet—care se ocupă în același timp de reformele gramaticale și ortografice dar e și un excelent poet—a tipărit nu de mult un volum de fabule medicale sub titlul „Pour les grands et les Petits". Toate bucățile volumului respiră cumințenia și dragostea de oameni; ele sunt inspirate de o filosofie duioasă și blajină, dar mai cu saamă de ideea că omul se cuvine să fie modest iar nu infantuos, cu toate cuceririle științei.

Reproducem astăzi una din fabulele volumașului, redînd-o în traducere aproape fidelă:

MICROBUL

Ci iată te odată, izvor de multe plîngeri,
Monstru mic, răufăcător!
De acuma știu că o să sîngeri
Subt ochiul meu stăpînitor.
Ai vrut zadarnic să-ți ascunzi ființa
In lumea fără de sfîrșit,
Dar pîn' adînc te-am urmărit
Cu 'ndeminarea și știința...
Am învățat misterul vieței tale 'ntregi;
Știu legea după care te naști, trăești și pieri,
Cunosc abisul tainic din care te închegi
Știu tot ce fu enigmă în juru-ți pînă eri,
Iar marea mea izbîndă
E încă o dovadă
Că mintea omenească stă pururea de pîndă
Și 'n fața-i tot mai multe obstacole or să cadă.

*

Astfel vorbea un mîndru învățat
Zimbind cu îngîmfare
Cătr'un microb pe care
De abia 'l descoperise 'n aparat.
Dar cînd rostea așa cuvinte,
Uitase să mai iee—aminte
Că un microb la fel
Se furișase 'n el,—
Că boala îl pîndește
Și trupu-i otrăvește;
Că un scîrbos atom
Ființa lui îi roade,
Cum viermii rod din pom
Și foi și trunchiu și roade.
E-un om pierdut! Nu-i cu putință
Comorile științei pămîntești
Să-l mîntuie de suferință:
Triumfător, ce groaznic te sfîrșești!

Drept încheiere scoatem exemplului funest:
Ori cît de mare-i omul, se cade a fi modest...

. . . . . .

Cine a avut prilejul să vadă pe savantul Richet, să asiste la un curs al lui, să-l urmărească în laboratorul lui de fizologie, s'a putut convinge că este modestia însăși.

Ceea ce nu l'a împiedecat să fie nu numai un învățat cu renume european, dar și un scriitor de mare talent.

Rodion

Medicii și profanii

Costumul doctorilor.—Publicul și esculapii.—O tradiție dispărută.—Seriozitatea profesiunii. — Inima în medicină. — O greșală mortală.—Pe altarul sacrificiilor.

In magistrala sa lucrare despre „Medici și Clienți" profesorul italian Ughetti, scrie următoarele:

„S'a dus vremea, cînd magistrații nu purtau barbă, cînd militarul se distingea printr'o mutră posacă și prin mustața înțepenită cu cosmetic, cînd miniștrii nu umblau pe jos, iar aristocrații vorbeau cu un rîrîit. Medicul s'a desbrăcat și el de semnele exterioare ale profesiunii sale.

Chiar cu cîțiva ani în urmă nu ne închipuiam un medic altfel, de cît cu cilindru, favorite, îmbrăcat în negru și cu un baston de trestie indiană, — din care cauză era recunoscut și dintr'o mie, după exteriorul său.

Astăzi democrația nivelează toate; așa că aerul de modernizare care trece peste tot și toate, au dat și medicului acea libertate personală ce-i era odată interzisă; astăzi el se îmbracă cum îi place, rîde și cînd se află în public, și se duce la teatru, cînd îi face plăcere.

In unele țări, ca Anglia și Franța, se mai găsește cîte un exemplar din vechile ediții și alături de bunul bătrîn cu fața rasă, cu părul lung și cu cravata albă, întîlnești un medic modern, în costumul cel mai nou, cu bărbița mică și frizura de dandy.

Semnele exterioare ale profesiunei s'au pierdut, și în felul acesta medicul nu se mai deosebește de alți cetățeni; și cu toate acestea el continuă a avea semnele sale caracteristice de recunoscut, care nu pot trece neobservate pentru un ochiŭ exercitat. Aceste particularități profesionale încep, mai ales după vrîsta de trei-zeci de ani, să imprime pecetea lor figurii și întregii persoane, și de la această dată să se tot pronunțe și să se desvolte mereu.

Tot așa, cum la un comic liniile, de exemplu, care se întind de la nas la colțurile gurii, se pronunță așa de mult în decursul vremii, încît îl vezi în viața zilnică, de aproape, nu mai înțelegi dacă rîde sau plînge, tot așa e și cu încrețiturile de pe frunte ale medicului, provenite din multă gîndire. Nu doară că în genere ar gîndi *mai mult* ca matematicianii, juriștii, etc. ci pentru că sunt siliți în fiecare moment să-și bată capul cu o întrebare, o îndoială, o greutate diagnostică și să găsească o soluție justă în orice situație s'ar afla,

Acest exercițiu mereu repetat, această frecvență și subită înturnare de la veselia cea mai mare la seriozitatea cea mai adîncă, constitue unul din semnele cele mai distinctive ale medicului. E deajuns ca într'o societate veselă să ceri unui medic informații asupra unui bolnav, pe care l'a vizitat în aceiași zi, pentru a observa o oarecare schimbare în înfățișarea sa. Ceea ce se întîmplă tuturora în asemenea cazuri se arată la el în mod mai hotărît, din cauză că sbîrciturile de pe frunte eunt așa de pronunțate.

Viața lui e, în general, o permanentă trecere de la bucurie la suferință: își petrece zilele între risipitoarea splendoare a bogaților și mizeria goală a săracilor. Aș putea oare să uit, cum am fost luat odată din mijlocul nunții unui tînăr bancher, la un lucrător căruia mașina îi rupsese toate oasele? Și altădată, cînd după un *déjeuner* electoral, la care am fost tratați mai mult cu promisiuni false, de cît cu vinuri curate, am trebuit să procedez la autopsia unui biet om, care a fost găsit mort în noaptea precedentă, pe șoseaua națională, nu știu dacă de foame sau de frig?!

*

O părere, care e mult răspîndită și la oamenii binevoitori, este că medicii n'au nici o milă de suferințele bolnavilor lor; dar nimic nu e mai falș ca această apreciere. Daudet a simțit just lucrul, cînd a pus în gura doctorului Bouchereau următoarele: „se crede că noi medicii nu simțim nimic, că nu îngrijim în bolnav de cît boala și nici odată pe omul suferind.

Ce eroare! Am văzut pe profesorul meu Dupuytren plîngînd lacrimi ferbinți, din cauza unui copil care suferea de difterie și Dupuytren avea reputația de grozav de nesimțitor... Dar acele strigăte, stîrnitoare de milă, ale mamei îngrozite, acele mîni tremurătoare care-ți cuprind brațele! Copilul meu! Scăpa-

ţi-mi copilul! Dar taţii, care fac pe grozavii şi te întrebă cu voce bărbătească, în timp ce lacrimile le stau pe obraz: îl veţi scăpa de pericol, nu-i aşa, d-le doctor? — Poţi fi cît de oţelit: astfel de scene te vor ajunge la inimă... Patruzeci de ani de ani de practică, cu fiecare zi ce trece devii mai simţitor!"

Dar se va spune poate, că părerea lui Daudet este aceia a unui romancier şi nu-i cuminte să-i dăm prea multă crezare.

Atunci, poate că părerea mea ca aceea a unui medic bătrîn, va fi mai bine primită, şi afirm că Daudet are multă dreptate! Cîte nopţi nedormite, cîtă suferinţă şi durere nu ne pricinuesc bolnavii noştri! Şi n'o spunem şi pe asta — fiindcă-i adevărat — cîte lacrimi nu avem de ascuns provocate de amicii noştri bolnavi!

Căci ţi se strînge inima, mai ales cînd vezi suferind tinerii şi dintre ei copiii, pentru că aceştia se cramponează de viaţa care li se pare aşa de frumoasă, şi pe care n'ar vrea s'o părăsească aşa de timpuriu.

Ah, ce fel de *inimă* ar fi scris bunul meu De Amicis, dacă, pentru nenorocirea lui, s'ar fi făcut medic!

Nu ştiu ce să zic alta, dar el ar putea des gur să demonstreze mai bine, că mila prinde rădăcini şi în inima medicului, că actele sale nu sunt dictate numai de interes, că simte asupra sa apăsarea unei răspunderi grele şi că nu se leapădă de loc de gîndurile ce se rapoartă le ea, îndată ce a părăsit pe bolnav.

Şi ca şi acum toate acestea n'ar fi îndeajuns, se mai adaugă la rănile ce ţi le produc mila şi durerea altora, destul de des, şi acelea pe care le cauzează şi amorul propriu rănit, nerecunoştinţa mulţimei, senzibilitatea exagerată sau diversele feluri de ignoranţă, şi de răutate omenească.

Ca exemplu pînă la ce extreme poate merge un medic, care se simte vinovat de o eroare, este cazul profesorului Kolomnine.

Acest excelent chirurg avea să opereze o femee de o boală a intestinului gros şi pentru a o cruţa de dureri, se gîndi să-i facă o injecţie de cocaină în intestin. Această doctorie era pe atunci de puţină vreme introdusă în medicină Din această cauză el întrebă pe un coleg de farmacologie, ce cantitate s'ar putea lua şi acesta răspunde: zece centigrame. Profesorul mai caută şi alte informaţiuni în jurnale şi cărţi medicale şi găsi că în multe cazuri s'a dat o doză de 2 grame şi jum.

Pentru a proceda cu precauţiune, el se mărgini la o injecţie de un gram şi începu apoi operaţia.

După o jumătate de oră se manifestară toate simptomele unei intoxicaţiuni grave, şi, de şi s'au întrebuinţat toate mijloacele posibile pentru a o salva, bolnava socumbă repede.

Autopsia a stabilit că biata femeie s'a perdut din cauza unei intoxicaţiuni cu cocaină şi — mai mult — că boala diagnosticată nici n'a existat.

Toate acestea produseră o impresie aşa de adîncă asupra lui Kalomnine că nu s'a mai socotit demn de marea reputaţie de care se bucura pînă atunci,— ba, s'a crezut mai ales nevrednic de a mai trăi.

Se întoarse acasă şi un glonte de revolver puse capăt acolo unei existenţe glorioase şi unei vieţi închinate în serviciul ştiinţei!"

*

Negreşit. E lucru drept ca din timp în timp cîte un act de sacrificiu să răscumpere, în templele ştiinţei hipocratice, numeroasele, prea numeroasele greşeli ce se fac pe seama pacienţilor. Pentru că medicina e *singura* profesiune în care e angajată viaţa.. altora, nu numai a acelor care o practică.

A.

Litere-Ştiinţe-Arte

Maeterlinck şi medicina. — Una din marile publicaţiuni franceze, făcînd biografia poetului Maurice Maeterlinck, a afirmat între altele, că scriitorul începuse cîndva prin a studia medicina. La aceasta poetul răspunse prin următoarele:

Les 4 chemins, Grasse
(Alpes-Maritimes)
12 Mai 1911

Scumpe Domnule,

N'am început prin a studia medicina. Am studiat dreptul pentru a mă supune tradiţiilor familiei mele, după cari trebuie ca băiatul cel mare să fie avocat.

Pînă în ziua mea din urmă o să-mi pară rău că m'am supus acelor tradiţiuni şi că am consacrat cei mai scumpi din anii unei *celei mai deşerte dintre ştiinţe*. Toate instinctele mele, toate gusturile mele mă îndreptau către studiul medicinei, care—sunt din ce în ce mai convins—este cea mai frumoasă chee de a pătrunde în marile realităţi ale vieţei.

Maeterlinck.

*

Victimile clericalismului în Canada le arată într'o lucrare recentă R. de Marmaude, care între altele povesteşte de rectorul universităţii din Laval, s'a ridicat contra profilaxiei tuberculozei şi a considerat ca anti creştini pe doctorii cari au interzis profesorilor, atinşi de boală să continue a servi în văţămîntul. Faptul a avut loc în 1904 şi vicerectorul universităţii a fost numit de atunci, Episcop de Joliette.

*

Pentru comemorarea primului centenar de la naşterea lui Verdi, se va deschide în 1913, la Parma, o expoziţie artistico-muzicală teatrală. Revista care ne aduce această ştire, are grija să ne spună că e sărbătorirea primului centenar. E sigur. De cea a celui al doilea, nici n'o să mai fie vorba, poate...

*

STRUNA ZILEI

CONTACT CU EFECT

In chestia relaţiilor I. P. S. S. cu sora Olympia V... se păstrează rezerva cea mai mare.
Un ziar.

Anevoie va 'nţelege
Lumea proastă şi profană
La un Sfînt ca Atanase
O mîndrie... O'ympiană.

Congresul Cercurilor

Agapa la Perjoaia.—Tuasturile.—Plecarea congresiştilor la Ungheni.

Congresesiştii, după ce au vizitat Cetăţuia, au venit la orele 8, ieri seara, la grădina Perjoaia de pe Galata, unde au luat masa.

Alţi congresişti, aşteptau în sala Turn-Verein, crezînd că masa va avea loc acolo.

In timpul mesei a cîntat fanfara comunală. S'au rîdicat o serie de tuasturi: d. Fulga, pentru congreşişti: d. Ştefăniu, consilier comunal, pentru guvern şi pentru şefii din Iaşi ai d-lui Ştefăniu: primarul şi diverşii prefecţi.

Domnul Butculescu (naţionalist,) pentru stîrpirea elementului străin, care a acaparat tot comerţul; d Cernăţeanu pentru M. S. Regele; d. Dobrescu, pen tru autorităţi; d. Pruşan, pentru cercurile comerciale; d. Lupulescu, pentru Patrie şi comerţ.

D. Justin Adace (farmacist din Iaşi), a spus în tuastul său, că este romîn din Transilvania şi că, stabilit în Iaşi, luptă pentru înflorirea comerţului romîn. De aceea regretă, că nu s'a lucrat serios în coneresul de faţă şi nici nu speră că dizideratele exprimate în congres vor fi traduse în fapt.

Relevează faptul, că primarul şi prefectul poliţiei, de şi au fost invitaţi la banchet, s'au făcut aşteptaţi şi n'au venit. Oratorul, aplaudat frenetic, infierează ţinuta condemnabilă a autorităţilor.

Farmacistul Babencu, tuastează pentru presă, care a contribuit mult la ţinerea congresului. Relevează că ziarul *Opinia*, ca omagiu adus congresului, a apărut astăzi, de şi sărbătoare, în ediţie specială.

Domnul Filipescu (Bucureşti) îşi arată profunda nemulţumire contra autorităţilor, cari de şi poftite, n'au bine voit a se coborî, în mijlocul comercianţilor.

Domnul Stamatopol (ziarist), mulţumeşte d-lui Babincu pentru atenţia sa faţă de presă.

Mai tuastează domnii Tancu, pentru cercuri şi d. Constantinescu pentru d. Butculescu.

Congresiştii au plecat astăzi la Ungheni-Romîni, de unde vor trece în Ungheni-Ruşi.

Cu trenurile de seară, cea mai mare parte se vor reîntoarce la vetrele lor.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Aduce la cunoştinţa onor. clientele că cu începere de azi produsele fermelor şi viile proprii se vînd sub preţul pieţei deşi sunt superioare ca calitate şi anume:

	Kg.	Litrul
Brînză de vaci proaspătă		0.50
Lapte dulce proaspăt, analizat de on. serv. san.		0.25
	oca	0.35
Caş gras de munte		1.20
Delicioasă brînză de munte nouă		1.40
Brînză de Brăila grasă		1.80
Excelentul unt pentru cafea, ciai		5.00
Delicioasa smîntînă centrifugată		2.20
Unt de gătit proaspăt	3.00	
Iaurt de oi cu castronul şi cu		Kg.
Gervais romînesc pachetul		0.50
Delicioasa urdă dulce		1.60
Zilnic ouă proaspete garantate		6.00 o/o
Caşcaval de penteleu		2.40
Adevarata grăsime de porc topită	2.20 kg.	

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţuri populare începînd de la 0.60 litrul.

Pentru comenzile de vinuri de la 10 litruri în sus, făcute verbal sau prin o carte poştală adresată Debitului, se trimite la domiciliu. **Administraţia.**

CONGRESUL MEDICAL

— Ziua a doua —

Şedinţa a doua, care a fost suspendată la orele 3 jum., se redeschide la orele 4. Se citeşte o scrisoare, prin care d. dr. Demetriade, comunică că nu-şi desvoltă comunicarea anunţată, după care d. dr. Tizescu îşi desvoltă comunicatul anunţat, despre raporturile dintre medici şi ceilalţi funcţionari publici.

Iau parte la această discuţiune d-nii d-ri Sion, Rigani, Stavrescu, Zvoie, Machelarie şi Ţurcanovici. Toţi se plîng de neajunsurile ce întîmpină medicii funcţionari de la diferite autorităţi.

Se dă apoi citire telegramei prin care M. S. Regele face călduroase urări pentru propăşirea asociaţiei, după care şedinţa se suspendă, pentru alegerea comitetului asociaţiei.

*

Fusese propuse două liste. Una ce avea în frunte pe d. colonel Andreescu şi număra şi pe d. dr. Bogdan; alta prezintată de mai mulţi membri, în frunte cu d. dr. Cantacuzino.

Prima listă era susţinută de guvernamentali şi în favoarea ei intervenise şi d. dr. Bărdescu, directorul general al serviciului sanitar.

Cu toate aceste, a înlăturat-o cu totul alegînd pe membrii, cari figurau în listă, în frunte cu directorul Cantacuzino.

Iată rezultatul:

Votaţi 94.
Majoritate 48.

Au fost aleşi ca membri în noul comitet al asociaţiei generale, d-nii d-ri I. Cantacuzino profesor Bucureşti, I. Bejan Bucureşti, H. Botescu Bucureşti, M. Bruteanu Bucureşti, N. Burghelea Bucureşti, N. Drugescu Bucureşti, C. Gheorghian Bucureşti, A. Leonte Bucureşti, N. Lupu Bucureşti, G. Martinescu Bucureşti, P. Negrea Bucureşti, Al. Şaabner Tuduri Bucureşti, V. Sion, profesor Bucureşti, Titu Dumitrescu Piteşti, P. Inotescu Buzeu, Stavrescu Galaţi, Teodor Dumitrescu-Brăila Calaraşi, G. Demetriade, profesor Iaşi, C. Constantinescu Ilfov, I. Mezincescu Iaşi, G. Tănăseanu Ilfov, G. Rigani C. Lung, Z. Popescu Ploeşti, C. Vasiliu Ploeşti, I. Panea Focşani.

Şedinţa s'a ridicat la orele 6 jum. seara.

*

Agapa de aseară

Şi aseară, la orele 7 jum., medicii congresişti, s'au întrunit la o agapă care a avut loc, în sala otelului Binder.

De astă dată numărul participanţilor era puţin mai mic, dar masa mult mai bine servită. Nici şampania n'a lipsit.

D. dr. *Thiron* a fost proclamat preşedinte al banchetului.

D. dr. Thiron, ridică cel dintăiu tuast.

D-sa roagă pe oaspeţi a lăsa la o parte chestiile personale, pentru a nu turbura atmosfera de înfrăţire, din astă seară.

Continuînd, se ocupă de facultatea de medicină din Iaşi, care datează abia de 30 de ani, pe cînd şcoala de medicină din Bucureşti e mult mai veche. Facultatea din Bucureşti, situată în centru, în apropierea autorităţilor superioare, s'a bucurat de toate avantagiile însă cea din Iaşi a avut de luptat cu multe greutăţi, n'a avut laboratorii n'a avut mijloace, a suferit suprimări pe cale budgetară. Facultatea din Iaşi a adus totuşi mari foloase în marginele posibilităţei.

Spune că absenţa profesorilor, trebue considerată ca întîmplătoare şi în orice caz aceasta nu are şi nu poate avea nici o influenţă asupra mersului societăţei.

Termină, închinînd pentru măreţia continuă a asociaţiei generale a medicilor din ţară.

D. dr. *Botescu* constată cu plăcere, că azi s'a creiat cangresiştilor o atmosferă mai plăcută, care compensează întru cît-va atmosfera greoaie de eri, şi acesta datorită societăţilor medicilor şi naturalişti şi medico farmaceutică, care au pus tot zelul pentru a ne face şederea în Iaşi, pe ziua mai interesantă.

In ceia ce priveşte pe profesori, mulţumim celor presenţi, dar mulţumim şi celor absenţi, căci fie care face ce poate.

In sufletul nostru, se pot naşte sentimente, pe care însă nu le putem exprima, ba chiar trebue să le ascundem cînd e vorba de lupta ce trebue s'o dăm pentru idealul comun.

Regretînd micile incidente petrecute, trebue să le considerăm ca absolut personale. Roagă pe toţi să uite ori ce amimositate, să aibă în vedere idealul comun, şi să nu imite pe d. profesor Demetriade, care nu a venit să-şi desvolte comunicarea anunţată, tocmai cînd era aşteptat de un auditoriu distins, care voia să-l asculte.

Ziua de azi, ne-a fost plăcută. Au avut prilejul să admirăm frumoasa universitate şi să admiră ospiciul de la Socola, care este o instituţie model. Vom pleca de aci încîntaţi şi nădăjduim că la congresul viitor, ieşenii vor veni în număr mare la Bucureşti, unde îi vom primi cu braţele deschise—dar poate tot cu mai puţini profesori, căci şi profesorii din Bucureşti fac la fel.

Şi să sperăm, că congresul viitor, va aduce un număr mare de membri, ca din sinul său să nu fi numit numai directorul general, dar chiar ministrul.

D. Dr. Ţurcanovici, zice că este un fiu sufletesc al Iaşului, căci în Iaşi şi-a făcut şcoala. Spune că Iaşul a fost leagănul ideilor mari, cari au adus Romînia de azi. Aduce prinosul seu de admiraţie facultăţii de medicină, care de şi avea de luptat cu multe greutăţi a dat totuşi roade însemnate.

Işi exprimă dorinţă ca şi de Facultatea din Iaşi, să se spună că este o fală a ţărei.

D. Dr. Veisa, în numele societăţei de medici şi naturalişti şi în acel al societăţei medico-farmaceutice, mulţumeşte congresiştilor, care au admis ca al 15-lea congres să aibe loc în Iaşi.

Spune că absenţa preşedinţilor acestor societăţi, se datoreşte unor întîmplări familiare.

In numele corpului medical din Iaşi şi al populaţiunei ieşene, roagă pe congresişti să fie siguri, că ori de cîte ori vor veni în Iaşi, vor fi primiţi cu entuziasm şi căldură.

D. dr. *Zosin*, aclamat, regretă, că nu a putut lua parte la lucrările congresului, speră însă că în şedinţa de mîine, îşi va spune cuvîntul în unele chestiuni.

Continuînd, spune, că în Iaşi s'a născut întăia mişcare ştiinţifică din ţară, prin înfiinţarea societăţei de medici şi naturalişti, la 29 Iunie 1833, de către medicii Zota şi Cihac.

Face istoricul societăţei, greutăţele ce a întîmpinat şi fala de care s'a bucurat.

Aceşti antimergători, au a fi o icoană vie în sufletele noastre. Ei au avut ca ideal patria şi neamul, şi au propagat unirea ca mijloc pentru realizarea acestui ideal. Putem dar fi încîntaţi, cînd ne gîndim la toţi cîţi muncesc pentru întîmpinarea unirei în corpul medical.

Mă închin în faţa acestora, cari înţeleg solidaritatea, şi nu în faţa acelora, cari înţeleg solidaritatea prin nesolidaritate.

Intr'o frumoasă peroraţie, care a stărnit aplauze frenetice, d. dr. Zosin, închină pentru toţi acei, cari cu trup şi suflet se găsesc în acest congres, în a această sală.

D. dr. *Thiron*, închină pentru sexul frumos.

D. dr. *Jugureanu*, aminteşte de opera doctorului Davila, care de şi strein, a fost totuşi bun romîn, şi căruia se datoreşte facultatea de medicină, şcoala de farmacie şi şcoala de medicină veterinară din Bucureşti.

Inchină paharul în memoria regretatului Davila, care şi-a găsit moartea în exerciţiul misiunei sale.

In tot timpul banchetului, care a luat sfîrşit, la orele 10 jum., maestrul Arghir, a delectat pe oaspeţi, cu variate cîntece naţionale.

INFORMAŢII

❑ **Procesul Chiricescu.** — *Procesul doctorului Chiricescu, profesor la facultatea de teologie, se va judeca la 14 Iunie înaintea consiliului superior de judecată, compus din domnii Pangrati, Onciul şi I. Rallet.*

❑ *Regimentul 2 artilerie se va numi, pe viitor, regimentul „general Manu"—ca omagiu adus ilustrului defunct, care a fost creatorul artileriei în România.*

❑ *Din T.-Severin s'a telegrafiat direcţiei sanitare că un caz suspect de deces s'a declarat în localitate.*

Mortul a fost dus la morgă şi azi s'a cerut analiza organelor.

Sunt temeri de un caz de holeră.

❑ Avocatul Alex. Mustea a fost ales decan al consiliului de disciplină din Roman; d. Melinte a fost ales membru iar pentru al doilea loc s'a declarat balotaj.

❑ Duminică seara, cu prilejul sărbărilor din grădina Copou, au luat foc nişte rachete şi alte focuri de artificii, ce erau aşezate pe o bancă. Au luat foc de la scînteele altor rachete, rinind grav la urechea dreaptă, pe d. Enea Popa şi un copil al d-lui Carp Roşioru, care copil a fost internat în spital. Alţii au fost rîniţi mai puţin grav.

❑ Un caz de anghină difterică a fost constatat ieri, în strada Golia.

❑ Iată numele studenţilor facultăţii de Medicină anul I-iu care au reuşit la examenele de lucrări practice.

Ariton Ioan, Balaban Timofte, Columb Nicolae, Costinescu Agatha, Demetrescu Emil, Fingherhutt Augusta, Gheorghiu Constantin, Gheorghiu Ioan, Grünspun Vera, Leibovici Sigmund, Mavromati Leonida, Naftulea Adela, Oprescu Gheorghe, Papazian Garabet, Strat Ecaterina, Simionescu Filoteia, Timotin Const., Zalmanovici Estera.

❑ **Procesul Mitropolitului Primat.**— Astăzi începe ascultarea martorilor citaţi în procesul intentat de P. S. S. Episcop de Romau, I. P. Mitropolitului Primat Atanasie.

Ascultarea martorilor se face în biserica Mitropoliei de comisia de trei arhierei, compusă din P. P. S. S. Arhierei Sofronie Craioveanu, Meletie Constănţeanu şi Calist Botoşeneanu.

La deposiţia martorilor vor fi de faţă I. P. S. Mitropolit Primat şi P. S. Episcop de Roman, cari vor face întrebările de care au nevoe, martorilor citaţi,

*

P. S. Episcop de Roman Safirim a fost eri dimineaţă la cancelaria Sf. Sinod unde a cercetat dosarul actelor depuse de I. P. S. Mitropolit Primat în actualul proces.

P. S. Episcop de Roman e foarte liniştit şi aşteaptă cu nerăbdare ziua de Vineri 3 Iunie cînd se va începe judecarea procesului.

Primul proces care va veni în judecată va fi al I P. S. Mitropolit Primat Atanasie pentru erezie, imoralitate şi plagiat.

In urmă se va judeca şi procesul P. S. Episcop de Roman ridicat de cei trei arhierei acuzatori P. P. S. S. arhierei Theodosie Ploeşteanu, Nicodim Băcăoanul şi Evghenie Piteşteanu Humulescu.

*

Martorii citaţi în acest proces au sosit în Capitală de ieri dimineaţă.

Astă-zi la orele 8 dimineaţă se vor duce la Mitropolie unde vor depune cuvenitul jurămînt şi vor mărturisi tot ce ştiu privitor la acest proces.

Citaţiile au fost distribuite Duminică. Au fost găsiţi toţi martorii propuşi de Episcop.

Mai greu e cu martorii propuşi de Mitropolitul Primat: rudele Olimpiei Vasilescu. Pentru aflarea domiciliilor acestora, autorităţile fac încă cercetări.

❑ Doamna Marietta Buchmann, domiciliată str. Ştefan cel Mare 21, făcîndu-şi fricţiuni cu spirt şi voind să stîngă lumînarea după ce terminase fricţiile, spirtul a luat foc, producînd leziuni doamnei, a cărei stare nu este gravă.

❑ **Escursiunea la Hîrlău.**—In zilele de 29 şi 30 Maiu o parte din elevii şcoalei Normale „Vasile Lupu" din Iaşi, în număr de 41, sub conducerea profesorului şcoalei, au făcu to excursie şcolară la Hîrlău.

La gară au fost întîmpinaţi de autorităţile locale, din frunte cu d. primar Deleanu, elevii şcoalei cu drapel au intonat „Deşteaptă-te Romîne".

In grădina publică de la biserica sf. Dumitru s'a servit o mică gustare; Primarul a salutat cu bucurie venirea şcoalei normale „V. Lupă" în tîrguşorul Hîrlău la care a răspuns d. Gh. Ghibănescu, mulţumind d-lui primar, autorităţilor locale şi corpului didactic de frumoasa primire.

O horă mare s'a înscins apoi în grădină.

Pe la oarele 4 s'au vizitat biserica Sf. Dumitru, catedrala Sf. Gheorghe, jariştea Curţii Domneşti de pe malul Bahluiului; apoi excursioniştii au plecat spre Maxut şi Deleni, distanţă de 5 klm.

La Deleni s'a făcut o frumoasă primire la şcoală unde corul şcoalei a cîntat diferite cîntece sub conducerea învăţătorul Romanescu, iar directorul şcoalei a salutat pe excursionişti. A răspuns d. Gh. Ghibănescu, îndemnînd la urmă pe luptătorii singuratici ai culturei, în lupta contra ignoranţei. Prin unire de forţi munca fie căruia e întreită şi vede cu bucurie frumoasele rezultate a şcoalei din Deleni.

La curte d. Gr. Ghica-Deleni cu d na au întîmpinat pe oaspeţi şi cu toată bura de ploae, escursioniştii au plecat spre pietrărie în deal, vizitînd renumita carieră de piatră de moară; apoi s'au dus în pădure la schitul vist. Iordachi Cantacuzino, zidit în 1724, Iunie 29, cu hramul sf. Neculai. In acest schit se află îngropaţi: Iordachi Cantacuzino vel logofăt 1758 şi vel vornic Gh. Cantacuzino, călugărit şi mort în Decembrie 12, 1798. Se zice că pe lîngă acest schit era satul *Lacurile*, distrus în 1862, şi că aici ar fi învăţat carte Iosif II Naniescu, Mitropolitul Moldovei.

Sara la 9 s'a servit escursioniştilor o bogată gustare la şcoala de băeţi, condusă de harnicul director Toma Zaharia; şi poliţia a luat măsuri de găzduirea elevilor.

Luni 30 Maiu excursioniştii au vizitat fabrica de steclărie a d-lui Berman Iuster din Maxut, o foarte frumoasă şi complectă instalaţiune. Directorul şi şeful fabricei, d nii H. Langrasis, şi B. Baidaff au dat escursioniştilor toate lămuririle, apoi au servit o frugală masă, în care timp orchestra fabricei a cîntat diferite cîntece. După masă şi cîntece a urmat şi dansul, şi după brîu şi după horă s'a bostonat cu personalul fabricei.

Cu trenul de 3 p. m. excursioniştii au plecat din Hîrlău, ducînd cu dînşii frumoase amintiri.

Escursioniştii s'au fotografiat cu autorităţile locale într'un frumos grup pe lespedele scărilor bisericei sf. Gheorghe; iar elevii au decalchiat pentru şcoală cele 2 inscripţiuni slavone ale bisericii domneşti.

Congresul medical

ZIUA a 3-a

Astăzi, Marţi 31 Mai, membrii congresului medical s'au întrunit dimineata la ora 9 la Asociaţia medico-farmaceutică, unde d-nii doctori Bogdan şi Demetriade le-a arătat localul Asociaţiei şi al Salvărei. După aceia au mers cu tramvaele la abator, conduşi de către d. dr. Demetriade şi au vizitat cu de-amănuntul toate instalaţiile sub conducerea d-lui director Georgescu.

In urmă înapoindu-se în oraş, s'au împărţit în mai multe grupe şi au vizitat sub conducerea d-lui dr. Zosin, biserica Trei Erarhi, Mitropolia, biserica Cetăţuia, Sf. Neculai, Teatrul etc.

Şedinţa de după ameiază

Şedinţa se deschide la ora 2 şi 20 sub preşidenţia d-lui dr. Augustin. D-sa citeşte o petiţiune a d lui doctor Demetriade, prin care arată că eri fiind indispus, n'a putut desvolta raportul său asupra rezultatului tratamentului cu 606.

— Se admite ca raportul să fie citit după ce se va isprăvi ordinea de zi.

— Se citeşte o petiţiune a 40 d ni medici de plasă de a li se admite ca stagiul de plasă pentru a putea fi numiţi definitiv fără de examen, să fie de 5 ani în loc de 7.

Se hotăreşte ca această cerere să fie înaintată comitetului central, pentru a face intervenţia necesară.

— Se recomandă de asemenea comitetului central cererea d lui dr. Hobincu pentru a se cerceta cauzele pentru care a fost mutat de la o plasă la alta, iar dacă se va găsi că n'a avut nici o vină, să fie mutat la loc.

— Se dă cuvîntul d lui *Dr. Sion*, pentru a'şi dezvolta raportul său asupra *legei sanitare şi roadele ei!*

Spune că congresul nu trebue să se teamă că d-sa va face politică, de şi congresul a făcut pînă acum în două şedinţe numai politică de diferite ordine, politică naţională şi internaţională, în şedinţa cînd s'a vorbit despre măsurile de luat pentru apararea ţărei în potriva holerei şi ciumei, politică iarăşi cînd s'a vorbit despre raporturile medicilor cu administraţia. Totuşi, d sa promite că nu va face politică, ci va arata numai fapte exacte, din care toată lumea va putea trage concl zii; d-sa arată că legea sanitară votată abia în Decembre a fost modificată în 15 articole ale ei fără a fi pusă în practică, în April.

Această modificare a fost făcută numai pentru că legea era patată de pata de a fi personală şi care satisface interese şi orgolii personale, cum a afirmat d. Ministru de Interne în parlamentul ţărei. De aceia nişte asemenea afirmaţii, din aşa loc înalt, merită a fi discutate.

D. ministru de Interne zicea că va cita textele care se modifică şi nu citează nici o condiţie pe care trebue să le împlinească pentru a fi numiţi membri în consiliul sanitar superior. D-sa citează ambele texte, din care se vede că în ambele proecte numărul membrilor este tot de 13, adăugînd ca lucru nou un principiu luat din vechea lege sanitară, acela ca membrii numiţi să fie din medicii cei mai distinşi, nu se spune însă, cum se va aprecia distincţia. Spune însă, d. ministru că legea nouă prevedea 2 membri de drept în acest consiliu, pe d-nii dr. Cantacuzino şi Sion, cărora li se crea în acest mod un venit anual de 200 lei, pe lîngă satisfacerea orgoliului; prin urmare acesta a fost cuvîntul pentru care legea a fost modificată.

Această dispoziţie însă, nu era o dispoziţie de satisfacere de orgoliu sau de interese; nu mai protestează în această chestie, fiind-că nu mai are putere. Dar se referă la dispoziţiile din legea sanitară italiană şi din cea franceză, naţiuni care din punct de vedere etnic se aseamănă mai mult cu noi şi arată că în nici o ţară din lume nu s'a găsit să se stabilească principiile de a scoate din consiliile sanitare pe vre-un membru.

In legea sanitară italiană sunt 16 membri numiţi şi 7 acei cari fac parte de drept şi anume: medic general al armatei, director general al marinei de comerţ, al statisticei, un procuror al regatului, directorul general al serviciului sanitar maritim şi profesorul de igienă din Capitală.

In legea franceză făcută de Waldeck Rousseau, din 45 membri sunt 24 membri de drept, adică majoritate şi această majoritate mai este crescută prin 6 membri indicaţi prin funcţiile lor: aceasta face că ministrul numeşte abia 15, ceea ce face că majoritatea este a membrilor de drept. Inspectorul de drept al serviciilor sanitare este profesorul de Igienă şi fiindcă acest profesor, Chantemesse, s'a retras din motive de sănătate, în locul său a fost pus profesorul Courmont. Prin urmare este o acuzare gratuită acea ce s'a adus în parlamentul ţărei; nu e permis unui om de stat să arunce o bănuială asupra unor persoane care în virtutea unor legi a statului sunt puşi în sarcine ştiinţifice.

Arată apoi cum d. ministru de interne a răspuns în Senat, că din textul obscur al legei a pus mintea la tortură, cu ajutorul unor profesionişti distinşi şi n'a putut să-şi dea seamă de compoziţia legei.

D. *preşedinte* arată că timpul de jum. oră ce se acordă pentru cele 2 chestiuni ce atinge d. dr. Sion, a trecut. Congresul admite să i se prelungească timpul de desvoltare al chestiunei.

— D-sa arată cum s'a modificat constituirea consiliului de judecată a medicilor. In legea votată în Decembrie erau 5 membri din care 3 medici membri ai consiliului sanitar superior, un membru al consiliului superior administrativ şi un magistrat. In legea modificată s'a scos consilierul administrativ şi s'a pus în locul lui încă un membru al consiliului sanitar. In acest fel, fiind-că hotărîrile acestei comisiuni se dau cu recurs la consiliul sanitar superior şi fiind-că cei 4 membri cari au judecat deja, numai pot judeca recursul, rămîne ca majoritatea consiliului care va judeca, se compune din farmacişti şi veterinari.

Şedinţa continuă.

Ultime INFORMAŢII

❑ *Junimiştii, care nu mai contenesc să ţipe contra cartelului pe care l'am avut, în alegeri, cu liberalii—au propus acuma avocaţilor liberali din Iaşi cartel la alegerea consiliului de disciplină.*

Moraliştii au fost trataţi cu refuz.

❑ *Consiliul superior al magistraturii, care respinsese să dee aviz de înaintare ca membru la Curtea de Apel, d-lui V. Bălăşescu, preşedintele trib. Suceava, a revenit, în parte, asupra acelei hotărîri, dînd aviz pentru numirea d-lui Bălăşescu ca procuror de secţie la Curtea din Craiova.*

❑ *Nici macar membru!*

Magnificul etern preşedinte, d-rul Bogdan, care n'a putut fi ales preşedinte al congresului medicilor, a căzut şi la alegerea comitetului, în care urma să figureze membru.

Sărmanul!

❑ *Domnul Virgil Arion a editat o revistă de critică şi de jurisprudenţă, care apare foarte neregulat sau a şi uitat să apară.*

Apariţia neregulată sau dispariţia revistei fruntaşului junimist, n'a împiedicat de loc pe ministrul justiţiei să aboneze la acea revistă, plătind abonamentul (40 lei) pe un an înainte—toate secţiile tribunalelor, Curţilor şi judecătoriile din ţară.

Aşa se asanează bietele moravuri.

❑ *Cînd se va isprăvi scandalul cu I. P. S. S. Mitropolitul Primat, va începe unul nou cu Mitropolitul Moldovei.*

Un însemnat număr de preoţi, aparţinînd eparhiei Moldovei de sus, au adunat acte, documente şi fapte, în baza cărora vor cere darea în judecată a I. P. S. S. Pimen.

❑ *Ministrul de interne a cerut astă-zi telegrafic prefectului de judeţ să convoace colegiul alegătorilor Camerei de Comerţ din Iaşi, pentru ziua de 19 Iunie, spre a alege un nou birou, în locul actualului al cărui mandat a expirat.*

Alegerea va avea loc în sala de şedinţi a consiliului comunal şi va fi prezidată de un judecător al tribunalului.

❑ Joi, 2 Iunie, fiind hramul bisericei „Nicoriţa" din Tataraşi, sf. Ioan cel nou de la Suceava, slujba dumnezeiască va fi săvîrşită de un sobor de preoţi. Cu această ocaziune, păr. Paroh, C. Dinescu va ţine o predică vorbind despre: „condiţiunea existenţei faptelor morale".

❑ Elevii preparaţi în particular pentru şcoala comercială şi acei preparaţi la şcoala „Asociaţia profesorilor" vor depune examen în localul gimnaziului „Ştefan cel Mare".

Domnul profesor P. Culianu, numit în comisia examinătoare a elevilor preparaţi în şcoala „Asociaţiei" a refuzat să primească.

Directorul gimnaziului Ştefan cel Mare a fost autorizat să numească un alt profesor la matematici. Probabil va fi numit d. Pompeiu.

❑ D. Nicu A. Stoianovici, un distins licenţiat al facultăţei juridice din Iaşi, a trecut la Paris primul doctorat în drept cu cea mai mare distincţiune.

❑ Ministrul justiţiei a făcut cunoscut primilor preşedinţi tribunalului şi Curţii, că nici un funcţionar sau magistrat, sub nici un motiv, nu va fi scutit anul acesia de concentrări, cari se vor face în trei serii, fiind chemată la fie care concentrare altă serie.

❑ In satele Popricani şi Epureni, comuna Rediu Mitropoliei, bîntue scarlatina.

❑ Locuitorul Pandelie Pricopie, din Dăngeni, s'a sinucis eri prin strangulare.

❑ D. Th. Popovici, inspector general al corpurilor de sergenţi, a fost împuternicit să facă inspecţii şi poliţiilor din întreaga ţară, precum şi ori ce anchete privitoare la serviciul poliţienesc.

❑ Elevii gimnaziului Ştefan cel Mare, conduşi de d. profesor Popea, au fost ieri în excursiune la Ciurea.

Elevii liceului militar din Iaşi, cari trebuiau să plece Duminică la Hîrlău, au fost reţinuţi să plece din cauza svonului, că acolo ar bîntui pojarul—fapt neexact.

❑ D. Ioan Ursu, a fost ales delegatul sfatului sătesc din comuna Horleşti, în locul decedatului Mihai Tudose.

❑ D. Ion Roman a fost confirmat primar al comunei Lungani şi d. Vasile Pintilie, ajutor.

❑ Studenţii şi studentele de la secţiunea filosofiei se întrunesc azi la ora 5 jum. la unversitate unde împreună cu profesorul lor de Sociologie şi Etică, d. D. Gusti, urmează a'şi alege subiectul conferinţei ce urmează a ţinea în vederea examenelor respective.

❑ D. E. Costăchescu, a fost recomandat eri ca docent în specialitate de chimie de pe lîngă facultatea de ştiinţi din Iaşi.

❑ **Judiciare.**—Tribunalul s. I-a a reconfirmat astăzi mandatul de arestare lansat contra Lucreţiei Petrescu, inculpată de aţîţare la desfrîu.

Instrucţia fiind terminată, oumita va face cerere pentru a fi eliberată pe cauţie.

— Numiţii Tudorache Iacob şi Gh. Han, minori, trăgînd focuri de revolver, au nimerit pe paznicul moşiei Gropniţa. Mandatele ds arestare ale numiţilor, au fost infirmate astăzi de tribunal.

❑ Farmecul şi splendoarea unui răsărit şi apus de soare la coastele Japoniei scaldată în mare, siluetele brazilor maritimi, terenele vulcanice cu isvoare sulfuroase, din care ţîşnesc ape clocotite, băi şi duşuri instalate la mal—sunt prinse fidel de cinematograf şi redate în noul program de astă seară Marţi 31 Mai, în vasta grădină Trajan.

In programul escepţional de astă seară sunt cuprinse instantanee cinematografice de la serbările Inaugurărei Noului Palat al Camerei de Comerţ din Bucureşti: M. S. Regele la serbare—Principesa Maria şi Principii—Miniştrii—Armata—Mulţimea etc.

Bogatul program cuprinde apoi: Balul Mascat, grandioasă inscenare dramatică, în care se reflectă moravurile pariziane. Rolurile principale sunt interpretate de artiştii teatrului regal din Roma.

Rivalul înşelat, roman însufleţit—In ţara florilor, scene şi vederi după natură—Comptul spălătoresei, scene comice—Viziuni sfăşiitoare, scene teatrale dramatice—Prince într'o nouă comedie propria sa creaţiune—In ţara Brahmanilor (Indii), vederi de călătorie—Prezenţa de spirît, comedie, precum şi cel mai nou număr din Pathé-Journal cu faptele, modele şi sporturile săptămînei redate însufleţit etc. etc.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

Ultima oră

Bucureşti 31 Mai

Conflictul bisericesc

Ascultarea marturilor

Bucureşti.—Comisiunea aleasă de Sinod, s'a întrunit azi la Mitropolie, procedînd la ascultarea marturilor.

Toţi marturii au fost invitaţi să prezinte certificate de moralitate, respingîndu-se pe acei, cari nu aveau aseminea certificate.

Veni rîndul d-lui Boroianu, protesor universitar. D-sa aseminea a fost invitat să prezinte certificat de moralitate.

D. Boroianu a răspuns că e profesor universitar şi nu înţelege cum de i se mai pretinde asemenea certificat.

D. Boroianu a fost respins.

*

In sfîrşit se procede la ascultarea marturilor, cari au prezintat certificate.

D. Badea Cireşeanu, profesor, e rugat să şi dea părerea, dacă legea sinodală e anticanonică sau nu.

D. Cireşeanu a răspuns că nu ştie.

I s'a răspuns că nu e admisibil ca un profesor de teologie, să nu-şi poată da părerea în o atare chestiune.

—„Eu, a respuns d. Cireşeanu—mi-am căutat de catedră, n'am studiat legea şi prin urmare nu mă pot pronunţa".

D. profesor *Cornoiu* a făcut o depoziţie mai lungă.

Intrebat de aseminea asupra legei sinodale, d. Cornoiu a răspuns:

— **„Legea este anticanonică, aceasta mi-a afirmat şi regretatul Mitropolit al Moldovei Iosif, care mi-a spus că actualul Mitropolit Primat, pe cînd era episcop, a combătut legea, şi acum a fost raportorul ei".**

Intrebat de comisiune, dacă consideră ca eretic pe I. P. S. S. Mitropolitul Primat, d. Cornoiu a răspuns:

— **„Aceasta n'are de cît s'o deducă Sinodul, judecînd faptele Mitropolitului".**

Cu aceasta s'a terminat ascultarea acestor marturi, în şedinţa de dinainte de amiază.

Pentru orele 4 jum. au fost citaţi profesorii Scriban, Dobrescu şi Mihalcescu, pentru a fi ascultaţi.

*

S'a afirmat de unii, că Sinodul ar fi de părere a alege capul de acuzare, la care ar avea să răspundă Inalţii Prelaţi, chemaţi în judecată.

Controlînd chestia, putem afirma netemeinicia ei.

După canoane, alegerea capetelor de acuzare, depinde exclusiv de acuzator

Casaţia şi procesele electorale din Roman

Bucureşti.—Casaţia nu s'a putut nici azi pronunţa asupra proceselor electorale din Roman.

Partea reclamantă a fost reprezentată prin d. Alex. Djuvara, iar vestitul Arion prin d. Davidescu.

Afacerea urmează a fi judecată în secţiuni unite. Noul termin a fost fixat pentru 25 Iunie.

Aviaţiune

Romă—Aviatorul Frey, a plecat la Turin, continuîndu-şi cursa Roma—Turin.

*

Magdeburg.—Aviatorul Müller a căzut de la o înălţime de 20 metri şi se află grav rănit.

*

Viena.—Aviatorul Bier a pornit spre Buda-Pesta, continuîndu-şi cursa Viena—Buda-Pesta.

Plecarea Suveranului

Bucureşti.—La ora 12 M. S. Regele a primit în audienţă pe ministrul Austro-Ungariei.

La orele 12 jum. Regele a plecat cu un tren special la Sinaia. Regele a fost aşteptat la gară de toţi miniştrii şi de multe personalităţi oficiale.

Suveranul s'a întreţinut cîte-va minute cu fiul generalului Manu.

La orele 12 jum. trenul a plecat.

La Chitila Suveranul se va întîlni cu Regina, care vine din Constanţa.

Reforma electorală

Roma.—Proectul de reformă electorală a fost publicat azi. Dreptul de vot politic e acordat tuturor cetăţenilor în vrîstă de 30 ani, care au făcut serviciul militar, chiar dacă nu ştiu scrie şi ceti. Votul ast fel desvoltat poate fi privit ca universal. Maximul alegătorilor poate fi de 7.701.000 adică 8279 a barbaţilor de 21 ani şi 2270 a populaţiei totale.

Cumpararea proprietăţei lui Tolstoi de Coroană

Petersburg.—Cumpararea domeniului Iasnaia Poliana a fost hotărîtă în principiu. Coroana are de gînd să cumpere proprietăţile lui Tolstoi cu 500,000 ruble,

Inmormîntarea lui Rouvier

Paris.—Inmormîntarea lui Rouvier, s'a făcut eri la Neeilly, în mijlocul unei mari aglomeraţii de personalităţi politice, financiare şi literare. Preşedintele Falières şi d. Monis, prim-ministru erau reprezentaţi prin miniştrii Perrier şi Caillaux, cari au rostit cîte un discurs, vorbind despre marele rol jucat, în politică de Rouvier.

Cînd se vor face alegerile parlamentare

Atena. — Camera a votat o moţiune care hotăreşte ca alegerile parlamentare ordinare să se facă după patru luni de la închiderea Camerei.

O ciocnire de automobile

— Ministrul de justiţie rănit —

Paris.—Un automobil în care se afla d. Perier, ministrul de justiţiei şi secretarul său d. Ruffis, s'a ciocnit eri pe „Avenue de Bois de Boulogne", cu un alt automobil. Geamurile sfărmîndu-se au rănit pe ambii călători. Ministrul Justiţiei s'a înapoiat la „Place Vendome" fără a primi îngrijiri de care spunea că nu are nevoe.

Monopolul asigurărilor pe viaţă

Roma.—Birourile camerei, au discutat proctul Suveranului, privitor la monopolul asigurărilor pe viaţă. Opt comisari au fost aleşi dintre care 7 miministeriali şi unul din partea opoziţiei.

MULŢUMIRE

Sub-semnatul G. D. Şerban, proprietar dom. în Iaşi, aduc prin publicitate, mulţumiri d-lui Virgil Hălăceanu, Inginer, pentru modul conştiincios cum s'a executat de însărcinarea dată, reconstruindu mi casele proprietatea mea din str. Anastasie Panu No. 40, 50 şi 51.

G. D. Şerban

Băile OGLINZI

20% reducere vor beneficia vizitatorii Băilor de la 1 pînă la 15 Iunie şi de la 10 August pînă la 15 Septembrie.

Hotelier şi Restaurator

M. PETERSIL

Ape minerale naturale

STRĂINE ŞI INDIGENE

din 1911

au sosit la Farmacia I. WEINER

DIN PIAŢA UNIREI

Doamnele şi Domnişoarele care doresc să fie în curent cu Moda Sezonului de vară şi în acelaş timp să cumpere şi cele mai frumoase Mărfuri, sunt rugate să poftească la Magazinul

„LA VULTUR"

vor cumpara aci de toate, bune şi cu preţuri cît se poate mai eftine.

Mare asortiment de Mătăsuri Fularuri, Laize şi Voalajuri. Ultimele noutăţi în Bluze, Matinele şi Jupoane.

Mănuşi şi Gente moderne cu Şnuruori,

Garnituri pentru Rochii şi Furnituri complecte pentru croitorie.

INŞTIINŢARE

Sub-semnatul *N. Constantinescu*, comerciant din com. Buciumi, aduc din nou la cunoştinţă publică, că fiul meu *Vasile Constantinescu* nu este autorizat de mine pentru a face împrumuturi de bani sau cumpărări de mărfuri pe credit, şi declar, că nu voiu răspunde la nici un fel de operaţii făcute de el.

Aceasta ca să se ştie.

N. Constantinescu

FABRICA DE CORSETE

din str. Lăpuşneanu

s'a mutat în strada Gh. Mîrzescu 17 casele Goldner, asortîndu-se cu ultimele noutăţi moderne,

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. Metod exersat şi succes garantat.

V. Emil, profesor, Profesor str. Sf. Theodor No. 36 (în curte).

Local de Fabrică de vănzare

Local construit în 1910, solid şi după ultimele cerinţi hgienice, în str. Bucşinescu No. 12.

A se adresa la d. Moritz Rechler, fabrica de Ciorapi şi Tricotage.

Localul a fost construit pentru o fabrică de Uleiu.

Clinica BOALELOR DE OCHI

Dr. C. MICLESCU

OCULIST OPERATOR

S'A MUTAT str. Ştefan cel Mare No. 6

Casele magaziei Kahane Succesor

— Consult. 3—6 p. m. —

Gheorghe Constandachi

inginer hotarnic se oferă a face măsurători de moşii, hotărnicii, parcelări la locuitori, diviziuni de moşii, etc.

Adresa *Str. Bărboi No. 8.*

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală română din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR, FRANȚA)
De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Magazinul Conservatorului

IAȘI — Str. Lăpușneanu 32 — IAȘI

— Casă de încredere, fundată în 1892 —

NOTE DE MUZICA

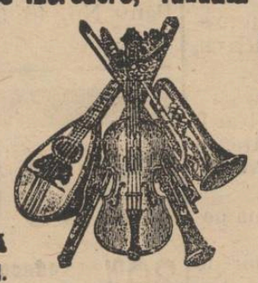

Instrumente Muzicale și Accesorii

Asortiment complect după programa Conservatorului.

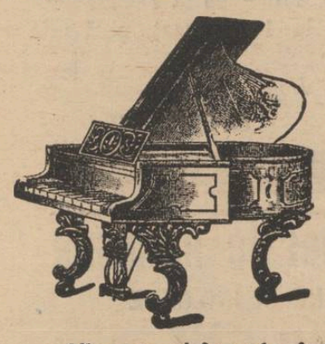

Piane
Pianine

REPREZENTANȚA RENUMITELOR FABRICI
STEINWEG, ROSENKRANZ SCHIEDMEYER

Vînzare și în rate lunare fără acont — INCHIRIERE DE PIANE

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane și ori-ce instrument muzical.

Patine cu rulete

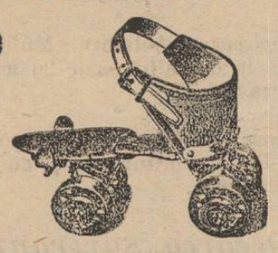

Pentru „Skating"
Calitate superioară
Prețuri reduse

Dacă suntați suferinzi, dacă voiți a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excès de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.
De vînzare în toate magasinele mari de consum.
La cerere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

Magazinul comertului in rate

— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —

Pune la dispoziția onor. public un mare

Depozit de Mașini de Cusut

pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor

Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.

BICICLETE

Puch și Dürkopp

Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.

Mobile, Pendule, Căruioare și ori-ce accesorii

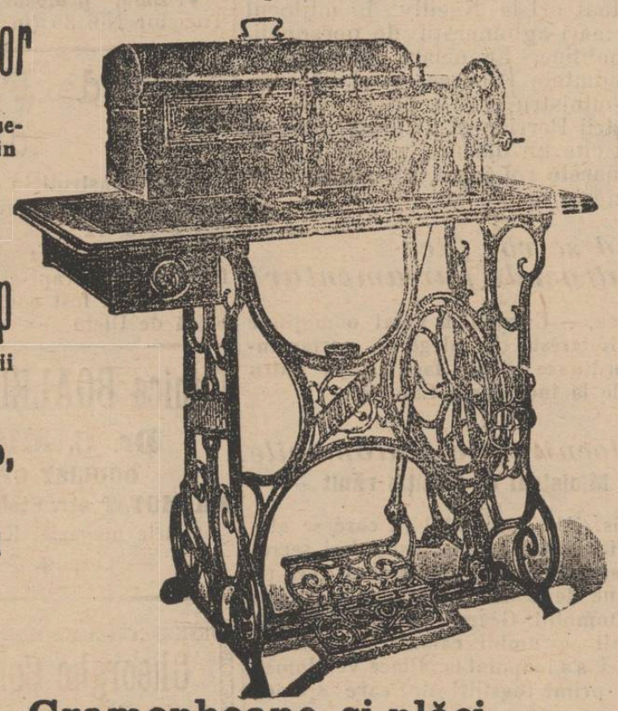

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

LABORATORUL DE
Produse Farmaceutice
Ioan Werner
FURNISORUL CURȚII REGALE
IASI

Sirop hypophosfit compus. *Remediu special contra Neurasteniei* și întăritor puternic la persoane slăbite prin *surmenagiu. Tonic muscular și cerebral, combate maladiile și debilitățile nervoase.*

Doza pentru adulți 2 linguriţe pe zi, amestecat cu apă, copii în jumătate. *Costul sticlei 4 lei.*

„Siropin". Lincoare contra tuturor *afecțiunilor de plămîi și a căilor respiratoare ca Bronchite acute și cronice emfiseme, tuberculosă, tusă convulsivă la copii.*

Doza pentru adulți 3 linguriţe de desert pe zi.—Copii 3 linguriţe de cafea pe zi. *Costul sticlei 3 lei 50 b.*

Valerianat de Amoniac Medicament special contra tuturor afecțiunilor provenite din sdruncinarea nervilor, recunoscut de toate somitățile medicale din Europa,

Doza pentru adulți 1—2 linguriţe de cafea pe zi în puțină apă zaharată.—Pentru copii 1/3—1/2 din doza pentru adulți. *Costul sticlei 2 lei 75 b.*

5 ani de succes 5

Grădina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris
Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și sărbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"
(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanție peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

CINE RISCĂ
CÂSTIGĂ
Și dacă tot joc
JOC LA
SCHRÖDER!

Tragerea clasei I-a:

14 (27) Iunie 1911

1/8 loz numai lei 1.50

1/4 Lei 3. 1/2 Lei 6. 1/1 Lei 12.

Cel mai mare câștig al acestei loterii evtl.:

Lei 900.000

ROB. TH. SCHRÖDER

Firmă fondată în 1870

IAȘI

Str. Stefan cel Mare No. 8

Centrala: Calea Griviței 106 **București.**

Sucursale: Calea Griviței 96, Str. Lipscani 71; **Brăila:** Piața Sft. Archangheli (casa Ralli); **Craiova:** Unirii 69; **Galați:** Domnească 14; **Ploești:** Str. Basarabilor 1.

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

Tipografia H. Goldner, Iași Str. Mirzescu No. 17—Instalațiune cu motoare electrice executata de Ioban Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII - No. 1316 Joi 2 Iunie 1911

BIBLIOTECA CENTRALĂ

DESPRE MEDICI

Cel ce scrie despre medici nu e medic, dar întru cît chestiunile atinse în congresul de la Iași, cum și față de atitudinea și rolul asociației medicilor, se poate vorbi de lucruri medicale de un nemedic.

Asociația medicilor din Romînia, chemată de a apăra interesele de corp ale medicilor din țară, și a sili guvernele să îmbunătățească soarta materială a medicilor, a eșit de cîțiva ani din corporația profesională și a început a-și manifesta o acțiune de politică profesională, foarte zgomotoasă împunînd partidului liberal o lege—zice-se în vederile asociației, și criticînd partidul conservator că nu aplică legea sanitară votată în pripă în ajunul căderii de la putere a partidului liberal.

Privit rolul asociației de jos în sus, din punctul de vedere al categoriei de medici profesioniști, nu se poate scop mai bun.

Pentru a se ajunge însă la acest rezultat, ar trebui ca toți membrii asociației să fie cu așa situație politică, ca să nu și impute sieși o neconsecvență în atitudine și mai ales o precumpănire a rațiunilor de stat sau partid.

Medicii, prin educația și profesiunea lor, sînt cei mai mulți militanți. Și partidul liberal după 1884 a avut precădere de trecere la medici, ei votînd prima lege sanitară, ei creîndu-i politicește, ei organizîndu-i.

Era și este dar, un ascedent al partidului liberal față de corpul medical. Acest ascedent a crescut în timpul din urmă, prin administrația liberală întrodusă prin medicii liberali în corpul medical; și ori cît s'ar păzi asociația în afară de politică, unii din membrii săi au avut o înrîurire hotăritoare de marcă liberală asupra creării de situații în corpul medical.

E greu a despărți nuanța politică a medicului administrator politic de calitatea sa ca membru al asociației. Fiind ast-fel, credem și greu, ba chiar imposibil ca asociația să se mențină pe un teren neutru, cerînd precădere de corp, cînd prin membrii săi fac politică sectară în administrația medicală.

De acest fapt, sînt convinși înșiși membrii asociației, cari sînt și înregimentați politicește. Ce conștiință de corp în abstract poate fi în capul unui dr. Sion, Botescu sau Țurcanovici, cînd ei văd prin prizma politică chestia medicală? Deci asociația sufere de o bubă: în formă ea se erijează în apărarea intereselor de corporație medicală; în fond însă, membrii săi înregimentați politicește calcă aceste considerațiuni, cînd sînt chemați în administrația politică a serviciului sanitar și tae și spănzură pe de o parte, închid ochii și dau gheliruri pe de altă parte la medicii cari sunt de ai lor.

Buba aceasta coaptă, la Iași s'a spart. Considerentele de persoane, și de politică au ținut razna pe unii, au înrăit pe alții, au înfrînt trufia unora, dar au scos ochii celor ce au călcat drepturile medicilor pe considerente politice.

Cu ce obraz poate veni astă-zi un dr. Sion, cel mai pătimaș administrator politic al corpului de medici, să ceară respectul medicului, tratarea lui mai omenească, cînd în congres chiar s'au rîdicat medici cari i-au dovedit că d-sa, pe cînd era sub-director la serviciul sanitar i-a persecutat ca un dușman. Ori-care ar fi scuza politică—și o are toată—asociația nu mai poate acoperi o clipă persoana d-rului Sion ca medic.

Faptul invers: dr. Bărdescu, din președinte de asociație a trecut director general al serviciului sanitar. Rațiunea de partid îi impune și d-sale atitudini altele de cît cele ale asociației. El a și plecat din congres, căci nu putea ratifica prin prezența lui atitudinea congresului asociației.

Dacă asociația crede util a se agita acum ca duh de *opoziție* și cu tendință *liberală*, și cu nuanța *generoasă*, se înșală că va putea dăinui, întru cît membrii săi prin tendințele lor politice vor slăbi rațiunea de a fi a asociației ca reprezentînd corpul medical întreg, ci o anumită categorie de medici liberali generoși, cari agită opinia medicală și *în opoziție*, cum tot liberalii o agită *și în biserică, și în școală, și în comerț* și în toate.

Și apoi nu asociația are căderea de a impune guvernelor o anumită linie de purtare, ci ea are altă chemare, ca acei dintre membrii săi, cari ajung prin partide la situațiuni politice, să administreze așa interesele, ca să nu-și lovească, să nu persecute, să nu omoare, căci dacă nu ajunge la aceasta, de geaba mai există.

Pretenția unora ca astă-zi în secl. XX să se asocieze pe categorii de bresle, să se împună partidelor rațiuni de corp, nu e în conformitate cu rațiunea de partid.

Partidul îmbracă toate interesele, ale tuturor claselor și breslelor. Dacă un medic e și om de partid; și din 100 de medici 80 sînt și oameni de partid, trebue să se poarte așa fel, ca să coordoneze interesele tuturor, nu să vadă numai lungul nasului lor.

Un alt congres al asociației ca cel de la Iași și deja a înfrînt'o.

Gh. Ghibănescu

Iapa miraculoasă

La comentariile ce le-am făcut asupra proiectului de rectificare de budget al Casei sf. Spiridon, răspund eforii prin un articol foarte elegant și foarte judicios. Foarte elegant, fiind-că în tot articolul acela se dă drumul, după cum se va vedea îndată, unei iepe, care, probabil, avea menirea să explice motivele pentru cari s'au făcut economii budgetare.

Iată cum intră iapa în scenă și cum este preumblată d'alungul întregului articol „judicios“:

Vorbește oare d. Șerban, care are o istorie întreagă cu vinderea unei iepe pe preț caraghios? Istoria cu iapa aceasta de altmintreli, este strîns legată de epitropia d-lui Șerban la sf. Spiridon. Ea a făcut ocolul întregului Iași, care o ține minte.

Fenomenală iapă! S'o înhămi la automobilul cu cîrmă al prea șerului, ca să nu i se mai întîmple accidente în care nu se întîmplă nimic!

Iapă fenomenal de miraculoasă, cu care onor. actuală epitropie vrea să argumenteze—și încă cu succes—de ce a tăiat din prețuri, de ce a subțiat hrana bolnavilor și de ce — mai dihai — n'a făcut exces de risipă, creînd sinecure pentru lepădături și dînd moșii d'ale casei, care lui Ghiță Baltă, care avocă țelului de la Răsboeni, care, în fine, vichilului boerului Grecianu.

Dar fie că face. Iapa — se 'nțelege. Trebue să fie o piesă rară iapa ceea, să fi avînd numai două picioare sau cinci picioare, căci altmintreli n'am înțelege reclama ce i se face oficial.

O iapă, care, după articolul oficial referitor la o rectificare de budget, „a făcut ocolul „întregului Iași“, care „întregul Iași „o ține minte“. Așa ceva nici nu se poate uita, ori cît de uituc ar fi cine-va.

Dovadă: în șapte ani de la istoria (istoria întreagă) a iepei, ea singură trebue să fi avînd iepe —dar „întregul Iași“—traducere din tout Iassy—o ține minte, pare că ar fi fost astă zi, că, interesantă și mîndră, ea—partea feminină a mărcii județului Iași—„făcuse ocolul întregului Iași“—ca un turist setos d'a vedea.

Dar ce are d'a face iapa ceea, cu economiile budgetare făcute acum de epitropie?

La această întrebare ne-ar putea răspunde elegantul jurnalist al epitropilor.

Dar nu poate—elegantul.

UN DOCUMENT INEDIT

— Cauzele demisiei fostului Mitropolit Parthenie, descrise de el insuși —

Răposatul fost Mitropolit al Moldovei, Parthenie Clinceni, a lăsat, consemnate într'un memoriu, cauzele demisiei sale.

Aceste cauze se publică acum și noi le reproducem în cele ce urmează:

După moartea Mitropolitului Iosif Naniescu, marele colegiu m'a ales pe mine Mitropolit al Moldovei, fiind Episcop al Dunărei de Jos, originar din județul Ilfov, licențiat și doctor în teologie *honoris causa*, și cinstit apoi de sfîntul Sinod al bisericei ruse cu marea cruce pectorală, ca apărător neobosit și nebiruit al ortodoxiei.

„Am venit aci cu dor și zel de muncă, precum fusesem și la Dunărea de Jos, pentru ca să scot din pustiirea și letargia în care se afla eparhia Moldovei, la care eram chemat de harul lui Dumnezeu, de încrederea țărei și de înalta investitură a Majestății Sale Regelui nostru Carol I-iu, pe care Cel atot puternic să-l țină mulți ani fericiți pe tronul scumpei noastre țări pentru propășirea și mărirea poporului romîn.

„După aproape șeapte ani de păstorie m'am retras cu începutul anului curgător 1909, pentru următoarele cauze și anume:

„1. Pentru a nu tulbura pacea și liniștea sfintei noastre biserici romîne;

„2. Pentru a nu face greutăți guvernului țărei, căruia sfînta noastră biserică autocefală ortodoxă romînă de Răsărit, îi datorește respect, ajutor și bine cuvîntare; și

„3. Pentru ca să împlinesc cuvîntul sfintei Evanghelii, care zice: „Să nu stai împotriva celui rău; și de te va lovi cineva peste fața obrazului cea dreaptă, întoarce'i lui și pe cealaltă...“ (Urmează întregul citat din Evang. după Matei cap. V, vers 30—47.)

„Privind acum la sfîrșitul trist și fatal, care de veacuri a urmărit și urmărește fără cruțare și osebire pe ierarhii Mitropoliei Moldovei, nu rămîne oare ori și cine uimit cu totul și în nedomirire de soarta acestei Mitropolii și a ierarhilor ei?

„Dacă ne-am afla în timpul filosofului Aristotel, negreșit față de acest sfîrșit, care se repetă aproape la toți Mitropoliții Moldovei ne-am întreba împreună cu el: *Să fie oare sfîrșitul acesta fatal un joc al întîmplărei sau al providenței?*

„Pentru acestea dar, neputînd pătrunde taina aceasta mare a lui Dumnezeu, căutăm să aflăm în tăcere cauza, dacă voiți păcatul, care aduce după sine în eparhia Mitropoliei Moldovei aceste urmări fatale“.

Un respuns d-luĭ Cuza

Este foarte regretabil și de regretat, cu un profesor de Universitate, care apelează la justiție, în care de sigur că are încredere, să se coboare la nivelul unui inconștient și fără a-și da seamă de ce va să zică dreapta judecată, să caute a pune la îndoială imparțialitatea judecătorilor la cari a apelat?

D. Cuza, căci de altul nu poate fi vorba, d-sa are privilegiul numai al criticilor instituțiunilor din stat, cari nu sunt de acord cu d-sa; se agață de onestitatea și imparțialitatea judecătorilor, cari în sesiunea de Mai a Curței cu Juri compuneau Curtea cu Juri. D-sa se miră cum primul președinte al Curței de Apel din Iași a delegat pe consilierul Grigoriu să prezideze Curtea cu jurați, cum a delegat pe membrii Cihodariu și Suțu ca asesori. Constat că aici e lipsă totală de cunoștința celor mai elementare principii de drept, căci nici președinții curților cu jurați și nici asesorii, nu se deleagă; *sorții* decid și designează pe acei ce trebue să compue Curtea cu Jurați.

D. Cuza, care nu este în contact direct cu judecătorii, care nu frecventează măcar ședințele instanțelor judecătorești, nu are putința a constata valoarea unui judecător, ca integritate și imparțialitate, și nici ca valoare juridică, căci știut este, că membrul de curte Grigoriu a fost odată sacrificat din magistratură, atunci cînd magistratura era la capriciile ori cărui politician ignorant, care nu căuta de cît satisfacerea intereselor sale personale; după cum d. Cuza nu este mulțumit de nici o instituție care-i ține calea la aberațiunile sale, d, Grigoriu a fost sacrificat tocmai că a fost găsit ca *prea imparțial*, dar oamenii de stăruință adevarata, nu plagiată, apreciind calitățile acestui magistrat de valoare, care face cinste și colegilor și țărei la repus la locul seu, acolo unde trebue să fie, spre cinstea țărei și ca garanție pentru distribuirea justiției în mod imparțial. D. Cuza se miră cum sorții au designat ca asesori pe d-nii Suțu și Cihodariu, ca să-l judece pe d-sa în procesul de plagiat, căci mai curînd era procesul plagiatului d-lui Cuza, de cît procesul de calomnie al d-lui avocat Socor. Ca și cum acești valoroși magistrați cu reputația lor necotestată puteau să fie de acord cu concluziile confuse puse de d. Cuza, care nu știe că curtea cu juri nu judecă, ea tranșează numai incidentele rîdicate de părți, și aplică legea după ce jurații au judecat și statuat asupra causei ce li-se înfățișează.

Dacă am luat apararea acestor magistrați, am făcut o știind prea bine, că ei nu pot ca judecători să se pue la polemici cu toți acei ce iese nemulțumiți din pretoriul justiției, și nu poate nici chiar d. Cuza să-mi impute că am făcut-o din vre'un interes, căci eu care sunt avocat de 30 ani nu am pretins și nici cred ca cineva ar putea avea curajul d-lui Cuza de a pretinde să i-se dea dreptate cînd ea inclină de cealaltă parte.

Convins fiind de imparțialitatea magistraților, mă lasă rece cînd nu mi se dă cîștig de cauză, precum mă lasă tot atît de rece cînd cîștig cauza pentru care pledez; în cît am făcut acesta numai ca să știe d. Cuza, că pe magistrații de valoarea celor văzuți de d-sa, nu-i poate atinge judecata unui om, care el singur nu știe ce vrea, care crede că criticile sale ar fi în stare să intimideze magistrații conștienți de datoria lor, și să servească cauza ingrată a d-lui Cuza; care mă mir că crede că s'ar putea găsi magistrați, care să judece cu spiritul de castă, sau care să se solidarizeze cu cauza atît de șubredă a d-lui Cuza.

Se poate ca criticele d-lui Cuza să-i atragă admirația cel mult a d-lui Crăciun ori a tineritului care vede în d. Cuza un semi-zeu, dar nu a oamenilor cu judecata sănătoasă, cari nu văd în d. Cuza de cît un reclamagiu și chiar un plagiator.

A. G. Dabija.
avocat.

OAMENI ȘI LUCRURI

Cînd nu e apă....

O coincidență destul de ciudată și de neplăcută e faptul că s'a întrerupt consumația apei de Timișești, în ziua cînd Iașul adăpostea încă un însemnat număr de vizitatori străini și tocmai cînd căldurile verei își reluară stăpînirea, firească, după prea multe și plictisitoare ploi.

E adevărat că aceidentul era prevăzut; că — întocmai ca și călătorii în pustiu—noi am fost prevestiți să facem proviziuni.

E foarte bine cînd administrațiile sunt prevăzătoare. Bună oară, cînd gardiștii anunță publicului că în cutare Duminică au să aibă loc manifestări; că pentru cutare zi s'a dispus o mică devastare—care se poate contramanda încă din timp — sau, ca în cazul de față — că vor rămînea cetățenii fără de apă.

..Dar proviziunile nu sunt izvoare și s'a putut adeveri cum că populația, obișnuită cu noile instalațiuni, nu se mai resignează ușor să renunțe la un bun pe care l'a dobîndit, l'a cucerit numai cu mari străduinți și sacrificii,— sacrificii de bani și de vieți.

Vor fi oare dese—accidentele de întrerupere a apei?

Se va face oare de multe ori apel la spiritul de resignare și de supunere al populațiunii iașane?

Ar fi din cale afară neplăcut pentru iașani,—cu atît mai neplăcut cu cît se vor fi obișnuit mai mult să aibă la vreme și cu îmbelșugare, o apă bună de băut, de întrebuințat și de risipit.

A fost atît de îndelungată tortura lipsei de apă, în cît iașanul nu posedă măcar, nu posedă încă arta de a întrebuința cu risipă ceea ce are la îndămînă. Pe alocurea, în mahalale, populația nu are pînă acuma conștienția că dispune în mod suveran de minunatul lichid.

Acum de curînd — puține zile după instalarea cișmelelor publice — asistam la o scenă petrecută în una din extremitățile orașului. O fetiță, care venise cu o caldare să iee apă, găsi pe una, mai mică, la cișmea. Aceasta își umplușe cofița și acum își îngăduia luxul unei abundente băi parțiale. Își sumecase fustele ușoare și sub valul de apă care țîșnea — își spala picioarele înnoroiate pînă peste genunchi, în timp ce cu o mînă apăsa manivela, ca să curgă apa neîntrerupt, s'o simtă curgînd în valuri, s'o vadă gîlgăind, cît mai multă și mai rece..

Nou sosita o bruscă însă violent și prinse a-i face morală: că de ce risipește apa! Doar nu i toată a ei și așa mai departe...

In acel momont fanaragița, cu scara după umeri, trecu pe acolo; — era cartierul „ei“ și se opri să vadă pricina certei. Dădu și ea dreptate celei mari și completă:

— „Nu vărsați apă fără măsură. Dacă se supără boerii ne-o ia toată...“

Părea foarte convinsă de lucrul acesta și cu sinceritate nu credea că într'adevăr s'a dat sărăcimei — de către „boeri“ — apă fără de măsură...

E sfiiala firescă a oamenilor obișnuiți cu lipsa și cari n'au învățat încă să huzurească, să abuzeze.

S'ar cuveni să învețe însă, — ca să fie mai sănătoși.

Rodion

Congrese — — internaționale

Un congres de pedologie.—Programul și scopul lui.—Secțiunea romînă.—Exoticii noștri.—Congresul Moniștilor.—Comunicări importante.—Doi laureați.—Absența lui Haeckel,—Congresul raselor.

De la 12 pînă la 18 August stil nou se va ține la Bruxelles cel dintăi congres internațional de pedologie.

Prin pedologie se înțelege studiul copilului din toate punctele de vedere: fisiologic, psichologic, psdagogic, patologic și sociologic.

Se vor face la acest congres rapoarte și comunicări asupra termenilor întrebuințați; asupra măsurilor și cercetărilor copiilor de 2—6 ani; asupra unor chestiuni de igienă relativ la mijloacele de evitare a turburărilor de vedere și auz în școală, asupra părței medicului și pedagogului în cercetarea elevului, asupra legăturei între memorie și inteligență, asupra acuității simțurilor, asupra psichologiei copiilor anormali, subnormali și supranormali, desvoltarea vorbirei la copil, sugestiunea în educație, metode noi pentru măsurarea oste-nelei, asupra diferenței între băeți și fete, educațiunea împreună, școalele noi, atențiunea, evoluțiunea socială a copilului, societățile de copii și alte chestiuni importante pentru pedagogi și igiениști, pentru institutori și medici.

Pot face parte din congres toate persoanele cari se interesează de progresele pedologiei, plătind o taxă de 20 lei. Persoanele, care acompaniază pe congresiști plătesc numai 10 lei. Pentru ca să înlesnească institutorilor vizitarea congresului în număr cît se poate mai mare s'a redus taxa la 10 lei. Persoanele care însoțesc pe institutori nu platesc de cît 5 lei și capătă titlul de membri asociați. Membri titulari primesc în schimbul taxei toate publicațiunile congresului. pot participa la toate ședințele, sărbătorile și adunările, escursiunile, sărbările etc. Se vor vizita expoziția industrială de la Charleroi, Anvers-ul, Institutul sociologic Selvay, universitatea muncei din Charleroi etc.

Taxa se poate trimite direct d-lui Daumers, place Anncessens 11 la Bruxelles sau comitetului național romîn pe adresa d lui Dr. Manicatide, Iași, care va da toate lămuririle necesare.

*

Afară dr d. dr. Manicatide mai figurează în comitetul de organizare a conresului — pentru Romînia — d-nele Adela Proca, directoarea Istitutului Elena Doamna; Anna Conta-Kernbach, inspectoare; d-nii dr. G. Proca, profesor la Universitatea din București și dr. I. Mezincescu, profesor la Iași.

Printr'o ciudată confuziune însă, vedem în prospectul congresului figurînd în secția Romîniei personagii exotice ca: Prof. Sà de Oliviera, prof. Camera Reis, dr. Pacheco de Mirauda,..

*

In intervalul de 8—11 Septembrie st. nou va avea loc la Hamburg un congres al organizației moniste germane, congres care va căpăta un caracter internațional prin marele număr de adeziuni din toată lumea.

Președinte de onoare al congresului va fi profesorul Ernest Haeckel, întemeietorul școalei moniste germane. Dezbaterile vor fi conduse de savantul profesor Wilhelm Ostwald, care posedă ca și Haeckel titlul de „consilier intim“.

Prospectul congresul stărue în deosebi ca să ia parte cît mai mulți adversari la discuțiunile congresului, ceia ce probează că membrii acelei organizațiuni sunt partizanii celei mai libere și mai largi discuțiuni publice.

E primul congres al moniștilor. Pînă

acum ei au ţinut numai patru conferinţi anuale.

De astă dată însă e vorba de o extenziune a mişcărei şi de o asistenţă impozantă.

Afară de Ostwald — care e unul din laureaţii premiului Nobel — mai figurează între cei anunţaţi la congres profesorul Soante Arrhenius din Stockholm, un alt laureat.

Comunicările lor sunt aşteptate cu un viu interes, iar între celelalte comunicări anunţate sunt de relevat încă ale profesorului Fredrich Iodl, din Viena şi al profesorului Jacques Loeb din Newyork.

Bătrînul Haeckel, în urma accidentului suferit în bibliotecă nu va putea lua parte la congres, unde era anunţat cu o prelegere despre: „Problemele esenţiale ale ligei moniste".

Mai amintim încă din comunicările anunţate; profesorul L. Wahrmund din Praga: „Despărţirea bisericei de Stat; rectorul Gustav Hoft din Hamburg; Despărţirea şcoalei de biserică; dr. Ernest Horeffer din Münche: „Monism şi libertate".

Din Romînia figurează ca delegat la conges, d. profesor dr. Thiron din Iaşi.

*

Inaintea celor două congrese amintite mai sus, are loc — la 24 Iulie stil nou — Congresul Raselor la Londra Aci asenţa romînă va fi mai numeroasă după cum se pare.

Litere-Ştiinţe-Arte

Adolf Wilbrandt, unul din marii scriitori dramatici ai Germaniei a murit la Rostock, în vrîsta de 74 de ani.

Autor al unui foarte mare număr de lucrări de teatru, iutre cari şi „Maistrul din Pamyra" care era denumită de prietenii lui un „Faust" al lui Wilbrandt, scriitorul a fost mulţi ani directorul teatrului „Bourg" din Viena. In această calitate el descoperi primele manifestări ale marelui talent care avea să devină Agatha Bărsescu, una din speranţele Burgului.

In „Memoriile" sale publicate acum cîţiva ani în „Neue Freie Presse" Wilbrandt reaminteşte epizodul din activitatea lui directorială, cînd avu mulţumirea de a găsi în tînăra debutantă romîncă semnele atît de promiţătoare.

Wilbrandt a păstrat marei artiste romîne cea mai statornică simpatie si a urmărit activitatea ei în toate părţile lumei.

Chiar acum cîteva luni a trimis Agathei Bîrsescu la Newyork una din piesele lui, încă nereprezintată pe nici o scenă, acordîndu i dreptul escluziv de reprezentare a piesei.

Afară de lucrări de teatru, a scris foarte numeroase romane, poezii şi nuvele.

*

Un consiliu de miniştri ţinut la Petersburg a hotărît definitiv să cumpere Iasnaia Polyna, care va rămînea un bun al naţiunei ruseşti.

Familia lui Tolstoi va primi o jumătate milion ruble.

*

Apropos de Tolstoi.

Contesa Alexandra Tolstoi a cedat editurei Ladyshnikow din Berlin dreptul de vînzare a operilor postume ale lui Lew Tolstoi, în toată lumea, afară de Rusia.

Lucrările, în trei volume, vor apare în cursul anului.

*

Festul ministru de marină al Franţei Thomson s'a produs ca autor dramatic în faţa unui asistenţe restrînse între care se găsea şi Clémenceau, fostul lui ministru-preşedinte.

S'au jucat două piese de ale lui în cîte un act: „Intoarcerea fiului pierdut" şi „Entre la coupole et les lèvres".

Se pare că Thomson e un scriitor dd spirit,

*

Socialiştii din toată lumea au vre-o 10 milioane de voturi.

Socialiştii germani au 78 ziare. Toţi abonaţii acestor ziare la olaltă sunt cam 800,000. Cea mai răspîndită dintre foile lor e „Neue Welt" care apare în 500.000 exemplare.

Toţi aceşti socialişti au ţinut în anul trecut 29,826 adunări ordinare private şi 13,814 în faţa publicului. Au răspîndit 23,162,440 de cărţi şi 2.546,811 calendare şi alte broşuri.

*

La Petersburg s'a inaugurat un Muzeu Tolstoi, care cuprinde toate operile cu toate traducţiunile lor şi toate cărţile cari se ocupă de opera mare ui scriitor. Se mai găsesc de asemenea cărţi poştale ilustrate, jurnale, caricaturi, obiecte mărunte (ca plicuri comerciale), toate ţinînd viaţa sau opera lui Tolstoi.

*

Studenţii din Roma, au rîdicat în Aula Institutului de chimie de acolo, un bust strălucitului chimist Stanislao Cannizzaro.

*

Papa Pius fiind bolnav şi foarte înaintat în vrîstă, se discută în cercurile medicale şi religioase problema succesiunii.

De astă dată toate şansele sunt de partea cardinalului Rampolla.

*

Cu prilejul unui portret al lui Faguet făcut în Le Gaulois de d. Doumic, „Mercure de France" aruncă iară „celebrului poligraf" cîte-va graţiosităţi, dacă nu totdeauna drepte cel puţin mereu spirituale. Pentru revista franceză d. Faguet nu scrie nici pentru bani, nici pentru glorie, nici pentru idei, nici pentru prestigiu, „scrie, pentru-că nu se poate opri"...

„Cum ţi-ai putea închipui pe d. Faguet în altă parte de cît la masa de scris? El împlineşte o funcţiune la care l'a sorţit natura: el scrie".

*

STRUNA ZILEI

DIAGNOSTIC...

D-nii d-ri Bogdan şi Demetriade au renunţat a-şi mai ceti rapoartele despre 606 în faţa congresiştilor.

Cauza tăcerei este—
După cît înţelesei—
C'au simţit că pulsul *sălei*
Nu prea... bate pentru ei.

INFORMAŢII

❑ *Ministerul instrucţiunei publice a dispus ca toii elevii pregătiţi în particular cari urmează să dea examenele cu începere de astăzi şi nu vor putea să se prezinte în faţa comisiunilor din cauză de boală, să înainteze preşedinţilor comisiunilor certificate medicale.*

Pentru nici un alt motiv în afară de boală, elevii nu vor putea fi amînaţi pentru sesiunea de toamnă.

INFORMAŢIILE COMERCIALE

Regulamentul biurourilor de informaţiuni comerciale.

Am anunţat măsurile luate pentru înfiinţarea de biurouri de informaţii pe lîngă Camerile de comerţ din ţară.

Iată şi proectul de regulament pentru funcţionarea acestor birouri:

Art. 1.—Biroul regional de informaţiuni comerciale, înfiinţat pe lîngă Camera de comerţ şi industrie are de scop:

a) Să procure tuturor celor interesaţi informaţiuni economice asupra circumscripţiei Camerei de comerţ;

b) Să dea informaţiuni asupra comercianţilor din circumscripţie procurînd, la cerere, şi următoarele indicaţiuni asupra creditului:

1) Dacă comerciantul are firmă înscrisă şi de cînd?
2) Starea civilă (dacă are act dotal).
3) Dacă are poliţi protestate.
4) Dacă are moratorii.
5) Aupra situaţiei comerciale şi sociale a negustorului.

c) Să procure comercianţilor din circumscripţie informaţiuni comerciale asupra altor pieţe din ţară, prin intermediul celorlalte birouri regionale de informaţiuni comerciale, sau asupra străinătăţii prin intermediul serviciului central de informaţiuni din ministerul industriei şi comerţului. Tot acestui serviciu se vor trimite şi orice informaţiuni cerute asupra chestiunilor economice de ordin general.

Art. 2.—Ori-ce informaţie dată de birou este dată fără nici o răspundere materială din partea biroului.

Art. 3.—Biroul este pus sub directa conducere şi supraveghere a secretarului Camerei de comerţ.

Informaţiunile privitoare la puterea de credit a comerciantului se vor da cu semnătura preşedintelui Camerei de comerţ sau a locţiitorului său.

Art. 4.—Un funcţionar special va fi ocupat în birou. cu:

a) Trecerea datelor cuvenite în fişe personale în care se va arăta potrivit alăturatului model, pentru fiecare negustor: numele şi pronumele, firma, adresa, poliţele protestate, moratorii, actul dotal şi alte observaţiuni.

b) Cu ţinerea întregei corespondenţe, şi

c) A arhivei biroului.

Art. 5.—Fişele se vor ţine în ordine alfabetică.

Art. 6.—Toate răspunsurile se vor trece într'un registru copier.

Art. 7—Ori-ce informaţiune cerută trebue satisfăcută în curs de 24 de ore.

Art. 8,—In caz cînd cererile sau ofertele ce nu pot fi satisfăcute în totul, în circumscripţia Camerei de comerţ, se vor trimite în copie, serviciului central, spre publicare, în organele ministerului şi se vor da, deocamdată în mod gratuit.

Art. 9.—Informaţiunile cerute se vor da deocamdată în mod gratuit.

Mişcarea în Magistratură

Următoarea mare mişcare în magistratură a fost făcută pe ziua de azi 1 Iunie

Iaşi.—*La Curtea de Apel*: Domnii C. Toneanu, actualul procuror general la Galaţi, consilier cu delegaţie de procuror general; d. Corneliu Botez, actual preşedinte al trib. Covurlui, s. II, consilier, în locul nou creat.

La tribunale: d, Vesp. Erbiceanu, actual preşedinte' prim preşedinte, în locul d-lui Lazăr Munteanu, înaintat consilier la Curtea de Apel din Bucureşti; d. Iulian Teodorescu, judecător de şedinţă, înaintat preşedinte la s. II; d. Alfred Winkler, actual procuror, judecător de şedinţă, în locul d-lui Iulian Teodorescu.

Domnul Haralamb Grigoriu, jude la ocolul Pungeşti, procuror la Parchetul trib. Iaşi; d. C. Mavrocordato se numeşte stagiar la trib. Iaşi, s. II; d. Eduard Sion, avocat, a fost numit 'cap de portărei la trib. Iaşi.

D. C. Dobrescu, actual jude de instrucţie la trib. Ialomiţa, preşedinte la trib. Suceava; d Mihai Caţiki, actual procuror la tribunalul Suceava, judecător definitiv la ocolul Podul-Iloaie; d. C. Gavrilescu, actual cap de portărei la Iaşi, jude provizor la ocolul Pungeşti; d. Eugen Munteanu, actual stagiar la trib. Iaşi, s. III, judecător provizor la ocolul Pleşoiu (Argeş).

La celelalte Curţi de Apel: d. Dimitrie Gîrleşteanu, consilier la Curtea de Apel din Craiova, prim preşedinte la aceeaşi Curte, în locul d-lui Constantin Vălimărescu, demisionat.

D. Lazăr Munteanu, prim preşedinte la tribunalul Iaşi, consilier la Curtea de Apel din Bucureşti, în locul vacant.

D. Emanoil Miclescu, fost prim procuror la tribunal, consilier la Curtea de Apel din Bucureşti, în postul din nou înfiinţat.

D. Petru Neaţu procuror de secţiune la Curtea de Apel din Craiova, consilier la aceeaşi Curte, în postul din nou înfiinţat.

D. Miha Paraschivescu, prim preşedinte la tribunalul Mehedinţi, consilier la Curtea de Apel din Craiova.

D. Alexandru Cernătescu, prim preşedinte la tribunalul Dolj, cosilier la Curtea de Apel din Craiova, în locul vacant.

D. Nicolae Bădescu-Roşiori inspector pentru judecătorii de ocoale şi tribunale, consilier la Curtea de apel din Galaţi, în postul din nou înfiinţat.

D. Constantin M. Oprescu preşedinte la tribunalul Muscel, inspector pentru tribunale şi judecătorii de ocoala.

D. Vasile Bălăşescu, preşedinte la tribunalul Suceava, p ocuror de secţiune la Curtea de apel din Craiova.

Procurori generali delegaţi: D. Athanasie Herescu, consilier la Curtea de Apel din Craiova, se deleagă să îndeplinească funcţiunea de procuror general pe lîngă acea Curte.

D. Francisc Papp, consilier la curtea de Apel din Galaţi se deleagă să îndeplinească funcţia de procuror general pe lîngă acea Curte.

D. Constantin N. Toneanu, consilier la Curtea de Apel din Iaşi, se deleagă să îndeplinească funcţiunea de procuror general pe lîngă acea Curte.

La celelalte tribunale: D. Constantin C. Vasiliu, preşedinte la secţiunea II-a a tribunalului Dolj, prim-preşedinte la acelaşi tribunal.

D. Petru N. Pîrîianu, prim-procuror la tribunalul Mehedinţi, prim-preşedinte la acelaşi tribunal.

D. Constantin Golfinearu, judecător de instrucţiune la tribunalul Dolj, preşedinte la secţiunea II a, a aceluiaş tribunal.

D. Dartanian Niculescu, judecător de şedinţă la tribunalul Ilfov, preşedinte la secţiunea II a a tribunalului Covurlui.

D. Constantin N. Dobrescu, judecător de instrucţiune la tribunalul Ialomiţa, preşedinte la trib. Suceava.

D. Ioan N. Glogoveanu, judecător de instrucţiune la tribunalul Brăila, preşedinte la tribunalul Muscel.

D. Cesar Parteni Antoni, judecător cu titlu definitiv la ocolul Podul Iloaei din judeţul Iaşi, preşedinte la tribunalul Vaslui, în locul d-lui Alexandru Nicolescu-Viforeanu, demisionat.

D. Mihail D. Patron, judecător de şedinţă la tribunalul Botoşani, preşedinte la trib. Fălciu, în locul d lui Ioan Gavrilescu demisionat.

D. Gheorghe V. Colini, judecător de intrucţie la tribunalul Dorohoi, prim-procuror la trib. Mehedinţi.

D. Bogdan Cantargief, judecător cu titlu definitiv la ocolul Pantelimon-Dobreşti din jud. Ilfov, jud. de şedinţă la trib. Ilfov.

D. Alfred Winkler, procuror de secţiune la trib. Iaşi, jud. de şedinţă la acelaş tribunal.

D. Nicolae G. Ştefănescu jud. cu titlu definitiv la ocolul Balş II rural din judeţul Romanaţi, jud. de instrucţie la tribunalul Dolj.

D. Camil Demetrescu, jud. cu titlu definitiv la Ocolul Bucoveni din judeţul Ilfov, jud. de instrucţie la tribunalul Brăila.

D. Gheorghe C. Ioan judecător, de şedinţă la tribunalul Suceava, se permută în aceiaşi calitate la tribunalul Botoşani.

D. Ioan I. Beştelei, se numeşte judecător de şedinţă la tribubalul Suceava.

D. Ioan T. Liciu, judecător de şedinţă la tribunalul Dorohoi, judecător de instrucţie la acelaş tribunal.

D. Constantin Radovici procuror la tribunalul Teleorman, judecător de şedinţă la tribunalul Dorohoi.

D. Gheorghe Popescu-Şerbănescu, judecător cu titlu definitiv la ocolul Urziceni din judeţul Ialomiţa, judecător de şedinţă la tribunalul Prahova, în locul vacant.

❑ Domnul Richard Vasiliu a fost numit ajutor de grefier la tribunalul Iaşi.

◔ Mîne, Joi 2 Iunie orele 5 p m., în localul Externatului secundar de fete „Oltea Doamua", va avea loc întrunirea bimensuală a societăţii „*Unirea Educatoarelor Romîne*".

In această şedinţă se va pune în discuţie şi se va întocmi programa de activitate pentru anul viitor.

Membrele sunt rugate a lua parte cît mai în mare număr, pentru a şti fie care chestiile ce vor fi puse în studiu cît şi pentru a se înscrie în caz cînd ar voi să se însărcineze cu desvoltarea unei chestiuni.

❑ Eri au fost vîndute licitativ mărfurile de manufactură ale firmelor falite Schnürer et fiu şi I. Ch. Dresner.

Primele au fost adjudecate, provizor, asupra d-lui I. Gălăţeanu, pentru opt zeci mii 150 lei; celelalte asupra d-lui I. Friedman, pentru 65. 100 lei.

Tribunalul va avea să se pronunţe.

❑ Elevii clasei VII ai liceului militar din Iaşi, vor pleca în excursie în seara de 9 Iunie şi se vor reîntoarce în seara de 19 Iunie.

Vor fi conduşi de profesorii R. Sevastos şi Stefănescu şi de locotenenţii Angelescu şi Diamandescu.

Excursiunea va fi de ordin ştiinţific.

❑ Examenul de capacitate a elevilor cl. VIII a liceului militar local vor începe în ziua de 1 Iunie, înaintea unei comisiuni ce urmează a fi numită.

Elevii vor pleca în vacanţă; cei din cl. V şi VI în seara de 12 c., cei din cl. VII în seara de 21 c., iar cei din cl. VIII după terminarea examenului de capacitate.

❑ Ziarele din Bucureşti aduc ştirea tristă şi neaşteptată a decesului lui C. Alimănişteanu, care a sucombat ieri în urma unui acces violent de apendicită.

Fost deputat, fost censor al Băncii Naţionale, Alimănişteanu moare tînăr, lăsînd în urma sa un singur fiu.

Partidul liberal perde o mare valoare un mare muncitor prin moartea regretatului fost deputat.

❑ Domnii V. Alexandrescu şi M. Mihailescu asistenţi în farmacia centrală a spitalului Sf. Spiridon, au fost puşi în disponibilitate, cu începere de astă-zi pentru motive de economii.

❑ **Şcolare**—Pentru examinarea elevilor de curs primar, pregătiţi în particular, au fost numite două comisiuni cari se compun astfel:

I-a: d. Sachelarescu, preşedinte; d. C. Buţureanu şi doamnele Orţansa Popescu şi Sevastia Vîrlănescu;

II a: domnul C. Andreescu preşedinte; doamna Laura Roiu şi domnii I. Dimitriu şi V. Agapi.

Şcoala catolică de băeţi: domnii V. Grigoraş şi Ed. Cosmiţă; institutul Notre Dame: doamnele Elena Dimachi şi Elena Costache.

— La liceul militar au început astăzi şi vor dura pînă la 4 Iunie, examenele elevilor pregătiţi în particular şi examenele de diferenţă.

Cursurile la liceul militar, vor lua sfîrşit în seara de 9 Iunie.

❑ Farmecul şi splendoarea unui răsărit şi apus de soare la coastele Japoniei scaldată în mare, siluetele brazilor maritimi, terenele vulcanice cu isvoare sulfuroase, din care ţîşnesc ape clocotite, băi şi duşuri instalate la mal —sunt prinse fidel de cinematograf şi redate în noul program de astă seară Mercuri 1 Iunie, în vasta grădină Trajan.

In programul escepţional de astă seară sunt cuprinse instantanee cinematografice de la serbările Inaugurărei Noului Palat al Camerei de Comerţ din Bucureşti: M. S. Regele la serbare—Principesa Maria şi Principii—Miniştrii—Armata—Mulţimea etc.

Bogatul program cuprinde apoi: Balul Mascat, grandioasă inscenare dramatică, în care se reflectă moravurile pariziane. Rolurile principale sunt interpretate de artiştii teatrului regal din Roma.

Rivalul înşelat, roman însufleţit—In ţara florilor, scene şi vederi după natură—Comptul spălătoresei, scene comice—Viziuni sfăşiitoare, scene teatrale dramatice—Prince într'o nouă comedie propria sa creaţiune—In ţara Brahmanilor (Indii), vederi de călătorie—Prezenţa de spirît, comedie, precum şi cel mai nou număr din Pathé-Journal cu faptele, modele şi sporturile săptămînei redate însufleţit etc. etc.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

❑ ***Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.***

Băile OGLINZI

3 kilom. de la tîrgu Neamţ, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipaje şi Automobil.

50 % reducere prin gara Paşcani.

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, înconjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în falanţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea D lui M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRĂ din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1.50** la **1 20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vinzare, în Bucuresti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala*; în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. Neamţ la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan**, modic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stea la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld; In Iaşi, d. Petersil,** antreprenorul Hotelului, **Str. de Sus 189.**

Ultime INFORMAȚII

❑ *Un ordin de zi foarte original.*

Eri s'a citit un ordin de zi al ministrului de război, prin care aceasta aduce la cunoștință, că ofițerii nu vor mai putea cere permutări de cît pe cale ierarchică.

Dacă un ofițer va fi permutat direct de ministru, să se știe că a fost mutat prin stăruințe și comandantul regimentului va avea în acel caz, datoria să înscrie în memoriul ofițerului: mutat prin intervenții.

❑ *Cahulul și congresul medicilor.*

Eri, la congresul medicilor, d. dr. Sion protestînd contra unor permutări ilegale de medici de plasă, a amintit și de permutarea unui domn doctor Moscovici.

D. Cuza, pe care o inspirație nenorocită îl adusese tocmai atunci în aulă, a părăsit-o foarte supărat.

Deci dar: Cahulul, congresul medicilor—anexă la jidanii în presă.

❑ *Mîine trebuia să înceapă, la facultatea de medicină din Iași, celebrul examen de docenți al tînărului dr. Socor.*

Se luase toate măsurile de precauțiune, precum: închiderea tuturor salelor, pentru ca nimeni să nu poată străbate în facultate, ca să audă importantele răspunsuri ce le va da candidatul.

Dar s'a întîmplat că examenul nu v'a putea avea loc, și aceasta datorită d-lui prof. dr. Leon, membru în juriu, care și-a înaintat astăzi demisia, motivată de faptul că în comisiunea examinatoare n'a fost numit nici un specialist în fisiologie,—materie de care urma să treacă examen d. dr. Socor.

Intr'adevăr, în comisiune au fost numiți: 2 chirurgi, 1 mamoș, 1 profesor de zoologie, și 1 profesor de patologie generală.

❑ *Un grav accident s'a întîmplat astăzi dimineață, la orele 11 jum., la noua construcție a palatului de justiție.*

Pe cînd mai mulți lucrători urcau o șină de fer cu macaraua, șina a izbit o schele pe care se aflau cinci lucrători. Schelea împreună cu lucrătorii a căzut la pămînt, rănind, dar din fericire nu grav, pe numiții: Ilie Constantin, Vasile Feraru, Petre Constantin, Ion Cozma și D. Hărtopan, cari au fost transportați la Spiridonie.

Domnul procuror Ionescu a fost la fața locului, în cercetare.

❑ *In ziarul carpist local, se anunță eri, după 4 luni de prudentă tăcere, că profesorul A. Popovici, n'a fost delegatul d-lui Xenopol, la alegerea de senator universitar, și deci era liber să voteze pentru cine ar fi voit.*

Există însă un dosar al acelei alegeri și în petiția înregistrată la 810, se vede clar că d. A. D. Xenopol, își alesese delegați asistenți pe d-nii Al. Popovici și Charles Drouhet.

Chiar dacă d. Xenopol n'ar fi ales delegat pe d. Popovici, încă acesta, ca membru în același partid cu d. Xenopol, ar fi avut datoria să l voteze; iar nu să ofteze cu d. Xenopol și să voteze cu d. Bogdan, iar imediat după vot să se înscrie în partidul d-lui Bogdan,—și să primească drept desdăunare morală, zece mii lei, pentru pretinse excursii botanice și un loc de primar la țară, pentru tatăl seu.

❑ *D. dr. Bogdan n'a fost nici eri la congresul medicilor.*

A venit însa, d. dr. Demetriade, care a cerut să citească eri, raportul pe care l'a făcut asupra lui 606, și care raport a fost semnat și de d. Bogdan, după cum expertizele medico-legale le face d-rul Grossi și le semnează d-rul Bogdan.

Lucrurile au fost așa fel aranjate de comitet, în cît raportul Demetriade-Bogdan, înscris cel de pe urmă la ordinea zilei, n'a mai putut fi citit din cauza orelor înaintate.

❑ Eri după amează a fost găsit în fîntîna din marginea satului Chicerea, comuna Tomești, cadavrul femeiei Sultana Ionescu, în etate de 65 ani. Din cercetările făcute de jandarmi, reesă că numita s'a sinucis din cauză că suferea de pelagră.

❑ O noapte furtunoasă a fost ieri în Iași.

Domnișoara Debora Pincu, de 16 ani, a fost surprinsă în momente fericite în chiar interiorul chioșcului; o altă domnișoară, Finea Stirbu, tot de 16 ani, de fel din Vaslui, a fost înșelată de un oare-care G. Manole; o a treia domnișoară, fără vrîstă stipulată, Ruxanda Boghean, de fel din Andrieșeni, a venit în Iași cu doi copii mici și i-a lepădat la locuința seducătorului Th. Bobi, strada Socola.

Nopțile încep a deveni interesante în Iași.

❑ D. Profesor Drouhet va ține examene de limba și literatura franceză la 16 Iunie.

D. Alex. Philippide examenele de filologie la 20 Iunie, iar cele de istoria literaturei și limbei romîne între 20—25, în ori ce zi se vor prezinta candidații.

❑ Studenții și studentele de la științi vor face între 1—10 Iulie o excursiune botanică, pe valea Prahovei, întovărășiți de profesorul respectiv și d. Lucian Roiu — șeful de lucrări al laboratorului.

❑ **Congresul medicilor.** — Congresul medicilor s'a închis eri la orele 6 jum.

Sfîrșitul ședinței, a fost o discuțiune aprinsă, cu privire la votarea moțiunilor prezentate.

Unii voiau să se voteze fie-care moțiune în parte, biroul însă, cerea, ca toate moțiunile să fie lasate în discuția comitetului asociațiunei, ceia ce s'a admis.

Seara, cu trenul de 8.45, congresiștii au părăsit orașul, plecînd în escursiune la Slănicul Moldovei.

Cu același tren, cei mai mulți dintre membrii congresului Cercurilor comerciale și industriale, au părăsit de asemenea localitatea.

Trenul s'a pus în mișcare, în urale.

❑ Eri înaintea comisiunei compusă de domnii prof. d-ri Negel, Manicatide, Lambrior și Zosin și au trecut ultimul doctorat domnii Octav Petrescu și Neculai Simionescu.

❑ „Cauzalitatea din punctde vedere al cunoașterei"—teza de doctorat aprobată a d-lui Mihail Rădulescu, a apărut în o elegantă broșură.

Teza se arată foarte bine concepută și lucrată cu pătrundere.

❑ D. I. Roată, învățător din Ciurea (Iași), a fost numit de Casa școalelor instructor ambulant, cu însărcinarea de a lucra în direcțiunea îmbunătățirei gospodăriei țărănești.

❑ Sîmbătă seara, se va întruni comisiunea examinatoare, înaintea căreia își trece examenul de docență în specialitatea dreptului comercial d. dr. P. Dragomirescu, spre a da candidatului subiectul ce urmează a-l desvolta, a doua zi, Duminică.

❑ Din Popricani au fost aduși azi 5 bolnavi de febră tifoidă.

❑ **Noi magistrați.**—Curtea, în secții unite, a luat astă-zi jurămîntul d-lui Const Toneanu, numit consilier la curtea de Apel din Iași, în locul nou creat.

Noul consilier a fost introdus de d-nii consilieri Pavel Zăhărescu și G. Sturza și a depus legiuitul jurămînt.

Primul președinte, într'o scurtă alocațiune a spus că'și aduce aminte cu plăcere de timpul, cînd procuror general la Galați fiind d. Toneanu fusese prim procuror.

Primul președinte a felicitat călduros pe d. Toneanu, care a răspuns mulțumind.

— La tribunal președintele s. III a luat jurămîntul d-lui Vespasian Erbiceanu, noul prim președinte, iar acesta a luat jurămintele d-lor Iulian Teodorescu, numit președinte și Winkler numit membru de ședință.

*

Domnul C. Toneanu, noul consilier, căruia i se va da și delegația de procuror general, fusese magistrat pe vremuri, iar apoi a îmbrățișat cariera de avocat.

In magistratură a reintrat anul trecut, în Mai, ca procuror general delegat la Galați.

— Domnul Corneliu Botez, care a fost numit consilier în locul d-lui Al. Hinna, este născut în 1870. A intrat în magistratură la 7 Iunie 1899, ca ajutor de judecător al ocolului Urziceni (Ialomița). La 1 Aprilie 1906 fu numit președintele trib. Covurlui (s. II-a).

— Domnul Vespasian Erbiceanu, noul prim-președinte al tribunalului, licențiat în drept și în teologie, născut la Iași 1868, a intrat în magistratură la 22 Iulie 1896. Președinte Iunie 1909.

— Domnul Teodorescu Iulian, dr. în drept de la Paris, născut 1871 Craiova. A intrat în magistratură la 2 Septembrie 1900 ca ajutor de judecător ocolului Sarabu (Ilfov). Membru de ședință la Iași—14 Noembrie 1905.

— Domnul Alfred Winkler, noul judecător de ședință, se află în magistratură de la 24 Octombrie 1906.

❑ O clauză cu pact comisoriu în profitul capitalurilor romînești.

In condica de transcrieri a judecătoriei de ocol Moinești. la N. 372 din 26 Aprilie 1911, se află transcris un contract de vînzare de pădure intervenit între O. Marienzeller, administratorul moșiei Brusturoasa, jud. Bacău, ca vînzător, și G. I. Copăcel și alții cumpărători.

Articolul 34 al contractului, glăsuește astfel; „domnii cumpărători nu vor avea dreptul de a lucra cu bani luați cu împrumut de la evrei; imediat ce se va afla că întrebuințează capitaluri evreești, se va rezilia contractul fără somațiune și judecată".

❑ D. Corneliu Botez, noul consilier al Curții de Apel din Iași, se va prezenta mîine la postul său și va fi repartizat la secția II-a.

Băile OGLINZI

20% reducere vor beneficia vizitatorii Băilor de la 1 pînă la 15 Iunie și de la 10 August pînă la 15 Septembrie.

Hotelier și Restaurator
M. PETERSIL

Ultima oră

Bucureşti 1 Iunie

CONFLICTUL BISERICESC

Marele scandal de la Mitropolie

Bucureşti.—Eri, după prînz, a continuat la Mitropolie, ascultarea martorilor.

Cel dintăiu martor chemat, a fost Tudorică Ionescu, fost călugăr la mănăstirea Cozia.

El este autorul unei scrisori, apărută acum un an, într'o revistă bisericească, și care spunea, că a fost acela, care a căutat de boale venerice pe Mitropolitul Primat, pe atunci episcop de Rîmnic.

Tudorică Ionescu depune jurămîntul și ascultarea lui începe.

In tot timpul ascultărei acestui martor, Mitropolitul Primat avea o atitudine ciudată, cînd amenințătoare, cînd ademenitoare.

Declarațiile călugărului Tudorică Ionescu

Tudorică Ionescu începe prin a spune, că a fost în serviciul Mitropolitului primat, și că a fost acela, care l'a căutat de boli venerice, procurîndu-i și medicamente.

„Tot eu—zice Tudorică Ionescu—am fost acela, care în diferite rînduri, am înlesnit întrevederea Mitropolitului cu domnișoara Olimpia Ionescu".

In emoție generală, Tudorică Ionescu aduce o nouă și gravă acuzare, zicînd că Mitropolitul a atentat și la pudoarea sa.

Scandalul

La auzul acestora, Mitropolitul Primat foarte enervat începe a striga că martorul e mincinos și că tot ce spune sunt calomnii.

Cere ca martorul să fie imediat confruntat cu servitorul Petrea, care se afla în serviciu în același timp.

Membrii comisiunei răspund Mitropolitului, nu pot face această confruntare, de oare de acel martur nu e citat.

Mitropolitul Primat cere din nou și cu vehemență această confruntare.

Episcopul de Roman, zice că I. P. S. S. Mitropolitul Primat nu a permis să se asculte pe d. Boroianu, profesor universitar, pentru motivul că nu a prezintat certificat de moralitate și atunci cum de vra să impue pe martorul Petrea, care de asemenea nu are certifitul cerut.

Mitropolitul Primat, părăsește atunci ședința, zicînd că se duce să aducă o scrisoare a arhiereului Damaschin Popescu fost stareț la mînăstirea Cozia, scrisoare care va spulbera toate acuzațiile.

Mitropolitul și poliția

Pe cînd trecea prin pavilionul bisericei, Mitropolitul Primat se întălnini cu polițiștii, cari se găseau adunați acolo.

Adresîndu-se unui comisar, Mitropolitul zise:

„—Te rog, domnule comisar să rămîi pînă la sfîrșit, căci va trebui să faci o arestare".

Scrisoarea starețului Damaschin

După 5 minute, Mitropolitul se întoarce la ședintă, și a dat cetire scrisoarei lui Damaschin.

Fostul stareț, prin acea scrisoare, roagă pe mitropolit să nu demisioneze, căci tot ce se spun în potriva I. P. S. Sale nu sunt de cît calomnii.

Mai spune, că posedă documente, prin care va dovedi, că Tudurică Ionescu a mințit.

După aceasta, Mitropolitul Primat, adresîndu-se lui Tudurică Ionescu îi zise;

— „Am să te arestez!"

O scenă de teatru

In urma acestora, se petrece o adeverată scenă de teatru, foarte bine montată.

Tudurică Ionescu, cade în genunchi și cere ertare comisiunei, zicînd că toate spusele sale sunt miciuni, și că a fost sfătuit la aceasta de preotul Vasilescu.

— „Am să te dau pe mîna parchetului! strigă Mitropolitul Primat.

Tudurică cade din nou în genunchi și roagă pe Mitropolitul Primat să l erte.

Atunci, în uimirea generală Mitropolitul Primat zice:

— „Te ert, însă cu condițiune ca Episcopul de Roman, să-și retragă acuzațiile formulate împotriva mea"!

La aceasta, Episcopul de Roman, răspunse:

— „Eu nu retrag nimic. Dacă marturul a mințit, el își va primi pedeapsa".

Simularea unei sinuciderî

In tot acest timp, Tudorică Ionescu stătea la o parte și privea la cele ce se petrec în jurul lui.

— „Dacă e așa, — continuă a spune Mitropolitul, — adresîndu-se lui Tudorică, am să cer să fii arestat."

In acest moment, Tudorică se repezi în biserică, și în dreptul stranei regale, scoase un briceag, cu care își face o sgîrietură în partea dreaptă a gîtului.

— „De cît să fiu dat pe mîna parchetului — exclamă Tudorică, — mai bine prefer să mor!"

Mai mulți polițiști, cari se aflau în apropiere, se repeziră spre dînsul, și îl transportară la spital, unde însă Tudorică nu remase multă vreme, căci chiar în acea seară plecă la Ploești.

Totuși se spune, că parchetul va cerceta afacerea.

Continuarea ascultărei marturiler

Azi dimineață, comisiunea a continuat ascultarea marturilor.

D-nii Dobrescu și Mihailescu, profesori universitari, au fost respinși, neprezentînd certificate de moralitate.

D. Popescu-Mălăești docent, spune că nu se poate pronunța asupra legei sinodale, aceasta întrînd în atribuțiunile sinodului.

Preotul Lungulescu, spune că nu are nici o cunoștință de chestie.

Olimpia Vasilescu

Printre marturi, cari așteaptă să fie ascultați, se află azi și d-ra Olimpia Vasilescu, o fată de tot chipeșă.

D-ra Olimpia Vasilescu, va fi ascultată cea dintăi, în ședința de după amiază.

Alegerile generale din Austria

Viena.—La alegerile generale din Austria, creștinii sociali au suferit o înfrîngere cumplită.

Chiar șefii acestui partid se află în balotagii.

Alegerea din Bucovina

Cernăuți.—La alegerile generale de aci, au reușit toți candidații romîni și anume, d-nii Grigorovici, Sîrbu, Isopescul, Hurmuzachi, Simionovici și Onciul.

In special succesul lui Grigorovici a fost imens, căci el a avut de luptat și în contra creștinilor sociali și în contra evreilor.

Intoarcerea d-lui Fleva

Bucureşti.—D. Nicolae Fleva s'a întors azi în Capitală.

Inmormîntarea lui Alimănișteanu

Bucureşti.— Inmormîntarea lui Alimănișteanu, are loc mîine, la orele 3 p. m.

Consiliu de miniștri

Bucureşti.—Mîine, are loc un consiliu de miniștri sub președinția d-lui Carp.

Candidatura d-lui Fleva

Bucureşti. — Mai mulți alegători, au depus azi buletine, pentru candidatura d-lui Fleva, la locul vacant de la colegiul al 2-lea din Capitală.

Aviatorul Frey, găsit cu mîinele și picioarele rupte

Viterbo.—O depeșă din Ronciglione primită la orele 8.30 seara, informează că aviatorul Frey, a fost găsit în localitatea Macchia groaznic rănit, avînd brațele și picoarele rupte.

Aparatul s'a sfarmat.

Regele Petru decorat de Fallières

Belgrad.—Ministrul Franciei a remis regelui în audiență specială, marele cordon al legiunei de onoare cu o scrisoare autografă din partea președintelui republicei.

Profesorul Erlich numit consilier

Berlin.—Agenția Volf, află că profesorul Erlich, autorul invențiunei serului, anti-sifilitic, a fost numit consilier intim cu titlul de excelență.

Congres internațional pentru dreptul de vot al femeielor

Stokolm.—Al șaselea congres, internațional pentru dreptul de votare al femeilor a fost deschis eri, în prezența a 1000 congresiști de ambele sexe, din toate statele Europene, din statele Unite, din sud Africa și Australia.

Un puternic uragan numeroase victime

New York.—Un puternic uragan a ocazionat numeroase accidente în districtele de Est. La Nevpont ar fi perit 15 persoane, iar împrejurimile Filadelziei trei persoane.

Rezultatul alegerilor

Viena.—Rezultatul alegerilor din Bucovina e că a fost reales socialistul romîn Grigorovici în contra lui Skedl. Au mai fost realeși și romînii: Sîrbu, Iosupescu, Hurmuzache, Simonovici și Onciul.

Rezultatul alegerilor generale din Austria

Viena.—Pînă în acest moment se cunosc 400 rezultate ale alegerilor generale din Austria, dintre care 232 definitive și 186 balotaje.

Au reușit 51 creștini-sociali, 43 socialiști, 34 cehi, 41 germani-liberali și 6 romîni.

Printre cei căzuți, se află domnii Neumayer, primarul Vienei, Hirhamer ajutorul de primar și cunoscutul antisemit Schneider.

Destăinuirele lui Burzew

Paris. — Ziarele publică niște destăinuiri ale lui Burzew, prin care arată că grupul de agenți provocători descoperiți în ultimele zile, avea ca șef pe Reichman.

Burzev mai arată că are documente, pentru a dovedi amestecul lui Reichman în atentatul contra d-lui Ionel Brătianu.

Se caută la Librăria Socec & Comp. Iași, o Domnișoară, pentru postul de casieriță. Se preferă o germană.

FAINA LACTATA NESTLÉ

Nutriment complect pentru copii, bolnavi și bătrâni.

Conține cel mai bun LAPTE din ALPII.

Se vinde la toate drogheriile și famaciile din Țara.

Cutia „NESTLE" Lei 2

Repr. Sam. Löbl *București strada Justiției No. 11.*

Fabrica „FORTUNA" Iași

lîngă Strada Moțoc

Fondată în 1888

120 Cai putere *180 lucrători*

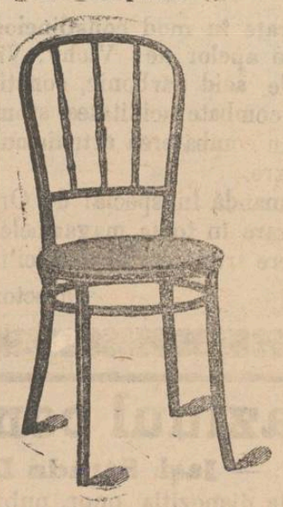

SCAUNE

MOBILE

PARCHETE

ROȚI de transmisiune

UȘI

FERESTRE

DUȘAMELE cu uluc și langhetă.

Ori-ce părți și accesorii de lemn pentru toate industriile. Lemn brut și fasonat, Scînduri și grinzi pentru tîmplari, strungări, sculptori, caretași, dulgheri, bodnari, Architecți și Antreprenori. Specialitate Comenzi, pentru d-nii Antrepenori. Aburitul și uscatul lemnelor.

80 Mașini pentru prelucrarea lemnului cari se inchiriază și cu ora. Furnisare promptă. Prețuri eftine.

Fabrica „Fortuna" Iași

lîngă str. Moțoc.

APELE MINERALE

SLANIC

(MOLDOVA)

Vindecă sigur: bolile de stomah, intestine, ficat, rinichi, băsica udului, artritismului, gută, diatesă urică etc.

Izvorul No. 1 este cea mai higienică, digestivă și diuretică apă de băut cu vin sau simplă la masă.

Comenzile se fac la exploatator I. Werner, farmacist, furnizorul Curții Regale la Iași.

Broșura: Importanța și eficacitatea apelor minerale de băut de la Slănicul din Moldova, se trimite la cerere gratis.

Vaccinări si Revaccinări

practică

Dr. A. STEUERMAN

— str. Golia 13 —

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziția generală română din 1906. **BYRRH** de vînzare Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA
De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Magazinul Conservatorului

IAȘI — Str. Lăpușneanu 32 — IAȘI

— Casă de încredere, fundată în 1892 —

NOTE DE MUZICA

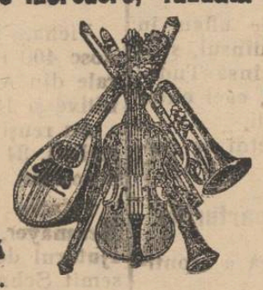

Instrumente Muzicale și Accesorii

Asortiment complect după programa Conservatorului.

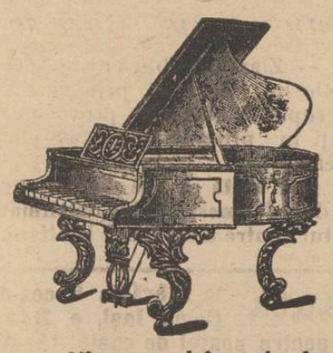

Piane
Pianine

REPREZENTANȚA RENUMITELOR FABRICI
STEINWEG, ROSENKRANZ SCHIEDMEYER

Vînzare și în rate lunare fără acont—INCHIRIERE DE PIANE

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane și ori-ce instrument muzical.

Patine cu rulete

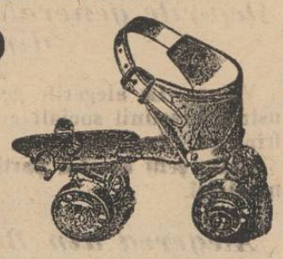

Pentru „Skating"
Calitate superioară
Prețuri reduse

Dacă suntați suferinzi, dacă veiți a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshtübler, Borvis, cu un exces de acid carbonic, constitue o băutură răcorito ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magazinele mari de consum.

La cere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

Magazinul comertului in rate

— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —

Pune la dispoziția onor. public un mare

Depozit de Mașini de Cusut

pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor

Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.

BICICLETE
Puch și Dürkopp

Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.

Mobile, Pendule, Căruciore și ori-ce accesorii

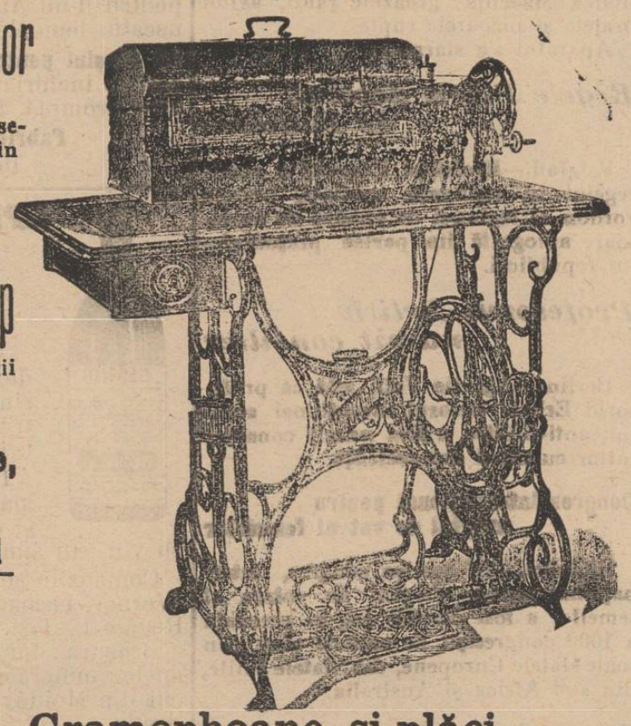

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

LABORATORUL DE
Produse Farmaceutice
Ioan Werner
FURNISORUL CURȚII REGALE
IAȘI

Coaltar Saponat. Puternic *desinfectant în toaleta intimă a Damelor*, și în ori-ce ocazie unde se necesitează o *desinfectare energică, ca plăgi cangrenoase, difterice, ulcere, eczeme, hemoroizi, prezervă boalele părților genitale* și mai este și un excelent mijloc conlra *mătreței capului.*

Sticla 1 leu 50 b.

Apă de toaletă de vierele. Higienic pentru întreținerea pielei corpului. O lingură la un litru apă de spalat corpul. *Costul sticlei 2 lei.*

Gudron Vegetal. *Lincore concentrată și titrată* contra tuturor afecțiunilor bronchiale ca: *Laringită, bronchită* (guturai) *pulmonare, tuse rebele, iritarea pieptului, phtisie pulmonară, dispepsie, asthma și catare de beșică.*

Doza 2—3 linguri pe zi în lapte sau în apă zaharată. *Costul 1 leu 50 b.*

5 ani de succes 5

Grădina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică și serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"
(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanții peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

LOZURILE
SCHRÖDER

Sunt cele mai favorizate de șanse!

Tragerea clasei I-a;

14 (27) Iunie 1911

1/8 loz numai lei 1.50

1/4 Lei 3. 1/2 Lei 6. 1/1 Lei 12.

Cel mai mare câștig al acestei loterii evtl.:

Lei 900.000

ROB. TH. SCHRÖDER

Casă fondată în 1870

IAȘI

Str. Stefan cel Mare No. 8

Centrala: Calea Victoriei 106 București.

Sucursale: Calea Griviței 96, Str. Lipscani 71; Brăila: Piața Sft. Archangheli (casa Ralli); Craiova: Unirii 69; Galați: Domnească 14; Ploești: Str. Basarabilor 1.

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

Tipografia H. Goldner, Iași Str. Mărzescu No. 17—Instalațiune cu motoare electrice executata de Ioban Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iasi str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1317 Vineri 3 Iunie 1911

Delicvent sau iresponsabil?

Cetind ultima anexă la „Jidanii în presă“, a d-lui A. C. Cuza, întitulată: „Procesul Cahalului înaintea Curții cu Jurați de la Iași“, rămîi uimit de neadevărurile sfruntate, de incoherențele fără număr și de ofensele și injuriile conținute. Nu știi dacă trebue să admiri inconștiința autorului sau dacă trebuie să iei act de îndrăzneala și nesocotința lui.

Cel dintăi lucru care lovește pe ori-ce cetitor, ie că te afli în fața unui fenomen de dublă personalitate. Căci d. A. C. Cuza, vorbește despre proces, ca și cum n'ar fi opera sa, și ia în propria sa afacere o poziție de critic social, care aduce în desbatere contribuția sa de lumină și de știință. Dar ce fel de contribuție.

Acuză pe primul magistrat al Iașului, că a compus un complect de Curte, care ar fi în serviciul altor interese, de cît acele ale justiției. Oare primul-președinte al unei Curți, cunoaște, știe și ie obligat să știe, procesele anume cari sînt pendinte dinaintea diverselor Curți cu Jurați, cînd înaintea începerii sesiunilor respective dă delegațiunile de prezidare? Numai naivii, sau oameni de rea credință pot susține așa ceva. Oamenii cari cunosc rostul lucrurilor știu, că atari delegațiuni se dau după un sistem, care nu admite nici o părtinire, care nu conține nici un truc și că, dacă atari delegațiuni s'ar da în vederea afacerilor, cum crede d. A. C. Cuza, atunci lucrul ar fi suspect. Iată pentru ce *unicul delegat al primului președinte* și anume d. consilier C. Grigoriu, a fost desemnat să prezideze Curtea cu Juri de Iași, în sesiunea de Mai a. c. Dar ie permis cuiva să suspecteze persoana d-lui C. Grigoriu? Străinii își pot închipui după scrisul d-lui Cuza, că lucrul ie posibil, Iașul întreg însă, și cu deosebire, magistrații și avocații, cunosc și valoarea indiscutabilă, perfecta onorabilitate și eminentele calități sufletești ale magistratului distins și ale omului desăvîrșit, care ie d. C. Grigoriu. Atunci de ce acuzațiunea d-lui A. C. Cuza, fie ca parte în proces, fie ca critic impersonal (sic!) în propria sa cauză? Nu ie această acuzațiune ori act de delicvent ori act de iresponsabil?

Dar a doua afirmare, că tot primul președinte al Curții ar fi delegat și pe cei doi-magistrați asesori? Pentru neștiuitori, pentru naivi, afirmarea ar putea fi luată în considerare, dar această afirmare ie un sfruntat neadevăr. Se știe și lucrul nu sufere discuțiune, că la trib. cu mai multe secțiuni, sorțul desemnează pe asesorii Curții cu Juri. In specie, d. Erbiceanu, primul-președinte al trib. Iași, a tras sorții în fața d-lui prim-procuror, și sorții au desemnat pe d-nii Ciohodariu și Suțu, Ce legătură deci, între acești magistrați și primul-președinte al Curții? Și apoi, chiar dacă ar fi fost vre-una, pentru ce suspiciunea contra lor? D-nii Ciohodariu și Suțu sînt magistrați cari fac onoare Trib. de Iași, sînt oameni a cărora cinste n'a fost pusă nici cînd și de nimeni la îndoială, sînt tineri integri și de caracter, cari stau în serviciul justiției și numai în serviciul ei. De ce acuzarea, ori insinuarea d-lui A. C. Cuza? E aceasta acțiune de delicvent, ori acțiune de iresponsabil?

Și să se ia aminte, că omul integru și magistratul superior, care ie d. I. T. Burada, primul-președinte al Curții, ie și coleg de Universitate cu d. A. C. Cuza. Nimic, totuși, nu-l poate opri pe acest domn de a insinua, de a jigni, de a terfeli fără nici un scrupul, pe ori-cine sau pe toți acei cari-i displac, pe toți acei asupra cărora nu poate avea influență, terorizarea anarhică, de care se servește d. A. C. Cuza, pentru a se menține într'un cadru politic. In sistemul său de atac, ori-ce armă ie bună, unde nu isbutesc amenințările, încearcă insinuările, unde cad acestea, începe calomnia. Dar pînă cînd se pot tolera acestea?

A înjurat, a calomniat, a amenințat aproape pe toți oamenii politici ai acestei țări, pe mai toți profesorii colegii săi, pe mai toți înalții demnitari ai statului, magistratura întreagă, pe clerici și pe laici, pe toată lumea în bloc, mai puțin pe puținii săi amici, și i s'a tolerat aceasta. De ce? Căci una din două, ori d. Cuza ie sănătos la trup, suflet și minte și atunci trebuie pus la rezon, ori ie un maniac iresponsabil și atunci, trebuie așezat într'o casă de sanatate. Dar acest lucru trebuie să se stabilească odată pentru totdeauna. Căci fie într'un caz, fie în celalalt acțiunile sale nu cadrează cu situațiunea de profesor universitar și de îndrumător al tineretului.

La București s'a trimes în judecata senatului universitar pe profesorul Chiricescu, pentru *trădarea secretului de amic*; la Iași profesorul Cuza, care atacă în cinstea și integritatea lor, pe toți fruntașii cetății, ie tolerat. Se poate oare două măsuri? Și să nu se obiecteze că cei jigniți n'au de cît să se adreseze iei justiției, nu. Căci d. Cuza cînd atacă personal, nu se atacă de acei cari ar putea să-l cheme la răspundere, fie pe calea armelor, fie prin justiție, o nu! D-sa atacă pe cutare ori cutare magistrat bună-oară, care nu poate recurge la arme și căruia tocmai calitatea lui de magistrat îi interzice procesarea. Acestea însă nu-s cuvinte ca delicventul să nu-și ia pedeapsa, ca în tot cazul, apucăturile sale anarhice să nu fie înfrînate, sau dacă ie iresponsabil să nu fie pus în măsură de a nu mai dăuna, altora, de a nu mai jigni pe nimeni.

Toate lucrurile au o margine, acțiunile d-lui Cuza, au întrecut toate marginile. Delicvent ori iresponsabil, însă, d. Cuza nu mai poate fi tolerat. A-l îngădui însamnă a se face complice ori cu delicvența ori cu iresponsabilitatea sa.

Ministrul de instrucție publică are cuvîntul.

Osw. A. Teodoreanu

Sărmanul † Președinte

In Iași sunt doi, cari veșnic presidează: distinsul nostru concetățean, colonelul Mladian Manolescu presidează tot soiul de întruniri publice și distinsul nostru savant, doctor Bogdan, presidează toate societățile, Salvările, medicale, farmaceutice, naturaliste, eceteriste.

La excelentul și magnificul rector, profesor, senator, conferențiar, basmalist, legist, sistemul cap de masă, a ajuns, prin lungul uz, un fel de tabet. Și ca omul, care trebue să-și facă tabetul, fără de care se simte indispus, plusquammagnificul ori este președinte, ori se simte zdrobit de migrenă.

Și plusquameceterul are migrenă, fiind că, pentru prima oară în viața lui n'a fost ales președinte. Aceasta este o rușine,—dovadă articolul „Rușine“, apărut ieri în *Evenimentul*,—și care „Rușine“, tratează despre nealegerea d-lui Bogdan, care nealegere este o rușine.

„Cu ocazia congresului medicilor, spune articolul, mai mulți medici din Capitală și din Muntenia, au ținut, cu tot dinadinsul, să aleagă pe un medic străin de localitate, ca și cum la Iași n'am avea pe doctorul Bogdan, doctor Riegler, dr. Sculy“...

Vrea să zică: muntenizm și moldovenizm. Au triumfat, ca de obicei, muntenii, și n'a fost doctorul Bogdan, (primul la rînd), nici unul din ceilalți—ci un muntean.

Domnul Bogdan, biruit de mania președințială, nici nu-și dă seamă că comite o gafă enormă, cînd susține, că la un congres ținut în Iași, nu trebuia să se aleagă președinte unul din Iași, ci unul din altă parte.

Pe d. Bogdan îl supără laurii d-lui Ștefăniu care, de și din Iași, a fost ales, după convenție anterioară, președinte al congresului cercurilor.

Dar un medic, un savant, un ateneist, un etern președinte ca d. Bogdan, ar fi putut avea atîta bun simț să cedeze el singur, ca gazdă, locul de cinste mosafirului.

Dar nu poate. Il doare. El să nu fie președinte! El Mladian Manolescul științei, Salvărei, Leagănului, teatrului lui Molière!

Tocmai el! El care ar candida și la o eventuală președinție a Republicei României!

Rușine! Rușine Munteniei, rușine Moldovei, rușine *Opiniei*, rușine sărbărilor jubilare ale Universității din Iași, sub președinția d-rului Bogdan, mare, foarte mare, enorm de mare ofițer al ordinului Coroana României.

Un intermezzo foarte stupid

Intre martorii elegantului proces mitropolitan, figura și călugărul Tudorache Ionescu, care, în depoziția sa, a vorbit despre vizitele pe care o femee le făcea Inalt prea sfîntului și despre un act contra naturei, pe care același Prea sfînt l'a operat chiar asupra acelui călugăr.

Acestea spuse și consemnate în procesul verbal, călugărul, amenințat de acel contra căruia depusese, retrase totul în mod subit, iar apoi cercă să se sinucidă cu un briceag anume pregătit, căci era neascuțit!

Istoria aceasta, subțire pusă în scenă, se numește, cu titlu mare d'asupra mansetei Epocei, *se numește „Drama de la Mitropolie“.*

Dramă foarte oribilă. Dar și foarte banală, că nici de Carnaval n'ar mai avea trecere,

Evident, martorul Tudorică a fost pus să depună extra sensațional contra Primatului, pentru ca apoi, fulgerător, să revie, să desmintă tot, iar în plin clocot al simulatei mustrări de conștiință, să incerce să-și curme firul necăjitei sale vieți cu un briceag, care nu taie și să strige, ca în romanele ieftine: „Adio mamă, adio lume. Iertați-mă“.

Inalt prea sfîntul l'a și ertat. Iar opinia publică a fost pusă să judece cît de infamă, cît de odioasă este inscenarea contra Primatului și de ce elemente se servește „episcopul maniac“, ca să zdrobiască pe neprihănitul Primat.

Episcopul, însă, a înțeles opereta. A înțeles că ie operetă și nu dramă și cu acel sînge, care este puterea omului cinstit, a declarat după ce „drama“ se desfășurase.

— Mențin în totul acuzarea mea și o voi dovedi. Cît despre martorul Tudorică Ionescu, autoritățile să-l ancheteze.

S'a inscenat un intermezzo stupid, de care toată lumea va rîde. La asemenea șurubării de apărători de judecătorii se recurgea din vechi, astăzi ele s'au demodat.

Nu! „Drama“ lui Tudorică n'a putut mistifica opinia publică! Din contra.

Chestii literare

Figuri contimporane

Sub acest nume apare în București un *dicționar biografic ilustrat*, lucrare care a ajuns la coala 21; O nenorocire a săcerat dintre cei vii pe fundatorul acestei publicații Th. Cornel, un condeiu cumpănit și cunoscător, așa că publicația a fost intreruptă cîtva timp. Zilele trecute abonații au primit coala 21 cu o încunoștiințare că direcțiunea publicațiunii a fost luată de d. T. Arghezi, care a colecționat materialul și a redactat notițe biografice asupra familiei Bogdan ramura I și II, cum și biografiile d-lor C. Bogdan, Gh. Bogdan general, dr. Gh. Bogdan, G. Em. Bogdan, Ion Bogdan profesor, Leon Bogdan, Lupu Bogdan, N. Bogdan, secretarul Camerii.

Am cetit cu atenție fascicula 21 spre a vedea cum se prezintă continuatorul operei lui T. Cornel, și spre marea mirare constatăm că d. T. Arghezi lasă foarte mult de dorit. In loc de a se mărgini la simple note biografice, cu caracter oficial și a da bibliografia lucrărilor cu datele exacte, d-sa se lasă tărît în aprecieri ridicole și bombastice, care strică lucrării.

Cităm din biografia d-lui I. Bogdan, profesorul universitar din București. Iată cum îi face portretul: „Profesorul Bogdan e un bărbat simpatic, mare de stat ca *un om de munte*. Fața-i senină, cu o privire dulce, *cînd verzue, cînd albastră*, și mersul său liniștit *te fac* să te gîndești la o frumoasă și a tot liniștitoare pace sufletească. Am fi dorit să obținem de la acest intelectuul cîteva mărturisiri intime, ca de la un poet sau dramaturg, vre-o tainică observație, de cele cari te fac să ghicești o inimă ascunsă pentru ca s'o iubești, dar cari de sigur nu trebuesc spuse nici psihologilor de meserie. E caracteristică la filologul slavist hotărîrea de a rezista ori cărei cercetări, în care e vorba de d-sa“.

Cu aceasta l'a dat gata pe profesorul Bogdan, pe filologul slavist, pe intelectualul Bogdan, pe omul ca de munte, pe omul cu căutătura cînd verzue cînd albastră, ca din povestea cu Impăratul verde și împăratul roș, care cu un ochiu rădea și cu altul plîngea.

Dar d. T. Arghezi mai are cu profesorul d. Bogdan și deosebite simpatii ascunse, ce se teme să le spună: Vorbind de *vechile cronice moldovenești* (Buc. 1891) biograful psihologic fără a fi cetit prefața afirmă că profesorul Bogdan le-a descoperit la Chiev, pe cînd ele de fapt erau studiate de studentul în teologie pe atunci Vespasian Erbiceanu, asupra căruia în mod fraudulos se tace și mai afirmă că lucrarea aceasta a profesrrului I. Bogdan „a fost pentru România un mare eveniment; cam ce ar fi, ce ar fi, (*sic*), transpuse pe un plan mai întins, desmormîntarea *Antropitecului din Iava* sau pe unul mai sensitiv, crearea Giocondei. Pentru noi, Romînii, ele sînt în același timp amîndouă.“

Protestăm contra acestui fel de a înțelege să se facă o lucrare de biografie ilustrată. Dl T. Arghezi să învețe întâiu să scrie bine romînește, apoi să-și lese simpatiile ascunse pe sama sa, nu pe a lucrării d sale.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

AUR...

Membrii congresului medical se află astăzi în frumoasa localitate balneară, cea mai frumoasă stațiune a Moldovei: Slănicul.

Cea mai încîntătoare, fără îndoială, dar nu și cea mai producătoare în înțelesul material al cuvîntului

De aceea Eforia spitalelor sf. Spiridon a ajuns a fi pur și simplu... plictisită de această perlă a munților băcăoani cu care și-a cam gasit... Bacăul și în momentul de față, e în căutarea unei soluțiuni. In August se va ținea licitația cuvenită și străinii cari vor fi mai îndrăzneți și mai pricepuți decît unele serii de epitropi, vor găsi, poate, prilejul unei bune întreprinderi.

Dar frumusețea munților, curățenia aerului, bunătatea izvoarelor nu sunt—pare-se—condițiuni în deajuns de atrăgătoare pentru a asigura reușita materială a întreprinderei. Deaceea prima ofertă venită de peste hotare, propunea Eforiei să se dee voie întreprinzătorilor de a introduce *ruleta* în caz dacă se întemeia ruleta și în stațiunea climaterică a Sinaiei.

Așa cum sunt însă împrejurările, credem că amîndouă stațiunile climaterice muntoase vor rămînea lipsite de mult dorita ruletă. Nu putem ști întrucît Sinaia va pierde din atracțiunea ce exercită asupra vizitatorilor. Dar Slănicul-Moldovei, izolat în tăcerea și pacea munților, va trebui să se mulțumească a atrage vizitatorii numai prin însușirile sale firești, prin virtuțile cele tămăduitoare ce i-au fost dăruite de natură.

De o cam dată avantagiul marilor emoțiuni ale jocurilor de hazard — ale jocurilor în stil mare, pentru că de jucat se joacă pretutindeni—va fi rezervată unicei noastre stațiuni balneare de care s'a vorbit atît de mult în zilele din urmă,—Constanței.

Va aduce oare într'adevăr noua „instituțiune“ a jocurilor la Casino foloasele formidabile de care se vorbește? Să fie drept că vapoarele vor aduce pe mare contingente enorme de jucători dînd țările balcanice, ori încă mai de departe?

Va deveni într'adevăr Constanța noastră o rivală a fabulosului Monte-Carlo și destinată a.... economisi amatorilor drumul, oboseala și cheltuiala — pînă acolo?

Vom vedea.

Lucrul nu e peste putință. Ca mîni vom vedea ruleta în funcțiune chemînd din toate părțile universului pe iubitorii de aventuri mari, de cîștiguri ușoare, de peripeții și zguduiri sufletești intense.

Ca mîni vom auzi vorbindu-se nu numai de idile dulci pe malul visătoarei mări, — ci și de tragedii mari, drept epiloguri fatale pe urma pierderilor de averi mari.

Sunt nesfîrșit de adînci valurile ospitalierei Mări în care s'a desfășurat aventura jasonică a Lînei de aur.

.... Și cît *aur* zace în fundul Mării Negre!

Rodion

Impresii din Apus

Drachenfels.—Rolandseck.—Hammersteln.—Andernach.—Neuwied.

Cea mai interesantă parte a Rinului este între Colonia și Mainz. Aici sunt pozițiile cele mai frumoase, culmile cele mai îndrăznețe și tradițiile cele mai numeroase și mai bizare. Pe o parte și pe alta malurile sunt presărate cu sate, castele și ruine. Partea dreaptă a Rinului are 14 castele; partea stîngă 15; care se pot vedea mergînd pe apă, multe însă, sunt prin fundul văilor și prin munți.

Pînă în dreptul ruinelor *Drachenfels* Rinul face o mulțime de ondulații desfășurînd gradat tablouri pline de farmec, de lumină de umbră și de poezie. Aceste ruine constau dintr'un turn așezat chiar pe stînca Dragonului. Tradiția ce se leagă de acest turn datează din timpul lui Iulian Apostatul. Legenda spune că într'o cavernă a muntelui trăia un smeu enorm, care-și avea timpul mesei foarte regulat, ospătînd vre-un prisonier sau vre-un vinovat. Și cînd acest prînz îi lipsea, se cobora la cîmp și sfîșia pe cea dintâi victimă ce ar fi întîlnit în cale. Nimeni nu putea să facă nimic dragonului. Era invulnerabil.

Soldații lui Iulian Apostatul îl hrăneau cu prizonierii capatați. Intre aceștia se găsea și o fată frumoasă pe care doi centurioni o disputau prin arme. Generalul pentru a-i împăca hotărî ca ea să fie dată smeului.

In ziua hotărîtă fata îmbrăcată în alb și încoronată cu flori fu dusă pe vîrful stîncii Smeului și legată de un arbore. Ea ceru să i se lese mîinile libere. Nimeni nu se gîndi să se opue acestei ultime dorinți.

La timpul mesei smeul apăru despicînd aerul cu coada sa solzoasă și voind să se năpustească asupra fetei. Dar ea scoase un Crucifix, pe care-l arătă monstrului. Fata era creștină. Smeul înmărmuri și fugi șuerînd în caverna lui. Populația liberă pe fată și alergă la gura cavernei, unde puse lemne, sulfure, rășină și foc. Trei zile muntele vărsă flăcări; trei zile smeul se sbătu șuerînd.

Oricine își poate închipui cîți adepți căpătă creștinismul numai cu această legendă...

Pozițiile din jurul acestei stînci sunt admirabile; iar pășunile amintesc pe cele din Elveția.

*

Nu departe de Drachenfels se văd ruinele lui Roland sau *Rolandseck*.

După tradiție, Roland trimis de unchiul său în Spania ca să bată pe Sarasini, se opri în drum la contele Raymond. La masă fu servit chiar de fata acestuia pentru a i face onoare mai mare. Fata era frumoasă. Și cînd Roland întinse paharul ca să fie servit, ochii lui întîlniră ochii frumoasei *Hildegondei*, cari-l pironiră la castel opt zile, deși trebuia să plece a doua zi.

Cei doi îndrăgostiți nu-și vorbiră nimic de dragostea lor, pînă în a 8-a zi, cînd se și logodiră în fața altarului. Ei jurară: el să nu mai aibă o altă femee; iar ea să se călugărească, dacă nu va putea fi a lui.

Roland plecă. Peste un an vine vestea că logodnicul a murit în lupta cu Sarasinii la Roncevaux, plin de răni și pronunțînd numele *Hildegonda*. La această veste fata intră în mănăstirea *Nonenwerth*.

După 8 zile Roland apare. Aflînd de cele petrecute se urcă pe muntele de de pe vîrful căruia se vedea Mănăstirea în insula verde de pe Rin. El aude un cor, din care se desprindea o voce cunoscută și care-i merse la inimă. Era în timpul cînd maicele își făceau rugăciunea. A doua zi aude din nou acelaș cor și aceiași voce.

El își construește o colibă în vîrf pentru a nu mai pierde din ochi locul ce îi închisese comoara sufletului lui. In fiecare zi observă pe aceiași calugăriță, care depărtîndu-se de celelalte se așeza sub un plop pe malul apei.

De și veșnic acoperită de un văl, Roland recunoscuse în ea pe Hildegonda. Doi ani călugărița solitară veni regulat în același loc. Doi ani aceiași voce mîngîie sufletul eremitului...

Dar într'o bună zi ea nu mai apăru... Vocea muțise...

A treia zi călugărițele săpară o groapă sub plopul de pe mal, în care groapă ele așezară un sicriu. In el era o virgină cu fruntea coronată cu flori, cu fața palidă și fără văl... Pentru prima

KALODONT
PASTĂ DE DINŢI ŞI APA DE GURĂ
de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:
F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris.
Reprezentanţi: Sam. Löhl, Bucureşti.

dată după doi ani, Hildegonda îşi descoperise faţa...

După alte trei zile un pastor, ce-şi perduse caprele, găsi pe Roland mort...

Cînd vaporul trece prin dreptul insulii în care se află mînăstirea Hildegondei, pe lîngă frumuseţea tabloului poetic toată povestea de mai sus îţi apare şi cauţi din fugă plopul legendar ca apoi, în faţa lui, pe culmea de peste Rin să găseşti locul colibei lui Roland...

*

Rinul coteşte munţii se depărtează de el, apoi se mai string şi la „Ramagen", în Appolinarisberg se vede capela sf-lui Appollinar cu turnuri multe ascuţite ce apare ca ceva luminos în cadrul întunecat al munţilor ce o înconjoară.

Ruine şi castele se perindează pînă la ruinele „Hammerstein" ale castelului celebru prin ospitalitatea dată lui Henric IV.

Se spune că pe la 1105 în acest castel locuia Wolf de Hammerstein, care avea două fete foarte frumoase numite „Rozele Rinului". Acest părinte însă se simţea nemulţămit că are fete şi ar fi fost mult mai bucuros, dacă ar fi avut un băiat cît de urît, dar brav care să-i perpetueze numele. Fetele jurară atunci să rămîie lîngă el fără să se mai gîndească la măritiş.

Intr'o seară ploiasă cu vînt şi fulgere se pomenesc cu un om cu părul alb şi barba sură ud pînă la piele. Cu toate acestea fetele îl primiră în camera de onoare.

Cum îl văzu Contele se aruncă în genunchi înainte bătrînului ce venea de la drum lung. Acesta era Henric al IV-lea.

Bătrînul mişcat istoriseşte cum fiul său îi trimisese o scrisoare prin care-i spune că-i bolnav în castelul Klapp, Regele pleacă, dar nu găseşte pe nimeni, pătrunzînd în camere uşile se încuiară, iar el rămase prizonier.

După 15 zile soseşte fiul cu părinţii eclesiastici pentru a-i lua coroana şi spada.

Regele Henric IV se apără opunîndu-se, dar i sunt luate cu forţa. Henric al V-lea se aclamă de rege în locul tatălui său; iar acesta e trimis la castelul „Ingelhaim", unde stătu 5 luni prizonier, pînă cînd un servitor credincios îl făcu scăpat. El fugi la prietenul lui — Wolf.

Auzind acestea contele îşi strînsese fetele z cîndu-le: „Voi sunteţi doui îngeri din cer, fiţi binecuvîntate". Şi nu-i mai păru rău că D-zeu îi dărise 2 fete în loc de un băiat.

Ruinele Hammerstein stau pe o stîncă goală chiar lîngă mal, despărţită de apă numai prin linia de fier.

*

Continuînd a merge în susul Rinului se întîlneşte pe stînga apei „Andernach" veche cetate romană, unul din cele mai curioase oraşe cu multe turnuri şi cu ziduri vechi.

Nu departe, pe celalalt mal, e un orăşel neînsemnat, dar atrăgător pentru cei cari cunosc şi apreciază pe „Carmen Sylva". Acest orăşel e *Neuwied*. Aproape de mal e castelul modest şi poetic în care Regina noastră s'a născut. Deasupra părţii castelului e scrisă deviza prinţilor de Wied: *Fidelitate et veritate.*

Maria C. Buţureanu

Budgetul oraşului T.-Frumos

——

După multă întîrziere, în fine budgetul oraşului nostru a fost votat în şedinţa din 25 Mai curent. Convocarea consiliului comunal a fost făcută pentru ora 4 p. m., însă primarul tîrgului, italianul Giuseppe Nuncio Tessaro, nu a venit la consiliu, de cît numai pe la ora 8 seara; fiind întrebat de consilierul Petru Onu de ce a întîrziat atîta şi i-a făcut să aştepte, Tessaro i-a răspuns textual:

— Am aşteptat să se adune mai în tăiu toţi consilierii, şi în timpul acesta mi-am luat măsurile mele, căci nu vro iam ca d-ta să'mi dai vot de blam.

Inainte de a intra în discuţia budgetului, sunt dator să dau cîteva lămuriri, din care cetitorul îşi va putea lesne explica dialogul de mai sus.

De vre-o cîtă va vreme, cîţi-va consilieri comunali, văzînd modul ruinător cum înţelege Tessaro să conducă interesele comunei, s'au agitat luînd între ei hotărîrea ca la şedinţa cînd Tessaro va prezenta spre votare budgetul, să nu-l aprobe în întregime, ceia ce ar fi însemnat pentru Tessaro, un vot de blam.

Aflînd Tessaro despre toate acestea, şi de oare ce acei consilieri erau în majoritate, aşa că le ar fi succes ceia ce ei plănuiseră să facă, a căutat să împace pe doi din consilierii care se agitau, dîndu-le cîştiguri şi lor, pentru a le închide gura, şi aşa s'a adresat la acei pe care'i putea conrupe mai uşor, lăsîndu-i pe ceilalţi în minoritate.

Vom vedea mai la vale cum l-a făcut pe Dim. Deliu, ajutorul lui de primar, să tacă, tocmai pe el care era sufletul şi iniţiatorul acestei mişcări; al doilea consilier împăcat de Tessaro, a fost bacalul Policarp Macurof, pe care fără licitaţie l'a făcut furnisorul general al spitalulni din Tg.-Frumos, pendinte de Epitropia Sf. Spiridon, cu care acest Macurof a încheiat un contract punînd preţurile ce i-au convenit pentru articolele de furnizat, căci nu a avut nici un concurent, ne făcîndu-se nici o licitaţie pentru această furnitură.

Stăpîn acum Tessaro pe majoritatea consilierilor şi fiind sigur de aprobarea tuturor cheltuelelor budgetare, a aşteptat să se adune mai întăi toţi consilierii, şi tocmai pe la orele 8 seara şi-a făcut şi apariţia în sala consiliului.

Cu toate măsurile luate, şedinţa a fost totuşi destul de agitată, graţie consilierului Petru Onu, care a protestat cu ultima energie, contra multor cheltueli şi sporuri budgetare, arătînd neutilitatea lor, însă totul a fost în zădar, căci majoritatea consilierilor a avut'o primarul, căruia i s'a aprobat întregul budget aşa după cum şi l'a alcătuit, neţinîndu-se de loc seamă de judiţioasele motive, pe care le-a invocat avocatul Petru Onu, contra multor articole budgetare.

Cel puţin atît avocatul Petru Onu, cît şi cei vre-o doi consilieri cari i s'au aliat, pot rămănea cu mîngîerea că şi-au făcut cît au putut datoria, opunîndu-se din răsputeri la jaful ce se face în banul comunei, şi pot fi siguri totdeauna pe stima concetăţenilor lor, pentru modul lor de purtare.

Am întrebuinţat mai sus cuvîntul *jaf* căci din cele ce se vor expune mai la vale, ori cine se va putea convinge că Tessaro împreună cu toţi sateliţii sei consideră banul public ca un domeniu particular al lor, pe care'l pot exploata după bunul lor plac.

Aceste toate zise, să întrăm in analizarea pomenitului budget.

Vom începe cu partea veniturilor.

Toate veniturile vechi au fost lasate, numai atît că neţinînd seamă de art. 115 din legea pentru organizarea comunelor urbane, care obligă a se lua o medie a încasărilor săvîrşite în cei din urmă cinci ani, a cam umflat evaluarea veniturilor.

Dar pe lîngă veniturile vechi s'au mai adăogat şi alte venituri noi, provenite din noi biruri oneroase, impuse contribuabililor comunei, biruri înfiinţate cu flagranta calcare a dispoziţiunilor art. 103 din mai sus pomenita lege, care prevede că asemenea biruri se hotăresc de consiliul comunal, iar decisiunea acestuia trebue să se afişeze în curs de 15 zile la uşa casei comunale, spre a putea lua cunoştinţă contribuabilii de cuprinsul ei; ori nu s'a făcut aşa, ci birurile noui au fost deadreptul înscrise în budget, şi dacă budgetul va fi aprobat, atunci contribuabilii au fost despoiaţi de dreptul lor de reclamaţiune pe care li'l dă legea.

Aceste biruri noi sunt următoarele:

a) Un ban la fiecare chilogram de pîne pusă în consumaţiune; bir pe care noi contribuabilii îl vom plăti cinci bani la chilogram, căci fabricanţii sau vor fi nevoiţi a scumpi pînea cu cinci bani chilogramul, sau vor scădea această taxă din greutatea pînei; şi într'un caz şi în altul, tot în sarcina contribuabililor va cădea.

b) Un ban pentru tăetul unui pui, trei bani pentru o găină şi cinci bani pentru o gîscă; taxă cu totul ilegală, şi care va da loc la multe abuzuri, moneda divizionară necesară lipsind aproape de pe piaţă.

c) 20 bani pentru curăţitul fiecărui coş (hogeag), obligator pentru toţi locuitorii la flecare 2 săptămîni; ori pînă acum mulţi locuitori nevoiaşi, cînd aveau necesitate, îşi curăţeau singuri coşurile, fapt care de acum le va fi aspru interzis să facă, căci comuna trebue să'şi încaseze taxele prevăzute prin budget.

d) 5 lei taxa măhălitului vaselor, adică pentru scoborîrea vaselor în pivniţe, scutit pînă la 200 litruri.

e) 4 la sută din exportul ouălor, taxă care va da o lovitură mortală acestui comerţ de la noi, căci exportatorii văzîndu-se siliţi a plăti aceste taxe, se vor instala în oraşele unde nu au a le plăti.

f) S'au prevăzut taxe pentru locurile de înmormîntare, şi anume 30 lei pentru clasa I-a şi 15 lei pentru clasa II-a, taxe care pînă acum nu erau impuse prin budget.

Acestea sunt unele din noile biruri impuse contribuabililor din Tg.-Frumos, şi să se ţie seamă că au fost impuse tocmai în aceste timpuri de scumpete a traiului, şi sub un guvern, care a trîmbiţat pe la toate întrunirile publice şi prin toate organele oficioase, că în programul său, la locul de cinste, are înscrisă luarea măsurilor pentru eftenirea traiului. Odată însă alegerile trecute, şi ne mai avînd nevoie, pentru moment, de voturile alegătorilor, se pun noi biruri care îngreuiază şi mai mult traiul.

In numărul viitor vom continua cu analisarea părţei cheltuelilor din budget.

Contribuabil

N. B. In ultimul moment aflăm că Giuseppe Tessaro a intervenit la Ministerul de finanţe, să trimeată un stoc de vre-o 10,000 lei în monezi a un ban şi doi, pentru a se putea încasa taxele prevăzute la punctele *a* şi *b*. **C.**

Litere-Ştiinţe-Arte

——

Poeţii şi 1907.—In „impresiunea" publicată de d. Artar Gorovei în „Noua Revistă Romînă" ca un ecou al răscoalelor din 1907, autorul face reflecţia că poeţii romîni nu s'au inspirat din tragicele evenimente atît cît era de aşteptat să se inspire.

„Viaţa Romînească" crede cu putinţă ca un poet ca d. Duiliu Zamfiresou *să urască* pe ţărani, de la răscoale încoace:

„...Ura contra ţăranilor manifestată de mult, de pe cînd insulta pe d. Slavici, s'a exasperat de la răscoale încoace, de atunci de cînd s'au exasperat şi mai mult antagonismele de clasă şi de cînd poporaniştii pe care d. Zamfirescu îi urăşte atîta, au pus chestia agrară.

„Nu ştim dacă d. Zamfirescu a avut de suferit de pe urma răscoalelor din 1907, dar ştim că are perfect psicologia unui arendaş devastat, căruia pe de asupra, nici nu i-s'ar fi acordat despăgubiri.

Noi cunoaştem un poet adevărat, căruia i a fost devastată puţina-i agoniseală, adunată cu muncă cinstită... E d. Vlahuţă, care însă după 1907 a scris pe „1907" şi nu acea odioasă schiţă în care cu ocazia unui fapt mărunt, d. Zamfirescu zugrăvea cu multă satisfacţie bestialitatea unui sat întreg şi pe care d. Mehedinţi a ospitalizat o în revista sa, pe care o duce din triumf în triumf..."

*

In unul din recentele numere ale publicaţiunii franceze, „La Revue" Vera Figner, foastă ocnaşă din motive revoluţionare, publică un emoţionant articol: „Inchisorile ruseşti" în scop de a provoca o mişcare în opinia publică europeană.

Autoarea descrie nelegiuiri, excesele, violenţele, pedepsele corporale înjositoare—din închisorile Rusiei, menite a... împuţina numărul celor închişi.

Articolul va indigna lumea civilizată.

*

Se vor publica la Londra două romane inedite ale celebrului umorist englez Thackeray, autorul „Bîlciului vanităţilor" şi al „Cărţii snobilor.—Romanele: The Knights of Borsellen (Cavalerii din Borsellen) şi Cockney Travels (Călătoriile lui Cockney) au fost găsite printre manuscriptele pe care le păstrează fiica romancierului.

*

Ziarele italiene protestează în potriva neglijenţei guvernului, care lasă în ruină un splendid monument de artă, biserica San Sebastiano din Ferrara.

*

In Aprilie viitor se va inaugura la Veneţia clopotniţa San-Marc-ului.

*

A propos de Veneţia. Scriitorul Hermann Bahr scrie ziarului „Berliner Tageblatt" că nu e nimic adevărat de svonurile puse în circulaţie că ar fi bîntuind holera la Veneţia.

Scriitorul se află la Lido şi descrie viaţa dulce pe care o duce acolo, fără nici-o grijă de primejdia holerei.

*

Camera grecească, după propunerea deputatului Tsaxiris, a hotărît să dea un bloc din cea mai frumoasă marmură pentru monumentul lui Moréas. Anatole France a mulţumit în numele comitetului atît Camerei cît şi propunătorului.

*

A apărut „Sănătatea şi Viaţa fericită" anul XI No. 7, excelenta revistă de popularizare, cu un bogat sumar de actualităţi şi articole.

*

STRUNA ZILEI

COSMOSVICISM

«Ştiinţa e cosmopolită» a zis d. dr. Cosmovici la congresul medical.

Ştiinţa—vorbă potrivită—
Poate fi cosmo-polită.
Dar sigur e că nu există
Ştiinţă cosmo... *vicistă.*

INFORMATII

——

Călugăriţele din monastirile Agapia şi Varatec, au fost din nou îndemnate să închirieze casele lor vizitatorilor frumoaselor împrejurimi de acolo.

Suntem informaţi,—zice Acţiunea,—*şi desfidem orice dezminţire, că Mitropolitul Primat şi-a înaintat demisiunea, încă de acum 5 zile d-lui Arion.*

Primatul a dat această demisiune cu condiţiunea ca ea să fie întrebuinţată după achitarea I. P. S. Sale.

Se afirmă pe de altă parte că guvernul a cerut Mitropolitului demisiunea promiţîndu'i în schimb achitarea.

Este un fapt pozitiv şi încă odată desfidem ori-ce desmînţire: demisiunea Mitropolitului este în mînele d-lui Arion şi această demisiune a fost dată în vederea unei achitări.

De altfel comedia cu Tudorică Ionescu, a început să arăte că achitarea este pregătită de mai înainte.

Doamna Bessie Take Ionescu a plecat astă-zi la Londra.

Scandalul de aseară. — Slujbaşii prefectului de poliţie nu-şi pot pricepe altfel rostul lor decît provocînd scandale.

Se ştie, că funcţionarii comerciali s'au înţeles cu majoritatea patronilor lor, ca prăvăliile să se închidă la orele 9 seara. Pentru a se putea controla executarea acestei convenţii, funcţionarii comerciali au ales o comisiune, care să cerceteze dacă în adevăr prăvăliile se închid la orele convenite. Aseară, pe cînd comisiunea era pe strada Stefan cel Mare, intervine subcomisarul Uţă, celebrul Uţă şi lovindu-i cu bastonul şi ameninţîndu i *interzice* patronului Lupu Lieblich să închidă prăvălia la orele la cari însuşi patronul voia să închidă.

După aceasta, pentru ca să şi împlinească în totul meseria arestează pe un funcţionar comercial trimeţîndu-l la siguranţă.

Este exces de zel din partea lui Uţă sau incapacitate din partea pompierului? Noi csedem că şi una şi alta.

De la 22 până la 31 Mai, au fost în oraş, 29 cazuri de scarlatină, 10 de anghină difterică, şi 7 de febră tifoidă.

Ministerul de Interne, a revocat pe Iancu Gavrilovici din demnitatea de delegat al satului Lungani, pe motiv că a luat în arendă moşia Lungani.

D. Ioan T. Vacariu a fost confirmat delegat al satului Munteni din comuna Belceşti.

Ieri s'a declarat un caz de febră tifoidă în strada Cucu. Pacientul—un copil—a fost internat la „Caritatea".

In seara de Sîmbătă, 4 Iunie, societatea „Cantina şcolară din Iaşi", va da o mare serbare în grădina Copou, pentru sporirea fondului filantropic. Comitetul roagă cu insistenţă deosebită pe toate persoanele a da sprijin acestei societăţi de bine-facere, care hrăneşte zilnic 125 elevi saraci pe timpul ieruei numai în oraşul Iaşi şi alţi 100 în judeţ.

Serbarea promite a fi foarte frumoasă judecînd după bogatul program: bataie cu flori, mare tombolă, artificii ne mai văzute încă în Iaşi şi diferite surprize.

Elevii şcoalei Normale Vasile Lupu, neîntrecuţi prin dansurile naţionale, vor da bine voitorul lor concurs, 2 fanfare vor cînta ariile cele mai plăcute.

Intrarea 50 bani de persoană, copiii 25 bani.

Membrii societăţii de gimnastică şi sport din Iaşi, organizează o serbare cîmpenească absolut intimă, pentru Duminică 5 Iunie, la Bîrnova.

Excursioniştii vor pleca dimineaţa, cu trenul de 8.15, cu muzica şi se vor reîntoarce la 9 ore seara.

Mutări de procurori.

Procurorul de Botoşani, V. Tufescu, a fost mutat la Tulcea, iar la Botoşani a fost mutat d. Mihail Costea de la trib. Putna; d. Al. Ciurea de la Fălciu la Teleorman; d. Gr. Buzatov de la trib. Dolj la Fălciu; d. Ioan Ornescu de la Vaslui la Suceava; d. Paul Iliescu de la Olt la Vaslui.

Am reprodus aceste mutări ca exemple de asănări a moravurilor.

O nouă „anexă la Jidanii în presă". Este partidul antisemit din Bucovina, care în alegerile generale s'a cartelat cu „Cahalul" în contra candidaturei socialistului Grigorovici. Că Grigorovici a reuşit în contra cartelului, este altă chestie; interesant de ştiut însă e, ce zice d. Cuza, cum rămîn teoriile sale cu aplicaţiune internaţională, şi ce au făcut băeţii, „Tonţorii" săi din Bucovina faţă de un asemene cartel monstruos?

E nostim, nu i aşa, să-i vezi pe antisemiţi dînd luptă politică cot la cot cu evreii în contra candidatului socialist? Aşteptăm No. viitor al „Neamului" spre a ceti *interesanta* rubrică a d lui Cuza „anexă la Jidanii în Presă".

Domnul Spiridon Hasnaş, judecătorul ocolului Mirceşti, jud. Roman, a fost una din victimele deraiarei tramvaiului din Iaşi, în Septembrie 1906.

Domnul Hasnaş, reclamînd direcţia tramvaiului, aceasta a fost condemnată să-i plătească 40.000 lei daune.

Recursul direcţiei a fost respins ieri de s. II-a a Inaltei Curţi.

Primar al oraşului P. Neamţ, a fost ales d. Gh. Gh. Văsescu, iar ajutor d. Em. Vîrgolici.

Unul care se preface că este nebun.

Acum cîte-va zile numitul Mihai Rîndaşu de 13 ani, dete foc unui coşer de pe moşia Cîrjoaia.

Adus la Iaşi şi predat parchetului, băiatul la interogatorul ce i se luase, răspunse aşa de confuz, că se hotărî ca medicul legist să-i examineze starea mintală.

Pus în libertate în urma acelui examen, rîndaşul rămase hoinărind prin palatul justiţiei şi, noaptea trecută, comisese un furt cu spargere în bufetul restaurantului.

Numitul a fost din nou arestat.

Iată programul nou al teatrului cinematografic Pathé Frères care se reprezintă astă-seară Joi, în noua grădină Trajan: Inaugurarea Expoziţiei universale din Turin (Italia), Regele şi Regina Italiei în incinta Expoziţiei, miniştri ambasadorii, Solemnităţile deschiderei, armata italiană etc. etc.—Incintă circiumăreasa înscenare după un roman popular—Industria cînepei în Manilla (Insulele Filipine), vederi instructive—In penumbra apusului, roman contimporan—Sacrificiul lui Abraham, mare înscenare după legendele biblice, rolurile sunt interpretate de maiştrii comediei franceze (din seria de artă Pathé Frères)—Lupte Spaniole, parodie la luptele cu taurii—O soacră virtuoasă, comedie—Drăguţul Jabord scene humoristice—Indeletniciri în Sudul Indiilor, scene de călătorie etc. etc.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

In ziua de 28 Mai a. c. a sosit în Tg.-Frumos un d. Inginer Alex. Fanageli, însoţit de un domn Stănescu, agent la o casă comercială din Bucureşti.—Numiţii întovărăşiţi de subcomisarii Gh. Gh. Timuş, Al. Ivanciu şi Valeriu Nedelcu, grefier la judecătoria locală, au chefuit la o cîrciumă din centrul tîrgului, unde s'a apucat pe urmă să joace cărţile, ţinînd cheful şi jocul pînă în ziuă; nefavorizîndu i norocul, au perdut Gh. Gh. Timuş 113 lei, Al. Ivanciu 40 lei şi Valeriu Nedelcu 50 lei.

Nu am avea nimic de zis pînă aci, şi nici nu ar fi ştiut nimeni dacă ar fi făcut din gură păgubaşii; dar în ziuă după ce s'au lăsat de joc, subcomisarul Gh. Gh. Timuş a eşit în stradă şi a început a striga să vie să aresteze pe cei doi streini cîştigători cu care au jucat şi să'i ducă la poliţie spre a-i sili să dea banii înapoi.

Cu mare greutate şi în urma intervenirei subcomisarilor Al. Ivanciu şi C. Martin, acest Gh. Gh. Timuş a putut fi liniştit şi scandalul nu a luat proporţiuni mai mari căci împrejurul lor se strînsese lume multă, localul în care au chefuit şi jucat cărţi, fiind chiar în apropierea pieţei comunale.

Dacă voiţi stomah sănătos cu digestiune uşoară;
Dacă voiţi a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINŢAŢI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,
Apele Mineralizate Sinteza
cu bază de **Bicarbonat de Sodă şi Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, Iaşi
Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou şi la toate restaurantele şi debitele de băuturi din oraş.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observaţi bine pe plomba de inchidere şi pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

Ultime INFORMAȚII

❑ *Eminentul jurisconsult, ce este ministrul nostru de justiție — a reușit să compună, după exact patru luni de tîrguri și precupții—ceea ce numește „marea mișcare în magistratură“.*

I s'ar putea spune, fără exagerare, „foarte mare mișcare în magistratură“. Căci ea cuprinde sute de nume, numiri, avansări, mutări.

Ministrul, cunoscut jurisconsult, nu se poate plînge că n'a avut, după patru luni de trudă, un succes fără pereche, record de succes, față de care fostul succes al actualului ministru, — succesul său de la Rathaus din Viena — apare cu totul anemiat.

A numit pe cine a voit, a avansat pe cine a voit, a degradat și mutat după plac.

Un magistrat, pe care înaltul și superiorul—în caracter—consiliu de magistratură, a refuzat să-l avanseze anul trecut—cînd acel magistrat nu fusese și agent electoral—l'a avansat anul acesta.

Dar ce are de a face anul trecut! Un alt magistrat, care a fost respins de înaltul consiliu în luna Mai, apare avansat pe ziua de 1 Iunie!

Adevărat succes boeuf! Și într'atîta succesul acesta este personal al lui Mișulică, că mișcarea sa în magistratură, marea, foarte marea mișcare — domnul Mișulică o consideră pur nababistă și d'aia ea a fost dată primoare Epocei și Minervei.

❑ Ziarul oficios local, publică următorul—să'i zicem comunicat—lapidar și energic:

O explicație pentru aceia care nu cunosc rostul lucrurilor:

Un prefect de poliție nu poate lua parte la banchete publice, motiv pentru care d-l căpitan Stroja n'a putut răspunde la invitația comercianților congresiști.

Din acest, — să-i zicem comunicat-vedem dar: 1) că participarea sau neparticiparea la un banchet este un lucru; 2) că la un banchet public—care este un lucru—nu poate asista prefectul de poliție, din care cauză d. căpitan Stroja n'a putut lua parte la lucrul congresiștilor.

Prefectul—mai înțelegem. Dar ce are d'a face prefectul cu căpitanul? Poate cine-va fi și prefect și căpitan?

„Rostul lucrurilor“ a fost deci încurcat, în loc să-l fi explicat nota polițienească.

❑ *Fixarea candidaturii d-lui C. Miclescu (Popo) la alegerile parțiale din București a ușurat situația famelionului la Fălciu, căci centrul ținea să impue noului prefect de Fălciu, candidatura d-lui C. Miclescu (Popo). Cum însă pentru București se pot stîrni mîne alți candidați, se prea poate ca tot Fălciul să aibă parte de candidatura d-lui Miclescu.*

Partidele de opoziție n'au luat nici o hotărîre pînă acum. Liberalii se agită pentru candidatura d-lui Em. Porumbaru, șeful lor; mai rămîn însă a se aplana unele diferende, acum după moartea lui Leonida Constantin, fost senator.

❑ *Un scandal enorm se petrece cu examenul de docență în fiziologie al d-rului E. Socor, care examen începe astăzi.*

După cum am anunțat ieri unul din profesorii de juriu, d. profesor dr. Leon, a demisionat pe motivul foarte logic, că nu poate fi examinat la fiziologie un candidat, care n'are în juriu nici un specialist.

Domnul dr. Socor, decanul facultății, tatăl candidatului, nu s'a speriat de loc de argumentul d-lui prof. Leon, ci chiar astăzi a delegat în juriu pe prof. Manicatide, iar raportor a fost hotărît să fie numit d-rul Tiron.

Vra să zică: fiul dă examen și tatăl fiului numește comisia examinatoare.

❑ Gazeta carpistă locală s'a crezut datoare să intervie în chestia insultării magistraturei din Iași de către d. A. C. Cuza.

Și știți cum apără magistratura ziarul oficios? Spunînd revistei d lui Cuza „confratele nostru“ și relevînd că magistrații, cari compun curtea cu juri, nu se delegă, cum a susținut d. Cuza, ci se trag la sorți.

Cît despre insultarea magistraților, oficiosul nu relevă o vorbă și cum avea să releve, cînd d. Cuza lucrează în tovărășie cu greciniștii?!

❑ D. St. D. Popescu agregatul de geografie la Universitatea din Iași se află actualminte la Reichenhall supus unui regim de perfectă liniște și supra alimentare.

❑ Domnul Corneliu Botez, numit consilier la Curtea de Apel din Iași, a depus astăzi legiuitul jurămînt în fața Curții în secțiuni unite.

Noul consilier a fost introdus de d-nii Zăhărescu și Sturza. Primul președinte a adresat felicitări d lui Botez, care a fost repartizat la secția II, luînd parte la audiența de astăzi.

— Inaintea primului președinte al tribunalului au depus jurămînt tot astăzi, domnii: Cațiki, noul jude definitiv al ocolului Podul-Iloaiei; Haralamb Grigoriu, procuror; Ricard Vasiliu, ajutor de grefier la s. I.

FEDERAȚIA AVOCAȚILOR DIN ROMANIA

Considerațiuni generale pentru organizarea ei

Comisia aleasă de baroul din Iași spre a face raport privitor la instituirea unei federații a avocaților a comunicat importantele considerațiuni ce urmează:

Baroul este o corporațiune, — în termen consacrat un *ordin*. In cele mai multe țări el are o existență legală; în unele, organizația sa e liberă; pretutindeni însă, el există prin tradiție și prin rațiunea utilității sale înalte.

Astfel Baroul e o instituție socială, îndeplinind împreună cu magistratura, una din cele mai înalte și mai delicate funcțiuni: justiția. Și pentru acest motiv în statele civilizate și libere, el se formează prin selecție intelectuală și oferă vieței publice elementele cele mai destoinice și mai bine pregătite.

In deosebi însă ca lucrător, la opera de justiție acțiunea sa e prodigioasă: ea îmbrățișază toate problemele pe care le ridică viața socială și toate controversele care se nasc din imperfecțiunea dreptului. Numai la bară, dreptul palpită și respiră, pentru că numai acolo el scapă din îngustimea formulelor care-l zugrumă, recăpătîndu-și adevăratul său domeniu cu orizonturi nemărginite.

Acțiunea de căpitenie a baroului e de a provoca jurisprudența, adecă de a înlesni împreună cu organele puterei judecătorești, transformarea lentă a dreptului pozitiv sub impulsul vieței reale.

Se poate însă întinde o asemenea acțiune? Este cu putință a i se da mai mult avînt și mai mult ideal? Mai precis: Oare utilitatea ei fecundă n'ar crește înzecit, dacă fără a părăsi terenul practic, baroul și-ar lărgi acțiunea doctrinară pentru a da întregei sale activități o cît mai mare unitate și concordanță și cît mai multă amploare?

Chestiunea s'a pus aiurea și nu s'a pus în zadar. Cu atît mai mult ea se impune la noi, unde considerați particulare vieței și organizației noastre politice, o reclamă ca pe o necesitate reală și imperioasă.

Un barou ca al nostru, ajuns la deplina sa maturitate, într'o țară în care opera legislativă nu e totdeauna operă de adîncă reflexiune, are prin urmare o misiune mai mare, de cît aceea de a determina jurisprudența curentă. El ar putea pune luminile și experiența sa în serviciul acelei opere legislative, cu o lucrare de sinteză și de coordonare doctrinară, care să meargă alături, dacă nu chiar înaintea jurisprudenței.

Pentru acest sfîrșit, după exemplul baroului Belgian, se propune ideea unei federațiuni a tuturor avocaților din România, cu menirea, pe de o parte, de a strînge cît mai mult raporturile de confraternitate dintre toți membrii săi, și pe de alta, de a pastra și a înnalța autoritatea ordinului prin o mare operă comună de adevăr și de justiție.

In principiu, federațiunea ar avea un organ central, cu sediul în Iași sau în București și s'ar întruni în congrese anuale care ar formula deziderateele sale, cu acea largă competență pe care a a firmat o și cu acea demnă autoritate pe care va ști s'o cîștige. In amănunte organizarea sa rămîne să fie stabilită cu ocazia primului congres. Iar în esența și în finalitatea sa, ea va fi organul viu, menit să exprime conștiința juridică a poporului romîn.

*

Cu privire la federația avocaților, decanul a trimis avocaților din Iași invitația ce urmează.

DECANUL BAROULUI DIN IAȘI

INVITARE

In ședința de la 20 Mai curent, Consiliul a luat inițiativă de a înființa o **Federațiune a tuturor avocaților din Țară** *și de a organiza congrese anuale de legislație și de doctrină juridică, în dorința de a imprima, activității profesionale a Baroului, mai multă demnitate și mai mult ideal.*

Consiliul dorește ca această inițiativă să fie ratificată de asentimentul tuturor colegilor sei, și în acest scop invită pe toți d-nii avocați din Iași, de a se întruni în ziua de Duminică 5 Iunie, ora 2 p. m. în sala de ședință a tribunalului s. II a pentru a se consfătui și a lua înțelegere în această privință.

Decan, **C. B. PENNESCU.**

❑ Duminică 5 Iunie se va celebra căsătoria civilă și religioasă a d-lui Gh. Trandaf, învățător în Frencinzi, Vaslui, cu dragalașa d-ră Magdalena S. Teodor.

Căsătoria va avea loc la Negrești, Vaslui. Nuni vor fi d-na și d. Gh. Ghibănescu.

❑ Ministerul cultelor a destituit pe d-nii I. A. Cojocariu și Mihai Chiran din posturile de Epitropi ai bisericei din comuna Copou, pe motiv că făceau șicane preotului, iar d. I. Cojocariu, care, deși este primar, se află arestat pentru furt de cai și care a fost înlocuit ca epitrop cu d. G. Conoi.

❑ Alegerile județiene la Dorohoi au fost fixate astfel: colegiul I, 17 Iulie, colegiul II, 19 Iulie și colegiul III, 21 Iulie.

Delegații se vor alege în ziua de 7 Iulie.

❑ Din comuna Miroslava se comunică, că eri noaptea a căzut asupra satelor Dancaș și Ciurbești o ploaie cu grindină în cantitate foarte mare, cauzînd pagube porumbului și viilor.

❑ Direcțiunea școalei normale „Vasile Lupu“ a trimes adrese de mulțumiri autorităților din Hîrlău, cari au făcut o așa de frumoasă și caldă primire excursioniștilor elevi ai școalei, însoțiți de profesorii lor.

❑ După isprăvitul examenului oral de capacitate și practica pedagogică, absolvenții școalei normale „Vasile Lupu“ și parte din elevii claselor superioare vor face o excursiune în Bucovina. Se vor atinge aceste puncte: Burdujeni, Suceava (pe jos); Cernăuți, Putna, Sucevița (pe jos), Rădăuț (pe jos), Iași.

Excursiunea va dura cel mult 6 zile și se va face negreșit după 10 Iunie.

❑ Depunerea comerciantului Dresner.

Comerciantul manufacturist I. Ch. Dresner, din Iași, fusese declarat în stare de faliment în ziua de 25 Martie 1910. El s'a judecat pînă dăunăzi contra declarării sale, iar acum a fost deschisă acțiunea penală,

Astăzi dimineață Dresner, a fost citat la cabinetul d-lui jude instructor Bușilă și depus, după un scurt interogator ce i s'a luat.

După informațiile noastre, arestarea lui Dresner a fost făcută după cererea noului procuror general, care, ieri, de îndată ce și-a luat postul în primire, a cerut toate dosariile referitoare la falimente și arestarea lui Dresner.

Tribunalul s. I, va avea să se pronunțe mîine asupra mandatului.

❑ Nici pînă astăzi n'a venit rezultatul lucrărilor scriptice de la examenul de capacitate al elevilor Normaliști. De și au fost numai 200 teze de cetit, comisiunea lucrează de 8 zile, fără a-și isprăvi lucrările. Se zice că membrii comisiunii primesc o diurnă de 20 lei pentru cetitul tezelor. In 8 zile, lucrînd cei 3 membri, fac 60 lei pe zi sau 480 lei pentru 200 teze, adică 2.30 bani cetitul unei teze.

Fie că face!

❑ **Școlare.** — Iată datele la cari vor fi examinați elevii clasei V din școalele rurale:

Școalele: Prisacani, 2 Iunie, președinte d. I. Dodon; Brăiești, 3 Iunie, președinte d. Ulmanu; P.-Iloaei, 4 Iunie, președinte d. Brudaru; Romînești, 6 Iunie, președinte d. V. Dorin; Țiganași, 7 Iunie, președinte d. Inășescu; Bosia, 8 Iunie, președinte d. Sachelarie; Comarna, 9 Iunie, președinte d. Toma; Bucium, 10 Iunie, președinte d. Dodon; Voinești, 11 Iunie, președinte d. C. Popescu; Rediu-Mitropoliei, 12 Iunie, președinte d. Inășescu; Șipote, 13 Iunie, președinte d. Racoviță; Andrieșeni, 14 Iunie, președinte d. V. Țitu; Sinești, 15 Iunie, președinte d. Dimitriu; Cotnari, 16 Iunie, prședinte d. C. Liciu; Belcești, 17 Iunie, președinte d. Cososchi; Bădeni, 18 Iunie, președinte d. G. Gaspar: Cogeasca, 19 Iunie, președinte d. V. Dorin; Bivolari, 20 Iunie. președinte d. N. Rîpeanu.

❑ **Judiciare.**—Camera de punere sub acuzare a respins cererea de eliberare pe cauție a inculpatei Golda Herman din Tg.-Frumos, complice la crima de pruncucidere săvîrșită de un serv al ei.

— Camera a trimis în judecata Curții ău juri din Iași pe Petru Nedelcov Gardinolof, care, în sara de 10 April 1911, a omorît, prin un foc de pușcă, pe Petru Cutineanu din com. Vlădeni.

— Tribunalul s. II-a a confirmat mandatul de arestare al lui Iosub Leon Meer, inculpat pentru tîlhării.

— La Curtea s. II s-a judecat astă-zi divirgența în procesul lui I. Bulău, dat judecății pentru escrocherii.

Bulău a fost achitat.

— Procesul în daune pe care dr. Andoniu din București, l'a intentat epitropiei Sf. Spiridon, pentru că n'a fost lasat să practice medicina la Slănic, urmează a fi judecat luni la s. I a tribunalului.

Probabil că se va cere închiderea dosarului de ambele părți.

❑ ***Orice anunțuri și abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce privește administrația acestui ziar.***

Băile OGLINZI

20% reducere vor beneficia vizitatorii Băilor de la 1 pînă la 15 Iunie și de la 10 August pînă la 15 Septembrie.

Hotelier și Restaurator
M. PETERSIL

Ultima oră

Bucureşti 2 Iunie

CONFLICTUL BISERICESC

Continuarea ascultărei marturilor

— Declarațiile Olimpiei Vasilescu —

Vehement incident între Mitropolit și membrii comisiunei

Bucureşti. -- Eri, la orele 5 p. m. membrii comisiunei, au continuat ascultarea marturilor citați.

Preotul *Nazarie* spune că legea Sinodală este anticanonică.

Intrebat ce crede asupra atitudinei profesorului Chiricescu, a răspuns, că aceasta depinde de împrejurări.

*

Olimpia Vasilescu este întrodusă. Ea pășește mîndră și de loc emoționată. Pășește pănă în mijlocul sălei și ia loc între Mitropolitul Primat și archereul Calist Botoșăneanul. Nu prea vrea să vorbească mult și la toate întrebările ce i se pun, răspunde printr'un scurt *da* sau *nu*.

Depune jurămîntul, după ce prezintă cuvenitul certifiat de moralitate.

Episcopul de Roman, întreabă pe Olimpia, dacă este adevarat, că ar fi avut relațiuni cu Mitropolitul Primat, pe cînd acesta era episcop de Rămnic.

„—Nu!, răspunse Olimpia.

Episcopul de Roman, o invită să spuie, dacă n'a fost la Roman împreună cu Mitropolitul.

„—Nu! raspunde Olimpia.

Martora e invitată a spune, de ce Mitropolitul Primat a văzut o la Govora.

Olimpia răspunde că Mitropolital a fost de două ori la Govora, o dată în inspecțiune și a doua oară la moartea soțului ei.

Olimpia Vasilescu invitată apoi, să declare, dacă cunoaște oare cari amănunte din vieața intimă a Mitropolitului, răspunde că nu cunoaște nimic.

Cam același răspuns steoretip, Olimpia îl dá și la celelalte întrebări ce i se pun.

*

In acest moment, se naște un viu incident între Mitropolitul Primat și membrii comisiunei.

Mitropolitul Primat cere să se asculte pe toate rudele familiei Vasilescu.

Membrii comisiunei, răspund, cá nu pot face aceasia.

Mitropolitul răstit:

— „Atunci, vă poruncesc eu, în calitate de Mitropolit!“

Membrii comisiunei sunt viu afectați, căci Mitropolitul Primat pare a-și lua aerul de acuzator.

Această impresiune rezultă din răspunsul membrilor:

— „Nu putem să-i ascultăm, pentru că n'au fost citați și că noi n'avem stăpini!“

Mitropolitul insistă pe acelaș ton.

Membrii comisiunei, declară atunci că părăsesc ședința, rămînînd să comunice Sinodului cele petrecute.

Această amenințare, are ca urmare. că Mitropolitul Primat renunță la tonul poruncitor, și roagă a se asculta pe membrii familiei Vasilescu.

Episcopul de Roman intervine în discuție, zicînd că acei martori nu pot fi ascultați, de oarece n'au fost citați.

Membrii comisiunei, după o consfătuire, hotărăsc a asculta pe soții Chiriac, părinții fostului soț al Olimpei Vasilescu.

La întrebarea pusă, ei răspund că nu cunosc purtarea Olimpei, de oare-ce sunt ani, de cînd stau departe de dînsa.

*

La urmă să ascultă pe preotul Mălăescu.

Preotul respunde, că pentru motive de constiință, nu poate divulga ceia ce știe.

Cu aceasta, s'a terminat ascultarea marturilor, citați pentru eri.

*

Cel dintăi martur, ascultat azi, a fost preotul Parteni, directorul episcopatului de Rîmnic.

Preotul Partenie, spune că nu jură, căci e mai bine așa.

El n'a fost ascultat.

Se introduce apoi, pe farmacistul Scunga.

Acest martur, se scuză că nu poate prezinta certificat de moralitate, de de oare-ce a fost citat tîrziu, și nu a avut timpul material.

Episcopul de Roman, spune că acest martur putea fi ascultat, întru cît nu are declarațiuni de făcut, ci numai să prezinte un document nou.

Mitropolitul Primat se opune și întreabă pe martur, dacă are legături cu revista *Romînia creștină*.

Martorul răspunde că nu.

Mitropolitul îl întreabă apoi dacă nu e în conflict cu poliția la care martorul raspunde că nu are nici un conflict.

*

Farmacistul Scunda, predă apoi episcopului de Roman noul document, despre care s'a vorbit.

Acest document este un cupon de pe un mandat trimis unei femei din partea episcopatului de Rîmnic pe cînd episcop era actualul Mitropolit Primat.

Mandatul este semnat de intendentul Fălnaru, care e de 20 ani în slujba acelei episcopii.

Pe dosul cuponului, se află cîte va rînduri scrise prie care se reproșează acelei femei, că prea mult cheltuește și că nu i se va mai trimite alți bani.

Toți acei cari cunosc scrisul acesta afimă că este scrisoarea actualului Mitropolit Primat.

*

Directorul seminarului central, Iulius Scriban, declară că nu jură de oare ce prin opere'e sale, a arătat că jurămîntul e numai pentru laici, dar că preuții, nu trebue să jure.

Preotul *Roșoagă*, e întrebat asupra atitudinei pe care a avut-o Mitropolitul, în zilele cînd a sfințit biserica din satul Tulbure, dacă Mitropolitul a fost bolnav, și dacă în odaia sa, a găsit urme de medicamente.

Preotul-martur, răspunde, că n'a găsit nimic.

*

Preotul Vasile Niculescu, tot de la Episcopia de Rămnic, e întrebat, dacă Olimpia Vasilescu a fost pe acolo și că după ce și-a schimbat hainele, a plecat la Paris, împreună cu Mitropotul. Restul Nicolescu, spune eă auzit așa ceva, dar el personal n'a văzut nimic.

*

Ascultarea marturilor s'a terminat azi, după amează. Mîine, la ora 10 dimineață, se întrunește Sinodul pentru judecare.

Accident de tramvai

Bucureşti. — Eri, în calea Griviița, tramvaiul a tăiat pe un trecător, a cărui identitate încă nu s'a stabilit.

Criza din Paris

Paris.—In consiliul de miniștri, ținut azi la Elizeu, s'a stabilit un perfect acord între membrii cabinetului.

Misiunea rusă în Capitală

Bucureşti. — Misiunea rusă, sub comanda generalului Romankoff, a sosit azi în Capitală.

A fost primită de ministrul de răsboi și de ofițerii superiori.

Tot azi va avea loc la legația rusă un banchet, în onoarea misiunei, la care va participa și d. dr. Filescu.

Mîine comisiunea va fi primită de Rege la Sinaia.

Revizuirea constituției terminată

Athena.—O deputație parlamentară s'a prezentat la rege, înștiințîndu-l că revizuirea constituției a fost terminată. Monitorul oficial va publica azi constituția revizuită și dispozițiunile care trebuesc aplicate numai de cît.

Declarația d-lui Fleva

Bucureşti.—D. N. Fleva, a declarat că își menține afirmația că nu va candida la alegerile parțiale.

De altfel, nici nu s'a pus candidatura d-lui Fleva, după cum se afirmase eri.

Noul cabinet Belgian

Bruxeles.—Noul cabinet a fost constituit ast-fel: d. Broquesville președinția și Comerțul, d. Berryer internele, d. Davignon externele, d. Renkin coloniile, d. Hubert lucrările publice, d. Hellebaut războiul, d. Levle finanțele, d. Poullet instrucția publică iar agricultura și Justiția vor fi primite de d-nii Wiert și Vandervyere.

Deciziile luate de Turcia relativ la Albania

Roma.—Ministrul Turciei s'a dus la consulat spre a comunica ministerului de externe în numele porței, deciziunile luate de guvernul otoman, în privința Albaniei.

Poarta speră că Muntenegru—care sa plîns că fusese silit să primească pe refugiați, va face tot posibilul ca să îi convingă să se reîntoarcă în provincia lor. D. San Giulliano, a răspuns că în cazul cînd s'ar aplica măsuri de liniște va începe în Albania o perioadă de pace și de înțelegere cu Turcia.

Rezultatul alegerilor

Viena. — La alegerile legislative sunt cunoscute pănă acum 436 rezultate. Aŭ fost aleși 64 creștini sociali, 43 socialiști, 44 membri ai uniunei germane, 34 cehi, 12 poloni, 5 ruteni din Bucovina, 25 slavi, 10 Italieni, 5 Romîni, 1 pan german, 1 zionist, și 2 deputați în afară de partid. Mai sunt 190 de balotagii.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală remină din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Magazinul Conservatorului

IAȘI — Str. Lăpușneanu 32 — IAȘI

— Casă de încredere, fundată în 1892 —

NOTE DE MUZICA

Asortiment complect după programa Conservatorului.

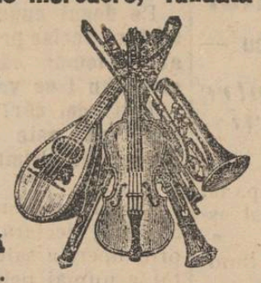

Instrumente Muzicale și Accesorii

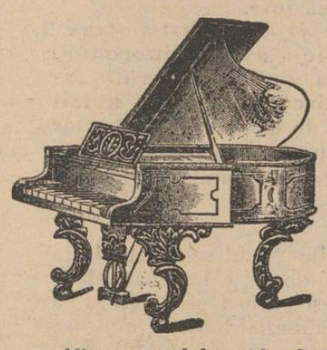

Piane
Pianine

REPREZENTANȚA RENUMITELOR FABRICI

STEINWEG, ROSENKRANZ SCHIEDMEYER

Vînzare și în rate lunare fără acont—INCHIRIERE DE PIANE

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane și ori-ce instrument muzical.

Patine cu rulete

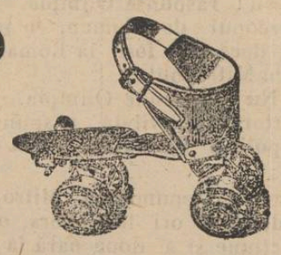

Pentru „Skating"

Calitate superioară

Prețuri reduse

Dacă suntețî suferinzi, dacă voiți a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un exces de acid carbonic, constitue o băutură răcorito ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cerere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

Magazinul comertului in rate

— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —

Pune la dispoziția onor. public un mare

Depozit de Mașini de Cusut

pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor

Întrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.

BICICLETE

Puch și Dürkopp

Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.

Mobile, Pendule, Căruioare și ori-ce accesorii

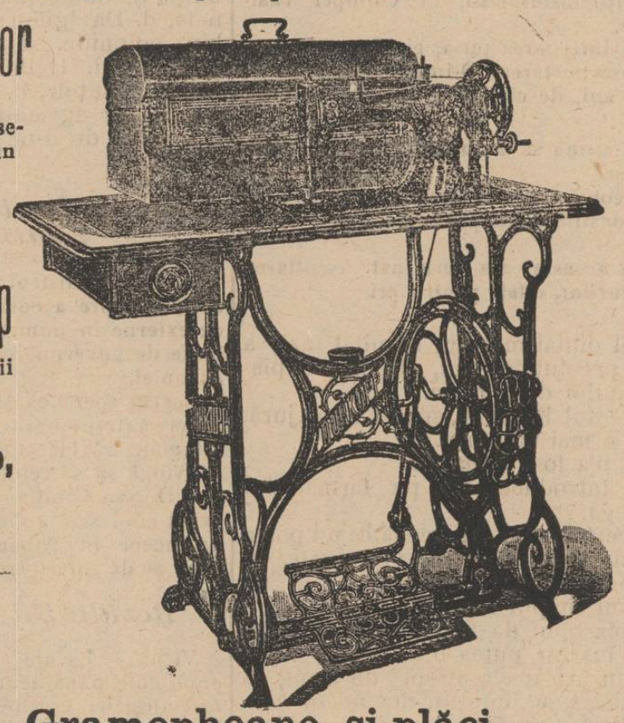

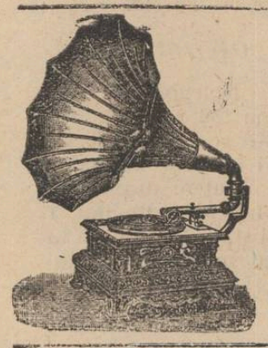

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale

TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA

Magazinul comerciului in rate

S. L. Grossmann

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURȚII REGALE

IASI

Coaltar Saponat. Puternic *desinfectant în toaleta intimă a Damelor*, și în ori-ce ocazie unde se necesitează o *desinfectare energică, ca plăgi cangrenoase, difterice, ulcere. ecseme, hemoroizi, prezervă boalele părților genitale* și mai este și un excelent mijloc conlra *mătreței capului.*

Sticla 1 leu 50 b.

Apă de toaletă de vierele. Higienic pentru întreținerea pielei corpului. O lingură la un litru apă de spalat corpul. *Costul sticlei 2 lei.*

Gudron Vegetal. *Lincore concentrată și titrată* contra tuturor afecțiunilor bronchiale ca: *Laringită, bronchită* (guturai) *pulmonare, tuse rebele, iritarea pieptului, phtisie pulmonară, dispepsie, asthma și catare de beșică.*

Doza 2—3 linguri pe zi în lapte sau în apă zaharată. *Costul 1 leu 50 b.*

5 ani de succes 5

Grădina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică și serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanție peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

LOZURILE

SCHRÖDER

Sunt cele mai favorizate de șanse!

Tragerea clasei I-a:

14 (27) Iunie 1911

1/8 loz numai lei 1.50

1/4 Lei 3. 1/2 Lei 6. 1/1 Lei 12.

Cel mai mare câștig al acestei loterii evtl.:

Lei 900.000

ROB. TH. SCHRÖDER

Casă fondată în 1870

IAȘI

Str. Stefan cel Mare No. 8

Centrala: Calea Victoriei 106 București.

Sucursale: Calea Griviței 96, Str. Lipscani 71; Brăila: Piața Sft. Archangheli (casa Ralli); Craiova: Unirii 69; Galați: Domnească 14; Ploești: Str. Basarabilor 1.

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, picturate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

Tipografia H. Goldner, Iași Str. Mirzescu No. 17—Instalațiune cu motoare electrice executata de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII — No. 1318 Sîmbătă 4 Iunie 1911

Clerul în artă şi literatură

Incidentul, ce se desfăşură la Sinod, realismul unei vieţi intensive călugăreşti, razimul social al tuturor acestor fapte, chemate a înscrie o dată memorabilă în istoria bisericii noastre, ne sugerează în minte o chestie de psihologie literară, aşa de adesa-ori pusă şi aşa de puţin tălmăcită.

Care e partea contributivă a clerului nostru secular, şi în special a călugărului Vasilican în inspiraţiunea artistică a poetului şi a pictorului? Pînă la ce măsură clerul a slujit ca subiect de artă în literatura noastră?

A răspunde la această întrebare însamnă a răscoli o pagină întreagă din viaţa noastră socială, a arăta rolul extra-bisericesc şi social ce l'a jucat clerul nostru şi deci întru cît el a putut contribui la rostul vieţii sociale a neamului. Arta ca şi artistul sînt expresivitatea vieţii sociale în complexul ei. Pe lîngă puterea de impresionabilitate ce o are fitecine dintre oameni, artiştii mai au acea putere de expresivitate, dînd de la ei, din lăuntrul, din cutele sufletului lor viaţa socială, aşa cum această viaţă socială a impresionat sufletul lor.

Şi acum, întru cît poporul în masa lui luat, are şi el nu numai puterea de impresionabilitate, dar şi acea putere de expresivitate artistică, căci şi el e artist, clerul nostru secular, avînd atingere cu întreg poporul, el a trebuit să între în o largă măsură în inspiraţiunea lui.

Ei bine, clerul nostru e cunoscut de popor foarte puţin în manifestarea bună, solidă şi pozitivă a sufletului său. Spiritul său de observare, experienţa vieţii sociale, atingerea cu preutul, a lăsat poporului totdeauna impresii rele, vorbe rele, acţiuni rele şi negative. Şi în aceasta e o moştenire străveche, căci şi arta veche religioasă a născut chiar tabloul iadului cu feţe clericale mai multe în iad de cît în raiu. De aici ochiul credincioşilor în biserică fiind izbit de această concepţie străveche, a fost dus a crede sufleteşte că turma preoţiei ca şi rasa călugărească sînt sarcini prea grele pentru umerii oricărui om, şi de aici a dedus numai de cît neputinţa ori-cărei naturi omeneşti de a corespunde chemării îngereşti şi dumnezeeşti a preutului şi mai ales a călugărului. Totdeauna partea omenească din faţa bisericească a întinat şi a scoborît în ochii norodului misiunea clerului.

De aici credinţa şi eresuri: De-ţi iese popa înainte, nu ţi merge bine în ziua aceia; Popa are mîna numai de luat, nu şi de dat; apoi; se sfădesc ca popii de la colivă şi colaci; apoi, a dat pielea popei, a dat ortul popii; apoi; nici toate ale popei nici toate ale doctorului.

Anecdota populară ştie foarte multe de contrastul între chemarea preutului şi purtarea lui în viaţă. Din toate aceste contraste reiesă evident slăbăciunile omului faţă cu greul chemării. Poporul, în sufletul său, are frică şi respect de necunoscut, ca dovadă că a rămas şi este încă în cultul naturii. Prin puterea naturii şi a înrîuririlor ei directe asupra vieţii şi averii omului, poporul proslăveşte pe D-zeu, nu prin puterea lui D-zeu proslăveşte natura. Şi de mii de ani biserica creştină vroieşte să schimbe rostul credinţei şi de mii de ani poporul a rămas tot acelaşi, căci natura e aceiaşi, nu credinţa divină.

Anecdota dar n'a cruţat pe omul-preut, de şi cultul a menţinut în respectul preutului *cu dar*. De aici conştiinţa limpede la ţărani, că una e preutul ca om, şi alta e *darul* preutului.

Arta dramatică, care reprezintă realitatea vieţii în toate straturile sale ignorează pe preut, căci preutul nostru de şi e tată de familie, e numai pentru ai lui, nu şi pentru viaţa satului. Profesiunea în preut a omorît omul, şi omul-preut nu se vede nicăeri în societatea noastră. Sufletul lui circulă puţin, ori clandestin, şi arta care cere sinceritate la bază, nu se împiedică de acele vieţe trăite clandestin.

Observaţi mersul procesului de la Sinod, şi spuneţi cîtă parte din desfăşurarea acţiunei a văzut razele soarelui, în vîltoarea vieţii, ca din visul vieţii să soarbă şi artistul inspiraţiuni.

La tipic şi la canoane, biserica noastră are mai multe slujbe noaptea de la răvărsarea sării şi pînă în zorii zilei, întocmite tocmai pentru viaţa călugărească, ca noaptea să apuce pe călugări cu treabă şi rugi, nu cu lucruri venite de la diavolul. Seara *vecernie*, cîntări, rugăciuni, pocăinţă; noaptea, *polonoştiţă*. iarăşi rugi, cîntări, pocaianie; dimineaţa, *utrenie*, cîntări, rugă, pocaianie. Şi la toate aceste rugi, psalmi frumoşi de ai lui David, rugi frumoase şi îngereşti, închinări Celui Prea Inalt.

Peste zi nimic, trapeză şi lucru mănăstiresc sub privigherea celor mai mari. De fapt însă, cum se petrec lucrurile. Intunericul nopţii cuprinde atîtea taine, că numai o perdea s'a tras în procesul de la Sinod. Şi cîte nu vede şi aude lumea? Dar mi-te cînd se va lumina *à giorno* viaţa mănăstirească, ce se va alege atunci din sfinţenia chemării şi din nevrednicia oamenilor!

Sfinţenia chemării e fapt de doctrină!

Nevrednicia oamenilor e fapt de artă: şi aici arta comicului va culege cele mai clasice exemple de contrast între *être* şi *paraître* al vieţii monahale.

Gh. Ghibănescu

Scandalul de la Sinod

Scandalul de la Sinod a luat, în fine, în şedinţa de ieri, fizionomia-i adevărată.

Incidentul viu şi grav petrecut între mitropolitul primat şi comisia de judecată a făcut situaţia evidentă. Primatul porunceşte, archiereii protestează, dar se supun —şi martorii, dacă nu se pot duhovnici, *sunt pur şi simplu respinşi, după ce s'a mai făcut o selecţiune prin recuzările de la Sinod.*

Cu aşa duhovnicească rînduială, ceia ce se face la Mitropolie nu mai este judecată, ci o simplă formă pentru a jertfi pe un „frate" întru Christos.

Dar să adîncim chiar faptele mesteşugite, aşa cum se prezintă ele în urma tencuelei la care au fost prealabil supuse.

Trei împrejurări isbesc mai întîiu, trei împrejurări cari osîndesc cu anticipaţie:

Primo: toţi teologii, profesori la universitate, ascultaţi de comisie, au mărturisit, sub greu jurămînt, că legea căreia mitropolitul primat i-a fost raportor, este de-a dreptul anticanonică şi antidogmatică.

Secundo: că toţi martorii admişi de mitropolit, fiindcă punea temeiu pe complezenţa lor, au declarat, pentru că nu li se putuse strivi conştiinţa cu desăvîrşire, că n'au cădere, că nu pot sau că nu e duhovnicesc lucru să răspundă respicat la întrebările ce li se adresează.

Şi tertio: că, dispoziţia comisiei de judecată de a nu admite pe martorii care n'au certificat de moralitate, se aplică strict cînd porunceşte mitropolitul, şi în aceeaşi şedinţă, nu se aplică, dacă altfel porunceşte înalt prea sfinţul.

O sentinţă, dar, smulsă astfel, în văzul tuturor credincioşilor, condamnă mai dinainte—şi ceea ce este mai dureros, condamnă şi pe judecători şi pe judecat.

Este, deci, inutil, acum, sbuciumul eroic al unuia şi obedienţa plată a celorlalţi.

Ceea ce se putea pierde, s'a pierdut definitiv şi iremediabil.

Recordul unei culmi

sau doctorul Bogdan contra reclamagiilor

V'a fost dat poate, să vedeţi căruţă cu cinci roţi — dar citit-aţi, vre-o dată, titulatura rectorul Universităţii Iaşi, sau medicul legist al parchetului Iaşi—fără ca aceste titluri să nu fi fost urmate, între două virgule, de numele demnitarului, domnul profesor dr. Bogdan?

Nu se poate. Nu se poate, fiind-că nu ie vorba să spui „Rectorul Universităţii", ci ie nevoe să indici cine ie acel rector. Rector a fost şi d. Climescu, a fost medic legist al parchetului şi altul —dar aceia au rămaşi necunoscuţi.

Vedeţi ce se întîmplă cu faimosul jubileu al bătrînei noastre Universităţi? Nu se ştie nici cînd va avea loc, nici ce va fi. Dar se ştie pozitiv: că „rectorul Universităţii Iaşi, domnul profesor dr. Bogdan, a convocat comitetul jubilar; că rectorul, d. profesor dr. Bogdan, a fost la Rege; că rectorul d. profesor dr. Bogdan, se interesează foarte viu de mersul meremetuirilor stradelor.

O crimă la Bivolari. Un om a omorît pe alt om. Asasin şi asasinatul sunt necunoscuţi. Cauzele iarăşi necunoscute. Dar un lucru se ştie: „domnul profesor dr. Bogdan, medicul legist al parchetului, a plecat la locul crimei pentru a proceda la autopsiarea cadavrului".

Sau: „domnul X a fost proclamat ieri doctor în medicină. Juriul era prezidat de d. profesor dr. Bogdan, rectorul Universităţii". Nici o vorbă despre lucrarea scrisă a noului medic, nici un nume de profesor examinator — ci numai numele preşedintelui, fiind-că el a fost d. profesor dr. etc.

Ei bine, acest mult, colosal de mult, autocitat domn profesor doctor, Rector, medic legist, jubiliar, de zece ori preşedinte—denunţă, prin *Evenimentul*, pe d-rul Bottescu din Bucureşti, că-şi face reclamă!

Iată un extra ordinar de culme, care foarte probabil, prezintă o piesă interesantă pentru studiul medical. Cel mai mare reclamagiu din ţara romînească, protestează contra unui coleg medic, care şi-a făcut şi el reclamă—ştiţi unde? —la Tg.-Ocna!

Protestul acesta este o urmare la amarul ce i-a produs d-lui Bogdan—faptul că, pentru prima oară în viaţă, nu s'a putut alege nici preşedinte, nici membru al unui congres.

Dar recordul rămîne fenomenal: dr. Bogdan de la Iaşi — contra reclamagiilor!

FABRICA MERGE

Acum cîteva luni, prin coloanele ziarului nostru, d. doctor Juvara, profesor la Facultatea de medicină, a arătat cu amănunte care au ridicat indignarea unanimă, că ceia ce face ca şcoala de medicină din Iaşi să fie totdeauna încătuşată şi speculată pentru foloase personale, este obiceiul ce au luat bună parte din profesori, de a'şi pune copiii cumnaţii, surorile, în fine toate rudele de ori-ce rang, în slujbele universitare, care devin astfel apanaje de familie.

Destăinuirile ce a publicat atunci distinsul profesor, cu francheţa ce'l caracterizează, a făcut că tot oraşul a rămas indignat de faptele în adevăr uimitoare ce a aflat.

Am crezut că va începe cu aceasta, o eră de curăţire a obiceiurilor vechi şi că alarma fiind dată, tocmai din partea corpului profesoral, este locul să nădăjduim că Facultatea de Medicină va intra pe calea pe care trebue să meargă o înaltă instituţie ştiinţifică.

In loc de aceasta, vedem că astăzi se pune la cale o nouă mascaradă universitară, pentru a pune între docenţii facultăţei de medicină pe fiul doctorului Socor, despre care nu mai poate fi vorba nici de merite ştiinţifice, nici de pregătire pentru o chemare aşa de înaltă Abia eşit eri, cu chinuri supra omeneşti, din studii cu mult sub mediocru, se caută astăzi a'l pune în corpul didactic universitar, cînd există încă în Universitate studenţi cari au auzit examenele lui revoltătoare şi cunosc toată ridicula lui situaţie şcolară.

Nu mai denunţăm opiniei publice acest atentat ce se săvîrşeşte asupra universităţei; nu mai strigăm indignarea de a vedea că în cel mai înalt corp se comit abuzuri care ne scot din rîndul naţiilor civilizate.

Vom avea cuvînt să zicem însă, dacă un asemenea abuz se va consuma, că în mod hotărît nu se mai poate spera nimic pentru îndreptarea Facultăţei de medicină; că ne meritărm soarta de a fi ori cînd desconsideraţi ca oraş, fiind că cu aceiaşi nepăsare, cu care am văzut întinzîndu-se decadenţa în toate ramurile, tolerăm ca şi în Universitate să ne prăvălim pînă în fund în noroiul hatîrului.

De astă dată hatîrul caută a se strecura pe cale de aprobare a consiliului profesoral, de oare ce se plănueşte un examen de docenţă, cu toată ridicula înscenare, a examenelor pe care le-a mai trecut acest grăbit fiu al operelor neisprăvite ale părintelui său. Examenul s'a început eri, cu toate că unul din membrii comisiunei dr. Leon, a protestat că un asemenea examen nu se poate ţine, de oare ce în juriu nu e nici un specialist în materia din care se trece examenul. Totuşi examenul a început fără d-sa şi aici incepe partea de răspundere foarte grea, a profesorilor cari consimt ca un examen să se ţină în asemenea condiţii; au însărcinat pe dr, Thiron să facă un raport asupra lucrărilor ştiinţifice a candidatului, cu toate că d-sa este cel mai puţin competent să se pronunţe în materie de Fisiologie.

Au hotărît apoi, ca acest raport să fie citit peste 2 zile. Este un abuz strigător, acela ce se încearcă. Dacă 2 zile sunt de ajuns pentru a studia activitatea unui om, care pretinde să intre în corpul universitar, atunci sau acel om n'a făcut nimic, sau raportul este o formalitate ridiculă. In totdeauna s'au lăsat 10 zile—2 săptămîni pentru asemenea cercetare şi nu s'a sfidat în acest mod cea mai elementară cerinţă a regulamentului, aceea de a se dovedi că cel ce pretinde aseminea cinste, a lucrat pe calea ştiinţei.

Zicem că răspunderea celor ce iau parte la o aseminea înscenare este covîrşitoare, căci dacă abuzurile de nepotism din trecut au fost tolerate tot de profesorii, cari aveau şi ei de pus rudele lor în Universitate, astăzi, cînd pretindem un loc de cinste pe calea învăţămîntului, nu se mai poate tolera batjocorirea ştiinţei în acest mod. D. dr. Juvara s'a ridicat în potriva acestor hatîruri; este deci dator astăzi să nu le patroneze, căci de la d-sa aşteaptă oraşul să tae şi în Universitate gangrena cu aceiaşi artă cu care s'a ridicat la reputaţia ce are. Prezenţa sa în comisiune, este pentru acest oraş, care l'a aprobat cînd a dat alarma, o garanţie că abuzuri josnice nu se vor face.

Lipsa ori cărui specialist în acest examen, îl pătează de la 'nceput cu pata nulităţei, cu care îi pătează deja candidatul; modul cum se aranjează examenul, îl mai pătează şi cu pata desfiderei regulamentului. Studenţii în medicină şi oraşul întreg, stau atenţi asupra comediei ce se aranjează cu concursul juriului şi dacă de atîtea ori au protestat, numai în contra sistemului de nepotism care a ros pînă astăzi ce-a fost mai bun în Facultatea de medicină, să ne ferim grozav ca nu cumva nepăsarea cu care profesorii tolerează astfel de abuzuri, să transforme comedia pe care o ieau azi în mod uşurel, într'o dramă din care nu vor şti cum să iasă.

Valea Bahluiului

Vom schiţa numai importanţa studierei văilor şi a cursurilor de apă în ţara noastră din ori ce punct de vedere, pentru a arăta de ce însemnătate e pentru noi cunoaşterea mersului vieţii româneşti pe aceste văi, ce vin de la munte la şes, şi din codrii seculari la vărsăturile apelor în rîuri şi fluvii.

Am încercat în lucrarea mea despre Cuzeşti să fac un studiu istoric asupra *văii Elanului* din jud. Fălciu. Cîte lucruri nu se limpezesc ca analiză migăloasă a mutării aşezerilor pe cursul unei ape!

Cursul Bahluiului primeşte viaţa românească din mijlocul Moldovei, şi prezintă o importanţă capitală în istoria Moldovei, căci cine va studia această vale în trecutul şi prezentul ei, va găsi în studiul ei toate problemele viitoare.

Pe cursul văii Bahluiului noi avem Iaşii, care singur cuprinde toată Moldova; tot aici avem tărgul Frumos, Cotnari şi Hărlău, centre istorice. La gura Bahluiului am avut prima fabrică de postav în 1775 a lui Gr. Ghica Vodă. In faţă avem Ţuţora centru de mişcare politică şi militară, rezumătoare în raporturile noastre cu Turcii.

Iaşii, prin poziţia lor şi istoricul lor ar face istoria Moldovei în desvoltarea sa ca stat, ca organizare administrativă, municipală, apoi ca biserică, şcoală, politică, comerţ, industrie, cultură, etc., etc. Iaşii de şi produs politic al inclinării Moldovei către Turci, dar e pe valea Bahluiului.

Mergînd în sus avem locuri istorice ca Sîrca, T. Frumos, Strunga; în fine Ruginoasa, vechiul ţinut al Cărligăturei cu capitala în T. Frumos, spune o pagină de veche geografie politică în istoricul ei. Dar Podul-Iloaei mai vechiu cu tîrgul! Intemeiat în 1825, el ne va spune desvoltarea tîrguşoarelor şi năpădirea Evreilor, chemaţi şi aduşi cu hrisov pentru sporul alişverişului din ţară. Chestia semită şi antisemită ne o va desluşi tocmai valea Bahluiului, care a cuprins şi cuprinde cel mai mult şi mai autohton element străin.

Pe Bahlui în sus avem aşezările celor mai vechi boeri ai ţării: Iurghiei (Erbiceni), Belcesul (Belceştii), apoi regiunea Cotnarilor, care cuprinde atîta cultură, cît şi vie: Cine va face un istoric complect al Cotnarilor va desluşi multe lucruri din viaţa culturală şi viticolă şi poetică a ţării!

Dar Hîrlăul! Centru vechiu de aşezări industriale şi comerciale, el îşi menţine şi azi rangul. Aici găsim petre de moară de la Hărlău, aici avem cea întăiu fabrică de sticlă (1782), aici a înscris cele mai frumoase pagini de arme Stefan cel Mare. Aici a iubit adînc Stefan Vodă, dîndu-ne din **rarele** sale întâlniri, pe vestitul **Rareş** Vodă, din *os* de domn, zice Cronicarul.

Regiunea Hărlăului şi a Cotnarilor e şi poetică. Cîte legende nu cuprinde dealul Cătălinei; dealul lui Vodă! Ce feţe mari împărăteşti şi domneşti n'au descălecat în Hărlău! Iar în codrii seculari cîtă evlavie nu stă cuprinsă în mănăstirile boereşti ca schitul lui Iord. Cantacuzino din *Lacuri!*

Vechile drumuri comerciale, ce străbăteau centrul Moldovei prin Hărlău îşi aveau calea, de aceia codrii săi sînt plini de amintiri din vechi. Aici n'avem nevoe de a croi noi de la noi legende, ca poveştile Peleşului, pe el, le găsim gata făurite de popor. O explorare istorică, arheologică, apoi ştiinţifică a văii Bahluiului, ar întregi cunoştinţele ce avem de trecutul Moldovei, în cel mai interesant centru al vieţei sale complexe, valea Bahluiului.

***

Anti-medicale

O informaţie apărută acum două zile în „Opinia" povestea că d. A. C. Cuza a asistat cîteva momente la congresul medicilor, ţinut în aula universităţii din Iaşi, de unde a plecat însă numai decît pentru că a avut ghinion. Tocmai atunci fostul sub-director al serviciului sanitar, d. dr. Sion, profesor la facultatea din Bucureşti, protesta că, la schimbarea guvernului a fost mutat fără motiv un medic evreu, membru al Asociaţiei, dintr'o plasă din Fălciu în alta din Dorohoi.

Credem însă că d. Cuza n'a plecat din sala congresului pentru motivul acesta, ci pentru că e, de multă vreme, un adversar al ştiinţei medicale în genere.

Acum 25 de ani încă, d-sa le adresa medicilor următoarea drastică epigramă:

Mai dăunăzi cînd cu ifos v'adunaraţi în congres,
Sfătuind cu multă noimă de ştiinţă şi progres,
Şi zicea, şezînd de-o parte ceata bolnavilor toată,
Că progres va fi pe lume, cînd de voi va fi scăpată.

Intr'un ciclu de peste 20 de catrene, d. Cuza a adunat, a compilat, a tradus şi a scris din proprie inspiraţie — tot ce s'a spus mai defavorabil pe seama medicilor.

A medicilor fără nici o rezervă:

Cine omoară
Şi n'are vină?
Ori-care doctor
In medicină.

Uneori e pură răutate, fără spirit, bună oară:

Atîtea-s într'o farmacie
Şi care toate lecuiesc,
Incît să nu te miri de doctori,
Cînd vezi că nu prea nimeresc.

E de mirat că într'o ediţie definitivă cum este volumul tipărit la Vălenii de Munte, d. Cuza a mai tolerat strofe de aceste şi mai cu seamă versuri cu „Şi care toate..."

Epigramistul nu alege — cum au făcut alţii, ca Giordano bună oară,—anumiţi medici, tipuri de doctor, ci atacă medicina ca atare:

Medicina-i o ştiinţă
Şi o artă, fără doară,
Şi de aceea-i greu a spune
Care-anume te omoară.

Sau ca aceasta:

De chemi cumva pe doctor,
Orbit de cruda-ţi soartă,
Duhovnicu-i la uşă
Şi cioclul e la poartă;
Căci între aceste bresle
Cu diferit aspect
Există legătură
De cauză şi efect.

Cele din urmă patru versuri strică... efectul, căci sunt absolut de prisos. Epigrama nu cere prea multă claritate, căci altfel devine... didactică, se confundă cu fabula.

Tot pe tema cioclului:

Aceeaşi însărcinare
Cumplita lor soartă le dete,
Dar cioclul la groapă te duce
Şi doctorul vai! te trimete.

Sau:

Prieten bun cu moartea
Cine-i?
De sigur: arta
Medicinei.

Sub altă formă, aceeaşi idee:

Mai rar o'nlănţuire
De fapte aşa ciudată.
Alergi să chemi pe doctor
Şi vine moartea 'ndată.

Nu e vina doctorilor, — ci a studiului lor, a ştiinţei lor:

Nu vă legaţi de doctor,
Aşa-i la medicină:
Invăţătură multă,
Ştiinţă — cam puţină.

Una scrisă înainte de existenţa... Cahalului:

Iehova din lut se zice,
Că pe om l-ar fi făcut
Iar din oameni vii, amice,
Tu faci lut.

Chiar cînd traduce din limbi streine (pariem că sunt unele traduse chiar între cele originale), d. Cuza alege acelaşi calibru:

La doctori e mai nimerit
Să nu li dai pricină,
Căci cei *în drept* m'au sorocit,
Iar cei *în medicină*
Din două boli uşoare
Erau să mă omoare

Vă aduceţi aminte de humorul cu care spune unul din personagiile lui Molière despre un erou al piesei: „il est mort de deux médecins"?

Epigramistul nostru imitează acest spirit, chiar dacă nu atît de servil cum a imitat epigrama cu pricina a lui Roderich:

De orbalţ, de bubă neagră,
De vărsat şi de lungoare
Zace omul, nu e vorbă
Dar numai de doctor moare.

Din exemplele citate reiesă fără îndoială că de la începutul carierei sale publicistice, d. Cuza avea o reală aversiune pentru medicină. Poate în legătură cu oare care întîmplări din timpul studiilor la Bruxelles...

Mai tîrziu, din adversar al artei hipocratice avea să devină un duşman al ştiinţei în general. Dar cu atari adversari, ştiinţa se găseşte foarte bine; nu are nevoe macar de un doctor...

Rodion

Budgetul oraşului T.-Frumos

Trecînd la partea cheltuelelor să vedem cum se vor întrebuinţa după alocaţiunele bugetare, banii încasaţi din veniturile umflate şi noile biruri impuse prin budget.

In primul rînd să'l luăm pe însuşi primarul comunei; acesta nemulţumit cu leafa lunară de 300 lei, maximul cît poate avea conform art. 64 din legea pentru organizarea comunelor urbane, şi încă 500 anual, cheltueli de reprezentate şi-a mai înscris încă în budget o diurnă de 100 lei lunar; scump plătit primarul nostru, dar face căci cu greu i-ai mai putea găsi pereche în toată ţara (nu degeaba ne-a fost importat tocmai din Italia).

Ajutorului de primar i s'a mai înscris în budget o diurnă de 50 lei lunar, pe lîngă salarul său de 150 lei, iarăşi maximul legal; ajutor de primar fiind d. Dim. Deliu se explică prin acest spor, modul cum şi l'a apropiat Tessaro, şi motivul pentru care Deliu nu s'a mai agitat contra primarului, după cum singur pusese la cale cu cîtva timp mai înainte, împreună cu alţi consilieri.

Ofiţerului de stare civilă, pe lîngă salarul său de 100 lei lunar i s'a mai alocat şi o diurnă de 50 lei lunar.

Esta bine de ştiut aci, că aceşti trei arataţi mai sus, în calitate de membri ai consiliului comunal, şi-au votat singuri sporirile arătate, de şi art. 25 al. 1 din legea pentru organizarea comunelor urbane, spune categoric că dînşii nu pot lua parte la deliberarea chestiunilor în care dînşii, rudele sau aliaţii pînă la al patrulea grad inclusiv, au vre-un interes direct şi personal; deci numiţii consilieri conform spiritului acestui articol nu puteau lua parte la şedinţa în care s'a votat budgetul, şi deci decisiunea luată de ei este pasibilă de sancţiunea art. 34 din citata lege, după care decisiunile luate în contra dispositiunilor art. 25 sunt anulabile.

S'a înfiinţat prin noul budget un post de administrator al bunurilor comunale retribuit cu 75 lei lunar, post destinat a fi dat consilierului comunal Ştefan Sirmei, cu toate că al. 2 al art. 25 opreşte ca un consilier comunal să îndeplinească vre o funcţiune retribuită a comunei. Şi acest consilier Şt. Sirmei intră în prevederile art. 25 al. 1, ca şi cei de mai sus şi deci nu ar fi trebuit să eie parte la această şedinţă, şi aceasta cu atît mai mult cu cît tot în acest budget s'a mai prevăzut şi un post de supraveghetor a noilor lămpi instalate de Tessaro, retribuit cu 60 lei lunar, şi care post îl ocupă fiul său Gh. Şt. Sirmei. Nu-i vorbă oricine ar putea vedea că acest post este o sinecură, căci pentru vre-o 6 lămpi sistem nou, care au fost instalate, e prea deochiat să se mai pue şi un supraveghetor retribuit cu 60 lei lunar.

S'a creat un post nou de ajutor de secretar retribuit cu 120 lei lunar; necesitatea creărei acestui post, nu se poate explica de cît numai prin acea că funcţionarul care'l va ocupa să lucreze în locul actualului secretar, care ast-fel să poată fi liber a'şi căuta de afacerile sale particulare şi a nu da pe la primărie de cît numai cînd îşi va primi salarul. De altfel chiar acest secretar nici nu şi ar putea îndeplini îndatoririle impuse funcţiunei sale, întru cît nemărginita-i cultură capatată în cele 2 sau 3 clase primare ce a învaţat de abia îi pot permită se ştie iscăli şi ceti, totuşi în timpul şedinţei din 25 Mai, pomenitul secretar s'a încumetat a da lecţii de legi şi regulamente consilierului avocat Petru Onu, care nerecunoscător de bună voinţă aratată nu a găsit alt-fel cu cale să'i răspundă, de cît numai invitîndu-i se tacă, spunîndu-i că nu stă de vorbă, ne avînd ce vorbi amîndoi.

Alt post înfiinţat din nou, şi de care iarăşi nu se simţea nici o nevoe, e postul de scriitor-comptabil la casierie, retribuit cu 90 lei lunar, post înfiinţat anume pentru plasarea partizanului politic C. I Tascu.

S'a prevăzut un post de copist secretar la starea civilă, retribuit cu 80 lei lunar, post încredinţat unuia dintre cei mai cinstiţi partizani a lui Tessaro, D. Grumăzescu şi care nu are de cît numai o condamnare de 3 luni închisoare pentru furt.

S'a prevăzut în budget cumpararea unei maşini Yost cu 700 lei şi postul unei dactilografe, retribuit cu 40 lei lunar; măsură foarte bună, care va uşura cu mult sarcina bieţilor funcţionari comunali, care pînă acuma erau prea peste măsură încărcaţi cu lucrările, căci erau nevoiţi să lucreze de multe ori chiar o oră pînă la o oră jumătate pe zi, ceia ce le lua un timp preţios din chiulhanurile cu care se îndeletnicesc zilnic.

S'a sporit leafa şefului podarilor de la 49 lei lunar la 70 lei lunar; în adevăr că pentru 4 podari cît are comuna, şi din care 2 sunt întrebuinţaţi de diferiţi demnitari ai comunei, în interesele lor particulare casnice, şi numai doi îşi îndeplinesc funcţiunea pentru care sunt destinaţi, sporul acesta nu e mult pentru bietul lor şef, cu care nu dau ochii de cît numai odată pe lună, şi atunci numai la iscălitul statelor de lefuri.

S'a mai sporit încă leafa supraveghetorului de la abator, post ocupat de Mihai Mocanu, cumnatul secretarului comunal, de la 49 la 70 lei lunar, şi a agentului veterinar de la abator Gh. Chimu, iarăşi de la 49 la 70 lei lunar; sporuri binemeritate pentru greaua lor funcţiune, căci sărmanii de trei ori pe săptămînă sunt nevoiţi să facă act de prezenţă la abator.

Acestea sunt noile funcţiuni înfiinţate, precum şi sporurile salariilor vechi; în numărul viitor ne vom ocupa şi de celelalte alocaţiuni budgetare.

Contribuabil

Litere-Ştiinţe-Arte

Grenier şi Alexandri.—Cetitorii noştri cunosc numele poetului Edouard Grenier din polemica încinsă în jurul scrierilor lui postume despre Heine. Acum de curînd s'au găsit la Besançon 30 de scrisori inedite trimise de V. Alexandri amicului său Grenier. In una din ele poetul iaşan descrie diferenţele intre Munteni şi Moldoveni:

„...La Bucureşti se adoptă ori ce inovaţie politică literară şi chiar socială cu o uşurinţă uimitoare pe cînd la Iaşi lumea judecă de 10 ori înainte de a o adopta.

E de ajuns ca un domn oare care să prezinte an nou sistem de ortografie, de exemplu, fie el chiar stupid şi impracticabil, se face din el un cult. E aceea ce se întîmplă acum cu terminaţiunea *ciune* ce se adaugă la cele mai multe cuvinte şi cu litera *ă* din care se face temeiul ortografiei. Cu modele şi cu ideile e acelaş lucru ca şi cu sistemele de limbistică, totul slujeşte de schîntee care dă foc ierbei.

Caracterul valah e mai meridional de cît al nostru, moravurile se resimt puţin, dar la prima vedere, sunt aceleaşi ca şi în Moldova.

Viaţa este mai mult în afară, la Bucureşti, de cît la Iaşi, lumea se plimbă mai mult şi se ruinează mai uşor.

Lăsînd totuşi de o parte ori ce spirit de părtinire, găsesc că e mai mult serios, mai mult tact mai mult cum-se cade în societatea moldoveană de cît în societatea valahă.

Avem femei mult mai instruite şi mai distinse, şi barbaţi mult mai practici. Literatura valahă a produs mai mult, dar nu mai bine de cît literatura moldoveană, din potrivă. In sfîrşit ca să mă rezum, voiu adăoga că adevărata pricină a uşoarelor deosebiri ce există între locuitorii Iaşilor şi ai Bucureştilor, este că noi aceştia suntem mai independenţi de guvern de cît Valahii".

*

Iar se agită în Franţa chestia simplificărei ortografiei. De astă dată institutorii au pornit o campanie, în care se pun multe nădejdi.

*

Cunoscutul scriitor napoleonian Frédéric Masson, membru al Academiei Franceze a tipărit la Ollendorf în Paris un nou volum „Au jour le jour" în care înregistrează cu multă amărăciune neajunsurile ce constau în viaţa de astăzi a Franţei republicane.

*

Toate ziarele din lume au înregistrat ştirea că profesorul Ehrlic din Frankfurt, descoperitorul Salvarsanului a căpătat titlul de consilier intim cu epitetul de Excelenţă.

Un detaliu mai puţin ştiut este, că nu de mult Academia Romînă a numit pe Ehrlich membru corespondent al ei.

D. N. Iorga, noul academician, a intervenit la d. Cuza să nu... anexeze Academia, pentru această greşală.

*

STRUNA ZILEI

MODESTIE

In Octombrie va avea loc în Bucureşti un congres internaţional al surdo-muţilor.

Ziarele.

Membrii în acest congres
Vor fi paşnici ca mormîntul:
Nu se va 'ntîmpla prea des
Ca să ţipe: C„er cuvîntut!"

INFORMATII

❑ Ni se relatează din Tg.-Frumos, o faptă de o extremă gravitate.

In ziua de 30 Maiu a. c., un tren, a calcat o vacă a cantonistului Neculai Mustea, de la cantonul c. f. r., No. 78. Ca să nu rămîie de tot păgubaş, numitul cantonist a venit în Tg.-Frumos şi a vîndut vita moartă, casapilor pentru 20 lei. După ce vita perită a fost ţinută o zi întreagă în mijlocul cîmpului, carnea a fost adusă în tîrg spre a fi pusă în consumaţia publicului.

Faptul a fost descoperit de agentul comunal sanitar C. Ionescu, care a dat imediat de ştire sub-comisurului At. Ivanciu, şi agentul veterinar Gh. Chimu, care punîndu-se în urmărire, au găsit carnea, au oprit-o din consumaţiune, iar sub comisarul Ivanciu a dresat actele de darea în judecată a casapilor, care au căutat să introducă clandestin carnea în tîrg.

Casapii însă, au alergat în grabă la *iubitul* primar, Giuseppe Nuncio Tessaro, care în solicitudinea ce o are pentru tîrgul care a încredinţat în mînele sale, sarcina de a 'i purta de grijă, a eşit în piaţă, unde găsind pe sub-comisarul Ivanciu şi pe agentul sanitar C. Ionescu, a început a sbiera la dînşii şi a 'i batjocuri în auzul întregei asistenţi, spunîndu-le că pentru faptul că casapii refuză a le da carne şi mai gratis, se nu mai îndrăsnească de altă dată să le facă înscenări şi nici de altă dată să nu-i deie în judecată.

Acest fapt vorbeşte de la sine şi ne arată destul de bine modul cum înţelege acest italian să se ocupe de salubritatea comunei.

❑ In „Monitorul Oficial" de azi, sunt publicate locurile vacante în învăţămîntul primar urban şi rural precum şi grădinile de copii.

Titularii doritori de a ocupa aceste catedre prin premutare vor adresa cererile ministerului cel mai tîrziu pînă la 10 Iunie a. c. arătînd în ordinea de preferinţă la care din catedrele vacante doresc să fie transferaţi.

Titularii doritori de a fi transferaţi vor putea de asemenea adresa ministerului cereri, arătînd tot în ordinea de preferinţă localităţile şi şcolile la cari ar dori să fie permutaţi la caz de vacanţă eventuală, provenită din permutarea altor titulari conform aliniatului precedent.

Membrii corpului didactic cari vor fi fost pedepsiţi cu transferarea nu vor putea obţine o transferare cerută de ei nici a fi transferaţi din oficiu de minister, înainte de prescrierea acelei pedepse.

Nici o transferare din învăţămîntul urban nu se va acorda de cît potrivit prevederilor art. 75, iar în învăţămîntul rural, potrivit prevederilor art. 61 din regulamentul în vigoare.

❑ Direcţia tramvaiului electric lucrînd la lungirea liniilor la punctele de încrucişare, la 40 de sfinţi şi grădina Copou, pe strada Carol, la meidanul sf. Spiridon, în piaţa Unirei şi pe strada Palatului nu va putea satisface cerinţele circulaţiei. Se impune că pe strada Carol, linia să fie dublată plecînd de la Cercul militar în sus, pentru că chiar aşa, cum s'a făcut dublarea, tot se aşteaptă mult şi la Copou şi la 40 de sfinţi.

Circulaţia călătorilor pe liniile noastre de tramvai a sporit. Aşa din bilete directe a 10 bani s'au consumat de la 1 Mart, data emiterii unei nouă serii literele A.—B.—C.—D.—E.—F, adică tocmai 600000 bilete, ceia ce face lunar 200000 de călători au cumparat bilete directe pe distanţa a 2 zone.

Prelungirea liniilor la punctele de încrucişare se impune şi pe linia Sărăriei, atît în faţa Şcoalei de Arte, cît şi în piaţa Sturzoaei, şi la sf. Haralamb, şi de la vale la farmacia Jelea în tîrgul Cucului.

❑ Casa de economie, credit şi ajutor a corpului didactic, va trimite, în vara aceasta, o colonie de băeţi, iar nu de fete cum s'a publicat, din cauză că numărul cererilor pentru fete a fost prea mic.

Membrii casei din localităţile impaludate în special din judeţele de pe marginea Dunărei şi a Prutului, cari voesc să trimită copii lor în această colonie, vor trimete cererile însoţite de o adeverinţă din partea şcoalei, prin care să se constate că copii lor urmează în şcoală. Nu se primesc decît copii care urmează acum în cl. II primară pînă la cl. II secundară inclusiv.

Cererile se primesc pînă la 20 Iunie a. c.

❑ D. Marghiloman ministru de interne, va trimite prefecturilor de judeţe o circulară, prin care le va recomanda să pue în vederea administratorilor de plăşi, să nu mai părăsească reşedinţa plăşii, iar atunci cînd vor părăsi-o să aibă autorisarea scrisă a prefectului judeţului şi numai pentru cauze bine-cuvîntate. Aceasta, pentru că s'a constatat că mai mulţi administratori îşi neglijează serviciul.

❑ Ministerul instrucţiunei publice, a hotărît ca elevii şi elevele clasei a IV primare din institutele private, recunoscute de stat, cărora ministerul le-a aprobat delegaţii pentru examene în institut a elevilor din clasele I, II şi III, pot trece examenele de absolvire tot în faţa aceleiaşi comisiuni şi în acelaş local ca şi elevii celorlalte trei clase.

❑ Ministrul cultelor şi al instrucţiei publice a trimes revizorilor învăţămîntului particular primar un ordin circular prin care le aduce la cunoştinţă că elevi, institutelor private pot fi chestionaţi, la examen, chiar de institutorii care au predat cursurile în acea clasă, însă numai în şcoalele cărora ministerul le-a dat autorizaţiuni, speciale în această privinţă. Ministerul cultelor roagă pe d-nii revizori şcolari să comunice această dispoziţie şi d-lor prezidenţi ai comisiunilor respective.

❑ Ministerul de interne a luat dispoziţiunea ca barierele de la punctele de frontieră, unde sunt ofiţeri de poliţie, să se închidă, de acum înainte, la aceeaşi oră la care se vor închide barierele punctelor vamale.

❑ Iată programul nou al teatrului cinematografic Pathé Frères care se reprezintă astă-seară Joi, în noua grădină Trajan: Inaugurarea Expoziţiei universale din Turin (Italia), Regele şi Regina Italiei în încinta Expoziţiei, miniştri ambasadorii, Solemnităţile deschiderei, armata italiană etc. etc.—Incîntă cîrciumăreasa înscenare după un roman popular—Industria cînepei în Manilla (Insulele Filipine), vederi instructive—In penumbra apusului, roman contimporan—Sacrificiul lui Abraham, mare înscenare după legendele biblice, rolurile sunt interpretate de maiştrii comediei franceze (din seria de artă Pathé Frères)—Lupte Spaniole, parodie la luptele cu taurii—O soacră virtuoasă, comedie—Drăguţul Jabord scene humoristice—Indeletniciri în Sudul Indiilor, scene de călătorie etc. etc.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

❑ In „Ordinea" de azi 3 Iunie „Scrisorile din Iaşi" se ocupă de: „Iaşii în mişcare — Cele două congrese — Istorie, tradiţie, legenda — Oraşul real şi oraşul din poveşti — Cînd oraşele nu ajung — Momente de prefacere — Iaşul repopulat — Semne bune — Industria şi apa — Medicii laşi — Falimentul Slănicului — Leacuri comerciale — Iluzia măririi — Iaşul de mîine.

❑ Pe ziua de azi s'au constatat în oraş 3 cazuri de anghină difterică.

❑ La Tg. Ocna a căzut eri o ploaie torenţială, însoţiţită de o grindină puternică, care a cauzat mari stricăciuni. în apropiere de Tg. Ocna două persoane a fost lovite de trăsnet.

❑ Ministrul de interne a cerut administraţiei comunale, să-i înainteze un tablou de toţi funcţionari comunali cu data intrării lor în funcţine.

Băile OGLINZI

3 kilom. de la tîrgu Neamţ, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipaje şi Automobil.

50 % reducere prin gara Paşcani.

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în falanţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea D lui M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRĂ din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vinzare, în Bucuresti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala*; în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. Neamţ la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** modic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stea la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld; In Iaşi, d. Petersil,** antreprenorul Hotelului, **Str. de Sus 189.**

Ultime INFORMAŢII

❑ **Şantaj şi ştiinţă.**—*Numai examenul de docenţă a tînărului Socor, putea să împerechieze aceste cuvinte aşa de disperechiate. Totuşi doctorul Socor tatăl, decanul Facultăţii de medicină, le-a combinat, pentru a asigura reuşita fiului său. A numit în locul doctorului Leon, care a demisionat din comisia de examen, pe doctorul Sculy şi a făcut'o spunînd fără sfială, că în modul acesta „Opinia" va înceta campania, de oare ce în juriu cei 3 profesori numiţi de el ca decan, sunt takişti şi anume d-rii Sculy, Juvara şi Bălăcescu. Doctorul Sculy, însă, n'a primit nici d-sa să patroneze un asemenea scandal şi a fost numit doctorul Manicatide. Ori care ar fi, însă, părerea d-lui dr. Socor despre modul cum ştiinţa poate fi furată în folosul familiei, îl încredinţăm că nici takiştii nu sunt oameni cari să tolereze batjocora universităţei, nici „Opinia" nu va tăcea, ori ce-ar face în juriu prietenii săi politici.*

❑ *Junimiştii locali vorbesc între ei despre un mare gheşeft operat de unul din fruntaşii asanatori din Iaşi.*

Iată în ce constă gheşeftul: constructorii palatului de justiţie din Iaşi,—d-nii fraţi Rameder, au cerut ministrului de justiţie să le acorde un plus de o sută mii lei, pentru pretinse sau reale suplimente de lucrări.

Cererea a fost acordată prin intervenţia unui fruntaş carpist, care a primit 30 la sută—adică 30,000 lei—din suplimente.

❑ *Pe ziua de 15 Iunie va fi înaintat comandant de brigadă, d. colonel N. Cernătescu, comandantul regimentului 13 Ştefan cel Mare din Iaşi, în locul căruia va fi adus d. colonel Vrabie, din Cămpul-Lung.*

❑ *Prefectul poliţiei a dispus ca toate femeile cu moravuri îndoelnice, cari locuesc prin oteluri, să fie alungate de acolo, iar sediul acelor femei să fie în anume strade lăturalnice, stabilite de poliţie.*

Măsura aceasta nu este rea, de şi pretutindeni există anume oteluri locuite... numai de asemenea femei.

Dar dacă poliţia nu tolerează ca femei cu moravuri uşoare să locuiască în oteluri, chiar în acelea mici şi situate la dos, cum de tolerează aşezarea lor în chiar centrul tîrgului, în strada Muzelor, în vecinătatea unor şcoli de fete? Să răspundă energicul prefect.

❑ *Eri şi astă-zi n'a fost îndestulată cu apă partea superioară a oraşului?*

Cauza? Mister. Căci nu ni s'a spus, că „energicul primar şi energicul Stamatiu"—cei doi idroloegi—au fost la faţa locului în cercetări.

❑ *O tînără evreică din Basarabia, al cărei nume nu l'am putut afla încă, a sosit zilele trecute în Iaşi şi a trecut la religia ortodoxă, pentru a se putea mărita cu un inginer creştin din Rusia.*

Botezul a avut loc în biserica sf. Gheorghe Lozonschi şi a fost oficiat de părintele Ţincoca, protoereul judeţului Iaşi.

Naşi au fost doamna şi d. Teodorescu, profesor la facultatea de medicină. Convertita a luat numele de Nadeja.

❑ *Domnul I. Peretz, inspector general, însărcinat cu susţinerea acuzării în procesul intentat profesorului Chiricescu, lucrează la întocmirea unui memoriu, care va cuprinde punctele de acuzare.*

După cîte transpiră, profesorul de la facultatea de teologie va fi oficial invinuit că a şantajat cu scrisoarea celebră a Primatului, că a trimis fotografii de pe acea scrisoare M. S. Regelui şi tuturor parohiilor, nevoind să arăte nimănui originalul.

❑ *Am anunţat că ministrul justiţiei, care a obţinut aviz de strămutare pentru d. G. Ion, care a şi fost mutat de la tribunalul Suceava la Botoşani, va deschide o anchetă contra numitului judecător, în baza căreia se va cere destituirea lui.*

Cu ancheta a fost însărcinat d. C. N. Toneanu, procuror general, care a plecat astăzi la la 3, Fălticeni.

❑ *Profesorii de ştiinţi din Iaşi, au redactat un memoriu către ministru, prin care cer ca orele de curs să fie reduse pentru ei de la 15 la 12 pe săptămînă, întru cît ei fac, în plus şi trei ore de laborator.*

Memoriul a fost trimis spre semnare tuturor celorlalţi profesori de ştiinţi de la liceele din ţara.

❑ *Domnul Take Ionescu va pleca la 20 Iunie la Aix-les-Bains.*

❑ *Mutarea procurorului V. Tufescu de la tribunalul Botoşani la Tulcea, s'a făcut după insistenţele prinţului Calimaki.*

Domnul Tufescu ocupă de un lung şir de ani postul de procuror la Botoşani, dar s'a făcut vinovat, pe timpul campaniei electorale, de eliberarea fraţilor Deleanu, din Hârlău, pe cari prinţul Calimaki îi arestase de un gust.

❑ D. G. Hriţcu, a fost confirmat delegat al Satului Lespăşeni, din comuna Cucuteni şi V. I. Vacaru, în satul Munteni din comuna Belceşti.

❑ In ziua de 22 Mai, au fost instalaţi, în funcţia de membri în sfatul sătesc, din Leopaşeni, comuna Cucuteni, d-nii G. Hriţcu, C. I. Darie, Petru Apostol, Constantin Barbă şi Petru Florea Moraru.

❑ *Din economiile de la Spiridonie.*

Se ştie la cîte economii s'au dedat eforii Spiridonei spre a acoperi o parte din deficitul de 450.000 lei.

Au redus paturile bolnavilor, au redus din personalul inferior, au redus din lefurile tuturor.

Dar ştiu a fi şi galanţi Epitropii!

Ast-fel au găsit de lucru în pădurile Spiridonei şi au înţolit pe următroii: d. Orghidan silvicultor, membru în partidul nostru, 4000 lei pentru „lucrări"; d. P. Ianculescu, tot din partidul nostru, 2.500 lei pentru „lucrări"; d. Dumbravă, cumnatul epitropului Cristofor, 6000 lei pentru „lucrări"?

Mai asanare de moravuri!

❑ D-nii C. Mavrocordato, noul stagiar al Trib. secţia III-a, şi Eduard Sion, cap de portărei au depus azi legiuitul jurămînt.

❑ D. Vasile Voroneanu, comandantul corpului de sergenţi din Tg. Frumos, a demisionat din acest post.

In locul vacant, a fost numit d. Ion Ungureanu.

❑ **Călătoria elevilor şi elevelor cu ocaziunea vacanţei mari.**—Elevii şi elevele diferitelor şcoli din ţară, care vor presenta certificate întocmite după modelul direcţiei C. F. şi purtînd semnătura, cu grifă, a d-lui Director General, semnătura Directorului sau a Directoarei şi stampila şcoalei respective, precum şi semnătura elevului denumit sau a elevei denumite în certificat, pot călători cu o reducere de 50% din taxele de călătorie tarifare întregi la dus şi întors, în termenul de la 1 | 14 Iunie până la 25 | 8 Septembre (Octombre inclusiv a. c.

Unul şi acelaş certificat va servi atît pentru ducere, cît şi pentru întoarcere şi va fi lăsat deci la ducere în mîna călătorului, spre a se putea servi cu el şi la întoarcere, în termenul sus indicat.

❑ In urma unei inspecţii făcută brutarului Leizer Pitaru Leibovici din comuna Ţiganaşi, constatîndu-se că numitul ţinea brutăria într'o murdărie nemaipomenită, dădea lipsă la cîntar, şi cum fusese de mai multe ori condamnat pentru acelaş lucru, s'a dispus închiderea brutăriei numitului.

❑ D. Leca, inginer-inspector al comunei, a cerut şi obţinut un concediu de 15 zile, de la 1 Iulie, data cînd urmează să intre în funcţiune.

◔ Un quiproquo delicios.

Domnul Mihai Barbu, profesor de muzică la Iaşi şi d. I. I. Barbu, fost profesor în Iaşi, au cerut ministerului să le acorde cîte o subvenţie de o sută lei lunar, pentru a şi completa studiile la Berlin.

De la minister s'a răspuns d-lui Mihai Barbu, că cererea sa a fost satisfăcută, iar d-lui I. I. Barbu, că a sa a fost respinsă.

Dar mandatul, în loc să vie pe numele admisului a venit pe acel al respinsului.

Care va pleca la Berlin?

❑ Privitor la eliberaţii provizor pe cauţiune, Curtea de Casaţie s. II-a, a stabilit de curînd următoarea jurisprudenţă:

„După art. 121 pr. penală, cauţiunea depusă pentru libertatea provizorie are de scop a garanta nu numai prezentarea inculpatului la toate actele de instrucţie, dar şi prezentarea sa la executarea hotărîrei îndată ce va fi chemat.

Prin urmare, neprezentarea condamnatului la cea dintăi chemare, atrage pierderea cauţiunei, care este dobîndită statului, conform art. 126 pr. penală.

Cauţiunea nu are a fi restituită nici atunci cînd condamnatul execută pedeapsa în urma extrădării sale.

❑ Toţi evreii zarzavagii din piaţa Halei, cari n'au gherete, au fost opriţi astăzi de ajutorul de primar Cosmovici de a mai face comerţ de zarzavaturi.

Ce zice excelentul domn Brief?

❑ **Două încercări de sinucidere.** — Domnul Emil Costăchescu, student în drept, fiul d lui maior Costăchescu din Bacău, şedea în gazdă în str. Moţoc 60.

Femeei, la care studentul, care are ocupaţie şi într'un birou tehnic, şedea în gazdă, i se furase, zilele trecute, două sute lei. Şi deşi femeea bănuia pe soţul ei ca autor al furtului, sub-comisarul însărcinat cu ancheta, d. Busuioc, cerceta într'una pe student, care, foarte jenat de situaţia în care se găsea, hotărî să-şi curme firul vieţii.

Pentru acest sfîrşit d. E. Costăchescu îşi trase ieri seara un foc de revolver sub mamela stîngă. Starea nenorocitului, care se află la spital, fără a fi desperată, este, totuşi, destul de gravă.

— La locuinţa sa din ograda bisericei ziua Crucei, a încercat să se sinucidă, ieri seara, orele zece, presbitera Elena Săvulescu, de 48 ani, soţia diaconului Săvulescu, sub-protoereu delegat judeţului Iaşi.

Desperata a luat o cantitate de acid carbonic, şi spălăturile stomacale ce i s'au făcut la spitalul central au înlăturat ori-ce pericol.

❑ **Accidente.** — Incă un accident la noua construcţie a palatului de justiţie: lucrătorul G. Hociung, ducînd o şină, aceasta i-a scapat fracturîndu-i piciorul drept.

— Numitul Const. A. Aur, din serviciul barometric, căzînd într'o rîpă de pe malul Calcainei, i s'a fracturat coloana vertebrală.

❑ Iată numele absolvenţilor şcoalei comerciale din Iaşi:

Areşteanu Osias, Brill S., Chirica Nicolae, Cligher R., Diaconescu D., Eladescu I., Găitan Bogdan, Gheorghiu V., Goldenberg Sami, Goldhamer I., Grosman S, Harnagea P., Hermeziu N., Lăzărescu Octav, Mateescu Alex., Mateescu Nicolae, Petrov C., Popovici Ţilică, Spodheim S, Teodorescu W., Tzimand I., Vasiliu C., Zelţer Samuel.

❑ **Depozite regionale.** — Direcţiunea generală a serviciului sanitar, face cunoscut, că s'a făcut o nouă repartiţie a depositelor regionale, care au a furniza medicamente, pentru diferitele servicii.

Noua repartiţie s'a efectuat în modul următor:

Depozitul regional Bacău, va alimenta judeţele Bacău, Neamţ, Roman şi Suceava.

Pînă la alte dispoziţiuni, acest depozit se află la Bucureşti.

Depozitul regional *Bucureşti*, alimentează judeţele Ilfov, Constanţa, Dîmboviţa şi Vlaşca.

Depozitul *Buzeu*, cu judeţele Buzeu, Ialomiţa, Prahova şi R.-Sărat.

Depozitul *Caracal*, alimentează judeţele Romanaţi şi Vîlcea.

Depozitul *Craiova*, cu judeţele Dolj, Gorj şi Mehedinţi.

Depozitul *Galaţi*, cu judeţele Brăila, Covurlui, Putna şi Tulcea.

Depozitul *regional Iaşi*, cu depozitele Botoşani, Dorohoi, Iaşi şi Vaslui.

Depozitul *Piteşti*, cu judeţele Argeş, Muscel şi Teleorman.

Depozitul *Tecuci*, cu judeţele Fălciu, Tecuci şi Tutova.

❑ Numărul total al elevilor pregătiţi în particular pentru cursul primar, înscrişi pînă acum e de 260. Examenul va începe la 13 Iunie.

❑ Ministerul de Industrie n'a aprobat înlocuirea d lui Teodosiu, secretar al corporaţiei constructorilor prin d. Botez, fost agent al siguranţei, recomandat de d. V. Holban.

❑ Subiectul conferinţei ştiinţifice dezvoltată eri la Slănicul Moldovei înaintea medicilor—congresişti etc.

„Refractotermia apelor minerale".

❑ Domnul conferinţiar Taşcă va începe examenele la 20 c.

❑ Alegerile judeţene în Botoşani vor avea loc, precum am mai anunţat, în zilele de 19, 21 şi 23 Iunie.

Astă-zi au fost traşi la sorţi preşidinţii birourilor electorale: biroul central va fi prezidat de d. I. T. Burada, prim preşedinte, iar birourile II şi III de d. consilier Em. Cernătescu.

❑ Mai mulţi farmacişti şi comercianţi de galanterii, au intervenit la camera de comerţ, solicitînd autorizarea d-lui Al. Artino, ca expeditor vamal.

❑ Medicii din Iaşi, care au luat parte la excuraiunea de la Slănicul Moldovei, s'au întors azi în localitate.

La Mărăşeşti ei s'au despăţit de colegii lor din Bucureşti.

❑ Consiliul facultăţii de ştiinţi se va întruni mîine, ora 5, spre a fixa datele examenelor.

❑ Marele colegiu universitar se va întruni zilele acestea spre a cerceta situaţia anuală a fondului universitar „P. Poni"?

Fondul posedă 29.500 lei în efecte ale statului şi 212 lei numerar.

❑ Sîmbătă seara 4 Iunie are loc în grădina Copou o mare serbare publică în beneficiul cantinelor şcolare.

❑ D. Costin-Vellea refuzînd a lua parte, ca examinator în comisiunea pentru elevii pregătiţi în particular de cursul secundar, s'a delegat d. Gh. Nica licenţiat, a figura în acea comisiune pentru geografie.

❑ Astăzi au început examenele de capacitate la Seminarul Veniamin Kostache, comisiunea examinatoare e astfel alcătuită: preşedinte d. Mihălcescu, doctor în teologie şi membri, părintele Pavel Savin, rectorul seminarului, preotul Bălănescu şi d nii Popescu Muşata şi Pericle Popescu, profesori.

❑ **Judiciare.**—La secţia I a a Curţii trebuie să se judece astăzi apelul moaşelor Paulina Karakaş şi Cristea din Iaşi, cari au venit la Iaşi cu un copil născut de d ra A. B. din Bărlad şi l'au lepădat în curtea unei case din strada sf. Gheorghe Lozonski.

Apelul numitelor a fost respins cu drept de opoziţie.

— Importantul proces d'intre ministerul cultelor cu institutul Sofian din Botoşani, pentru bani, sorocit a fi judecat astăzi la Curtea s. II, a fost amînat pentru 13 Octombre.

— Tribunalul Botoşani va avea să judece mîine importantul proces de reziliare a contractului domeniului Flămînzi, proces pe care prinţul M. Sturza l'a intentat d-lui M. Fischer, în baza legei trustului.

După informaţiile ce le avem procesul va fi amînat şi la termenul de mîine.

❑ **Afacerea Dresner.**—*Tribunalul a infirmat mandatul de arestare dat contra comerciantului Dresner.*

Procurorul a declarat apel.

❑ ***Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.***

Ultima oră

Bucureşti 3 Iunie

CONFLICTUL BISERICESC

Procesul de azi

Convorbire cu Maria Constantinescu

Bucureşti. — Sinodul s'a întrunit azi, la orele 10, pentru a începe judecarea în fond, a procesului. Mitropolitul Primat cere să se aducă un stenograf, care să înregistreze desbaterile.

Sinodul respinge această cerere. Se dă apoi cetire diferitelor depoziţiuni, luate de comisiunea numită de Sinod.

După oare care consfătuire sinodul hotărăşte, ca desbaterile procesului să înceapă la orele 4 p. m.

*

Ziarul *Dimineaţa* publică o convorbire cu d-ra Maria Constantinescu, despre care se spune că ar fi o prietenă a Mitropolitului Primat.

Maria Constantinescu, spune că în adevăr, în cîteva rînduri, Mitropolitul Primat i-a trimis bani. O dată fiind într'o situaţie precară la Paris, Mitropolitul i-a trimis 4000 lei, cu cari bani şi-a cumpărat o casă, pe care însă apoi a vîndut-o.

Pentru cea din urmă oară a primit 60 lei, de la Mitropolit, printr'un mandat, pe care era semnat Pavel Tăureanu, omul de încredere al Mitropolitului.

Spune că n'a avut nici un fel de relaţiuni cu Mitropolitul, care a ajutat-o pentru că e om bun şi generos. Mai declară, că mama sa a fost îngrijitoare în casa Mitropolitului, aşa că Mitropolitul ţinea s'o recompenseze de mulţumirea ce avea, prin felul cum îi era casa îngrijită.

Despre cuponul ce s'a prezentat eri comisiunei sinodale de către farmacistul Scunda, spune că i-a fost furat împreună cu alte hîrtii, de oarece dînsa nu l-a încredinţat nimăruia.

*

Adevărul apărut azi în ediţie specială, publică în fac-simile, scrisoarea de pe mandatul trimis d-rei Maria Constantinescu, şi despre care se zice că ar fi scrisul Mitropolitului Primat.

Drama din Capitală

Bucureşti.—Aseară, sergentul de poliţie Manole Gheorghe, a împuşcat pe concubina sa Balaşa Mincu, din strada Corialov, No. 27.

Iată împrejurările în care s'a petrecut drama.

Manole Gheorghe trăia de mai multă vreme cu Balaşa Mincu, însă în ultimele zile, el află că ea şi a găsit un alt amant. Ii făcu o scenă, la care ea drept răspuns, îl dădu afară din casă.

El tot încearcă să se împace, dar ea nu l primi.

Aseară veni din nou şi primind acelaşi răspuns, Manole scoase un revolver, şi trase trei focuri asupra foastei sale amante.

Balaşa căzu jos, scăldată în sînge. După cîteva minute încetă din viaţă. Manole Grigore a fost arestat. Rudele Balaşei spun, că nu e adevărat, că Balaşa ar fi fost amanta lui Manole, dar că acesta o urmărea cu propuneri, pe care dînsa le respingea.

Ploi torenţiale

Veneţia.—Asupra oraşului a căzut o ploaie torenţială, însoţită de grindină, care a cauzat pagube însemnate.

*

Paris.—Riviera franceză a fost pustiită de un uragan complect.

Pagubile sunt imense.

Banchetul din Galaţi

Galaţi. — In sala Dienst, a avut loc aseară, un banchet, dat de membrii partidului conservator-democrat, în onoarea d-lui Neculai Filipide.

Au tuastat d-nii Bastache, Plesnilă Teodoru şi alţii.

S'au expediat telagrame entuziaste d-lui Take Ionescu şi Alexandru Badareu.

Banchetul a continuat, şi cel mai mare entuziasm, pînă la orele 12 noapte.

Moartea lui C. Ienescu

Ploeşti. — Inmormîntarea regretatului C. Ienescu, va avea loc mîne, la orele 3 p. m.

Tot oraşul e îmbracat în doliu.

PRIMĂRIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 2 Iulie a. c. oara 11 a. m., se va ţine în Camera acestei Primării licitaţie publică orală cu respectarea dispoziţiunilor art. 72—83 din legea asupra comptabilităţei publice, pentru vinderea unui loc în suprafaţă de 4023.25 m. p. şi situat la colţul şoselelor Trei-Calici şi Naţională.

Garanţia provizorie 50 lei.

Condiţiunile de licitaţie şi planul locului se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 10600—2 | 15 Iunie 1911.

Se caută la Librăria Socec & Comp. Iaşi, o Domnişoară, pentru postul de casieriţă. Se preferă o germană.

Gheorghe Constandachi

inginer hotarnic se oferă a face măsurători de moşii, hotărnicii, parcelări la locuitori, diviziuni de moşii, etc.

Adresa *Str. Bărboi No. 8.*

Ape minerale naturale

ST ÊINE ŞI INDIGENE

din 1911

au sosit la Farmacia I. WEINER

DIN PIAŢA UNIREI

Doamnele şi Domnişoarele care doresc să fie în curent cu Moda Sezonului de vară şi în acelaş timp să cumpere şi cele mai frumoase Mărfuri, sunt rugate să poftească la Magazinul

„LA VULTUR"

vor cumpara aci de toate, bune şi cu preţuri cît se poate mai eftine.

Mare asortiment de Mătăsuri Fularuri, Laize şi Voalajuri. Ultimele noutăţi în Bluze, Matiuele şi Jupoane.

Mănuşi şi Gente moderne cu Şnuruori,

Garnituri pentru Rochii şi Furnituri complecte pentru croitorie.

FABRICA DE CORSETE

din str. Lăpuşneanu

s'a mutat în strada Gh. Mîrzescu 17 casele Goldner, asortîndu-se cu ultimele noutăţi moderne,

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. Metod exersat şi succes garantat.

V. Emil, profesor, Profesor str. Sf. Theodor No. 36 (în curte).

Local de Fabrică de vănzare

Local construit în 1910, solid şi după ultimele cerinţi hgienice, în str. Bucşinescu No. 12.

A se adresa la d. Moritz Rechler, fabrica de Ciorapi şi Tricotage.

Localul a fost construit pentru o fabrică de Uleiu.

Clinica BOALELOR DE OCHI

Dr. C. MICLESCU

OCULIST OPERATOR

S'A MUTAT str. Ştefan cel Mare No. 6

Casele magaziei Kahane Succesor

— *Consult. 3—6 p. m.* —

APELE MINERALE

SLANIC

(MOLDOVA)

Vindecă sigur: bolile de stomah, intestine, ficat, rinichi, băşica udului, artritismului, gută, diatesă urică etc.

Izvorul No 1 este cea mai higienică, digestivă şi diuretică apă de băut cu vin sau simplă la masă.

Comenzile se fac la exploatator I. Werner, farmacist, furnizorul Curţii Regale la Iaşi.

Broşura: Importanţa şi eficacitatea apelor minerale de băut de la Slănicul din Moldova, se trimite la cerere gratis.

Cezar Simionescu

AVOCAT

Strada Lascar Catargi No 34.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziția generală română din 1906. **BYRRH**

de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA(

De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Magazinul Conservatorului

IAȘI — Str. Lăpușneanu 32 — IAȘI

— Casă de încredere, fundată în 1892 —

NOTE DE MUZICA

Asortiment complect după programa Conservatorului.

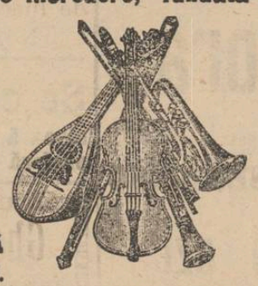

Instrumente Muzicale și Accesorii

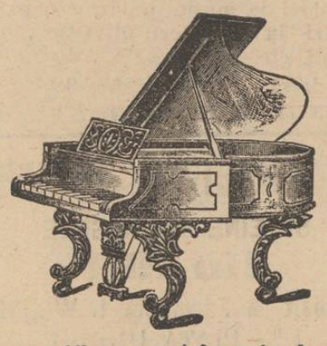

Piane
Pianine

REPREZENTANȚA RENUMITELOR FABRICI

STEINWEG, ROSENKRANZ SCHIEDMEYER

Vînzare și în rate lunare fără acont — INCHIRIERE DE PIANE

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane și ori-ce instrument muzical.

Patine cu rulete

Pentru „Skating"

Calitate superioară

Prețuri reduse

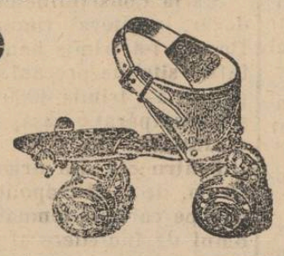

Dacă suntați suferinzi, dacă voiți a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un exces de acid carbonic, constitue o băutură răcorito ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cerere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

Magazinul comertului in rate

— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —

Pune la dispoziția onor. public un mare

Depozit de Mașini de cusut

pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor

Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.

BICICLETE

Puch și Dürkopp

Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.

Mobile, Pendule, Căruciore și ori-ce accesorii

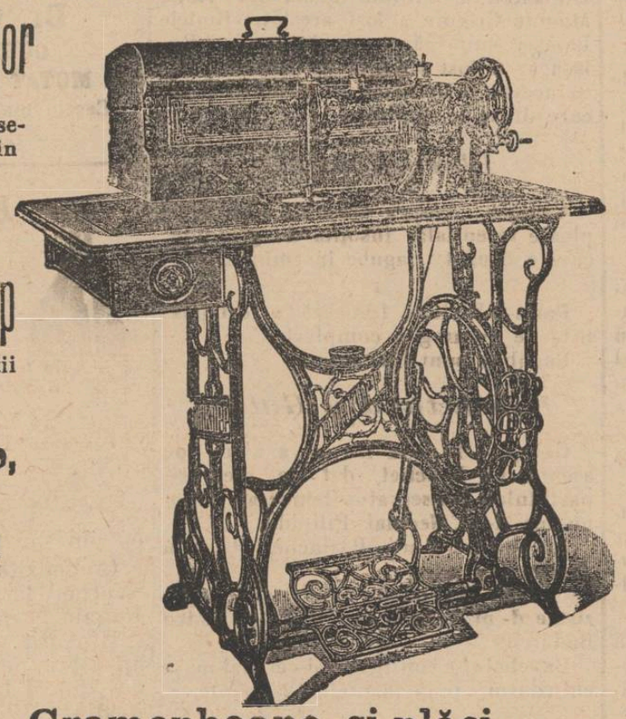

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale

TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA

Magazinul comerciului in rate

S. L. Grossmann

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURȚII REGALE

IAȘI

Coaltar Saponat. Puternic *desinfectant în toaleta intimă a Damelor*, și în ori-ce ocazie unde se necesitează o *desinfectare energică, ca plăgi cangrenoase, difterice, ulcere. ecseme, hemoroizi, prezervă boalele părților genitale* și mai este și un excelent mijloc conlra *mătreței capului.*

Sticla 1 leu 50 b.

Apă de toaletă de viorele. Higienic pentru întreținerea pielei corpului. O lingură la un litru apă de spalat corpul. *Costul sticlei 2 lei.*

Gudron Vegetal. *Lincore concentrată și titrată* contra tuturor afecțiunilor bronchiale ca: *Laringită, bronchită* (guturai) *pulmonare, tuse rebele, iritarea pieptului, phtisie pulmonară, dispepsie, asthma și catare de beșică.*

Doza 2—3 linguri pe zi în lapte sau în apă zaharată. *Costul 1 leu 50 b.*

5 ani de succes 5

Grădina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanție peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente in caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

LOZURILE

SCHRÖDER

Sunt cele mai favorizate de șanse!

Tragerea clasei I-a:

14 (27) Iunie 1911

1/8 loz numai lei **1.50**

1/4 Lei 3. 1/2 Lei 6. 1/1 Lei 12.

Cel mai mare câștig al acestei loterii evtl.:

Lei 900.000

ROB. TH. SCHRÖDER

Casă fondată în 1870

IAȘI

Str. Stefan cel Mare No. 8

Centrala: Calea Victoriei 106 **București.**

Sucursale: Calea Griviței 96, Str. Lipscani 71; **Brăila:** Piața Sft. Archangheli (casa Ralli); **Craiova:** Unirii 69; **Galați:** Domnească 14; **Ploești:** Str. Basarabilor 1.

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

Tipografia H. Goldner, Iași Str. Mirzescu No. 17—Instalațiune cu motoare electrice executata de Ichan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1319 Duminică 5 Iunie 1911

Situația partidelor în conflictul sinodal

Ni s'a făcut nouă un cap de acuzații din faptul că partidul conservator democrat, s'a declarat de o dată pentru Episcopul de Roman, cerînd ca să se facă toată lumina, și să se facă o judecată mai civilizată. Procedura urmată de d. Haret, n'a putut mulțumi pe nimeni, căci tăgada dreptății și amînarea conflictului nu puteau încăpea de cît într'un cap obtuz ca al d-lui Haret. Se credea ministrul liberal prea stăpîn pe sufletul celor 2 Mitropoliți aleși de el, ca să facă pe dracul în patru în a nu li se clinti nimic din părul lor.

Partea civilă a statului se oprește în starea actuală de hotarele spirituale ale bisericei, căci legiuirile sale sînt mai vechi și nu stau în căderea ori-cărui stat de a le schimba în esența lor.

Ce a făcut d. Haret? S'a folosit de prilejul a 2 vacanțe la scaunile Mitropolitane, ca să precupețască conștiințile și pe nimeni nu l'a mușcat imboldul măririi ca pe Episcopul de Rîmnic. De aceia cu el tîrgul a fost mai ușor; și dacă ar fi ca să cunoaștem în amănunte felul tîrgului, de sigur că ar eși foarte scoborîtă în ochii lui și ai țării persoana de arivist a lui Atanasie Mironescu. De unde pînă eri el se arăta cel mai intransigent în chestia ante proectului de lege, s'a văzut că tocmai acest ton, și această ținută nu erau pornite din o adîncă convingere duhovnicească, ci din calcul măsurat. De alt-fel aceasta este psihologia tuturor arivișilor; exagerare în declarări de formă și transigeri pe din dos.

D. Haret n'a avut tact politic ca să capete asentimentul întregului Sinod, ci a confundat Sinodul cu prețedintele său de drept; și iată-l pe ministru scormolind prin imprudența sa, un vînt în interiorul bisericei, a cărui sfîrșit nu știm care va fi. Ori ministrul Haret a îndîrjit pe Primat, ori Primatul a îndîrjit pe ministru, faptul e că unul—Ministrul—a lipsit de la datoria lui politică, de a nu legifera burzuluind biserica, iar altul—Mitropolitul—și-a călcat pe părere, a nesocotit credul bisericesc, și s'a pus pe deantregul în slujba ministrului, afirmînd fără pic de șovăire că legea e și canonică și dogmatică, lar dacă ar cuprinde în ea oare-cari măsuri anti-canonice, se poate experimenta chiar o erezie.

Cîte vorbe, atîtea neadevăruri; cîte linii, atîtea abateri, de la doctrina bisericei. Guvernul liberal, prin organul d-lui Haret, a făgăduit că va îndrepta unele abateri, dar „înțăleptul făgăduește și Sinodul trage nădejde". Tocmai așa a pățit și Sinodul cu liberalii și cu d. Haret. Ori n'a voit nici ca cum să auză de o schimbare a legei d-sale. Vorba ceia, a tras pe sfoară pe Sinod, dar s'a tras pe sfoară și pe sine, căci a lasat guvernului următor chestia sinodală pe brațe, chit că el să facă ce-o ști.

D. Haret s'a dus, dar legătura politică între cel căruia i s'a îndeplinit visul cel de aur—mărirea—și între cei care i-a făptuit această mărire, s'a menținut.

Și apoi partidul liberal și-a impus o atitudine ostilă Episcopului de Roman, fiind că i-ar fi combătut legea în Sinod o dată cu ministrul ei; și arătîndu-se partizan fățiș al Primatului, a întors'o mai apoi că el, partidul liberal, nu înțelege a face cauză politică din chestia conflictului sinodal.

Cît e de falșă această situație impusă de împrejurări, e că sabia de atac se îndreaptă contra Episcopului Safirim, contra căruia a scos dosare răsuflate, cai verzi pe pareți, diagnostice psihiatre de o jumătate veac în urmă, pentru a arata lumei că Episcopul de Roman e un pustnic în toată puterea cuvîntului, un om al altor vremuri, un *teoman*. Uitînd că biserica creștină proslăvește pe acei părinți ai bisericei, cari erau identificați în divinități, cari vorbiau cu sfinții, scoate din adînca evlavie a Episcopului de Roman un cusur, găsesc că ar fi mai bun creștin cel ce se închină și să robește banului, viciului și . . . femeilor.

Iată dar de ce partidul liberal și-a impus o linie rea de purtare, în chestia conflictului sinodal. Fără a apara fățiș pe Primat ocărește și mînjește cu noroi pe Episcopul de Roman. Dacă asta nu e politică, nu știu; știm însă, ce măsuri politice sînt în aceasta. Duplicitatea a fost pururi arma politică a liberalilor, și d. Haret a fost în chestia bisericească de o duplicitate condemnabilă.

Cuvîntul de ordine dat presei este: terfeliți cît mai tare pe Vlădica de Roman, el trebue să dispară de pe arena politică, căci el ne va fi pururi un spin în ochii noștri; feriți vă însă de a vă pronunța cît de puțin în chestia sinodală:

Este primatele eretic?
Este primatele plagiator?
Este primatele imoral?

Nu intrați în fondul chestiunilor; lăsați toată suveranitatea sinodului întreg, căci dacă ați discuta ceva din conținutul legei ați perdut terenul.

Zis și făcut!

Prin urmare atitudinea partidului liberal e greșită, e tendențioasă; voește a pescui în apă tulbure, ori pentru a smulge de la Primate mai multe înlesniri politice, ori pentru a dovedi țării că cu legi, chiar rele, tot el stăpînește opinia publică și din opoziție.

***

ASANAȚI MEREU!

— **Toate instanțele judecătorești sunt puse să se aboneze la o revistă juridică, pusă sub direcția** actualului ministru de instrucție. —

Domnul C. C. Arion — nu d. Virgil Arion, cum s'a zis greșit, a editat, încă de pe cînd nu era ministru, o revistă „de jurisprudență și critică".

Cheltuială mare, venit mic—cum se întîmplă cu aproape toate revistele literare sau științifice, ce apar în țară la noi. Domnul C. C. Arion a reușit să realizeze o perdere de 20.000 lei cu revista sa și, ca să iasă din pagubă, a apelat la colegul seu de la justiție, ca să aboneze toate instanțele judecătorești, toate secțiile Curților și Tribunalelor, toate judecătoriile, urbane și rurale, la revista de sub direcția ministrului instrucției.

Ministrul de justiție n'a refuzat, firește, pe colegul seu—și circulări au fost trimise tuturor instanțelor judecătorești, că ministerul de justiție le-a abonat, pe timp de un an, la revista amintită.

Ou mijlocul acesta, d. C. C. Arion va ieși din pagubă, mai ales că multele abonamente i se vor plăti înainte.

Sistemul acesta este uzitat. Nu zicem că nu. Dar pentru cine este uzitat? Pentru un nenorocit prietin politic, căruia îi cumperi ceva din „operile" sale, pentru un pictor cu trecere, care cată să scape de ceva tablouri răle.

Dar ca un ministru, un ministru junimist, să profite de situația sa și să cerșească bani de la minister — asta nu s'a mai întîmplat pînă la împrejmuirea țării de către asanatorii de moravuri.

Era nevoe ca magistrații, toți din țară, să fie împuși să citească jurisprudențele ministrului de instrucție? Lăcrimau oare interesantele și bogatele biblioteci dinăuntrul camerelor de chibzuință, de absența revistei d-lui C. C. Arion?

Nu. Fiind-că, dacă revista d-lui Arion ar fi fost împrăștiitoare de lumină, s'ar fi abonat doritorii direct și dacă s'ar fi abonat n'ar fi fost revista în deficit și nu trebuia ministerul de justiție să aboneze toate instanțele judecătorești la ea.

Stăm rău de tot cu asanatorii de moravuri. După 15 ani de vilegiatură politică, ajunși, în fine, la putere foarte repede, trecăreață, asanatorii se opintesc, se grăbesc, să se îmbogățească.

Asanarea junimistă se află în așa hal de boală, că devine o assinare morală în toată odioasa ei formă.

Cuponul trădător

Farsa pe care a fost pus s'o implinească fratele Tudorică n'a prea fost de bun augur pentru înalt Primatul. Căci „patenta nevinovăție" a Primatului, s'a complicat așa fel, că însăși *Epoca* **vorbește despre un moment împovărător pentru Mitropolit și publică convorbiri, cari evidențiază momentul împovărător.**

Unul din Martorii în încărcare, d. Steriu Shunda, farmacist, a depus înaintea comisiei, precum se știe, cuponul unui mandat internațional, pe suma de 60 lei, pe care Primatul o trimisese la Paris unei anume Maria Constantinescu. Pe reversul cuponului, la rubrica destinată corespondenței, se afla scrise de însăși mîna Mitropolitului, cuvintele: „incetează a-mi mai cere bani. Sunt supărat că ți-ai vîndut casa".

Vrea să zică, Mitropolitul mai trimisese bani Mariei Constantinescu, i cumpărase chiar o casă.

Și în adevăr că așa este. Maria Constantinescu, afiătoare în București, a confirmat că imobilul i-a fost cumpărat de I. P. S. S., iar un domn Constantinescu, la care Maria făcuse un împrumut asupra casei, întrebat de un reporter al *Epocei*, **a respuns: „mi-a spus Maria în 1906, că a rupt relațiile de dragoste cu actualul Primat, care-și găsise o altă prietină, probabil pe Olimpia Vasilescu".**

Dreptatea începe, deci, să iasă la iveală. Ea străbate din afară, căci înăuntru, unde s'au ascultat martorii, poroncea acuzatul,—stăpîn era el.

Dreptatea a străbătut cu atita siguranță, că ziarul guvernului, cel mai violent în expresii contra Episcopului de Roman, recunoaște că cuponul de pe mandat este o dovadă împovărătoare contra expeditorului lui.

Cum s'a pus în scenă încercarea de sinucidere a frînarului de la Ploești, se va pune scenă, cu toată siguranța, mizericordia, iubirea aproapelui, ca explicație a provenienței cuponului.

Se va spune: „I. P. S. S., plin de milă pentru nevoiași, trimitea bani bietei Mariei Constantinescu, căreia i dădea și 200 lei pensiune lunară și i cumpărase și o casă pentru 4000".

Cine a fost excesiv de naiv ca să creadă în încercarea de sinucidere a lui Tudorică, va crede și în basmul acesta mizericordios. Ear puțini la număr sunt asemenea naivi!

Dreptatea este cu P. S. S. Safirim: actualul Mitropolit Primat, prin nenumărate fapte a devenit nedemn de a fi un slujitor al Bisericii.

Trebue să plece.

Guvernul și chestia sinodală

Guvernul a avut rara pricepere ca, prin temporizările, incertitudinile și combinațiunile sale, să răscolească un noroiu, care amenință să înnece prestigiul întregului episcopat.

I-a fost dat, în fine, ca o criză, care ar fi putut, care ar fi trebuit să aibă ceva salutar,—ca tot ce zdruncină conștiințile — s'o transforme într'o farsă, într'o farsă atroce, în care, ca să vorbim drept și cinstit, ori cît de dureros precum și trivial ar fi cuvîntul, se mîrșăvesc cele mai înalte trepte bisericești.

Și sfîrșit nu se mai vede...

Toate acestea le-a *făcut*. Sunt fapte împlinite.

Valurile de noroiu se ridică de jur împrejurul bisericei, murdărind și înghițind tot ce li este în cale.

Ce greșală ar mai putea face guvernul de aci încolo?

Mai mult și mai rău decît atita, ce ar putea să mai făptuiască?

Ar urma să se întreacă pe sine însuși, — ceeace nu e de închipuit.

Să lase ca scandalul să se întindă și mai departe, să devie și mai burlesc și mai desgustător?

Mai sus, *mai* departe, scandalul nu poate să mai crească,—oricît de meșter ar fi guvernul în meșteșugul de a'l alimenta prin incoherențele, și mai ales prin șiretlicurile sale deplorabile!

Se desvoltă acum acest scandal, cu totul de la sine, cu logica inexorabilă a păcatului inițial, a greșelei în veci neiertată de a nu fi avut, cît mai era vreme, nici mintea, nici îndemînarea, nici bărbăția de a face ceeace era de făcut.

Guvernul poate să se odihnească acum pe laurii ce 'i-a cules. Nu mai e nevoe de nici o altă greșală, pentru a înțeți focul pustiitor, care arde acum înăuntrul și în jurul bisericei.

A făcut tot ce 'i-a stat în putință spre a da conflictului o formă absurdă, —cum alții se trudesc din răsputeri să descurce o situație confuză și contradictorie.

Succesul său e complect. Ar putea aproape să'și permită luxul și sfidarea de a fixa un premiu de milioane, la care să participe și străinătatea, pentru destacerea firelor acestui ghem inextricabil. Greșeli, noi, nici nu mai poate, nici nu mai e nevoe să facă.

Un caz de anchetat

Un tînăr de 25 ani, din familie onorabilă, absolvent al școalei de meserii, a cercat—din fericire fără succes—să-și curme firul vieței.

In scrisorile sale de explicație, la adresa părinților sei și a procurorului, tînărul dă ca motiv al faptului invinuirea nedreaptă ce i s'a adus, că el ar fi autorul unui furt de 200 lei. N'a putut resista invinuirei acesteia și de aceea s'a hotărît la sinucidere.

Iată o dramă sufletească, asupra căreia se cuvine să insistăm. Cuprinsul scrisorei sinucisului concordă cu informațiile noastre, că bănuit de poliție a fi autorul furtului de 200 lei, tînărul, în imposibilitate de a resista cercetărilor și torturilor sufletești, de jenă, a preferat să-și curme firul vieții.

Noi cerem ca autoritățile să nu treacă așa ușor peste acest fapt. O anchetă cît mai severă, care va fi ușurată de faptul că desperatul a rămas în viață, se impune neapărat.

Ea trebue să stabilească dacă, în adevăr, tînărul Emil Costăchescu, a fost torturat de polițiști, pentru a se smulge de la el afirmarea că el este autorul furtului.

La starea de spirit a ipistaților noștri,—celor secreți și nesecreți,—afirmarea lui Costăchescu, că a fost necăjit de savantele interogatorii polițiste, nu este exclusă.

Nu voim să afirmăm nimic. Dar cerem anchetă, fiind-că autorii torturelor sufletești nu pot rămînea nepedepsiți.

Scrisoarea lăsată de Costăchescu, în momentele critice în care a scris o, este testamentul unui tînăr, abia intrat în vîltoarea vieței, care afirmă nevinovăția sa,

Nevinovăția aceasta trebue stabilită și oficial, căci ea va repune în societate pe un om onest, pe care un polițist oare care, de simpatie pentru ochiul său ager, voia să-l expulzeze din acea societate.

A întinde mușamaua peste o asemenea dramă, ar fi să se afirme vinovăția lui Costăchescu, cînd toată desfășurarea afacerei pledează pentru cinstea sa.

De aceea cerem anchetă—pe care numai un exces de injustiție ar putea-o refuza.

OAMENI ȘI LUCRURI

NU SCRIEȚI!

Dintre toate cîte se pot învăța—dacă e ceva de învățat—din penibila afacere sinodală, un singur lucru ni se pare mai vrednic de reținut. Care anume—vom vedea la vale.

O grămadă de amănunte, mai mult ori mai puțin importante din această complicată cercetare s'a irosit ca praful suflat de vînturi. Multe din mărturiile prevestite și prezise—au fost spulberate, fie că au fost refuzate pentru anumite rațiuni de formă—între cari și faimoasele certificate de moralitate; multe iară vor fi sau au fost trecute cu vederea din cauza lipsei de preciziuue, din cauza conținutului prea vag, rostit prea cu multe reticențe, din cauza echivocului în care au fost redate, cu ori fără intențiune.

Vorbe,—vorbe rosfite cu ușurința cu cari se spun toate; vorbe cari au aripi și se uită degrabă...

Ca mîni—nu va mai ținea minte nimeni că s'a vorbit despre frumoasa soră de caritate; ca mîni vor fi uitate—din fericire — cuvintele urîte, cuvintele usturătoare ce și-au aruncat împricinații unul altuia; ca mîni vor fi rămas numai reflexele palide ale celor petrecute, —rămase grație faptului că au fost consemnate în procese verbale, tipărite în gazete.

E caracteristica esențială a vorbelor, —de a fi uitate și de a zbura repede.

Dar afacerea cuprinde și piese scrise! Una a făcut ocolul țării sub forma unui ravaș facsimilat; a doua, sub aceeași formă, reproduce cîte-va linii dubioase scrise pe cuponul unui mandat. Aci încep greutăți de altă natură; aci uitarea vine mai încet și buretele lucrează mult mai anevoie. Scrisul e primejdios; scrisul e trainic; scrisul este mreaja în care oamenii cad mai ușor, și de aceea s'ar cuveni ca din împrejurări complicate să învețe acest lucru însemnat: să nu scrie!

Există categorii de oameni pentru care scrisul e o necesitate socială, — poate o trebuință profesională. Dar sunt milioane de oameni în lume care s'ar putea cruța de nenumarate ori de a scrie —și n'o fac! Și iată că vin împrejurări neașteptate care-i fac să regrete — prea tîrziu!—că n'au fost prevăzători, că au fost creduli, că au fost ușurateci. Dacă ar fi luat precauțiunea de a *nu* da pe mîna cuiva rîndurile scrise; dacă ar fi renunțat la acea relativă nevoie de a încredința hîrtiei o indiscrețiune; dacă ar fi căutat prilejul de a spune verbal ceea ce aveau de spus,—de cîte neplăceri ar fi scăpat la timp!

Dar *această* prevedere lipsește celor mulți. De aci decurge un număr infinit de consecinți, de neajunsuri, de conflicte în care *scrisul* reprezintă primejdia, osînda inevitabilă.

Cu două rînduri scrise—pot spînzura pe oricine, spune o vorbă veche întemeiată pe îndelungi observațiuni.

De aceea, încăodată, se cuvine să învețe toți acei cari nu sunt siliți a scrie, că nimic nu e mai periculos ca *scrisul*.

...Dar e prea veche omenirea, ca să devină cuminte de acum înainte!

Rodion

Moralizarea religiunilor

In plină actualitate.—Evoluția credințelor.—O prejudecată necesară.—Emile Faguet despre credință.—Morală și religiune.—Creștinismul viitorului.—Scepticismul unui scriitor.

In zilele aceste de agitațiuni legate de o profundă criză socială-religioasă, se scriu și se repetă neconteuit cuvintele aceste: morală, credință, religiune.

S'ar înșela însă cine ar crede că numai la noi, în legătură cu conflictul sinodal, noțiunile acestea sunt la ordinea zilei. Preocupări de această natură frămîntă întreaga omenire civilizată și, într'o formă ori într'alta, criza religioasă bîntuie pretutindeni, ca o urmare a schimbărilor aduse de progres, de cultură, de intelectualism, atitea condițiuni cari prefac necontenit mentalitatea omenească.

In noua lucrare a lui Emile Faguet — „Les Préjugés nécessaires" — de care am vorbit aci într'un recent articol, scriitorul discută în mod curagios această problemă obștească și, ori cît ar dori să împace spiritele, Faguet ajunge la încheieri interesante și semețe în felul lor.

„Din zi în zi mai mult societatea *umanizează și moralizează* zeii, adică îi *socializează*. Aproape n'a mai ramas de loc în regatul zeilor pentru zeii cei vechi. Astăzi — orice este Dumnezeire, afară de zeii însuși. „Grăbiți-vă, zeilor, faceți loc omului mare! Grăbiți-vă zeilor, să faceți loc ideei! Grăbiți-vă zeilor, să faceți loc sentimentului! Grăbiți-vă, zeilor, să faceți loc moralei sub toate formele ei!"

In fond, societatea are sete de morală și se teme de religiune. Ea se teme, ca ori ce vietate în lume, de tot ce nu este ea însăși. Morala, — este ea însăși; ea singură — societatea — a creat-o după măsura trebuințelor sale. Religiunea veșnică, creațiunea animalului mistic și care nu va dispărea de cît atunci cînd omul nu va mai fi un animal mistic, adică nici odată — o supără ca o formă a individualismului. Individul a văzut zeii, risipiți și rătăcind în jurul lui în univers; individul a avut zeul său personal, fetișul său, amuleta sa. Le are încă și acuma, fie că-i zice „geniul" său, ori că-i zice „demonul" său, ori conștiința sa. Societatea combate religiunea, așa cum combate individualismul.

O combate cum poate. O respinge în mod respectuos; o ocolește; ori — atrăgînd-o și absorbind-o; o moralizează; o întregește cu morală socială; convinge pe zei că ei sunt ființe ce se interesează de societate și că se preocupă numai de societate. Cu modul acesta religiunea se preschimbă în chip profund.

Societatea face din religiune un lucru ce interesează pe fie-ce om, — dar care privește mai cu seamă patria, de oarece patria se sprijină pe dînsa. Astfel se ajunge la absorbirea deplină a religiunii. Ce e Dumnezeul lui Israel, dacă nu Israel însuși?

Societatea reușește în această manoperă care-i este foarte necesară. Ea confundă religiunea cu sine însăși. La cei vechi nu găsim vre o deosebire în-

tre guvernul temporal şi cel spiritual; nu existau „două puteri".

Dar va veni pe urmă cineva care să afirme că una e societatea şi alta e religiunea; că societatea are în vedere supunerea devotată a fie-căruia către toţi, pe cînd religiunea înseamnă supunerea, pînă la sacrificiu, a fie-căruia către un Dumnezeu care-i vorbeşte şi care vorbeşte în el; că, prin urmare, nu are societatea căderea de a face religiunea, nici s'o desfacă, ori s'o refacă. Ea trebue s'o respecte în domeniul ei, precum, religiunea va respecta puterea socială într'al ei. Afirmînd aceasta, va fi foarte puternică; pentru că această religiune eliberată, emancipată, această religiune nu nesocială, ci asocială, se va întemeia nu pe legende primitive, nu pe personalităţi ilustre, nici chiar pe morală socială, pe o morală socială, ci pe o morală universală, întrecînd hotarele unei ţări, a tuturor ţărilor şi, pe lîngă aceasta, atîta de curată, atîta de înaltă şi sublimă, în cît această religiune nici nu va putea fi atacată ca imorală, nici nu va putea fi moralizată, fiind ea însăşi mai morală de cît orice; ea nu va putea fi socializată, fiind ea singură mai morală de cît orice morală socială.

...Oamenii însă, tinzînd cu orice preţ la socializare, vor socializa şi *acea* religiune; vor readuce perceptele moralei evanghelice la nişte percepte de morală socială, prin potriviri la anumite temperamente, prin scăderi neprevăzute, — spre marea indignare a credincioşilor puri. Aşa că Evanghelia nu va mai fi privită de cît ca un ideal poetic inaccesibil, iar morala socială, în faţa creştinismului practicat după felul cel nou va putea spune: „preţuim de o potrivă; tu nu comanzi de cît ceea ce poruncesc eu şi nu eşti altăceva de cît ceea ce eram eu, înainte ca tu să te fi aratat în lume".

Oamenii vor naţionaliza religiunea aceea: fie-ce popor, la un moment dat va avea creştinismul *său*, cu toată împotrivirea de înţelesuri ce pare să conţină acest unic cuvînt; dar putem spune cel puţin că fie-ce popor va avea nuanţa sa particulară de creştinism şi felul său aparte, cu totul aparte, de a crede în religiunea universală. Atunci creştinizmul va fi devenit o religiune analoagă religiunilor antice; fie ce fracţiune de creştinism va fi devenit o religiune analoagă religiilor antice, adică o religiune pentru care se vor purta războaie, fie de la popor la popor, fie de către o parte a unei naţiuni în contra unei alte părţi a aceleaşi naţiuni şi aşa mai departe.

Şi atunci — *din această pricină* — creştinizmul avînd a îndura învinuirile la fel cu acele ce se aduceau religiunei de către morala socială antică, atunci cînd se întîlneau faţă în faţă, — filosofia va încerca şi va voi să înlocuiască creştinismul printr'o religiune socială. Ea va declara creştinismul drept o religiune învechită şi va năzui să se reîntoarcă — după visul lui Voltaire şi al lui Rousseau — la societatea antică la „o singură putere".

Cu atît mai mult, cu cît, cînd avem de a face cu creştinizmul, n'avem de cît să ne urcăm pînă la cartea lui, la sufletul lui, pentru a descoperi *unica* religiune, adică o doctrină întemeiată pe o morală statornică, neschimbată şi să punem în legătură această morală statornică, neschimbată şi să punem în legătură această morală cu o concepţiune supra-naturală".

Religiunile — conchide Faguet — sunt adăpostite de către societăţi şi ele schimbîndu-le, prefăcîndu-le, în bine ori în rău, potrivindu-le după măsura lor, moralizînd pe acele imorale, ori demoralizînd pe acele ce sunt prea morale pentru trebuinţele sociale, fac din ele nişte simple expediente, nişte prejudecăţi sociale necesare, nişte credinţi *ad usum* şi *ex usu*, nişte fermenţi ai vieţei sociale a căror virtute e strîns mărginită la trebuinţele sociale hotărîte, măsurate şi socotite, nişte *instrumentă regni* la îndămîna instinctului social educator şi dominator:

Şi cînd înregistrăm această încheere la care ajunge Faguet în al său „essay", e bine să notăm în acelaşi timp că academicianul francez nu e măcar un liber cugetător, ci, din potrivă, un conservator, un admirator — prin urmare în parte un discipol — al defunctului Brunetière.

As.

APELE MINERALE

SLANIC

(MOLDOVA)

Vindecă sigur: bolile de stomah, intestine, ficat, rinichi, băşica udului, artritismului, gută, diatesă urică etc.

Izvorul No 1 este cea mai higienică, digestivă şi diuretică apă de băut cu vin sau simplă la masă.

Comenzile se fac la exploatator I Werner, farmacist, furnizorul Curţii Regale la Iaşi.

Broşura: Importanţa şi eficacitatea apelor minerale de băut de la Slănicul din Moldova, se trimite la cerere gratis.

Budgetul oraşului T.-Frumos

Tessaro nu s'a oprit numai la sporurile de lefuri şi sinecurile înfiinţate din nou, despre care am vorbit în numărul trecut, ci pentru a'şi face şi mai neştearsă amintirea trecerei sale pe la primariatul tîrgului nostru, şi-a închipuit că jaful nu este destul de pronunţat, şi consequent normei sale în alcătuirea budgetului a mai înscris noi sume a căror neutilitate este vădită, şi nu ne putem justifica scopul lor, de cît numai că a avut în vedere, fie satisfacerea unor partizani ai sei, fie noi cîştiguri pentru d-sa personal.

Aşa a înscris în budget o sumă de 30 lei lunar pentru o copilă a comerciantului Gh. Ionescu, care fiind consilier comunal, ne putem lesne închipui scopul acestei alocaţiuni: a vrut să şi'l apropie şi mai mult pentru ca să'i voteze cu ochii închişi tot ceia ce va avea nevoe Tessaro; şi acest consilier cade în prevederile art. 25 al. 1, şi împreună cu cei arataţi în articolul precedent, fac cinci consilieri care erau direct interesaţi în votarea budgetului, şi deci nu ar fi trebuit se iee parte la deliberare, care prin urmare ar trebui anulată împreună cu budgetul.

Asemenea a prevăzut o sumă de 30 lei lunar copilului lui Al. Botez, un funcţionar al primariei.

Dar aceste două sumi aratate pănă aci, ar avea o explicare: ambilor copii li s'au dat aceste sumi ca un ajutor din partea comunei pentru a'şi urma studiile la Iaşi; dar nu ne putem de loc explica, şi nici însuşi Tessaro nu ar putea da o explicaţie plausibilă, pentru care scop a prevăzut în budget o sumă de 30 lei şi pentru o copilă a subcomisarului Gh Gh. Timuş, copilă care stă acasă la tatăl seu, şi nu urmează la nici o şcoală din Iaşi; încaltea ar fi putut Tessaro se fie mai darnic, şi să'şi întindă prodigalitatea, dînd la trus-trele fiicele numitului subcomisar, cîte un ajutor de 50 lei lunar.

In tîrgul nostru avem o şcoală particulară de croitorie, diriguită de o soră a lui Tessaro; pănă acum această şcoală avea o subvenţie de 400 lei anual, cu obligaţiunea a întreţine gratuit 4 copile sarace, anume indicate de comună; Tessaro a mărit această subvenţie, de la 400 lei la 1750 lei anual, remănînd obligaţiunea tot pentru întreţinerea numai a patru copile.

A mai prevăzut în budget cîte o diurnă de 500 lei anual, medicului veterinar al circ. II-a jud. Iaşi, Scarlat Iamandi, şi agentului său veterinar Gh. Lungu, pentru serviciul ce fac la abator; aceştia sunt plătiţi de stat, şi în atribuţiunile lor intră şi îndatorirea de a supraveghea tăerea vitelor în abator, deci nefind legale aceste diurne, alta trebue să fie explicaţiunea lor, iar nu serviciile ce au de adus comunei.

Pentru întreţinerea bunurilor comunale a prevăzut următoarele sume:

1500 lei pentru repararea cişmelelor, cu toate că nu avem decît numai una singură, şi a cărei reparaţiune nu poate costa anual nici macar suma de 100 lei.

700 lei facerea unei cuşte de scînduri, botezată cu titlul pompos abator de paseri, făcută de vre-o două luni şi ne întrebuinţată pănă în present, cu care gaşcă a cheltuit cel mult vre-o 150 lei, dar pentru care a presentat Tessaro acte justificative prin care se înghite întreaga sumă alocată în budget.

Facerea unei case la cimitir, 1200 lei, şi de care nu se simte nici o necesitate pănă în present.

100 lei reparaţiuni la iarmarocul de vite, întîmplător dacă s'ar fura în cursul anului vre un stîlp sau leaţ din împrejmuirea iarmarocului; suntem însă siguri că se va fura, şi dacă nu stîlpuri sau leaţuri, atunci întreaga sumă alocată în budget.

2500 lei repararea imobilului primăriei, cu care sumă aproape s'ar putea clădi sau cumpara din nou un atare imobil, şi pe deasupra 200 lei pentru cumparare de cue necesare în timpul unui an pentru casul cînd s'ar desprinde vre-o scîndură din gardul înconjurător a acestui local. Să nu se creadă că este vre-o exageraţiune din partea noastră: aceşti 200 lei sunt alocaţi în budget şi după cum fie-care cunoaşte preţul unui chilogram de cue, cu aceşti bani s'ar putea cumpăra 400 kgr. cue cel puţin, ceia ce ar fi suficient pentru facerea din nou a tuturor gardurilor din întreaga comună.

De asemenea e bine de notat că pe lîngă aceste cheltueli de reparaţiuni mari, s'a mai prevăzut şi suma de 300 lei pentru reparaţiuni mai mici la bunurile comunale. Ştim că a fost meşter Tessaro în a'şi face venituri necontrolabile.

400 lei s'a alocat pentru facerea unei şoseluţe în cimitir, şi tot pentru cimitir s'a mai prevăzut suma de 400 lei pentru plantarea a 100 copăcei, bani cari s'au cheltuit de mult, copăceii fiind plantaţi ba încă şi uscaţi, nefiind nici plantaţi cum trebue, şi nici întreţinuţi bine, afară de unii care au fost chiar plantaţi uscaţi gata mai de înainte.

In afară de aceste sume prevăzute pentru întreţinerea bunurilor comunale, s'au mai alocat şi alte cheltueli neprevăzute în budgetele anilor trecuţi, de oare-ce nu s'a simţit nici o dată nevoe, şi anume: 500 lei cheltueli de recepţiune, sumă care întră întreagă în buzunarul fără fund al primarului; 500 lei cheltueli de avocat, procese, etc, din care Tessaro a dat deja suma de 200 lei avocatului Al. Stoica din Iaşi. 400 lei deplasări de consilieri, cînd sunt delegaţi în anchete în interesele primăriei. 10 lei lunar întreţinerea unui copil de găsit, încredinţat şefului de podari V. Vîlcu; acest copil este nepot sus pomenitului şef şi luat de suflet de acesta, cu toate acestea în budget este trecut ca copil de găsit; nu cred, cînd va fi mare, dacă îi va conveni această pomană, şi forma sub care i-o face Tessaro. 3500 lei a prevăzut pentru cumpararea a 6 (şase) lămpi sistem Washington, lămpi deja instalate.

In fine Tessaro nefiind sigur că toate aceste alocaţiuni vor fi suficiente pentru astîmpărarea lăcomiei sale şi acelor ce îl înconjoară, a mai alocat în budget şi suma de 5000 lei credit suplimentar şi extra-ordinar, din care se poată alimenta la nevoe articolele pe care le va epuiza în cursul anului.

Şi ca încheere, trebue să arătăm că a şters din budget multe pensiuni a văduvelor şi orfanilor oamenilor care au adus vre-un serviciu comunei, prevăzînd în schimb o pensiune de 20 lei lunar unei doamne Tiţa Atanasiu, dispărută din comună de vre-o 6 ani, care nici nu ştim unde locueşte acum, şi care nu are alt merit de cît acela că e vară cu d. deputat I. Praja.

Toate cele arătate pînă aci sunt sporurile şi noile alocaţiuni budgetare, şi din ele se pot vedea că Tessaro a încărcat budgetul cu mai bine de 22 000 lei anual la cheltueli, fără ca comuna să'şi poată prinde nevoile cele are. Nu avem lumină, nu avem pavaj, nu avem apă şi în loc să se gîndească la toate acestea şi să facă toate economiile posibile pentru a le putea executa cît mai curînd, dînsul nu se gîndeşte de cît numai cum să'şi facă noi venituri atît lui cît şi înconjurătorilor sei, sfăşiind fără milă banul luat din gura contribuabililor; ne face impresia că sînt un stol de corbi hrăpareţi, care rup din stîrvul comunei, lăsat pradă ne-aţioasei lor lăcomii.

Nici un contribuabil nu ar fi protestat contra noilor biruri impuse ilegal prin budget, dacă s'ar fi întrebuinţat la ceva folositor tîrgului nostru, dar aşa ne place a crede că atît d. Ministru de interne, cît şi d. prefect al judeţului vor lua măsurile cuvenite pentru ştergerea noilor biruri impuse, cît şi pentru sporirilor de lefuri şi diurne, şi a altor cheltueli nefolositoare prevăzute în budgetul alcătuit de noul nostru primar. In acest sens au fost adresate Domniilor lor, reclamaţiuni semnate de sute de contribuabili din tîrg.

Contribuabil

STRUNA ZILEI

MORALA DUBIOASA

«M-a scris I. P. S. S. într'adevăr, dar numai ca să-mi mai ridice moralul» a declarat martora, sora Olimpia V...

Ziarele.

Pîn' s'ajungă să-l ridice
Prea sfinţia sa, socot
Că moralul bietei maice
Prea căzuse *jos de tot.*

INFORMAŢII

❑ Epoca *publică o convorbire cu preotul Mălăescu, care declară că între Mitropolitul Primat şi Olimpia Vasilescu au existat relaţii amoroase, dar că el — Mălăescu — ca şi alţi murtori, au fost împedicaţi să vorbească înaintea Consistorului.*

❑ *Ministrul Industriei a hotărît să destitue pe toţi acei funcţionari, cari au întârziat să trimeată anchetele lor asupra muncitorilor industriali.*

❑ Domnul Emil Costăchescu, care a încercat să se sinucidă ieri, nu este student, cum s'a spus greşit, ci absolvent al şcoalei de meserii.

Asupra lui s'a găsit două scrisori: una adresată părinţilor săi, cealaltă procurorului. Ambele au acelaşi conţinut: se sinucide fiind-că este învinuit pe nedrept, a fi autorul unui furt de 200 lei.

❑ Numita Catinca Sîrbu, de 16 ani, de fel din Vaslui, a reclamat contra lui Gh. Ciobanu, că ar fi violat-o. Constatîndu-se că faptul s'a petrecut cu voia fetei, Ciobanu care fusese arestat a fost pus în libertate.

❑ Domnul doctor Al. Ţaicu, detaşat la compania jandarmilor pedeştri din Iaşi, a fost trecut în congediu pe ziua de 1 Aprilie.

Domnul căpitan Ion Drăgulinescu, din regimentul 13 Stefan cel Mare Iaşi, a fost numit comandat al batalionului 13 rezervă.

❑ De restul închisorei, ce mai avea să facă, a fost graţiat soldatul Avr. Şvarţ, din regimentul 13 Stefan cel Mare.

❑ D. Ştiubei, inspector poliţienesc a inspectat azi comisia disp. I-a.

Rezolvarea conflictului s'nodal

D. profesor universitar Rădulescu Motru, publică în fruntea „Nouei Reviste Romîne", următorul articol:

Greutatea principală a rezolvărei conflictului sinodal, stă în însuşi faptul că Sf. Sinod actual, aşa cum el este constituit, nu are autoritatea morală necesară ca să impună o soluţiune.

Sinodul actual este obligat să dea două hotărîri.

Prima: să hotărască dacă mitropolitul primat şi episcopul de Roma s'au făcut nevrednici de funcţiunile ce ocupă şi

A doua: să ia o hotărîre cu privire la canonicitatea legei Consistoriului superior bisericesc, votată de fostul guvern liberal.

Amîndouă aceste hotărîri sunt mai presus de puterile Sinodului actual.

Un mitropolit, ca Atanasie Mironescu fie el încarcat cu cît de multe păcate şi mai ales un caracter, de o rară energie morală, cum este episcopul de Roman, nu pot fi judecaţi definitiv de un Sinod compus din aşa elemente, cum este acel actual!

Hotărîrea de condemnare sau achitare, pronunţată de Sinodul actual, nu ar putea fi definitivă pentru opinia publică romînească, de cît dacă ar fi susţinută de un guvern cu multă autoritate, ceea ce nu avem în momentul de faţă.

Pe ori şi cine va condamna Sinodul actual, acel care va fi condamnat, va avea totuşi destulă energie ca să nu i se supună. Dacă va fi condamnat mitropolitul primat, acesta va putea să înfrunte Sinodul cu vorbele: sînt acelaş Atanasie Mironescu, dar odată mă apăraţi prin enciclică şi mă declaraţi exemplu de curăţenie, iar altă dată îmi cereţi demisia şi mă condamnaţi!

Cînd aţi judecat drept? Episcopul de Roman, de asemenea va trece cu uşurinţă peste hotărîrea colegilor săi din Sinod, cari pînă mai eri se umileau la dînsul, implorîndu-l să retragă acuzările!

In ce priveşte chestiunea dacă legea Consistoriului superior este canonică sau nu, de la toţi se poate cere o hotărîre, numai membrilor actualui Sinod nu! Sinodul actual a fost şi contra, a fost şi pentru, după cum i s'a cerut.

Pe viitor va continua desigur să fie tot astfel.

Atunci ce rămîne de făcut?

O soluţie trebue găsită; şi trebue găsită în aşa condiţii; că ea să nu fie de la început depreciată prin lipsa de autoritate, a celuia care va impune-o. Guvernul nu are competinţa să dea o soluţie în chestinile mari bisericeşti, iar Sinodul actual, care ar avea competinţa n'are autoritatea necesară.

Credem că din toate aceste greutăţi nu este de cît un singur drum de eşire şi anume: *prefacerea, mai întîiu a Sinodului actual într'n sinod cu autoritate, care să hotărască apoi soluţia cerută.*

O prefacere a Sinodului actual se poate obţine: sau prin demiterea membrilor lui actuali, — modalitate pe care o excludem: — *sau prin excluderea scaunelor episcopale, — înmulţire care ar face cu putinţă majorizarea elementelor actuale ale Sinodului prin elemente noi şi de mai mare valoare.*

Aceasta de a doua modalitate este şi practică, din punctul de vedere al legilor Statului, şi mulţumitoare pentru conştiinţele agitate ale drept credincioşilor ortodoxi.

Inmulţirea scaunelor episcopale este, precum se ştie, cuprinsă în proramul partidului conservatotor-democrat. Guvernul actual are dar de unde să împrumute o linie de conduită în rezolvarea acestui conflict sindodal; conflict pe care el l'a redeschis cu atîta uşurinţă.

G. R. M

❑ Miine, Duminică, la orele 2 p. m. are loc întrunirea membrilor societăţei viticole.

La ordinea zilei organizarea unei expoziţii de fructe şi struguri.

❑ Sumarul nnmărului de mîine din *„Noua Revistă Romînă"* de sub direcţiunea d-lui *C. Rădulescu-Motru*, este:

Noutăţi: Rezolvarea conflictului sinodal.—O scrisoare a d-lui dr. C. I. Istrati.

Chestiuni actuale: C. Rădulescu-Motru.—Poeţii abstractivi şi poeţii seusoriali după d. Duiliu Zamfirescu.

Ştiinţe sociale: Const. Sp. Haşnaş.—Morala anarchistă.

Cărţi noi: Dr. Gheorghe Alexici, profesor la Universitatea din Budapesta.—Influenţa culturei germane între romîni.

Şcolare: Pană Popescu.—Conferinţele didactice ale institutorilor şi învăţătorilor.

Literatură: Emil Isac.—Intr'o cafenea.

Insemnări: Lecţiile d-lui profesor A. D. Xenopol.—Antisemitismul în Franţa. Producţiile conservatorului.—O noapte la Ambasadori.

Revista revistelor: Viaţa românească. Revista generală a învăţămîntului. Le monde —Revue contemporaine.

Memento —Redacţia şi administraţia: Calea Victoriei 62.

Abonamentul pe un an, 10 lei 25 bani exemplarul. Număr de probă la cerere.

❑ D-nii d-ri Tudor şi Stenner, medici comunali au început examinarea infirmilor cari în virtutea certificatelor urmează să fie scutiţi de impozite.

❑ Doamna Marie Popovici, care de mult se află greu bolnavă, a fost astăzi internată în sanatoriul dr. Ţaicu, spre a fi supusă unei grele operaţii.

❑ Iată programul nou al teatrului cinematografic Pathé Frères care se reprezintă astă-seară Simbătă în grădina Trajan: Inaugurarea Expoziţiei universale din Turin (Italia), Regele şi Regina Italiei în încinta Expoziţiei, miniştri ambasadorii, Solemnităţile deschiderei, armata italiană etc. etc.—Incîntă cîrciumăreasa înscenare după un roman popular—Industria cînepei în Manilla (Insulele Filipine), vederi instructive—In penumbra apusului, roman contimporan—Sacrificiul lui Abraham, mare înscenare după legendele biblice, rolurile sunt interpretate de maiştrii comediei franceze (din seria de artă Pathé Frères)—Lupte Spaniole, parodie la luptele cu taurii—O soacră virtuoasă, comedie—Drăguţul Jabord scene humoristice—Indeletniciri în Sudul Indiilor, scene de călătorie etc. etc.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

Mîne Duminică matineu la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—şi mîne Duminică seara, reprezentaţie în grădina Trajan.

❑ D. Savel Signeanu, a fost confirmat primar al comunei Sineşti şi d. G. I. Cotin ajutor.

❑ Locuitorul Vasile Pintilie, din satul Ruşeni, intrînd eri în pivniţă, din neglijenţă s'a aprins acoperişul pivniţei care era de stuh, arzînd cu totul.

❑ Inspectoratul Jandarmeriei, face cunoscut prefecturei de judeţ eliminarea din corpul jandarmeriei a şefului de post din comuna Dumeşti, Barbu Zaharia, care fiind implicat într'un furt a dezertat în Rusia. După 51 de zile acordîndu se amnestia s'a reîntors în ţară.

❑ Au reuşit la examenul de capacitate de la seminarul Veniamin Kostake: Andreescu I. Octav, Andronescu I. Ioan, Balan M. Nicolae, Bătăurescu D. N. Coteanu C. Ioan, Dimitrescu Belijare, Ghiorghiţă A. D., Ignat A. Ioan, Lăzărescu I. Ioan, Mancaş P. Vasile, Mărgărit N. Constantin, Popescu Grigore Ştefan, Popescu M. Ioan, Popovici C. Nicolae, Şcolariu I. Ioan, Tîmofte D. Ioan, Trofin I. Constantin, Epure Dumitru, Teodorescu N. Dumitru şi Procopie Dumitru,

Au fost amînaţi pentru altă sesiune următorii candidaţi:

Antoniu E., Bogdan D. C., Cărăuş Al., Constantinescu Adrian, Cozma Alex. Doncescu N., Marin I., Nicolau Ilie, Stoica N., Vasiliu Emil, Vlad Gh., Antistescu E., N. Balan, Gh. Cezar, Dabija C. Vas., Dandu Gh. Nicolae, Dimitriu C. Iustin, Dimitriu I. Mihai, Lateş Gh. Ioan, Lăzărescu Gh. C., Naum A. C., Negrescu Z. I, Petrescu A. I., Popescu Gr. Ioan, Stoian N. D.

❑ D. G. Axenie a fost comfirmat primar al comunei Aroneanu şi d. Ioan Doroftei, ajutor.

❑ Astă noapte pe la orele 10 jum., Grigore Chelaru, din strada Ţicăul de Jos, luîndu-se la ceartă cu soţia sa, Maria, la un moment dat a scos un cuţit pe care l'a împlîntat în coastele femeei.

Transportată la spitalul central pentru internare, internul de serviciu, d. Brumă, a refuzat s'o primească, s'au chiar s'o panseze, pe motiv că lumina electrică din sala de pansamente e stînsă.

Femeea a fost transportată, în urmă la spitalal israelit.

❑ Eri a fost internat la spitalul central Gheorghe Grigoriu, din strada Păcurari No. 39, care a fost bătut în mod grav de către Alecu Dimitriu şi fiul său, cari i-au furat din cufăr şi suma de 200 lei.

D. Comisar Talăngescu, a fost însărcinat cu cercetarea.

❑ I. Lupu, trecînd călare pe strada sf. Neculai şi pavajul fiind umed, în urma ploaiei, calul a lunecat trîntind jos pe călăreţ, care şi-a rupt piciorul drept. A fost dus şi internat la spitalul central.

❑ D-nii D. Pompei, I. Ursu şi Axenti Frunză, au fost numiţi în comisiunea pentru examinarea absolvenţilor şcoalei normale de învăţători „V. Lupu".

Preşedinte e d. Pompei.

❑ Săteanul Iordache Costea, din comuna Belceşti, a găsit în locul numit Iazul Savei, din acea comună, cadavrul consăteanului său Toader a Todiresei, de 60 ani, şi care se afla strangulat cu frînghia de care era pironit un bou.

Din cercetările făcute s'a dedus că numitul se dusese cu boii la păşune şi adormind, cu frînghia în mînă, boii învîrtindu-se i-au adus frînghia după gît, zugrumîndu-l. De altfel aceasta mai reeşă şi din rănile făcute de frînghie.

Ultime INFORMAŢII

❑ *Domnul A. D. Xonopol, va pleca în congediu, pe timp de doi ani, şi se va stabili la Paris, cu începere de la 1 Septembrie.*

La catedra de la facultatea de litere din Iaşi va fi suplinit de d. I. Ursu.

❑ *Se crede că d-nii Corneliu Botez, consilier la Curtea de Apel din Iaşi, şi D. Antonescu, consilier la Galaţi, vor fi mutaţi unul în locul altuia.*

❑ *Mîne, Duminecă, are loc în sala tribunalului s. II, întrunirea generală a baroului din Iaşi, pentru a discuta şi decide asupra iniţiativei luată de consiliul de disciplină, în privinţa federaţiunei şi a congresului.*

Ideea fiind din cele mai fericite, se crede că ea va fi admisă în unanimitate. In acest caz viitorul congres va avea loc în toamnă şi va provoca discuţiuni, cari vor face epocă în viaţa noastră juridică.

Din parte-ne felicităm baroul din Iaşi pentru frumoasele porniri de care face dovadă, şi-i urăm deplină izbîndă pînă la capăt.

Trebue să sperăm că, în seria curentelor generoase, cari au pornit de la Iaşi, mişcarea baroului nu va fi nici cea din urmă, nici din cele mai puţin rodnice.

❑ *Unul din cei mai fruntaşi greciniştii din Iaşi, distinsul avocat Gr. Lohan, a fost trimis, de consiliul de disciplină, în judecata Curţii de Apel, sub învinuirea că n'ar fi remis unor clienţi ai săi, întreaga sumă ce li se cuvenea dintr'o transacţie.*

Acest proces de asemenare de moravuri se va judeca la 11 c., la s. I a Curţii.

❑ *Se crede că examenele de corigenţă nu se vor mai da anul acesta în Septembrie, ci între 15 şi 20 Iunie.*

Se ştie, că această inovaţie urma să intre în vigoare de la anul viitor, dar la minister se lucrează pentru a o introduce chiar acum.

❑ **Vagoane pentru transportul cerealelor.**—*In vederea începerei transporturilor de cereale se vor lua următoarele măsuri cu începerea de la 15 Iunie a. crt. şi pînă la alte dispoziţiuni vagoanele de orice perie care au stricăciuni mici, ce nu pot periclita siguranţa circulaţiei sau avaria mărfurile, nu se vor mai trimete la ateliere spre reparare.*

Asemenea vagoanele al căror termen de revizie periodică a expirat sau care expiră pînă la finele lunei Noembrie a. crt., nu se vor mai îndruma la ateliere şi vor rămînea în serviciu încă trei luni de la data expirărei termenului de revizie.

De asemenea se va amîna şi revizia periodică sumară prin ateliere şi prin staţiuni.

Vagoanele care se află acum în ateliere în aceste condiţiuni (pentru reparaţii mici sau pentru revizie) se vor da imediat circulaţiunei.

Vagoanele ale căror termen de revizie de 3 ani a expirat, nu vor putea circula de cît în interiorul ţărei, de oarece căile ferate străine, (conform convenţiunei uniunei) nu admit trecerea unor asemenea vagoane pe liniile lor.

❑ *Inspectorul financiar ar putea veni să inspecteze şi gestiunea actualilor epitropi ai Spiridoniei. Căci cu darea în regie a moşiilor acestei case, se petrec lucruri fenomenale.*

Pentru a căpătui prietini politici, cari habar n'au de agricultură, li se dau de exploatat, în regie, moşii, cari ar putea fi arendate obştiilor.

Acum s'a mai dat încă o moşie, tot unui avocat. Avocatul Gr. Lohan, a cărui întreagă familie a fost vărîtă în budget, a primit şi o satisfacţie personală: i s'a dat moşia Treistenii—Ivaşcanii, din jud. Iaşi, pe timp de trei ani, cu 25 la sută din venitul brut, nu cu 20 cum s'au dat alte moşii avocaţilor Baltă şi Mareş.

Moşia Treistenii produce, după budget, 42,000 lei anual—aşa că avocatul Lohan, va încasa, stînd la Iaşi, peste zece mii lei anual.

Cînd vor veni vremuri mai bune, toate asandările de moravuri ce le comit junimiştii, vor trebui să fie cercetate de judecătorii de instrucţie.

❑ *Noul procuror general a luat următoarele dispoziţii în ce priveşte persoana sa: la uşa camerei în care locueşte d. Toneanu să fie postat cîte un gardist în tot timpul zilei şi în tot timpul nopţei; aprodul de la parchetul general va sta la uşa camerei de la orele şapte dimineaţă pînă la 12, cînd procurorul general va pleca la parchet.*

Poliţia gării a fost însărcinată să remită zilnic procurorului general o listă a pasagerilor cari pleacă şi cari sosesc.

❑ Azi s'a răspîndit svonul, că d' Stamatiu, ajutor de primar, şi-ar fi dat demisiunea. Zvonul este numai în parte exact.

In urma deselor conflicte, d-nii Cosmovici şi Stamatiu nu-şi mai vorbesc.

D. Cosmovici anulează, în calitatea sa de prim ajutor, mai toate dispoziţinele ce le ia d. Stamatiu, al doilea ajutor. D. Stamatiu s'a plîns de aceasta d-lui Greceanu, ameninţînd că în cazul cînd nu i se va lasa deplină libertate la Primărie, va demisiona şi nu se va mulţumi cu atîta.

❑ Sindicatul sărurilor şi îngrăşămintelor potasice „**KALISYNDICAT**" Berlin, în dorinţa de a contribui la o mai bună îndrumare a exploataţiunilor agricole din Romînia, în sensul sporirii producţiunii printr'o raţională întrebuinţare a îngrăşămintelor chimice, a înfiinţat un birou pentru informaţiuni agricole sub denumirea de „Birou de informaţiuni agricole, pentru îngrăşăminte chimice al sindicatului sărurilor de potasiu" cu sediul în Bucureşti, Bulevardul Elisabeta 18.

Acest birou sub conducerea unui agronom va da gratuit şi fără nici un fel de obligaţie, toate informaţiunile şi deslușirile ce se vor cere, relative la modul de îmbunătăţire a pămînturilor şi a producţiunii prin întrebuinţarea îngrăşămintelor chimice. Scrisorile se vor adresa: Sindicatul îngrăşămintelor potasice, Bucureşti, Bulevardul Elisabeta 18.

In acelaş timp sindicatul face cunoscut că reprezentanţa exclusivă pentru vînzarea produselor sale, o are „Fabrica de produse chimice Mărăşeşti, Societate anonimă" care va fi obligată să respecte preţurile originale, fixate de către centrala din Berlin.

Pentru comenzi, precum şi pentru ori-ce informaţiuni de natură comercială, Sindicatul roagă a se adresa fabricei de produse chimice Mărăşeşti, Societate Anonimă, Bucureşti, Bulevardul Elisabeta, 18.

◑ Se publică spre cunosinţa alegătorilor din oraşul şi judeţul nostru, că conform art. 22 din legea de organizare a Camerilor de Comerţ, sunt convocaţi a se întruni în ziua de 19 Iunie, orele 9 a. m., în localul Primăriei, spre a alege 12 membri, cari vor forma viitoarea Cameră de comerţ din Iaşi.

❑ D-na căpitan Elena Bîrsescu, inspectoare a şcoalelor profesionale, a fost eri în Iaşi şi a vizitat şcoala profesională Paraschiva general Milicescu, de sub direcţiunea d rei E. Vesbianu, cum şi a atelierele diriguite da d-ra maestră Stavri.

❑ Direcţia generală a serviciului sanitar, face cunoscut prefecturei de judeţ, că pentru înlesnirea serviciului şi urgenţa diferitelor analize, a luat dispoziţiuni, că pe viitor, probele de alimente şi băuturi, ce se vor recolta de către medicii funcţionari ai acelui minister, să se trimeată pentru analizare Institutelor de chimie din Bucureşti, Iaşi, Craiova şi Galaţi.

❑ Direcţiunea generală a Regiei Monopolurilor statului, atrage atenţiunea că, prin funcţionarii controlori, s'a constatat, că în multe comuni se cultivă tutunul, aducînd pagube însemnate statului.

In acest scop direcţia a cerut prefecturii să ordone notarilor ca aceştia să dea tot concursul agenţilor regiei spre a urmări şi constata cultura ilicită de tutun.

❑ Relativ la gheşeftul cu fraţii Rameder din Iaşi, gheşeft despre care am vorbit ieri, aflăm că afacerea va veni în discuţia camerei prin o interpelare ce vor adresa deputaţii Suţu şi Leatris interpelare la care se va asocia şi deputatul P. Sion.

❑ Gazetă naţionalistă cu bani jidoveşti.

Neamul romînesc publică discursul ţinut la consfătuirea naţionaliştilor. Şeful naţionalist, anunţînd curînda apariţie a ziarului zilnic *Lumina*, a zis că, pentru a strînge bani, va ţine o serie de conferinţi publice în ţară.

A cerut ca biletele de intrare la acele conferinţi, *să fie vîndute şi jidanilor.*

❑ **Judiciare.**—Curtea s. II-a a condemnat, astăzi, la o sută lei amendă, pentru faliment simplu, pe I. Summer din Iaşi.

— Aceiaşi secţie judecă procesul falimentului fraudulos Wechsler din Bîrlad. Wechsler este condemnat de tribunal la un an închisoare.

— Tribunalul s. I-a a admis astă-zi eliberarea provizoriu, pe o cauţie de o 100 lei a numitei Lucreţia Petrescu, inculpată de aţîţare la desfrîu.

— Aceiaşi secţie a respins eliberarea pe cauţie a hoţilor de cai, în fruntea cărora se află I. Cojocariu, primarul comunei Poeni.

❑ **Serbările amînate.**—Serbarea şcolară de gimnastică ce urma să fie dată de şcoalele de fete *Oltea Doamna* şi *Mihail Sturza*, şi să aibă loc, mîine sară, s'a amînat pentru o altă dată ce se va anunţa la timp.

Serbarea în folosul Cantinei şcolare, ce urma să aibă loc azi la grădina Copou s'a amînat, pentru mîine Duminică.

De asemenea s'a amînat pentru o dată ulterioară, excursiunea, pe care membrii societăţei romîne de sport şi gimnastică, avea s'o facă mîne la Bîrnova.

Către d-nii avocaţi

După cum s'a anunţat la timp, prin toate ziarele din localitate, d nii avocaţi sînt călduros rugaţi a se întruni *în localul tribunalului secţiunea II-a*, mîne *Duminică 5 Iunie*, ora 2 p. m. pentru a lua în discuţie şi a decide în chestiunea Federaţiunei şi a congresului.

Nu s'au făcut invitaţiuni individuale.

❑ In comisia examinatoare a elevilor preparaţi în particular pentru şcoalele de comerţ şi a acelora preparaţi la şcoala „Asociaţiei", a fost numit, pentru matematici, d. Ciolac în locul d-lui P. Culianu.

Ultima oră

Bucureşti 4 Iunie

CONFLICTUL BISERICESC

Judecata de la Sinod

Episcopul de Roman prezintă un nou document

Bucureşti.—După cum am arătat, sinodul hotărîse eri, judecata celor doi prelaţi să înceapă la orele 4 p. m.

La această oră, toţi membrii sinodului se aflau adunaţi în sala de şedinţe, în afară de Episcopul-Nifon Ploeşteanul, care lipsea, fiind reţinut la înmormîntarea lui Alimănişteanu.

La orele 4 jum. a sosit şi d. Arion, ministrul Cultelor.

După ce se citeşte şi se aprobă procesul-verbal al şedinţei precedente, I. P. S. S. Episcopul de Roman, luînd cuvîntul, protestează în potriva faptului că toţi martorii propuşi de Smerenia Sa au fost recuzaţi.

Cere ca ei să fie ascultaţi.

*

In acelaşi timp Episcopul de Roman prezintă fotografia de pe un nou document.

E o scrisoare trimisă de Mitropolitul Primat, pe cînd era episcop de Rîmnic.

Iată textul acestei scrisori:

„Cu sănătatea relativ nu stau aşa cum m'ai găsit, sunt mult mai bine, dar din nefericire, nu deplin bine. Voiu mai avea trebuinţă de medicamente. De aceia te rog, să nu faci altfel, decît, cînd veĭ pleca la Gorj, să viĭ pe la mine, şi să-mĭ aduci încă 4 flacoane de interne şi unul de externe. Mă cuprinde un fel de descurajare şi mirare, văzînd că nu se maĭ sfîrşeşte odată de tot... Ba eu chiar am şi răcit, aşa ca dădusem acum şi peste altă belea... Nu uita să-mi aduci doftoriile ştiute..."

*

Cetirea acestei scrisori, provoacă mare senzaţie.

Continind Episcopul de Roman, mai depune o fotografie de pe mandatul trimis de Mitropolitul Primat d-rei Constantinescu la Paris şi cere ascultarea d-rei Maria Constantinescu.

In acelaşi timp, Episcopul de Roman, propune o nouă listă de marturi care cere să fie ascultaţi.

Aceşti martori sunt:

D. D. Constantinescu, d-ra Tincuţa Voiculescu, d. dr. Gheorghian, Preotul D. Bănescu, C. Olănescu, Al. Viorescu, şi d-ra Stela Biman, din Ploeşti.

Episcopul de Roman, depune şi originalul, de pe care Mitropolitul Primat a plagiat cartea sa *Morala pentru copii.*

Textul german al cărţei, fusese tradus şi în româneşte, în anul 1887, de către d. Gh. Panaitescu, din Craiova.

Episcopul de Roman sfîrşeşte cuvîntarea sa, acuzînd de erezie pe Mitropolitul Primat.

*

După aceasta, se acordă cuvîntul Mitropolitului Primat.

Faţă cu cele spuse de Episcopul de Roman, cere de aseminea citarea unor noi marturi şi anume pe d-nii Deculescu, Tomegea, Damaschin-Popescu şi încă doi preoţi din R.-Vîlcea.

Ambii înalţi Prelaţi, se retrag într'o cameră vecină.

Sinodul, după deliberare, respinge admiterea de noi martori, cu adăugare de a se asculta eventual, numai dacă Sinodul va simţi nevoia, în cursul desbaterilor.

*

Mitropolitul Moldovei, care prezidează întreabă apoi pe Episcopul de Roman, dacă are ceva de spus, ca chestie prealabilă.

Episcopul de Roman, răspunde:

— „Pentru moment, n'am nimic de spus. Nu ştiu ce mă aşteaptă. Dacă însă e ca să se înceapă imediat judecarea procesului, v'aşi ruga să-mi daţi puţină vreme, spre a-mi aranja notele, în apărarea mea".

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, răspunde Episcopului de Roman.

— Aţi avut 10 zile libere şi v'aţi declarat mulţumit de termenul acordat.

Episcopul de Roman:— „In cele zece zile, abia am avut timpul material, să-mi adun mijloacele de apărare. Acum urmează să mi ordonez notele adunate.

Sinodul a rămas să se pronunţe asupra acestei cereri.

*

E rîndul Mitropolitului Primat, care e întrebat de Mitropolitul Moldovei, dacă are ceva de spus.

— „Cer,—zice Mitropolitul Primat—să fiu scos de sub judecată, pentru că judecarea mea este necanonică.

Pentru ca să fiu judecat, se cere ca în potriva mea să se rîdice ca acuzatori cel puţin 3 archierei, — pe cînd în potriva mea nu s'a rîdicat ca acuzator de cît episcopul de Roman, care e însuşi un acuzat.

Pe cît, în aseminea împrejurări, mă simt onorat, că mă aflu pe banca acuzaţilor, pe atît mă simt de umilit, că trebue să fiu acuzat de episcopul de Roman.

Cer să fiu scos de sub judecată".

*

Continuînd demonstraţia sa, Mitropolitul Primat, spune că atitudinea episcopului de Roman, nu se poate explica, de cît doar prin faptul, că i-au slăbit facultăţile mintale. Ar putea dovedi aceasta cu documente.

Mitropolitul Primat, continuă cu aceiaşi vehemenţă a ataca pe episcopul de Roman, aducînd între altele şi acuzarea, că episcopul de Roman, e străin şi că tatăl său a fost grec.

La aceasta episcopul de Roman, răspunde:

— „Dacă I. P. S. S. îşi ia răspunderea canonică pentru această acuzare, sunt gata să răspund imediat.

In această discuţie, intervine şi d. Arion, care, adresîndu se Mitropolitului Primat, zice:

— „Foarte rău face, I. P. S. V. că vă legaţi de părintele episcopului de Roman."

Mitropolitul refuzînd să-şi ia răspunderea canonică al acuzărei, incidentul se declară pentru moment închis.

*

Cu privire la d-ra Mărioara Constantinescu, iată ce spune Mitropolitul Primat.

— „Am cunoscut pe această domnişoară, pentru că mama ei, îmi îngrijea locuinţa din Bucureşti".

Spune că Mărioara Constantinescu, se afla în dragoste cu un nepot al său, anume Mironescu, care i-a trimis suma de 4000 lei.

D. Arion:—**Putem şti şi noi, cine e acel Mironescu?**

Mitropolitul Primat:—**A murit!**

*

In continuare, Mitropolitul Primat, spune că a primit o scrisoare de la soţia lui Tudurică prin care acesta îl roagă a erta pe soţul seu şi a nu-l da pe mîna parchetului pentru mărturie falşă.

*

In ultimele momente ale şedinţei, s'a făcut şi puţină politică.

Astfel că mitropolitul Primat zice că pe nedrept a fost învinuit că a făcut politică liberală.

Mitropolitul Primat.—„N'am făcut politică liberală".

D. Arion.—Nu vă acuză nimenea, că a-ţi făcut politică liberală!

Mitropolitul Primat.—Mă acuz eu singur, dar ţin să se ştie că n'am făcut politică liberală!

In sprijinul afirmaţiei sale, Mitropolitul Primat, exhibă mai multe scrisori din partea d-lui Ionel Brătianu, şi a altor fruntaşi liberali, cari îi cer favoruri pentru protejaţi, pe care însă el nu i-a satisfăcut.

*

Şedinţa s'a rîdicat la orele 8 seara anunţîndu-se cea viitoare pe Luni, orele 10 dimineaţa.

Inmormîntarea lui Alimănişteanu

Slatina.— Eri a avut loc înmormîntarea regretatului C Alimănişteanu.

Prohodul a fost oficiat de I. P. S. S. Episcopul Nifon Ploeşteanul.

Au rostit cuvîntări d. Spiru Haret şi alţi fruntaşi liberali.

Ministrul Romîniei în audienţă la Regele Greciei

Atena.—D. Florescu, ministru al României la Atena, a fost primit eri în audienţă de regele George a Greciei, căruia i-a remis, scrisorile sale de acreditare.

Călătoria Principelui Ferdinand

Viena.—A. S. R. Principele Ferdinand a trecut pe aici, azi dimineaţă.

Principele şi-a continuat apoi drumul spre Londra, unde va reprezenta pe regele Romîniei, la serbările încoronărei.

Arestarea unui general ca conspirator

Lisabona.—Generalul Abel Campos, a fost arestat ca conspirator. Ziarele spun că Spania a ordonat, arestarea mai multor şefi regalişti portughezi.

Greva marinarilor

Londra.—Ziarul „Daily Mail" află din New-York, că uniunea marinarilor americani, a proclamat greva pe ziua de azi, cerînd o leafă mai rîdicată.

Cazurile de holeră se înmulţesc în Austro-Ungaria

Buda-Pesta.—Un caz suspect de holeră, a fost constatat la Ercsi, în comitatul Alba-Iulia şi un alt caz la Nagyapati.

Un convoi de ocnaşi asasinează garda şi în urmă fug

Iecaterinodar (Rusia).—In tunelul căei ferate din Novorosik, un convoi de ocnaşi a atacat pe gardieni, dintre care unul a fost ucis şi 5 rîniţi grav, 21 ocnaşi au luat-o la fugă, însă 16 din ei au fost prinşi.

Fabrica de Uleiuri şi Untdelemnuri

„O L E A"

Societate anonimă pe acţiune

Convocare

Domnii acţionari ai societăţei anonime pe acţiuni „Olea" din Iaşi, sunt convocaţi în adunarea generală ce va avea loc în ziua de 23 Iunie 1911, stil vechiu, orele 5 p. m., în localul societăţei Iaşi, str. Zugravilor No. 66,

La ordinea zilei fiind:

1) Raportul censorilor.

2) Raportul consiliului de administraţie.

3) Aprobarea bilanţului pe gestiunea anului 1910—11.

4) Descarcarea consiliului de administraţie pe această gestiune.

5) Fixarea dividendelor.

6) Alegerea a 3 membrii noui în consiliul de administraţie, în locul d-lor C. Crupensky, I. Swiceinsky şi dr. Carol Konya căzuţi prin sorţi şi

7) Alegerea censorilor.

Se atrage atenţiunea d-lor acţionari cari vor să participe la adunarea generală, că acţiunile şi procurele trebuesc depuse la sediul societăţei cu cel puţin trei zile libere înainte de ziua fixată.

Cinci acţiuni dau dreptul la un vot. Nimeni nu poate avea mai mult de 10 voturi pentru sine şi alte zece ca mandatar. Acţionarii nu pot fi reprezentaţi în adunare generală, de cât tot printr'un acţionar. Femeile, minorii, interzişii, persoanele morale, vor putea fi reprezentaţi prin mandatar care nu ar fi acţionar.

Preşedintele Consiliului de Ad-ţie
(ss). **Const. Crupensky.**

EPITROPIA GENERALA

a

Casei spitalelor şi ospiciilor Sft. Spiridon din Iaşi

Face cunoscut că în ziua de 10 Iunie a. c. oarele 10 dimineaţa se va ţine în camera acestei Epitropii licitaţie publică prin oferte sigilate pentru aprovizionarea cu carnea necesară spitalului: Central, Paşcanu, Inst. Gregorian, azilul Balş şi ospiciul Galata pe timp de un an.

Licitaţia se va ţine conform art. 72—83 din legea contabilităţei generale a statului.

Concurenţii sunt invitaţi a se prezenta în aceea zi insoţiţi de o garanţie provizorie în sumă de 2000 lei în numerar s'au efecte publice.

Condiţiunile şi ori ce informaţiuni se pot vedea şi lua în ori ce-zi de lucru în cancelarea Epitropiei serviciul administrativ.

No. 04126 4 Iunie 1911.

INŞTIINŢARE

Sub-semnatul aduc la cunoştiinţa d-lor fabricanţi de apă gazoase, minerale, consumatori de bere, că am primit reprezentanţa pentru vînzarea acidului carbonic de la **Uzina Dumbrăveni**.

Se pot găsi tuburi, cu preţurile cele mai convenabile, la ori-ce oră din zi, în depozitul meu din **Strada Ghica-Vodă 32.**

MORITZ STERN

Monteur für Kanal und Wasserleitung tüchtiger Kalculator in ungekündigter Stellung möchte selbe gegen gute Konditionen ändern.

Gefällige Antrage an B. Sternberg Czernowitz Dreifaltigkeitsgasse No. 26.

300—500 Lei lunar pot cîştiga într'un mod uşor şi comod, acei Agenţi silitori care vor să se ocupe cu vînzarea losurilor şi hîrtiilor de valoare, notate oficial la Bursa din Wiena şi Buda-Pesta.

Doritorii vor bine voi a se adresa în limba romînă sau franceză la

S. Horvath, Budapest,
Báthory-utcza 5.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA)
De vînzare la toate magazinele de consum. din ţară

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religiae indeferent) să se adreseze lui
L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES 1 m. de baz. LE RÉTAS 0f30c.

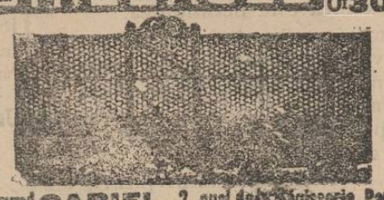

Baym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f.

Cereţi numai:
Partumul şi Eau de Cologne Superioare
A. RALLET & Co. — MOSCOVA
Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă, Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
5 Medalii, Diplome
şi alte recompense
Eau de Cologne
A. RALLET & Co.
Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, inlocuind cu totul esenţele
De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.
Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspândit ziar din Moldova
Primeste anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III şi IV-a
Se primesc şi inserţii la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Magazinul comertului in rate
— Iaşi, Strada Lăpuşneanu 25 —
Pune la dispoziţia onor. public un mare
Depozit de Maşini de Cusut
pentru industriaşi şi pentru familii, de calitate superioară. Funcţionare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor
Intrebuinţate de arsenalele armatelor din Europa.
BICICLETE
Puch şi Dürkopp
Intrebuinţate de artiştii Circurilor Busch, Renz, Henry.
Mobile, Pendule, Căruioare şi ori-ce accesorii

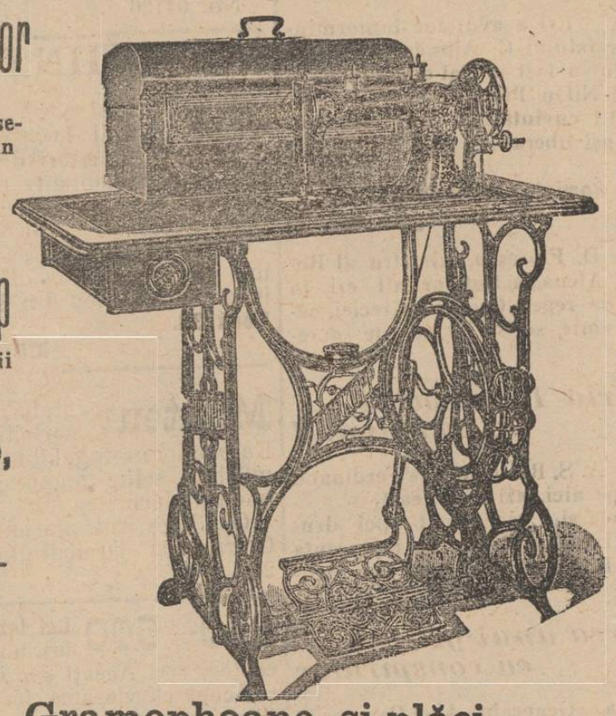

Gramophoane şi plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

LABORATORUL DE
Produse Farmaceutice
Ioan Werner
FURNISORUL CURŢII REGALE
IAŞI

Coaltar Saponat. Puternic *desinfectănt în toaleta intimă a Damelor*, şi în ori-ce ocazie unde se necesitează o *desinfectare energică, ca plăgi cangrenoase, difterice, ulcere. ecseme, hemoroizi, prezervă boalele părţilor genitale* şi mai este şi un excelent mijloc conlra *mătreţei capului.*
Sticla 1 leu 50 b.

Apă de toaletă de viorele. Higienic pentru întreţinerea pielei corpului. O lingură la un litru apă de spalat corpul. *Costul sticlei 2 lei.*

Gudron Vegetal. *Lincore concentrată şi titrată* contra tuturor afecţiunilor bronchiale ca: *Laringită, bronchită* (guturai) *pulmonare, tuse rebele, iritarea pieptului, phtisie pulmonară, dispepsie, asthma şi catare de beşică.*
Doza 2—3 linguri pe zi în lapte sau în apă zaharată. *Costul 1 leu 50 b.*

5 ani de succes 5
Grădina Trajan
In fiecare seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja arătate.
Inceputul la 9 şi un sfert seara.
Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. şi serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.
Fondată în anul 1858
Sucursala stabilită în România de la anul 1869.
Fonduri de garanţie peste 200 milioane
Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.
LEI 7,142.000
Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.
Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.
Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78
Soc. Ancora încheie asigurări;
a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.
b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.
c) Caz de deces, cum şi
Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.
Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

LOZURILE
SCHRÖDER
Sunt cele mai favorizate de şanse!
Tragerea clasei I-a:
14 (27) Iunie 1911
1/8 loz numai lei 1.50
1/4 Lei 3. 1/2 Lei 6. 1/1 Lei 12.
Cel mai mare câştig al acestei loterii evtl.:
Lei 900.000
ROB. TH. SCHRÖDER
Casă fondată în 1870
IAŞI
Str. Stefan cel Mare No. 8
Centrala: Calea Victoriei 106 Bucureşti.
Sucursale: Calea Griviţei 96, Str. Lipscani 71; Brăila: Piaţa Sft. Archangheli (casa Ralli); Craiova: Unirii 69; Galaţi: Domnească 14; Ploeşti: Str. Basarabilor 1.

Fabrica de OGLINZI
ISRAEL BERGHER - IASI
Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910
Execută: Oglinzi veneţiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, picturate, legate în metale pentru clădiri şi mobile.
Execuţie din cele mai elegante şi moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.
Reparaţiuni se execută cu preţuri modeste.
Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziţie permanentă de produsele fabricei, cum şi la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabile

Tipografia H. Goldner, Iaşi Str. Mirzescu No. 17—Instalaţiune cu motoare electrice executata de Ioban Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1320 - Marți 7 Iunie 1911

De pe vremea răscoalelor țărănești

— Un țăran înmormîntat de viu —

Privitor la relevarea făcută de d. Artur Gorovei, că, pe timpul răscoalelor agrare, un țăran ar fi fost înmormîntat de viu, d. profesor dr. C. Istrate publică următoarele:

In *Noua Revistă Română* s'a publicat, de d. Artur Gorovei, *însemnări din călătorie*, sub numele de: „**Pe urmele răscoalelor**".

Aceste *însemnări de călătorie* se sfîrșesc cu următorul pasaj:

„Un țăran, bănuit că ar fi săvîrșit o crimă, a fost condamnat la moarte, măcar că nicăeri nu a fost proclamată starea de asediu, și tribunalele marțiale nu au funcționat.

„In ori-ce parte a lumei, acest condamnat la moarte, ar fi fost legat la ochi și împușcat. La noi, a fost pus cu sila să-și sape el însuși groapa, și cînd a isprăvit-o, tot părul îi înălbise. Apoi a fost aruncat în fundul groapei, cu picioarele legate, și soldații au aruncat țărîna în groapă, și l'au înmormîntat de viu.

„Un lucru mai înfiorător, care ne zugrăvește mai exact și ne arată ce fel de civilizațiune suntem, eu nu mi-am putut închipui".

Cer limpezirea acestei înfiorătoare drame.

Am cinstea a cunoaște puțin pe d. Artur Gorovei. Știu că a ocupat funcțiuni însemnate și citesc totdeauna cu plăcere scrierile sale, care pe lîngă alte calități, au și pe aceea de a arăta adevărul fără înconjur.

De astă-dată însă, cred, mai mult chiar doresc, ca d-sa să se fi înșelat în ceiace ne istorisește.

Conștiința mea de om și sentimentele mele romînești, mă împiedică a crede că o ast-fel de atrocitate s'a putut petrece în 1907 și mai mult încă, că poate fi dată în vileag la 1911, fără ca nimeni să nu releveze acest fapt.

Ticăloșia de la 1907, dacă din nenorocire s'ar fi petrecut, și-ar avea în acest caz, grație tăcerei tuturor, în prezent, explicațiunea genezei sale, în starea noastră sufletească.

Și cu toate scăderile, ce din nenorocire putem constata, în starea morală a societatei noastre, nu pot totuși crede că ne am afla așa de jos.

D. Artur Gorovei este dar dator, față cu conștiința revoltată a acestei țări și față cu propriul său cuget, să declare hotărît:

Că, d-sa a înaintat, după auzite și fără control, un fapt pe care îl retrage ca ceva ce nu a existat;

Sau, să aducă dovada ororei, ce va avea meritul a ne fi făcut-o cunoscut.

In acest caz să fie bun a spune precis, județul și comuna, în care s'a petrecut faptul, și dacă se poate și persoana care a suferit acest martir și numele călăului ce a putut comite o ast-fel de crimă.

Opiniunea publică, curată și doritoare de o reală îndreptare a stărei noastre sufletești, îi va fi în acest caz recunoscătoare și am încrederea că este cu neputință ca guvernul să nu ia dispozițiunile necesare și ca Ministrul de război, pe care-l țin de bun romîn, să ne curețe imediat armata de acel ce a făptuit o ast-fel de infamie.

Dr. C. I. Istrati

Jurătorul continuă!

— D. A. C. Cuza atacă furios magistratura din Iași —

Unul și acelaș proces nu poate fi cîștigat, firește de ambele părți—și de reclamant și de reclamat. Unul trebue să piardă și acel unul, dacă s'ar lua după cunoscutul A. C. Cuza, profesor universitar, formător de curente și de opinii publice—ar trebui să injure pe magistrați, să declare că s'au lasat mituiți sau influențați.

Domnul Cuza nu țipă macar fiind-că a pierdut procesul, căci n'a pierdut nimic; ci țipă, injură, calomniază foarte indrăzneț, că unul ce știe că nu va fi chemat la răspundere, țipă că n'a cîștigat.

Dar cum țipă și injură în continuarea invinuirilor ce aduce magistraților din Iași—ie, în adevăr, ingrozitor.

Injurătorul ie incoherent și lipsit de ori ce logică, dar ceea ce rămine pe urma cetirei sudălmilor, partea pur brutală, pe înțelesul tuturor, aceea ie groaznică.

In altă parte a ziarului se va reproduce intreaga pledoarie incoherentă. Aci să arătăm cum arată acest om—dacă om este—că este magistratura din Iași.

Este anexă la jidanii în presă și arată ce sunt magistrații ca asemenea anexe:

Și voi**, judecători, **știți ce sunt anexele la jidanii în presă—și vorbesc**, după fapte, despre cei mai înalți. **Voi**, judecători, **îndrăgiți, ba unii chiar vă și căsătoriți cu evreice, voi**, judecători, cari vă culcați și vă sculați cu jidanii suspecți, **cari vă cheamă pe nume, voi**, judecători, **cari petreceți vacanțele în vilegiatură plăcută, la arendașii jidani**, cu dare de mînă, **voi**, judecători, **cari** vă găsiți în condicile **jidanilor camatari, pe cari apoi** nu-i puteți judeca, fiind recuzați telegrafic **chiar in ședință, pentru suspiciune legală.

***Și voi**—dovedindu-vă ca anexe iudaice, în procesul acesta, împreună ați fost condemnați, pentru că impreună ați sărit contra mea, crezînd în sfîrșit, că m'ați prins. Dar mai este.*

Fiind-că nu este țară, nici n'a fost, nici nu va fi, în care cineva să fi indrăznit a face magistratură, în chipul acesta odios, nesocotit, ingrozitor, să facă astfel magistratura una cu no roiul—credem că contra aceluia, care o intinează astfel, care o arată astfel corupătă, datoare, prietenă la cataramă cu oameni suspecți, cu care se culcă și se scoală—contra acelui calomniator sau inconștient, trebuesc luate, de urgență, fie măsuri judecătorești, fie măsuri de sănătate.

Trebue să se isprăvească cu acest pericol social!

Aoleu, moravurile!

— M. S. Regele pus să consoleze trei fruntași junimiști, cari au căzut în alegerile generale. —

A apărut a treia serie de decorații acordate amicilor regimului, cu prilejul zilei de 10 Mai.

Dacă trecem repede peste aducerea în stare de ofițeri ai „Coroanei Romîniei", a d-lor Policarp Macuroff de la Trg.-Frumos, I. Stamatiu, G. Aramă și State Dragomir de la Iași, apoi la rubrica decorațiilor cu Coroana Romîniei în gradul de comandor, trebue să popăsim mai multișor, fiind-că ea este foarte interesantă—ca moravuri.

M. S. Regele a fost pus să semneze decretele de decorare pentru mai mulți grecinești. E o bravură să fii grecinist! E curajos să aparții speței acesteia!

Dar ca Suveranul să fi fost pus să acorde decorații—căzuților în alegeri, adecă acelora pe cari alegătorii i-au respins, cu toate ingerințele, iată ceva extra-ordinar!

Regele, dacă ar fi distins, prin acordări de decorații, pe victimele urgiei guvernamentale, ar fi fost frumos.

Dar să dai decorație unui prietin, care n'a fost destul de tare, cu tot concursul guvernamental, să îngrozească pe alegători, așa ceva n'a mai existat pînă la ivirea asanătorilor de moravuri.

Pentru fie-care decorat se poate lămuri, cu puțină bună-voință, rostul decorației. Spre pildă: din administrația comunală a Iașului n'a primit decorație de cît d. Stamatiu. De ce numai el? Fiind-că, probabil, este cel mai competent.

Din actorii Iașului n'a fost decorat de cît tragedianul State Dragomir.

De ce numai el? Fiind că ie singurul din artiștii dramatici ai Iașului, care a reușit să parodieze pe Hamlet.

Domnii Stamatiu și Dragomir au, deci, meritele lor: unul ie strașnic gospodar, celalalt strașnic tragedian.

Dar ce au făcut, ce merite au, ce profesii au, domnii: Măcărescu, Marinescu, Miclescu—cari figurează la rînd, lustrei cu titulaturile „fost deputat", la aceeași rubrică a decorațiilor cu Coroana Romîniei, în gradul de comandor?

Cine nu știe, însă, că domnii Gh. Măcărescu și V. Miclescu, candidați junimiști la Suceava, au rămas pe din afară, tot așa și d. Marinescu la Muscel.

Regele a fost pus, deci, să consoleze cele trei victime guvernamentale, căci doar nu i a decorat acum pe acești foști deputați, cu zece ani și mai mulți ani în urmă, pentru fie discursurile, fie proiectele lor, rostite și depuse cu un deceniu în urmă.

Astfel asanarea junimistă a moravurilor ajunge o adevărată boală epidemică și dacă asanatorii vor mai fi mult la putere, epidemia aceasta are să dee gata cinstea.

Cântec de leagăn

De oarece prin îngrijirea Doctorului Bogdan, leagănul ce înființase în Iași a dat faliment, s'a inaugurat cu începere de la 2 Iunie un nou leagăn la Facultatea de Medicină, destinat să pună în clocitori pe copiii nedeplini ai corpului profesoral și să le servească biberonul, cu care ani de-a rîndul au trăit părinții și moșii. Aceasta pentru a se îndeplini zisele poetului:

Avem un vis neîmplinit
Copil al suferinții
De jalea lui.... se dau pe brînci
Și moșii și părinții.

Primul client al noului pension este Doctorul Socor tînărul, primit în virtutea actelor ce-a prezentat și după care se dovedește că, dintre toți copiii profesorali, are cel mai mult nevoe de asistența publică.

Dificultatea a fost la înmatriculare, de oarece regula cerea să fie trecut sub numărul 1; opinia publică însă, precum și „Opinia" noastră, a cerut să fie pus la 0, iar decanul facultăței a demonstrat că după actele de stare civilă trebue pus la 00. Totuși dificultatea a fost înlăturată, hotărîndu-se că la Facultatea de Medicină, formalitățile sunt numai pentru prostime. S'a numit, deci, o comisiune de 5 doici autorizate, care vor trebui să îndeplinească orice rol li se va cere; foarte docile, noile guvernante, după nevoe, vor arăta pupilului lor să nu se scobească cu degetele în nas, sau să'și țină firea, cînd îl va trece știința și alte ocupațiuni foarte filantropice, pe care le vor îndeplini punctual, pentru ca să dea exemplu studenților din prostime, cum știe Facultatea să-și recruteze corpul didactic.

Cu toată buna-voința acestei comisiuni însă, orașul întreg este dator, să colaboreze la viitorul acestui vlăstar, care încă de pe vremea cînd a răscolit prin stăruința paternă, toate comisiile de examen, era destinat să devină mîndrul continuator al unei tradițiuni familiale în care Fisiologia le-a fost singura hrană.

Pentru a ne face și noi datoria către un așa de valoros concetățean, atragem atenția comisiunei superioare de tutelă, că acest copil neastîmpărat are obiceiul să nu stea prea mult într'un loc. A fugit de la Facultatea de Medicină din Nancy, fiindcă profesorii de acolo nu știau că în corpul tînărului curgea un sînge distins, și'l respingeau la examene. Dat în țară pe mîna unor pedagogi de seamă, sîngele și-a arătat valoarea, deși candidatul n'a putut să facă la fel.

Instinctele de familie l'au impins către fiziologie și a plecat să iea consacrarea de la Paris. A lucrat acolo—să zicem—sub auspiciile lui Iscovescu și s'a încercat să treacă examenul de fisiologie; l'a lovit, însă, subit boala veche, acea a fugei și a fugit iar, bine înțeles după ce a avut grija să cadă la examen, fără a fi fost discutat măcar. Această cădere nu este banală, de oare ce singura dată cînd vroia să capete un titlu în fiziologie, a arătat că cunoscătorii nici nu 'l admit să stea de vorbă cu el. Pentru aceea actuala comisiune nu trebue să aducă orașului și această desfidere; să nu lese să se creadă că ceea ce n'a admis un juriu de cunoscători la Paris, poate să treacă cu vederea un juriu necunoscător la Iași. Să nu tolereze că să 'și iee drum credința, că facultatea de medicină din Iași continuă a fi un azil pentru rudele profesorilor.

Fapta d-lui Corlatescu

In chestia agresiunei petrecute în cafeneaua Capșa, agresiune îndreptată de d. Filipache Corlătescu, fruntaș junimist, contra d-lui Albert Honigmann, redactor al *Adevărului* — în această regretabilă chestie avem satisfacția de-a putea releva ținuta demnă a ziarelor junimiste, care au desaprobat acea sălbatecă agresiune.

Faptul acesta mai dovedește cît ie vinovat agresorul, care, om foarte puțin civilizat, se vede, a crezut că chestiile de gazetă se rezolvă cu bataia — prin cafenele.

La protestul ziarelor junimiste și a ziarelor democrate din București, venim să adăugim și noi glasul și să înfierăm cu toată energia, agresiunea sălbatecă cu care acel domn Corlătescu a crezut că va vida o chestie de publicitate.

Ziarele din București, după notele date reporterilor, de parchet, au vorbit despre întîmplări, parte scandaloase, parte amoroase, petrecute la Dobreni, în Prahova, proprietatatea acel domn Corlătescu.

Și de și toate ziarele, chiar și cele junimiste, au înregistrat faptele, d. Corlătescu nu s'a supărat de cît de apariția lor în ziarul *Dimineața* și a crezut că va desminți acele fapte, lovind, în cafenea, după sistemul reprobabil al ramașilor în urmă cu educația, lovind pe un confrate, despre care toată lumen știe, că are o rubrică cu totul alta în ziarul la care scrie, de cît acea a faptelor diverse și că — mai mult — este redactorul Adevărului, nu al *Dimineței*.

In tot cazul, faptul de a sări la batae în localuri publice, nu face parte din obiceiurile omului bine crescut. Și faptul, iarăși, de a și lua satisfacția prin agresiuni, sau de a pretinde satisfacție unui om, pentru o faptă de care este absolut străin — și acestea merită toată reprobarea.

Atita lucru ar fi putut pricepe chiar și un Corlătescu: că *Dimineața* este un ziar foarte mare, foarte răspîndit și ca atare are foarte mulți redactori—și deci să se adreseze direcției confratelui din București, nu cafenelei Capșa.

Dar ne pare foarte bine, pentru breasla noastră, că atari fapte sălbatece sunt reprobate chiar de ziarele prietine d-lui Corlătescu — ceea ce dovedește că el s'a purtat puțin cavalerește — și mai dovedește că spiritul de colegialitate, în gazetărie, începe să se desvolte — la București.

OAMENI ȘI LUCRURI

Un dram de modestie...

Mulțumită unei foarte gentile cetitoare am fost pus în curent că plicticosul anonim care semnează „Sen" în ziarul oficios local a repurtat, cu multă îngîmfare, un triumf ușor față de noi pe tărîmul... mitologiei.

Din nefericire gentileța cetitoarei ne-a prevenit prea tîrziu, cel puțin cu cîte va oare, așa că anonimul s'a putut bucura de propriul său ifos și să creadă că într'adins ne-a înregistrat o lecție pe care el însuși n'o știa, ori o știa foarte prost.

Am pomenit într'un recent articol despre „aventura jasonică a Lînei de aur". Iar îndrăznețul anonim exclamă că „e o fenomenală noutate— că aventura s'ar fi desfășurat pe Marea Neagră".

Fenomenală, iubite Sen.... il, pentru cine nu știe carte și are prea mult tupeu. Un tupeu de școlar care a fost urechiat la școală și care merită aceleași... succese în publicistică. E destul de regretabil că trebuie să ne deranjăm pentru asemenea nepregătiți.

Ar fi putut bravul gazetar—nu e cumva în colosala listă a noilor decorați?—să deschidă un tratat elementar de mitologie, ori să consulte la cel dintăiu anticar o enciclopedie. Bună oară în ediția a treia din Lexiconul lui Meyer (p. 866) ar fi cetit despre expediția Argonauților sub conducerea lui Jason, plecată să recucerească Lîna de Aur:

„După o călătorie obositoare ajunseră în sfîrșit să poposească la portul Kios între Propontis și *Marea Neagră*".

După o nouă serie de rătăciri și peripeții:

„... Phineus spuse Argonauților ceea ce zeii permiteau să divulge despre soarta lor și le arată drumul *prin intrarea în Marea Neagră*, printre stîncile Kyaneice cari sfîrmau tot ce trecea pe acolo.

... Cu ajutorul zeiței Athena vaporul scapă norocos, numai scîndurile dindărăt fură sfărîmate. De atuncea stîncile se liniștiră. *In drumul lor spre Marea Neagră* eroii dădură peste Maskandyni"..

...După 12 zile ajunseră la gura rîului Kallichoros...; după încă o zi de călătorie (p. 867) ei zăriră culmile Caucazului..."

Așa dar toată Marea Neagră străbătută la ducere.

Vine apoi întoarcerea, mult mai complicată.

„După credința lui Apollonios, Argonauții, urmînd sfatul lui Phineus, nu vroiră să se întoarcă pe același drum, ci să ajungă plutind pe *Marea Neagră în albia Istrului*..."

Cum e foarte probabil că grozavul „Sen" nu știe nemțește, ar putea ceti în „La Grande Encyclopédie" vol. III, pag. 870—71 „Expediția Argonauților".

„Epizodul se desfășoară de-alungul coastelor Propontidei, a Bosforului și a *Mării Negre*."

Intre momentele cele mai celebre sunt: „lupta lui Pollux și a lui Anyens la intrarea Bosforului; epizodul lui Phineu și al Harpiilor lîngă Salmidessos *pe Marea Neagră*.."

Intoarcerea:

„...Alții îi fac să rătăcească prin mările apusane și-i readuc în Adriatica, fie conducîndu-i întăiu spre nord prin Tanari, *fie transformînd Isterul într'un fel de canal care leagă Marea Neagră de coastele Iliycee*..."

Ai priceput, ilustrule?

...Și acum regretăm că am fost siliți să pierdem vreme și hîrtie pentru unul care, în școală, și a pierdut timpul cu altă ceva. Să sperăm că această lecție îl va face să aibă pe viitor, macar, un dram de modestie. Talent nu-i cere nimeni.

Rodion

Federațiunea avocaților

Consfătuirea de eri a membrilor baroului de Iași

După cum am anunțat, consiliul de disciplină al corpului avocaților din Iași a convocat pentru eri, Duminică 5 Iunie, pe membrii baroului spre a li supune discuțiunii și aprobării lor un proect de închegare a Federațiunii avocaților din România. Această întrunire a avut loc ieri, la palatul justiției în sala de ședință a secțiunii a 2 a. Un mare număr de avocați, fruntași și tineri, au răspuns la convocarea decanului, d. C. B. Pennescu, care la orele 2 jum. p. m. deschide ședința, arătînd scopul convocării.

Domnilor colegi, spune d. *Penescu*, v'am convocat spre a vă aduce la cunoștința dv., și a supune discuțiunii și aprobării d-v proectul înființării unei Federațiuni a corpului nostru. Luînd pilda colegilor noștri din Belgia, cari s'au constituit de mai mulți ani într'o federațiune profesională, socot, că am implea un gol mult simțit în societatea noastră realizînd o organizație similară și la noi. Breasla noastră, care mai mult decît ori care alta, a dat cele mai multe elemente de valoare în statul romîn, organizată în scopul unei activități culturale și științifice pe terenul dreptului, va da negreșit roade bune și utilizabile de legiuitor. Noi sîntem aceia, cari prin meseria ce exercităm și prin contactul zilnic cel avem cu toate straturile societății, putem să cunoaștem mai lesne și mai bine nevoile neamului, doleanțele lui, și să dăm cele mai practice și mai utile indicii legislatorului. Federațiunea avocaților, în coocepțiunea noastră, are tocmai menirea de a întruni și coordona forțele risipite ale corpului avocățesc și a le îndruma pe toate în senzul exprimat mai sus.

Pentru a da discuțiunii d-v o bază mai sigură și un teren mai pipăibil, vă rog ascultați proectul, pe care sub formă de raport către consiliul de disciplină al baroului, l'a alcătuit colegul nostru d. Eugen Herovanu, inițiatorul acestei idei.

D. *Eugen Herovanu* începe prin a ceti apelul adresat prin publicitate către avocați, în care se spune și despre scopul Federațiunii. După aceasta d-sa arată, că tendințele de *specializare* și *asociațiune*, cari fac caracteristica vremurilor de astăzi, duc la necesitatea imperioasă a colaborării din ce în ce mai strînse a tuturor forțelor. Cea ce pro-

punem noi astăzi e în spiritul timpului, al evoluţiei.

Idea nu e nouă. Eu am luat-o de la colegii din Belgia pe vremea cînd eram în Bruxelles. Avocaţii din Belgia sînt constituiţi în Federaţiune, care ţine congrese încă de pe la 1902. Şi dacă în Belgia, ţara ştiinţii dreptului, s'a simţit nevoia unei asemene organizaţiuni, cu atît mai mult ea e necesară la noi, unde se legiferează şi prea grăbit şi — prea adesea—fără multă competenţă.

Căci care este rostul Federaţiunei noastre? E de a răspunde la menirea noastră socială. D-v ştiţi, că legiuitorul nu cunoaşte şi nu poate cunoaşte viaţa reală, în toată complexitatea şi mai ales în toată mobilitatea ei. El stabileşte regule de drept în formule rigide, cari adesea nu-şi pot găsi aplicarea justă la multiplele şi diversele cazuri practice, reale ce se ivesc. Rolul magistratului este adesea redus, căci imparţial şi rece ce poate face el? Dar vine avocatul, care cunoaşte chestia cu toate împrejurările ei de fapt, luminează pe magistrat, îi arată conflictul dintre formula legii şi cazul real, îl determină să moduleze textul potrivit dreptăţii, şi astfel justiţia se împarte.

Cine deci, mai bine de cît noi, advocaţii, poate cunoaşte şi viaţa reală şi lacunele legii? Şi cînd la noi se legiferează în modul ştiut de toată lumea, cine mai bine de cît noi, avocaţii poate da indiciile sigure, normele juste unor îndreptări necesere a legilor? Dar pentru ca aceasta să se întîmple, aeţiunile separate ale fiecăruia dintre noi nu sînt suficiente. Ele trebuesc organizate şi coordonate, atît pentru a fi mai valoroase cît şi pentru a avea mai multă autoritate.

Părerile exprimate de federaţiunea advocaţilor, soluţiunile elaborate de congresele ei sînt părerile şi soluţiunile unui corp intreg, desigur cel mai cult şi mai competent şi ele nu pot fi nesocotite de legislator. Vom fi fără cel mai mic caracter de oficialitate, corpul consultativ al legiuitorului, un fel de consiliu de stat, care pregăteşte materialul şi proectele de reformă în legislaţie.

Ne trebue oare d-lor o organizaţie cu statute, cotizaţii etc?... Socot că nu. Odată Federaţia constituită vom alege un comitet central, care va dirija acţiunea ei, va organiza congresele anuale va fixa cu două-trei luni mai înainte chestiunile ce urmează a preocupa congresul.

Totuşi cîteva puncte trebuesc bine stabilite de la început. De aceia noi vă aducem următorul proect, care ar putea constitui pactul Federaţiunii noastre:

ACT CONSTITUTIV

1. Se înfiinţează o federaţiune a tuturor avocaţilor din Romînia. Fac parte de drept din ea, toţi avocaţii înscrişi în tablourile respective.

Scopul Federaţiunei: de a întreţinea o cît mai călduroasă legătură între membrii săi, de a apara, conserva şi înalţa autoritatea şi independenţa corpului, de a întreţinea în sînul acestuia o activitate continuă de cultură juridică şi de a lărgi bazele funcţiunei lui sociale.

2. Federaţiunea va fi reprezentată prin un organ central, alcătuit din un comitet din şapte membri, care va avea sarcina de a lua iniţiativa în acţiunile ce ar interesa corpul întreg, precum şi de a organiza în fie care an congresul general al federaţiei.

3. Congresul nu se va ocupa de cît de chestiuni pur juridice şi profesionale. El va avea trei secţiuni: una pentru legislaţie, alta pentru doctrină şi jurisprudenţă şi a treia pentru chestiuni de ordine profesională. Discuţiile vor fi limitate numai la programul comunicat din timp.

4. Congresul alege în fie care an comitetul central al federaţiei, care se va ocupa cu lucrările pregătitoare şi organizarea congresului următor. In mod transitoriu primul comitet se compune din actualul consiliu de disciplină al baroului din Iaşi.

Cel dintăi congres va avea loc în Iaşi în cursul lunei Octombre anul curent.

In urma cetirii acestui proect de statut discuţiunea este deschisă. Cel dintăi ia cuvîntul.

D. *Oswald A. Teodoreanu*, care spune că, dacă nu are nimic de zis în principiu, ţine să releve însă două lucruri. Eu nu văd zice d sa care este motivul serios, care a determinat pe autorii proectului de a statua, că prezidenţia de onoare a congreselor Federaţiei să fie dată ministrului de justiţie. Noi nu înţelegem a avea cît de puţin caracter de oficialitate şi apoi ministrul de justiţie este totdeauna om politic. Noi vrem tocmai să dăm congreselor noastre un caracter pur profesional. Eu cer, ca prezidenţia de onoare în principiu şi în special în persoana ministrului de justiţie să se suprime.

In al doilea rînd, nu mă împac cu dispoziţiunea referitoare la stabilirea de mai înainte cu 2—3 luni a chestiunilor ce vor discuta congresele.

Se pot ivi chestiuni de ordin profesional, cari trebuesc discutate în congres. Dacă ele nu au fost comunicate în prealabil cu termenul indicat de statut; dacă ele nu s'au produs de cît mai în urmă, urmează să nu fie discutate? Presupuneţi că, un avocat sufere o jignire, jignire care se răsfrînge asupra întregului corp.

Aceasta nu e o chestiune de doctrină sau de legislaţie şi s'a produs cu o săptămînă înainte de congres. Congresul nu va putea s'o discute şi să dea un avis cu toată autoritatea ce o va avea el? E greşit.

Noi trebue să avem cea mai mare libertate în discuţiile de la congres. Sînt deci contra şi a stabilirii în prealabil a chestiunilor ce urmează a preocupa congresul, şi cer în acelaşi timp să se introducă în statut, că congresele se vor ocupa şi de chestiunile profesionale cu caracter general.

D. *Eugen Herovanu*, dă cîte-va lămuriri spre a susţine redacţia textului din statute. Cu privire la preşedenţia de onoare a ministrului de justiţie, d-sa zice că prin aceasta se afirmă ideea că federaţia lucrează ca organ al justiţiei, în operă de justiţie. Cu privire la stabilirea prealabilă a chestiunilor de discutat în congrese, d-sa crede că e bine să fie aşa, de oare acele chestiuni trebuesc studiate, asupra lor trebue să se facă rapoarte, cari să fie supuse discuţiunii congresului în secţiuni şi în plenuri.

Intru cît e vorba de chestiunile profesionale, statutul nu le înlătură din discuţiunea congreselor, dar ele trebuesc stabilite de mai înainte pentru ordine şi metodă.

D. decan *C. B. Pennescu*, consultînd adunarea asupra primului punct adus în discuţie de d. Teodoreanu, schimbă redacţiunea textului din statut suprimînd prezidenţia de onoare a ministrului de justiţie.

D. *Gh. Săndulescu*, constată că bine s'a făcut îndepărtîndu-se amestecul ministrului de la lucrările congreselor. In ce priveşte a doua chestiune, d-sa e de acord cu d. Teodoreanu şi crede, că chestiunile profesionale cu caracter mai general pot şi trebue să preocupe congresele. Să se limiteze chestiunile de doctrină şi de legislaţie; să nu se limiteze însă şi să nu fixeze de mai înainte chestiunile profesionale. (Vorbitorul are asentimentul general al adunării).

D. *P. Pogonat*, susţine chestiunea aceasta în acelaşi senz ca şi d nii Teodoreanu şi Săndulescu. D-sa zice, că pentru tineretul din barou chestiunile profesionale, cum e de pildă jignirea ce o sufere un tînăr avocat de la magistratul înaintea căruia pledează, este o chestiune, care trebue să intereseze congresele Federaţiei. Noi tinerii, spune d-sa, cerem în privinţa aceasta sprijinul dv., al celor mai experienţi şi mai puternici. De multe ori sîntem loviţi, şi cu ori-ce nedreptate sau jignire ce ni se face ni se sfarmă cîte o iluzie. Congresele trebue să se preocupe de chestiunile acestea, pentru eă ele vor avea autoritatea necesară de a impune o schimbare în bine.

Se decide, ca chestiunea aceasta să se dezbată în congresul ce se va ţine în Octombrie, cînd se vor discuta şi statornici statutele.

Consfătuirea s'a terminat la oreie 4 jum. p. m. **Rep.**

Cahalmanie şi Cahalmaniac

— Magistratura din Iaşi din nou şi foarte grav insultată de d. Cuza —

Sub titlul „Condamnarea Cahalului cu anexele lui—anexă la Jidanii în presă"— d. A. C. Cuza, publică în numărul de ieri al Neamului Romînesc — *un nou foarte violent „articol" la adresa magistraturii locale.*

Revenind asupra delegaţiei dată magistraţilor, d. Cuza convine că magistraţii au fost traşi la sorţi şi spune:

Vra să zică: trage—şi iese.... Curios lucru! Ba nu zău, dacă nu ar fi *tras*, ci dacă ar fi combinat cine va, să iasă mai bine nu se putea. Pentru Cahal. Mai rău, pentru mine.

Ştie toată lumea la Iaşi că onoratul membru al Curţii de Apel, d. *Constantin Grigoriu*, e un filosemit cunoscut; că prietenul său cel mai intim, nedespărţit de mulţi ani, e farmacistul jidan „*Herzenberg*", care-i şi zice pe nume „*Costică*"; în sfîrşit, că a fost numit la Curte, de d. Badareu, căruia îi datoreşte recunoştinţă.

Ştie apoi toată lumea, la Iaşi, că d. *Ciohodariu*, e încă unul din ciracii aceluiaşi d. Badareu, care tocmai era interesat în acest proces al jidanilor săi, ca în toate.

Ştie, în sfîrşit, toată lumea la Iaşi, că celalt judecător d. *Suţu*—pe care „*sorţii*" l'au scos să mă judece—e chiar şi *căsătorit cu o Evreică*,—mi se pare că,,în magistratură, pînă acum, aproape *cas unic*, ea şi acel al calomniatorului Socor, în barou. Aşa dar: judecătorul şi partea, oare-cum *cuscri*.

Ce ziceţi? Veţi conveni că „*sorţii*" onoratei magistraturi de la Iaşi, de data aceasta, au favorizat grozav pe Cahal. Căci, dacă ar fi stat el însuşi să combine afacerea, nu se putea — dar nu se putea — să scoată o Curte, onorată Curte, se înţelege, care să-i convină mai bine. Desfid să mi se arate, la noi în Moldova, magistraţi care să fie, după toate aparenţele, mai cu bună plăcere decît aceştia pentru Jidani. Vor mai fi tot aşa, — dar *mai mult*, nu se poate.

Fiind însă că eu, cum am spus, nu am avut niciodată noroc la hasard, nu pot să mă supăr pe „*sorţii*" — aşa de evident favorabili Cahalului — ai d-lui prim-preşedinte *Ioan Burada* şi al d-lui prim-preşedinte *Vespasian Erbiceanu*.

Şi mai departe:

In sesiunea aceasta curţei cu juraţi, urmau în adevăr; să se judece *două procese*, interesînd jidovimea: procesul înscenării iudaice cu pretiusul meu „*plagiat*" şi procesul cu *avortul talmudic*, al unei biete creştine, care a şi murit şi pentru care m'a dat pe mine în judecată mamoşul ei doctorul *Goldenstén*, pentru că l'am bănuit.

Aşa dar: era în joc Israelul, mai întîiu cu tendinţele lui ucigaşe împotriva creştinilor. Şi apoi: ce triumf pentru *Statul în Stat* jidovesc, al Cahalului, dacă s'ar fi putut cumva să ies micşurat din aceste procese, într'un fel s'au în altul poate chiar condemnat! Ce chef, la Sinagogă!

Voesc să zic că *persoana judecătorilor* nu era indiferentă în causă, că Jidanii aveau tot dreptul să se bucure văzînd să sorţii — prin mînile pentru dînşii norocoase ale d-lor prim-preşedinţi *Ioan Burada şi Vespesian Erbiceanu*, — i-au favorizat. Şi nu mă pot plînge. Dar zic: să dea Dumnezeu să-mi iasă şi mie *sorţii* aşa cînd va mai fi să mă judec! Şi v'aţi putea îndoi.

Vorbind astfel, d. Cuza are, totuşi, o credinţă: că nu insultă.

Căci iată ce spune:

Şi îndrăzneşte cineva să vorbească aci de „*insulte*"? Care insulte? Sînt *fapte* văzute de toţi. Şi, dacă *ele insultă* — pe acei cari le comit, — ce să tac? Să le sufăr, mai degrabă, tăcînd — şi împreună că mine o lume.

Am reprodus. Dar nu comentăm.

Litere-Ştiinţe-Arte

Un milenar.— Revista „Les Annales" sărbătoreşte milenarul normand. Se împlinesc în anul acesta, o mie de ani dela cea dintăi „entente cordiale" franco-normandă.

Numeroasele texte cari împodobesc acest no., semnate de Jules Claretie, Paul Bourget, Hanotaux ş. a., precum şi ilustraţiile care le întovărăşesc, ne vorbesc frumos de acea rasă răsboinică şi temerară, căreia i se atribue de foarte mulţi istorici unele din cele mai mari cuceriri ale omenirei: descoperirea Americei, de Erik cel Roşu, cu 500 de ani înainte de Cristof Columb.

Ilustraţiile reprezintă reproduceri după stampe şi inscripţii în limba runică, peisagii de prin ţara lui Flaubert şi Pierre Corueille şi monumente, costume, interioruri cari ne mai vorbesc în zilele noastre de geniul normand.

In articolul prim ni se vorbeşte de prietenii limbii latine. E vorba de liga intemeiată de curînd din iniţiativa mai multor academiciani în cap cu Jean Richepin, pentru apărarea culturei clasice.

Autorul citează mărturisirea lui Richepin, că cei dintăi semnatari ai Ligei au fost tocmai membrii Academiei de Ştiinţe, socotiţi ca fiind adevăraţii vrăjmaşi ai culturei elino-latine!

*

D-na Lauise Chateaux, mama romancierei Marcelle Tinayre a publicat un roman „La ravageuse". In „Femina" cu data de 15 lunie fiica recomandă cetitorilor opera mamei sale.

*

Mobilierul lui d'Annunzio a fost scos la licitaţie publică, pentru datorii diverse. A atins suma de 130,000 lire.

Reclama scriitorului—căci e o nouă reclamă probabil acest... faliment—preţueşte cel puţin tot atîta.

*

Am pomenit dăunăzi despre noua traducere în limba franceză a lui *Faust* de Goethe.

Traducătorul, d. Pierre Masclaux a întreprins acum o operă de comentare a lui Faust pentru a o face cît mai accesibilă publicului francez,

*

Intr'o localitate din Kansas, America de Nord, a murit în vrîsta de 66 ani Carrie Nation, neobosita luptătoare antialcoolică.

Ea proceda prin... fapt, dedîndu-se la adevărate devastări în cîrciume. Se calculează la suma de mai multe milioane pagubele pe care le a produs în cursul deceniilor cu propagandă în contra beţiei. Vînzătorii de băuturi s'ar cădea să-i ridice un... monument în semn de recunoştinţă că a... murit.

STRUNA ZILEI

LAUDA LOR

Din ce în ce daamnele
ce frequentează grădina
**** pentru skating stăpînesc mai cu îndemînarea...*
Un ziar local.

Doamnelor, dacă 'n grădină
Patinaţi cu iscusinţă,
Nu mă miră: daţi dovada
Doar de multă... uşurinţă.

INFORMAŢII

❑ Din Iaşi au mai fost decoraţi următoarele persoane: d. C. Meissner, „Steaua Romîniei" în gradul comandor.

„Coroana Romîniei" în gradul de ofiţer, domnii: Vasile Dimitriu profesor universitar, Gh. Costin Vellea, fost profesor secundar, C. Dafinescu institutor inspector, Th. Neculau, profesor de ştiinţi la liceul internat, Pompeiu Dimitrie profesor la facultatea de ştiinţi, Popovici Gh. directorul şcoalei de Bele-Arte, Praja Constantin profesor, director la minister, Severin Emil profesor, Aramă Gh. profesor, Macuroff Policarp (Trg.-Frumos), dr. Carol Vitner (Podul Iloaiei), Dimitrie Mavrocordato, proprietar, Emil Max funcţionar la Creditul Urban, dr. N. Racoviţă farmacist, I. Stamatiu ajutor de primar, State Dragomir, „cel mai mare artist dramatic al Neamului".

„Coroana Romăniei" în gradul de Cavaler, a fost acordată domnilor: Paul Botez, primarul comunei P.-Iloaie, N. Corjescu proprietar, P. Bogdan şi R. Crăciun avocaţi, dr. Herfurt Trg.-Frumos, dr. August Müller, dr. Eremia Iliescu medic medic veterinar, Scriban şi V. Popescu profesori, M. Mavrodi, avocat, consilier comunal, T. Meier (Cotnari), N. Ştefănescu avocat, şi N. Stroici proprietar.

❑ D. medic-căpitan, în rezervă Poenaru Ioan, de la corpul IV de armată s'a trecut în poziţiune de retragere pentru infirmităţi incurabile pe ziua de 10 Mai.

❑ D. locotenent I. Leonida în rezervă din regimentul 4 roşiori, a fost chemat, pe ziua de 1 lunie, în activitate de serviciu, la vacanţa ce există la corpul de pompieri din Iaşi.

❑ Foştii epitropi ai Spiridoniei, angajase pe domnii ingineri hotarnici Costandache şi Sviecinski, ca să facă delimitarea a trei moşii ale Spiridoniei, cu începere de la 1913, contra unui onorar de 41,000 lei.

Actualii epitropi au declarat anulat acel angajament.

❑ **Ce este cahalul?** In timpul unei suspendări de şedinţă, în procesul Cuza—Socor, unul din juraţi, d. căpitan Costandache, dacă ne aducem bine aminte, a pus întrebare d-lui Cuza „ce este Cahalul?".

Sunt ani de zile, în adevăr, de cînd d. Cuza căhăleşte şi anexează şi nimeni nu ştie ce este Cahalul.

Domnul Cuza s'a convins, în fine, că a ajuns vremea să se explice şi iată ce este Cahalul:

Există ca organizare a Statului în Stat *jidovesc, cîrmuind interesele jidovimii ori unde, alcătuind* comune talmudice, *cu administraţie în toată regula, care se numeşte tocmai* „Cahal", *adecă* „comunitate" *şi se ascunde pretutindeni supt numele nevinovat al unor* „comunităţi israelite" *chemate să se intereseze,—vorbă să fie!— de interesele* cultului. *De fapt, cahalul dispunînd de însemnate venituri, lucrează ca instituţie infernală de luptă împotriva* „goimilor", *a celor de altă lege, cari sînt consideraţi mai rău decît vitele, iar averile ca şi persoanele lor, declarate* „hefker", *adecă libere pentru exploatare, pînă la ruină, de către* „poporul ales", *căruia doar se ştie că i s'a făgăduit moştenirea întregului pămînt, cu excluderea celor de altă credinţă.*

Cahalul este, deci, comunitate, iar comunitate este un nume nevinovat, este o instituţie infernală, care tratează celelalte naţiuni mai rău ca vitele.

Sărmana boală—de cîtă sănătate ar avea nevoe ea!

❑ In ultimul număr al „Ordinei" „Scrisorile din Iaşi" se ocupă de: „O încercare puţin izbutită — Ce-i trebue Iaşului—Congresele şi Guvernul—Cărciumarii decepţionaţi—Podgoriile Iaşului—Capitaluri imobilizate—O agitaţie în perspectivă—Medicii în congres—Cei mulţi şi cei puţini—Aurea praxis—Rezerva profesorilor—Funcţionari şi practiciani—Scumpetea apei—După luna de miere.

❑ Ermete Novelli va face, la iarnă, ultimul seu turneu prin Europa.

La Iaşi va da, cu apsamblul său, două representaţii în serile de 8 şi 9 Decembre.

DIVERSE

— Soldatul I. Creţu, dezertor din regimentul 25 Racova Vaslui, a fost prins şi arestat în Iaşi.

— In urma unei certe avute cu soţul ei, femeia Elena Unceriu, din strada Morilor, a cercat să se sinucidă, bînd spirt denaturat.

S'au făcut femeei spălături stomacale.

— Domnul I. Gross a fost numit secretar la Institutul gregorian din Iaşi, în locul d-lui C. Dobrovici.

Băile OGLINZI

3 kilom. de la tîrgu Neamţ, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipaje şi Automobil.

50 % reducere prin gara Paşcani.

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Bale şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea D lui M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRĂ din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vinzare, în Bucuresti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala*; în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. Neamţ la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan**, modic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stea la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld; In Iaşi, d. Petersil,** antreprenorul Hotelului, **Str. de Sus 189.**

Ultime INFORMAȚII

❑ *Un ordin sosit astă-zi, face cunoscut corpului IV de armată că concentrările pentru manevre se vor face de la 29 August la 29 Septembrie, iar de la 26 Septembrie la 29, inclusiv, vor avea loc manevrele mari, în care va lupta corpul III de armată contra corpului IV.*

❑ *Anul acesta concedii ofiserilor nu se vor acorda de cît în cursul lunei Iulie.*

❑ *O parte din atribuțiile date ajutorului de primar I. Stamatiu, au fost luate acestuia și predate d-lui Conya ofițerul stării civile, care stă mai bine de cît bietul domn Stamatiu.*

❑ **Evenimentul**, *într'o notiță a epitropilor Spiridoniei, declară că cele publicate de noi, privitor la ghelirurl morale date unor silvicultori—sunt „sfruntate neadevăruri".*

Dar—lucru delicios—sfruntatele neadevăruri sunt confirmate de același ziar, care afirmă, că ghelirurile acordate nu se urcă la 12,000 lei, precum am anunnoi, ci la 8,800 lei.

Epitropia, care dispune de un serviciu silvic foarte numeros, pus sub conducerea unui specialist de mare valoare și foarte corect, cum este d. T. Rășcanu, confirmă deci, că, pe vremuri grele, pe vremuri de rectificări de budgete, a angajat silvicultori din afară, cărora li dă 8,800 lei, pentru că doi din acei „onorați" cu lucrări și-au vîndut voturile, iar al treilea, care ia partea leului, vine cumnat epitropului Cristofor, aceluia care, cum venise la epitropie, ceruse imediat an hetă contra foștilor epitropi.

Opt mii opt sute lei, sunt mulți bani. Suma este chiar foarte respectabilă față cu actuala stare a finanțelor epitropiei. Această stare a determinat pe epitropi să reducă, pentru economii, un număr mare de paturi.

Faceți, însă, socoteală și veți vedea, că cu 8,8000 lei, s'ar fi putut menținea încă 40 paturi pe timp de un an.

Și oare nu-s mai importanți 40 de bolnavi, de cît doi specialiști, cari au voturi de vînzare și un al treilea, care face parte din interesantul—pentru patrie—copac genealogic al d-lui Cristofor?

❑ **Reduceri pe C. F. pentru gradele inferioare.** — Militarii de grade inferioare, prezintînd bilete de voie, vor putea călători și la întoarcere cu jumătatea de bilet, cumparată la ducere.

Deci, la ducere nu li se va reținede personalul de tren jumătatea de bilet cumparată.

Aceste dispozițiuni vor fi valabile pentru timpul de la 15 | 28 Iunie până la 1 | 14 August a. c.

❑ Societatea de electricitate, a propus comunei, de a mări rețeaua luminei electrice în oraș, instalînd globuri electrice în toate străzile, care azi sunt încă iluminate cu petrol.

Toate instalațiunile se vor face de către societate, iar comuna nu va deba mai mult, de cît suma ce cheltuește azi pentru petrol.

Direcțiunea societății din Berlin, a aprobat această propunere, formulată de direcțiunea din Iași.

Rămîne numai să se pronunțe consiliul comunal.

❑ O circulară a ministerului de interne, face cunoscut că, pe viitor, cîrciumele în comunele rurale vor putea fi situate la ori ce distanță de la școli sau biserici.

De asemenea că lista beților a fost suprimată.

❑ In satul Corneşti, jud. Iași, s'a angajat ieri un pariu între mai mulți flăcăi, care va putea să bee mai mult rachiu.

Numitul Alexandru Teodorescu, care a băut mai mult, s'a îmbolnăvit și a încetat din viață.

❑ Numitul Ștefan Clătinici, domiciliat în comuna Șipotele, fiind atins de o boală mintală, a profitat de un moment cînd era liber și s'a sinucis, spînzurîndu-se în tinda caselor.

❑ Elevul Neculau Vîrnav, de la liceul internat, de fel din Roman, căzînd ieri de pe o bicicletă fără frînă și a fracturat piciorul.

Elevul a fost internat în sanatoru local.

❑ Consiliul comunal, în ședința de ieri a hotărît următoarele: a cumpărat un loc în strada Belvedere, proprietatea d-lui G. Apostol Petrov; a vîndut d-lui avocat Clemente Ionescu un loc în strada Toma Cozma, cu 62 bani m. p., a admis așezarea a două lămpi electrice, cu arc, în curtea Mitropoliei; să se pună tăblițe strada I. C. Brătianu, cu mențiunea foastă strada de Sus, în zisa stradă a acordat 500 lei onorar, d-lui inginer Nițescu, pentru recepția lucrărilor de la baia comunală; a declarat insolvabil pe fruntașul luptător junimist Al. Carp și l'a scutit de taxele de prestații pe anii 1908—1910.

Domnii V. Ștefăniu și Martinescu, au votat contra.

❑ D. Vasile Botez, profesor la Liceul Național, a obținut un congediu de 10 zile.

❑ Consiliul comunal va fi convocat pentru mîine, pentru a satisface alegerea făcută de sculptorul Romanelli, cu privire la locul din piața Unirei, unde urmează să se așeze statuia lui Vodă Cuza.

❑ Domnul D. Porfiriu, consilier la Curtea de Apel, a obținut un congediu pe timp de 25 zile, începînd de astăzi, 6 Iunie.

Camera de punere sub acuzare, din care face parte d. Porfiriu, a fost complectată, prin tragere la sorți, cu d. consilier Em. Cernătescu.

❑ Membrii societății viticole din Iași au ținut ieri, la ora două, adunare generală. Domnii Em. Manoliu și căpitan Sturza au fost admiși în societate.

Relativ la importul strugurilor, s'a decis a interveni la minister și a cere aplicarea dispoziționelor art. 74 din legea sanitară, care nu permite transportarea strugurilor în altă regiune producătoare.

Să se protesteze contra abrogării articolului din legea cărciumelor, relativ la libera desfacere a vinurilor în comunele urbane.

In ce privește expoziția de struguri, s'a hotărît în principiu, ca ea să aibă loc, în Septembrie, la Iași. Chestia se va discuta în amănunte, la viitoarea ședință, 26 Iunie.

❑ Avocatul Gr. Lohan va fi judecat de consiliul de disciplină—nu de Curte cum s'a zis greșit.

❑ Astăzi, ora două jumătate, a început colocviul la pretinsul examen, ce l dă fiul decanului facultății de medicină, asupra cărui examen se publică un delicios articol în numărul nostru de astăzi.

Asupra acestui pretins examen, mai aflăm—dacă mai era nevoe — încă un amănunt delicios: decanul numise în comisie pe d. profesor Bejan, care a fost înlocuit, fără a fi avizat, prin d. dr. Leon.

De ce l'a numit și de ce l'a scos—știe numai decanul.

❑ Joi, 9 Iunie, la orele 4 d. profesor Fedeleș va dezvolta la Universitate o conferință despre „Hazard". Ce este și poate hazardul pentru individ și viața socială.

❑ Medaliile „Răsplata muncei" acordate la un număr de institutoare și institutori din localitate, anunțate de noi la timp, au sosit la revizoratul școlar.

❑ Aflăm că d-na Mița Ionescu, soția apreciatului artist dramatic C. Ionescu, o artistă care a repurtat frumoase succese pe scena Teatrului Național din Iași, va pleca zilele acestea împreună cu soțul său la Paris, unde va vizita teatrele parisiene, în vederea unor roluri pe care le va crea la iarnă la Iași.

❑ La 19 Iunie se va celebra căsătoria d-rei Florica Bejan, fiica d-lui profesor dr. V. Bejan, cu d. dr. Nicolau din București.

Felicitări călduroase.

❑ Domnul Petre V. Haneș, redactor la revista scolastică junimistă, a fost numit inspector al învățămîntului secundar.

❑ **Statuia lui Cuza-Vodă.**—Sculptorul Romanelli a sosit erl în localitate și însoțit de inginerul Lecca, a procedat la stabilirea punctului din piața Unirei, unde urmează să se așeze statuia lui Vodă-Cuza. Punctul ales, e pe linia tramvaiului, cam în fața scărilor de la otel Tzaian. Statuia va fi așezată cu fața spre nord. Soclul va fi mărit printr'un număr de scări de granit. Montarea statuei se va face la începutul lunei Septembrie.

❑ Curtea de casație secția I a, asupra recursului făcut de Iulius Aronovici contra unei sentințe a tribunalului Iași s. I, a stabilit următoarea jurisprudență casînd acea sentință:

Din faptul că creditorul unei obligațiuni solidare, care a chemat în instanță pe ambii debitori, poate să renunțe în instanță la unul dintr'înșii și să continue procesul în contra celuilalt pentru totalitatea creanței, nu rezultă și renunțarea la solidaritate din partea creditorului, de oare ce renunțările la drepturi nu se presupun, ci trebue să rezulte dintr'o declarațiune formală.

❑ Domnul Petrone, secretarul teatrului național din Iași, a obținut un congediu până la 7 August.

Afacerile secretariatului vor fi girate de d. Profir.

❑ **Incercare de sinucidere.**—Domnul Dimitrie Andreescu, funcționar comunal, cere se află în proces de divos cu soția sa, născută Elisabeta Carp, umbla mai de mult s o surprindă în flagrant delict de adulter.

A reușit s'o facă ieri, Duminecă, în momentul în care d-na Andreescu, domiciliată strada Tatarași 28, avea în vizită pe un domn căpitan de cavalerie

Doamna Andreescu, desperată că această surprindere va accelera divorsul și i va lua dreptul la pensia alimentară, a hotărît să-și curme viața, înghițind două pilule de sublimat corosiv.

In stare gravă, dar cu speranțe de a fi scapată, doamna Andreescu a fost internată în spital.

❑ **Judiciare.** — C. Ionescu era șefui serviciului de salubritate publică la Galați. In această calitate, iarna trecută, dete ajutor la stingerea a două incendii mari, izbucnite în aceiași noapte și, din cauza gerului, contractă o dublă pneumonie, pe urma căreia Ionescu încetă din viață.

Văduva ceru să i se recunoască pensia întreagă, soțul ei decedînd în exercițiul funcției și în urma unui act de bravură.

Comisia de pensie refuză să recunoască actul de bravură, pe care l'a recunoscut, însă curtea de Galați. Curtea de Casație, la rîndul ei, a casat decizia și astfel Curtea de Iași a fost sezizată de afacere. Curtea, recunoscînd și ca existența actului de bravură, a acordat văduvei pensia întreagă.

— In procesul falimentului fraudulos Wechsler-Teiler din Bîrlad, Curtea s. II-a a făcut divergință, astfel că procesul va fi judecat din nou de complectul secției.

— A fost respins astă-zi de secția I-a a Curței, apelul lui V. Dimboviceanu fost șef al depozitului sărurilor în Burdujeni, condemnat de trib. Botoșani la un an închisoare.

— Astă-zi s'a închis dosariul privitor la procesul intentat Spiridoniei de d. dr. Andoniu, care a dat declarație de desistare.

— Camera de punere sub acuzare va cerceta mîine apelul primului procuror, în chestia confirmărei mandatului comerciantului Dresner,

— Frații Dimitrie și Jean Zarifopol au acționat în judecată pe erezii defunctului Const. Zarifopol, revendicînd 780 fălci de pe moșia Cepleniță, foastă proprietate a lui Hristache Zarifopol.

Judecarea s'a amînat astăzi prin aplicarea art. 151.

❑ O societate anonimă pe acțiuni a preluat fabrica de sticlărie „Coroana" din Maxut.

Societatea va înființa o altă fabrică în București.

❑ A apărut o lucrare interesantă „Anuarul Socec" pe 1911 pentru întreaga țară.

Lucrarea tipărită cu multă îngrijire conține peste 2000 pagini și este împărțită în două părți: Partea I cuprinzînd Capitala cu tot personalul autorităților (ultime schimbări), instituțiuni, școli, biserici, spitale, Cercuri și cluburi, Presa, societ. de binefacere și ajutor mutual, etc., adrese particulare, adresele comercianților, industriașilor, meseriașilor și profesiunilor libere, societ. comerciale anonime pe acțiuni și cooperative cu consiliile de administrațiune și personalul conducator, toate aranjate sistematic în ordine alfabetică.

Partea II-a cuprinzînd în aceiași ordine toate datele de mai sus din comunele urbane și rurale din țară.

Intreg această dificilă lucrare alcătuită cu multă îngrijire se prezintă cu totul în condițiuni de superioritate față cu lucrările similare apărute pînă acum la noi în țară.

Felicităm casa „Socec" pentru reușita acestei lucrări și recomandăm călduros tuturor „Anuarul Socec" atît de necesar zilnic fie-căruia.

❑ ***Orice anunțuri și abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce privește administrația acestui ziar.***

❑ Noul program de astă seară Luni 6 Iunie, din noua grădină Trajan, a cinematografului Pathé-Freres, cuprinde între altele: James, Lilly și cînele Black, o aventură tragi-comică al cărei erou—intelegentul cîne Black—salvează viața a doi copii, Iubire de student, roman, Geloasa de Nelly, comedie —Secretul lăzei, dramă, Pathé Journal cu sporturile săptămînale.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia și Joia și reprezentațiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele și sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—cu prețurile populare obișnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfășurarea sujetelor.

Vînzare de mărfuri

Luni 13 Iunie 1911, ora 1 p. m. va avea loc vînzarea mărfurilor de manufactură ale faliților Ch. Isr. Dresner, evaluate la 134,973 lei 45 bani și Schnürer et fifl, evaluate la 97,805 lei 88 bani.

Licitațiile vor începe de la suma de 77,000 lei pentru falimentul Dresner, și 81,000 lei pentru falimentul Schnürer, sumi oferite pînă în prezent.

Supra oferte, după închiderea licitațiilor nu se primesc.

Judecător sindic, **Dimitresco**
Secretar, *C. Boian.*

Ultima oră

București 6 Iunie

Sosirea A. A. L. L. R. Principele Ferdinand și Principesa Maria

Londra.— Altețele lor regale principele Ferdinand și principesa Maria au sosit aci.

Ducele de Teck i-au primit în numele regelui, amiralul Sir Hedworth Lambton și Ionh Ward, au fost atașate la suita Alteților lor regale care s'au dus la York Nouze într'o trăsură a curței.

Misiunea rusă primită la Sinaia de M. S. Regele Carol

București.—Generalul de Romanenko și misiunea rusească au plecat spre Sinaia. La ora 12 jum. M. S. Regele i-a primit în audiență, bine-voind a-i reține la dejun, la care a luat parte și Principele Carol.

Oaspeți erau d-na Olga Mavroeni, generalul de Romanenko, colonelul Kislianoff, colonelul Dobrolowsky, colonelul Jantchis, colonelul Iskritrky, căpitanul de Berg, general Mavrocordat, colonel Iliescu, colonel Lupescu, lt.-col. C. Petala, colonel Barangă, d. de Edvards, d. Radu Catargiu, dr. Mamulea.

La sfîrșitul dejunului M. S. Regele a rostit următoarea cuvîntare: „Cu o îndoită bucurie vă salut printre noi, de oarece prezența dv. îmi amintește epoca atît de scumpă inimei Mele, care pe cîmpul de luptă a pecetluit înfrățirea armatelor noastre. Profit dar, cu grăbire, de acest prilej, pentru a ridica paharul Meu în sanatatea M. Sale Imparatului Nicolae, exprimîndu Le urări călduroase pentru fericirea Sa și pentru gloria bravei sale armate. Trăiască Majestățile Lor Imparatul și Impărăteasa.

După dejun Majestățile Lor au binevoit să convorbească în un mod foarte primitor cu membrii misiunei. La ora 3, misiunea și oficerii însărcinați să o însoțească, împreună cu d. Luca, prefectul județului, au vizitat în automobile, valea Prahovei. La Bușteni li s'a servit un ceai, fiind față și Principele Carol. Misiunea a luat apoi la Ploești expresul de Berlin întorcîndu-se la București.

M. S. Regele, a conferit membrilor misiunei, următoarele decorații: col. Kisliakov, col. Jantchis, col. Dobrowsky lt. col. Andrianov, Comandori ai Stelei romîne și căpitanului de Berg, comandor al Coroanei Romîniei.

Un protest al Patriarchului armean

Constantinopol.—Patriarchul armean a înmînat Porței un memoriu care conține 7.000 de cazuri în care Kurzii au luat în stăpînire averea armenilor printre care 18 monastiri armenești și 27 biserici.

Descoperirea unui complot regalist

Lisabona.—Poliția a descoperit întreaga organizație a unui complot regalist în sudul Portugaliei, așa în cît conspirația a eșuat și măsurile guvernului au asigurat represiunea vinovaților.

Conspiratorii sunt majoritate foști polițiști, quarzi municipali etc.

Instigatori au fost: părintele Avelino Figueredo și dr. Abel Campos care au fost arestați.

Măsuri contra holerei

Petersburg.—Sub președinția primului ministru, Stolipin, s'a ținut o conferință privitoare la măsuri de luat contra holerei. S'a hotărît măsuri severe în privința apei de băut.

Judecata de la Sinod

București. — Membrii Sinodului s'au întrunit la ora 10 dimineața, sub președinția I. P. S. S. Mitropolitului Moldovei.

Sunt de față atît Mitropolitul Primat, cît și Episcopul de Roman.

La ora 10 jum. soseşte și d. Arion, ministru de Culte.

Sinodul a respins cererea formulată de Mitropolitul Primat, de a fi scos de sub judecată, pe motiv că acuzarea nu e canonică, nefiind snsținută de trei archierei.

Mitropolitul Primat rîdică un nou incident.

❑ ***(Deranjîndu-se firul telefonic, în timpul convorbirei, cu corespondentul nostru, convorbirea n'a mai putut continua).***

Serbarea Selamlîkului

Salonic. — Sultanul a sosit aci și își va continua călătoria spre Monastir unde va asista Vineri la Selamlîk, în Moscheea.

Ișak-Pașa, Sultanul se va înapoia Sîmbătă la Salonic unde se va ambarca pe crucișătorul Barbarosza spre a se reîntoarce la Constantinopole.

Rezultatul alegerilor din Bulgaria

Sofia.—Azi au avut loc alegerile pentru marea adunare națională convocată la Tîrnova în ziua de 9 | 22 curent. Rezultatele nu sunt încă cunoscute. Totuși după aprecierile cele mai sigure guvernul va cîștiga o mare majoritate. Nu s'a întîmplat nicăeri nici un incident.

Fabrica de Uleiuri și Untdelemnuri
„O L E A"
Societate anonimă pe acțiune

Convocare

Domnii acționari ai societății anonime pe acțiuni „Olea" din Iași, sunt convocați în adunarea generală ce va avea loc în ziua de 23 Iunie 1911, stil vechiu, orele 5 p. m., în localul societății Iași, str. Zugravilor No. 66,

La ordinea zilei fiind:

1) Raportul censorilor.
2) Raportul consiliului de administrație.
3) Aprobarea bilanțului pe gestiunea anului 1910—11.
4) Descarcarea consiliului de administrație pe această gestiune.
5) Fixarea dividendelor.
6) Alegerea a 3 membrii noui în consiliul de administrație, în locul d-lor C. Crupensky, I. Swiceinsky și dr. Carol Konya căzuți prin sorți și
7) Alegerea censorilor.

Se atrage atențiunea d-lor acționari cari vor să participe la adunarea generală, că acțiunile și procurele trebuesc depuse la sediul societății cu cel puțin trei zile libere înainte de ziua fixată.

Cinci acțiuni dau dreptul la un vot. Nimeni nu poate avea mai mult de 10 voturi pentru sine și alte zece ca mandatar. Acționarii nu pot fi reprezentați în adunare generală, de cât tot printr'un acționar. Femeile, minorii, interzișii, persoanele morale, vor putea fi reprezentați prin mandatar care nu ar fi acționar.

Președintele Consiliului de Ad-ție
(ss). **Const. Crupensky.**

EPITROPIA GENERALA
a
Casei spitalelor și ospiciilor
Sft. Spiridon din Iași

Face cunoscut că în ziua de 10 Iunie a. c. oarele 10 dimineața se va ține în camera acestei Epitropii licitație publică prin oferte sigilate pentru aprovizionarea cu carnea necesară spitalului: Central, Pașcanu, Inst. Gregorian, azilul Balș și ospiciul Galata pe timp de un an.

Licitația se va ține conform art. 72—83 din legea contabilității generale a statului.

Concurenții sunt invitați a se prezenta în aceea zi insoțiți de o garanție provizorie în sumă de 2000 lei în numerar s'au efecte publice.

Condițiunile și ori ce informațiuni se pot vedea și lua în ori ce zi de lucru în cancelarea Epitropiei serviciul administrativ.

No. 04126 4 Iunie 1911.

Clinica BOALELOR DE OCHI
Dr. C. MICLESCU
OCULIST OPERATOR
S'A MUTAT str. Ștefan cel Mare No. 6
Casele magaziei Kahane Succesor
— *Consult. 3—6 p. m.* —

Local de Fabrică de vănzare

Local construit în 1910, solid și după ultimele cerinți hgienice, în str. Bucșinescu No. 12.

A se adresa la d. Moritz Rechler, fabrica de Ciorapi și Tricotage.

Localul a fost construit pentru o fabrică de Uleiu.

Zenobia și Teodor Ghiga, părinți, dimpreună cu Dimitrie, Aneta, Ionel, Frăsinica și Viorica, frați și surori, au durerea a înștiința pe rude, prieteni și cunoscuți de perderea mult iubitei lor

†

VICTORIA

încetată din vieață Duminică 5 Iunie, ora 5 dim. în etate de 17 ani și 8 luni.

Corpul se află depus la cimitirul Eternitatea, unde va avea loc și înmormîntarea Marți 7 Iunie ora 4 p. m.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziațiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA)
De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religiae indeferent) să se adreseze lui
L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES

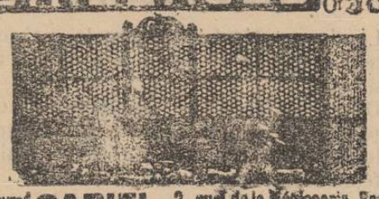

Daym GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
BORDES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 8 f.

Cereți numai:
Parfumul și Eau de Cologne Superioare
A. RALLET & Co. — MOSCOVA
Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
5 Medalii, Diplome
și alte recompense
Eau de Cologne
A. RALLET & Co.
Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, inlocuind cu totul esențele
De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.
Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primeste anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III și IV-a
Se primesc și inserții la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 27

Magazinul comertului in rate
— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —
Pune la dispoziția onor. public un mare
Depozit de Mașini de Cusut
pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.
Biciclete Brenabor
Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.
BICICLETE
Puch și Dürkopp
Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.
Mobile, Pendule, Căruciore și ori-ce accesorii

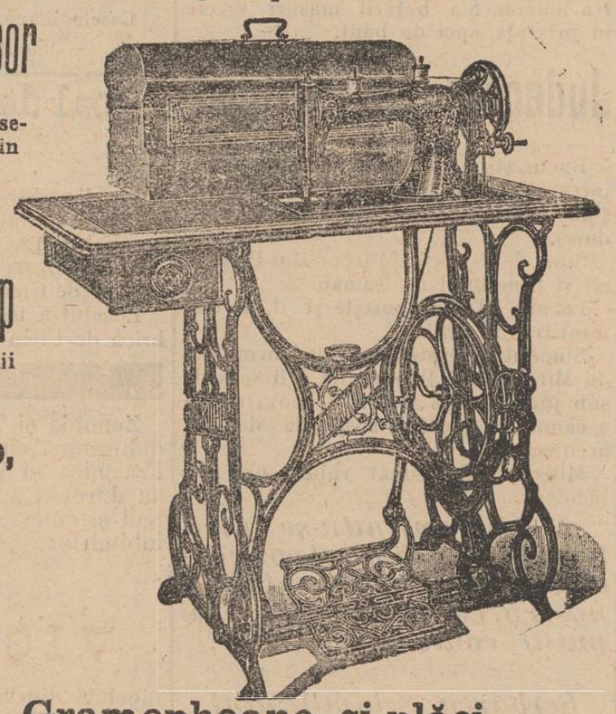

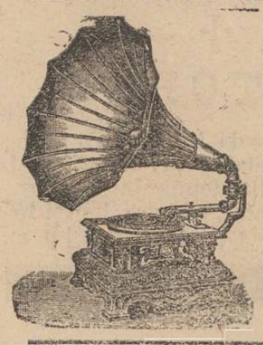

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

LABORATORUL DE
Produse Farmaceutice
Ioan Werner
FURNISORUL CURȚII REGALE
IAȘI

Coaltar Saponat. Puternic *desinfectănt în toaleta intimă a Damelor*, și în ori-ce ocazie unde se necesitează o *dësinfectare energică, ca plăgi cangrenoase, difterice, ulcere. ecseme, hemoroizi, prezervă boalele părților genitale* și mai este și un excelent mijloc conlra *mătreței capului.*
Sticla 1 leu 50 b.

Apă de toaletă de viorele. Higienic pentru întreținerea pielei corpului. O lingură la un litru apă de spalat corpul. *Costul sticlei 2 lei.*

Gudron Vegetal. *Lincore concentrată și titrată* contra tuturor afecțiunilor bronchiale ca: *Laringită, bronchită* (guturai) *pulmonare, tuse rebele, iritarea pieptului, phtisie pulmonară, dispepsie, asthma și catare de beșică.*
Doza 2—3 linguri pe zi în lapte sau în apă zaharată. *Costul 1 leu 50 b.*

5 ani de succes 5
Grădina Trajan
In fiecare seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.
Începutul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Fondată în anul 1858
Sucursala stabilită în România de la anul 1869.
Fonduri de garanții peste 200 milioane
Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.
LEI 7,142.000
Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.
Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.
Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78
Soc. Ancora încheie asigurări;
a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente in caz de invaliditate.
b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.
c) Caz de deces, cum și
Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.
Condițiuni de asigurare extrem de liberale.
Direcțiunea pentru Romînia, București.
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

Săptămâna viitoare
Tragerea clasei I-a
IUNIE 14 (27) MARȚI
Cumpărați deci de urgență ultimele lozuri norocoase:
1/8 loz numai lei 1.50
1/4 Lei 3. 1/2 Lei 6. 1/1 Lei 12.
Cel mai mare câștig al acestei loterii evtl.:
Lei 900.000
ROB. TH. SCHRÖDER
Casă fondată în 1870
IAȘI
Str. Stefan cel Mare No. 8
Centrala: Calea Victoriei 106 București.
Sucursale: Calea Griviței 96, Str. Lipscani 71; Brăila: Piața Sft. Archangheli (casa Ralli); Craiova: Unirii 69; Galați: Domnească 14; Ploești: Str. Basarabilor 1.

Fabrica de OGLINZI
ISRAEL BERGHER - IASI
Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910
Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.
Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.
Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.
Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La adminstrația ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabile

Tipografia H. Goldner, Iași Str. Mirzescu No. 17—Instalațiune cu motoare electrice executata de Ioban Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1321 Miercuri 8 Iunie 1911

Tulburarea din Biserică

Conflictul dintre cei doi arhierei ia proporții neprevăzute; ceea ce a părea la început ca o ceartă între doi călugări se preziată astăzi ca un proces de conștiință, care ar putea să aibă urmări cu mult mai grave.

Disputele religioase pe mulți dintre noi ne lasă reci. De aceia până acum mai toată lumea privea cu indiferență cearta dintre cei doi arhierei, și cu toate acestea 4 preoți, un licențiat în teologie și un Ierodiacon s'au aruncat în lupta pentru dreptate.

Mai ales cererea acestui din urmă, care avea o situațiune pe lîngă Mitropolit, care era licențiat în teologie, care făcuse studii speciale la Paris, unde fusese atașat pe lîngă Capela Romînească, care și-a părăsit dar toate interesele lui, pentru regularea unui caz de conștiință,—este simptomatică.

Ce va fi însă în ziua cînd hotărîrea Sinodului ar face din Episcopul de Roman o victimă și un martir?

Nedreptatea va face să se rîdice în picioare țara întreagă ca un singur om.

Să nu ne facem iluzii și să judecăm după precedente.

Au mai fost, negreșit, conflicte în Biserică, unele foarte recente.

Nici unul dintre cei pe capul cărora se dădea lupta însă, nu avea curățenia sufletească a Episcopului de Roman.

Ce îi se impută acestui slujitor al lui Dumnezeu?

Mania religioasă? Nu este oare în săși această acuzare dovada că chiar în fața acuzatorilor săi acest om nu are altă vină de cît aceia doar de a'și fi închinat întreaga sa viață în a urma calea Domnului?

I se impută caracterul lui înflexibil?

Imputarea este dreaptă.

In vremea noastră de lipsă de constanță, de lipsă de caracter, de transfugi religioși și de transfugi politici, —perseverența, energia și cerbicia Episcopului de Roman ne cam ulueste.

Oare d. Ministru al cultelor îi bănuește această intrasigență?

Ar fi suprem nedrept, pentru că nu e multă vreme de cînd i-o aprecia foarte.

Noi romînii avem un cusur: trecem cu vederea repede asupra păcatelor epocei noastre și lăsăm nepedepsită lipsa de caracter.

Nu credem însă, să se fi coborît romînul la acel grad de ticăloșie morală, în cît să nu simță că îi se frînge sufletul de durere cînd ar vedea că se condamnă, se scoate din Societate, cel mai frumos exemplu de caracter și de virtute pe care îl dă epoca noastră.

Să luăm aminte dar. Criza Bisericească, tulburare în suflete nu există încă.

Această criză, această tulburare va exista însă și cu o intensitate cum nu s'a mai văzut, în ziua cînd Sinodui ar da un verdict de condemnare în potriva Episcopului de Roman, fără să se fi dovedit mai înainte, de neadevărate faptele puse în sarcina Mitropolitului.

Teamă ne este însă că odată tulburarea aruncată în suflete, mulțimea nu se va mai mulțumi cu jumătate de dreptate—cu o dreptate relativă,—cum ar face-o acum, ci ar cere o epurare generală complectă, —*și nu credem că sf. Sinod poate privi cu liniște o atare eventualitate.*

CALOMNIATORUL

Domnul Cuza zice: „jurații au fost trași la sorți după dorința Cahalului; asesorii după aceiași dorință; președintele Curții tot astfel."

Dovada? O dă d. Cuza: președintele și unul din asesori sunt „ciracii" unui om politic, care a fost avocatul lui Socor; alt asesor, este căsătorit cu o evreică; jurații au fost trași la sorți d'intre partidele politice adversare d-lui Cuza.

Dacă toate au fost pregătite astfel, cum se poate, întrebăm noi, ca Socor să nu fi fost achitat?

Cum se poate, din contra, ca victima Cahalului să aibă cuvinte de simpatie pentru întrebările puse expertului?

Și mai ceva.

Președintele Cahalului, juriul și asesorii Cahalului, au fost trași la sorți — infam patriotic, cum pretinde d. Cuza — cu aproape **trei săptămîni** înaintea deschiderei Curții cu juri.

Și atunci cei doi magistrați fusese „ciracii" omului politic, și atunci al treilea judecător se afla „cuscru cu Socor" și atunci jurații trași la sorți aparținuse adversarilor.

De ce, avînd pentru el vreme de trei săptămîni, d. Cuza nu ceruse sau anchetă, sau strămutarea procesului la altă Curte — pe baza atîtor dovezi zdrobitoare de suspiciune ligitimă.

Și dacă n'a făcut-o — fiindcă, în realitate n'avea motiv, — de ce nu declară, ca argument pentru intinarea magistraturii, că va cere acum strămutarea procesului, cînd știe foarte bine, că în Septembrie, ca și în trecut, președinții vor fi trași la sorți de același prim președinte al Curții și jurații și asesorii, de acelaș magistrat al tribunalului?

Fiind-că e un calomniator. Un calomniator, care, cînd e tras la răspundere, retractează. A calomniat pe un doctor, acuzîndu-l că a provocat avort mortal unei femei.

Doctorul l'a tras în judecată.

Citiți articolul din urmă al d-lui Cuza, articol în care înjură magistratura, și vedeți ce spune despre acel doctor: „am fost dat judecății de Cahal, fiindcă mi-am exprimat *părerea*, că doctorul Goldenstein a provocat avortul unei fete creștine."

La strîmtoare mare, profesorul de Economie politică, are și „păreri" în chestiuni de faceri și de avorturi.

CONFESIUNI

Congresul medical ce a avut loc în orașul nostru, a avut chiar de la început efectul ne așteptat de la un congres de medici, de a pune în tensiune patimile politice. Intre medicii liberali, cari au venit jurînd în numele doctorului Cantacuzino și între cei conservatori, cari înjură încă în numele doctorului Bogdan, lupta s'a dat pe față, chiar din prima zi a congresului,

Nu ne-a privit această luptă, cu toate că rezultatul ei trebuia să fie speculat pentru succesul politicei locale, dacă președinția d-lui doctor Bogdan era să fie admisă. Totuși ziarul guvernamental local 'mi-a făcut în mod larg onoarea de a se ocupa de rolul meu în congres.

Am socotit supărarea zisului ziar ca avînd mai mult un fundament politic și n'am căutat a răspunde atacurilor personale, de oare ce în luptele politice, cine dă lovituri, trebue să se aștepte să și primească. Fiind-că, însă, în acele atacuri se striga alarma în potriva discreditului ce a-și fi aruncat asupra Facultății de medicină din Iași și fiind-că între cititorii acelui ziar sunt și de acei la a căror opiniune, țin, m'am crezut dator, pentru aceștia din urmă numai, să arăt care a fost în timpul congresului medical conduita mea și cum înțeleg eu, în afară de congres, prestigiul Facultății noastre de medicină.

Voi fi silit pentru aceasta să refac amănuntele congresului date de numitul ziar și fiind-că se poate părea că și narațiunea mea poate păcătui prin excesul favorabil mie, fac de la 'nceput declarațiunea că consimt la sancțiunea pe care chiar zisul ziar o cere. Dacă, adică, se va dovedi că este adevărat un singur cuvînt din cele ce a scris zisul ziar în chestia rolului meu în congres, consimt ca prezentele declarațiuni, scrise și subscrise de mine, să se considere ca demisiunea mea din sarcinele ce ocup în Iași; consimt la aceiași sancțiune, dacă se va dovedi că un singur cuvînt din cele ce voi spune mai la vale, nu este riguros exact.

Și acum să facem puțină istorie a congresului.

In prima seară a congresului, medicii trebuiau să fie reuniți la un fel de agapă dată de Primărie. La ora fixată, medicii reuniți în sala hotărîtă, au văzut că în așezarea mesei s'a ținut socoteală de aceleași considerente care mai tulburaseră deja ședința din acea zi a congresului: la locul de președinție a mesei, adică, era fixat biletul d-lui dr. Bogdan, cu toate că d-sa nu era președintele congresului; adevaratului președinte abia i se găsise loc. In jurul locului sfînt, prezidența superioară a otelului Binder avusese grija de a plasa vanitățile locale, în loc să dea atențiune musafirilor. Dacă se adaugă la acestea și faptul că oaspeții au așteptat trei sferturi de oră, fără să știe pricina întîrzierei mesei, precum și acela că după această așteptare au aflat că această pricină este nevenirea doctorului Bogdan, se va înțelege că această masă a început în o stare de tensiune a spiritelor foarte puțin măgulitoare pentru noi ieșenii.

După mai multe toasturi, congresiștii 'mi au făcut onoarea să 'mi ceară a spune și eu un cuvînt. Dacă am trebuit să cedez amabilității lor, am crezut că e nevoe să le răspund cu o amabilitate, mai ales cunoscută fiind lipsa complectă de amabilitate ce li se arătase până atunci.

Nu știu care ar fi situația unei gazde, care ar spune musafirilor săi la masă: beau în sănătatea mea, fiind-că sunt o gazdă model, fiind că v'am dat ocazia să vedeți o casa bogată și o primire regală; aceiași ar fi fost, situația mea, dacă aș fi făcut ceea ce 'mi-au cerut acei ce trăesc din adulațiune, adică dacă aș fi lăudat Iașul și pe profesorii săi. Pentru aceia în cuvîntarea mea am relevat faptul că în ședința de zi a congresului, dezbaterile cu totul splendide asupra chestiunei apărărei țărei în potriva holerei și ciumei, au arătat că avem un corp medical foarte luminat și pătruns de menirea lui; că acest corp este format la noi în țară, la nevoile țărei noastre, ceea ce 'i ridică cu atît mai mult valoarea și că nu mai suntem tributari de loc străinătății în ce privește studiile medicale ale tinerilor ce vor forma corpul nostru sanitar. Am adăugat că atît frumoasele dezbateri de peste zi, cît și avîntul ce au luat în general studiile medicale, se datoresc impulsului ce s'a dat Bacteriologiei de către școala de medicină din București, ceea ce între noi fie zis, nu puteam cu nici un chip să spun despre Iași, de oare ce noi nu avem catedră de Bacteriologie. Atît am spus și toată asistența poate mărturisi că n'am adăugat un singur cuvînt rău despre Iași.

Masa a luat sfîrșit, iar incidentul personal ce a urmat, a avut loc în stradă.

Acesta este, istorisește exact, incidentul din care acei ce caută adevărul în apă tulbure au scos tălmăcirile ce le au convenit. Tălmăcirile, ne aparat, sunt foarte comode și toți acei cari au văzut în faptul că congresul n'a acceptat prezidența de drept divin, o lovitură pentru Iași, au văzut o lovitură la fel în faptul că eu *n'am vorbit* despre Iași. Este întăia oară cînd cineva este acuzat pentru ceia ce n'a făcut și ca dovadă că numai o exaltare a demnității a făcut să se îmbolnăvească pe acei ce simt că uneori demnitatea lor trebue zguduită ca să nu adoarmă, este faptul că toți congresiștii au arătat a doua zi că școala de Iași n'are absolut nici un cuvînt să fie supărată de vorbele mele. Contrar afirmațiunilor ziarului local, nici un congresist nu m'a înfierat, nici unul n'a spus o vorbă despre cuvîntarea mea, ci tot ce s'a spus a doua zi avea de scop numai să pună la liniște pasiunile locale, care izbucniseră mai rău sub presiunea demnității președinților de onoare.

Fiind-că, însă, toată afacerea se învîrtește numai în jurul demnității Facultății de medicină din Iași și fiindcă nu vreau să vorbesc despre mine, ca să arăt că în orice ocazie am știut în această privință să merg pe drumul drept, voi arata celor ce au putut să creadă afirmațiile ziarului local al președinților de onoare, cum înțeleg demnitatea Facultății din Iași tocmai acei cari la ocazie fac pe santinelele neadormite la poarta acestei demnități.

Nu mai vorbesc despre lucrurile prea trecute sau prea prezente, din care se poate vedea ca unii din cerberii acestei demnități, au avut în diferite ocazii o conduită ceva mai puțin rigidă față de demnitatea școalei. Voi arata numai din o singură ocazie, cum apără în realitate aceată demnitate, acei cari la jurnale sunt foarte intransigenți.

In toamna trecută a fost vacantă la facultatea noastră de medicină, catedra regretatului doctor Botez; între candidați erau 6 din București și 2 din Iași. Să zicem că dintre cei 2 candidați locali, unul, adică eu, eram nul — precum zice ziarul sus pomenit — sau să zicem — cum a zis consiliul profesoral — că eram prea specialist în altă direcție. Mai rămîne al doilea candidat local, dr. Anghel, care era de 8 ani docentul acelei catedre, care suplinise de mai multe ori acea catedră și era bine cunoscut în Iași. Care a fost în acea ocazie conduita cerberilor demnității școalei? Doctorul Bogdan, pentru a-și menaja confirmarea din nou ca rector din partea ministrului Haret a uitat demnitatea Iașului și a făcut tot ce trebue, ca să fie recomandat unul din candidații din București, care era nepotul ministrului. A făcut ca d. dr. Demetriade să iscălească un raport favorabil nepotului, a făcut ca și ruda sa d. dr. Socor și prietenii politici să voteze pe același nepot care a și fost numit. Această numire a fost cea mai teribilă disprețuire a școalei din Iași, de oare-ce atunci cînd între candidați erau 2 docenți de la Iași, interesele personale ale gardienilor demnității au făcut să se aleagă unul de la București, care nu avea chemare nici pentru catedră— de oare ce era tot așa de specialist ca mine,—nici pentru Iași—de oare-ce îl onorează din drumul de fer,—nici pentru țară—de oare-ce s'a dovedit că nu e cetățean romîn. Ce trebue să spună acei cari asistă la aseminea spectacol? Că în mod hotărît această școală își merită soarta, dacă este dată pe mîna unor negustori de demnitate, cari, după nevoe, o dau mai eften sau țin la preț; că generațiile nenorocite de studenți, care formează marfa de sclavi ce se vinde în acest tîrg de interese, rămîn cu o nouă zguduire pe lîngă toate decepțiile zilnice, acea de a vedea că Facultatea de Iași este un trafic în care singura marfă care n'are trecere, este interesul instrucției studenților; ca, în sfîrșit, în tot cazul nu pot vorbi de demnitatea școalei, acei cari la ori-ce pas o trec mai întăi prin sita interesului lor.

Și acum, după ce am făcut dovada, că n'am atins întru nimic demnitatea Iașului, mai fac prin aceste declarații, încă o dovadă, pe care în nici un eaz n'o pot face reporterii medicali ai ziarului guvernamental local, acea, anume, că în chestiuni de demnitate știu să stau drept, iar în chestiunea interesului școalei de medicină, nu'l tîrguesc nici o dată în folosul meu.

Doctor Ștefănescu-Galați.

Mutuala universitară

Scandalosul examen de docență al tînărului Socor, continuă la Facultatea de medicină. Nu vrem să mai discutăm personalitatea candidatului, căci de așa ceva nici nu se poate vorbi; nu el candidează, ci tatăl său, iar rezultatul examenului rușinează—și acum ca și altă dată—nu pe candidat, care la examene a părăsit de mult acest sentiment, ci tot pe examinatorii, cari lasă să treacă asemenea păpuși.

Zilnic primim scrisori de la studenți în medicină, zilnic tinerii medici comentează în șoaptă noua batjocură a școalei și zilnic suntem îndemnați ca cel puțin noi să denunțăm scandalul pe care școala îl ascunde. Dacă sistemul iesuitic pe care'l patronează Facultatea de medicină, n'ar căuta să zugrume ori-ce manifestare liberă, prin teroarea notelor de la examene, suntem siguri că un aseminea examen s'ar ține sub ploaia de pietre a întregei studențimi îndignate.

Toată răspunderea nu revine candidatului, ci profesorilor cari patronează scandalul. Candidatul este dus de mînă, acum ca în totdeauna, este învățat să surîdă grațios juriului — singurul lucru pe care l'a învățat cu un succes boeuf—și se găsește de o dată, acum ca și altă dată, admis. Răspunderea, deci, cade asupra celor puși în capul școalei; asupra decanului, care uită că acolo reprezintă interesul școalei, nu al familiei; asupra do torului Socor tatăl, deci, care sub presiunea trecerei sale la profesori, îi silește, poate cu durerea în suflet, să tolereze și această batjocură.

Vina este apoi a profesorilor, cari nu vor să scuture o dată praful unui trecut care necinstește școala și să arăte că în fața științei copiii profesorilor nu au drepturi divine. Este de datoria lor să facă odată să dispară sistemul rușinos și dezgustător al oploșirei rudelor profesorale. Ori ce răbdare are o margine și dacă nu se va găsi energia care să rupă cu acest sistem, se vor trezi într'o bună zi cu toată studențimea înarmată ca pentru apărarea sfîntă a drepturilor ei, cu tot orașul, care știe să'și apere renumele bun al său și cu toții vor cere să se distrugă din temelie acest cuibar de orientalism și batjocură.

Orașul nostru a arătat în multe rînduri că ține la instituțiile sale și se revoltă la ori ce atingere a lor; s'a revoltat pînă acum cînd s'a încercat desființarea Facultății de medicină; dacă va vedea, însă că această facultate nu servește de cît pentru căpătuirea cîtorva, constituiți în societate de ajutor reciproc, va ști cu durerea în suflet să se despartă de un sistem care'l necinstește și va distruge singur ficțiunea care se cheamă Facultate de medicină. „De cît un vis searbăd mai bine nimic".

„Unul care ne scapă din vedere,— altul, care nu vede că pierde"

Domnul P. P. Carp, care a scapat lacrimi în Dunăre pentru mai mulți evrei, cari ar fi fost înnecați acolo pe timpul războiului, același Petre Carp are la Iași, un partid, care se lasă cu drag în interesantele brațe ale domnilor Cuza, Buicliu și Șumuleanu.

Se lasă în acele brațe, se supără apoi, supărare de pereți în lună de miere, pentru ca, la primul prilej, să recadă în acele delicate brațe.

Pe ziua de eri, spre pildă, partidul din Iași al d-lui Carp s'a supărat pe doi din amanți: pe d. Cuza și pe d. Șumuleanu. Supărarea se vede din gazeta partidului care, ocupîndu se în treacăt, de savantul chimist Șumuleanu, spune că pentru rîdicarea lui la rangul de profesor, în Senatul Universității, au votat: trei takiști, unul liberal și „unul care ne scapă din vedere".

Acel care „scapă din vedere" este d. profesor dr. Socor, junimist, care după ce la o consfătuire anterioară a Senatului, se abținuse de la vot, la ultima întrunire a votat pentru rîdicare, probabil fiind-că, în intervalul celor două întruniri, d. Șumuleanu reușise să producă o lucrare originală.

In altă ordine de idei—ziarul grecenist se arată supărat pe d. Cuza. După ce devenise organul de publicitate al „apostolului", după ce vitrina ziarului citat devenise una cu vitrina de alături a d-lui Cuza —se supără pe „apostol", căruia îi spune: „d. Cuza, cu procedeurile sale (în chestia magistraturii), în loc să cîștige, va pierde".

Supărări de acestea sunt foarte dulci și veți vedea că d. Șumuleanu va fi confirmat profesor definitiv și că magistratura, atacată deșanțat de „apostol", se va bucura oficial, de atîta „satisfacție cîtă îi dă *Evenimentul*.

Chiar cele două articole, așa cum sunt scrise, au o intensă notă de perfidie. Articolul privitor la d. Șumuleanu, urmărește să lovească pe d-rul Socor, al cărui nume „scapă din vedere", iar nota contra d lui Cuza, cu dulcea observație „că va pierde în ochii lumei", relevă numai instalarea unuia din magistrați, nu a întregei magistraturi, care a fost nedemn atacată.

Cărdășia nu se va desface. Va fi profesor d. Șumuleanu, fiind-că mai mare la consiliul permanent al instrucției este d. Virgil Arion, al cărui nume figurează al doilea printre conferențiarii de la Vălenii de Munte.

Domnului Cuza i s'a spus pe cine să atace și pe cine nu, dintre magistrații din Iași—și dacă va face ast-fel, nu va „mai pierde în ochii lumei"—va cîștiga.

Căci moravurile—bietele—trebue asanate și cu ignoranța d-lui Șumuleanu, care va fi profesor, și cu intinarea acelor magistrați, cari, treaba lor dacă sunt excelenți, dar două parale nu plătesc, dacă nu se coboară la profunzimele lui Bercea, avocatul lui Cuza...

Impresii din Apus

Coblenz.—Castelurile Stalzenfels, Laheck și Liebenstein.—St. Goar.

De la Neuwied pînă la Coblenz, Rinul nu prezintă așa de mare varietate, munții fug, iar apa trece în tot largul ei printre satele revărsate pe maluri. Insă și această monotonie aparentă e întreruptă de insulele verzi, în care se află și cîteva case.

Rinul se încovoae ușor pentru a ajunge la *Coblenz* și pentru a primi a-

Apollinaris

Apă minerală de cură şi de masă, cu o reputaţiune mondială

Recunoscută de Statul Prusiei ca apă minerală de întrebuinţat de toată lumea.

Medalia Statului Prusiei, 1902. Grand Prix Bruxelles, 1910.

pele *Mozelei* peste care este aruncat un pod în 14 arcade datînd din secolul al XII-lea.

Coblenz nu-i un oraş aşa de însemnat, dar poziţia lui este minunată. Pe malul Rinului şi al Mozelei, s'a ridicat în faţa punctului în care aceste 2 ape se întîlnesc — statuia enormă a Imparatului Wilhelm, care predomină întreg oraşul.

De aici un pod peste Rin duce la citadela *Ehrenbreitstein*. De pe terasa acestei citadele se vede tot Rinul şi tot cursul Mozelei, pe care Al. Dumas o numeşte: „biata fiică a Franţei logodită în străinătate după un străin, pe care n'o poate mîngîia podul ce i s'a dat ca o coroană, de către bătrînul ei soţ."

Panorama ce se desfăşoară de pe această terasă e una din cele mai frumoase ce pot exista.

De la Coblenz e uşor de dus la *Ems*, care e foarte aproape.

Ems este o staţie balneară cu ape termale, aşezat pe apa *Lahn*, afluente al Rinului, între nişte munţi admirabili. Printre copacii verzi se întrezăresc turnuleţele vilelor, iar în vale clădirile frumoase, în care sunt isvoarele minerale. Unele instalaţii sunt din cele mai elegante. Alee de copaci bătrîni umbresc malul apei, pe care alunecă uşor *autocanot-urile*...

*

Pe stînga Rinului apare castelul *Stolzenfels* la picioarele căruia se întinde drăguţul orăşel *Kapellen* — devenit muzeu după ce a fost restaurat de către Friederic Wilhelm IV. Aici, între anii 1300—1400 arhiepiscopul din Colonna aduna pe alchimişti ca să găsească legi de chimie.

Pe culmea maestoasă din faţă se vede fîlfîind drapelul Castelului *Lahneck* care e restaurat cu mult gust.

In rînd cu aceste şi pe o înălţime care prenomină orăşelul *Braubach* e castelul *Marksburg* — vechia închisoare a ducatului de Nassau — bine conservat.

Intre aceste două castele *Lahnech* şi *Marksburg* pe partea Rinului opusă lor, e *Königsthul* — faimosul scau regal — care a fost dărîmat în 1802 de către Francczi. Acest scaun constă dintr'un edificiu mic cu 7 faţete. Pe scaunele de piatră din el se aşezau electorii Rinului: *electorul din Colona, cel din Trèves, din Mainz* şi *electorul palatin*. Ei se adunau aci pentru a delibera interesele Germaniei. Locul fusese ales pe motiv că e punctul în care cele 4 teritorii se ating, ca razele unei stele.

După o curbă bine simţită Rinul trece chiar pe lîngă *Boppard* — numit Nizza Rinului. E un oraş foarte interesant. Unele case şi au păstrat caracterul din Evul mediu. Sunt biserici curioase şi un turn negru de vechime, în mijloc, care-i dă un aspect arhaic. Indărătul acestui oraş se înalţă culmi verzi care i fac un cadru frumos.

*

Mai la deal şi pe dreapta Rinului se înalţă trufaşe două ruine de castele *Liebenstein şi Sterrenberg*, cunoscute mai bine sub numele de *„Cei doi fraţi"* de care se leagă o legendă duioasă".

Signorul Liebenstein avea doi fii cari sămănau aşa de bine, încît şi rudele îi confundau. Ei trăiră în perfectă armonie până la vrista de 25 ani, cînd iubiră amîndoi pe aceiaşi femee. Ei o disputară prin arme. In momentul luptei iubita lor auzind despre aceasta, alerga spre locul nefast. Ajunse însă prea tîrziu, căci îi găsi pe amînoi scaldaţi în sînge...

Ea intră în monăstirea „Marienburg" care există lîngă Boppard, transformată astăzi în băi.

*

Deasupra satului *Welmic*, iarăşi pe o înălţime, este o ruină locuită până astă-zi de spectre şi istorii înfricoşătoare de vaete şi flacări, care se văd în timpul nopţii eşind din turnul numit „die Mäuse".

Prin secolul al 12-lea în acest castel locuia un mic burghez, care avea în faţă pe o altă înălţime pe un segnor „Katzenellenbogen" al cărui castel mai pompos — din Katze numit — îl plîndea în tocmai ca miţa cu şoarecele.

La picioarele acestei din urmă stînci se întinde pe mal „St. Goarhausen" de de unde se fac multe excursiuni prin văile şi munţii de prin prejur. Aceste locuri poartă numele de *mica Elveţie*.

*

Pe malul din faţă e St. Goar — una din cele mai plăcute localităţi renane cu bulevarde de a lungul malului, predominat de formidabile ruine „Reinfels". Pentru cucerirea acestui castel fu nevoe de o armată de 24.000 oameni Napoleon îl distruse în 1807.

Oraşul şi-a luat numele de la St. Goar, care la început fu barcagiu. El era contimporan cu Carol cel Mare şi deci martor luptelor contra credincioşilor.

Trecînd lumea cu barca de la un mal la altul îşi făcuse obiceiu să boteze în apă pe orice eretic — ne spune Alexandru Dumas.

Şi pentru ca botezul să nu-şi piardă din puterea lui binefăcătoare sfîntul barcagiu aruncă în fluviu pe noul cîştigat, cu credinţa ca îndată ce va închide ochii va căpăta Paradisul. Şi fiind-că noaptea îi apăru sufletul celui înecat, care-i mulţumi de fericirea ce i-o dăduse St. Goar nu mai lasa să treacă niei o zi fără să nu facă o nouă convertire.

Iar cînd trebuia să treacă pe vre-un creştin atunci el îl lua cu ermitajul său pentru a l trata cu toate bunătăţile aduse tot de cei pioşi.

Auzind Carol cel Mare de isprăvile sfîntului, voi să-l recompenseze. Pentru aceasta se prezinta lui St. Goar *incognito* ca să l treacă peste Rin. Dar fu recunoscut. Ajunşi pe malul celalalt. Sfîntul ţinu să trateze pe Imparat cu nişte vin dintr'un loc renumit. Carol cel Mare îl cumpără p. St. Goar şi-i făgădui un poloboc şi un colier — făurite de fermecătorul Merlin. Polobocul avea darul de a fi plin totdeauna — dacă nu se dădea drumul robinetului; iar colierul pus la gît avea facultatea de a lăsa să treacă, s'au nu, vinul în stomach — după cum cel care-l bea era sau nu cr·ştin. Ereticul muria strangulat fără să bănuiască de unde îi vine pedeapsa.

Maria C. Buţureanu

OAMENI ŞI LUCRURI

Invocăm pe d N. Iorga!

Am reprodus — în „Opinia" de la 4 lunie — o serie de Epigrame anti-medicale din volumul d-lui A. C. Cuza, în legătură cu un incident petrecut la congresul medicilor în Iaşi. Două din cele peste 20 de epigrame, d. Cuza le dă ca traduse. Noi însă am exprimat — în mod incidental — bănuiala că şi *între cele originale* se află unele compilate, ori imitate. N'au trecut decît două zile la mijloc şi, mulţumită unui cetitor care vrea să rămînă anonim, putem aduce astăzi întăia dovadă despre modul cum, pe vremuri, naţionalistul de astăzi îndrăgea străinii şi îşi fabrica producţiunile... originale cu ajutorul lor.

Epigrama d-lui Cuza:

Iehova din lut, se zice,
Că pe om l'ar fi făcut,
Iar din oameni vii, amice,
Tu faci lut.

se găseşte *în întregime* la M. G. Saphir. „Humoristische Vorlesungen", vol. III „Universal-Bibliothek" No. 2603.

Der Himmel und die Aerzte
arbeiten sich in die Hände:
Der Himmel hat aus Erde den Menschen gemacht
der Arzt macht den Menschen wieder zur Erde.

Rînduite în formă de versuri, frazele lui Saphir pun mai în relief apropierea de idei şi de cuvinte.

Iată în traducere ce spune glumeţul Saphir în citatul de mai sus:

Cerul şi doctorii — îşi dau mînă de ajutor.

Cerul a făcut pe om din ţărînă; doctorul preface iară în ţărînă pe om.

Epigramistul romîn a înlocuit „Cerul" cu „Iehova", ca să complecteze pe Saphir, care aparţinea neamului lui Iahvè. Dar *nimic* n'a adăogat, nimic n'a pus de la sine, d. A. C. Cuza, afară doară de banale două rime.

Cînd am vorbit de asemănarea între epigrama neamţului Roderich şi acea a d-lui Cuza, d-sa a invocat — pînă la un timp — argumentul întăietăţii. La Saphir îndoială nu se încape; d. Cuza a fost contemporan numai cu *opera* humoristului mort şi din ea, de-a dreptul, a luat epigrama în chestiune.

Poate fi vr'o îndoială?

E oare şi aci nevoie de un literat-expert?

Dacă s'ar crede că este nevoie, invocăm pe cel mai... nepărtinitor în materie, pe d. N. Iorga, rugîndu-l a se rosti: dacă se poate o mai grosolană imitaţie şi dacă se poate susţinea că epigrama romînă e originală. D. Iorga are cu atît mai mult căderea de a-şi spune cuvîntul, cu cît e imaculat: *nu şi-a spus pînă astăzi părerea în ce priveşte plagiatul Poporaţiei*, după cum pînă la 6 Iunie nu se pronunţase în chestia... Sinodală.

... Iată o nouă pagină de anexat la dosarul procesului din Septembrie, dacă mai e loc pentru asemenea mici... anexe în voluminoasele dosare ale naţionalistului iaşan.

Rodion

Litere-Ştiinţe-Arte

Ce devine celebru.—Nu numai cărţile au soarta lor, după vechi 1 dicton al latinilor,—dar şi fie care vorbă, fie care formulă. Bună oară acea fericită... reţetă cunoscută în terapeutica discretă a unor anumite afecţiuni,—formula lui *Brou*.

Iat'o dintr'odată ajunsă la o celebritate, pe care născocitorul ei nici n'o visa macar, cînd a dat peste compoziţia tradiţională: 2 grame de acetat de plumb, 1 gram de sulfat de zinc, 4 grame de tinctură de plumb şi de catechu 200 grame apă distilată.

O reţetă ca multe altele, modestă ca preţ şi ca întrebuinţare,—o reţetă aproape inavuabilă. la îndămîna celor modeşti,—discipoli ai Venerei iubitoare de tinereţe şi de petreceri.

A trebuit s'o amintească o înaltă şi sacră personalitate într'o scrisoare discretă şi a trebuit ca, printr'o întîmplare, să ajungă acea scrisoare în publicitate, ca să dobîndească acea compoziţie o celebritate scandaloasă şi să fie acest cuvînt... magic obiectul de convorbire a tuturora.

O împrejurare funestă care a făcut o tristă celebritate unor simandicoase feţe, dar care a făcut norocul şi succesul unei doctorii—poate pentru binele multora.

Nu e oare şi aci degetul... Providenţei?...

*

„Les fleurs du mal", au apărut de mult în traducere germană, tot de-asemenea şi „Mon coeur mis à nu". Iată că acum traducătorul operilor de mai sus, ale lui Baudelaire, Erich Oesterfeld, scoate în traducere, sub titlul „Die Vorhoelle" (Purgatoriul), şi bucăţile condamnaţe împreună cu altele de o valoare inegală ale marelui poet. Se înţelege că acest din urmă volum n'a putut fi pus în comerţ în ţara lui Jagow.

*

Maximilian Harden, fugosul polemist a scris de curînd în revista sa Zukunft un articol plin de batjocure împotriva „goethemaniei".

Găseşte şi poate pe bună dreptate, ridicul să te extaziezi în faţa fie cărui peticel de hîrtie scrisă, pe care nemuritorul autor al lui „Faust" l'a lasat să cadă în coşu i de lîngă masă.

*

A propos de Goethe. Se anunţă din Londra că una din cele mai importante piese ce lipsea încă arhivei corespondenţilor între Goethe şi Schiller a fost acum definitiv perdută pentru Germania. E vorba de o scrisoare adresată de Schiller lui Goethe şi în care făcea extraordinar de importante aprecieri asupra sa însuşi.

Această scrisoare s'a vîndut la o licitaţie în Londra cu 3500 mărci şi a fost cumpărată de firma Quaritschi, probabil pentru un american.

*

In semestrul acesta de vară universitatea din Berlin numără 7344 studenţi şi 695 studente.

*

❑ A apărut o lucrare interesantă „Anuarul Socec" pe 1911 pentru întreaga ţară.

Lucrarea tipărită cu multă îngrijire conţine peste 2000 pagini şi este împărţită în două părţi: Partea I cuprinzînd Capitala cu tot personalul autorităţilor (ultime schimbări), instituţiuni, şcoli, biserici, spitale, Cercuri şi cluburi, Presa, societ. de binefacere şi ajutor mutual, etc., adrese particulare, adresele comercianţilor, industriaşilor, meseriaşilor şi profesiunilor libere, societ. comerciale anonime pe acţiuni şi cooperative cu consiliile de administraţiune şi personalul conducator, toate aranjate sistematic în ordine alfabetică.

Partea II-a cuprinzînd în aceiaşi ordine toate datele de mai sus din comunele urbane şi rurale din ţară.

Intreg această dificilă lucrare alcătuită cu multă îngrijire se prezintă cu totul în condiţiuni de superioritate faţă cu lucrările similare apărute pînă acum la noi în ţară.

Felicităm casa „Socec" pentru reuşita acestei lucrări şi recomandăm călduros tuturor „Anuarul Socec" atît de necesar zilnic fie-căruia.

*

STRUNA ZILEI

GHINION

«Eu la cărţi n'am avut noroc nici-odată» scrie d. A. C. Cuza în «Neamul» de la 6 Iunie.

La cărţi, ce-i drept, n'avu noroc:
De cîte ori s'a încercat
La împrumut şi la furat—
Sărmanul—a fost prins pe loc.

INFORMATII

❑ **Soldaţii şi munca cîmpului.**—*Ministerul de război a luat următoarele măsuri în ce priveşte munca cîmpului;*

1) Afară de oamenii ce se trimit pentru strîngerea paelor necesare cailor, ministerul nu mai îngădue de a se trimite silit să lucreze la particulari.

Invoeşte însă, şefilor de corp de a întocmi liste de oamenii, cari ar dori să se angajeze de buna voia lor a munci la proprietari sau arendaşi, dacă le-ar conveni ofertele ce le-ar face aceştia.

Comandanţii de corp sunt autorizaţi a primi oferte de la agricultori şi a le pune în vederea oamenelor.

❑ *Miniştrii de interne şi domenii se ocupă cu studiarea modificărilor ce sunt de adus legei învoelilor agricole.*

D-lor au cerut în mod verbal, membrilor consiliului superior al agriculturei să le comunice observaţiile ce au de făcut asupra actualei legei.

❑ Asanarea moravurilor.

Citim în *Conservatorul*: „amicul nostru d. Pascal Toncescu a plecat ieri la Paris, unde va sta mai mult timp. Va consulta somităţile medicale asupra boalei de care sufere de mult timp".

Are parale d. Toncescu să stee mai mult timp la Paris şi să consulte somităţile medicale din oraşul lumei.

Ptiu—asanare!

❑ Domnul Axente Frunză, care a fost numit în comisia pentru examinarea învăţătorilor la capacitate, a demisionat.

Ministrul n'a numit încă pe nimeni în loc.

❑ S'a acordat dreptul de a vinde produsele monopolizate de stat, d nei Zamfira Carp, comuna Golăeşti; d-lui Gh. Pietraru, comuna Aroneanu şi d lui C. I. Petrescu, în comuna Rediul Mitropoliei, jud. Iaşi.

❑ Producţia de gimnastică a şcoalelor secundare de fete, Oltea Doamna şi Mihail Sturdza, amînată Duminică 5 Iunie, se va ţinea în grădina Copou, *Mercuri 8 Iunie orele 4 p. m.*

❑ „Unirea Educatoarelor Romîne" îşi va ţinea şedinţa muzicală de încheierea bimestrului, *Joi 9 Iunie, orele 5 p. m.*, în localul şcoalei secundare „Oltea Doamna".

❑ Ministerul Instrucţiunei a aprobat Istoria Romînilor pentru clasa IV-a secondară de A. D. Xenopol, ca manual didactic pentru şcoalele secondare. Aceasta în urmă avizului consiliului permanent al Instrucţiunei.

❑ **O nuntă.**—Duminecă, 5 Iunie a. c., s'a celebrat căsătoria civilă şi religioasă a d-rei Magdalena S. Teodor cu d. Gh. Triandaf, învăţător în Frenciugi. Căsătoria s'a celebrat în Negreşti, nuni fiind d-na şi d. Gh. Ghibănescu şi d-na şi d. Petre Popescu. Cununia a fost cetită de preutul Mogoş. După cununie a urmat bal în una din sălile de clasă la şcoala din Negreşti. La orele 2 noaptea s'a servit masa. In tot timpul mesei a cîntat orchestra d-lui Vicol din Vaslui.

Dintre invitaţi notăm, d-na şi d. C. Motăş, d-na şi d. Georgescu judecător, d-na şi d. Cristea Gagos din Frenciugi, d-na şi d. Cerchez farmacist, d-na şi d. Arghirescu, dirigintele of. postal, d-na şi d. dr. Brăileanu medic spitalului, d-na şi d-ra Gherghiceanu, d-na şi d. C. Cristescu controlor, d-na şi d. M. Roşca perceptor, d-na şi d. Costinoi dirigintele şcoalei de meserii, d-na şi d. N. Savin administrator moşiei Negreşti, d-na şi d. M. Ignat, d-na Zoe Iacob, d-na Sofia Teodoru, d-ra Mat. Mircea; apoi domnii Antohi învăţător, Mihalciuc învăţător, Mogoş avocat, I. Găluşcă stagiar, Cerchez arendaş Frenciugi, căpitan Mircea din Vaslui, V. Jecu telegrafist gara Buhăeşti.

S'a toastat pentru noii căsătoriţi. Petrecerea a durat pînă la ziua albă „cu plecată linişte şi cinste, deplinătoare la toate rînduelile şi a dritului" nunţii, după cum sună pontul al 16 din hrisovul domnesc al întemeierei Tîrgului Negreşti, aşa după cum a bine-voit a impune condiţii tuturor celor ce se vor aşeza cu şederea pentru alijveriş în tîrguşor, proprietara de pe atunci Eufrosina Rosăt, sau vor face nunţi.

❑ Duminică a avut loc botezul copilului Adrian Profir, al soţilor Profir, apreciaţii artişti ai teatrului local.

Naşi au fost: doamna Athena Georgescu, artistă, şi d. M. Sadoveanu directorul teatrului.

❑ Directorul general al teatrelor, d. I. C. Bacalbaşa, a plecat să visiteze teatrele principale din Viena, Berlin şi Paris.

❑ Repetiţiile la teatrul naţional din Bucureşti vor începe la 10 August, iar stagiunea va fi deschisă la 15 Septembre.

❑ Băiatul Al. Vasiliu, de 14 ani, din mahalaua Lăutari, umblînd pe lîngă nişte vase cu spirt ale lui F. Stern, cărciumar, strada Ghica Vodă, a avut imprudenţa de a atinge unul din vase cu un chibrit aprins. Spirtul din vase exploadînd, băiatul Vasiliu s'a ales cu arsuri foarte grave.

❑ La T.-Măgurele se va rădica, de către partidul conservator de acolo, o statuie regretatului general Manu.

❑ Gestiunea ultimei administraţiuni comunale de Vaslui, va fi cercetată, în urma reclamaţiilor primite, de un inspector financiar.

❑ Două vagoane de marfă s'au ciocnit ieri în gara Scînteia, deraind. Din această cauză expresul Bucureşti trebuind să se oprească mai mult în acea staţie, a sosit în Iaşi cu o întărziere de 40 minute.

❑ Postul de perceptor, pentru care s'a vîndut cc. Naiman Paraschivescu, este încă vacant. S'ar fi hotărît numirea d-lui Bonciu, fost comisar.

❑ Doamna Elisabeta Andreescu, care a încercat să se sinucidă ieri, se află în afară de ori ce pericol, graţie spălăturilor stomahale ce-i au fost făcute la timp.

❑ Noul program de astă seară Marţi 7 Iunie, din noua grădină Trajan, a cinematografului Pathé-Freres, cuprinde între altele: James, Lilly şi cîinele Black, o aventură tragi-comică al cărei erou—intelegentul cîne Black—salvează viaţa a doi copii, Iubire de student, roman, Geloasa de Nelly, comedie —Secretul lăzei, dramă, Pathé Journal cu sporturile săptămînale.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

❑ După un ordin al Ministerului de instrucţiune, serbările de gimnastică, ale scoalelor secundare de băeţi, nu vor mai avea loc în comun, ci de fiecare şcoală în parte, în localul ei.

Aceste serbări vor avea loc Duminica viitoare.

❑ Toate cercurile politice din Huşi sînt preocupate de faptul că d. A. Mandrea n'a fost înaintat preşedinte la Tribunalul Fălciu. Reprezentanţii din parlament erau aşa de siguri de numirea d-lui Mandrea că începuse a se lua la harţă cu aleşii Bărladului, cari stăruiau să mute pe d. Dimitriu de la Tutova la Fălciu. Rezultatul a fost că d. Mandrea a rămas nu numai nenumit la Tutova ori Fălciu, dar nici măcar înaintat. Toţi se întreabă: care să fie cauza acestei neatenţii din partea prea atentivului ministru de justiţie?

Tot atîta discuţie provoacă nenumirea d-lui avocat Gh. Moisiu, de şi se luase formale angajamente de d. V. Peiu, alesul senator al col. I

In cercurile parlamentarilor din Fălciu se explică ca un succes al d-lui Gr. Vericeanu, care a reuşit să-şi plătească poliţa, către cei 2 magistraţi şi colegi de barou.

❑ ***Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.***

Dacă voiţi stomah sănătos cu digestiune uşoară;
Dacă voiţi a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINŢAŢI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,

Apele Mineralizate Sinteza

cu bază de **Bicarbonat de Sodă şi Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, Iaşi
Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou şi la toate restaurantele şi debitele de băuturi din oraş.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observaţi bine pe plomba de inchidere şi pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

Ultime INFORMAŢII

❑ *Sacrificarea d-lui Stamatiu, ajutor de primar, a fost definitiv hotărîtă. Domnul Cosmovici a fost însărcinat să-l sîcîie pe colegul său, pînă se va plictisi şi va demisiona—d. Stamatiu.*

Domnul M. Mavrodi, consilier comunăl, este desemnat a fi ales ajutor de primar.

❑ *Un domn bine cunoscut în Iaşi, avînd să se înfăţişeze astăzi, ca martor, cu mandat de aducere, la secţia 1-a a Curţii, a fost rîdicat de la domiciliul său, dimineaţa la orele şapte, şi ţinut la comisia IV-a pînă la orele 11, cînd a fost condus la palatul de justiţie.*

Să cerceteze prefectul cazul şi să pedepsească pe poliţistul vinovat.

❑ *Greciniştii umblu să lupte în alegerile pentru Camera de Comerţ din Iaşi.*

Au propus unora fel de fel de combinaţii şi s'au oprit, în urmă, la susţinerea unei liste, în fruntea căreia vor pune, se zice, numele d-lui C. Cerkez, agricultor, domiciliat în Lungani.

❑ *P. S. S. Episcopul de Roman a adus Primatului şi acuzarea, că a făcut cură, ani d'a rîndul, la Aix la Chapelle.*

Faptul este perfect exact. Dar exact mai este, că I. P. P. S. S. n'a fost singur *la Aix; există o fotografie, care dovedeşte, că I. P. S. S. n'a fost singur.*

❑ *Ca un adevărat exces de asanare de moravuri, s'a pus pecetea, cu numele facsimilat al M. S. Regelui, pe un decret care acordă Coroana României în gradul de cavaler lui Florea Tutunaru, vestitul poliţai al Romanului.*

Veritabil cavaler! Noroc, zeu, că acest cavaler al regimului d-lui Toni Arion, are mai multe condemnari penale de cît decoraţii!

❑ *Asupra examenului de docenţă al tînărului Socor se află zilnic lucruri extra-ordinare. Din juriul examinator au fugit pînă acum doctorii Leon şi Sculy. N'au primit să facă parte nici doi de la Bucureşti, nici dr. Cosmovici de la Iaşi. Fug profesorii ca de ciumă, de acest examen care... miroase. Doctorul Manicatide care a primit să figureze în juriu, a desminţit energic aserţiunile celor interesaţi, după care prezenţa sa în juriu şi acceptarea sa, ar fi în legătură cu numirea sa ca medic la pavilioanele de izolare.*

In adevăr această numire se face de Epitropia Sf. Spiridon, care n'are astă-zi nici un zor să menajeze interesele doctorului Socor.

❑ *Camera de punere sub acuzare primind apelul primului procuror, a confirmat mandatul de arestare lansat contra negutitorului falit I. Ch. Dresner.*

❑ *Un enorm ghişeft se petrece la construirea palatului de justiţie din Iaşi—de la venirea ca ministru a d-lui Mişulică.*

Lucrul a fost suspendat pînă mai dăună-zi, de oare-ce intervenise stăruinţi pentru neaprobarea licitaţiei pentru instalacea caloriferelor.

Domnul Mişulică, ministrul a fost părît la tatăl său, Nabobul, că tolerează asemenea gheşefturi şi altele, cari uşurează lui Pascal Tonceacu călătorii la Paris.

❑ Din cei mai loviţi în urma dezastrului cu grindină, ce a căzut în judeţul Fălciu şi pe valea Crasnei, a fost d. Ionică Dobreanu, fost deputat liberal.

Torentul a fost cu atîta furie că a înomolit toată sămănătura.

❑ O echipă de 80 de elevi ai liceului Naţional din Iaşi, aleşi din trei clase, va pleca Joi dimineaţa, în excursie, la Hîrlău sub conducerea d-lui profesor de ştiinţi C. Ionescu.

❑ Proprietarii şi arendaşii de moşii din judeţul Iaşi vor fi invitaţi să comunice comandamentului corpului IV de armată, preţurile cu cari ar putea furniza furajul necesar cailor garnizoanei din Iaşi.

❑ In prejudiţiul doamnei Elisa Ernest Vîrnav, proprietara moşiei Sofroneşti, judeţul Roman, un însemnat furt a fost operat — probabil de lucrătorii Filip Cuz şi Tanase Catudela.

❑ Biroul electoral la alegerea pentru camera de Comerţ, în ziua de 19 Iunie, va fi prezidat de d. judecător Hipolit Mîrzescu.

❑ Un concediu de zece zile, cu începere de astă-zi, a fost acordat d-lui prim-preşedinte al tribunalului de Iaşi. In acest timp afacerile vor fi girate de d. preşedinte Diaconescu.

❑ La şcoala normală „V. Lupu" a început astă-zi examenul de capacitate al învăţătorilor.

Comisia se compune din domnii d. D. Pompeiu şi Ursu, urmînd să se numească încă unul.

❑ Iată ce este Romînia, după definiţia ce o dă d. Iorga în numărul de astăzi al *Neamului*: „o ţară de automaţi şi de automobile, cu tot atîtea fumuri şi consumaţie de benzină".

❑ Joi, 9 Iunie, la orele 4 d. profesor Fedeleş va dezvolta la Universitate o conferinţă despre „Hazard". Ce este şi poate hazardul pentru individ şi viaţa socială.

❑ **Judiciare.**—Cu rechizitorul procurorului general, au fost daţi judecăţii jandarmii Gh. Călin şi Gh. Iacob, din Miroslăveşti, jud. Suceava şi şeful postului de jandarmi din Cristeşti, Roşu, cari au maltratat pe ţăranul Gk. Toader Ciobanu, aplicîndu-i lovituri cu un fer roşu.

Actul medico-legal, făcut de d. dr. C. Bărbulescu, constată faptul şi arată că ţăranul Toader Ciobanu, are 25 de plăgi pe ambele fese, produse de lovituri cu ferul roşu.

Procesul se judecă astăzi la secţia II-a a Curţii.

— Meseriaşul Mihai Postişesu, fost preşedinte al camerei meseriaşilor din Tg. Ocna, făcîndu-se vinovat de abuz de încredere, a fost condamnat de tribunalul Bacău, la 3 luni închisoare, pedeapsă care a fostă întărită astă-zi de secţia II a Curţei.

— D-rul Naum Alexandrofi din comuna Brusturoasa, mergînd să constate un caz de tusă convulsivă la băcanul Sandu Rafailă, ambii s'au luat la ceartă calomniindu se.

Tribunalul i a condamnat la cîte 10 lei amendă şi curtea în şedinţa de astă zi a menţinut pedeapsa.

Ultima oră

Bucureşti 7 Iunie

CONFLICTUL BISERICESC

Episcopul de Roman prezintă un nou document

Şedinţa de aseară a Sinodului

Bucureşti. — In şedinţa de eri dimineaţă, după cum am arătat în „Opinia" apărută aseară, sinodul a respins toate cererile făcute de I. P. S. S. Mitropolitul Primat, pentru a fi scos din cauză.

Orele fiind înaintate, şedinţa se ridică, rămînînd să se continue la orele 5 seara.

*

La ora 5, I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, care prezidează, declară şedinţa deschisă.

Sunt presenţi toţi membrii sinodului, d. Ministru Arion, precum şi cei 2 Inalţi Prelaţi, a căror judecată urmează să aibă loc.

Se citeşte şi se aprobă procesul verbal al şedinţei de dimineaţă.

*

E rîndul I. P. S. S. Episcopul de Roman, care e întrebat, dacă are ceva de spus, înainte ca sinodul să intre în judecarea fondului.

Episcopul de Roman, se ocupă în trăsături mari, de acuzările ce i-a adus Mitropolitul Primat.

Analizează punct cu punct acele acuzări, pentru a dovedi apoi netemeinicia lor.

Apoi I. P. S. S. Episcopul de Roman, comunică un nou document.

Acest document, e copia de pe o scrisoare adresată unui domn Teodorescu de către actualul Mitropolit Primat, de pe vremea cînd era episcop de Rîmnic.

Prin această scrisoare, Mitropolitul Primat se exprimă în termeni necuviincioşi faţă de membrii sinodului, cărora li aduce diferite grave acuzări.

*

Cetirea acestei scrisori, provoacă o vie emoţie.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei cere episcopului de Roman de a prezenta scrisoarea în original.

Episcopul de Roman, răspunde că nu posedă în acest moment originalul scrisoarei, care se află în posesiunea unui martur, pe care sinodul a refuzat să-l asculte.

Episcopul de Roman, totuşi adaugă:

„— **Voiu satisface însă dorinţa exprimată şi voiu aduce scrisoarea în original, la şedinţa viitoare**".

Mitropolitul Primat nu neagă autencitatea scrisorei, îi spune numai, că s'a acuzat pe sine însuşi.

Cu vehemenţă, episcopul de Roman, adresîndu-se Mitropolitului Primat, îşi exprimă mirarea sa, cum de a putut calomnia pe membrii sinodului, faţă de un catolic, ştiut fiind că acest domn Teodorescu trecuse la catolicism.

Mitropolitul Primat nu răspunde.

*

Orele fiind înaintate, episcopul de Roman, cere o păsuire pentru a-şi pregăti apărarea.

Sinodul admite cererea, şi azi amînă şedinţa, pentru azi la orele 5 seara.

Ancheta de la R.-Vîlcea

Bucureşti.—Ministrul de instrucţiune a însărcinat pe d. Zăhărescu, inspector general al învăţămîntului secundar, să facă o anchetă la gimnaziul din Ploeşti.

E vorba de numeroase plîngeri, formulate contra d-lui Eleodor Constantinescu, directorul acelui gimnaziu.

Ore de lucru la Curţi şi Tribunale

Bucureşti. — Printre magistraţii din Capitală, se agită idea, de a se cere, ca pe tot timpul verei, orele de lucru la Curţi şi tribunale, să fie numai în orele de dimineaţă.

De o camdată nu s'a ajuns nici la o precizare a propunerei.

Circu tul European

Liege.—Aviatorii Kimerling, Tabuteau Prevost şi Mynmaler au ajuns aci. Levasseur a sosit cel din urmă.

Constant a căzut cu puţin înainte de atingerea ţintei. N'a fost rănit, aparatul însă a suferit mari stricăciuni.

Rezultatul alegerilor constituanţei

Sofia.—Rezultatul alegerilor constituantei a fost: aleşi 355 guvernamentali, 47 agrarieni, 6 socialişti, 5 liberali, 4 4 Stambulovişti, 2 democraţi. D. Radoslavoff a fost ales. D nii: Ghemadiev, Malinofi şi Toncheff, foşti miniştri au căzut.

Proclamarea republicei şi desfiinţarea dinastiei de Braganza

Lisabona.—Aduanarea constituantă a proclamat republica şi desfiinţarea dinastiei de Braganza. Au votat 192 deputaţi. Nu se semnalează nici un incident.

Greva lucrătorilor din Port

Glasgov.—Lucrătorii din port sau pus în grevă, comerţul martim este paralizat.

Cutrmur de pămînt în Ungaria

Buda-Pesta. — Azi dimineaţă s'a resimţit aci la Kecskemet, cutremure de pămînt, pagube aşa mari n'au fost.

Alegerea de azi din Capitală

Bucureşti. — In mijlocul indiferenţei generale se efectuiază astăzi alegerea pentru un loc de deputat de colegiul II de Ilfov, rămas vacant prin demisia d-lui Many, numit secretar general la ministerul de finanţe.

Este un singur candidat, d. C. Miclescu, din partea guvernului cu toate acestea agenţii d-lui Marghiloman asudă din greu, pentru că alegătorii se abţin de la vot. Pînă la ora aceasta s'au prezentat la urmă un mare număr de morţi

Se crede că pînă în cele din urmă agenţii electorali vor şti să fabrice quorumul cerut de lege şi d. Miclescu va fi proclamat alesul colegiului II de Ilfov.

Debandada guvernamentală din Galaţi

Bucureşti. — Debandada între guvernamentalii din Galaţi ia proporţii mari.

Eri o delegaţie numeroasă, compusă din reprezentanţi de toate grupurile, s'au prezentat d-lui Marghiloman. Sosise şi d Vulpe, prefectul Judeţului, care aruncă toată vina asupra d-lui Furtunescu.

Grupurile de altfel se acuzau reciproc.

D. Marghiloman n'a dat uici un răspuns. S'a mărgenit numai în a da din nou puteri discreţiunare d lui Vulpe, ceia ce a mărit încă nemulţumirea.

O numire de comandor

Londra.— Cu prilejul serbărilor încoronărei, ministrul Tovnilev a fost numit comandor al ordinului Sfinţilor Mihail şi Gheorghe.

Unirea academiilor slave

Sofia. — Aeademia bulgară, a primit invitaţia Academiei din Petersburg de a participa la conferenţele ce vor avea loc în acel oraş în toamna viitoare cînd se va discuta chestia Unirei academiilor slave.

Un protest al Turciei la Petesburg şi la consulatul rusesc

Constantinopole.—Poarta a făcut reprezentaţiuni la ambasada Rusiei şi la Petersburg, în chestia incidentului de graniţă semnalat eri.

Se anunţă că un nou incident s'ar fi ivit la graniţă. Soldaţi ruşi ar fi ucis fără motiv un soldat turc. Poarta a cerut la Petesburg, punerea în libertate a cîtor-va otomani, arestaţi pentru propaganda panslamită.

Alegerile din Galiţia

— Ciocniri sîngeroase, zeci de morţi şi răniţi —

Lemberg, 7 Iunie.—Azi trebuia să aibă loc a doua serie de alegeri din Galiţia.

In vederea alegerei de astă-zi s'a convocat ieri o întrurire, după care au a vut loc manifestaţii sgomotoase.

Incordarea este neobicinuită, mai cu seamă la Lemberg.

In Galiţia urmează a alege azi 60 de deputaţi. Creştinii sociali, au adoptat şi aici ca şi în balotagiile din restul imperiului vechea tactică a violenţelor.

La Lemberg autorităţile s'au dedat la mari ingerinţi. In favoarea candidatului sprijinit de guvern s'au eliberat la primărie cărţi de legitimaţie false. Populaţia aflînd despre această fraudă s'a adunat la primărie şi a început să bombardeze cu pietre localul.

Mai mulţi funcţionari au fost crunt bătuţi.

S'au adunat mii de oameni, cari au fost risipiţi de către jandarmi cu lovituri de baionete.

*

La Drohovytz au avut loc azi dimineaţă grave excese. Sunt în luptă aici candidatul evreu naţional dr. Loevenstein şi democratul Baletzki.

Şi aici s'a procedat cu cărţi de legitimaţie false.

Un număr imens de alegători au protestat în faţa primăriei.

O încăerare teribilă s'a produs între partizanii celor două partide. S'a făcut uz de arme, din ambele părţi. Bătaia a fost foarte sîngeroasă.

Poliţia a fost neputincioasă faţă de marele nnmăr de bătăuşi. S'a cerut atunci ajutorul armatei, cu atît mai mult cu cît poliţiştii au fost puşi pe fugă.

Sosirea soldaţilor a fost primită cu huiduieli şi cu bolovani.

Văzîndu-se atacată armata a tras mai multe salve.

Au căzut imediat zece morţi şi foarte mulţi răniţi, din cari cea mai mare parte sînt în agonie.

Panica în oraş e foarte mare.

*

Cu toate încăerările de azi dimineaţă şi de eri, cetăţenii vin în mare număr la vot.

In toate oraşele din Galiţia circulă patrule pé străzi, şi armata e consemnată.

Turburări în Bucovina

— Incăerări sînge roase la Siret —

Cernăuţi.—După ciocnirile sîngeroase de ieri din Siret, unde au căzut patru morţi şi mai mulţi răniţi, au avut loc în timpul dimineţei devastări în străzile locuite de evrei.

De dimineaţă au loc pe străzi scene foarte violente.

Ciocnire între ruşi şi turci

— 4 morţi —

Constantinopol.—In Sandgiacul Balazet (provincia Erzerum) a avut loc o gravă ciocnire între cazaci şi soldaţi turci.

O patrulă de 15 cazaci a încercat să treacă graniţa. Soldaţii turci i-au respins cu focuri de armă.

Patru cazaci au fost ucişi şi alţi cîţiva au fost grav răniţi.

FĂINA LACTATA NESTLÉ

Nutriment complect pentru copii, bolnavi şi bătrâni.

Conţine cel mai bun LAPTE din ALPII

Se vinde la toate drogheriile şi famaciile din Ţara.

Cutia „NESTLE" Lei 2

Repr. Sam. Löbl *Bucureşti strada Justiţiei No. 11.*

Băile OGLINZI

20% reducere vor beneficia vizitatorii Băilor de la 1 pînă la 15 Iunie şi de la 10 August pînă la 15 Septembrie.

Hotelier şi Restaurator
M. PETERSIL

Fabrica de Uleiuri şi Untdelemnuri „OLEA"

Societate anonimă pe acţiune

Convocare

Domnii acţionari ai societăţei anonime pe acţiuni „Olea" din Iaşi, sunt convocaţi în adunarea generală ce va avea loc în ziua de 23 Iunie 1911, stil vechiu, orele 5 p. m., în localul societăţei Iaşi, str. Zugravilor No. 66,

La ordinea zilei fiind:

1) Raportul censorilor.
2) Raportul consiliului de administraţie.
3) Aprobarea bilanţului pe gestiunea anului 1910—11.
4) Descarcarea consiliului de administraţie pe această gestiune.
5) Fixarea dividendelor.
6) Alegerea a 3 membrii noui în consiliul de administraţie, în locul d-lor C. Crupensky, I. Swiceinsky şi dr. Carol Konya căzuţi prin sorţi şi
7) Alegerea censorilor.

Se atrage atenţiunea d-lor acţionari cari vor să participe la adunarea generală, că acţiunile şi procurele trebuesc depuse la sediul societăţei cu cel puţin trei zile libere înainte de ziua fixată.

Cinci acţiuni dau dreptul la un vot. Nimeni nu poate avea mai mult de 10 voturi pentru sine şi alte zece ca mandatar. Acţionarii nu pot fi reprezentaţi în adunare generală, de cât tot printr'un acţionar. Femeile, minorii, interzişii, persoanele morale, vor putea fi reprezentaţi prin mandatar care nu ar fi acţionar.

Preşedintele Consiliului de Ad-ţie
(ss). **Const. Crupensky.**

PRIMĂRIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 23 Iunie a. c. ora 11 a. m. se va ţine în Camera acestei Primării licitaţie prin oferte închise conform art. 72—83 din legea asupra comptabilităţei publice pentru construirea de latrine de beton, modeluri tip. No. 1 şi No. 2 ce comuna ar face în comptul proprietarului.

Garanţia provizorie 100 lei,

Modelurile se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Technic.

No. 10814 7 | 20 Iunie 1911

Banca MOLDOVA

SOCIETATEA ANONIMĂ

Capital 1.000.000 lei

Face ori ce operaţiuni de bancă.

Emite cercuri şi scrisori de acreditare asupra tuturor oraşelor mari din ţară, Europa, (Rusia) şi America.

Primeşte cereale spre vînzare în comision pentru Galaţi, Brăila şi Constanţa acordînd şi avansuri.

Se însărcinează cu încasare de poliţe şi trate asupra întregei ţări şi străinătate, sub condiţiuni avantajoase.

Dă avansuri asupra ori ce fel de **efecte publice** şi alte valori.

Primeşte spre fructificare contra

LIBRETE DE ECONOMII

cu achitare la cerere începînd de la 5 lei în sus, cu dobîndă de 5 % pe an.

Precum şi sume mai mari contra

SCRISORI DE DEPUNERI

cu dobînda de

5 1/2 % p. a.

INŞTIINŢARE

Sub-semnatul aduc la cunoştiinţa d-lor fabricanţi de apă gazoase, minerale, consumatori de bere, că am primit reprezentanţa pentru vînzarea acidului carbonic de la **Uzina Dumbrăveni**.

Se pot găsi tuburi, cu preţurile cele mai convenabile, la ori-ce oră din zi, în depozitul meu din **Strada Ghica-Vodă 32.**

MORITZ STERN

Doamnele şi Domnişoarele care doresc să fie în curent cu Moda Sezonului de vară şi în acelaş timp să cumpere şi cele mai frumoase Mărfuri, sunt rugate să poftească la Magazinul

„LA VULTUR"

vor cumpara aci de toate, bune şi cu preţuri cît se poate mai eftine.

Mare asortiment de Mătăsuri Fularuri, Laize şi Voalajuri. Ultimele noutăţi în Bluze, Matinele şi Jupoane.

Mănuşi şi Gente moderne cu Şnururi,

Garnituri pentru Rochii şi Furnituri complecte pentru croitorie.

Amănunt.

Fiindcă se apropie timpul plecărei la băi, magazinul „La Vultur" a început de pe acum să vîndă cu preţuri foarte reduse toate noutăţile frumoase precum şi toate mărfurile sezonului de vară.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziția generală română din 1906 **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui
L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES 1 m. de haut. 1.50 mètre 0f30c.

Baym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
BONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 85 f.

Cereți numai:
Parfumul și Eau de Cologne Superioare
A. RALLET & Co. — MOSCOVA
Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
5 Medalii, Diplome
și alte recompense
Eau de Cologne
A. RALLET & Co.
Se distinge:
prin miresul lui plăcut, înlocuind cu totul esențele
De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.
Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primeste anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III și IV-a
Se primesc și înscrți la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 27

Magazinul comertului in rate
— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —
Pune la dispoziția onor. public un mare
Depozit de Mașini de Cusut
pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.
Biciclete Brenabor
Întrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.
BICICLETE
Puch și Dürkopp
Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.
Mobile, Pendule, Cărucioare și ori-ce accesorii

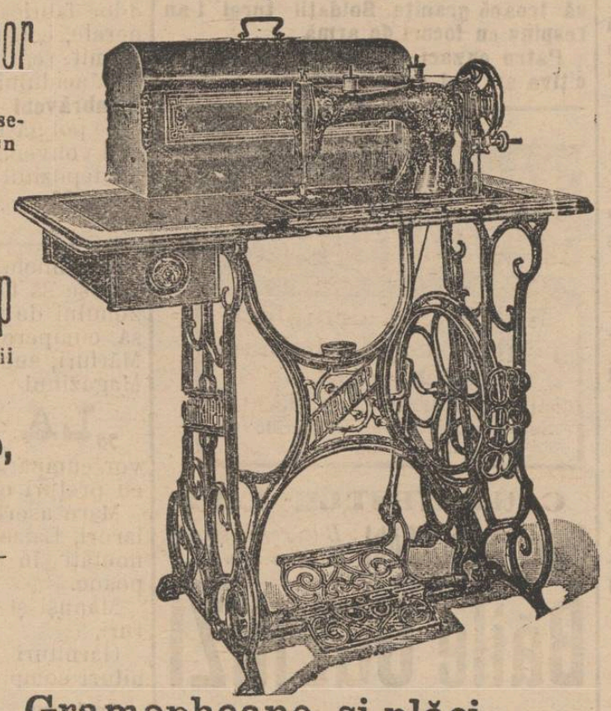

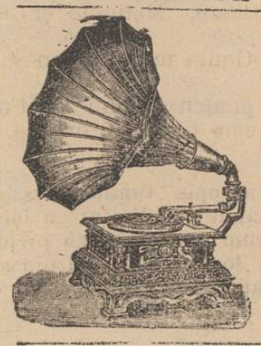

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

LABORATORUL DE
Produse Farmaceutice
Ioan Werner
FURNISORUL CURȚII REGALE
IAȘI

Franzbranntwein (spirt de vin cu sare). Remediu contra tuturor *durerilor musculare și nervoase, inflamațiunilor, durerilor reumatice* datorite efectelor sale antiflogistice.
Sticla mică 70 b. Costul sticlei 2 lei.

Depilator Unicul preparat pentru disfrugerea părului pe părțile corpului unde nu convine a-l avea, fără a lasa nici o urmă de iritația pielei.
Borcanul 1 leu 50 b.

Chloralina. Remediu instantaneu contra durerilor de măsele stricate.
Sticluța 1 leu.

5 ani de succes 5
Grădina Trajan
In fiecare seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.
Începutul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Fondată în anul 1858
Sucursala stabilită în România de la anul 1869.
Fonduri de garanție peste 200 milioane
Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.
LEI 7,142.000
Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.
Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.
Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78
Soc. Ancora încheie asigurări;
a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.
b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.
c) Caz de deces, cum și
Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.
Condițiuni de asigurare extrem de liberale.
Direcțiunea pentru Romînia, București.
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

Săptămâna viitoare
Tragerea clasei I-a
IUNIE
14 (27)
MARȚI
Cumpărați deci de urgență ultimele lozuri norocoase:
1/8 loz numai lei 1.50
1/4 Lei 3. 1/2 Lei 6. 1/1 Lei 12.
Cel mai mare câștig al acestei loterii evtl.:
Lei 900.000
ROB. TH. SCHRÖDER
Casă fondată in 1870
IAȘI
Str. Stefan cel Mare No. 8
Centrala: Calea Victoriei 106 București.
Sucursale: Calea Griviței 96, Str. Lipscani 71; Brăila: Piața Sft. Archangheli (casa Ralli); Craiova: Unirii 69; Galați: Domnească 14; Ploești: Str. Basarabilor 1.

Fabrica de OGLINZI
ISRAEL BERGHER - IASI
Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910
Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.
Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.
Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.
Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La adminstrația ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabile

Tipografia H. Goldner, Iași Str. Mirzescu No. 17 — Instalațiune cu motoare electrice executata de Ichan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1322 Joi 9 Iunie 1911

BIBLIOTECA CENTRALĂ

Psihologia călugărului

Am cetit nu cu puțină curiozitate actul de naștere al Episcopului de Roman; născut și crescut la țară; înfiat de un creștin a lui D-zeu, epitropisit de alții, acest băiat de țară a muncit, s'a robit și a răzbit să fie un simplu profesor de școală Normală la Tîrgu Jiu, și apoi, prin rîvna de a se instrui și silit a lua calea monahală, să ajungă prin degetul lui D-zeu și evlavia sa, păstor sufletesc al unei Eparhii ca cea a Romanului, D. D. Gherasim Safirim.

Luați pe fie-care Vlădică în parte și cetiți-i actele de naștere; pe toți îi veți găsi eșiți din modestele vetre țărănești, fii din popor, rîdicați prin carte și loviți în soarta lor conjugală de nenorociți soți, siliți a îmbrățișa rasa călugărească pentru a ajunge.

Nu se poate cale mai largă pentru a se alege fiii poporului și să sue cele mai înalte trepte ale puterii bisericești. In lumea noastră laică, unde lupta e mai grea și mai largă, unde selecțiunea se face pe o scară mai întinsă, e mai greu a se răzbate în cercurile de jos, și a lua în mînă diriguirea afacerilor obștești. Clasa diriguitoare se crede datoare a strînge cu lanț de fer sborul celor mai meritoși, cari ar năzui în a le lua locul. De patru ani de zile noi conservatorii ne zbatem în luptele lăuntrice, pentru direcțiune, și nu știm cum se vor sfîrși.

In biserică asemenea lupte nu sînt. Toți șefii bisericei fiind de o teapă și de o apă, ei în de ei se concertează și cel mai inimos și mai energic dictează pairilor lor.

Că biserica a deschis și deschide porțile măririlor sale la cei mai umili servitori ai altarului, e un fapt îmbucurător. De cît și aici este o limită. Și procesul ce se desfășură astă-zi la Sinod dovedește pe deplin un fapt social. Biserica astă-zi suțere tocmai din pletoră de prelați recrutați numai din cei de jos. Ar fi curioasă afirmarea noastră, dar așa este.

Rezervată diriguirea bisericei elementului monahal, s'a format un cerc îngust și o filieră prea îngustă pentru alegerea elementelor bune și destoinice. Acest monahism romîn nu e recrutat din o însădire adîncă a sentimentului religios, ci din o necesitate izvorită din situația precară a unor preuți de mir.

Tînărul preut de mir căsătorit și lovit prin o boală crudă să-și piarză preuteasa, se vede izbit în ceia ce are el mai scump și mai sfînt: *viața familiară*.

Infruptat la plăcerile acestei vieți conjugale, ajuns a fi tată la o vrîstă tînără și lăsat singur de izbeliște în vaza satului și a parohienilor, mulți din preuți duc o viață nenorocită, scoborîndu-se prin traiul lor clandestin în ochii păstoriților lor.

Unii din acești preuți, mai idealiști și mușcați de boldul măririi, apucă calea cărții, și călugărindu-se se dedau studiului teologiei din calcul, nu împinși de acea vocațiune intensă, care dispune pe om spre abstinență. Și cum biserica e guvernată de *voințele* mai marilor ei, nu de legile și canoanele, ce zac pe hîrtie în tartajii *Pidalionului*, unii din aceștia se țin de pulpana unuia și a altuia și ajung.

Și iată cum cei 2 mitropoliți îi avem azi recrutați din preuți de mir, băeți de țară, sfioși și nesiguri, și ducînd cu ei, ori unde au ajuns astă-zi caracterul clasei din care s'au recrutat.

Parvenitul, ciocoiul e mai periculos de cît cel cu drituri de naștere. Biserica în trecut ne-a dat nume ilustre de păstori mari ai ei, dar cînd te uiți la starea lor socială, mai toți din cei mai de samă îi vom găsi răzeși, mazili ori boeri de neam. Boerimea veche a țării era mai în de aproape atingere cu biserica și scaunele mitropolitane au numărat multe figuri de Vlădici, boeri: Petru Movilă, Iosif Mușat, Varlaam, Dosoftei, Veniamin Costachi, etc., dar toți recrutați din metanie, de la o mănăstire.

In lățirea scandalului de astă-zi au o foarte mare parte însușirile de clase ale Mitropolitului primat. Din preutul modest de țară, ajuns azi cap al bisericei, el duce cu sine toată firea rurală.

Nesocotitor de alții, Primatele s'a arătat mîndru și arogant în teologie și și-a înstrăinat simpatiile tuturor foștilor săi colegi de la facultate. Făcîndu-se prea încrezător în sine, crede că e mai prudent a pune sfînta sa persoană mai pre sus de așezămînt, stăruind cu îndărătnicie a deșarta paharul nelegiuirilor în biserică pînă în fund. Dacă mediul social al bisericii a desvoltat în el personalitatea, i-a întunecat mintea, erijîndu-se în persoana necesară să feștelească biserica. S'a pus în calea răului cu tot sufletul diavolesc, uitînd că e mai sfîntă biserica de cît persoana sa.

Călugărit prin necesitate, nu prin înclinare firească, a dus în călugărie mentalitatea preutului de mir și a crezut că dacă se găsesc în biblie suficiente versete, pentru a dovedi, că Episcopul să fie barbatul unei mueri, a sfidat lumea cu purtarea sa uitînd de morala monahală: jurămîntul cel tare ce-l face la tundere.

Cu această mentalitate rustică și hrănită pe o viață a unui cler de mir, nu ne mirăm de ce primatele rămîne nepăsător și rece la toate acele fapte, ce înroșesc pe alți și a făcut ca viermele să trăiască în hreanul bisericesc, ca la el acasă.

Primatele de astă-zi al României, condamnă o întreagă clasă socială, condamnă un întreg sistem de recrutare. Rîdicați sus Episcopii noștri fără chemare, iau biserica drept un punct de sprijin și viața monahală, ca un lung și fericit prilej spre a petrece mai în belșug, avînd huzurul în toate și nepăsîndu-le că biserica și taina le cere sacrificiu de sine, iar nu să îngenunche biserica. Va fi fiind el biserica arierată în organismul ei, în legile sale publice; dar arierismul ei se mărește și prin recrutarea ce se face conducătorilor ei din clasa cea mai arierată cu formarea caracterului rural. Indolența ruralului o vedem la șefii bisericei nestatornicii ideii, prefăcătorie în subtilitatea duhului rural, le găsim aidoma la șefii bisericei.

Dacă în procesul de la Sinod se răfuesc 2 episcopi, prin el se desvălește un mare gol în organismul bisericei noastre; biserica noastră națională nu mai reprezintă *întreg* neamul nostru, care în *toate* clasele sociale contribue la priminirea diriguitorilor bisericei.

Această selecționare rurală face să încezască biserica și să mocnească în ea toate lipsurile claselor de jos.

***

Un denunț foarte grav

La direcția generală a serviciului sanitar superior s'a primit și a fost înregistrat un denunț, care conține mulțime de invinuiri, unele cunoscute, altele cu totul inedite, toate, însă, foarte grave, la adresa d-lui dr. Corneliu Șumuleanu, directorul institutului de chimie al statului, din Iași.

După o copie ce ni se trimite din București, publicăm acel denunț în numărul nostru de astăzi și cerem ca, față de gravitatea faptelor și invinuirilor, să se iee măsuri urgente pentru anchetarea celor denunțate, căci nu se poate ca asemenea grave relevări să rămîie necercetate și, eventual, nepedepsite.

Noi, din parte-ne, nu putem ști dacă toate punctele cuprinse în denunț sunt exacte. Părțile referitoare la crasa incapacitate a d-lui Șumuleanu și la actele sale de brutalitate—cuprinse și ele în denunț—acelea sunt cunoscute, fie prin raporturile d-rului Riegler, fie prin sentințe judecătorești.

Dar că d. Șumuleanu a încasat și bani pe nedrept—cum zice denunțul—asta este o noutate, pe care ancheta va trebui s-o stabilească, dacă este, sau nu, dreaptă.

Denunțul zice, că expertizele pe cari chimistul statului le face pentru stat sunt gratuite, pe cînd d. Șumuleanu ar fi încasat taxe pentru multe expertize ce le-ar fi făcut pentru ministere și alte instituții de stat.

Cerem anchetă. O cerem foarte grabnică, foarte minuțioasă și foarte severă! Sunt lucruri de o gravitate excepțională, cari nu trebue să fie supuse unei întîrzieri, chiar în interesul denunțatului chimist, asupra căruia nu pot plana asemenea invinuiri, fără să nu-l compromită.

Pentru noi, prezența d-lui Șumuleanu în capul unei instituțiuni chimice, este un pericol evident, din punctul de vedere al capacității numitului chimist.

Dacă mai intervin și chestii în afară de știință—cu atît mai rău.

Să se facă anchetă. Să se facă lumină.

Omul providențial

Domnul D. A. Grecianu este un om providențial. E primar, vice-președintele Camerei, are situația la Iași. Dă slujbe, dă parale, dă moșii, dă decorații. Totuși nu în aceste „calități“ consistă providențialul d-lui Grecianu.

Domnul Grecianu e providențial ca primar al Iașului. Ne spune *Evenimentul* ce a făcut d. Grecianu ca primar, în cinci luni de zile, s'ar rușina Hausman de la Paris, dacă ar mai trăi, de capacitatea primarului providențial.

Dacă avem apă la Iași—faptul se datorește providențialului; dacă domnii Cosmovici, care-l făcea pe croitorul la „Renașterea“ și d. Stamatiu, care se dădea rudă cu Melpomena, au ajuns vice-primari la Iași, supranaturalul acesta se datorește tot providențialului.

Dar culmea a arătat-o d. Grecianu în chestia așezărei statuei lui Cuza-Vodă pe piața Unirii. Ce a făcut d. Grecianu, omul Stîncă, în această chestie, povestește ziarul citat, în curent cu biografia Providențialului:

Damnul D. Grecianu, povestește ziarul său,—printr'un vot al consiliului comunal, hotărește ca statuia să fie așezată în Piața Unirii.

Vorba zice: „omul propune și D-zeu dispune“. La Iași, sub regimul d-lui Grecianu, consiliul dispune și primarul hotărește.

Nu doar că primarul a propus și consiliul a admis, dar consiliul a votat și primarul a hotărît.

Pentru acest motiv se cuvine, firește o recompensă națională d-lui Grecianu. Ziarul său i-o și dă într'o frază, care, dacă n'ar fi ieftenă, ar face toate paralele:

Rîdicarea statuei în Piața Unirei, va fi strîns legată de numele aceluia, care nu s'a gîndit de cît la mulțumirea tuturor Romînilor—de numele d-lui D. A. Grecianu.

Statuia lui Cuza Vodă n'are, deci, menirea să eternizeze, în bronz, chipul și amintirea marelui Domn. Ci de statuia aceea se va lega, în vecii vecilor, numele d-lui Dimitrie Grecianu, omul providențial, sub primariatul căruia, colaborat de vice primariatele firmei Cosmovici și Stamatiu, Iașul, în termen de cinci luni, a capatat o față nouă.

Nu, zău, multe pacate trebue să fi avînd tîrgul acesta, că a ajuns să lege numele Grecianu de numele lui Vodă Cuza.

Primatul se tîngue...

Substratnl procesului sinodal este de așa natură, în cît nu trebue citit de ori-cine, ca scrierile pornografice; și atitudinea primatului a ajuns lamentabilă—așa încît nu mai e creștinesc lucru să se dea în vileag. Dar, ca să nu să rătăcească opinia publică, suntem datori, cu toată repulsiunea ce simțim să proectăm lumină discretă asupra evenimentelor ce se produc în fața acestui tribunal excepțional.

A început judecata în fond a procesului. Episcopul de Roman a respuns triumfător la prima parte a actului de acuzație, și obosit, căci vorbise ceasuri întregi, a cerut apoi, un răgaz pentru a-și pune notele în ordine.

Mitropolitul, care apare pe fiece zi mai rău inspirat, a luat o atitudine bizară, de neînțăles: a recuzat pe judecători, după ce recuzase pe martori—și a afirmat necanonicitatea constituirei tribunalului de frați după ce, cu o săptămînă înainte, ceruse, aproape poroncise acestui tribunal să l puie sub judecată.

Imprejurările, dar, iau așa tristă înfățișare, în cît sentimentul de dreptate lasă loc, acum în sufletul nostru, unui alt sentiment.

Și reaua inspirație a înaltului prelat nu s'a oprit aci. La intervenția d-lui ministru, pentru a-l deștepta asupra contradicției, inutile, dar compromițătoare în care s'a pus I. P. S. S. Mitropolitul primat a răspuns, acru, pe un ton deplasat, că din atitudinea, de alt fel imoral de indolentă, a d-lui Arion ia impresia că reprezentantul guvernului face presiune asupra Sinodului.

E dureros să replicăm, în starea în care au ajuns lucrurile, că e straniu ca prelatul să se plîngă cum că sinodul, care se pleacă smerit la poroncile I. P. S. Sale, este înflențat dușmănește de către ministrul, care merge cu imparțialitatea pînă a privi impasibil cum se înlătură mijloacele de apărare ale episcopului de Roman și cum se îngădue mitropolitul ceea ce *canoanele* interzic eeluilalt.

E dureros—de aceea ne abținem de a replica.

Vremea lui Tutunaru

Ocnași n'au fost decorați cu prilejul zilei de zece Maiu. Asta ie adevărat.

Dar aniversarea proclamării României ca Regat, a prilejit decorarea multor transfugi politici și decorarea unui sbir al regimului, care, în ori ce altă țară, ar fi primit, pentru faptele sale, fișă la penitenciar, nu decret regal de decorare.

Florea Tutunaru—cavaler al Coroanei României! Venit cu condemnări penale de la Ploiești, transferat de la Trg.-Ocna la Roman, condemnat pentru ultragiarea unui magistrat, nejudecat încă în o serie de procese electorale și într'un alt proces de loviri, care urmează a fi judecat la Iași; zbir îngrozitor, care a făcut să se stingă lumina stradelor în Roman, pentru a opera, cu focuri de revolver, cu ocnași eliberați din Saline, asupra cetățenilor Romanului — iată un bandit monstru, de care regimul delicat al d lui Carp, constructorul unei mici Germanii la gurile Dunării, de care acest regim este așa de satisfăcut, care răspunde atît de exact la vederile regimului seu, că face din el—Tutunaru—cu prilejul lui 10 Maiu —cavaler al ordinului Coroana României, alături de magistrați, profesori, mari comercianți, cari au primit aceleași distincții.

Trăim doar în vremea lui Tutunariu. Dacă ar fi numai el între prietinii asanatorilor de moravuri, am zice ca a fost decorat fiindcă partidul asanării a reușit și el să pună mîna pe un bandit.

Dar cîți ca el! Mai ales la Roman.

Căci Romanul a fost cîmpul unde guvernul a operat cu o fără de rușine clasică. L'a decorat pe Tutunariu: l'a glorificat pe Roiu; l'a pus la încercare pe d. Al. Hinna și acolo, la Roman, a început a fi conceput decretul de consilier, la biata înaltă curte de casație, a d-lui Hinna.

Aceștia sunt eroii Romanului. Iar victimele sunt bravul general Pavlo și fostul președinte Rugină.

Epidemia asanării face victime și eroi!

OAMENI ȘI LUCRURI

REZISTENȚA

Despre alegerile din urmă în Austria și despre împrejurările cari stau deadreptul în legătură cu ele se va vorbi încă mult timp în presa europeană.

Prin violența cu care s'au desfășurat, prin excesele de care au fost întovărășite, prin cruzimile sîngeroase cari au pătat unele „succese“ politice,—alegerile acele vor rămînea memorabile. Nu însă de *acele* manifestări ne vom ocupa, ci de una cu totul de altă natură.

Printre amănuntele nenumărate publicate în gazete cu privire la luptele electorale din Bucovina și cu osebire la acele ce privesc candidatura socialistului dr. Grigorovici, am cetit undeva că lucrătorii tipografi, în localitatea de unde se conducea campania, dintr'un sentiment de simpatie pentru candidatul *lor* s'au solidarizat cu dînsul într'un chip original. Anume: au refuzat să tipărească manifestele îndreptate în potriva candidatului romîn, îngreuind ast-fel în mod simțitor propaganda și situația candidaților reacționari.

Faptul e destul de interesant, deși nu este cu totul... inedit. Și în alte împrejurări s'au văzut lucrătorii tipografi, constituiți în organizațiuni strînse, făcînd încercări de a rezista, cînd era vorba ca ei să contribuie cu munca lor, cu arta lor, la răspîndirea unor păreri contrarii convingerilor lor.

Nu s'au văzut oare, acum de curînd, și un sindicat de zidari franceji, luînd hotărîrea de a nu mai construi închisori? Simplu capriciu cu aparență de idealizm,—dar de fapt, incompatibil cu viața reală a societății,—cel puțin a societății așa cum e constituită și va fi încă multă, multă vreme, ori cît am fi, unii, de grăbiți s'o vedem reînnoită.

Presupunînd că procedeul tipografilor bucovineni s'ar generaliza, am ajunge la fenomenale ciudățenii. Bună oară librarii.. democrați, n'ar vinde cărți reacționare; colportorii ar refuza să desfacă anumite gazete,—așa cum în concepția burgheză a unor miniștri germani întră măsurile de a nu se vinde ziarele „revoluționare“ în gări și în trenuri. Ca și cum gările n'ar fi ale tuturor!

Negreșit, exista ceva paradoxal în activitatea lucrătorilor tipografi și uneori ceva în adevăr tragic de a-i vedea nevoiți să împrăștie, ei, idei cari li se par vrednice de dispreț și de condamnat. In felul acesta se poate presupune că foarte de multe ori s'ar fi petrecînd adevărate drame în sufletele lor. In cazul special al candidatului Grigorovici—fără îndoială că se cuvine să ne fie simpatic gestul lucrătorilor,— dar nu e logic să-l aprobăm, tocmai pentru a nu se stirbi *libertatea* de gîndire, aceeași pentru toți, ori-care le-ar fi modul de a gîndi și de a crede. Cucerirea libertății tiparului n'ar mai însemna—ceea ce însamnă, dacă n'ar consfinți înlăturarea ori-cărui obstacol din calea cugetării omenești,—rămînînd ca evoluția să se îndeplinească, spre triumful binelui, numai prin deplina libertate,— aceeași pentru ori-cine și ori-cît s'ar îndeplini de încet....

Rodion

Hrisovul Hărlăului

Hărlăul a avut palate zidite de Stefan Vodă cel Mare, are și biserici zidite de el; are și pagini din viața trăită a marelui Voevod. Palatul zidit de Stefan Vodă e din 1486; în 4 luni de zile a înălțat palatul pe malul Bahluiului, din ale căruia jariște se văd și azi urme într'un turn octogonal. După 6 ani s'a înălțat biserica Sf. Gheorghe, în 1492, de la Maiu 30 până la Oct. 28, adică în 5 luni.

Tot marele Voevod a înzestrat tîrgurile cu *ocoale*, dîndu-le tîrgoveților urice pe piele de vițel, ca să rămînă de amintire urmașilor. Viața orășănească e mai veche de cît vremile lui Stefan Vodă; el însă a întregit organizarea tîrgurilor; și pe cît știm orașe ca Tîrgul-Frumos, Barladul, Hărlăul și-au avut întocmirile lor. Din nenorocire asemenea Urice *urbarii* s'au pierdut, căci șoltuzii de după vremuri, adică primarii vechi, și cu ai lor 12 faigari ori au nesocotit darul domnesc, ori prin restriștea vremurilor s'au pierdut. Numai Bărladul are un asemenea uric, care se păstrează.

Asemenea uric a avut și Hărlăul, dar s'a pierdut și n'a ramas decît în amintirea tărgoveților de așa ceva. Hărlăul își are mahalaua lui veche pe malul Bahluiului, și ulița ce merge de la sf. Gheorghe în jos a fost centrul vieții comerciale a vechiului Hărlău. Cei din loc păstrează multe acte vechi de proprietate și o explorare mai amănunțită ne-ar putea spune mai multe din trecutul Hărlăului.

In scurta ședere în Hărlău am avut prilej a ceti hărtiile unui loc de dugheni, crîșmă cu pivniță, și anume o carte domnească a lui A. C. Moruz Vodă din 1804 Sept. 8, prin care întărește Vasilcăi a lui Enachi Botășăneanu un loc de dugheni, crîșmă cu pivniță cumpărat de la Iordachi Croitorul.

Aceiași Vasilcă vinde în 1822 Iunie 15 cu 1200 lei lui Mihalachi von Herescul, locul de dugheană cum și 30000 de cărămizi, din mahalaua sf. Dumitru despre Bahlui. In hotarnicia locului se arată că la ulița fața locului era de 47 stînjeni; la Bahlui era de 48 st.; latura despre serdarul Gheorghe de 91 șt. și latura despre adăpătoare (hudița) de 51 st. Deci ulița veche venea la 120 m. de Bahlui. M. von Herescu fiind supus Austricesc, actul e întărit de starostele K. K. agestii: „Demeter Ziwitzky, staroste K. K. aghenții“. Pentru starostiei e din 1822. „Stemp. Herloo. K. K. age 1822“.

Tîrgoveții din Hărlău capătă un urbariu sub A. C. Mavrocordat Vodă în 1783, prin care se recunoștea ca tărgoveții de Hărlău să dea 10 ocă ceară pe an mănăstirei Precista din Roman, căreia închinase moșia din josul tîrgului C. M. Gehan Racoviță Vodă; De la Precista doamna a trecut apoi către

KALODONT
PASTĂ DE DINŢI ŞI APA DE GURĂ
de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:
F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris.
Reprezentanţi: Sam. Löhl, Bucureşti.

Sf. Spiridon, căruia şi azi comuna Tîrgului Hărlău îi serveşte 30 ocă ceară de albine sau 300 lei.

Cum însă la hotarnica şi urbarul lui A. C. Mavrocordat Vodă din 1873 fusese lăsaţi pe din afară vre-o 28 de căsaşi, care aveau case în marginea tîrgului. A. C. Moruz Vodă e silit să dea un nou hrisov în 1806 Febr. 15, prin care cuprinde pe toţi Căsaşii, delimitează raza tărgului şi întregeşte privilegiile tîrgului. Dînd hotarnica tîrgului face 15 măsuri, în care se cuprinde raza tîrgului de jur împrejur. Laturea despre Bahlui avea 1044 stînjeni (2328 m. 12), iar curmezişul din crîşma comisului Ioniţă la bis. sf. Gheorghe şi *peste jurîştea* caselor domneşti la Bahlui 459 stînjeni (1023 m. 57).

Planul e ridicat de Iordachi Canta vel logofăt şi de Matei Crupenski 2 leg. în 15 Iunie 1805, şi ei rectifică hotărnicia ridicată în 13 Sept. 1804 din ordinul lui V. Balş biv căminar, ispravnic de ţinutul Hărlăului.

Iată dispoziţiunile urbarului lui A. C. Moruz Vodă:

1). Să ridică adetiul căsăpiei, care înainte se vindea cu anul de mănăstirea Precista; pentru 30 ocă ceară, s'a desfiinţat acest adetiu.

2). Să nu dea dijmă din livezi şi grădini.

3). Să nu se facă orîndă de vin.

4). Căsapii, pitării, bucătării, mumgerii, băcălii, păcurării, sărării, tutungerii, făinării să nu ţină mân. Precista.

5). Să se ia la vadra de rachiu.

6). Să aibă cot la vin.

7). Vatajia de haraciu să nu se amestece.

8). Carele ce vin la *chilnă*, cofe, oale să nu facă.

9). Să se ia 7 parale de car.

10. Imaşul să fie liber cît va trebui să-l pască tărgoveţii; ceia ce va lua parte se va campara.

11). Preţul cărnii să fie ca la Botoşani.

Dacă tîrgoveţii capătă o libertate a comerţului, sînt scutiţi de concurenţa negustorilor cu orîndă ai Precistei; se dă imaş liber; se scutesc de dările haraciului; se întroduc taxele comunale, cîte 7 parale de car. Iar ca o urmare a creşterii Botoşanilor de şi isprăvnicia era încă la Hărlău, dar preţul tărgului Hărlău îl reglementa piaţa Botoşanilor.

***

Banditismele din Tg.-Frumos

Duminică, 5 Iunie c., a avut loc adunarea generală a societarilor băncei populare „Viitorul"; adunare care s'a ţinut în casele preşedintelui băncei, d. Nic. Marcopol, de oarece, la convocarea precedentă, nu ni s'a pus la dispoziţie o sală a şcoalei primare de băeţi' după cum se ceruse.

Şedinţa s'a deschis la ora fixată prin convocare, şi a urmat în linişte, votîndu-se chestiunile de la ordinea zilei.

*

Pe la orele 2 şi un sfert, însă, liniştea aceasta a fost întreruptă, căci şi-a făcut apariţia, în curtea caselor d-lui Marcopol, o ceată de indivizi turmentaţi de băutură, în fruntea cărora veneau Dim. Deliu, ajutorul de primar şi Gh. Vlaicu pensionar; iar subcomisarul Gh. Gh. Timuş, Const. Gh. Timuş, ofiţerul stărei civile, Şt. Sirmei, consilier comunal şi V. Vîlcu, funcţionar la primărie, ei singuri într'o înaintată stare de ebrietate, erau conducătorii acelei cete de indivizi, între care erau numai vre-o cîţiva societari, dintre care unia luaţi cu sila şi cu ameninţări între dinşii, cu toate că nu le convenea acea companie; şi ca culme imediat în urma acestei cete venea o întreagă laie de ţigani cu neveste şi copii, în număr de mai bine de 50.

Mai înainte de a continua cu istorisirea faptelor petrecute atunci, e bine cred de dat cîteva explicaţiuni.

*

In oraşul nostru sunt două bănci populare, dintre care una „Calea spre mîntuire", are şi ea capital, însă are multe încurcături, fiind luată cu aceste încurcături gata făcute de foştii ei conducători, încă de pe cînd sediul acestei bănci era în satul Prigoreni; a doua bancă, „Viitorul", are un capital de peste 20,000 lei, bani plasaţi în siguranţă, şi deci era mai în măsură să stărniască poftele neînfrînate a italianului Tessaro, primarul tîrgului nostru, care în orice chip ar fi vrut să pună mîna pe dînsa.

Deci, în dimineaţa zilei de 5 Iunie, o activitate febrilă se observa în tîrgul nostru, atît din partea lui Tessaro, personal, cît şi a altor partizani ai săi, activitate îndreptată în scopul de a'şi capata cît mai multe voturi printre societarii băncei, pentru ca să aleagă în consiliul de administraţie numai pe candidaţii impuşi de dînsul, şi astfel să poată ajunge el stăpînul şi acestei bănci; în mîndria lui oarbă, Tessaro îşi închipuia că-i va succede a face şi cu banca „Viitorul" ceia ce i-a fost uşor să facă cu corporaţia meseriaşilor. Nu au fost cruţate nici promisiunile, nici ameninţările, şi mai mult încă, Tessaro nu a cruţat nici banii, căci toată dimineaţa în mai multe cîrciume, ciracii săi au dat din belşug de băut pe socoteala sa, atît societarilor pe care vroiau să-i capete de partea lor, cît şi altor oameni nesocietari, cu care vroiau să facă scandal, la caz că nu le va fi cu putinţă să-şi ajungă scopul de a pune mîna ei pe bancă.

Faţă cu aceste măsuri luate, Tessaro era aşa de sigur de succes, încît fiind întrebat pe la orele 11 de un locuitor al tîrgului, ce crede despre alegerea de azi de la bancă, Tessaro i-a răspuns:

— Nu am nici o grijă, sunt sigur de reuşită; doar ştiu eu să fac o alegere.

*

Socoteala de a casă însă, nu se potriveşte cu cea din tîrg; toţi societarii partizani ai săi fuseseră convocaţi ca la ora 1 jum. p. m., să se strîngă în faţa şcoalei primare de băeţi, şi de acolo să plece în corpore la casa lui Marcopol, unde trebuia să se ţie adunarea; pe la 1 jum., a venit şi Tessaro la şcoală şi văzînd că nu se strînsese de cît numai vre o cîţi-va societari, a trimis să îi scoată pe ceilalţi de prin crîşme; cu mare greutate a mai scos vre-o 5 sau 6 societari, şi împreună şi cu alţi locuitori nesocietari făcuse un grup de vre-o 30 inşi; de oare-ce i se comunicase lui Tessaro că acasă la Marcopol sunt strînşi mai bine de 40 societari, şi văzînd deci că terenul e perdut pentru d-sa, i-a venit lui Tessaro o idee genială; a trimis de a adunat o şleahtă de vre-o 50 ţigani, de prin tîrg, şi i-a trimis în urma oamenilor săi.

Mascarada ast-fel înlocuită şi avînd în frunte pe Deliu şi Vlaicu, şi-a făcut intrarea triumfală în curtea caselor, d-lui Marcopol, unde Deliu, Vlaicu Gh. Gh. Timuş, Const. Gh. Timuş, V. Vîlcu, Şt. Sîrmei şi M. Popovici, comandantul de pompieri, au întrat în veranda caselor, unde se ţinea adunarea, cea mai mare parte rămînînd afară în curte. Cei care erau în verandă văzînd că întruirea începuse, ba încă era pe sfîrşite, au început a sbiera în gura mare cel întăiu care a dat semnalul sbieretelor fiind însuşi moşneagul Deliu, ajutorul de primar; din cauza sbieretelor nu se mai putea auzi nici un cuvînt; numai graţie atitudinei corecte a conducătorilor băncei, şi a celorla'ţi membri prezenţi, scandalul provocat de noii veniţi, sub conducerea tocmai a persoanelor oficiale, nu a luat proporţii mai mari, şi nu a degenerat într'o încăerare generală, ceia ce de sigur căutau numiţii domni.

*

Cu mare greutate şi după o muncă de mai bine de două ceasuri, scandalul a putut fi liniştit şi lumea a început a se împrăştia; a fost însă oprită în vre-o două rînduri de însuşi subcomisarul Gh. Gh. Timuş, care ne mai voind să ţină seamă de îndatoririle serviciului său, aţîţa lumea la scandal, zicînd oamenilor pe care îi adusese, să nu se ducă, se mai stea încă, şi apoi venind în verandă, cerea conducătorilor băncei sa îi prezinte lui registrele spre controlare, alt-fel nimeni nu va pleca din ogradă; faptul acesta l'a repetat în vre-o două rînduri, şi văzîndu-se categoric refuzat, şi-a luat nădejdea, şi a plecat şi el, mai ales că rămăsese aproape singur, cea mai mare parte din acei pe care îi adusese el, fiind plecaţi mai dinainte.

In timpul acestui scandal s'au petrecut şi multe scene nostime, din care însă voiu relata numai două ca să se poată opinia publică edifica asupra mentalităţei bolnave a autorităţilor tîrgului nostru.

*

Prima scenă e următoarea:

Dl. P. Alexandrescu, casierul băncei, văzîndu l pe subcomisarul Timuş, s'a dus la dînsul şi i-a spus:

— Nu e frumos, d-le Timuş, ca tocmai d-ta, om al poliţiei, să aduci oameni beţi să ne facă scandal aci.

— Pe cine am adus eu, întreabă Timuş?

D. Alexandrescu îi arată atunci pe un locuitor numit Costache a Zoiţei, zis Ciocîrlan, pe care subcomisarul Timuş, luîndu-l de piept, l'a dus în faţa d-lui Alexandrescu şi a altor societari, şi l'a întrebat:

— Mă! cine te a îmbătat şi te-a adus aici?

— D-ta! îi răspunse scurt Costache a Zoiţei.

Auzind răspunsul acesta, Timuş a înghiţit în sec, a început să schimbe feţe, feţe, şi a tăcut din gură, ne mai avînd ce se spue.

Cost. a Zoiţei, întorcîndu-se apoi către alţi asistenţi, a spus:

— Mai la urmă nici nu ştiu pentru c m'au silit să vin aici, căci eu nici nu am bani depuşi la această bancă, şi nici nu am împrumutat nimic.

A doua scenă frumoasă a fost cînd Const. Timuş şi V. Vîlcu, sbierau mai tare, s'a repezit în faţa lor locuitorul Ioan Habaciuc, adus de dînşii, şi le-a strigat:

— Tăceţi din gură, criminalilor, ce căutaţi aici, dacă nu sunteţi societari!

Aceasta ne arată că nedemna purtare tocmai a acelora cari ar fi trebuit să ţie ordine, a indignat chiar pe ai lor.

*

In tot timpul cît a ţinut scandalul, Tessaro s'a purtat numai prin preajma locuinţei lui Marcopol, şi cînd i s'a adus rezultatul neforabil pentru dînsul şi a lor sei, furia sa nu a mai cunoscut margini şi a început să'şi dojenească creaturele sale, spunîndu-le că nu sunt buni de nimic, de geaba cheltueşte bani cu dînşii, şi că dacă lipseste el, nimic nu se poate face.

De sigur ar fi fost mai satisfăcut dacă ar fi auzit că a fost bătae, capete şi geamuri sparte, sau mai ştiu eu ce, căci atît el cît şi ceilalţi ai lui, sunt oameni cari nu se dau în lături nici de la o faptă reprobabilă, demnă de rigorile codului penal şi de dispreţul opiniei publice; probă avem că pentru a'şi ajunge scopul să pue mîna pe instituţiunea acestei bănci nu s'a dat în lături a trimite oumeni beţi şi o laie de ţigani să facă scandal.

Avem speranţă însă că atit d. Ministru de Interne, cît şi d. prefect al judeţului, cărora li s'au reclamat faptele, vor lua aspre măsuri atît contra primarului Tessaro, autorul moral cît şi contra funcţionarilor din primărie şi a celor din poliţie, care în loc să'şi facă datoria respingînd ori ce scandal, se fac singuri aţîţători de scandaluri, ba încă chiar unii iau ei înşişi parte la aceste scandaluri.

*

E trist ca un străin îmbrăţişat în ţara noastră, unde i s'a dat împămîntenirea şi unde a ajuns la frumoasa situaţiune de a fi ales primar într'o comună urbană, să nu aibă alt scop în activitatea sa de cît numai a căuta să distrugă ori ce instituţiune folositoare romînească. S'a simţit influenţa nefastă a lui Tessaro în corporaţia meseriaşilor din Tg. Frumos, care poate fi considerată ca şi desfiinţată; a căutat să desfiinţeze obştea „Unirea", care ţine în arendă moşia înconjurătoare a Tg.-Frumos, dar n'a reuşit; acum ar avea dorinţa să nimicească şi banca populară „Viitorul", nu va reuşi însă, ne vom opune cu înverşunare şi vom avea puterea să fim învingători.

Societar.

STRUNA ZILEI

CU AŢA ALBA...

Vorbind de d-rul Socor, Evenimentul scrie «unul care ne scapă din vedere».

Cui îi face-o neplăcere
Ca să-l scape din vedere
Mal'ţiosul ziarist?
...Unui doctor-oculist!

Denunţ grav contra d-lui dr. Şumuleanu

— Incapacitate.—Brutalităţi.—Incasări pentru expertize.—Statul are un institut de chimie şi plăteşte chimistului său taxe pentru expertiză.—

In cele ce urmează reproducem un denunţ, cu conţinut foarte grav, adresat direcţiunei generale a serviciului sanitar superior, contra d-lui Şumuleanu.

Domnule Director General
al Serviciului Sanitar

De zece ani, în fruntea institutului de chimie din Iaşi, se află d. Corneliu Şumuleanu, care, departe de a fi chemat să conducă o atare instituţie, din contra îi coboară prestigiul prin incapacitate, prin brutalitate faţă de personal, prin neactivitate şi, mai ales, prin avantajele materiale ce şi-a creat, lăturalnic, prin situaţia ce are în fruntea acestei instituţii.

In adevăr:

1) d. Corneliu Şumuleanu a dovedit, în public, incapacitate şi ignoranţă prin următoarele împrejurări:

a) Făcînd expertiza organelor Idei Iacobson, acum cîţiva ani, a găsit pe lîngă mercur, şi arsenic, pe cînd contra-expertiza făcută de către distinşii chimişti d ri Istrate şi Riegler, a găsit numai Mercur.

b) A denaturat, cu iodoform, mari cantităţi de must de strafide în fermentaţie, pentru a fi prefăcut în oţet — ale d-lui dr. Stamatiu de la Odobeşti, scoţînd din uz, nu numai conţinutul căzilor, dar şi căzile, pentru care ispravă direcţia generală a serviciului sanitar a trebuit să plătească daune.

c) Găsise nehigienice, prin analiză, limonăzi şi ape gazoase ale unui fabricant din P.-Neamtz, şi mergînd, în urmă, în acest oraş a dispus, cu un gest larg şi generos; să se deie publicului din stradă să consume gratuit produsele nehigienice ale acestui fabricant. Faptul s'a petrecut în 1905—1906 şi vă puteţi încredinţa de exactitate, întrebînd pe d. Remus Şoarec, deputat, atunci prefect de Neamţ.

d) De asemenea, în laborator, a dat adese-ori dovadă de neştiinţă, provocînd ilaritatea — cum a fost, în un timp, cînd găsea angilule în orice oţet şi care angilule nu le putea observa de cît cu un obiectiv Zeiss No 11 (?!). Astfel, o sumă de comercianţi au fost daţi judecăţii, prin 1901—1903, că ar fi debitat oţet cu imaginare angelule, iar cînd a venit la analiză un oţet cu veritabile angelule, ce se observau şi cu ochiul liber, a fost ilaritate generală în laborator.

e) Propune enormităţi în rapoartele anuale, cum, de pildă, că contra-expertiză să se facă la acelaşi laborator unde s'a făcut şi expertiză.

2). A fost brutal cu personalul de sub conducerea lui şi, în această privinţă, a-ţi putea avea informaţii de la toţi, cari au funcţionat la institutul de chimie din Iaşi, de la 1901 încoace, şi anume: Vasile Popescu, profesor din Iaşi; Mihai Ionescu, chimist, Galaţi; d-na M. Cădere şi d. Cădere, profesori, Iaşi; Mihai Stamatiu, profesor, Piatra Neamţ; I. Petrovici, chimist expert, Aachen (Germania); G. Neter, avocat, Iaşi, şi tot personalul ce funcţionează în prezent.

*

De asemenea, pe diferiţi laboranţi ca: Th. Şoican, Sava Bort, funcţionar la C. F. Iaşi, şi, mai ales, pe Alecu Dimitriu, funcţionar, Paşcani, pe care l'a stîlcit în bătăi, pentru bănuiala că nu s'a spălat in de ajuns pe mîini, cînd i-a adus paharul cu ceai. Pentru această ispravă a şi fost condemnat la 300 lei amendă de judecătoria de Iaşi.

A trebuit să intervină o împacare, pentru a scăpa de o condamnare definitivă. Pe un alt servitor C. Popovici, prin 1901, băiat de 18 ani, predispus la ftizie, îl punea se aducă în goană corespondenţa de la poştă la 2 klm. departare, în 20 de minute şi, dacă întîrzia — de şi venea gîfîind şi roş la faţă îl batjocorea.

Ie de o nervozitate condemnabilă, de vre-o 5—6 ani. De unde, la început, lucra şi dînsul la analizele curente, de mai mulţi ani nu lucrează aproape de loc, după cum se poate controla din registrele de analiză, şi silind, în schimb, pentru ca analizele să fie în curent, personalul să lucreze mai mult.

Notînd cu o rigurositate vrednică de o cauză mai mare, toate minutele de lipsă a vre unui funcţionar, de şi aceştia lucrează mai multe ore pe zi şi muncă mult mai grea de cît a multor altor funcţionari mai slab tritaţi şi poate mai bine plătiţi.

4) *E un arghirofil incorigibil, care nu se dă înapoi de a-şi realiza venituri nepermise,* **folosindu-se de situaţia ce are la institutul de chimie.** *Nu s'a mulţămit că prin regulamentul ce a întocmit, şi probabil a fost aprobat de direcţia serviciului sanitar, şi-a făcut partea leului (50 la sută), dînd statului 30 la sută şi personalui numai 20 la sută din taxele pentru analizele particulare.*

Dar a căutat să exploateze situaţia sa, încasînd sume mari numai în folosul său: Aşa: Primăria Iaşi ia mandatat în 7 Iunie 906 cu mand. No. 472 suma de 1500 lei d-lui Corneliu Şumuleanu, în urma cererei lui: *„ca îndemnizare pentru mai multe analize de apă făcute pentru comună, între 1895 şi 1905, printre care şi analiza apei de Timişeşti făcută în August 1905 şi înaintat rezultatul cu raportul No. 868 din 2 Septembrie 1905".*

Din referatele inginerilor comunei *se* vede că transporturile şi întreţinerea d-lui Şumuleanu au fost plătite *osebit* de către comuna Iaşi.

De asemenea a mai făcut, în August şi Septembrie 1903 alte analize de apă pentru comuna Iaşi.

Evident că o parte din îndemnizarea de 1500 lei se raporta la analizele din 1903 şi 1905, pe cînd d-sa era dirigintele institului de chimie.

Cum transporturile şi întreţinerile au fost plătite de comuna Iaşi, urmează că îndemnizarea acordată a fost pentru osteneala ce şi-a dat-o cu analiza. *Deci d. Şumuleanu a socotit aceste analize ca particulare,* căci ca analize pentru instituţie publică n'ar mai fi trebuit *să pretindă alte îndemnizări.*

(Chiar în cererea d lui Şumuleanu către Primăria Iaşi, d-sa specifică pentru care lucrări cere această îndemnizare şi pentru lucrările făcute mencionează şi de acele făcute 1903 şi 1905).

Deci, Statul şi personalul chiar, după regulamentul d lui Şumuleanu, au fost frustraţi de către acesta cu o sumă oare care, indiferent cît anume.

*

In anii 1904—1907 d-sa a făcut un număr de expertize chimico-legale pentru ministrul de justiţie şi pentru care a încasat cu mandatele; No. 394 (1904—1905) 848 lei, cu No. 2056 lei 300, cu No. 2207 900 lei, cu No. 3251 100 lei, cu No. 3695 200 lei, cu No. 3893 lei 100, cu No. 4370 lei 100, toate în 1905—1906, cu No. 1898 lei 25, cu No. 2011 lei 50, cu No, 2670 lei 50, cu No. 3171 lei 200, cu No. 4217 lei 200, cu No. 4592 lei 200, cu No. 4593 lei 200, cu No. 5745 lei 200, cu No. 6633 lei 200 şi cu No. 6634 lei 200, toate în 1906—1907.

In total 4073 lei.—Ori aceste expertize sunt înregistrate ca analize curente şi fiind pentru o instituţie de stat trebuia să fie făcute gratuit; iar dacă s'au încasat bani pentru aceste expertize, *nu s'a dat partea cuvenită personalului* (20 la sută) *afară de un bacşiş de 40 lei ce a dat unui chimist expert* I. Petrovici, *cînd s'a cerut pe actul chimico-legal şi iscălitura unui al doilea chimist.*

Probabil că nici partea statului nu s'a vărsat.

*

Nu cred ca direcţia serviciului sanitar să tolereze pe un funcţionar plătit de stat şi care se foloseşte de întreaga instalaţie şi tot materialul de laborator al statului ca să-şi creeze venituri personale întrebuinţînd timpul ce datora statului şi materialul cu instalaţiile statului.

La institutul de chimie din Iaşi s'au făcut şi înainte de vreme expertize medico legale pentru ministrui de Justiţie, *dar nu s'au încasat bani, expertizele erau obligatorii şi gratuite.*

*

Nu mai pomenesc de apucăturile ridicole, ca aceia de a intra noaptea în casa unui cetăţean (I. Manole, funcţionar la poşta din Iaşi) însoţit de un ipistat şi de chimistul I. Petrovici, pentru că urmărea o incercare nereuşită a acelui funcţionar, luîndu-şi rolul de procuror, declarîndu-l arestat în numele legei.

Cred că sunt suficiente motive d-le Direcor general ca să dispuneţi facerea unei anchete mai serioase de către un domn inspector financiar.

Oameni integri, cari cercetînd cele arătate mai sus, se va pune în măsură a înlătura ruşinea din fruntea institutului de chimie.

INFORMAŢII

❑ *Ministerul de războiu, găsind că este nedreptă dispoziţiunea ca toţi dispensaţii pînă la etatea de 28 de ani, să se prezinte în fiecare an cu certificatul vizat de primărie, înaintea consiliului de revizie al recrutărei, spre a-şi susţine dreptul la dispensa ce i s'a acordat, a supus sémnăturei M. S. Regelui, decretul prin care se dispune ca dispensaţii să se prezinte la viză numai timp de 2 ani de la data certificatului, adică atîta timp cît contingentul clasei lor se va afla încorporat.*

❑ Max Reichenstein, domiciliat str. Crucei 56, bolnav de o boală incurabilă, s'a sinucis ieri împuşcînda-se, cu un revolver, în gură.

Moartea a fost imediată.

❑ Locuitorul Iftimie Negoi, de fel din comuna Honceni, judeţul Fălciu, venind pe soseaua Iaşi—Ţiganaşi, a fost atacat de un individ, în scop de a-l prada. Individul, al cărei nume nu se cunoaşte, dar care, după port, era lipovan, a dat săteanului lovituri cu sapa, rînindu-l grav.

Ţăranul se află internat în spital.

❑ Duminecă 5 Iunie a avut loc în Tg.-Frumos, adunarea generală a societarilor băncei populare „Viitorul", pentru aprobarea bilanţului pe anul trecut 1910 şi alegerea a trei membri în consiliul de administraţie în locul celor eşiţi la sorţi.

S'a aprobat bilanţul şi au fost realeşi d-nii, Neculai Cocolea, institutor, Preot, Neculai Dăringă, şi agricultorul Dumitru Ravarin.

❑ Băiatul N. Ostapovici a rănit grav, călcînd-o cu bicicleta, pe femeea H. Pracht.

❑ Domnul Take Protopopescu, senator liberal, a fost operat de doctorul Roux, la Lausanne, de o apendicită.

Fruntaşul liberal se află pe cale de însănătoşare.

DIVERSE

— D ra Elena Simionescu, a fost numită telefonistă la primăria comunei Buciumi.

— In ultima şedinţă a consiliului comunal de Iaşi, s'a hotărît, să nu subscrie nici un ajutor pentru construirea unui cămin al veteranilor din războiul de la 1877—78, cămin ce urmează să se construiască în Capitală.

— La prefectura judeţului Iaşi s'a ţinut azi licitaţie pentru antrepriza reparaţiilor cantoanelor de pe şoselele naţionale. Din lipsa de concurenţi, licitaţia s'a amînat pentru o altă dată.

❑ **Comisiunile pentru cercetarea cărţilor didactice.**—Ministerul instrucţiunei publice a întocmit următoarele comisiuni pentru cercetarea cărţilor didactice de curs primar, seziunea Iunie 1911.

Preşedintele tuturor secţiunilor a fost numit d. C. Dimitrescu Iaşi, profesor universitar.

Secţiunea abecedarelor: D nii Tomulescu, directorul şcolei normale din Buzău, preşedinte N. Ştefănescu directorul şcoalei No. 4 de băeţi din Bucureşti; I. Tăbacariu institutor şi d-na Maria Vernescu institutoare, membri.

Secţiunea cărţilor de cetire şi a gramaticilor. D nii I. Basarabescu, inspectorul pentru opere artistice şi literare, preşedinte, C. Marinescu, directorul şcoalei normale din Cimpulung; N. Petrescu institutor, Saxu institutor, N. Ionescu profesor la liceul *Matei Basarab* din Capitală şi d-na Miller Verghi directoarea azilului *Elena Doamna*, membre.

Secţia cărţilor de Geografie, Domnii C. Gorciu, profesor la seminarul central din Bucureşti, preşedinte Anastase Georgescu directorul şcoalei normale din Craiova, A. Tabaş Orghidan profesor, N. Dinescu institutor. D. Vulcan institutor în Ialomiţa, şi Iulius Vulcănescu institutor Bucureşti, membri.

Secţia cărţilor de aritmetică şi geometrie. D-nii G. Şonţu, profesor, preşedinte, T. Crivăţ profesor, D. Ghibănescu profesor Iaşi, doamna Dorotea Protopopescu directoare de şcoală primară, A. Grăpeanu institutor Bucureşti, şi I. Modreanu institutor la Fîntînelele (Prahova) membri.

Secţia cartelor de Caligrafie. D nii D. Stoicescu, preşedinte G Zaharescu, maistru de caligrafie la cartografie la institutul geografic al armatei, (va cerceta şi hărţile de geografie) şi Nicolae Burghelea maestru de desemn şi caligrafie la şcoala normală din Iaşi, membri.

❑ Au fost decoraţi următorii, din poliţia Iaşi:

Crucea serviciului credincios, clasa II d-lor: Dan Vasile, comandantul companiei de sergenţi, cl. I, Iaşi; d-nii Colonaş Constantin, Leonte Nicolae şi Vasiliu Const. ofiţeri de sergenţi cl. I.

Medalia serviciului credincios clasa II, d-lor: Vasiliu Vasile, registrator arhivar şi Vriside Ioan, copist, ambii la prefectura poliţiei Iaşi; Sofronie Petrache, gardist de oraş şi Cintă-Lesne Marin, sergent-major cl. I.

Ultime INFORMAŢII

❑ *Primul ministru nu călătoreşte cu fete.*

Zilele trecute d. P. P. Carp pleca de la Bucureşti la Buhăeşti. In gară aştepta vagonul ministerial. Cu toate acestea primul ministru merse la ghişeu şi cumpără un bilet cl. II-a pentru Buhăeşti.

Noul deputat Miclescu, care era cu d. Carp, îl întrebă:

— De ce cheltueşti parale, dacă ai trenul d-tale?

— Am cumpărat un bilet pentru fata mea din casă, replică d. Carp. Căci de cînd cu chestia mitropolitană, nu mai călătoresc cu fete.

Gheşeftul cu lucrările suplimentare la palatul de justiţie din Iaşi, a fost oprit la timp.

Ministrul, în urma unui referat al unui specialist, nu va mai putea aproba suplimentele.

Ce s'ar mai asana moravurile, dacă n'ar exista gazete de opoziţie!

❑ *Vizitatori din Slănicul Moldovei ne scriu, că nici băile calde, nici hidroterapia nu funcţionează încă la acea staţie balneară.*

Vizitatorii şi dr. Brăiescu au reclamat telegrafic la Iaşi. Epitropii au cerut raport doctorului şi se crede că administratorul Scurtu, şi ajutorul său, Cozma, din neglijenţa cărora băile nu pot funcţiona, vor fi înlocuiţi.

❑ *Un domn Vladimir Ghica, trecut la catolicism, domiciliind în Roma, a fost trimis la Iasi cu însărcinarea de a cumpara, la licitaţie, imobilul în care se află instalat sanatoriul sf. Maria, imobil scos în vînzare de creditori.*

Fireşte, că se urmăresc scopuri religioase de către catolici şi de aceia ar trebui luate măsuri din timp.

❑ *Prefectul judeţului Iaşi ie veşnic în Iaşi şi veşnic absent!*

Domnul C. L. Negruzzi, prefectul „nostru", n'a avut încă congediu, de cînd meritele sale l'au adus în fruntea treburiilor judeţului Iaşi.

Cu toate acestea de cîte ori i se protestează poliţe—şi multe i s'au mai protestat—d. Negruzzi pune, la rubrica observaţiilor protestului, „debitorul absent".

Acum i s'a protestat o nouă cambie, de 1785 lei, de către Banca Moldova.

Portărelul s'a prezentat la protestat, l'a găsit grav la postul seu de reprezentat al guvernului, iar acesta a zis, iarăşi foarte grav, „sunt absent"!

Onoare absentului. El are totdeauna dreptate.

❑ Pe ziua de azi s'au constatat în oraş două cazuri noui de anghină difterică.

❑ *Am anunţat, că noul procuror general din Iaşi, d. Toneanu, a fost trimis la Fălticeni să ancheteze învinuirile ce se aduc d-lui G. Ioan, fost membru de şedinţă la trib. Suceava.*

Procurorul general, cum a sosit la Fălticeni, s'a dus la prefect şi ambii au mers la tribunal, unde ancheta se face, în camera preşedintelui, în lipsa d-lui Ioan, care, pentru o uşura ancheta, a fost mutat la Botoşani.

Se prea poate ca d. Ioan să se fi făcut vinovat de fapte nepermise. Dar şi asemenea anchetă ie nepermisă.

Anchetă judecătorească cu prefect! De ce nu şi cu sub comisari?

❑ *Un nou conflict s'a ivit între serviciul sanitar şi d. Cosmovici, ajutor de primar.*

Serviciul sanitar a cerut închiderea unui număr de fîntîni, cari, prin apa contaminată ce conţin, primejduesc sănătatea publică.

Dacă se tolerau existenţa acelor fîntîni, cînd în oraş era lipsă de apă, aceasta nu se mai poate tolera azi, cînd oraşul are apă bună suficientă.

Dar d. Cosmovici a refuzat să dispuie executarea hotărîrei luate de serviciul sanitar.

Chestia aceasta, va veni, probabil, pe cale de interpelare, în discuţia consiliului de higienă.

❑ A murit Cahalul!

La Bucureşti a încetat din viaţă *Natan Cahal*, industriaş brutar.

Condoleanţe se vor adresa d-lui A. C. Cuza.

❑ Consiliul inspectorilor şcolari, anexă la jidanii în presă!

Consiliul inspectorilor şcolari discutînd modificarea regulamentului şcoalelor secundare, a decis, între altele, ca străinii să plătească taxe şcolare egale cu romînii.

❑ In cursul săptămînei viitoare vor începe lucrările pentru iluminarea gării cu electricitate.

Consiliul de ministru a admis pentru această lucrare, precum am anunţat, suma de 20.000 lei.

❑ Din partea camerei de comerţ s'a înaintat ministerului de comerţ, ancheta cerută cu privire la starea civilă a meseriaşilor.

Ancheta a fost însoţită de un memoriu al secretarului camerei de comerţ.

❑ Un furt de bani şi bijuterii, al cărui autor a fost prins şi arestat ieri în Iaşi, a fost săvîrşit zilele trecute la Sculenii-Ruşi, în prejudiţiul comerciantului Ioină Dulitki, căruia i s'a furat: 700 ruble în bani, o pereche cercei în valoare de 250 ruble şi mai multe argintării.

Dulitki, bănuind că furtul ar fi fost operat de un membru al familiei Feldmann, înrudită cu el, şi care locuia perete 'n perete cu păgubaşul, se hotărî, potrivit uzului evreilor ruşi, ca acei bănuiţi să jure înaintea rabinului din Sculeni, că ei n'au furat.

In ziua jurămîntului, însă, dispăru din Sculeni unul din familia bănuită, anume Froim Feldman, lăsînd o scrisoare că el este autorul furtului şi că ceilalţi să nu mai jure.

Poliţia din Sculeni dete de ştire poliţiei din Iaşi, că dispărutul trebue să fi luat drumul spre Iaşi şi ieri, pe cînd agentul Popovici se afla la ceasornicarul Friedenberg, strada Veche, care face şi negoţ de bijuterii, se prezintă şi Feldmann, oferind, spre vînzare, cerceii furaţi.

Feldmann a fost arestat şi va fi extradat.

❑ **Şcolare.**—Pentru examinarea elevilor şcoalei de adulţi, ce funcţionează pe lîngă şcoala primară V. Alexandri, s'a instituit o comisiune compusă din d nii institutori: Const. Andriescu preşedinte, I. Cucu şi P. Stoica, membri.

— Cu începere de la 13 Iunie orele 3 p. m. se va ţine examene elevilor de curs primar, pregătiţi în particular la scoalele Trei Erarhi şi M. Cogălniceanu. Repartiţia elevilor se va face de revizoratul şcolar.

❑ In pădurea Voineşti, s'a găsit eri, spînzurat de un copac, locuitorul Petrache Ungureanu. Cadavrul era intrat aproape în putrefacţie.

Din cercetările făcute s'a stabilit, că numitul suferea de pelagră de mai mult timp, iar din ziua de 29 Mai dispăruse de la domiciliu.

❑ Băncile populare şi cooperativele săteşti nu vor mai acorda împrumuturi funcţionarilor administrativi, cari nu au capital depus la bănci, pe motiv că salariile lor nefiind urmăribile, băncile mai în totdeauna, rămîn daunate.

❑ **Sinucidere** —Incă acum cinci zile a încercat să se sinucidă d-ra Laura Lăzărescu, la domiciliul părintesc, din strada Sărăriei.

Din cauze de ordin intim, d-ra Lăzărescu a luat sublimat corosiv şi, după grele chinuri, a sucombat ieri seara, la orele 6.

Defuncta era în vrîstă de 28 ani.

❑ Precesul jandarmilor torturatori s'a amînat ieri pentru Septembre, admiţîndu-se proba testimonială cerută de cei trei jandarmi.

❑ Zilele acestea va sosi în localitate d. general Presan, comandantul diviziei VI-a spre a trece în inspecţie trupele garnizoanei locale.

❑ Elevii clasei a VII-a liceului militar din Iaşi, în număr de 80, vor face o excursiune de fine de an, în valea Buzeului. Elevii vor pleca Joi, 9 Iunie, cu trenul de 8 jum. seara, sub conducerea d-lor: medic căpitan Victor Săghinescu, locot. Ioan Angelescu şi I. Diamancescu precum şi a d lor profesori Romulus Sevastos şi C. Ştefănescu.

Se vor înapoia la 20 Iunie.

❑ Asanări de moravuri.

1) Doamna Ella Negruzzi a fost delegată de ministrul instrucţiei să inspecteze, de la *1 Iunie la 1 Octombre*, şcolile părticulare confesionale, de fete, in cari se predau limbi străine.

2) Domnul C. Ionescu-Lungu va fi numit inspector al învăţămînt lui primar, pentru *activitatea extra-şcolară*.

3) Ministerul instrucţiunei publice a delegat pe d. N. Bărcănescu, profesor secundar în Capitală, să inspecteze şcolile urbane şi rurale din judeţele Ilfov şi Prahova.

❑ **Alegerea pentru camera de comerţ.**—Aseară a avut loc o nouă consfătuire, între d-nii Grecianu, Negruzzi, şi încă cîţiva guvernamentali, în vederea alegerei de la camera de comerţ, ce are loc la 19 Iunie.

Intocmirea listei întîmpină mari greutăţi, căci cei mai mulţi, cărora s'a propus a figura în fruntea listei, au refuzat aceasta onoare.

Astfel după refuzul d lui Tufli, a venit eri refuzul d-lui Cerchez

Pe ziua de azi, candidatul guvernamental pentru preşedenţia Camerei de comerţ, este d. Ionescu, tipograf.

❑ Anunţăm în altă parte a ziarului că ministrul instrucţiei a cerut fie cărei şcoli secundare să-i recomande elevii silitori, cari vor fi trimişi la sanatoriul Predeal.

Din Iaşi fie care şcoală secundară va trimite cîte patru elevi, cari vor pleca la 1 August.

❑ Frînarul I. Grigorescu, plecat din Iaşi spre Vaslui astăzi cu trenul de 2, a lunecat şi căzînd jos şi-a fracturat şira spinării.

A fost readus în Iaşi şi internat.

❑ **O anchetă.** — La gimnaziul din Huşi s'a făcut o anchetă minuţioasă de inspectorul şcolar Zahărescu, contra profesorului naţionalist Iohan Zelinsky Codreanu.

S'au găsit în saltarele fostului secretar general D. A. Teodoru mai multe jalbe de ale părinţilor, contra fostului director Codreanu. Fostul secretar l'a aparat pe d. Codreanu aşa în ascuns, şi n'a dat curs hârtiilor.

Astăzi s'au luat toate notele şi s'au scotocit la Tribunalul de Fălciu toate dosarele proceselor ce le a avut Codreanu, şi s'a format un gros volum al anchetei.

Şederea d-lui Codreanu în Huşi s'a făcut imposibilă. Inspectorul şcolar nu s'a sfiit să spună la mai mulţi, că situaţia d-lui Codreanu e dificilă chiar în învăţămînt, aşa de multe capete de acuzări întemeiate sînt în contra i.

S'a desmormîntat procesul cu P. Gîdei, cazul cu Alex. Mazila, fondurile excursiei cu elevii în judeţ şi la Iaşi, baluri, serbări şcolare, apoi raporturile cu colegii, astăzi d. Codreanu nu vorbeşte cu nici un coleg, viaţa conjugală, naţionalismul său uzurar, librarii naţionali sucursala Huşi; ori şi unde s'a amestecat acest pripăşit apostol al romanismului a făcut părjol.

Văzîndu-se la aman acum Codreanu se ţine de pulpana deputatului Michiu.

Ultima oră

Bucureşti 8 Iunie

Judecata de la Sinod

Mitropolitul Primat, învinuit a fi în legătură cu duşmanii bisericei

— Apărarea episcopului de Roman —

Bucureşti. — După cum se hotărîse, membri Sinodului, s'au întrunit eri la orele 5 seara, sub preşedinţia I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei.

Asistă şi d. Arion, ministru de culte.

După deschiderea şedinţei, Episcopul Nifon al Dunărei de jos, citeşte procesul verbal al şedinţei precedente.

Cetirea procesului verbal, dă loc la un prim incident.

In adevăr, abia se terminase cetirea procesului verbal, şi I. P. S. S. Mitropolitul Primat, cerînd cuvîntul, protestează în potriva faptului, că în acest proces-verbal nu s'au trecut dispoziţia sa.

Din nou Mitropolitul Primat, cere să fie scos din cauză, de oare-ce judecarea sa nu este în conformitate cu canoanele.

La aceasta, d. Arion, adresîndu-se Mitropolitului Primat, zise:

— „Din moment ce Sf. Sinod a declarat că judecarea I. P. S. V., este canonică, este zadarnic să mai reveniţi asupra chestiunei".

Mitropolitul Primat nu răspunde.

*

Episcopul Nifon, în calitatea sa de secretar al Sf. Sinod, citeşte două petiţiuni, adresate Sinodului, din partea d lor Popovici şi Cataette.

Prin prima petiţiune, aceştia îşi exprimă bănuiala, că farmacistul Shunda, ar fi căutat, prin darea în vileag a cuponului de pe mandatul trimis d-rei Maria Constantinescu, să săvîrşească un şantagiu asupra Mitropolitului Primat.

Prin a doua petiţiune, d-nii Popovici şi Cataette îşi exprimă mirarea lor, asupra faptului, că pînă în acest moment nu s'a luat nici o măsură, în potriva lui Tudorică, care s'a făcut vinovat de mărturie falşă.

*

Mitropolitul Primat intervine imediat şi adresîndu-se d-lui Arion, zice:

— „Cer domnule Ministru, să interveniţi pe lîngă cei în drept, să se ia măsuri contra lui Tudurică, precum şi contra farmacistului Shunda, pentru a se aduce deplină lumină în cauză".

D. Arion răspunde că va seziza parchetele de Ilfov şi de Pahova, şi va interveni pe lîngă colegul d-sale de la justiţie, pentru a se face cele legale.

*

Chestia aceasta terminată, urmează o scenă, care a provocat adînca emoţie a tuturor celor de faţă.

Iată exact cele petrecute: D. Ministru Arion, cere episcopului de Roman, explicaţii, asupra motivului ce l'a făcut, să dea în vileag scrisoarea adresată de Mitropolitul Primat către catolicul Teodorian.

— „Sunteţi convinşi — zice d Arion către episcopul de Roman — că I. P. S. S. Mitropolitul Primat este în legătură cu vrajmaşii bisericei noastre?"

La aceasta, Episcopul de Roman, răspunde:

— „Şi D-voastră, Domnule Ministru ca şi Membrii Sf. Sinod, a-ţi ascultat apararea mea, ca şi cuprinsul scrisoarei, adresată de I. P. S. S. Mitropolitul Primat, către catolicul Teodorian. Cred, că am fost destul de lămurit şi am explicat motivul, pentru care am dat în vileag acest fapt."

D. Arion nu s'a mulţumit cu acest răspuns, ci adresîndu-se din nou Episcopului de Roman, zise:

— „Cred, că a-ţi face mult mai bine, dacă v'aţi pronunţa direct asupra chestiei pusă în discuţiune. Credeţi, că I. P. S. S. Mitropolitul Primat are legături cu vrajmaşii bisericei noastre?

Se naşte un mare tumult. Enervarea aşteptărei este mare. Toţi membrii Sinodului, cer ca episcopul de Roman să se pronunţe categoric.

In tăcere şi emoţia generală, I. P. S. S. Episcopul de Roman zice:

„— Da, sunt convins, că I. P. S. S. Mitropolitul Primat, este în legătură cu vrăşmaşii bisericei noastre. M'am convins din următoarele cuvinte, adresate lui Teodoreanu, de către I. P. S. S. Mitropolitul Primat.

Aceste cuvinte sunt: Nu cruţa pe nimeni din cei cari îi ştii vinovaţi, dintre membrii acelei instituţiuni".

I. P. S. S. Mitropolitul Primat, mă acuză pe mine de catolicism şi în acelaşi timp, dînsul scrie o scrisoare unui catolic, prin care îl îndeamnă să lovească în toţi membrii sinodului. Am ţinut să se ştie aceasta».

Mitropolitul Primat cere cuvîntul, care însă nu i se acordă.

*

După o pauză, I. P. S. S. episcopul de Roman, începe apărarea sa, rostind o cuvîntare documentată, care durează mai bine de două ore.

In prima parte a discursului seu, Episcopul de Roman a prezintat Sinodului şi originalul scrisoarei trimisă de Mitropolitul Primat d lui Marin Teodoreanu Carada.

Episcopul adaugă, că a primit scrisoarea de la un trimis al seu, care a mai adăugat şi o epistolă, prin care i spune să se servească de această scrisoare, în interesul bisericei.

*

Continuind Episcopul de Roman, spune, că Mitropolitul Primat, înainte de a se urca pe fotoliul Mitropolitan, a trimis un articol revistei *Vestitorul*, prin care aducea cele mai grave acuzări Mitropolitului Moldove.

Articolul a fost corectat de însuşi Mitropolitul Primat.

Episcopul se ocupă apoi de acuzarea ce i-a adus că ar fi nebun şi spune că prin toate actele sale a dovedit că nu e nebun.

De altfel însuşi Mitropolitul Primat i a trimis o scrisoare lăudăroasă şi atunci se naşte întrebarea, cînd a avut dreptate Mitropolitul Primat.

Orele fiind înaintate, ora 9 seara, şedinţa se rădică, anunţîndu-se cea viitoare pentru azi la orele 9 dimineaţa.

Şedinţa de azi

Bucureşti.—După deschiderea şedinţei, Mitropolitul Moldovei întreabă pe episcopul de Roman, de ce n'a formulat acuzaţiile sale înainte ca Mitropolitul să fie ales ca Primat.

Aceiaşi întrebare o pune Mitropolitului Primat, că de ce n'a adus mai din timp acuzaţiile sale în potriva Episcopului de Roman.

*

Continuînd, Episcopul de Roman, se ocupă de acuzarea de imoralitate ce se aduce Mitropolitului Primat.

Spune că a consultat profesori specialişti, cari toţi au spus, că pentru boalele interne naturale nu se pot întrebuinţa medicament Brou, cum pretinde Mitropolitul Primat, de oare ce acel medicament e numai pentru boalele venerice. Cere a se cita ca experţi pe d-rii Petrini Galaţi şi Mendonidi.

*

In ceia ce priveşte relaţiunile cu Olimpia Vasilescu, episcopul de Roman, prezintă 2 scrisori ale d-lui Popovici-Oarză.

Acesta afirmă, că mitropolitul primat a trăit cu Olimpia Vasilescu, la Cozia.

Mai departe spune d. Popovici, că a fost prietin cu Vasilescu, soţul Olimpiei, care pe patul de moarte, i s'a plîns că nevasta lui s'a dus la Bucureşti să nască un copil care va avea părul roş, aşa cum e barba Mitropolitului. Vasilescu făcea aluziune că soţia sa are relaţiuni cu Mitropolitul.

In adevăr Olimpia a născut la Bucureşti o fetiţă, care avea părul roş. Fetiţa a murit după scurt timp.

In această chestie — zice episcopul de Roman— dovada e făcută."

*

Episcopul de Roman, discută apoi acuzarea ce se aduce Mitropolitului Primat de a fi avut relaţiuni cu Maria Constantinescu.

Dar chiar de n'ar fi avut relaţiuni, că ar fi ajutat-o şi înlesnit să aibă relaţiuni cu nepotul său, încă s'a făcut vinovat, căci sfintele canoane pedepsesc cu afurisenie şi caterisire pe un archiereu, care protejează curve, care să aibă relaţiuni cu laici.

Şi în această privinţă, Mitropolitul este vinovat."

*

După două ore de vorbire, I. P. S. S. Episcopul de Roman, zice că e ostenit şi cere să i se permită a continua la şedinţa viitoare.

Mitropolitul Primat se opune, şi cere să i se dea lui cuvîntul, dacă episcopul nu vrea ca să continue acuma.

La aceasta, episcopul de Roman zice:

„Eu nu mă voiu urni, din acest loc, pînă ce nu voiu termina tot ce am de spus, chiar de va trebui să mor aci".

Sinodul se retrage spre deliberare.

După cîteva minute, declară că acceptă cererea episcopului de Roman şi amînă şedinţa pentru Joi la orele 9 dimineaţa.

Greviştii şarjaţi

Bucureşti.—Lucrătorii de la Bumbălăria Colentina, venise astă-zi să reia lucrul şi fiind brutalizaţi de maiştri, au părăsit din nou lucrul şi voind să părăsească fabrica au fost şarjaţi de jandarmi. Lucrătorii în urmă s'au împrăştiat.

EPITROPIA GENERALA

a

Casei spitalelor şi ospiciilor

Sft. Spiridon din Iaşi

Face cunoscut că în ziua de 10 Iunie a. c. oarele 10 dimineaţa se va ţine în camera acestei Epitropii licitaţie publică prin oferte sigilate pentru aprovizionarea cu carnea necesară spitalului: Central, Paşcanu, Inst. Gregorian, azilul Balş şi ospiciul Galata pe timp de un an.

Licitaţia se va ţine conform art. 72—83 din legea contabilităţei generale a statului.

Concurenţii sunt invitaţi a se prezenta în aceea zi insoţiţi de o garanţie provizorie în sumă de 2000 lei în numerar s'au efecte publice.

Condiţiunile şi ori ce informaţiuni se pot vedea şi lua în ori ce zi de lucru în cancelarea Epitropiei serviciul administrativ.

No. 04126 — 4 Iunie 1911.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziținnea generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA)
De vînzare
La toate magăzinele de consum. din țară

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui
L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES 1 m. de haut. 1.25 extra 0f30c.
Maym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
GLOTORES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 15 f.

Cereți numai:
Parfumul și Eau de Cologne Superioare
A. RALLET & Co. — MOSCOVA
Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
5 Medalii, Diplome
și alte recompense
Eau de Cologne
A. RALLET & Co.
Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esențele
De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.
Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai răspîndit ziar din Moldova
Primește anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III și IV-a
Se primesc și inserții la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Magazinul comertului in rate
— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —
Pune la dispoziția onor. public un mare
Depozit de Mașini de cusut
pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor
Întrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.
BICICLETE
Puch și Dürkopp
Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.
Mobile, Pendule, Căruciore și ori-ce accesorii

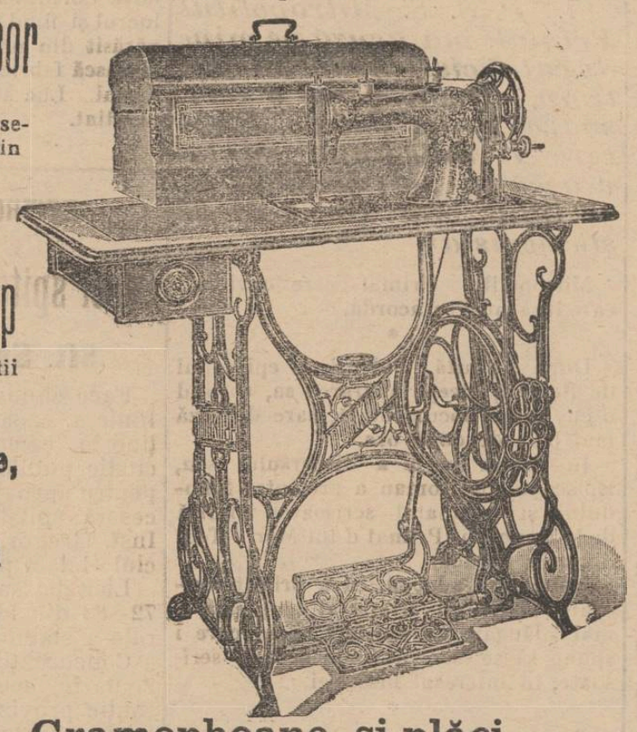

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice
Ioan Werner
FURNISORUL CURȚII REGALE
IAȘI

Franzbranntwein (spirt de vin cu sare). Remediu contra tuturor *durerilor musculare și nervoase, inflamațiunilor, durerilor reumatice* datorite efectelor sale antiflogistice.
Sticla mică 70 b. Costul sticlei 2 lei.

Depilator Unicul preparat pentru distrugerea părului pe părțile corpului unde nu convine a-l avea, fără a lasa nici o urmă de iritația pielei.
Boracnul 1 leu 50 b

Chloralina. Remediu instantaneu contra durerilor de măsele stricate.
Sticluța 1 leu.

5 ani de succes 5
Grădina Trajan
In fiecare seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din rajetele deja arătate
Inceputul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Fondată în anul 1858
Sucursala stabilită în România de la anul 1869.
Fonduri de garanție peste 200 milioane
Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.
LEI 7,142.000
Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.
Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.
Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78
Soc. Ancora încheie asigurări;
a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.
b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.
c) Caz de deces, cum și
Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.
Condițiuni de asigurare extrem de liberale.
Direcțiunea pentru Romînia, București.
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

Săptămâna viitoare

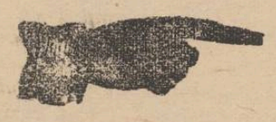

Tragerea clasei I-a
IUNIE 14 (27) MARȚI
Cumpărați deci de urgență ultimele lozuri norocoase:
1/8 loz numai lei **1.50**
1/4 Lei 3. 1/2 Lei 6. 1/1 Lei 12.
Cel mai mare câștig al acestei loterii evtl.:
Lei 900.000
ROB. TH. SCHRÖDER
Casă fondată în 1870
IAȘI
Str. Stefan cel Mare No. 8
Centrala: Calea Victoriei 106 **București.**
Sucursale: Calea Griviței 96, Str. Lipscani 71; **Brăila:** Piața Sft. Archangheli (casa Ralli); **Craiova:** Unirii 69; **Galați:** Domnească 14; **Ploești:** Str. Basarabilor 1.

Fabrica de OGLINZI
ISRAEL BERGHER - IASI
Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910
Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, picturate, legate în metale pentru clădiri și mobile.
Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.
Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.
Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La adminstrația ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabile

Tipografia: H. Goldner. Iași Str. Mîrzescu No. 17—Instalațiune cu motoare electrice executata de Ioban Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași str. Păcurari No. 17

Ultime INFORMAŢII

Enormul scandal bisericesc

— O scrisoare a Olimpiei Vasilescu —

S'a descoperit o nouă dovadă despre relaţiile intime ce au existat între actualul Mitropolit Primat şi Olimpia Vasilescu.

Acuzatorii primatului sînt în posesiunea unei scrisori scrisă de Olimpia, iscălită Adria *şi trimisă pe adresa: Prea sfinţiei sale, Prea sfiinţitului Episcop. D. D. Dr. Atanasie, strada Sapienţiei No. 5, Loco (adică Bucureşti).*

Pe scrisoare se află ştampila poştei Bucureşti, cu data de 25 Martie, 08, 12 sara,—şi această dată corespunde cu data de 12 Martie 1907 stil vechi, cînd sora Olimpia Vasilescu era detaşată din Institutul de Caritate, la Sanatorul Sf-ta Elisabeta, şi ataşată pe lîngă principesa Ghyka, pe atunci în căutare la acel sanatoriu.

In cele ce urmează redăm scrisoarea, pe care un ziar din Bucureşti o va publica mîine facsimilată, scrisoare scrisă în limba franceză, pe care, după cum se va vedea, foasta prietenă a mitropolitului primat o cunoaşte în chip detestabil.

Iată scrisoarea :

Mon bien char Mettre,

J'ai reçu votre chere lettre aussi le bon livre. Je vous remercie.

Je suis chagrin, puisque j'été absente de la Maison.

J'ai fait une promenade à la chossé, avec m'a princesse. Elle est très contente auprès de moi. Mais pour moi aurait été mieux à rester, tranquile... a la maison ! Mais...

En fin ! Je remercie au bon, au très bon Dieu pour tout. Je crois pouvoir venir Samedi ou *Mardi.*

Voiez vous que j'ai eu raison quand je vous dis ?...

Pardonez-moi. Mes vous n'avez pas eu raison.

Je crois que vous n'etes pas faché contre moi !...

Alors, aurivoir et avec mes réspecte.

Je vous bais les mains.

(s) **Adria**

Mardi *soir*, l'heure 10.
11 Marte

Je vous souchete bonne nuite.
J'ai someille... (!)

*

In traducere romînească :

Scumpe Stăpîne

Am primit scumpa voastră scrisoare precum şi interesanta carte. Vă mulţumesc.

Sunt supărată fiind c'am lipsit de acasă.

Am făcut o plimbare la şosea, împreună cu princesa. E foarte mulţumită pe lîngă mine. Dar pentru mine ar fi fost mai bine a sta liniştită... acasă ! Dar !...

In fine ! Mulţumesc bunului, foarte bunului Dumnezeu pentru tot. Cred că voi putea veni Sîmbătă sau *Marţi.*

Vedeţi c'am avut dreptate cînd v'am spus ?...

Ertaţi-mă. Dar n'aţi avut dreptate.

Cred că nu sunteţi supărat pe mine.

La revedere şi primiţi respectele mele.

Vă sărut mînele.

(s) **Adria.**

Marţi seara. Ora 10.
11 Martie.

Vă doresc noapte bună.
Mi-e somn.

❑ *Aproape 20 ore a plouat torenţial. Se crede că grînele sunt grav compromise. Amănunte lipsesc.*

❑ *Acceleratul, care a plecat ieri seara din Bucureşti, a fost oprit timp de 90 minute în gara Ploeşti, din cauză că staţia Vintileanca era inundată pe o întindere de trei kilometri.*

Apele s'au retras şi trenul a putut continua drumul, ajungînd la Iaşi cu o mare întîrziere.

◓ E prea tîrziu !

Două săptămîni mai tărziu, ziarul carpist local desminte ştirea, că un deputat asanator din Iaşi, a voit să umble cu mîna prin şperlă la lucrările suplimentare ale palatului de justiţie din Iaşi.

E prea tîrziu ! Gheşeftul a fost înlăturat.

❑ **Măsuri contra holerei.** — Direcţiunea generală a serviciului sanitar face cunoscut, că pentru motivul, că în Constantinopol există cazuri de holeră, prin deciziunea ministerială No. 27153 din 25 Mai s'a luat următoarele dispoziţiuni :

Intrarea în ţară a călătorilor şi provenienţelor din Coastantinopol se va face pe apă numai prin Sulina şi Constanţa, iar pe uscat prin Galaţi, Giurgiu şi T.-Măgurele, toate celelalte puncte de întrare în ţară sunt închise pentru aceşti călători şi provenienţe.

Rufele murdare vor fi desinfectate.

Călătorii veniţi din Constantinopol vor fi supuşi la domiciliul lor la o supraveghere medicală de 5 zile socotite de la data sosirei lor.

Nu se prrmite întrarea în ţară a cetelor de lucrători şi emigranţi din Constantinopol.

Produsele alimentare de origină animală în stare proaspătă, fructele, precum şi legumele verzi, sunt prohibite.

❑ Polemnizînd cu ziarele de opoziţie privitor la ghelirurile date unor silvicultori, epitropul Cristofor — el conduce polemica — a descoperit tot adevărul.

Ni se spune, în polemică, că domnul Dumbravă a făcut ofertă pentru lucrările de amenajare ale unor păduri şi că oferta a fost primită.

Dar cine este d. Dumbravă ? Domnul Dumbravă este cumnatul epitropului Cristofor şi cum era să nu se facă raport favorabil pentru oferta cumnatului unui epitrop ?

Dar s'a dat o lucrare de amenajare de pădure şi d-lui Orghidan. Domnul Orghidan habar n'are cum se face o asemenea lucrare, de oare ce este inginer hotarnic.

Să se lase de polemici d. Cristofor, fiind-că se înfundă.

❑ Eri pe la orele patru jumatate, o gabrioletă cu un cal, ce venea pe strada Stefan cel Mare, a dat peste lucrătorul Gheorghe Ciobanu, prinzîndu-l între roatele de dinainte şi tîrîndu-l din dreptul stradei Lozonschi, pănă în faţa Palatului, unde scăpînd dintre roate, a fost ridicat de sergentul de stradă avînd mîna dreaptă fracturată şi plin de sînge. Numitul lucrător a fost pus în o trăsură şi dus la spitalul central.

Conducătorul gabrioletei n'a putut fi prins.

❑ Direcţiunea serviciului Maritim Romîn comunică, că unele staţiuni liberează călătorilor bilete în traficul maritim combinat pentru porturile Pireu, Smirna şi Alexandria şi în zilele de Joi şi Duminică, cu toate că în aceste zile vaporul pleacă numai pentru portul Constantinopol.

De aceea se pune în vedere că, numai vapoarele ce pleacă din Constanţa în fie care Marţi, ating porturile Pireu, Smirna şi Alexandria şi deci numai pentru vapoarele ce pleacă în această zi, se vor elibera bilete pentru aceste din urmă trei porturi.

❑ Am anunţat la timp, că direcţia generală a serviciului sanitar, a hotărît să nu acorde nici un congediu medicilor funcţionari, sub motiv că ţara e ameninţată de primejdia holerei.

Cel puţin pentru medicii comunali din Iaşi măsura este vexatorie, pentru că sunt trei ani, de cînd aceşti medici nu au avut congedii, fie din cauza epidemiei de febră tifoidă, fie tot din cauza pericolului holerei, ce ne ameninţă.

In afară de aceasta, se ştie, că medicii comunali, plecînd în congediu, lasă locţiitori, aşa că serviciul nu sufere şi sunt gata a se reîntoarce, în caz de pericol, renunţînd la restul congediului.

După cum suntem informaţi, medicii comunali, sunt hotărîţi a interveni la direcţia sanitară, pentru a li se acorda congedii, în limitele legei sanitare.

❑ Parchetul tribunalului Olt, a cerut autorităţilor locale să cerceteze dacă nu se află în raionul oraşului şi judeţului Iaşi comerciantul Tanase Nicolau, dispărut de la domiciliul său, de la 3 Aprilie.

❑ Imobilul în care se află instalat sanatoriul sf. Maria din Iaşi, a fost adjudecat astă-zi, provizor, asupra d-lui dr. Leon Şeptelici, pentru suma de 80,500 lei.

❑ Asupra studentului Eugeniu Gavrilescu, care a încercat ieri să se sinucidă, s'a găsit o scrisoare adresată prietinului seu I. Bobulescu, prin care îşi arată dragostea pentru o femee domiciliată în Brăila.

Gavrilescu cere, în caz dacă va muri, să se înştiinţeze acea femee, ca să vie să ie parte la înmormîntare.

❑ Vorbim în altă parte a ziarului despre nenorocirea întîmplată ieri pe str. Stefan cel Mare.

S'a constatat că gabrioleta, despre care vorbeşte ştirea, era condusă de viziteul comerciantului Teitler.

❑ Ministerul de interne a aprobat ca primarul comunei Ţiganaşi să cumpere pentru locuitorii din comună islazul necesar, de la Epitropin casei sf. Spiridon, din moşia Blîndeşti în întindere de 24 hectare, cu preţul de 484 lei hectarul.

❑ Ministerul de interne a admis recursul făcut de consiliul comunal al comunei Sculeni, contra deciziunei delegaţiunei judeţiene, care redusese salarele primarului şi scriitorului comunei din motive de echilibrare a budgetului, hotărînd ca ele să fie menţinute ca şi pînă acum.

❑ Astă iarnă încetase din viaţă prin sinucidere d-ra Mălinescu, lăsînd prin testament, imobilul ei din strada Lascar Catargiu, ministerului de instrucţie, pentru a instala acolo o şcoală de Meserii.

Consiliul de miniştri, în vedere că imobilul este grevat de datorii, a refuzat să primească legatul.

❑ Cu o mică întrerupere, plouă torenţial, în Iaşi, de ieri după prînz. Eri ploaia a fost însoţită de descărcări electrice.

La orele 5 trăsnetul a căzut asupra casei cu No. 5, strada Alexandri, proprietatea d-lui inginer Virgil Hălăceanu. Scînteia electrică a intrat, prin acoperiş, în o odaie locuită de d. Atanasiu, funcţionar, a ieşit în mod opus prin perete şi a răsbit, prin tavan, în salonul apartamentului ocupat de d. farmacist Rotbard. Tavanul salonului a fost complect distrus.

Firele electrice, fiind stinse, s'au topit ca şi plumburile şi soneriile.

Accidente de persoane n'au fost, din fericire, dar panica a fost îngrozitoare.

❑ **Congresul învăţătorilor.** — După cum am anunţat, congresul învăţătorilor va avea loc la Tîrgovişteа în zilele de 31 Iulie, 1 şi 2 August.

Se vor discuta următoarele chestiuni :

1. Programa şcoalelor primare rurale. Chestiunea aceasta este rămasă din anul trecut. O comisiune, anume aleasă de congresul din Constanţa, a studiat o şi-şi va depune raportul său.

2. Erarhia în învăţămîntul primar. Gradele de învăţători, controlul învăţămîntului primar şi administraţia şcolară.

3. Invăţătorii şi politica.

4. Schimbarea unor articole din statute, dări de seamă. Alegerea unor articole din statute, dări de seamă. Alegerea noului consiliu de administraţie etc.

*

In seara de 2 August, congresul va fi închis. A doua zi, congresiştii se vor împărţi în două : unii—nici într'un caz mai mulţi ca 300 (trei sute)—vor pleca la Roma, iar ceilalţi vor face excursiuni la Mănăstirea Dealului şi în alte localtiţi.

Itinerariul călătoriei la Roma, amănunţit spus, se va arăta la timp. In linii generale, s'a stabilit : ori : Predeal-Buda-Pesta-Fiume-Veneţia-Roma-Neapoli-Ancona prin Faggia-Fiume-Belgrad Vărciorova, ori : Vărciorova-Belgrad-Fiume-Veneţia-Florenţa Roma-Neapoli-Ancona prin Faggia-Fiume Buda-Pesta-Predeal.

❑ Cetim în *La Comoedia* :

Printre elevii admişi la concursul conservatorului de muzică din Paris se află şi un tînăr romîn, d. Triandafil.

Iată ce spune în această privinţă, d. Georges Pivch, cunoscutul critic.

„D. Triandafil este un tenor, care vine din România, aceasta mă va dispensa de a vă spune mai pe larg pentru ce voacea lui e plină de dulceaţă şi farmec.

D. Triandafil este de doi ani elev la conservator. Este elevul d-lui Lucien Berton pentru canto şi al d-lui Isnardon, pentru declamaţiunea lirică."

Se afirmă, că d. Triandafil este originar din Iaşi.

❑ Domnul Ştefan Dimitriu, a fost recomandat în postul de comandant al gardiştilor din Tg.-Frumos.

❑ Azi s'a ţinut la prefectura judeţului Iaşi, licitaţie pentru reconstruirea podului de pe şoseaua Iaşi-Ţuţora.

S'a adjudecat, în mod provizor, asupra d-lui Solomon Grünberg, cu un scăzămînt de 8.25 la sută din deviz.

❑ Se pare că accesele nervoase devin tot mai dese la nenorocitul prim ajutor de primar Cosmoviai.

Numai ast fel se poate explica modul brutal cu care acest bolnav, primeşte la Primărie, lumea care n'are legături cu greceniştii din localitate.

Pretinsul prim ajutor de primar a avut îndrăsneala să fie necuviincios cu d. avocat St. Georgescu şi credem că ie primul, care s'a purtat ast fel cu un om, apreciat pentru modul cum se poartă cu toată lumea.

Ei bine, avocatul Georgeseu a fost dat afară din cabinetul primarului, fără nici un motiv, înainte de a fi putut explica afacerea avocăţească ce-l adusese la primărie.

Vom reveni.

❑ **Inundaţiile.** — Ploaia, care a continnat, fără întrerupere, în tot timpul nopţei, a produs mari stricăciuni.

Bahluiul a crescut foarte mare şi ameninţă cu revărsarea.

Ca în totdeauna, strada Şoseaua Arcu a fost cea dintăi inundată, din cauza apelor ce se scurg din strada Florilor şi altor străzi învecinate, care n'au canal.

Astfel, apa a pătruns în casele No. 13 şi 13 bis, şi locuitorii abia au putut scăpa cu viaţă.

La multe case, locatarii, pentru a-şi salva avutul, au aşezat în faţa caselor tot felul de obiecte, ca scînduri, saltele, ţoluri, dar totul era în zadar căci apa, tot crescînd, a dat totul la o parte.

La urmă locuitorii au părăsit casele.

In strada Muzelor, ploaia de aseminea a cauzat multe pagube. Aci o casă în ruină, ameninţa să se prăbuşească ; s'au luat însă măsuri imediate şi casa a fost dărîmată.

In strada Anastasie Panu, apa a pătruns în pivniţa crîşmei la *Anghel.* Pompierii au fost chemaţi şi lucrează fără întrerupere la pomparea apei.

In strada Silvestru şi cîte-va străzi învecinate, un mare număr de case au fost de aseminea inundate. Ajutoareie imediate au lipsit, aşa că nenorocirea a luat proporţii însemnate.

*

Mahalaua sf. Ştefan este inundată, din cauza astupăriii canalului cu diferite lemnării aduse de Calcaina.

In strada Lascar Catargi, în dreptul casei cu No. 19, s'a prăbuşit strada, apa întrînd în pivniţa casei.

Strada Anastase Panu No. 57, apa a intra în pivniţa acelei case. In strada Trantomir No. 3 asemenea.

Pompierii dau ajutoare.

Intreg Ţicăul de jos e inundat.

❑ Noul program de astă seară Joi 9 lunie, din noua grădină Trajan, al cinematografului Pathé-Freres, cuprinde între altele :

Pacate !, splendidă şi măreaţă desfăşurare—un roman contimporan plin de scene emoţionante, în ale cărui roluri joacă cei mai de seamă artişti pariziani.—Sfîrşitul unui jucător, scene dramatice.—Iarăşi rochia pantaloni, comedie—Tălharii la bal-mascat, scene comice de moravuri pariziane—Anunţul de căsătorie, comedie—Fiica Niagarei, o superbă desfăşurare a cărei acţiune se petrece la miraculoasele cataracte ale Americei de Nord—Cum se nasc şi trăesc plantele, cum se desvoltă firul de grîu în pămînt, scene şi vederi ştiinţifice foarte interesante.

In curînd reapare Max Linder.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă : Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

❑ ***In momentul de a închide ziarul aflăm, că apele pîrăului Nicolina au venit mari şi ameninţă să inundeze toată partea oraşului numită Nicolina.***

Bahluiul ameninţă să reverse.

Trei case din strada An. Panu ameninţă să se surpe.

Ultima oră

Bucureşti 9 Iunie

CONFLICTUL BISERICESC

Şedinţa de astă-zi

Bucureşti.—Şedinţa de azi a sinodului s'a deschis la orele 9 dimineaţă.

După cetirea procesului verbal, episcopul de Roman îşi afirmă mirarea, că în şedinţa de eri, episcopul Nifon al Dunărei de Jos, i-a reproşat că de ce n'a căutat să dea mai de timpuriu în vileag faptele Mitropolitului Primat, zicînd că a făcut o mare greşală.

— „Aceasta nu trebuia s'o facă—zise Episcopul de Roman,—tocmai, pe cînd eu îmi desvoltam apărarea mea.

Episcopul Nifon, răspunde, că nu s'a substituit judecăţei Sinodului, dar că a spus acele cuvinte, ca o simplă obiecţiune.

Episcopul de Roman spune, că n'a cunoscut pacatele Mitropolitulut Primat de cît tîrziu şi cînd le-a aflat, a căutat ca să-l tragă la răspundere.

*

Mitropolitul Primat cerînd cuvîntul zice că scrisorile preoţilor Bănescu şi Băgescu-Vardă, cetite în şedinţa de eri conţin neexactităţi.

Sinodul hotăreşte a cita pe aceşti preoţi, ca marturi.

Mitropolitul Primat cere să fie ascultaţi preotul Florea Florescu din Bistriţa şi maica Anastasia Stoenescu.

Sinodul urmează să se pronunţe.

*

Tot restul şedinţei, a fost ocupat de Episcopul de Roman, care prin fapte şi documente, dovedeşte temeinicia acuzărei de erezie ce a adus o Mitropolitului Primat.

Orele fiind înaintate, şedinţa se rîdică, anunţîndu-se cea viitoare, pentru mîne, Vineri, la orele 9 dimineţă.

*

Adevărul publică azi o serie de amănunte împortante, asupra atmosferei ce domneşte în sinul guvernului, în chestia conflictului bisericesc.

In primele zile ale conflictului, d. Nicu Filipescu, lúase apararea Mitropolitului Primat. D. Nicu Filipescu a făcut chiar o vizită Mitropolitului, cerîndu-i să nu demisionaze.

La părerea d-lui Filipescu, s'au raliat şi d-nii Carp şi Marghiloman.

Acum însă, după dovezile aduse la iveală în timpul procesului, miniştrii bat în retragere, căci văd, că nu vor putea impune o soluţie, care să nu fie aprobată de opinia publică.

*

In cercurile gnvernamentale, se mai ventilează ideea, ca ambii Prelaţi să fie puşi în disponibilitate, primind ca pensie leafa de arhiereu.

Ciumă la Odesa

Bucureşti.—Direcţia generală a serviciului sanitar, a fost oficial înştiinţată, despre un nou caz de ciumă bubonică, constatată la Odesa.

S'au luat toate măsurile cuvenite.

Nou director

Bucureşti.—D. G. Djuvara, noul director la ministerul de industrie, a depus azi legiuitul jurămînt.

Măsuri sanitare

Bucureşti.—In vederea primejdiei holerei, ce ameninţă ţara — direcţia serviciului sanitar, a luat dispoziţia a înfiinţa pontoane sanitare la Galaţi şi Constanţa.

Preşedintele republicei Portugheze

Lisabona.—D. Anselmo Bramcamp, a fost proclamat preşedinte al republicei portugheze, fiind ales cu 64 voturi din 125 votanţi.

Deraiarea din Putna

Bucureşti.—Se comunică din Focşani că eri dimineaţa, pe cînd un tren al unei societăţi forestiere cobora din pădurea Odobeştilor, spre cherestea, dintr'o întîmplare încă nelămurită, trenul a deraiat.

Mai multe vagoane au acoperit maşina, îngropînd sub dărîmături pe mecanic, care cu greu a putut fi scos. Nenorocitul a încetat din viaţă, după cîteva ore de suferinţă.

Au fost deasemenea grav răniţi, fochistul şi mai mulţi lucrători.

Reforma administrativă

Bucureşti.—D. Marghiloman, ministru de interne, a adresat o circulară prefecţilor, prin care îi învită cu stăruinţă de a aduna materialul necesar, privitor la proectul de reformă administrativă.

D. Marghiloman adaugă, că guvernul are intenţiunea să facă acea reformă, în cel mai larg spirit de descentralizare.

Se caută un contabil agricol la Ferma d-lui Badareu de lîngă Iaşi. Pentru informaţii a se adresa la Debitul d-lui Badareu str. de Sus No. 189, Iaşi.

Banca MOLDOVA
SOCIETATEA ANONIMĂ
Capital 1.000.000 lei

Face ori ce operaţiuni de bancă.
Emite cercuri şi scrisori de acreditare asupra tuturor oraşelor mari din ţară, Europa, (Rusia) şi America.
Primeşte cereale spre vînzare în comision pentru Galaţi, Brăila şi Constanţa acordînd şi avansuri.
Se însărcinează cu încasare de poliţe şi trate asupra întregei ţări şi străinătate, sub condiţiuni avantajoase.
Dă avansuri asupra ori-ce fel de **efecte publice** şi alte valori.
Primeşte spre fructificare contra
LIBRETE DE ECONOMII
cu achitare la cerere începînd de la 5 lei în sus, cu dobîndă de 5 % pe an.
Precum şi sume mai mari contra
SCRISORI DE DEPUNERI
cu dobînda de
5½ % p. a.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU
De la Strunga
— Strada de Sus No. 189 —

Aduce la cunoştinţa onor. clientele că cu începere de azi produsele fermelor şi viile proprii se vînd sub preţul pieţei deşi sunt superioare ca calitate şi anume :

	Kg.	Litrul
Brînză de vaci proaspătă		0.50
Lapte dulce proaspăt, analizat de on. serv. san.		0.25
	oca	0.35
Caş gras de munte		1.20
Delicioasă brînză de munte nouă		1.40
Brînză de Brăila grasă		1.80
Excelentul unt pentru cafea, ciai		5.00
Delicioasa smântână centrifugată		2.20
Unt de gătit proaspăt 2.80		
Iaurt de oi cu castronul şi cu		Kg.
Gervais romînesc pachetul		0.50
Delicioasa urdă dulce		1.40
Zilnic ouă proaspete garantate		6.00 %
Caşcaval de penteleu		2.40
Adevarata grăsime de porc topită 2.20 kg.		

Se găseşte zilnic fragi şi cireşe sub preţul pieţei.

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţuri populare începînd de la 0.60 litrul.

Pentru comenzile de vinuri de la 10 litruri în sus, făcute verbal sau prin o carte poştală adresată Debitului, se trimite la domiciliu. **Administraţia.**

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA)
De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui'
L. Schlesinger Berlin 18

Daym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5 f.

Cereți numai:
Partumul și Eau de Cologne Superioare
A. RALLET & Co. — MOSCOVA
Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
5 Medalii, Diplome
și alte recompense
Eau de Cologne
A. RALLET & Co.
Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, inlocuind cu totul esențele
De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.
Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primeste anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III și IV-a
Se primesc și inserți la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Magazinul comertului in rate
— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —
Pune la dispoziția onor. public un mare
Depozit de Mașini de cusut
pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor
Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.
BICICLETE
Puch și Dürkopp
Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.
Mobile, Pendule, Căruioare și ori-ce accesorii

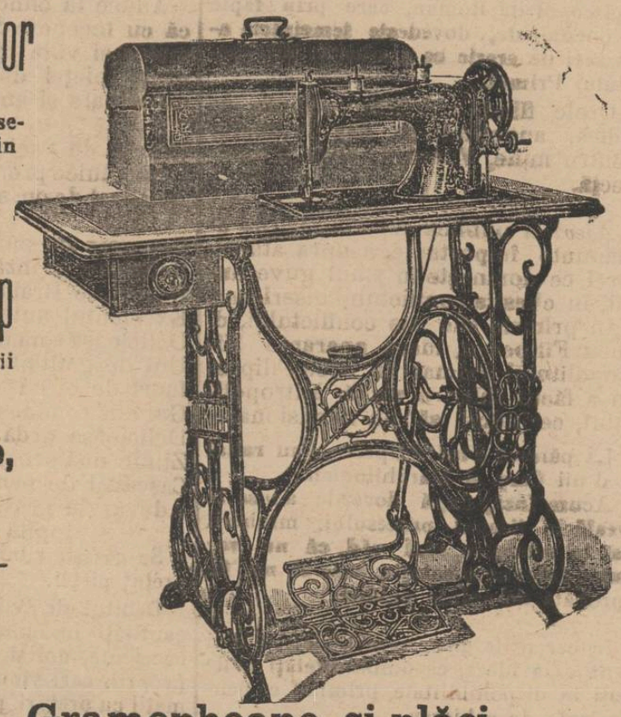

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice
Ioan Werner
FURNISORUL CURȚII REGALE
IAȘI

Franzbranntwein (spirt de vin cu sare). Remediu contra tuturor *durerilor musculare și nervoase, inflamațiunilor, durerilor reumatice* datorite efectelor sale antiflogistice.
Sticla mică 70 b. Costul sticlei 2 lei.

Depilator Unicul preparat pentru distrugerea părului pe părțile corpului unde nu convine a-l avea, fără a lasa nici o urmă de iritația pielei.
Borcanul 1 leu 50 b.

Chloralina. Remediu instantaneu contra durerilor de măsele stricate.
Sticluța 1 leu.

5 ani de succes 5
Grădina Trajan
In fiecare seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.
Începutul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmeaza regulat în fiecare Duminică și serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Fondată în anul 1858
Sucursala stabilită în România de la anul 1869.
Fonduri de garanție peste 200 milioane
Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.
LEI 7,142.000
Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.
Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.
Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78
Soc. Ancora încheie asigurări;
a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.
b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.
c) Caz de deces, cum și
Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.
Condițiuni de asigurare extrem de liberale.
Direcțiunea pentru Romînia, București.
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

Săptămâna viitoare
Tragerea clasei I-a
IUNIE
14 (27)
MARȚI
Cumpărați deci de urgență ultimele lozuri norocoase:
1/8 loz numai lei 1.50
1/4 Lei 3. 1/2 Lei 6. 1/1 Lei 12.
Cel mai mare câștig al acestei loterii evtl.:
Lei 900.000
ROB. TH. SCHRÖDER
Casă fondată în 1870
IAȘI
Str. Stefan cel Mare No. 8
Centrala: Calea Victoriei 106 **București.**
Sucursale: Calea Griviței 96, Str. Lipscani 71; **Brăila:** Piața Sft. Archangheli (casa Ralli); **Craiova:** Unirii 69; **Galați:** Domnească 14; **Ploești:** Str. Basarabilor 1.

Fabrica de OGLINZI
ISRAEL BERGHER - IASI
Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910
Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.
Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.
Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.
Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabile

Tipografia H. Gerber, Iași Str. Mîrzescu No. 17—Instalațiunea cu motoare electrice executata de Ioban Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
. 6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII — No. 1324 Sîmbătă 11 Iunie 1911

SE VEDE SFIRȘITUL

Procesul de la Sinod se apropie de sfîrșit. Lumina se face; adevărul triumfă. Credința strămoșească își găsește sprijinul în lupta contra falșității și a imoralității. Furtuna care acum vrăvuește biserica va aduce după sine un senin frumos, care va înlesni să strălucească mai frumos razele credinței. Ne-am înșela amar de am bănui un singur moment surparea credinței strămoșești prin păcătoșeniile unora și ale altora din cei ce diriguesc biserica noastră.

Au mai fost furtuni în biserica noastră, stărnite de vărtejul luptelor politice. Au mai fost răpuși ei Mitropoliți pentru credințele lor politicești. Furtuna a trecut și biserica s'a repus pe bazele ei seculare. Istoria numai le înregistrează ca pagini negre, ca momente de cădere.

Fost-a fost dat ca D. D. Atanasie Mironescu, Primatele Romîniei din 1911 să înscrie o pagină înjositoare în condica sfîntă a Mitropoliei țării și istoriograful, care în viitor ar veni să scrie partea acestei arhipăstoriri, se va izbi de marele și istoricul proces ce se pertractează la Sinod și a cărui agent principal e Episcopul de Roman.

In ce scop acest Prelat a provocat un proces unic în felul lui? Fost-a dus el de scopuri egoistice? Răvnit-a el la scaunul Mitropolitan? Fost-a el o unelta a Catolicilor? Fost-a el teomanul decadent, care aruncă cu măciuca în biserică?

Toate șoaptele, toate uneltirile, toate zisele, ce se aruncau în spetele Ierarhului de la Roman s'au spulberat ca fumul de fața vîntului, ca ceara de fața focului la luminoasa și documentata apărare, ce și-a făcut Episcopul de Roman, apărîndu-se pe sine și acuzînd pe Primatele țării.

Reiese din această aparare atît de joasă persoana primatului, că reprezintă prin sine persoana întreagă a *arivistului*, a *parvenitului*, a *ciocoiului* în biserică. In dorul de a ajunge Primate a întimidat pe Episcopul Pimen și l'a dat plocon lașilor și Moldovei; în dorul de a parveni s'a vîndut pentru un blid de linte ministrului Haret, apărînd astă-zi ceia ce combătuse eri; în dorul de a parveni s'a pus în slujba dușmanilor seculari ai bisericei ortodoxe, ca feștelind în tina insultei pe frații săi în Hristos să rămăi singur pe ruinele bisericei. In dorul de a parveni și-a pus în slujba scaunului arhipăstoresc partea rea a sufletului omenesc: defaimarea, sperjurul, tăgada, îndrăzneala fără saman.

Și să facem o paralelă, pentru a invedera lucrul.

Fostul Mitropolit Partenie, care era o figură în Sinod, și care umbrea persoana Episcopului de Rîmnic, după ce a fost însultat grosolan de presa politică adversă și de cea catolicească, insulte la care s'a asociat în mod clandestin și Episcopul Atanasie, după ce a luat avizul cercurilor competente s'a demis din înalta sa demnitate, pentru a nu pune mica sa persoană mai pre sus de sfintele și meternele interese ale bisericei. Și Partenie n'a scris nici un rînd de ocară la adresa fraților săi din Sinod. Primatele actual a scris și corectat articole întregi de ocară la adresa Sinodului. In ce scop?

La Partenie n'a fost ajuns un catolic cu prietenia să se pună în slujba lor; Primatele actual a îndemnat pe d. Teodorian să insulte pe membrii Episcopatului nostru, pentru a slăbi autoritatea. Haret pe de o parte, Episcopul de Rîmnic pe de altă parte, alimentau presa catolică cu campania de ură și ocară contra bisericei noastre.

Pe Partenie l'au necinstit cu o iscoadă și el s'a demis, știind și afirmînd că un Erarh al țării nu poate sta în instanță contra calomniatorului, ca ori-ce alt cetățean mirean; el a fost ținut de înalta sa situație să sufere în tăcere, fără a riposta. Actualul primat vede cu ochii dovezile gîrlă: Scrisori, atestări, mandate, fotografii, rețete, și cu toate acestea stă în instanță așteptînd cu nepăsare verdictul.

Cînd e ca D-zeu să piarză pe cineva îi ia mințile· l-a luat D-zeu mințile. Și vezi că norodul nostru e îngăduitor. Își închipue o serie de *minți*, cari nu sînt de cît păreri, *judecăți*, argumente. Ei bine, nici o judecată nu și-a făcut Primatele, cînd a ținut să se înceapă procesul. Procesul ține de 2 săptămîni. Țara întreagă stă în gura procesului. Și fie ce zi aduce lucruri nouă. Și toți ne mirăm și ne întrebăm: pînă unde au să meargă toate acestea? Și la ce bun să meargă pînă la urmă? Pentru a se goli tot paharul rușinei și al nedemnității omului și pentru a se înfiera o atitudine, că pentru parvenit, pentru ciocoiul din biserică, dacă suișul i-a fost îngăduit, alunecușul căderii e și mai grăbit și mai cu zgomot, pentru a se împlini vorba psalmistului David: „peirea lui fi-va cu zgomot".

Iar Sinodul este edificat astă-zi că
Primate e Romîniei e *eretic*,
Primatele Romîniei a *plagiat*,
Primatele Romîniei e *imoral*.

Iar ca om s'a dat dovadă că e *falș*, *nestatornic* în idei, *iute aprinzător* de păreri protivnice, și că spiritul Evanghelic nu a pătruns în sufletul lui nici pînă la unghii, necum în minte și inimă, și că îndemnurile lui Mamona sînt mai puternice în sufletul său, de cît cele de la D-zeu.

Și sfîrșitul se vede: Mitropolitul Primat, D. D. Atanasie Mironescu va fi demis din înalta sa demnitate apostolică, pentru că a făcut biserica lui D-zeu casă vînzătorilor de neam și credință.

„Țăranul îngropat de viu"

Opinia a reprodus o scrisoare a d-lui profesor doctor C. Istrate prin care acest mare erudit cere lămuriri d-lui Artur Gorovei, care, într'un articol asupra răscoalelor agrare, a vorbit despre un sătean, care ar fi fost înmormîntat de viu.

Domnul Artur Gorovei răspunde invitației d-lui dr. Istrate și are atenția să trimeată răspunsul seu, spre a fi publicat, în *Opinia*.

Iată răspunsul:

Domnule Director,

La somațiunea ce-mi face d. Dr. Istrati, prin No. 8 al N. R. R., cu toată considerația ce o am pentru d-sa, nu'l pot satisface de cît în parte:

Cele ce am revelat eu, au fost povestite de către alții; eu le-am auzit și le-am reprodus, ca document omenesc.— Nu am fost martur la săvîrșirea dramei; de controlat faptul nu am încercat, și nici mi-ar fi fost cu putință, așa că nu pot nici să retrag, nici să mă îndărătnicesc a susține, ca adevărată, povestirea pe care am reprodus-o și eu.

Să precizez localitatea și să indic nume proprii, iarăși nu-mi stă prin putință, pentru că nici acei cari povestiau aceste lucruri nu dădeau aceste indicațiuni.

Pentru a liniști, însă, conștiința revoltată—cu drept cuvînt—a d-lui dr. Istrati, îi declar că și mie îmi place să fiu convins că faptul s'a petrecut, și convin că povestirea a fost o fanfaronadă a aceluia care se da drept autor al faptului, sau o hiperestezie a acelora cari povestiau faptul.

Cu această ocazie am putut constata inconvenientul de a se trunchia bucățile care se reproduc din o scriere oarecare. După cum a reprodus, d. dr. Istrati în scrisoarea d-sale, sfîrșitul articolului meu, cetitorii acestei scrisori, cari nu au cetit și articolul, înțeleg că eu a'și afirma că am cunoștință că s'a petrecut faptul relatat, ceia ce nu este exact, și mi-a adus oarecari neplăceri; pe cînd, dacă ar fi reprodus măcar numai trei rînduri mai mult, care sînt imediat înaintea celor reproduse, cetitorii scrisoarei ar vedea că eu vorbesc despre „povestirea" *altuia. Și, între a afirma existența unui fapt, și a reproduce* povestirea *altora, despre săvîrșirea acelui fapt, mi se pare că este o deosebire foarte mare.*

Cu acest răspuns sper, D-le Director, că atît Dv., cît și eu, ne-am îndeplinit datoria față de d. dr. Istrati, și vă rog să primiți încredințarea osebitei mele considerații.

Artur Gorovei

„Aurivoir, j'ai someile"

Doamna Olimpia Vasilescu scria scrisori franțuzești actualului I. P. S. S. Mitropolit Primat.

Una din ele, datată Martie 1908, pe cînd Mitropolitul fusese încă Episcop, a fost publicată de noi, ieri.

Este indiferent, faptul că sora Vasilescu nu știe să scrie franțuzește. Dar ce vrea ea, ce crede ea, în ce grad de... rubedenie se afla ea, în 1908, cu Primatul Romîniei, aceasta reesă foarte clar chiar și din franțuzeasca-romînească, cu greșeli de ortografie, a scriitoarei faimoasei scrisori.

Olimpia era amanta prea sfîntului Athanasie. Acesta, ca un bonjourist oare care, avea garsoniera sa, strada Sapienției și primea acolo vizitele damei.

Banal laic!

Fostul episcop scria scrisori dulcineei și ea răspundea. O invită să vie. Ea îl anunță s'o aștepte El îi tremitea cărți să se instruiască; ea, în scrisori, îi dădea cont cum a petrecut ziua și că s'a preumblat, la soșea, cu o damă, nu doar, ferească Dumnezeu, cu un laic!

Scrisoarea se isprăvește cu *aurivoir* —la revedere, pentru Duminică sau Marți—Ce lungă așteptare!—și cu cuvintele, subliniate în text, „j'ai someile" —care, cine știe cum ar trebui traduse ca să aibă adevăratul lor text.

Dar Olimpia Vasilescu, care posedă certificat de moralitate, fiindcă s'a spovedit, probabil înaintea fostului ei amant, această Olimpie a jurat înaintea juriului sinodal, că ea n'a avut nici o relație cu acuzatul de Episcopul de Roman.

A jurat dar falș. Dar asta n'are de a face. Incărcătoare pentru acuzat este scrisoarea damei—asta are de-a face.

Ea dovedește zdrobitor, că Episcopul de Roman n'a calomniat. Ea deschide scandalul mai mare și dovedește ce rău serviciu au adus Bisericei acei, cari au impus pe Primat la judecată, cînd Episcopul de Roman propusese închiderea procesului, prin demisia sa și a Primatului.

Mai poate sta în fruntea bisericei, sau chiar la umbra ei, un om bolnav de boli lumești, un om în corespondență amoroasă cu femeile, un om care pentru a arata, că el n'a avut relațiuni cu o altă femee, a pus'o să spună că ea trăia, pe cheltuiala Primatului, cu un nepot al acestuia.

Afară din biserică un asemenea pîngăritor al ei!

UN „DESTITUIT"

Sunt două seu trei luni că d. Artur Gorovei a fost destituit din postul de inspector agricol al județului Botoșani sau Suceava — n'am putea preciza județul.

Destituirea acestui excelent funcționar, considerat cel mai bun d'intre inspectorii agricoli din țară, numit sub liberali—de și el e takist—mutat într'un județ mai important, acea destituire se făcuse în chip foarte misterios pentru public. Decretul de destituire, apărut în *Monitor*, nu era urmat de nici o expunere de motive, nici ziarele oficioase nu comentase destituirea.

Noi, însă, publicasem motivul: d Gorovei își atrăsese pedeapsa destituirei fiind-că ușurase intrarea în țară a d-rului Rakowski.

Abia astăzi, cu prilejul publicării unor „însemnări de călătorii", scrise de d. Gorovei, *Epoca* afirmă, că d. Gorovei a fost destituit pentru motivul publicat de noi.

Lăsăm la o parte chestia articolului publicat de d. Gorovei, fiind-că asupra lui, autorul dă lămuriri în chiar numărul nostru de astăzi.

Dar destituirea d-lui Gorovei, pentru considerentul arătat, este o infamie și o perfidie.

Ministrul de interne, care a hotărît destituirea, este acela care a permis întrarea în țară a d-rului Rakowksi.

Cum am știut că Artur Gorovei a ușurat întrarea în țară a expulzatului, știm că ministrul Marghiloman a permis acea întrare.

A permis-o, în urma unei convorbiri ce a avut-o cu d. P. Grădișteano; a știut ziua în care Rakowski sosise în București și de cine era găzduit.

Osebirea între fapta lui Gorovei și fapta domnului Marghiloman, constă în cinste, din partea primului, și din politică abjectă din partea celuilalt.

Fost magistrat, om drept, democrat convins, Gorovei n'a putut admite expulzarea brutală a unui om și de aceea i-a ușurat întrarea în țară, doar se va putea judeca și dovedi că, după cum pretinde, Rakowski, el este cetățean romîn.

Sacrificiul acesta pentru dreptate și pentru adevăr, Gorovei l'a plătit cu funcția sa.

Dar ce motive îl determinase pe ministrul Marghiloman, să permită reintrarea lui Rakowski?

Le cunoaștem și ele sunt: 1) sindicaliștii din București să voteze cu guvernul; 2) reîntrarea lui Rakowski și sărbătorirea lui de muncitori, să fie și o manifestație contra liberarilor; 3) bătrînul P. Grădișteanu să publice o scrisoare —pe care a publicat-o la timp—în care să combată cartelul takiștilor cu liberalii.

Că Rakowski a fost reexpulzat—știm și motivele faptului acestui.

Dar reîntrase cu voia ministrului, cu știința lui. Și de aceea destituirea lui Gorovei, apare ca o imfamie și perfidie—demne de un geambaș politic ca d. Marghiloman.

OAMENI ȘI LUCRURI

După o sută de ani

Intr'o localitate puțin cunoscută a Germaniei a murit acum de curînd o doamnă, Anna Franzius, văduva unui fost magistrat. Ii lipseau numai cîte-va luni ca să împlinească suta de ani. Nu însă *aceasta* s'a subliniat cu ocazia morții sale, ci cu totul altă ceva. Anume, că odinioară, pe cînd era foarte tînără, ea a inspirat lui Heinrich Heine unul din cele mai celebre *Lieduri* ale lui:

„Du bist wie eine Blume,
So hold und schön und rein..."

Un nepot al defunctei, dentistul Georg H. Franzius din New-York, publică oarecari amănunte cu privire la această reminiscență poetică. E foarte cu putință ca în comunicările aceste să fie oare-cari lucruri de fantazie—dar imprejurarea nu e mai puțin romantică.

In vrîstă numai de 16 ani, domnișoara Anna Reinecke se afla, în anul 1827, la stațiunea balneară Norderney, unde Heine își petrecea și el vacanțele.

E stațiunea care-și datorește o bună parte din celebritatea-i mondială celor scrise de marele poet asupra localității.

Se întîmplă ca la un moment dat poetul și încîntătoarea domnișoară să se găsească față în față, la una și aceeași masă de hotel. Cîntărețul fu așa de impresionat de frumusețea și grația feciorelnică a tinerei Anna, în cît pierdu gustul de a mînca și de a bea, ca să se poată sătura numai de vederea domnișoarei.

Revoltată de stăruința și „nerușinarea" străinului, ea făcu față de vecina sa o observație drastică pe care, negreșit, Heine nu ar fi scris-o în carnetul său de impresiuni, dacă ar fi auzit-o. Din fericire poetul era atît de absorbit de propria sa însuflețire, în cît n'auzi nimic. Din potrivă în acele clipe de admirațiune senzațiile, lui se întrupară sub forma acelui *Lied* renumit, care s'a tradus de atunci încoace în toate limbile din lume și a fost pus în muzică de toți compozitorii posibili și imposibili. Bibliografii lui Heine înregistrează *sute* de compoziții pentru această mică dar delicioasă poezie, care cîntă ea însăși, prin armonia cuvintelor, prin dulceața sunetelor împreunate într'un ritmu săltăreț și înfiripat.

Mai tîrziu, Anna—devenită d-na Anna Franzius—fu mult mai indulgentă față de „obrăznicia" poetului și pînă în adînci bătrîneațe — la 15 Ianuarie curent, a împlinit 99 de ani!—i-a păstrat ce a mai duioasă recunoștință. Se zice că a ramas și frumoasă pănă la o vrîstă foarte înaintată,—afară dacă „frumusețea" aceasta tîrzie, nu se datora unui proces de suggestiune datorit celebrelor strofe ale lui Heine. Pentrucă ori-ce s'ar spune numai cîntările poeților consacră în mod trainic farmecul neperitor al femenității, așa cum îl cunoaște și l prețuește ochiul lor pătrunzător.

Sunt poeți îndrăzneți; sunt capricioși; sunt schimbăcioși, — dar ori pe unde trece, în zbor, sufletul lor, simțirea lor, dorința lor, —se întrupează, ca dintr'o pulbere de raze și de aur, strălucirea unei aureole eterne. Și cu cît vremea trece, cu atît strălucirea e mai vie, mai plină, mai senină, mai curată. Frumusețea care a fost resfrîntă prin versul unui poet rămîne imaculată, — fiindcă a devenit nemuritoare.

Ce ar fi însămnat grația *unei* femei, a acelei femei? Dar ea avu *favoarea* ca să încînte simțirea unui mare poet și iat'o de-apururea ilustră, iat'o supraviețuind secolele, biruind depărtările, străbătînd ca o dungă de lumină născătoare de încîntare și de mîndrie. Căci nu poate fi o mai dreaptă mîndrie a unei femei decît acea de a trezi o clipă de inspirație în sufletul unui poet.

Rodion

Pe urmele răscoalelor

Zilele acestea multe ziare s'au ocupat — mai drept, s'au alarmat — de un fapt îngrozitor, relatat într'o schiță publicată de d. Artur Gorovei în „Noua Revistă Romînă". E vorba de fapta înmormîntării de viu a unui țăran, „condemnat" de un ofițer, conducătorul unei „coloane volante".

Faptul în chestiune comporta o lămurire și era de așteptat ca autorul schiței, d. Gorovei, va da lămurirea cuvenită, după cum a și dat-o.

Aci reproducem o parte din schița d-lui Artur Gorovei, partea în care d-sa zugrăvește în mod obiectiv, dar suggestiv, oarecare privelești rămase „pe urmele răscoalelor".

„Dacă mergi noaptea cu trenul, între Verești și Burdujeni, și te uiți pe fereastra vagonului, zărești la oarecare depărtare niște globuri mari de lumină electrică, asemenea unor stele cari sclipesc deasupra unui pustiu.

Acolo e Salcea, moșia d-lui Al. Cantacuzino, moșie pe care s'a făcut cea mai frumoasă gospodărie din țara noastră, și s'ar face și astăzi, dacă n'ar fi intervenit rătăcirea din anul sîngeros 1907.

Cînd te duci din Verești la Salcea, treci printr'o alee mai lungă de un kilometru, plantată cu pomi de amîndouă părțile. E un drum public, plantat de proprietar, cu cheltuiala lui, și replantat cu îndărătnicie de nenumărate ori, după ce țăranii dușmanii arborilor, îi distrugeau, numai pentru plăcerea de a-i distruge.

In fundul aleei se zărește palatul din Salcea, în mijlocul unui parc mic, dar grațios și vesel.

Cine vrea să-și facă o palidă idee despre ceea ce au fost răscoalele din 1907, să poftească la Salcea, unde li se păstrează urmele cu multă sfințenie.

Te cuprinde groaza cînd pătrunzi în interiorul acestei locuințe cochete, ale cărei uși și ferești sunt înlocuite prin scînduri bătute în cuie.

Năvălirile barbarilor nu puteau să facă dezastre mai grozave.

Nu a rămas nimic nesfărîmat. Uși, ferești, mobile, totul a fost prefăcut în bucăți. Sobele de teracotă au fost dărîmate, caloriferele scoase din pereți, sîrmele de la conducta electrică au fost smulse și rupte, cărțile din bibliotecă sfâșiate foae cu foae, și toate aceste: lemnărie, teracotă, ferărie, sîrme, hîrtie, toate zac împrăștiate pe parchet, singurul lucru de preț, care a rămas nevătămat, și asta numai pentrucă țăranii nu i-au cunoscut valoarea.

Ca să poți înainta prin odăi, trebue să încaleci peste toate aceste sfărîmături, care stau de patru ani neclintite, ca și în ziua nenorocită cînd poporul cel mai blînd din lume, a dat dovada unei sălbătăcii de care nimeni nu l'a bănuit.

Cum s'au petrecut aceste lucruri? Cine i-a îndemnat? Unde și cum s'au înțeles?... Nimeni nu-ți poate spune nimic.

Se știa mai de înainte că se va întîmpla ceva, și în zorii unei zile a năvălit puhoiul.

Vitele au fost scoase de prin grajduri și lăsate slobode; trăsurilor li s'a dat drumul din deal în spre iaz; hamurile au fost tăiate în bucăți, apoi au început operația în casă.

Pînă și unii dintre servitorii vechi ai proprietarului s'au dedat la acte de vandalism. Se spune că un bucătar lovea cu toporul în mașina de bucătărie și răcnea: „douăzeci de ani m'am ars eu la mașina asta!"

Macar pe bucătarul acesta nu l'a mînat la răscoală dragostea de pămînt și lipsa lui.

Cîți-va dintre răsculați ajunsese în

turnul palatului, cu gînd ca să înceapă a-l dărîma din vîrf, cînd au văzut venind armata. In cîteva minute au dispărut cu toţii lăsînd în urma lor numai ruine.

In locul răsculaţilor au venit soldaţii şi ce a rămas nesfărămat de resculaţi a fost cucerit de soldaţi, care aveau sacii plini de trofee.

Pe toată valea Siretului, din judeţul Botoşani, s'a întins distrugerea. Hancea Băneştii, Fîntînelele, au avut soarta Salcei; numai Dumbrăvenii nu au suferit nimic.

Şi lucru curios: se spune că în judeţul Botoşani a avut un caracter antisemit; cu toate acestea şi Salcea, şi Băneştii şi Fîntînelele erau gospodării creştineşti, şi au fost distruse, iar Dumbrăvenii, moşie arendată unor evrei, au fost cruţaţi.

M'am dus şi la Flămînzi, de unde au început răscoalele, şi am încercat să aflu cum a pornit furtuna. Dela nimeni nu poţi să afli nimic, decît că proprietarul moşiei, a acestei moşii imense ale cărei hotare el nu le cunoaşte, a arendat-o la doi evrei deodată, cari au început să se lupte între dînşii care din doi să rămîe arendaş.

Şi în ce consta lupta lor?

Cînd unul punea la arat, celălalt îndemna pe ţărani să nu-l lase, şi făgăduia că le va da pămînt în arendă cu cincizeci de lei falcea.

Atunci cel dintăi făgăduia ţaranilor pămînt cu patruzeci de lei falcea, ca să are moşia pentru dînsul, şi ţăranii s'au potrivit şi s'au dat de partea celuia cu patruzeci de lei falcea.

Şi cînd acesta a rămas arendaş şi ţăranii au voit să facă învoelile, în loc de patru zeci de lei, li s'a cerut o sută patruzeci, şi atunci a început zizania şi au bătut pe administratorul moşiei, şi s'a făcut multă larmă, pentru prea puţină treabă şi focul s'a întins peste toată ţara.

Istoricul care se va încumeta să scrie istoria răscoalelor din 1907 va întîmpina multe greutăţi şi mai cu seamă va fi surprins aflînd ce s'a petrecut prin localităţile unde nu au fost răscoale.

Aşa în judeţul Suceava răscoale nu au fost, în adevăratul înţeles al cuvîntului, de şi au fost ucişi cîţiva ţărani în satul Siliştea, unde totuşi, nu fusese nici măcar un gînd de răscoală, şi în tîrguşorul Lespezi, compus numai de evrei, pe cari ar fi voit să-i prade cîţi-va ţigani din Heciu. Cu toate acestea, în tot judeţul, afară de partea muntelui au fost bătuţi cu sălbătăcie de către armată.

In fiecare sat în care intrau „coloanele volante", ţăranii erau întinşi la pămînt şi li se aplica un număr de lovituri, fixat mai înainte.

Pentru ce?

Pentru ca să nu le vie gust să se răscoale.

. . . . . .

CRONICA ŞTIINŢIFICĂ

UN EXAMEN DE DOCENŢĂ

LA FACULTATEA DE MEDICINA

N'am fi vrut să ocupăm nici vremea onoraţilor noştri cititori, nici spaţiul ziarului, care are lucruri mai importante de comunicat cititorilor săi. N'am fi vrut nici să publicăm într'un ziar politic cotidian, chestiuni prea ştiinţifice şi cari pot interesa numai pe o parte din cititori. Totuşi fiind că oraşul nostru are reputaţia de a se ocupa cu plăcere de problemele cele mai variate şi fiind că în Iaşi, adese ori s'au publicat chestiuni ştiinţifice sau literare în ziare, care nu aveau un atare caracter, credem că servim cel puţin o parte din publicul cititor oferindu-i după note luate la faţa locului, răspunsurile date de către tînărul Socor la examenul de docenţă în fiziologie, la Facultatea de medicină.

Suntem chiar datori s'o facem pentru că în acest mod vom da ilustraţia la textul pe care 'l publicăm de vreme îndelungată, asupra nepregătirei acestui candidat; suntem datori aceasta pentru a arăta că n'a fost nimic pătimaş în campania noastră şi pentru ca să se vadă chiar de către acei cari nu sunt prea specializaţi în această direcţie, că tînărul candidat la profesoratul universitar, ignorează lucruri care se ştiu în clasa 5-a la liceu.

Vom intra, deci, direct în descripţiunea noastră şi declarăm mai dinainte că primim ori ce înfierare, dacă se va găsi că acea ce publicăm nu este imaginea absolut fidelă a adevărului. Spunem aceasta pentru că de sigur se va părea bizar cum se poate tolera atîta ignoranţă; totuşi lucrul s'a tolerat.

Iată răspunsurile ce a căpătat fiecare din examinatorii din juriu:

Doctor Bălăcescu.

Intrebare: Ce sunt fermentaţiile şi care este rolul fermenţilor?

Răspuns. Candidatul nu răspunde cum se face fermentaţia alcoolică, nu ştie care este agentul ce o produce, nu ştie că glicoza se dedublează ca să producă alcoolul; răspunde că maltoza în contact cu oxigenul dă alcool.—Nu ştie dacă produsele fermentaţiei împedică acţiunea diastazei. Nu răspunde nimic asupra proprietăţilor caracteristice ale enzinelor.

— *I.* Care sunt mijloacele fiziologice care servesc pentru a scoate sucul pancreatic?

— *R.* Răspunde prin presupuneri deductive, nu spune nimic precis şi ignorează fistula intestinală, care e singurul mijloc.

— *I.* Cum se extrage sucul gastric, la om şi animale?

Nu răspunde de cît prin îngăimări şi nu răspunde nici odată noţiunea curentă modernă. Ignoreză complect succesele chirurgiei moderne asupra stomahului, ignorează chiar numele celei mai elementare dintre operaţiile curente, car de zeci de ani se face asupra stomahului şi în care fisiologia sucului gastric conduce operaţia şi indicaţiile tratamentului.

Dr. Manicatide.

— *I.* Care sunt funcţiunile glandei pituitare?

— *R.* Candidatul nu răspunde absolut nimic asupra chestiunilor moderne în legătură cu funcţiunea acestei glande. Nu ştie cum se desvoltă; răspunde enormitatea că se dezvoltă din marele simpatic; nu cunoaşte de loc structura glandei, iar despre circulaţia ei spune că vinele ei merg în poligonul lui Wilis, cînd se ştie că acest poligon e format de artere, nu de vine. Spune că această glandă are forma circulară.—Vorbind despre glande în general, ignorează complect varietăţile de glande; nu răspunde de cît ce se învaţă în liceu. Confundă mereu în răspunsuri glanda pituitară cu corpul tiroid şi răspunde numai lucruri care privesc pe acesta din urmă.

— *I.* Care sunt teoriile asupra secreţiei urinare?

— *R.* Nu răspunde de cît în mod foarte general noţiunile de fisiologie cu totul sumare, care credem că nici în licee nu mai sunt suficiente. Ignorează complect atît teoriile vechi, cît şi teoria nouă. Cu Koranyi nu este în nici o simpatie şi 'l ignorează complect. Nu ştie ce este un filtrat şi ce este o secreţie; nu ştie de loc noţiunile moderne foarte importante asupra funcţiunei rărunchilor în legătură cu boalele lui.

— *I.* Centrii audiţiunei.

— *R.* Răspunde foarte sumar căile grosso-modo ale audiţiei, dar nu răspunde nimic din noţiunile moderne în această direcţie.

Dr. Juvara.

— *I.* Ce este trompa lui Eustache?

— *R. Autentic:* este o cavitate în urechea medie. Ignorează în mod desăvîrşit chiar noţiunile grosolane ale anatomiei ei şi muşchilor în legătură cu ea; cînd nu tace, spune enormităţi.

— *I.* Care sunt muşchii cari mişcă ochiul?

— *R.* Ii numără cum se face în liceu. Nu ştie de loc unde se prind şi ce importanţă are modul lor de prindere asupra funcţiunei de mişcare a ochiului.

— *I.* Care sunt muşchii limbei?

— *R.* Nu'i ştie de cît dacă'l mină profesorul; cu greutate îi numără fără nici o ordine, lasă jumătate din ei, de oare ce şi profesorul nu vrea să 'i îngreue răspunsurile. Nu ştie de loc care este nervul ce merge la aceşti muşchi. Răspunde enormitatea cu care un student din anul al doilea e respins de la cel d'intăi cuvînt, acea că muşchii limbei primesc nervii de la nervul glossofaringian.

— *I.* Cum se face mestecarea alimentelor?

— *R.* Răspunde cu enormităţi; ignorează muşchii pterigoidiani, spune că muşchii feţei servesc la mestecare şi că muşchiul temporal se prinde pe pavilionul urechei.

Toate întrebările ce i s'au pus au fost absolut în legătură cu fisiologia şi nu se poate spune că a fost ignorant în anatomie numai, de oare ce toate chessiunele sunt absolut în legătură cu examenul şi cu materia lui.

Dr. Thiron pune chestiunile despre gigantism şi acromegalie; are buna voinţă să vorbească, în timp ce candidatul tace, în cît, cu preţiosul concurs al tunetelor de afară nu s'a prea auzit dacă a spus şi candidatul ceva.

Dr. Negel

— *I.* Examenul sîngelui.

— *R.* Nu are idee de cît de globule roşe şi albe; alt nimic. Nu are idee ce este leucocitoza şi importanţa ei în patologie şi diagnostic.

— *I.* Teoria lui Metschnikoff asupra fagocitozei.

— *A.* Nu răspunde de cît atît cît ştie ori-ce protan care se ţine puţin în curent cu noţiunile moderne; noţiuni mai noi ştiinţifice,—de loc.

— *I.* Care sunt funcţiunile ficatului?

— *R.* La această chestiune candidatul nu răspunde nimic.

*

Suntem siguri că chiar cetitorii cari vor fi terminat numai studiile liceale, vor înţelege că chestiunile ce s'au pus candidatului n'au fost de cît din cele mai generale, fără nici o atingere a vre-unei chestiuni subtile de fiziologie. La toate acestea candidatul a răspuns mai puţin de cît se învaţă în liceu, cu toate că pretinde să intre în corpul didactic universitar. Cum-că juriul a hotărît că junele pupil al lor, are noţiunile generale de fisiologie, este o chestie care'l priveşte; noţiuni generale, însă, cu care un elev de liceu nu este primit la examenul de capacitate.

Rugăm pe cititori să creadă că cele expuse mai sus nu sunt de cît reproducerea fidelă a adevărului, fiindcă se poate să nu-i vie cuiva a crede posibil că un succes de ignoranţă aşa de enorm, să fie tolerat într'o universitate. Totuşi facem declaraţia că acceptăm ultimul oprobriu, dacă cele de mai sus nu sunt reproducerea absolut fidelă a examenului.

Ne-am făcut cu aceasta ultima datorie către oraş şi către Facultatea de Medişină; am lăsat ca oraşul întreg să judece dacă a fost îndreptăţită campania noastră sau nu. Nu ne facem nici o iluzie asupra rezultatului final: Facultatea de medicină va mai număra un docent, consiliul profesoral va mai număra un act de nepotism, iar studenţimea medicală va mai număra o decepţie. Nu mai avem putere să strigăm indignarea noastră, fiindcă juriul, singurul răspunzător al acestei nemai auzite ruşini, are credinţa că oraşul şi studenţii vor înghiţi şi această batjocură, ca pe atîtea altele.

Se va şti, însă, totdeauna că nişte oameni luminaţi, de la care oraşul aşteaptă ridicarea lui, iscălesc fără nici o remuşcare un act, care pentru facultatea de medicină este o nouă pată, iar pentru oraş o nouă ocazie de a se convinge că nu este nimic de sperat pentru îndreptarea Facultăţii noastre de medicină.

STRUNA ZILEI

APENDICE ŞI ANEXA

Aflăm cu mulţumire că d. N. Iorga e pe cale de îndreptare în urma unei uşoare apendicite.

Diverse ziare.

Aflăm în schimb o tristă veste,
(Dorim să fie desminţită!)
Că domnul Cuza, de o vreme,
S'a 'mbolnăvit de... Anexită.

INFORMAŢII

❑ **O bursă cu bucluc.** — Fiul lui Ionică Barbu, cunoscutul fost bariton al Iaşilor, căpătase o bursă de la casa şcoalelor, de 100 lei lunar, pentru perfecţionare în violină la Berlin.

Fiul lui Ionică Barbu iscăleşte *M. I. Barbu*, şi e maestru de vioară la Liceul internat şi la şcoala normală „Vasile Lupu".

Ce se întîmplă însă! Un alt Barbu, care iscăleşte *I. I. Barbu*, dar nu frate, ci văr de departe cu M. I. Barbu, aflînd că ruda sa, a lui Ionică Barbu fiu, e pe cale de a căpăta o bursă de vioară, şi-a zis, acum e timpul Barbilor, să cer şi eu o bursă. Se pune şi face petiţie, trimete acte şi el la casa şcoalelor şi aşteaptă.

Minteoşii de la casa şcoalelor, văzînd 2 cereri, cu 2 dosare de acte a lui M. I. Barbu şi I. I. Barbu, se încurcă; iar actele lui M. I. Barbu, căruia i se aprobase bursa, şi i le trimet înapoi ca respinse, iar lui I. I. Barbu îi trimete aprobarea bursei.

Zis şi făcut, I. I. Barbu şi-a încasat rata semestrială de 600 lei şi pe ici, duluţă.

Acum descurcătura încurcăturii! M. I. Barbu, cel aprobat, va aştepta încasarea altor parale, căci pe celelalte i le-a luat nu el, ci văru-său.

Curat bursă cu bucluc.

❑ Gazeta guvernamentală „Evenimentul" a răspîndit ştirea falşă, că profesorii Seminarului Veniamin, indignaţi de purtarea unui coleg al lor, ar fi cerut d-lui ministru darea sa în judecată.

Dăm cea mai formală deseminţire numitei gazetei; ba o asigurăm, că nici profesorii seminariali, membri ai clubului conservator nu se vor pogorî pînă la rolul de acuzatori ai colegului lor, fiind-că spiritul de colegialitate şi de respect reciproc este prea desvoltat la membrii corpului didactic seminarial.

Că patronii gazetei, ca şi mulţi transfugi ar dori dividirea corpului didactic seminarial, ca să şi facă treburile, nu ne îndoim!

Pînă astăzi însă, niminea dintre profesorii seminarului n'a manifestat dorinţa de a servi de coadă de topor. Ajunge zilei răutatea ei şi nu-i vremea bizantinismelor şi a intrigilor, căci biserica şi statul prea au suferit de pe urma lor.

Dacă „Evenimentul" posedă textul cererei profesorilor Seminarului, îl somăm să-l publice şi atunci vom sta de vorbă.

Pînă atunci constatăm, că intriga şi minciuna sunt armele prea des întrebuinţate de către gazeta guvernamentală din localitate.

❑ **Orchestra conservatorului.**— Primim o întîmpinare asupra numirei d-lui Vlăduţ ca şef al orchestrei Conservatorului. Cel ce ne face întîmpinarea se întreabă pentru ce ministerul a numit o persoană străină de conservator, ca şef al orchestrei, cînd s'ar fi găsit cu prisosinţă atîţia alţii între profesorii conservatorului? Intîmpinarea pînă la un punct e îndreptăţită, de şi e fapt cunoscut şi competenţa d-lui Vlăduţ în ale orchestraţiei.

Ceia ce adăugim noi corespondentului nostru, e că vina cade tocmai asupra celor de la conservator, şi în primul loc asupra directorului şcoalei. D-sa trebuia să stăruiască în a se creia catedre de atîtea instrumente de vînt, cîte trebue la o orchestră, căci, cum se va putea intitula orchestră a conservatorului, cînd conservatorul n'are încă 5 catedre absolut necesare.

Directorul Conservatorului stă la postul său, numai din cauză că sînt prea mulţi solicitatori şi d. Grecianu nu ştie pe care să i împace.

Se zice ca d. Arion, ministrul de Instrucţie ar fi însărcinat *verbal* pe d. Peretz să se ocupe cu reforma conservatoarelor din ţară. Atunci va fi momentul de a se pune piciorul în prag şi a se da şi Iaşului celea ce i trebuesc. Ministerul de culte cheltueşte pe an 70000 lei cu orchestra lui Dinicu, pe lîngă că sunt cîte 2—3 catedre de acel instrument *fără elevi*; trebue să se dea şi Iaşilor partea ce se cuvine.

❑ **Absolvenţii seminarului „Veniamin".**—Comisiunea examinatoare, a absolvenţilor cl. VIII a Seminarului „Veniamin Costache" din Iaşi, compusă din: Dr. I. Mihălcescu, profesor la facultatea de teologie, preşedinte; Pr. Ec. P. Savin, profesor, Pr. Ec. I. Andrescu, prof., Pr. Ec. V. Bălăneşcu, profesor, D. I. Popescu Muşata, d. Pericle Popescu.

Au proclamat absolvenţi diplomaţi pe următorii:

Antoniu Gh., Bogdan C-tin., Cărăuşe Al., Chirica P., Constantinescu Adrian; Cosma Al., Doicescu N., Jippa Gh., Liciu Valerie; Marian Ion, Mazere Gr, Nicolau Ilie, Procopie D-tru, Romaşcu Gh, Rotărescu Octav, Şova Vasile, Ştefănescu Th., Stoica Nicolae, Vasiliu Emil, Verdeş Gh., Vităneşcu Alex., şi Vlad Gheorghe.

❑ Examenul de capacitate la şcoala normală „Vasile Lupu" se va isprăvi la 17 Iunie a. c. Iar la 18 negreşit se va face escursiunea în Bucovina cu o parte din elevii şcoalei şi cu corpul didactic.

❑ Aseară cu trenul de 8.45 au plecat eleviî şcoalei militare clasa VII a. n. b. în escursie şcolară pe valea Buzeului. Elevii sînt conduşi de d. profesor R. Sevastos, care va face şi cercetări arhiologice asupra văii aurifere a Buzeului.

❑ O echipă de elevii şcoalei normale „V. Lupu" au plecat în escursie şcolară pe valea Trotuşului, Slănic, Oituz, sub conducerea d-lui profesor Lucian Roiu.

❑ **Şcolare.** — Comisiunile care vor funcţiona pentru examinarea elevilor preparaţi în particular pentru cursul primar vor fi acele anunţate de noi şi anume:

Comisiunea I.—D. Sachelarescu preşedinte, d. C. Buţureanu, d-na Ortansa Popescn, Vîrlănescu Sevastia, membri.

Comisiunea II.—C. Andriescu, preşedinte, d. I. Dimitriu, d-na Laura Roiu, şi V. Agape membri.

La şcoala catolică.—Ed. Cozmiţă preşedinte, d. Grigoraş membru.

La Notre Dame de Sion.—D-na Costachi Elena, preşedinte, d-na Dimache Lucreţia, membră.

— La revizoratul şcolar, a sosit ordonanţa de plată pe suma de 2280 lei, diurna cuvenită personalului didactic al şcoalei de adulţi, pe lunile, Ianuar, Februar şi Mart a. c. din fondul comunei Iaşi.

— Ministerul Cultelor şi Instrucţiunei a făcut cunoscut revizoratului şcolar să pună în vedere învăţătorilor şi învăţătoarelor că, produsul terenurilor de practică agricolă, cu care sunt dotate unele şcoale, se vor repartiza conf. art. 48, în care se spune, că dacă la o şcoală sunt 2 sau mai mulţi învăţători vor contribui cu toţii la cheltuelele necesitate de cultivare, iar produsul se va împărţi între ei.

❑ Eri a avut loc căsătoria d-rei Georgette Crupenski, fiica d-lui avocat George Crupenski, cu d. Alex. Sturza, administratorul domeniilor prinţului M. Sturza.

❑ Joia Verde a fost sărbătorită ieri la catedrala catolică locală. Lume foarte puţină, din cauza vremei ploioase.

A urmat o recepţie la episcopul catolic.

❑ Consiliul profesor al facultăţii de litere s'a întrunit eri şi a ales următoarea comisiune, înaintea căreia urmează a-şi susţinea examenul de doctor în filosofie, d. Mihail Rădulescu: preşedinte d. I. Găvănescul şi membri d-nii P. Rişcanu, I. Caragiani, D. Gusti şi A. D. Xenopol.

❑ Mîine, la ora 5 se'ntruneşte consiliul de higienă sub preşedinţia d-lui dr. Flor.

❑ *Evenimentul* **relevează denunţul ce l'a publicat** *Opinia* **contra d-rului Şumuleanu, denunţ înregistrat la direcţia generală sanitară, şi cere anchetă serioasă şi grabnică.**

❑ Starea studentului Gavrilescu, care a încercat să se sinucidă, nu inspiră nici o teamă. El va părăsi spitalul foarte curînd.

❑ Mai multe doamne din Iaşi au intervenit la societatea doamnelor ortodoxe din Bucureşti, ca să dee tot concursul pentru cumpărarea sanatorului sf. Maria, pe care urmăresc să-l cumpere catolicii.

❑ D-na O. Pandele, directoara şcoalei profesionale de fete din Bucureşti, a fost delegată de ministrul instrucţiei să asiste la examenele de absolvire a elevelor şcoalei „Reuniunea" din Iaşi.

❑ Consiliul comunal se 'ntruneşte mîne la orele 4.

Intre altele, se va discuta chestia de a şti, dacă e nevoie a se schimba liniile tramvaiului din piaţa Unirei, în vederea aşezărei statuei lui Vodă Cuza.

❑ Un număr de comercianţi au luat hotărîrea de a prezinta o listă, pentru alegerea de la Camera de Comerciu, care are loc la 19 a lunei.

In fruntea listei, se găsesc d-nii G. Şerban şi Th. Jellea, actualii Preşedinte şi vicepreşed. al Camerei de Comerciu.

❑ Ministerul de instrucţiune, a învitat comisiunile pentru examinarea elevilor pregătiţi în particular pentru cursul secundar, de a grăbi cu lucrările aşa ca să nu întîrzie cu vacanţa.

❑ Ziarele din Berlin aduc ştirea, că s'a constituit acolo o societate, care să aducă o reformă în îmbrăcămintea pentru barbaţi, introducîndu-se chiloţi şi bluză.

Preşedintele societăţei e d. dr. Hans Makovski, profesor de istoria artei.

❑ Eri au început examenele la facultatea de litere, secţiunea filosofiei. Au fost examinaţi candidaţii înscrişi la examenul de pedagogie. Astăzi, au loc examenele de istoria filosofiei moderne, iar mîine Sîmbătă vor avea loc examenele de estetică şi Etică, la d. profesor D. Gusti.

Examenele de Logică vor avea loc la 14 Iunie — iar cele de Psihologie la 19 a. c.

❑ Noul program de astăseară Vineri 10 Iunie, din noua grădină Trajan, al cinematografului Pathé-Freres, cuprinde între altele:

Pacate!, splendidă şi măreaţă desfăşurare—un roman contimporan plin de scene emoţionante, în ale cărui roluri joacă cei mai de seamă artişti pariziani.—Sfîrşitul unui jucător, scene dramatice.—Iarăşi rochia pantaloni, comedie—Tălharii la bal-mascat, scene comice de moravuri pariziane—Anunţul de căsătorie, comedie—Fiica Niagarei, o superbă desfăşurare a cărei acţiune se petrece la miraculoasele cataracte ale Americei de Nord—Cum se nasc şi trăesc plantele, cum se desvoltă firul de grîu în pămînt, scene şi vederi ştiinţifice foarte interesante.

In curînd reapare Max Linder.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

DIVERSE

— Prefectura Jud- Iaşi, a încuviinţat brutarului Zeilic Leibovici din Ţiganaşi, de a continua fabricarea pînei cu condiţiune de a se conforma dispoziţiunilor legei sanitare.

— In comuna Sineşti s'a declarat scarlatina.

— Duminică în 12 a lunei, are loc alegerea noului comitet al societăţei Cultura.

— Camera de Comerţ a învitat pe fabricanţii din localitate de a trimite mustre din fabricele lor muzeului comercial din Alexandria.

Vînzare de mărfuri

Luni 13 Iunie 1911, ora 1 p. m. va avea loc vînzarea mărfurilor de manufactură ale faliţilor Ch. Isr. Dresner, evaluate la 134,973 lei 45 bani şi Schnürer et fifl, evaluate la 97,805 lei 88 bani.

Licitaţiile vor începe de la suma de 77,000 lei pentru falimentul Dresner, şi 81,000 lei pentru falimentul Schnürer, sumi oferite pînă în prezent.

Supra oferte, după închiderea licitaţiilor nu se primesc.

Judecător sindic, **Dimitresco**

Secretar, *C. Boian*

Ultime INFORMAȚII

❑ *Ministerul de Instrucție a dispus o nouă sesiune de examen de capacitate pentru absolvenții școlilor normale de învățători și învățătoare, căzuți la probele în scris, acum în Iunie.*

In aceasta sunt precedente; și apoi se va face o mare dreptate, căci, ca nici odată, în sesiunea de Iunie au căzut foarte mulți. Numai la Iași din 44 candidați au căzut 24, din care 11 seminariști înscriși și pentru diploma de învățători și 13 normaliști.

Felul cum s'au dat chestiile de teză, comisiile rînduite pentru cetirea tezelor în care n'a figurat și un profesor de matematici, și altele și altele, au rîdicat proteste unanime, nu numai din partea elevilor, ci și din partea ministerului.

Examenele se vor ținea în primele zile ale lunei Septembrie, ca să se poată ținea și probele de practică pedagogică, școalele primare fiind deschise.

Se prea poate ca elevii căzuți să fie concentrați la anumite școli normale, unde să treacă acest examen suplimentar.

❑ *Reprezentanții societății pe acțiuni din Londra, pentru exploatarea morăritului, au fost zilele trecute în Iași, vizitînd moara „Raiul", a d-lor Goldsman și Texirer, moară care a fost cumpărată de societate,*

Vor mai fi prefăcute în societăți pe acțiuni: moara din Botoșani și acea a fraților Beligradeanu din Craiova.

❑ Examenul de docență a tînărului Socor a continuat eri la Facultatea de medicină. Candidatul a citit de pe foițe lecțiunea ce avea de făcut, ceea ce de sigur a lăsat în uimire juriul și asistența asupra calităților sale profesorale. Singura parte originală a sa, a fost că numele autorilor ce citea de pe foi, le întovărășea cu aprecierea sa originală: un autor italian, sau francez etc. Cu aseminea calități pedagogice, juriul l'a admis.

*

Privitor la examenul de docență pe care tînărul dr. Socor se preface că-l depune înaintea juriului întocmit de tatăl seu, bătrînul Socor, unul din examinatori, d. profesor dr. Manicatide a făcut ieri următoarea declarație:

— Candidatul nu știe carte. Dar cît nu știe, tot știe mai multă de cît profesorul Bacaloglu. Și dăcă acesta a fost numit profesor, de ce n'ar fi numit d. Socor—docent.

❑ *Mitropolitul Moldovei a declarat ministrului de interne, că nu va mai tolera de cît anul acesta, ca maicele și călugărițele să poată găzdui pe vizitatorii monastirelor din Moldova.*

Pentru viitor, Mitropolitul a propus, ca sătenii să fie îndrituiți a cumpăra pămînturi de pe moșiile mănăstirești, spre a putea clădi case, cari să servească, vara, de gazdă vizitatorilor.

❑ **Un proces de vremea alegerilor.**— *Pe timpul campaniei electorale, poliția din Iași dispuse să se rupă toată afișele de protestare sau de convocări ale opoziției, precum și imprimatele ce se distribuiau de agenții opoziției, precum programe, discursuri etc.*

Spre a pune sfîrșit acelei fărădelegi, opoziția hotări, ca prietenii să se constitue în echipe, puse sub conducerea luptătorilor cunoscuți—cari să împartă imprimatele.

Echipa pentru Tataraşi, pusă sub conducerea d-lui Lascar Antoniu, fu urmărită de agenți polițienești. din care unul, Popovici, era mai obraznic.

Pus la locul seu de d. Antoniu, agentul, îndemnat de prefect, dete în judecată pe excelentul nostru prietin.

Afacerea urma să se judece astă-zi la judecătoria ocolului I. Pentru a invedera că partidul de la putere ține cu agentul, acesta s'a prezintat asistat de ilustrul avocat Stoica.

Domnul Lascar Antoniu, făcînd istoricul afocerii, a dovedit judecătorului că ea este de domeniu politic-electoral, că s'a petrecut în campanie electorală și că imprimatele ce s'au distribuit, distribuire pe care Popovici avea ordin s'o împedice, erau cu conținut politic.

Judecata, de acord cu aceste concluzii, și-a declinat competința, hotărînd să trimtată afacerea la jurați.

❑ Consiliul facultății de medicină va fi convocat zilele acestea, spre a delega un profesor, care s'o reprezinte la congresul de tuberculoză, ce va avea loc în Septembrie, la Roma.

❑ Domnii profesori Aurel Mănescu, Paul Bujor și dr. Emil Puşcariu, care au făcut părere osebită în chestia ridicării d-lui Şumuleanu la rangul de profesor, au înaintat memoriul direct ministerului.

❑ Pentru complectarea comisiei de examinare a învățătorilor, pentru capacitate, a fost recomandat, în locul d-lui Axente Frunză, d. Sporea.

Ministrul însă, a numit pe d. Borcea, care lipsind din oraș, comisia a rămns necomplectă.

❑ Mercuri 15 c. va avea loc la școalele secundare, serbarea de închiderea anului școlar.

In zilele de 16 și 17 elevii claselor superioare vor face excursiuni.

INUNDAȚIILE

Ruperea Iazului Cornești.— In Mahalaua Frumoasa.—In ziua Crucii și mahalaua Sălciilor.— In strada An. Panu. —Pretutindeni ajutoare insuficiente.

Iarăși inundații! Mai puțin groaznice de cît în Februarie 1908, dar pustiitoare și acestea, de astă-zi. O parte a populației sărace a Iașului a fost din nou și mai sărăcită:

Asupra Iașului au căzut ploi torențiale, nemai pomenite, vreme de 20 de ceasuri continuu.

Prin ruperea iazului de la Cornești, apele au venit, ieri, furioase și pe neașteptate asupra Nicolinei, care a revarsat; mahalaua Frumoasa, străzei Crucii și mahalalei Sălciilor.

Sunt cuprinse de ape în mahalaua Frumoasa, casele cu numerele: 27, 31, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 68, 72 și 83 și o mulțime de cocioabe, ce n'au numere.

Pereții și acoperișele caselor s'au dărîmat. Avutul oamenilor n'a putut fi salvat de cît în mică parte.

In casa cu No. 72 a lui Ciobanu, care lipsea de acasă, se aflau trei copii ai acestuia: o fetiță de 8 ani și 2 mai mici. Fetița mai mare a reușit să urce pe cei mici în pod și să i așeze pe o ladă. Pe cînd fetița mai mare a fost luată de apă și dusă pînă aproape de linia de fer, unde a fost prinsă și salvată.

Un moșneag de peste 70 ani, Vasile Roman, care n'a putut eși din casă, a fost dus de apă și trîntit într'un șanț, de unde a fost scos de oameni,

Toți locatarii caselor din partea inundată, au petrecut noaptea pe coasta dealului pe care se află mînăstirea Frumoasa, aproape de spitalul de boli de ochi.

In partea dreaptă a mahalelei Frumoasa—casele descrise mai sus, se afla pe partea stîngă—sunt inundate casele: No. 10, a lui N. Grozea: 65, Ferenț Anton, 98, Roșu Alex. și o casă nenumerotată.

*

Strada Ziua Crucii și Mahalaua Sălciilor, au fost inundate la orele patru. Iată casele ce au fost cuprinse de apă: No. 81, a lui D. Stupu, dărămînd pereții și o șură, 87, a lui C. Pompărău, 79 Maria Lipan, unde apa a venit pînă aproape de plafon, ridicînd toate mobilele în sus. 88. Cojocariu dărîmînd și o șură, în care se aflau 60 pui, Grădinile sunt toate inundate.

*

Administrația comunală, perfect incapabilă, n'a știut să dee ajutoare.

S'a trimis o singură plută și aceea defectuoasă pe care urcîndu-se femeia lui Ilie a Saftei, pluta s'a răsturnat, prinzînd-o pe ea. Cu mare greutate a fost scoasă.

*

In oraș, strada An. Panu, apa venind foarte mare și ne mai putînd sta pe trotuare, a găsit loc la racordarea făcută la casele d-lui D. Alexe, unde a intrat în pivniță, trecînd apoi la pivnițele proprietatea doamnei Maximovici, apoi la No. 57, unde se află magazinul de ferării Bergher, și la No. 57, proprietatea spitalului israelit. Toate pivnițele acestea sunt pline de apă, pînă la gurile lor.

S'a constatat că la racordarea făcută caselor citate, nu s'a bătut bine pămîntul, care a fost luat acum ușor de apă și împins d'asupra conductei, care a spart peretele de la pivnițele casei No. 55, de unde s'a comunicat la celelalte.

Și în strada An. Panu, ajutoarele sunt insuficiente.

❑ Primul dintre candidații din Iași la concursul de oficianți inferiori de telegraf, a reușit d. Teodor Nicolau.

❑ Vom publica mîine o scrisoare a prietinului nostru St. Georgescu, avocat, privitor la modul cum a fost tratat de celebrul Cosmovici—chestiune despre care am vorbit în numărul de ieri.

❑ La Podul-Iloaiei a avut loc ieri un prînz oferit de votabilitățile acelui tîrgușor d-lui Cesar Partenie Antoni, care a fost înaintat președinte al tribunalului Vaslui.

❑ Curtea s. I-a a respins astăzi apelul primului procuror contra sentinței prin care au fost achitați de tribunal d. Gh. Secărescu, fost grefier al tribunalului s. I, și Pocluș, fost funcționar la portărei.

— La s. I a tribunalului urmează să se judece astăzi procesul în calomnie pe care d. Em. Socor l'a intentat d lui Abgar Buicliu, care l'a calomniat la o întrunire publică a naționaliștilor.

❑ Ne telegrafiază din Slănic d. dr. Brăiescu, excelentul medic-director al hidroterapiei, că atît băile calde cît și hidroterapia funcționează în frumoasa stație balneară.

Publicăm cu plăcere această știre. Dar menținem informația noastră anterioară că pînă la 7 Iunie n'au funcționat băile și că, după cum a declarat unul din epitropi, funcționarii Scurtu și Cozma, vinovați de acea nefuncționare, vor fi înlocuiți.

❑ Domnul col. Langa plănuește să dăruiască o parte a averei sale Spiridoniei pentru crearea unui sanatoriu de convalescenți, care la părăsirea spitalului, să găsească urmare pentru totala lor vindecare.

❑ ***Orice anunțuri și abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce privește administrația acestui ziar.***

Ultima oră

Bucureşti 10 Iunie

CONFLICTUL BISERICESC

Consultația d-lui Disescu

— Ședința de azi a Sinodului —

Bucureşti.—Ședința sinodului, s'a deschis la orele 9 dimineața.

I. P. S. S. Episcopul de Roman continuă apararea sa.

In special se ocupă de acuzarea de răsvrătire ce i s'a adus și dovedește netemeinicia ei, zicînd că el nu rîvnește de cît binele și prestigiul bisericei.

*

Mitropolitul Primat prezintă apoi consultația d-lui Disescu, adusă a fi cetită de Sinod.

D. Disescu răspunde la o sumă de întrebări.

Prima întrebare e acea privitoare dacă prin înființarea Consistoriului, s'ar fi calcat dogmele bisericești.

In primul rînd — spune d. Disescu în consultația sa — această lege este anticonstituțională, de oarece constituția prin articolul 21, aliniatul C. prevede numai o singură organizație sinodală și nu două, după cum există azi.

In ceiace privește, dacă este sau nu anticanonică, spune că regretatul Mitropolit Gheorghian i a spus că legea nu este anticanonică; însă mai tîrziu, același Mitropolit i-a spus, că ar fi bine ca legea să fie înlăturată.

Personal declară, că nu posedă destule cunoștinți în ale dogmei, pentru a se putea pronunța în conștiință, dacă legea este sau nu anticanonică.

A doua întrebare de care d. Disescu a fost consultat, este a și opinia părerea ce o are de Mitropolitul Primat, în timpul cît a funcționat ca episcop al Rîmnicului.

La aceasta, d. Disescu spune, că n'a auzit nimic rău de episcopul Atanasie.

Spune că a fost pe vremuri la Govora, cu mai mulți prieteni, și aci a întîlnit pe Vasilescu, fostul soț al d-nei Olimpia Vasilescu, care i s'a plîns că este bolnav și de aceia a fost primit de episcop la Govora.

La sfîrșitul lunei Februarie, tot pe atunci, a întîlnit pe d-na Olimpia, care i s'a plîns că pe nedrept e bîrfită.

D. Disescu a mai fost întrebat să-și dea părerea asupra scrisoarei dată în vileag de d. Chiricescu.

Scrisoarea aceasta — răspunde d. Disescu în consultația sa — nu lămurește nimic. Trebue cercetat de ce natură era boala, de care suferea I. P. S. Mitropolitul Primat și dacă medicamentul Brou este acel cunoscut de farmacopea romînă, sau e vorba de colirul Brou, care se întrebuințează pentru boalele gastrice, știut fiind că sunt mai multe feluri de medicamente Brou.

In ceia ce privește valoarea juridică a scrisorei d-lui Chiricescu, se poate spune că este un început de dovadă, ce trebue înlăturată, sau complectată.

Mult mai gravă este învinuirea adusă, că s'ar fi necinstit biserica.

E un atentat la curățenia sanctuarului, și ca atare ar trebui ca dovada să fie adusă, prin mărturisirea confesorului, ceia ce nu poate există în cazul de față. Or, abaterile secrete, nu pot face obiectul unei judecăți, cînd nu sunt dovezi și nici nu există mărturisire făcută prin confesiune. Nu se poate judeca deci aceasta, sub aceiași formă, cu care s'ar fi putut judeca, dacă ar fi fost un fapt extern.

*

Cu privire la învinuirea de plagiat, d. Disescu, prin consultația sa, spune:

Acuzarea e prea vagă și nu cuprinde destule elemente.

Își amintește că, acum 12 ani, fostul Episcop de Rîmnic, i-a prezintat o carte asupra moralei evoluționiste, în care se combătea această morală, în favoarea fixității în morală.

Am felicitat pe Episcop pentru această carte, dar dînsul mi-a răspuns, că meritul mai mare nu e al său, de oare-ce a consultat numeroase isvoare.

In tot cazul ar trebui ca experții să se pronunțe, dacă e în adevăr un plagiat.

*

D. Disescu, termină consultația sa zicînd:

— „Am convingerea, că dacă Episcopul de Roman, n'ar fi acuzat de învinuiri vechi, pentru care n'a fost dat judecății, dacă acum un an Episcopul de Roman n'ar fi fost în mod vag învinuit în raportul unei comisiuni a Sinodului, lupta n'ar fi ajuns ast-fel cum o vedem.

Eu mă plîng că în această judecată pentru teomanie, vede prea multă josnică omenie".

*

După ce se termină cu cetirea acestei consultații, Mitropolitul Primat cere recuzarea marturilor Băngescu Vardă, care acum un an a scris contra smereniei sale.

Sinodul respinge cererea.

Cu aceasta ședința era terminată, anunțîndu-se cea viitoare pe mîine la orele 5 seara.

Situația guvernamentalilor din Galați

Bucureşti.—D. Marghiloman a primit azi pe d. Vulpe, fost prefect de Galați.

D. Marghiloman a promis d-lui Vulpe, că-i va da din nou situația la Galați.

De la serbările Incoronărei

Londra.—Străzile capitalei sunt luminate în mod feeric. Londra este în astă noapte orașul luminei, mii de roze engleze strălucesc în fața cluburilor, ale marilor instituțiuni ge comerț, ale băncei Angliei pretutindeni se vede litere de foc și inscripții cu „God save the King", coroane de flori și portretele majestăților lor în litere de foc. După amează suveranii apărînd în balcon, li s'a făcut de mulțime mari ovații, trupele agitau armele în aer în semn de bucurie. Intreaga serbare s'a săvîrșit fără incidente.

Catastrofa din Tecuci

Tecuci. — Aseară, la 8 jum. e mare nenorocire s'a întîmplat aci, în împrejurările următoare:

La acea oră, din cauză încă necunoscută, exploadă un butoiu cu benzină, aflător în pivnița drogueriei Perlman din strada Mare. Luă imediat foc baraca de scînduri, ce se află deasupra pivniței. Nu mult după aceia, făcu explozie un al doilea butoiu cu benzină, și care dădu naștere la un incendiu îngrozitor.

Opera de salvare începu îndată, însă, din nenorocire avem de înregistrat numeroase victime.

Astfel doi pompieri au fost răniți mortal. Aseminea grav rănit este și sergentul Vasile Cornilă.

Comandantul de pompieri, Constantinescu, vrînd să ajute la salvarea serjentului, s'a ales de aseminea cu contuziuni grave.

Grav răniți se află de aseminea d. Păcurariu, directorul poliției și sub-comisarul Agapi.

Se spune, că sub dărămături, se află un soldat, care probabil a încetat din viață.

Panica a fost mare în oraș și acum întristarea e generală.

Deraiarea de la Făurei

Bucureşti.—Aseară, la orele 10 jum., în stația Făurei, dintr'o greșită manevrare, trenul 628 s'a ciocnit cu trenul 659, din care cauză acest din urmă a deraiat.

Mașina de la 659 e complect sfărîmată, aseminea și 3 vagoane.

Din fericire nu s'a înregistrat nici un accident de persoane.

Noi decorați

Bucureşti.—„Monitorul Oficial" de azi, publică o nouă și lungă listă de decorați.

Ploaia

Bucureşti.—După comunicarea serviciului meteorologic, eri a ploat numai în Moldova. Ploaia a fost mai abundentă la Iași și Tg.-Ocna.

Primejdia ciumei

Bucureşti.—Direcția generală a serviciului sanitar, a fost azi oficial încunoștiințată de un nou caz de ciumă, ivit la Odesa.

In vederea acestei primejdii, direcția sanitară a luat măsuri mari de prevenire.

Printr'o circulară adresată căilor ferate, cere a se lua severe măsuri, pentru a asigura o perfectă curățenie în rsstaurantele gărilor, cît și la acele de la diferitele trenuri.

In acelaș timp, direcția a însărcinat pe inspectorii sanitari, cu inspectarea minuțioasă a restaurantelor.

Noi controlori

Bucureşti.—La concursul pentru posturile de controlori de Bănci populare au reușit d-nii Gh. Popovici, Take Bălăceanu, Alex. Constantinescu, Ion Mazere, Ion Emanuel, D. Ion, C. Hogea, N. Grigorescu și Mihail Mazere.

Accidentele din Londra

Londra. — La serbările încoronărei, s'au înregistrat numeroase accidente. In una din străzile principale, a căzut un arc de triumf, strivind pe o femee care tocmai trecea.

In altă parte a exploadat un tun, rănind mortal mai mulți soldați.

Regele Bulgariei fluerat

Bucureşti.—Ştiri particulare din Sofia arată, că la deschiderea adunărei naționale constituante din Tîrnova, Regele Bulgariei a ținut să aziste, a fost fluerat. Manifestațiunea ostilă a durat multă vreme.

Scandalul s'a repetat și în ședința de azi.

Un colonel își ucide propria-i fiică

Sofia.—Colonelul Petrunoff, comandantul regimentului 6 din Sofia, și-a ucis propria-i fiică, din motive familiare.

Patrulele rusești, trag focuri de pușcă asupra unui balon german

Berlin. — Societatea Aeronautică din Berlin, a primit o telegramă, prin care e anunțată că patrulele de la granița rusă, au tras numeroase focuri de pușcă asupra balonului „Berlin" care trecuse peste graniță.

Un monument în onoarea Sultanului

Monastir.—Sultanul a pus prima piatră a monumentului, ce va comemora șederea sa în acest oraș, cu prilejul serbărei în grădină, la care însuși a luat parte.

Sultanul a dat ordin ca mulțimea să fie admisă a intra în grădină, umblînd în jurul lui.

Acordarea amnistiei

Constantinopole. —In urma amnistiei acordată la Ueskuele, au fost puși în libertate: 107 musulmani și 134 creștini.

BANI PERDUȚI

Eri în cursul zilei, am perdut—sau pe strada Golia, s'au în sala tribunalului s. III—un mic pachet liber, cuprinzînd cîte-va însemnări de afaceri și suma de 800 lei, în bilete de bancă.

Dacă întîmplarea a făcut ca acel pachet să ajungă în mîni cinstite, ofer cu plăcere o bună recompensă acelui ce-mi va restitui banii perduți.

EUGEN HEROVANU
avocat
— Str. Golei 19 —

Dr. Susana Wexler-Grossi

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Iași, str. Anastasie Panu No. 43 —

De inchiriat în strada Apeduc No. 18 un apartament de locuință compus din 3 ooăi mari cu bucătărie toate în etaj cu balcon la stradă. Chiria anuală 750 lei.

Clinica BOALELOR DE OCHI

Dr. C. MICLESCU

OCULIST OPERATOR

S'A MUTAT str. Ștefan cel Mare No. 6

Casele magaziei Kahane Succesor

— Consult. 3—6 p. m. —

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. Metod exersat și succes garantat.

V. Emil, profesor, Profesor str. Sf. Theodor No. 36 (în curte).

300—500 Lei lunar pot cîștiga într'un mod ușor și comod, acei Agenți silitori care vor să se ocupe cu vînzarea losurilor și hîrtiilor de valoare, notate oficial la Bursa din Wiena și Buda-Pesta.

Doritorii vor bine voi a se adresa în limba romînă sau franceză la

S. Horvath, Budapest,
Báthory-utcza 5.

Local de Fabrică de vănzare

Local construit în 1910, solid și după ultimele cerinți hgienice, în str. Bucșinescu No. 12.

A se adresa la d. Moritz Rechler, fabrica de Ciorapi și Tricotage.

Localul a fost construit pentru o fabrică de Uleiu.

Ape minerale naturale

ST EINE ȘI INDIGENE

din 1911

au sosit la Farmacia I. WERNER

DIN PIAȚA UNIREI

BYRRH — Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. **BYRRH** — de Vînzare 7 milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) — De vînzare la toate magazinele de consum. din țară

Peste 600 doamne bogate — GRILLAGES — Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui
L. Schlesinger Berlin 18

daym. GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 55 f.

Cereți numai:
Partumul și Eau de Cologne Superioare
A. RALLET & Co. — MOSCOVA
Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
5 Medalii, Diplome
și alte recompense
Eau de Cologne
A. RALLET & Co.
Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esențele
De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.
Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai răspîndit ziar din Moldova
Primește anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III și IV-a
Se primesc și inserții la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Magazinul comertului in rate
— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —
Pune la dispoziția onor. public un mare
Depozit de Mașini de cusut
pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor
întrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.
BICICLETE
Puch și Dürkopp
Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.
Mobile, Pendule, Căruciore și ori-ce accesorii

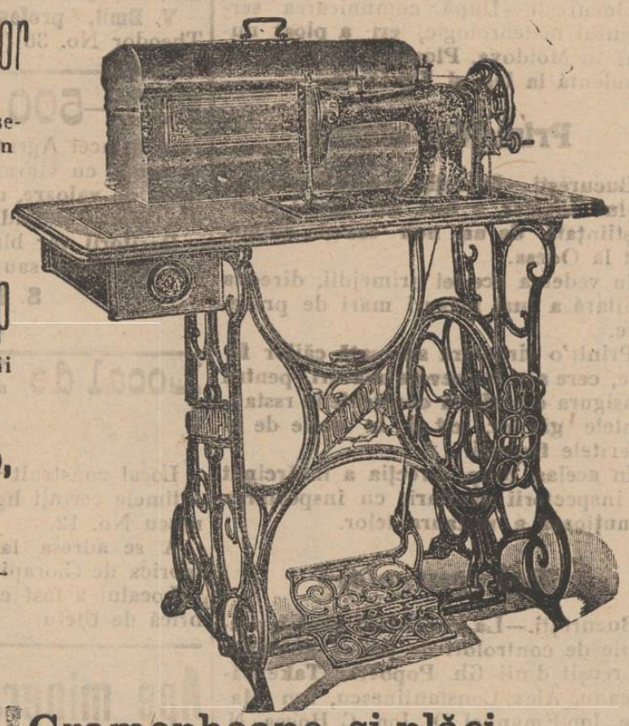

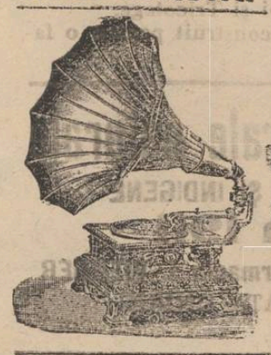

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

LABORATORUL DE
Produse Farmaceutice
Ioan Werner
FURNISORUL CURȚII REGALE
IASI

Franzbranntwein (spirt de vin cu sare). Remediu contra tuturor *durerilor musculare și nervoase, inflamațiunilor, durerilor reumatice* datorite efectelor sale antiflogistice.
Sticla mică 70 b. Costul sticlei 2 lei.

Depilator Unicul preparat pentru distrugerea părului pe părțile corpului unde nu convine a-l avea, fără a lasa nici o urmă de iritația pielei.
Borcanul 1 leu 50 b

Chloralina. Remediu instantaneu contra durerilor de măsele stricate.
Sticluța 1 leu.

5 ani de succes 5
Grădina Trajan
In fiecare seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.
Începutul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică și serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Fondată în anul 1858
Sucursala stabilită în România de la anul 1869.
Fonduri de garanție peste 200 milioane
Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.
LEI 7,142.000
Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.
Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.
Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78
Soc. Ancora încheie asigurări;
a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.
b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.
c) Caz de deces, cum și
Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.
Condițiuni de asigurare extrem de liberale.
Direcțiunea pentru Romînia, București.
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

Ultimele 4 zile până la

Tragerea clasei I-a
IUNIE
14 (27)
MARȚI
Cumpărați deci de urgență ultimele lozuri norocoase:
1/8 loz numai lei 1.50
1/4 Lei 3. 1/2 Lei 6. 1/1 Lei 12.
Cel mai mare câștig al acestei loterii evtl.:
Lei 900.000
ROB. TH. SCHRÖDER
Casă fondată în 1870
IAȘI
Str. Stefan cel Mare No. 8
Centrala: Calea Victoriei 106 București.
Sucursale: Calea Griviței 96, Str. Lipscani 71; Brăila: Piața Sft. Archangheli (casa Ralli); Craiova: Unirii 69; Galați: Domnească 14; Ploești: Str. Basarabilor 1.

Fabrica de OGLINZI
ISRAEL BERGHER - IASI
Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910
Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, picturate, legate în metale pentru clădiri și mobile.
Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.
Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.
Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

... Muzeu No. 17 — Instalațiune cu motore electrice executata de Iohan Krzyzanski, lăcătuș și electrician, Iași str. Păcurari No. 17

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul VIII—No. 1325 Duminecă 12 Iunie 1911

Chirurgul Sinodal

Cine nu cunoaște pilda Vameșului și a Fariseului!

Cu această evanghelie se începe Triodul și cetirea ei cu glas tare în biserică face cunoscut lumii drept credincioșilor una din cele mai frumoase pilde din Evanghelie.

Isus Hristos s'a fost suit în templu Acolo se rugau doi oameni; un fariseu și un vameș. Unul făcea zgomot în jurul lui, bătîndu-se în piept, și mîndru de sine zicea în ruga-i; „mulțumesc-ți Doamne, că nu sînt ca Vameșul".

La Iudei pe atunci Vameșii erau funcționari de stat, înstrăinați de lege, și socotiți în ochii bogaților ca cei mai răi oameni și mai păcătoși.

Și Vameșul se ruga în taină, cu ochii înalțați spre cer și cerînd milă de la D zeu că de a greșit ceva, să-l ierte.

Amin, amin, zic vouă — zis'a Isus — Vameșul s'a întors pocăit, iar fariseul nu.

Mă duceam cu gîndul la frumoasa pildă a lui Isus Hristos, care a pus față în față extremele, pentru a se adeveri un mare adevăr moral, că nu în formele exterioare ale cultului, în parada exuberantă a rugilor cu luminări și cîntări stă înălțarea minței, ci în curățirea cea din lăuntru a sufletului, căci dacă vămeșia—*mitnicul*, era o slujbă, care în formă era chemată a îngreuia sufletul cu pacate, iar fariseismul era în formă cea mai curată și evlavioasă profesiune, în fond sufletul vameșului s'a fost arătat mai curat spre D-zeu de cît al Fariseului, încărcat de păcate.

Iar Isus Hristos, care era un biciu al lui D-zeu, pentru viața religioasă *prefăcută* ce se etală în mari și pompoase ceremonii în templul lui Solomon, ne-a lăsat cele mai dumnezeești pilde asupra superiorității curăției de suflet față cu formalismul social al religiosității.

El a formulat chiar un punct de dojană zicînd: „Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe D-zeu".

Și acum, de la templul lui Solomon, așa de des pilduit de Isus Hristos, să trecem la templul cel nou al religiosității îmbrăcate în haine și omofoare la Sfîntul Sinod al bisericei autocafale romîne.

Sfîntul Sinod!

Cîți vameși și cîți farisei cuprinde el oare!

Azi vameșii sînt dintre ai noștri, nu mai sînt slujbași puși în serviciul unui stat străin, cum erau în Palestina lui Pilat din Ponțiu sau a lui Irod împărat.

Vameșii de stat, slujbași de ai noștri asigură încasarea curată și neprihănită a tuturor veniturilor statului, din care, ca o ploae binefăcătoare se revarsă și asupra bisericii lui Hristos și asupra sfîntului Sinod. Diurnele cari merg, salariile mari cari se plătesc, comisiile multe cari se încasează, toate decurg din îndeplinirea conștiincioasă a slujbei acestor mii de vameși, cari, cu o păcătoasă leafă își duc traiul lor modern și fac față tuturor cerințelor sociale.

Iar fariseii moderni împlu Sinodul, umplu bisericile, predicînd sus de pe acoperemînte, sfintele învățături ale lui D zeu, la urechi zise păcătoase.

Dar iată că masca prefăcătoriei se ia de pe față. In templul nou al lui Solomon, în sfîntul Sinod al țării au întrat lupii, nu mielușeii lui D-zeu. Curăția trupului și a sufletului sînt bunuri cari pe departe numai se pot pomeni în sf. Sinod. Iar D-zeu și-a întors fața de la aleșii lui.

Și s'a rădicat atunci un om din Mehedinți, fiu de cioban, de la țară, crescut în duhul curăției și plecat spre rugă și adevăr a zis să-l facă nebun, căci așa a binevoit a plăcea alesului său. Și degetul lui D-zeu l'a cărmuit până ce a ajuns păstor de suflete. Și întrînd în templul curăției și al rugii, a văzut în spetele fiecăruia din marii bisericii sarcini de păcate.

Și și-a adus aminte, că dacă asemenea păstori înrăiți se bizue pe vorba lui Hristos: „da-ți Kesarului ce iaste al Kesarului și lui D-zeu ce iaste a lui D-zeu", tot acelaș Dumnezeesc învățător a spus slavesnoi „nu se poate sluji în același timp și lui D-zeu și lui Mamonà", și tare pe credința sa și pe curăția sa de suflet a luat biciul de foc ca să curețe biserica lui Hrirtos de cei ce au păcătuit lui.

Și s'au strîns în sfat fariseii Sinodionului țării să izgonească cu zgomot pe alesul lui Hristos, că nu e de ai lor. Și-și zicea fiecare în gîndul său: „Mulțumim ție „Doamne" că nu sîntem ca Vlădica de Roman".

Din cioban de miei n'am ajuns păstori de oameni;

Nu din nebunie te am proslăvit pe tine.

Povața lui Iahveh dată lui Istrael n'am nesocotit'o.

Zisele Apostolului Pavel le am înfăptuit, și de și Impăratul psalmist a zis: „nu vă nădăjduiți spre boeri, spre fii oamenilor, întru care nu este mîntuire" dar noi „am dat Kesarului tot ce este al Kesarului", după dumnezeiasca ta povață.

Amin, amin, zic Vouă; Fariseii și au dat în vileag păcatele lor și curăția și dreptatea ies la iveală de partea pîrîșului.

Iar țara care stă înlemnită de jumatate de lună, vede că templul lui D zeu a ajuns tăraba tuturor vînzătorilor. Și precum Hristos cu biciul a izgonit din pridvoarele templului pe toți vînzătorii și schimbătorii, așa și Vlădica de Roman a rîdicat glasul în numele *credinței*, al *cinstei* și al *curăției* de trup și suflet să se tae din biserică mădularul care se blăznuește.

Și dacă o dată cîndva, Pilat din Pont și-a spalat mîinele trimețind pe Isus de la Ana la Caiafa, azi nimene din aceștia nu mai sînt, pentru a nu se face toată lumina și a se da tăgadă dreptății, cinstei, curăției de duh și credinței în Hristos,

***

Un protest delicat

N'avem cădere să ne amestecăm în felul cu totul bizar, în care apare limba romînească în gazeta d lui Grecianu —care, în treacăt fie zis—a adus apa la Iași.

Dar cînd această limbă romînească a gazetei marelui patriot romîn, atinge femeile, trebue s'o relevăm—ca raritate.

Se pare că gazeta oficioasă ar fi maltratată de telefonistele din București. Căci ziarul citat se plînge în public, directorului general, că în toate zilele la ora cînd ziarul local trebue să iee știri de la corespondentul din București, „telefonistele de acolo le *pune* cele mai mari piedici pentru obținerea firului".

Apoi tăbărînd asupra acelor telefoniste cari „pune" piedici, oficiosul spune: „împotriva *smintitelor și nevricoaselor de la centru din București*, d. director general trebue să iee măsuri...

Iar ca final: „trebue să se termine odată cu *aceasta* pentru ca să nu fim zilnic la cheremul *istericilor de la centru din București*".

Bucureștiul e centrul—asta se știe. De ce dar, și încă de două ori, se spune de la centru din București?

Fiind-că—noi știm secretul—ie vorba de telefonistele „nevricoase și smintite" de la oficiul central din București și acela, în limba gazetei d lui Grecianu, se numește „de la centru din București".

Dar de ce telefonistele—bietele—diagnosticate a fi și „nevricoase" și smintite, de ce devin ele, la sfârșit, de genul masculin—și li se zice *istericilor* și nu istericelor?

Oare fiind că ele *pune* cele mai mari piedici? Nu credem.

Credem însă că gramatica—biata—pune mari piedici intelectualismului grecinist.

Tenia magnificului Rector

Suplement gratuit și inedit la autobiografia ilustrului

Din interesantul curs al vieții sale, descris de el personal, d. profesor dr. Bogdan, „din elita științifică", a omis să spună, că a avut tenie și a mai omis să-și facă silueta. Dar dacă le-a omis în autobiografie—le a trecut în teza pentru doctoratul în medicină al d-rei dr. Lucia N. Leon, teză întitulată „Contribuțiuni la studiul botriocefalului" (Iași, 1911).

Juriul de promoțiune era prezidat, firește, de d. profesor dr. Bogdan, despre care este vorba, în teză, la observația I a cazurilor de tenie studiate de d-ra Leon.

Iată observația:

Doctor Gh. B., 52 ani, *profesor la Universitate*; din Februarie 1906 nu se simțea bine, avea dureri de cap, cari le atribuia *oboselei intelectuale* (consecință la locul ce-l ocupă în elita științifică. N. Red.)

In Martie 1906, eliminînd bucăți de botriciefal, și-a putut da seamă de simptomul sus citat.

In 1908, a eliminat din nou bucăți și fiind sigur, că botriciefalul îl capatase din icre roșii, s'a hotărît să nu mai mănînce icre.

Domnul profesor dr. Bogdan dorea, deci, să se știe, că a avut tenie — căci altmintreli n'ar fi fost nevoe să se pună în observație: doctor Gh. B., profesor universitar.

Dar ie bine că s'a pus. Fiind-că se află astfel, că acel care, în autobiografia sa, s'a dat de „eminent practician", n'a știut că are tenie, până a nu fi eliminat cuvenitele segmente, ba confundase chiar tenia cu „oboseala sa intelectuală."

Că ar fi trebuit să știe, mai ales că este, cum spune el, „eminent practician", că durerile de cap, amețelile, sufocațiile, trebue să fi avînd de cauză un parasit intestinal și nu unul intelectual, dovedește observația VI din teză, unde ie vorba de o bolnavă, care s'a plîns de fenomene la fel, regretatului dr. Russ, „aceasta, spune observația, s'a gîndit imediat la existența unui parazit intestinal și i-a prescris un antihelmint".

Observația I, privitoare la d-rul Gh. B., profesor universitar, insistă și asupra stării actuale a ilustrului și spune despre dînsul:

Inalt, binefăcut, alb, cu obrajii rumeni. Sufere de constipație. Sănătos. Nu se plînge de nimic.

Frumos barbat. N'are a face că ie constipat—și încă cum. Nu se plînge de nimic! Asta ar mai trebui—să se plîngă el. Bocim noi pentru el: facultatea, pe morții cari 'i măcălărește, rectoratul, senatul..

Dar să nu uităm un lucru, să-l spunem copiilor noștri, cari să-l spună alor lor: magnificul a avut tenie și se credea obosit la intelect; magnificul ie alb, rumen la față; ie constipat și — tristă veste pentru lipovanca din piața Halii— magnificul nu mai mănîncă icre de știucă.

Chestii școlare

Un examen de capacitate

Anul acesta școlile Normale de învățători n'au avut toate clasa VI-a, așa că numai 5 școli au dat absolvenți: Iași (băeți), Birlad, Cîmpu-Lung și București (băeți și fete). Aproape 50 la sută fiind candidați au căzut la probele în scris: o compunere liberă și o temă la matematică.

Ministerul contrar regulamentului a dat chestiunile de teză la Romînă din cîte toate obiectele (2, Literatură, 1, Istorie și 2, Pedagogie); apoi pentru cercetarea tezelor n'a numit nici un profesor de Matematică: Valaori (pedagog). Petrovici (filosof), Neculau (naturalist).

Repetăm pentru a zecea oară observarea că e o nedreptate a se califica toți normaliștii noștri după o problemă de matematică. Ori cît ar pretinde Spencer că matematica și matematica în genere e știința cea mai utilă, de fapt nu matematica califică cultura generală a cuiva La probele de matematică elevii se ajută cel mai mult, se greșește rezultatul cel mai des, se fură rezultatul cel mai mult, se falșifică adevăratul merit cel mai tare. Și anul acesta în special, nefiind un specialist să aprecieze lucrările — nu s'au apreciat bine. Cel mai buni elevi au căzut. Cei ce au ajutat, au căzut și cei ce au fost ajutați au reușit. Pentru ce? Pentru că calificarea ultimă trebue să se facă de acei cari cunosc elevul tot cursul școalei, nu de oameni rupți cu totul de mersul școalei.

Cînd se va scrie odată despre capacitățile de astăzi se va vedea absurdul sub care trăim. Suntem orbi și nebuni, că lăsăm ca elevii să afle arbitrarul, și profesorii să-l ignoreze. Nu e examen de capacitate care să nu arunce în sufletul elevilor nu groaza, ci dezgustul de marele nedreptăți ce se fac.

Corpul didactic al școlilor Normale protestează că i se ia lui creditul și dreptul de a-și califica el elevii săi. Ce ar fi să treci la Universitate pe zoolog să califice la Matematică și pe filolog la Filosofie! Așa e aici. Elevii Normaliști sunt calificați de naturaliști la pedagogie, de Matematici la limba Romînă, de Turci la practica pedagogică.

Mai an, un membru delegat, pedagogul Haretist, d. Bogdan Duică a ocărît școalele normale că nu se învață nimic, că elevii sunt nerozi, că compunerile lasă de dorit totul ca corecteță și mai cîte altele; Ministerul dă anual prilej de ocară unor categorii de școale, pentru că crede a-i plasa *pe ai noștri* în cele 9 comisii la oral, de cîte 3 membri, deci 27 membri; cîte alți doi la păzitul tezelor, alți 18 profesori, și alți 3 la cititul tezelor; în total pentru un examen de capacitate 48 de plasări la *ai noștri*.

Ei, dar bine, pentru acest parlament politic *„de ai noștri"* credem că a venit vremea să mai avem în vedere și școala și pe elevi. Școlile Normale sunt îngenunchiate, iar elevii strigă în gura mare că sunt nedreptățiți fățiș, prin felul cum e întocmit examenul de capacitate.

OAMENI ȘI LUCRURI

„LUEGER - MARȘ"...

Corespondentul unui ziar străin arată că în cursul audienței sale, de acum cîți-va ani, la Regele Carol al României, a tot puternicul primar al Vienei, defunctul Lueger, ar fi rostit oare-cari reflecții pesimiste. Prevedea, ori presimția că după dispariția lui blocul se va risipi...

Credincioșii zeului dispărut au încercat, e drept, să-și mai cimenteze blocul puțin consistent, invocînd *umbra* stăpînitorului de odinioară, — dar fu în zadar!

In apelul său către alegători, prințul Alois Lichtenstein spunea între altele: „Luptă supraomenească a custat viața pe scumpul nostru Lueger. El ne-a spus pe patul de moarte: „rămîneți strîns uniți; eu vă voiu privi de sus"...

Prințul—căzut și el în alegeri ca toți prinții și capii social-creștinilor vieneji —spune povești. El știe foarte bine ceea ce știu astăzi mulți alții, *care* a fost puterea cea fascinantă a defunctului demagog și de *ce* mijloace se servia „frumosul Karl", stăpînul Vienei. O știu acum și copiii o știu acum și femeile,— o mai cu seamă femeile! Ne o spune într'o carte nou apărută o femee —artistă—pictor de felul ei,—d ra Marianne Beskiba, foasta „prietenă" a primarului a tot puternic. Ea zugrăvește personalitatea lui Lueger, așa cum se manifesta în intimitate și ne dezvăluie mijloacele care i-au asigurat mărirea. Un cinic inteligent, care nu înțălegea să renunțe la *tot* ce putea să-l ducă spre triumful final. In lupta antisemită, — el cultiva cu zel elementul... semit; în demagogie,—simția că femeile, prin credulitatea lor, prin expanziunea lor, prin frivolitatea lor, îi pot fi de un imens folos. Și Lueger și-a constituit „haremul" său. Acel harem—ne spune foasta lui intimă, îl însoția pretutindeni, îl seconda, îl susținea, îi procura succesele politice, îl feria de neplăceri și de căderi. D ra Beskiba—care reproduce și un mare număr de scrisori — asigură chiar că *numai* din condescendență către această necesitate socială de a nu-și îndepărta simpatiile... haremului, Lueger a rămas celibatar, și a căzut victimă unor excese cari n'aveau nimic de a face cu... lupta supraomenească în domeniul politicei. Intr'un domeniu cu totul departe de acesta!...

Și iată că presimțirea profetică s'a îndeplinit. Marele partid alcătuit de Lueger, sub ob'ăduirea Papei și sub teroarea unei situații cucerite prin îndrăzneală fără seamăn și prin oare-aare talent, a fost prăbușit, aproape nimicit în alegerile din urmă. *Toți* capii—decapitați; gloria — risipită; emanciparea —deplină din partea celor terorizați.

Și toate aceste numai după atît de scurt timp de la moartea acelui demagog priceput care știuse să se înconjoare de aureolă și să se idealizeze într'un nimb de forță și de poezie în același timp.

Căci Lueger—era, într'o vreme, o apariție extra ordinară,—un fenomen, un supra om.

...Prin 1898, în timpul unei călătorii, stam pe o bancă pe malul Innului,— la Innsbruck, meditînd, sub puterea oboselii, copleșit de impresiuni și de amintiri.

La un moment dat un tînăr, cu înfățișarea de lucrător, luă loc pe bancă. Era vioiu, căuta să încingă vorba, iar la un moment se puse să fluere o melodie. Și fără să aștepte mult, mi se adresă, încrezător:

— Cunoști?..

N'auzisem nici odată acea melodie. Și tînărul adăogâ, mirat:

— Cum, nu cunoști „Lueger-Marș..."? Era vremea de aur a popularității *lui*; era epoca de mărire și de apoteozare.

... Și în amintire revăd acele valuri limpezi ale Innului, șerpuind și murmurînd.

Pe undele acele a pierit melodia, — ca un simbol al gloriilor pieritoare, ce se aseamănă cu spuma...

Rodion

P. S. De trei zile anonimul «Sen» caută pentru ziarul oficios local un tratat de mitologie, ca să ne lămurească în chestia «Lînei de Aur» și «Expediționii Argonauților» pe Marea Neagră. Oamenii milostivi sunt rugați să-i vină în ajutor...

R.

Impresii din Apus

— Loreley —

De la St. Goar malurile încep să se strîngă și să se înalțe, dînd Rinului aparența unui lac între munți. Amenințătoare, dreaptă și maestoasă ațîne calea stînca enormă *Loreley*, prin inima căreia trece un tunel. Faima acestei stînci a străbătut lumea și legenda numelui ei dă dovada, de cît de frumos știe poporul să poetizeze și însuflețească unele colțuri ale naturei frumoase și mărețe.

Pe vîrful acestei stînci stătea zina *Lore* care era așa de frumoasă, încît, barcagiii de pe Rin privind o, scapau barca sfărîmîndu-se la picioarele stîncei de care isbiau.

Episcopul din Lorch auzind despre aceste nenorociri o chemă la el ca să-i ceară socoteală. Văzînd-o o întrebă, dacă nu cumva ea este vre-o fermecătoare. Ea-i răspunde că nu-i; căci dacă ar fi fost ceea ce o presupune el, amantul ei nu ar fi plecat de lîngă ea. De această supărare ea nu face alt rău de cît să stea pe vîrful stîncii și să cînte balada, care-i plăcea lui. Și chiar începu să cînte. Episcopul atunci văzu că-i nebună, și ordonă să fie dusă la mănăstirea Marienberg, unde să fie încredințată superioarei.

Plecînd zina fu petrecută cu ochii, mult, de către Episcop.

Pe drum ea ceru să mai fie dusă încă odată pe vîrful stîncii. Nimeni nu i se împotrivi, avînd ordin să nu fie supărată cu nimic. Ajungînd pe vîrf ea-și luă harpa și începu să cînte balada favorită, sfîșiind inima celor cari o ascultau.

Cînd încetă, își strînsa harpa la piept și se lăsă în aer. Flota, ce o aștepta s'o conducă la Mănăstire, scoase un țipăt: Lora era acoperită de valuri... Bănuise ea oare cugetul cucernicului Episcop?...

După cîteva zile fu văzută din nou pe vîrful stîncii cîntînd. Episcopul chemă pe un vrăjitor ca să-l întrebe, dacă Lora e moartă. El îi răspunse că într'adevăr e moartă, dar e condemnată să revie în același loc, pînă cînd va veni un alt cavaler, care s'o facă să-și uite primul ei amor.

Zina își continua cîntecul și cînd vre-un nenorocit se pierdea la picioarele stîncii, ea scotea un hohot de rîs...

După un secol, un tînăr *Walter* voi să se scalde în rîu. El avea 18 ani. Pe cînd era în apă, aude o harpă. Ridicîndu-și ochii vede pe zină și voește să plece spre stîncă.

Dar ea, știind nenorocirea, ce așteaptă pe toți acei cari se apropie de mal, fuge. El crede că a avut o viziune și se întoarce către celalalt mal. Multă vreme zina nu mai fu zărită. Lui Walter însă, îi mergea ca din apă și s'ar fi zis că un geniu bun îl ocrotește.

Intr'o zi pe cînd Walter rătăcia prin munți aude o harpă. Apropiindu-se de locul de unde venea melodia recunoscu pe zină. Dar îndată ce îl zări, ea dispăru.

Intr'o seară ducîndu-se Walter la pescuit, ea îi apare din nou. El își îndreptă atunci barca spre prăpastia de la poalele stîncii. Insă bătrînul lui servitor, care era în barcă cu el, caută să-l oprească. Walter își întinde mîinele spre zină și ea și le întinde spre barcă. Blum servitorul simți cum barca se clatină și se duce către stîncă.. El își făcu semnul crucii văzîndu se în fața morții...

Cînd servitorul își veni în simțire era ziua, iar el se văzu aruncat la picioarele stîncii. Plecînd spre castel spuse Contelui — tatăl lui Walter — că zina a răpit pe stăpînul său. Contele făgădui o bună recompensă celui care îi va aduce pe zină.

Servitorul ia cîți-va soldați și pleacă pe stînci. El găsește pe Lora așezată în

acelaş loc cu surîsul pe buze. El îi cere pe Walter. Dar ea-i răspunde: Eu nu sunt de cît o umbră şi tînărul conte e soţul meu. El e regele fluviului, după cum eu sunt regina lui. El are: o coroană de corail; un pat de nisip amestecat cu mărgele, un palat frumos de azur cu stîlpi de cristal; şi e mai fericit de cît a fost pe pămînt. E şi mai bogat de cît, dacă ar fi moştenit pe tatăl său; căci are toate bogăţiile pe care Rinul le a înghiţit din ziua creaţiunei până azi".

Servitorul caută s'o ameninţe cu armele. Dar ea-şi desfăcu colierul de la gît din care luînd două mărgele le asvîrli în apă.

Rinul începu să spumege şi două valuri enorme, cu forma fantastică a unor cai marini, se urcară pe stîncă. Pe unul era un adolescent în care Blum îşi recunoscu stăpînul. Cînd ajunse la picioarele zinei ea se aruncă pe valul rămas liber.

Tinerii se îmbrăţişară şi valurile se coborîră în vale dispărînd în rîu.

De atunci *Lore-Ley* nu mai apăru şi nimeni nu mai auzi cîntecul ei de sirenă; tot ce a rămas de la ea este un ecou batjocoritor, care repetă de 4—5 ori sunetul cornului sau Tyrolina naţională pe care pilotul îl cîntă de cîte ori trece prin faţa stîncii.

Adevărul este că această fabuloasă stîncă are un ecou straşnic de puternic. Se spune că ar repeta de 7 ori tot ceea ce se aude. Şi pe la 1838 pe cînd V ctor Hugo călători pe aici, într'adevăr ecoul răsuna de 7 ori; căci în faţa stîncii pe pe celalalt mal al Rinului locuia un bătrîn huzar francez în două camere făcute în stîncă şi care nu avea altă treabă de cît să repete de 7 sau poate şi de mai multe ori sunetul cornului de vînătoare sau trăgînd şi el focuri de armă.

Maria C. Buţureanu

Bolnavul Cosmovici

Privitor la modul cum a fost tratat de pacientul Cosmovici, pentru primarul Iaşului, amicul nostru d. Şt. Georgescu avocat, ne trimete următoarea scrisoare pe care o publicăm cu plăcere:

Domnule Director,

Cred că nu e fără interes să vă descriu împrejurările în cari avui nenorocirea să fiu victima brutalităţilor d lui ajutor de primar, dr. L. Cosmovici, fapt anunţat prin *Opinia* de eri.

E mai bine de o lună de zile, de cînd d-na Elisabeta Botez stărue la Primăria Iaşi, să-i elibereze garanţia def. său soţ Anton Botez—fost agent de percepţie la comună—garanţie ce-i se cuvine în calitate de legatară universală.

Acum cîte-va zile i s'a făcut cunoscut, că garanţia i se va elibera, dacă va aduce chitanţa de plata taxelor succesorale.

Cînd, însă, satisface şi această cerinţă, dr. Cosmovici îi spune, că nu-i mai eliberează banii, căci contenciosul a referit că este proces pentru această succesiune şi, deci, pericol la plată.

Cedînd stăruinţilor văduvei Botez, eri la ora 4, întru împreună cu ea în cabinetul d-lui Primar, unde găsim, la un biurou, pe d. Grecianu, ocupat cu nişte lucrări, pentru cari d. Cosmovici părea că îi dă lămuriri.

Nici n'am avut timp săterminăm cu salutările noastre respectuoase—de deschis gura pace—cînd iată că d. Cosmovici începe a ţipa la noi „că pentru ce am venit, cînd ştim că cererea s'a respins", „că el n'o să ne lasă să ne plîngem Primarului"—parcă de asta venisem—şi o mulţime de alte graţiozităţi traduse viu în gesturile mînelor ce ne indicau uşa.

Surprins de o asemenea atitudine, care, cum foarte bine zicea eri *Opinia*, constitue o dare afară, am eşit, convins că am dat peste un nebun, căci numai ast fel îmi expl c de ce excelenţa sa Grecianu, stătea impasabil la accesele ajutorului său, procurîndu-mi ocazia să văd halul în care a ajuns Primăria şi modul sălbatec cu care sunt trataţi cetăţenii.

Dacă d. Cozmovici, nu era stăpînit de nervi, de sigur că putea să afle, că d. avocat Brief, care s'a opus (oral sau scris aceasta nu se ştie încă), l'a eliberarea banilor, este avocatul rudelor ce urmăresc anularea testamentului def. Anton Botez—acţiune speculatoare, căci doar mie personal d. Brif mi-a declarat că testamentul n'are alt cusur de cît că e antidatat de însăşi def. Botez, ceia ce chiar, dacă s'ar dovedi, nu-i rîdică valoarea juridică.

Uşor poţi bănui pe cine-va de rea credinţă, cînd vezi că n'are rabdarea, nu să te asculte, dar nici să te lasă să deschizi gura.

Nu mă aşteptam să fiu nevoit a părăsi sala, fără a mi se da o reparaţie de către d. Grecianu, despre care auzisem, că e artist în a primi lumea; se vede, însă, că forţele acestui sport, d. Grecianu le-a epuizat la Roma.

Sunt sigur că, nu tărziu, se va găsi omul, care să facă d-lui Cozmovici, educaţia „bine-meritată; iar pînă atunci lumea să ia învăţăminte şi să fie pregătită, cînd nenorocirea o va duce pe la Primărie.

Mulţumindu-vă pentru ospitalitatea, ce veţi bine voi a da acestor rînduri, vă rog să primiţi asigurarea distinsei mele consideraţiuni.

S. P. Georgescu

*

Relativ la informaţia ce o publicase *Evenimentul* în această privinţă, suntem rugaţi de prietenul Georgescu să arătăm, că nu este adevărat că d-sa venise să reclame d-lui Grecianu.

Domnul Georgescu n'apucase să arate scopul venirii sale şi fu... tratat cum s'a arătai.

Litere-Ştiinţe-Arte

Actualmente d-na Bîrsescu se află în Londra. Va veni curînd pentru scurt timp în ţeară, spre a se reîntoarce apoi în America, unde are angajamente pentru trei ani de zile.

*

Primim următoarele:

Un răspuns la o „Nedumerire"

„Justiţia se vinde..."
A. K. Cuza.

Nu-i Justiţia romîncă:
N'are nici opinci, nici fotă,
Şi apoi ea „pe bani se vinde"
Deci Justiţia i... cocotă.

Şi rămîn bătut de gînduri,—
Cum se poate atuncea dar,
Că nu s'a 'ndrăgit de dînsa
A. K Cuza şi Abgar?

Rinaldo.

...Ţi-e mintea, zici, nedumertă?
Ei spun „cocotă... jidovită"
Justiţiei—atunci cum vrei
S'o îndrăgească tocmai *ei*?

Cylia

*

Contribuţiuni la studiul Botroicefalului în Romînia" se intitulează o prea interesantă lucrare care a servit drept scriere inaugurală pentru obţinerea doctoratului de medicină şi chirurgie, susţinută de d-ra Lucia N. Leon.

Teza poartă numărul 348.

*

Cetim în „Ordinea":

D. Cuza prins cu încă un plagiat? A subtilizat o epigramă d-ale lui Saphir?

Colegul nostru Rodion îşi face cam prea uşoară sarcina sa de scotocitor literar.

Ce lucru mare este să l prinzi pe Cuza cu un plagiat?!

Un plagiat mai mult, unul mai puţin, este acum absolut indiferent.

Domnul e definitiv judecat.

Colegul Rodion ar putea să se ocupe cu tipuri şi lucruri ceva mai interesante, de cît d. Cuza şi „operile" sale..

*

STRUNA ZILEI

URMARE FATALA

...Oraşul a suferit pe urma inundaţiilor.
...Monitorul publică o nouă listă lungă de decoraţi.

Ziarele.

Guvernul este vinovat
C'avem atîtea inundaţii:
Oraşul, ţeara, le-a 'nnecat
Cu atîtea ploi de... decoraţii.

INFORMAŢII

❑ **Reduceri de transport pe C. F. R.**—Artiştii teatrelor naţionale din ţară vor avea dreptul de a călători individual pe C. F. R. cu o reducere de 50 % din preţul întreg al tarifului general, dacă vor prezenta carnete de ligitimaţie individuale, eliberate de Direcţiunea Generală a teatrelor.

Înăuntrul carnetului se va afla, la stînga fotografia artistului, iar la dreapta carta de ligitimaţie.

Atît pe fotografie cît şi pe cartea de ligitimaţie va trebui să fie aplicată ştampila Direcţiei teatrelor din România şi timbrul uscat al C. F. R.

Timbrul uscat aplicat pe fotografie va pătrunde scoarţa din stînga, iar cel aplicat pe cartea de ligitimaţie, va pătrunde scoarţa din dreapta a carnetului.

Fotografia şi cartea de ligitimaţie vor fi fixate în carnet, fie care prin cîte 2 copci.

Pe fotografie va fi scris No. curent, al cărţei de ligitimaţie, iar pe aceasta din urmă, va fi scris pe lîngă No. curent, încă şi numele şi semnătura artistului sau artistei, dacă aparţine teatrului naţional din Bucureşti, Iaşi sau Craiova, precum şi semnătura Directorului General al teatrelor d-l Ioan C. Bacalbaşa.

Cartea de ligitimaţie nu va fi valabilă de cît în anul pentru care este emisă.

❑ **Primăria şi iluminatul.**—In anii din urmă Primăria intentînd proces Societăţii pentru iluminat avu cîştig de cauză, de 28,000 lei anual, silind pe Societăţi să închee cu primăria o transacţie în acest senz. Nu atît pledoaria avocaţilor, ci temeinicia arătărilor inginerului I. Vărlănescu, dădu cîştig de cauză primăriei. Ca atenţie şi răsplată primăria îl angajase cu contract pe 10 ani ca inginer al comunei.

Astă-zi primăria a numit inginer inspector pe fostul director al Uzinei electrice, care ţinea să pugubească comuna cu 28,000 lei anual. Intrebăm: mai sînt sau nu, garantaţe cei 28,000 lei pentru comună?

❑ Consiliul de rezboi, de pe lîngă corpul 4 de armată, se întruneşte la 28 a lunei, sub preşedinţia d-lui colonel Stamotopol.

❑ Serbarea pe care societatea romînă de sport şi gimnastică, o anunţase pentru mîne, Duminecă, s'a amînat, pentru o dată ulterioară, ce se va a nunţa la timp.

❑ Mîine, Duminică, corul şcoalei Normala „Vasile Lupu" va cînta slujba liturghiei la mănăstirea Cetăţuia. Toată şcoala va face o excursie la Cetăţuia cu profesorii şcoalei.

❑ Luni elevii şcoalei Normale vor face o serie de escursii şcolare. O grupă va merge la Dobrovăţ şi ferma de acolo; altă grupă se va duce la Cristeşti, Ungheni-Romîni şi Ruşi; altă grupă se va duce la Sculeni prin Stînca, Cîrpiţi şi valea Jijiei.

❑ Eri, de la oarele 3—7 seara a fost în grădina Copou, producţia de cor şi mişcări gimnastice a elevelor de la şcoala Normală de învăţătoare „M. Sturza" şi de la Externatul secundar „Oltea Doamnă". Un program foarte bogat a fost pe deplin achitat cu toată conşticiositatea.

Un public numeros a asistat la această serbare. Succesul serbării se datoreşte hărniciei şi priceperii maestrei de gimnastică d-ra Tielman.

❑ **Transporturi Militare.**—In transporturile militarilor pe C. F. R. s'au introdus următoarele modificări:

1) Dacă ofiţerii în activitate, funcţionari, civili şi meseriaşii armatei, călătoresc în haine civile, în comptul lor cu jum. preţ din tariful civil, vor trebui să-şi dovedească identitatea prin bilete de identitate eliberate de comandantul sau şeful respectiv, iar nu prin bilete de voe.

Insă funcţionarii civili şi meseriaşii superiori ai armatei nu vor avea drepde cît numai la cl. II, iar odăiaşii, uşieriii şi meseriaşii inferiori numai la clasa III.

Ofiţerii, fie că călătoresc cu plată, fie cu un bilet bianco militar (eliberat în baza unei foi de drum) iar gradele inferioare, numai cînd călătoresc în interes de serviciu cu un bilet bianco militar *eliberat în baza unei foi de drum* pot să treacă într'o clasă imediat superioară plătind diferenţa de taxă, între cele două clase, după tariful militar de la staţia unde schimbă clasa până la staţia finală a biletului lor fie că diferenţa s'ar plăti în staţie fiecă s'ar plăti în tren.

3) Relativ la transporturile gratuite se dispune:

a) Detaşamentele cu cel puţin „20 de oameni" cu caii şi materialele ce le însoţesc fie ele comandate de ofiţeri fie de grade inferioare, dacă prezintă foi de drum.

b) Gradele inferioare din ori ce element al armatei, cu caii de serviciu cînd sunt chemaţi pentru concentrări şi manevre, se transportă gratuit numai dacă *vor prezenta ordine de chemare de culoare verde, care vor avea şi un cupon de legitimaţie pentru călătorie gratuită.*

Prin gradele inferioare se înţeleg: soldatul, fruntaşul, caporalul, sergentul şi sergent-majorul.

Cînd în ordinul de chemare pentru un militar de grad inferior, va fi prevăzut şi un cal, militarul împreună cu calul se va transporta gratuit neţinîndu-se (cînd va fi înfiinţat) cuponul de legitimaţie, al ordinului de chemare şi întocmindu-se un buletin de transport „gratuit cu mare iuţeală", al calului şi militarului care'l însoţeşte.

Ofiţerii de rezernă prezentînd ordine de chemare, plătesc preţul pe jumătate din teriful civil, în orice clasă.

Dacă tinerii cu termen redus, adică voluntari, vor avea ordin de chemare, nu vor putea călători gratuit decît în clasa III, iar dacă vor voi să călătorească în clasa II a ei vor trebui să călătorească o jumătate bilet de această clasă.

❑ In comuna Dumeşti, în ziua de 9 Iunie, a căzut o ploaie cu grindină, stricînd 50 hectare popuşoi, 50 hectare orz, 50 hect. ovăs şi 200 hect. grîu. pagubele sunt foarte mari. Din cauza ploilor, Bahluiul a revărsat, inundînd tot şesul de la Păuşeşti şi rupînd podul de lîngă satul Căcărăzeşti. Iazurile de pe moşia Dumeşti şi de pe moşia Păuşeşti, rupîndu-se, au inundat tot fînaţul de prin împrejurimi. Accidente n'au fost.

❑ Din comuna Popeşti, jud. Iaşi, aflăm că alaltăeri seară, a căzut asupra acestei comuni şi asupra moşiei Obrijeni, o ploaie torenţială, însoţită de grindină, cauzînd mari stricăciuni recoltei de pe moşie pe o întindere de 200 hectare.

❑ **Cadeţii ruşi în Iaşi.**—După cum am arătat, un număr de cadeţi ruşi, urmează să sosească azi în localitate.

Cadeţii sunt în număr de 28 şi fac parte din şcoala militară din Petersburg Ei sunt însoţiţi de 4 ofiţeri şi 4 servitori. Ei au obţinut autorizaţia, de a purta uniforma lor.

In urma dispoziţiunei luate de ministrul de războiu, cadeţii se vor bucura de o primire deosebită.

*

Iată cum a fost întocmit programul de primire.

Cadeţii vor sosi în localitate, cu un tren special, la orele 4 şi 25 şi vor fi întimpinaţi la gară de către domnii maior Makarowiez, ca delegat al comandamentului corpului IV de armată, apoi de d-nii maior Olteanu, din reg. 7 roşiori, medic maior Savu Goiu, de la Infirmeria Frumoasa, căpitan D. Gherculescu, de la comandamentul corpului 4 de armată, căpitan Gălăsescu şi căp. Ioan Filip, tot de la comandamentul corpului 4.

Aceştia vor însoţi pe cadeţi în toate vizitele ce vor face în localitate.

Vor mai fi la gară şi ofiţerii delegaţi ai corpului de trupă din garnizoană şi anume d-nii maior Al. Stoianovici, de la comenduirea pieţei, căpitan Andrei Neculau, din reg. 13 Ştefan cel Mare, locotenent Cantuniari, din batalionul 4 vînători, căpitan Negruzzi, din escadronul de escortă regală.

In afară de aceşti ofiţeri, corpurile au fost autorizate a perimite şi altor ofiţeri, ce bine ar vroi să vină la gară, cu obligaţia însă de a fi fi seara la gară.

Ţinuta ofiţerilor va fi aceia de serviciu.

Comenduirea va lua de asemenea măsuri, pentru a îngriji de bagajele oaspeţilor.

Muzica militară din Fălticeni, a sosit azi în localitate şi va cînta, atît la sosirea, cît şi la plecarea cadeţilor din localitate.

*

Cu trenul de 12 ziua, o delegaţie compusă din directorul liceului militar şi 8 elevi ai acestei şcoale, va pleca la Ungheni, pentru a primi grupul de cadeţi.

La sosirea trenului în Iaşi, muzica va intona imnul rus.

Apoi cu toţii vor merge pe jos pînă la Liceul militar, în frunte cu muzica reg. 16 Fălticeni, parcurgînd străzile Gărei, Arcului, Lăpuşneanu şi Carol.

La ora 6 grupul va sosi la Liceul militar.

După ce cadeţii vor trece în revistă compania liceului, şi vor asista la defilare, vor vizita localul, laboratoriile, clasele şi dormitoarele.

Apoi vor face o primblare în oraş, însoţiţi de ofiţerii delegaţi şi de opt elevi ai liceului militar, vor vizita Mitropolia, biserica Trei Erarchi şi Universitatea.

Ofiţerii ruşi vor depune cărţile de vizită la comandamentul corpului IV, la Prefectura judeţului, la Mitropolie, la *Prefectul de Poliţie* şi *Rectorul Universităţii*, precum şi la Consultatul rusesc.

*

La orele 7 cadeţii vor lua masa la liceul militar. Vor lua parte, pe lîngă ofiţerii şcoalei şi ofiţerii delegaţi de garnizoană, consulul rus şi eventual ataşatul militar rus din Bucureşti.

*

La oara 8 şi 20 seara, cadeţii vor părăsi localitatea, însoţiţi de d. căpitan Gherculescu, care îi va însoţi pînă la Bucureşti.

❑ **Repartizarea elevilor de curs primar.**—Elevii de curs primar, pregătiţi în particular, vor fi examinaţi cu începere de Luni. Examenele vor avea loc în şcoala Trei Erarhi şi şcoala M. Cogălniceanu.

Iată cum au fost repartizaţi elevii:

La şcoala Trei Erarhi: elevii preparaţi la Institutele: Notre Dame de Sion, Champalbert Herovanu, şcoala Catolică, şcoala Evanghelică, şcoan Israelită şi Junimea No. 2.

Elevii ce vor fi examinaţi sunt: Lazăr Raul Louis, Aftalion S. Marcel, Scorţescu C., Alexandrini A., Burghele Maria, Simionescu I. Cecilia, Muşata Victor, Handoca A. Alina şi Ortansa Handoca, Handoca I. Dimitrie, Scorţescu N., Răteanu C., Constantinescu Victor Mîndru I. Gr. Longhin Maria, Stan Mihail, Creangă Ion, Gavrilescu N. Ion, Gavrilescu Aurelian, Mihailescu Elena, Teodor Efrosina, Evghenide C., Schoental Lucia, Weintraub Margareta şi Leon, Genter Gustav, Wienckieneicz Ecaterina, Comărneanu C., Spiegler Reşela, Löbel Simion, Witner Sami, Nelken Maurice, Goldner Fani, Şmilovici Ana, Schvartz Bercu, Rozenştein Wilhelm, Moşcovici H. Iancu, Zisu Moişe, Fesler M., A. Henrich şi Segal Iulius.

Comisiunea a II-a. La şcoala M. Cogălniceanu: Elevii de la Institutele: Humpel, Şcoala mixtă P. Rang, Junimea No. 1 şi Cultura: Antonescu Eug. Adriana, Bartsch Ferdinand, Grigoriu Gh., Tuduri Jeana Cristina, Crupenschi Ecaterina, Crupenschi N., Gatoschi L. Const., Gatoschi Georgeta, Hurmuzescu Ionel, Hurmuzescu Dan, Hurmuzescu Rodica, Lefter Floarea Mariana, Waldman Alexandrina, Dabija Graciela, Fridman Amalia, Rîşcanu Paulina, Ghica Gr. Alex., Ghica Gr., Negruzzi Marta, Mîrzescu Elisa, Nanu Suzana, Zarifopol Ioan, Mezincescu Mircea, Puşcariu Radu, Puşcariu Olga, Miclescu E. Adela, Ene Elena, Lapteş T. C, Popescu Victor, Vincler Gabriel, Săghinescu Isabela, Petrovici Vladimir, Baltă Gheorghe, Cerneş Bercu, Klughaupt Aura, Kramner Frima, Mates Dora, Diamant I. Arnold, Grümberg Aba, Lernovici Âneta, Bercovici Levi, Binştoc Albert, Schönberg Elza, Wachtel Charlota, Wexler Iţic, Zeilic Anciu, Grimberg Iancu, Zalman Riven, Kracauer Benedict, Leibovici Michel, Haller Henric, Moşcovici David şi Frenchel Ozias.

❑ Noul program de astă-seară Sîmbătă 11 lunie, din noua grădină Trajan, al cinematografului Pathé-Freres, cuprinde între altele:

Pacate!, splendidă şi măreaţă desfăşurare—un roman contimporan plin de scene emoţionante, în ale cărui roluri joacă cei mai de seamă artişti pariziani.—Sfîrşitul unui jucător, scene dramatice.—Iarăşi rochia pantaloni, comedie—Tălharii la bal-mascat, scene comice de moravuri pariziane—Anunţul de căsătorie, comedie—Fiica Niagarei, o superbă desfăşurare a cărei acţiune se petrece la miraculoasele cataracte ale Americei de Nord—Cum se nasc şi trăesc plantele, cum se desvoltă firul de grîu în pămînt, scene şi vederi ştiinţifice foarte interesante.

In curînd reapare Max Linder.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

Mîne Duminică matineu la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—şi mîne Duminică seara, reprezentaţie în grădina Trajan.

❑ Consiliul profesoral al facultăţii de ştiinţi a intervenit la senatul universitar, pentru a'şi da avizul în vederea înfiinţării unei şcoli superioare de agricultură, pe lîngă universitatea din Iaşi.

❑ Şcoala profesională de fete Paraschiva general Milicescu, de sub direcţia domnişoarei Emilia Verbian, va deschide o expoziţiune a lucrărilor executate de elevele acelei şcoli, cu începere de Duminica viitoare. Examenele şcolare au loc în cursul săptămînei acesteia.

❑ Elevii clasei a IV-a aşcoalei primare Carol I, au trecut în cursul ocestei săptămîni, examenele de absolvirea şcoalei, înaintea profesorului lor C. Zaharia şi a inspectorului şcolar Lascar Matasaru.

Celelalte şcoli primare vor începe examenele de la 15 a. c.

❑ Şcoala profesională de fete Sfîntul Sava, de sub direcţiunea d-nei Cleopatra Gheorghiu, va deschide expoziţie lucrărilor atelierelor sale de lengerie, flori şi croitorie, şi de desemn şi pictură, de la 19—24 a lunei.

❑ Ministerul de instrucţie a intervenit la direcţia liceului internat, Seminarului Veniamin Kostache şi şcoalelor normale, pentru ca să primească a găzdui orchestra ministerului de instrucţie publică şi pe studenţii ce vor veni la Iaşi, cu prilejul jubileului, între 26—30 Septembrie.

❑ Corul ceremonial al mitropoliei va lua vacanţă începînd de la 1 Iulie la 15 August. Până atunci, împreună cu corul conservatorului face repetiţie zilnică a frumoasei cantate, compusă de maestrul Enrico Mezzetti, care urmează a se cînta la teatrul naţional cu ocazia jubileului.

❑ Domnul George Demetrescu, judecător sindic la tribunalul Iaşi şi agregat la Universitete, a fost decorat cu ordinul Coroana României, în gradul de cavaler.

❑ Consiliul de higienă al comunei, se va ocupa în şedinţa de azi, de chestiunea astupărei fîntînelor şi a înfiinţărei unei farmacii la Tataraşi.

❑ Trenul accelerat de Bucureşti, a sosit azi cu o întîrziere, de 4 ore, din cauza inundaţiei liniei ferate, lîngă Bălteni.

❑ Direcţia generală a serviciului sanitar, face cunoscut că toate cererile de congediu, a personalului sanitar, să se adreseze numai medicului primar al oraşului.

DIVERSE

— Maria Gaman, servă, fiind lovită de vagonul de tramvai No. 6, a fost rănită la cap şi piciorul stîng şi internată în spital.

— O copilă de 5 ani a d-lui I. Chodariu, din strada Trantomir 3. a dispărut de la domiciliul părintesc.

— Un copil în etate ca de o lună, a fost găsit lepădat în curtea caselor cu No. 6, strada Nemţească.

Ultime INFORMAȚII

❑ **Alegerile camerilor de comerciu.** După dispoziția miniserului industriei și comerciului, alegerile generale pentru camerile de comerciu și industrie din țară, sunt fixate pentru ziua de 19 Iunie a. c.

Cum, față cu desvoltarea isvoarelor de bogăție națională, activitatea camerilor de comerciu și industrie a devenit de o importanță deosebită, credem că alegătorii acestor camere vor ști să trimită ca reprezentanți ai lor în aceste camere, numai elemente selecționate ca cunoaștere a nevoilor economice, ca putere de muncă și timp de sacrificat, fără a ținea samă de interese de partid, camerile de comerciu fiind organe speciale ale Economiei naționale și deci ar fi o mare greșală dacă ele ar lua caracterul politic ca organe de partid, în timp ce camerile de comerciu și industrie, trebue să rămînă organe Economice, ferite de luptele de partid, căci numai ast-fel ele ar putea da concursul necesar desvoltării constante și uniforme a celor 3 mari isvoare producătoare de bogăție națională, agricultura, industrie și comerciu.

Pentru ca, camerile de comerciu să aibă însemnătatea lor firească și folositoare, trebue esclusă politica din alcătuirea și conducerea lor.

Aceasta e datoria și a oamenilor politici, cari înțeleg politica și rostul ei, și a comercianților și industriașilor care-și dau samă, că în organizarea romîniei moderne, numai camerile de comerciu și industrie, sunt singurele lor organe menite a pune în evidență, prin ce chip și prin care mijloace se pot desvolta.

❑ *Domnul Leon Boglan, prefectul județului Neamț, s'a prezintat alaltăeri d-lui Carp și l'a întrebat dacă, la convocarea colegiului parlamentar pentru alegerea Mitropolitului, Senatul va declara vacant și locul de senator al defunctului G. Ionescu-Mesteacăn.*

— Nu voi convoca Parlamentul, a răspuns primul-ministru. Țara romînească nu va pierde nimic, va cîștiga, din contra— dacă nu va avea Mitropolit Primat cîteva luni.

*

Pe de altă parte ni se comunică o declarație ce ar fi făcut-o d. I. Brătianu d-lui Pierre Rossetti Bălănescu, căruia șeful liberalilor i-a zis:

— Sunt de părere că trebue făcut totul pentru ca scandalul bisericesc să iee sfîrșit.

❑ *Prefectul poliției Iași—inteligentul, umblă după o decorație rusească. Ca s'o capete, inteligentul s'a făcut parte integrantă în recepția celor 28 cadeți ruși. S'a vărît la primire, la vizitarea orașului, ba chiar la ospățul cadeților.*

28 zile au adus pe Clereta în poziție interesantă, 28 cadeți urmează să-l facă interesant pe inteligentul polițai.

❑ *Revista juridică, pusă sub direcția actualului ministru de instrucție, n'a fost impusă de cît Curților ca să se aboneze— acesta este respunsul ce ni se dă.*

Să presupunem. Intru cît schimbă faptul acesta situația?

❑ *Soldatul Gheorghiu Ștefan, din batalionul IV vînători, dezertînd și fiind prins, a fost trimis ieri de parchetul militar la închisoarea Galata, condus fiind de soldatul Budeanu, ca santinelă.*

Ajunși în dreptul barierei Trei Calici, dezertorul o luă la fugă. Sentinela după ce făcu cele trei somații legale, cărora fugarul nu le dete nici o atenție, trase două focuri în aer. Apoi, trăgînd un al treilea foc, de această dată în direcția în care fugea dezertorul, glontele îl nimeri pe acesta în falca stîngă, culcîndu-l la pămînt.

Dezertorul rănit a fost transportat la spital.

❑ **Doi eroi la ordinea zilei, totodată doi savanți, savantul Șumuleanu și savantul Socor junior, au găsit, în fine, o presă bună pentru ei—una și aceiași presă.**

Despre d. Socor zice, a sa presă bună, că a trecut colocviul „cu distincție", iar pe celalalt savant îl apără, înainte de a se fi făcut anchetă, de invinuirile cunoscute ce i s'au adus.

N'avem să comentăm. Am ținut numai să relevăm.

❑ Monitorul oficial *a publicat coloane întregi asupra „mișcării la C. F." E, de fapt, o pretinsă mișcare, căci ea nu cuprinde nici o avansare, ci numai confirmări.*

Am ținut să relevăm această șurubărie guvernamentală.

❑ **Transfugii politici.**—Noi am insistat mai mult asupra transfugilor universitari, cari au înțăles să se vîndă d-lui Grecianu.

Acum se rîdică și o voce universitară contra lor. In numărul de astăzi al „N. R. Romîne", d. profesor dr. N. Leon, de la facultatea de medicină din Iași. Intr'un articol intitulat „Selecțiunea politică", profesorul ieșean scrie:

...A ne opune însă din răsputeri în contra unei selecțiuni dezastroase, cari deabia acuma de cîți va ani a început să se practice în țară la noi, cred că este o datorie. Aceasta este selecțiunea politică, *prin care politicianii noștri caută a-și spori numărul partizanilor, conrupînd caracterele, servindu-se mai cu seamă de transfugi. Din cauza acestora, oamenii de caracter nu izbutesc să opună rezistență politicianilor, din cauza lor munca intelectualilor este în general foarte puțin remunerată, oamenii de știință, literații și poeții rămîn toată viața simpli proletari, în vreme ce politicianii cu transfugii lor sunt încarcați de onoruri și profituri.*

...Transfugii sunt aceia, cari au locurile de onoare, ei sunt preferați membrilor vechi, devotați și statornici.

❑ **Retragerea „distinsului" Socor.**— *Examenul de docență al tînărului Socor s'a terminat, fără ca d-sa să poată fi primit docent; examenul a luat un sfîrșit neașteptat prin retragerea candidatului, care a declarat astăzi dimineață la proba de practică ce i s'a dat, că este surmenat și că se retrage.*

Se afirmă că va merge pentru doi ani la Berlin, pentru a învăța fisiologia, spre a se prezenta după aceea la acest examen.

Este singura dată cînd îl felicităm.

Cum rămîne însă cu ziarul care a publicat că tînărul candidat a trecut „cu distincție" colloquiul?

❑ **Linia ferată Pașcani-Neamț.** — *O delegație de cetățeni din județul Neamț, s'a prezintat ministrului lucrărilor publice, stăruind să se înceapă lucrările pentru construirea liniei ferate Pașcani-T.-Neamț.*

Domnul Delavrancea a dat răspuns defavorabil delegației, spunînd că linia aceasta nu se va construi, de oare-ce este plănuită a deservi pentru exploatarea Pipirigului și transportarea lemnelor de acolo.

❑ **Noile statui**—Sculptorul Romanelli fiind în Iași, a observat și statuia lui Mihail Kogălniceanu, ce se află în fața Universității. Asupra acestei statui d. Romanelli s'a rostit, că n'ar avea deloc perspectivă, iar soclul pe care ea e așezată, e făcut dintr'un material așa de inferior, calitativ, în cît nu va putea dura de cît vre-o cinci ani.

*

Privitor la statuia lui Cuza-Vodă, a convenit cu primaria, ca statuea să fie așezată în Piața Unirei aproape de rondul cu felinarul, pentru a fi cît mai în centrul pieții, iar fața statuei să fie îndreptată spre casele Petrea Bacalu (otelul Romînia).

Primăria a mai acordat suma de 20 mii lei, din banii adunați prin subscripția publică, pentru a se face o înălțare a soclului cu un metru jumătate, împodobit cu patru mari cununi de bronz în care se vor înscrie cele patru date memorabile, privitoare la domnia lui Cuza-Vodă,—și anume 1820, 1859, 1864 și 1873.

Statuia, va avea în totul o înălțime de zece metri, iar laturea de jos va fi de unsprezece metri trei-zeci—așa că va fi cel mai mare monument, de pînă astă-zi din întreaga Romînie.

❑ Marți seara, va avea loc, în sala de repetiție a corului Mitropolitan, o repetiție generală a Cantatei, pe care d. Mezetti a compus-o în vederea serbărilor jubiliare.

❑ Direcția generală a serviciului sanitar, a cerut medicilor comunali, de a da concurs d-lui dr. Costiniu, inspector sanitar, care va veni și în localitate pentru a studia boalele de urechi la copii de școală.

❑ **Inundațiile din Bălteni.** — După cum anunțăm în altă parte a ziarului, trenul accelerat No. 1, de la București, care trebuia să sosească în Iași la ora 8.40, a sosit cu o întîrziere de 4 ore și jumătate, din cauza inundațiilor dintre stațiile Bălteni și Bărzești.

Asupra acestor inundații aflăm următoarele:

Terenul dintre stațiile Bălteni și Bîrzești, în dreptul cantonului No. 82 este complect inundat pe distanță de 800 metri. Din cauza marei cantități de apă, tot terasamentul liniei ferate a fost dislocat, iar șinile strîmbate, așa că orice circulație este foarte primejdioasă.

Autoritățile C. F. R. din Iași, fiind avisate, au trimes la fața locului o echipă de oameni cu un tren special, împreună cu toate uneltele necesare și un vagon cu saci plini cu pămînt.

Lucrările de restabilire au început îndată.

Trenul 1 de la București, împreună cu trenul 122, care pleacă la 8.40 din Iași spre București, s'au întîlnit între Bălteni și Bărzești, despărțite fiind numai de terenul inundat.

Transbordarea pasagerilor s'a făcut prin vagonete, de oarece trecerea vagoanelor și mai cu seamă, a mașinilor, în acel punct, este periculoasă.

La 2 klm. distanță de acest loc, este complect inundat podul c. f. r. In acest loc trecerea trenurilor s'a făcut la pas.

La fața locului s'au mai dus d. inspectori din Iași și d. inginer Tocilescu.

Trenurile de marfă nu circulă. Lucrările de restabilire continuă.

◑ D. general Lambrino, comandantul corpului 4 de armată, a autorizat pe comandanții de corpuri, a chibzui ast-fel, pentru ca și astă vară, să se poată bucura de concedii, cel mai mare număr de ofițeri.

La nevoie se vor reduce cu cîteva zile concediile acordate.

❑ Toată lumea știe că cele mai mari cîștiguri cad la **Schröder**, și nu mai departe la loteria trecută această casă norocoasă a plătit jucătorilor sei din Iași, cîștigul principal de **Lei 100.000** pe No. 5443, afară de nenumărate alte cîștiguri principale.

Fie-care mai are timp să-și încerce norocul, căci Marți 14 Iunie are loc tragerea cl. I-a loteria X-a a Regatului Romîn.

Cumpărați deci urgent un loz norocos numai de la Rob. Th. Schröder, sucursala Iași, str. Ștefan cel Mare 8. 1 | 8 numai Lei *1.50*, 1 | 4 Lei *3*, 1 | 2 Lei *6*, 1 | 1 Lei *12*.

Spre înlesnirea publicului, biroul sucursalei locale a casei Schröder, va fi deschia Sîmbătă și Luni 11 și 13 Iunie ajunul tragerei pînă la ora 11 sara.

❑ D. C. Cerchez, și-a înaintat demisia din clubul liberal. Demisia este o urmare la tratativele ce s'au urmat între d. Cerchez și grecinești cari voiau să-l aleagă președinte al Camerei de Comerț.

Domnul Cerchez este cumnat cu prefectul județului Iași.

❑ Pe ziua de azi s'a făcut următoarea mișcare printre intendenții spitalelor sf. Spiridon:

D. I. Buzdugan, intendentul spitalului din Focșani, a fost transferat în locul d-lui Bontăș, la spitalul din Băcești, care trece ca secretar al intendentului spitalului central Iași, în locul d-lui I. Gros, trecut secretar al Maternității, în locul d. C. Dobrovici, lasat în disponibilitate.

❑ Domnul Teodor Mandrea, inginer la C. F. în Iași, va fi numit, pe ziua 1 Iulie, director al uzinei de electricitate din Iași, în locul d-lui T. Lecca numit inginer șef al comunei.

❑ **Judiciare.**—Intr'un proces venit de la tribunalul Iași, urma să jure eri pe cele zece porunci, negutitorul Haimovici în proces cu d. Ciolac.

Rabinul Taubes, numit expert, s'a prezintat în instanță — la secția II-a a Curții—cu biblia, spunînd Curții că ea conține același text ca și Tora, numai că dînsa, potrivită ritului, nu poate fi deplasată.

Curtea, apreciind că rabinul s'a făcut vinovat de refuz de serviciu, l'a condemnat, pentru a două oră, la o sută de lei amendă.

— Judecătorul de instrucție a fixat la zece mii lei cvantumul cauției pentru eliberarea provizoria a lui I. Dresner.

Primul procuror și Dresner au făcut apel la cameră, cerînd primul mărirea al doilea scăderea cvantumului.

❑ *Sub-șeful naționaliștilor din Iași, simpaticul Abgar Buicliu, a fost condemnat ieri pentru calomnie — în lipsă, nevoind să se judece la o instanță inferioară, cum este tribunalul.*

La o întrunire publică a naționaliștilor din Iași, d. Buicliu, care are calomnia ușoară, a afirmat, că broșura d-lui Em. Socor asupra plagiatului, nu este opera distinsului tînăr, ci el este numai un interpus—adevăratul autor fiind, se înțelege, Cahalul.

Domnul Socor a acționat în judecată, pentru calomnie. pe d. Bucliu și cofacerea s'a judecat ieri la secția I.

Au fost ascultați între alți martori: profesorii universitari P. Bujor și D. Gusti.

Pentru d. Socor a pledat prietinul Lascar Antoniu. Tribunalul a condemnat pe d. Buicliu la 200 lei amendă și 1 leu despăgubiri civile.

❑ Comisiunile pentru examenele de capacitate au fost astfel alcătuite:

Liceul Național: d-nii Teodor Nicolau președinte și membri I. Constantinescu, Botez V. și Ciolac, pentru clasa a IV-a.

Pentru clasa a 8-a: Găvănescul, președinte; C. Ionescu, Constantinescu E., Xenofon Gheorghiu și P. Fîntînaru, membri.

Liceul internat: Președinte Al. Popovici, membri Gh. Lascar, Fedeleș, Dornescu și Antonescu, pentru cl. IV.

Pentru cl. 8 a: L. Cosmovici președ. Erbiceanu, Ionescu, Hogaș.

La Oltea Doamna: Stefănescu, Bogonos, Bordeanu.

Pentru clasa 8-a: președ. Ursu, membre Praja Alexandrina, Victoria Dragomir, El. Bută și Elena Stroja.

La Alexandru cel Bun: Bratu președ, membri: Bîrjovanu, V. Bude, Stefănescu, Sporia, Cireș și Patronet.

Ultima oră

București 11 Iunie

Boala d-lui M. Cantacuzino

București.—D. M. Cantacuzino, ministrul de justiție, continuă a fi suferind. Boala s'a agravat întru cît-va, fiind teamă, că nu cumva infecțiunea să atingă și celălalt ochiu.

Eri au fost un consiliu, compus din d-nii doctori Leonte, Staicovici și Orescu, cari au hotărît să se facă o mică operație. Această operație însă nu s'a făcut încă.

CONFLICTUL BISERICESC

Mitropolitul Primat și ziariștii

București.—Ședința de azi a Sinodului va începe la ora 5 p. m.

Se crede că la această ședință, desbaterile vor fi de tot interesante.

*

Eri, după eșirea de la ședință, Mitropolitul Primat a apostrofat pe reporterul ziarului „Universul".

Iată cum s'a petrecut faptul:

Mitropolitul Primat, zărind grupul de ziariști, se adresă lor, zicînd: „D-voastră sunteți gazetarii, rău v'ați purtat. Dar cine e de la „Universul"?

— „Eu!" răspunse d. Fermo, reprezentantul „Universului".

— „Așa — răspunse Mitropolitul Primat, — infamă gazetă, proastă gazetă!"

Tot eri însă Mitropolitul Primat a trimis pe doctorul Simionescu, să-l scuze la „Universul", zicînd că a rostit acele cuvinte într'o clipă de enervare.

DEMISIA GUVERNULUI

Guvernul în minoritate

Discuția creerei unui post de Generalism în armata Franceză

Paris. (Camera) —D. André Hésse desvoltă interpelarea sa adresată ministrului de război asupra concepțiilor în ce privește înaltul comandament în timp de război.

Oratorul reproșează generalului Goiran că a spus în Senat cu prilejul discuției bugetului, că nu e nevoie de generalism și că în vreme de război direcția operațiunilor ar aparținea guvernului. D. Hésse, spune că în vreme de răsboi politicianii trebue să tacă.

Amiralul Bienayme, spune că e nevoie a se pregăti din vreme un șef capabil, care se asigure victoria în timpul răsboiului.

D. Hésse, propune o ordine de zi simplă.

Ministrul Perier, zice că guvernul nu primește de cît ordinea de zi a d-lui Picard, care spune, că camera aprobînd declarațiile guvernului trece la ordinea zilei. Ordinea simplă propusă de d. Hésse, este primită cu 248 de voturi contra 224.

Ședința se suspendă.

*

Paris.—Știrea că guvernul a fost în minoritate a provocat în culuare, emoțiune. Se crede că eșecul este datorit în mare parte adversarilor reformei electorale. In urma votului în favoarea reprezentațiunei.

Miniștrii s'au întrunit și au decis să prezinte dimisiunea lor, președintelui Fallières, la întoarcerea sa din Rouen.

In culuare se socotește că situația este extrem de complicată, de oare ce, dacă viitorul guvern va fi proporționalist va avea în potriva lui pe cei 200 republicani.

Neînțelegerile guvernamentalilor din Galați

Galați.—Cu privire la neînțelegerile guvernamentalilor din Galați, ziarul oficios *Galații* publică un comunicat, în care între altele zice:

— „Unii din așa zișii amici ai noștri, fac din ce în ce mai grea situația noastră. Trebue chestia lămurită, pentru a se ști cine ajută pe guvern și cine îl încurcă.

Manifestația antidinastică de la Tîrnova

Tîrnova.—Scenele ostile s'au repetat și eri la Tîrnova. Deputatul Stavuliniti a atacat guvernul, apoi social democrații au atacat vehement pe rege, strigînd: „jos regele", care necinstește demnitatea națională!

Social democrații au organizat apoi o manifestație pe stradă, care n'a putut fi împedecată de poliție. Manifestanții trecînd pe lîngă palatul regal au fluerat pe rege,

Sinuciderea din Capitală

București.—In Cartierul Caracaș, o bătrînă, anume Sofia Bovaș, s'a sinucis spînzurîndu-se de o grindă.

Cuzele par a fi boala de care suferea.

Principele Carol la institutul de Chimie

București.—Principele Carol, a vizitat eri institutul de chimie, unde a fost primit de d. dr. Istrate.

S'au făcut în prezența principelui numeroase experiențe.

Misiunea militară romînă la Viena

Viena.—Misiunea militară romînă compusă din Colonelul Manolescu Mladian, comandantul școalei militare din București, căpitanul Stancov, și căp. Popescu, au vizitat azi academia militară «Maria Theresa» asistînd la diferite exercițiu, iar seara au vizitat aerodromul. Ofițerii au oferit o gustare oaspeților.

Revolta din Nicolaeff

Petersburg.—O știre din Nicolaeff, anunță, că țăranii din împrejurimile orașului, s'au răsculat, din cauza că guvernatorul i-a silit să reducă prețul muncei.

Țăranii au bombardat locuința guvernatorului și casa comunală. Jandarmii n'au fost în stare să restabilească liniștea. S'au chemat în ajutor trupele, care aŭ tras în mulțime.

Sunt numeroși morți și răniți.

Catastrofa de la stația Dunărea

București.—Eri, la orele 4, o groaznică deraiare a avut loc, între Feteești și Cernavoda, lîngă stația „Dunărea".

La acea oră trecu pe lîngă acea stație un tren, care era compus din 25 vagoane de benzină și mai multe vagoane de petrol.

Dintr'o cauză încă neexplicată, s'a rupt frîna de la un vagon, care a deraiat Alte 3 vagoane au căzut peste dînsul. Benzina a exploadat și celo 3 vagoane s'au aprins.

Cu toate că mijloacele de salvare au început destul de repede, totuși 3 frînari au fost scoși cu desăvîrșire carbonizați. Un al treilea frînar, care a sărit de pe vagon, s-a ales cu o fractură a piciorului drept.

Holera la Roma

Roma.—O americană sosită azi din Veneția, s'a îmbolnăvit de holeră.

Turburările din Rucăr

Cîmpulung.—Intre marele proprietar Paraschiv Baștea și obștea moșnenilor din Rucăr, există o neînțelegere în chestie de proprietate, care durează de mai bine de 30 ani.

Moșnenii n'au încetat un moment, a cere, ca să se stabilească dreptul lor, dar toate au fost în zadar, autoritățile n'au intervenit.

In sfîrșit o comisiune a sosit la fața locului, însă acuma țeranii n'au putut înmîna documentele necesare, pentru a dovedi dreptul lor de proprietate.

Cererea lor a fost respinsă. Pe baza aceasta, d. Baștea a hotărît să puie în tăere o pădure, de pe această proprietate.

Dar în ziua de 8 Iunie, țeranii au sosit acolo, însoțiți de femei și copii, și au declarat, că nu vor permite a li se răpi din dreptul lor.

D. Baștea a cerut ajutorul autorităților, care au trimis 60 jandarmi, sub comanda d-lui maior Racoviță, din București. Acesta a căutat să explice țeranilor, că fac act de rebeliune, dar n'a obținut nici un rezultat.

Atunci d. maior Racoviță a început să-i amenințe că va face uz de arme. In adevăr d sa a pus să se facă somațiile legale, poruncind arma la ochi.

Țaranii nu s'au mișcat. Ei s'au descoperit și au zis: **„Preferăm să murim, de cît să vedem cum ni se răpește dreptul"!**

Față cu această hotărîre a țăranilor, d. maior Racoviță a cerut intervenția autorităților civile.

Azi au sosit la Rucăr, judecătorul de instrucție din Cîmpulung.

Arestarea unui falsificator de bilete de bancă romînești

Viena.—Poliția a arestat pe un individ Buium Marcovici, de loc din Burdujeni, care venise la Viena din Februarie, și comaudase copii zincografice de pe biletul de bancă romînesc de 20 lei. La percheziția făcută la domiciliu, poliția a confiscat clișee pentru fabricarea fondului cromatic a biletelor romîne. Marcovici a mărturisit că avea de gînd să facă să circule bilete false în Romînia.

De la serbările Incoronărei

Londra.—Perechea regală, după întoarcere a apărut în balcon împreună cu membrii familiei regale.

Suveranii s'au înclinat în mai multe rînduri către poporul adunat care le au făcut mari ovații.

Liceul „Particular"

Strada Mitropoliei 10,—Iași

Se aduce la cunoștință că în timpul vacanței, 1 Iulie—1 Septembrie a c. la Liceul particular din localitate se vor ținea cursuri de pregătire pentru examenele generale din Septembrie, pentru corigență, școli speciale, examene de bursă și de admitere în școlile secundare.

Pentru informații a se adresa la Cancelaria liceului, în fiecare zi între orele 3—5 p. m.

Direcțiunea

Monteur für Kanal und Wasserleitung tüchtiger Kalculator in ungekündigter Stellung möchte selbe gegen gute Konditionen ändern.

Gefällige Antrage an B. Sternberg Czernowitz Dreifaltigkeitsgasse No. 26.

BYR H Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV

PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziția generală română din 1906.

BYRRH de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA)

De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES 1 m. de haut. en métre Of 30.

Maym. GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
BONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5 f.

Cereți numai:

Parfumul și Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
5 Medalii, Diplome
și alte recompense

Eau de Cologne
A. RALLET & Co.

Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esențele

De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.

Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat
Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Magazinul comertului in rate

— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —

Pune la dispoziția onor. public un mare

Depozit de Mașini de cusut

pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

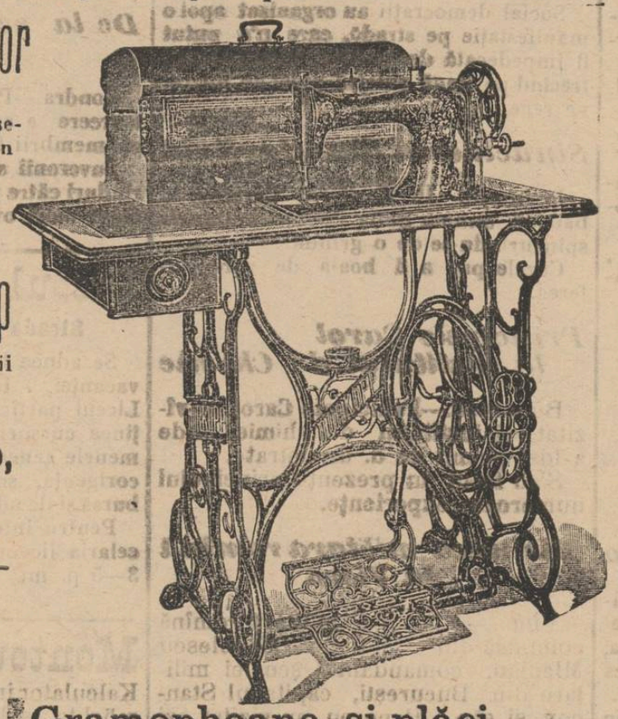

Biciclete Brenabor

întrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.

BICICLETE

Puch și Dürkopp

Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.

Mobile, Pendule, Cărucioare și ori-ce accesorii

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner
FURNISORUL CURȚII REGALE
IASI

Franzbranntwein (spirt de vin cu sare). Remediu contra tuturor *durerilor musculare și nervoase, inflamațiunilor, durerilor reumatice* datorite efectelor lor, [illegible] sale antiflogistice. *Sticla mică 70 b.* *Sticla aticlei 2 lei.* Costul.

Depilator Unicul preparat pentru distrugerea părului pe părțile corpului unde nu convine a-l avea, fără a lasa nici o urmă de iritația pielei. *Borcanul 1 leu 50 b.*

Chloralina. Remediu instantaneu contra durerilor de măsele stricate. *Sticluța 1 leu.*

---

5 ani de succes 5

Grădina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică și serbătorile la Circul Sidoli

---

„ANCORA"
(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Fondată în anul 1858
Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanție peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

Ultimele 3 zile până la

Tragerea clasei I-a

IUNIE
14 (27)
MARȚI

Cumpărați deci de urgență ultimele lozuri norocoase:

1/8 loz numai lei 1.50

1/4 Lei 3. 1/2 Lei 6. 1/1 Lei 12.

Cel mai mare câștig al acestei loterii evtl.:

Lei 900.000

ROB. TH. SCHRÖDER

Casă fondată în 1870

IAȘI

Str. Stefan cel Mare No. 8

Centrala: Calea Victoriei 106 **București.**

Sucursale: Calea Griviței 96, Str. Lipscani 71; **Brăila:** Piața Sft. Archangheli (casa Ralli); **Craiova:** Unirii 69; **Galați:** Domnească 14; **Ploești:** Str. Basarabilor 1.

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, picturate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

Tipografia [illegible] Iași str. Muzeului No. 17— Instalațiune cu motoare electrice executata de Ioban Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1326—Marți 14 Iunie 1911

Părgarii şoltuzului Iaşilor

Iaşul are de şoltuz pe d. Grecianu; iar el şi-a ales între pîrgarii lui pe cele 2 ajutoare: pe Iancu Stamatiu şi pe dr. Leon Cosmovici. Nici că se putea o mai bună alegere de pîrgari pentru soltuzul Iaşilor!

Temperamente liniştite, oameni chemaţi a pleca urechile la toate păsurile umililor cetăţeni, înzestraţi de bunul D-zeu cu *două* urechi şi *numai* cu o gură, ca mai multe să auză şi prea puţine să voroveasca, în firea părgarilor erau întrupate cerinţele ideale ale unor buni gospodari ai Iaşilor.

De cît ce să-i faci omului, cînd slujba scoate nervii, de unde nu-s. Cine a auzit vre-o dată, că Iancu Stamatiu o fi avînd nervi? Cine n-a auzit de liniştita fire a dr. Leon Cosmovici! Sînt fapte de domeniul cunoştinţei tuturor, şi pustia de slujbă, care 'le e peste puterile lor le-a schimbat firea.

Imi făceam aceste reflexii cetind eri scrisoarea prietenului S. P. Georgescu, avocat, care a avut a suferi pe urma nervilor dr. Cosmovici. Şi l'am căinat pe Stefănică, nu că a păţit'o aşa din senin, ci pentru că părgarul Iaşilor şi-a dat în petic, tocmai cu cel mai inofensiv client ce sue scările primăriei. Cetisem că se prepară o grevă de casapi la hală ca demonstraţie contra părgarului I. Stamatiu; mai aflasem că toţi vînzătorii de fructe din hală au protestat să li se strică bărătcile, sub motivul microbilor patogeni, şi că ori unde se duc, are pe ce pune ochii şi mănele şi provoacă nemulţumiri. Mai mult încă, cetisem că cei 2 părgari sînt aşa de absorbanţi unul în altul, că nici nu-şi vorbesc şi că între cei doi părgari este totdeauna o cioandă, pe care bietul Şoltuz nu ştie cum s'o aplaneze.

„Nici n'am avut timp să termen cu salutul meu respectuos, cînd iată că d. Cosmovici începe a ţipa, că pentru ce am venit, cînd ştiu că cererea ni s'a respins, şi că el n'are să ne lese să ne plîngem Primarului“?

Frumos!

Dar toate aceste scene mă duc cu mintea sus în scara vremurilor, de care este aşa de stăpîn şoltuzul Iaşilor, pentru a pildui prin cele vechi cele de azi,—şi a ne apropia în fire şi haractir pe cei de azi cu cei de demult.

Era domn în Moldova Radu Vodă cel Mare, deplin la toate, întreg la hire, la judecată era cu mare dreptate, la socoteală fără făţărie, cu cinste, şi nimărui cu voe vegheată. Cînd era la judecată un boer cu un curtean, ochii Domnului, zicea el, să fie spre boer, iară judeţul pre calea sa să meargă; iar cînd se judeca un curtean cu un ţăran, mai de cinste să hie curteanul de cît ţăranul. Iar cînd avea de boerit un boer, Domnul nu încape să-l suduiască; ce, de nu se poartă cum se cade unui boer, să-l scoată şi să pue altul în locul lui, iar a-l suduire cu cale nu i se cade“.

Ce se întîmplă însă acestui Radu Vodă zis cel Mare, din cauza văditei părtiniri ce o arăta în judecăţi celor cu titluri, boerilor faţă de ţărani? El fu silit să boerească pe o slugă a sa, cam violentă. Domnul cedînd stăruinţei boerilor, îl rîndui mai mare peste piaţă, dar i se împlini, căci nu trecusă o săptămînă două şi începură a curge jalobele la domnie de matrapazlăcurile vătavului de târg. Ce făcea atunci Domnul?

Bietul Stefănică bruftuit cu vorba de părgarul Cosmovici se miră că „escelenţa sa Grecianu stătea impasibil la accesele ajutorului său, întru cît auzisem că e un artist în a primi lumea“.

Iată ce ne spune cronicarul Miron Costin, în limba lui veche cronicărească: „Avea o slugă Radu Vodă, încă din copilăria sa, căruia socotind că nu-i de boerie îl ţinea de-o mînă, iară boeria nu-i da. Ci el văzîndu-se afară din cărdul altora, pe hirea omenească ce iaste pururia în viaţă să hie între cei de cinste şi de frunte, s'a rugat Mitropolitului şi boerilor să grăească Radului Vodă pentru sine, să nu hie iubit.

Răspuns-au Radul Vodă boerilor: „Mie să nu vi se treacă cuvîntul vostru, nu mi se cade; iar eu ştiu hirea omului că nu-i de boerie. Iar iacă-l voiu boeri pentrù voea Domniilor-voastre. Şi a doua zi l'a chemat şi i-a dat vătăjia de divan, care era de mare cinste în zilele Radului Vodă. Cu *urşinice* mulţi şi cu cabaniţă de jder şi cu hulpi îmbrăcaţi; şi ori la cine şi la ce boerie mergea cu carte domnească în picioare sta boiarinul, pînă cetia cartea.

N'a trecut săptămîna şi au şi venit jalbă din târg la divan de la nişte femei, pe acel vatav de aprozi nou, pentru sili ce le făcuse şi le bătuse în tîrg. A căutat Radu Vodă la boeri şi le-a zis: *„au nu v'am spus că acest om de boerie nu iaste?* Iară către dînsul a zis: *„eu, măre, încă pe boerie n'am apucat a-ţi zicere“*. Şi au şi zis Armaşului: *„iai gărbaciul şi a pus de i-a dat 300 de trege“*.

Aşa judeca Radu Vodă pe vatavii săi de aprozi.

Guvernul tripourilor

Presa a primit următorul comunicat din partea ministerului de interne:

Ministerul de interne n'a dat nici o autorizare pentru vre-o instalare de iosuri cu căişori, la vre o staţie balneară sau în alte localităţi.

Toate aceste jocuri privesc prefecturile judeţelor şi poliţiilor.

Nimeni n'a cerut ministrului de interne să dee asemenea comunicat piramidal şi deci a avut ocazia să nu-l dee. Dar fiind că l'a dat, este bine stabilit, din felul conceperei, că guvernul asanării moravurilor a ajuns să fie, pur şi simplu, protectorul speluncelor şi tripourilor.

Jocurile de hazard nu sunt permise de lege. Ministrul, care ştie lucrul acesta, se leapădă repède de păcat şi anunţă că nu el acordă sau respinge cererile pentru instalare de jocuri de căişori—ci prefecţii.

Aceasta mai înseamnă, că asanatorii decoraţi, les chers boyards, *să nu mai vie la minister cu cereri de autorizări laşe, ci să se adrèseze prefecţilor respectivi.*

Dar cum îşi permite ministrul de interne, să lase rezolvirea unor asemenea chestiuni pe seama prefecţilor? De vreme ce lègea opreşte jocul de căişori, mai ales acel care degenerează în ruletă, este îndrăzneţ ca un secretar de stat, în loc să dee circulări, că asemenea jocuri sunt oprite, le permite de fapt, dar face ca autorizaţiile ilegale să nu fie date de el—ministru—ci de representanţii lui.

Să cerceteze d. Marghiloman în dosariile jocurilor de căişori şi va găsi ordonanţele date pe vremuri de regretatul Vasile Lascar, care oprise jocul de căişori chiar şi la băile Slănic, unde ele urmează, sub privighere oficială, în mod normal.

Dar era fatal, ca sub acest guvern, care a devenit tolerantul tuturor pungăşiilor, să devie prin ministrul seu de interne, şi protectorul speluncetor, cari au menirea să distragă lumea de la ocupaţii şi să-şi încerce norocul acolo unde nimeni n'a căştigat încă.

De acum încolo, graţie piramidalei circulări ministeriale, se deschide tarabă nouă la prefecturile din ţară.

Care dă mai mult?

Mortul din trăsură

De cînd este prefectul poliţiei Iaşi fostul maistru pirofugist de la pompieria locală — i-a fost dat abia acum, Sîmbătă, să debuteze în public. Căci pînă acum, tot ce făcuse, făcuse în taină, la prefectură.

Evenimentul internaţional al trecerei celor 28 cadeţi, de la şcoala militară din Petersburg, prin Iaşi, a prilejit prefectului d-lui Grecianu ocazia de a se manifesta în public. Am greşit. Nu i-a prilejit nimic. El s'a vîrît în ocazie, căci nu figurează în programul venit de la Bucureşti, că prefectul poliţiei va fi la gară la venirea a celor elevi din Rusia.

Nici n'ar fi fost la locul său ca, în programul oficial, să fi figurat şi prefectul de poliţie, căci întru cît recepţia avuse caracter pur militar, doar de un comisar de serviciu, pentru menţinerea bunei ordine, dacă ar fi fost nevoe.

Dar inteligenţa l'a împins să procedeze cum a procedat: să vie la gară, s'o pavoazeze cu steaguri ruseşti şi să'şi vîre tacîmul şi la ospăţul elevilor — ca să-l vadă copiii că este un „maladeţ gubernator“ — doar va ieşi, bat-o vina, dorita ceea de decoraţie.

Dar adevăratul debut al copilului de poliţie s'a desfăşurat în trăsură. Inchipuiţi-vă tabloul formidabil, fără foc bengal, cînd în tot parcursul pe jos al elevilor, în frunte cu muzica militară de la Fălticeni, prefectul sta în picioare în trăsură, cu ochiul său ager asupra celor două duzini de elevi — după sistemul, deochiat şi acesta — cînd soseşte Regele, sau cînd, la Bucureşti, se duce să asiste la temeiul Moşilor.

In asemenea împrejurări, în asemenea împrejurări regale, prefectul obişnueşte să meargă înainte, în picioare, în trăsură — şi să observe mersul trăsurei regale.

Dar pentru 28 elevi să faci aşa ceva — vai ce zile am ajuns! Adică ce era să se întîmple acelor şcolari, ce sălbateci locuiesc în tîrpul Iaşului, de se temea prefectul să nu sară sălbatecii la europenii veniţi din Rusia?

Dar trebuia debut, trebuia decoraţie. Debutul a avut loc frumos şi înălţător — latrau cîinii a pustiu. Decoraţia are să vie, ea merită să strălucească pe pieptul unui om — cu asemenea cap.

Şi gîndul ne-a întors cu vre-o 15 ani în urmă, cînd un ziar din Bucureşti publicase romanul zis senzaţional: Mortul din trăsură.

Minunat a împlinit prefectul grecenist, în trăsură, rolul mortului din trăsură.

Mort — ca inteligenţă. Doar Cosmovici dacă i-ar putea găsi leac de înviere.

AFARĂ DIN BISERICA

Vrem să ştim un singur lucru:

Ce aşteaptă Athanasie Mironescu, ce *mai* aşteaptă, pentru ca să plece?

Nu aude? Nu vede? Nu înţelege?

Nu aude el freamătul de obştească indignare ce s'a rîdicat împotriva sa?

Nu vede el desgustul cu care e privit de ţara întreagă?

Nu înţelege el, nu simte el, că i-a sunat de mult ceasul de plecare?

Pînă acolo vrea să împingă lucrurile, încît să fie isgonit, literalmente isgonit, cum inevitabil se va sfîrşi ticăloşia aceasta, dacă nu va pleca de bună voe, cît mai poate să plece din proprie voinţă?

Să bage bine de seamă Athanasie Mironescu. Acei cari îl sfătuesc ş'l îndeamnă să se împotrivească cu tot dinadinsul, rău şi fără cale îl povăţuesc.

Nu li'i milă nici de biserică, nici măcar de dînsul.

El crede că are de-aface numai cu Sfîntul Sinod.

Se înşală.

Mai sunt pe lîngă Sf. Sinod 6 milioane de drept-credincioşi, cari nu au îngerească răbdare să mai îndure respingătoarea privelişte a pacatelor sale date în vileag, şi mai ales a orbirei cu care năzueşte să-şi păstreze locul, de care s'a făcut nevrednic.

Milioanele acestea de drept credincioşi şi romîni sunt sătui de mizeria morală în care'i place să se tăvălească şi să tăvălească şi biserica.

Dacă nu vrea să fie svîrlit din palatul mitropolitan, pe care nici odată n'ar fi trebuit să l necinstească cu prezenţa sa, să se grăbească să plece singur şi să ia cît mai neîntîrziat drumul ispăşirei.

Ziua e scurtă, de lucru e mult, — zice Eclesiastul.

Viaţa e trecătoare, 'i zicem noi lui Athanasie Mironescu, şi multe, multe, multe are de ispăşit.

Mai e cineva care să aibă curajul să'l apere şi să se poarte chezaş pentru curăţenia lui omenească şi duhovnicească? Nimeni.

Cel mult se pledează pentru el circumstanţe uşurătoare, ca pentru un făcător de rele dovedit.

Atunci ce mai aşteaptă? Tot nu şi-a dat seama că e privit ca un ciumat?

Un mitropolit primat cu circumstanţe uşurătoare, e o necinste pentru ţară, o pîngărire pentru biserică.

Nu-i plînge inima de bunul renume al ţărei? Nu-l doare sufletul de prestigiul bisericei? Nu are oare nimic sfînt acest om, care s'a numit până eri Inalt Prea-Sfînt, încît să i fie atît de indiferent că sdruncină cel mai scump bun omenesc şi strămoşesc: Credinţa?

Dacă nu ca chiriarh, cel puţin ca simplu monah, — dacă nu ca monah, cel puţin ca romîn,—dacă nu ca romîn, cel puţin ca om, ar trebui să pună capăt respingătoarei privelişti ce o înfăţişează ţărei şi lumei întregi.

Biserica a fost destul de generoasă cu el, pentru ca să nu vie el astăzi s'o spurce din temelie pănă'n catapeteasmă.

Trebue oare să piară şi Biserica şi Credinţa, pentru că n'a fost el vrednic să stea la înălţimea chemărei sale de exarch şi să păstorească cu cinste şi curăţie sufletească turma ce i-a fost încredinţată spre veghiare?

Să plece!

Poate, plecînd, îi se va ţine seame că în ceasul din urmă s'a redeşteptat în sufletul său mult-prihănit, căinţa, trebuinţa de a se pocăi, mila de biserică şi iubirea de ţară.

Atîta, numai atîta 'i rămîne de făcut.

Altmintrelea, e rîndul bunilor creştini şi bunilor romîni să facă rînduială, scurt, repede şi bine.

Şi cînd va fi prăvălit poate să fie sigur de pe acum că nici un singur glas nu se va ridica să protesteze, nici o singură vorbă de compătimire nu se va rosti, nici chiar cei mai miloşi oameni nu se vor înduioşa.

Incă odată, 'i spunem lui Atanasie Mironescu:

— Pleacă!

OAMENI ŞI LUCRURI

CONGEDIU...

Cînd odată, cu căldurile mari, ori cu zăpuşelile verii, începe monotonia întîmplărilor; cînd senzaţia uniformităţii devine obsedantă în natură şi în suflet,—e semn că spiritul are trebuinţă nu de odihnă, ci de varietate—prin întrerupere, prin negaţiune, prin un astîmpăr silit.

Un cetitor, mai puţin convins, ar putea să întrebe:

— Cum poate să obosească—un temperament care e obicinuit a scrie, care simte trebuinţa scrisului, care pare nevoit a scrie prin aplicaţiune, prin firea sa înnăscută,—iar nu „nevoit“ în înţelesul material al cuvîntului?

E numai o uşoară confuziune în această nedumerire. *A scrie* nu e tot una cu noţiunea de a publica. Scrisul, care traduce o gîndire, o inspiraţie, nu implică neaparat tipărirea. Iar dacă operaţia scrierei poate deveni, de la un timp oare-care, uşoară, tiparul— e totdeauna ostenitor, fiind-că reprezintă partea tecnică, execuţiunea şi e legat, fatal legat, de mii de mici neajunsuri şi supărări.

— „Trebuie să te amuze cînd scrii“... spunea cine-va lui Alexandre Dumas.

„ —O, da—răspunse scriitorul — mă amuză; nu însă aşa de mult cum mă amuză cînd *nu* scriu“...

Exteriorizarea gîndului, publicitatea sunt operaţiuni mai puţin „amuzante“ de cum cred mulţi dintre acei cari au avantagiul şi plăcerea de a fi simpli cetitori.

Ce mulţumitoare situaţie într'adevăr: să ceteşti,—să judeci,—să ai libertatea de a aproba ori desaproba,—să rîzi ori să te strîmbi, fără să fii dator a da seamă cuiva!

Pe cînd scrisul,—e cu totul altăceva!

...Şi cu toate aceste acel ce scrie — trebue să scrie, pentru că a scrie e o parte din voia lui, din fiinţa lui, din facultăţile lui sufleteşti.

Ce devine atunci firea scriitorului, în vremea cînd spiritul lui cere oarecare repaos?

Scrie şi atunci,—numai sub altă formă. Intipăreşte, clipă cu clipă, ceas cu ceas, zi cu zi, impresiunile culese din atingerea cu oamenii, cu lucrurile; iar din acele impresii, peste un timp mai lung ori mai scurt, va făuri din nou pagini scrise, pagini imprimate. Fără să vrea, va fi chemat, mai curînd ori mai tîrziu, să le aştearnă pe hîrtie, să le dea viaţă, îmbrăcîndu le în haina slovei tipărite. Cîteva zile de ger opresc cursul rîului, —dar nu-l abat din drum. Va curge şi va murmura după cum îi este rostul în lume. Qui a bu, boira...

...Dar nu e oare o prea lungă întroducere pentru răgazul prea scurt ce-şi va îngădui scriitorul rîndurilor de faţă întrerupînd această rubrică de reflecţii?

Rodion

Impresii din Apus

Ruinele Schönberg.—Pfalz. — Valea Nellinglu. — Malurile Rinului Mainz şi Wiesbaden.

In faţa stîncii Lorex, mai la deal, este orăşelul „Oberwesel“ înconjurat de fortificaţii ce datează din Evul mediu şi conservate mai bine de cît cele din *Bucharach*, orăşel situat tot pe malul stîng — dar mai la deal. La spatele orăşelului Obserwesel sunt ruinele „Schönberg“ în care locuiau prin secolul al X cele 7 fete care-şi băteau joc de toţi tinerii ce se îndrăgostiau de ele. Aceste fete fură numite „*Fetele Rinului.*“ — care es din apă şi pe care le priveşti cu compătimire.

Pe dreapta e *Caub*, centrul exploatărilor importante de ardezie. Indărătul oraşului, pe o culme, e castelul *Gutenfels* înconjurat încă de fortificaţii.

In dreptul acestora şi în mijlocul apei apei apare, ca din valuri, silueta vechei fortăreţe *Pfalz* zidită pe o insulă şi aparată de armătura de fier contra asprimei curentului. E construit în sec. XIV-lea şi aparţinea conţilor palatini ai Rinului. Aici aveau obiceiul să vie contesele să nască.

Acest castel pe apă, dă un farmec ne închipuit tabloului ce se încadrează în munţii şi stîncele din jurul lui.

Inainte de orăşelul „Lorch“ se văd ruinile „Nollingen“ pe o vale interesantă.

In faţa acestuia, pe malul stîng, e o serie de castele şi ruine, rămăşiţe de de a trecutului:

„Fürstenberg, Stahleck“, turnul masiv „Heimburg“, turnul „Svonech“ restaurat în 1834, azi aparţine împaratului german; ruinele „Falkenburg“, castelul „Rheinstein“ restaurat cu 1825 cuprinde o colecţie de arme.

In faţa acestui de pe urmă Castel se vede oraşul „Arrsmannshaus“ renumit prin vinuri.

De aici un drum de fier dinţat duce în vîrful unui munte verde — „Niederwal“ numit unde se găseşte un monument colosal — „National denkmal“ — care totuşi rămîne mic în faţa maestăţei naturei din jurul lui. E ridicat în amintirea răsboiului din 1870 şi lucrat de Schelling din Dresda. A costat 1.375.000 franci.

Către malul din faţă pe o insulă, se vede turnul şoarecilor — „Mäuseturm“ — unde fu sfăşiat de şoareci un arhiepiscop din Mainz, care lipsise pe popor de grîul ce-l strînsese într'o şură şi i dăduse foc. Oamenii murind de foame îl blăstemară să fie mîncat de şoareci.

A doua zi oraşul fu inundat de aceste animale. Episcopul eşi din Mainz şi apucă spre cîmp. Dar şi aici fu urmărit de blestem. Intra în „Bingen“ orăşel drăguţ pe malul Rinului — care de şi avea ziduri înalte nu putu să-l apere. După aceasta văzînd că nicăeri nu poate scăpa de stăruitorii rozători îşi construi un turn pe Rin, în care se instală. Dar fu urmărit şi aici şi sfăşiat de neînduraţii şoreci, de unde şi ruinile turnului.

Cu toate acestea etimologia cuvîntului adevărat compus tot din două cuvinte, ar arata *dare, plată* vameşului care stătea în acel turn şi de unde percepea impozitul cerut.

Pe stînga Rinul e „Bingen“ de unde se veda Niederwal în toată splendoarea lui. Pe dreapta sunt viile renumite — *Iohannesberg* dominat de Castelul alb al lui Metternich.

Aici Rinul începe să fie mai lat munţii făcîndu-i loc. In dreptul oraşului Mainz are o lăţime de cinci sute de metri.

Mainz oraş mare cu fortificaţii considerabile cu un pod măreţ peste Rin şi cu statuia lui Gutenberg.

De aici călătorul poate părăsi „frumosul Rin“ fără părere de rău, căci tot ce a avut el mai atrăgător i s'a perindat pe dinaintea ochilor.

Inainte de a intra în ţară e păcat de a nu vedea încă cîteva localităţi, care sunt ca şi în cale.

De la Mainz peste Rin şi destul de aproape e *Wiesbaden* — vechea capitală a ducatului de Nassau — un oraş cochet şi admirabil.

Elna din cele mai renumite băi ale Germaniei.

Kursal e o clădire splendidă cu un parc minunat. Poziţiile de prinprejur însă sunt frumoase ci atrăgătoare.

Maria C. Buţureanu

O SCRISOARE

Din partea d-lui Justin Vărlănescu, inginerul electrician al comunei Iaşi, ne primim următoarea scrisoare :

In ziarul Opinia No. 1325 din 12 Iunie a. c., sub titlul „Primăria şi iluminatul“ cu ocazia unei anumite întrebări ce se pune administraţiunei comunale se adaugă „ca atenţie şi răsplată primăria angajase cu contract pe zece (10) ani, ca inginer al comunei pe inginerul Vărlănescu“. Ţin să atrag atenţia Domniei-Voastre că nu *ca răsplată* s'a făcut acest contract, căci iată cum îl justifică domnul Primar N. Gane în şedinţa extraordinară de la 10 | 23 Decembre 1910.

„Dl. Primar N. Gane: La ordinea zilei avem astăzi chestiunea cu d. inginer Vărlănescu.

D sa a făcut licenţa în drept şi dorind a se ocupa cu profesiunea de avocat era pe punct să ne părăsască şi fiindcă *avem nevoe de el* pentru *a supraveghia executarea transacţiunei* încheiată cu concesionarul iluminatului electric, *am stăruit* pe lîngă d-sa ca să continue a ne servi. După mai multe tratative am convenit cu d-sa ca să încheiem un contract pe cinci ani.“

Cum vedeţi nu ca răsplată foasta administraţie comunală a făcut contractul ci preocupată de interesele comunei şi numai în vederea lor a stăruit pe lîngă cel căruia se datora transacţia încheiată, să continue a supraveghea executarea ei.

Nu poate fi vorba de răsplată, fiecare funcţionar fiind dator să-şi pue cunoştinţile şi munca cinstită la dispoziţia instituţiei care-i face cinstea să l utilizeze.

Dacă ar fi putut fi vorba de ceva, pentru mine personal, socot că mi s'ar fi cuvenit satisfacţiunea unei întinse publicităţi a transacţiunei încheiate, obligaţiune luată de d-nul ajutor de primar Fîntînarul în aceiaşi şedinţă a consiliului comunal de la 10 | 23 Decembre 1910. Dar neadusă încă la îndeplinire, ca răspuns la acuzaţiile de necapacitate ce mi s'au adus în mod public de reprezentanţii societăţii, cît şi la extraordinarul raport de expertiză făcut în urma cererei tribunalului, de către d-nul inginer inspector general Dragu, inginer şef Vasilescu Carpen şi inginer Maior Razu, în care conform celor spuse şi d-nul ajutor de primar Fîntînarul în şedinţa consil. comunal de la 2 Iunie 1910 se contestă dreptatea causei comunei şi se susţine menţinerea statului quo.

Mulţumindu-vă pentru buna voinţă, vă rog Domnule Director să primiţi asigurarea deosebitei mele consideraţii.

Ing. I. Vărlănescu

Expoziţia de la şcoala sf. Sava

In localul şcoalei profesionale de fete „sf. Sava“, de sub conducerea d-nei Cleopatra Gheorghiu, a fost deschisă ieri şi va sta deschisă cît-va zile—expoziţia ce cuprinde diverse lucrări făcute de elevele acelei şcoli.

Din partea elevelor din cl. I, cari au de maestre pe d-na Janeta Ştefăniu şi pe d-ra Stoian, au fost expuse următoarele :

Apostol Florica, un galon românesc, şi chemin de tablă cu cusutură engleză ; Balin şi d-ra Borisov, batiste ajurate, broderie şi serviciuri de ceai, Dimitrescu Florica, o faţă de pernă cu ajur, Popescu Elena, o bluză romînească lucrată în fir.

Clasa II, sub conducerea d-nei Aneta Paulchina şi d rei Elena Deleanu :

Maricica Ruoch, un port bébé, o rochiţă şi tot trusoul pentru un botez, o pernă de catifea verde, cu broderie artistică şi alte multe lucrări, Plosefima Ema, o jachetă, Gheorghiu Ecaterina, o camaşă brodată şi o rochie de copil, Miron Cornelia, o rochiţă de botez, Andriescu, o rochiţă, o batistă. Se mai găseau diferite alte hăinuţe, executate de elevele anului II, foarte drăguţe şi fin lucrate.

Anul al III şi IV de croitorie, sub conducerea eminentei maestre Elena C. Tisescu şi a ajutoarelor d-ra Ciocaneli Eraclide şi a d-nelor Eugenie Şoarec şi Stoian, elevele au lucrat diferite costume de damă, cît se poate de elegante.

D-rele de anul V care sînt absolvente au lucrat ;

Cogean Ecatherina 2 rochii, Popovici Virginia, Popescu Maria, Şoimaru Beatrice s'au distins fie care printr'o rochie pentru examenul de capacitate.

In atelierul de croitorie, am mai remarcat încă multe lucrări de desemn lucrate în mod artistic de d-rele : Cogean Elena în crocheuri etc. Cataloage de tiparuri lucrate de elevele Alice Bejan, Ferian Maria, Mandrea Ecaterina, Sofia Theodorescu, Lucia Drom, Toţu Maria, Ioan Zalmă.

Foarte frumoase modeluri de sutaş şi figurine, au lucrat în mod artistice de absolventele ca : Beatrice Şoimaru, Popovici Virginia, Botez Eliza etc.

Atelierul de lengerie sub conducerea d-rei maestre, Ecatherina Atanasiu şi a ajutoare de maestră d-na Elena Lohan, elevele au lucrat diferite trisouri şi mulţe broderii artistice, aşa d-ra Manoliu şi Zingher au lucrat cîte un frumos tischleifer, d-ra Stamboliu E., o superbă cămaşă de noapte şi batiste, d-ra Dimitriu o faţă de pernă, d-rele Ploscki şi Brudea, au lucrat cîte un admirabil matineu, pentru examenul de capacitate.

Atelierul de ţăsătorie, sub conducerea d-rei maestre Elena Popescu, cuprinde diferite covoare persiane şi naţionale.

In atelierul de flori, sub conducerea d-rei maestre Ecatherina Davidel, medaliată cu medalia de aur din ţară şi de la Paris, credeai că te transportă într'o adevărată seră de flori naturale, îţi luau privirile şi nu ştiai, pe care mai întăi să le admiri. Incepînd cu elevele anului, al III care au lucrat flori de primăvară, ca clopoţeii, violete, bleuete, lăcrămioare, trifoi, cioboţica cucului etc., în cît nu le putea distinge, de cele naturale. S'au distins elevele : Solomon M., Praja E., Popovici V., Negruzzi E., Cornea E., etc.

Clasa IV : D-rele Lucreţia Grădinariu, Elena Creţescu, Haluş Olimpia şf Darie Margareta, s'au distins prin maci, crisanthéme, garofe, micşunele rose, geranie, fragi, cireşe şi multe monturi între care palmieri, fenicsi, begonie, şi diferite flori, imitînd natura în perfecţie.

Clasa V : D ra Stroescu Maria a lucrat un rosier seriz, Argintariu Eugenie un rosier crème, Eugenie Ioan un rosier rose şi au mai lucrat diferite plante.

Litere-Ştiinţe-Arte

Wilbrandt inedit.—Am amintit dăunăzi, cu ocazia morţei ilustrului scriitor german Adolphe Wilbrandt, despre legăturile artistice între bătrînul scriitor şi compatrioata noastră Agatha Bîrsescu.

In „Newyorker Volkszeitung“ găsim o dare de seamă asupra ultimelor reprezentaţii ale d-nei Bîrsescu dată la „Carnegie Lyceum“ din Newyork. Intre altele ni se arată că a reprezentat o piesă *Thusnelda*, un poem dramatic de Wilbrandt.

Este numele piesei despre care spuneam că autorul a trimis-o direct artistei romîne ca s'o reprezinte în America. E un epizod dramatic din vremea luptelor dintre Romani şi Germani.

„A fost de sigur—spune ziarul citat—mai mult de cît un obişnuit omagiu către d-na Bîrsescu, că bătrînul şi cum arată bucata, încă vigurosul Wilbrandt a trimis creaţiunea cea mai nouă acestei artiste şi-i dete întăietatea reprezentaţiunilor.

Agatha Bîrsescu se distinge mult, mult de artistele de duzină ; în tragedie şi ea aduce artei de astăzi, imaginea unui mare trecut în care dramă antică avea precăderea.

Frumuseţea poeziei lui Wilbrandt putea fi redată, negreşit cu putere şi fidelitate, de alte multe artiste ale noastre, dar celor mai multe dintre dînsele le-ar fi lipsit stilul cel mai necesar pentru a reda întreaga impresiune şi înrîurire a adevăratului Wilbrandt“.

*

Primim următoarele :

LUI SEN...

care a promis să revină asupra chestiei «Linei de aur» şi expediţiei lui Jason.

De opt zile, anonime,
Nici în proză, nici în rime,
Nu l „distrugi“ pe Rodion,
Ce-i cu Eroii lui Jason ?

I-au dus în Marea Neagră zeii,
Au fost numai într'a Egeii ?
Taci ?... De dorul cercetării
Te-i fi dus în... fundul mării ?

Cylia

*

Documente inedite şi de o mare importanţă aduce Ernest Heilborn, asupra lui Novalis, în ultimul no. din Deutsche Rundschau.

E romanul unei iubiri nefericite a marelui poet romantic, din care aproape toţi eroii mor de boala cea atît de plină de poezie : tuberculoza.

*

Un interes excepţional prezintă Jurnalul lui Emerson care a început să apară la Boston.

Scrierea va cuprinde 8 volume din cari n'au apărut acum de cît 4. „Jurnalul“ cuprinde însemnări intime cugetări, poezii şi fragmente interesante de prin cărţile cetite.

El începe de la vrîsta de 16 ani şi merge pînă la sfîrşitul vieţei filosofului american.

*

In continuarea amintirilor sale asupra turneelor marei artiste Duse, impresarul Schurmann povesteşte în „Annales“ paţania ce a avut în iarna anului 1906 la Moscova.

Din cauză de boală artista nu putu juca şi după pierderea de o lună de zile, impresarul a trebuit să restitue publicului 100,000 lei. Statul percepuse, cu timbrele teatrale, o sumă de 11430 lei, pe care însă refuză a-i înapoia impresarului, cu toate că spectacolele n'avusese loc...

Nu va fi oare tot aşa, eventual, cu timbrele d-lui Haret ?

*

Marele artist dramatic Mounet Sully a scris o dramă care va purta sau titlul de „Gyges“ ori titlul de „Nycia“, după numele eroului sau a eroinei.

Decanul artistilor francezi, va încredinţa piesa Teatrului Francez.

*

In Vila Hermes din grădina zoologică a oraşului Lainz se află o copie a statuei lui Heinrich Heine din insula Corfu lucrată după cererea defunctei Impărătese Elisabeta a Austriei.

*

STRUNA ZILEI

BANUIALA...

Ca gazetă independentă, vom lua astăzi apararea d-lui prefect.

«Meseriaşul».

Dac'ai fi independentă,
Cred, n'ai fi aşa bavardă.
Dar cum scrii, independenţa
Are sunete de... zgardă.

INFORMATII

❑ **La Cetăţue.**—Eri Duminică şcoala normală Vasile Lupu a făcut o excursie până la Cetăţuea.

Corul şcoalei a cîntat serviciul sfintei liturghii sub conducerea maestrului de muzică D. Ionescu. Un public numeros a asistat la serviciul religios, asistînd şi la tunderea în monahism a fratelui Isaia.

Cetăţuea posedă acum 12 călugări sub conducerea arhimandritului şi stareţului Teochist Stupcanu, un vrednic egumen, care pune tot dorul în ridicarea şi amenajarea sfintei mănăstiri Cetăţue. S'a împrejmuit cu zaplaz partea zidului surpat. S'au plantat 4 Ha. de teren pe coasta cea mai dreaptă cu copaci de pădure, urmîndu-se treptat-treptat la împădurirea întregului deal al Cetăţuei. S'au aprobat 70000 lei pentru începutul reparaţiei sălei Gotice a lui Duca Vodă cum şi facerea unor încăperi pentru călugării, ce-şi petrec viaţa în mănăstire. Se va deschide o şcoală de pictură religioasă.

După serviciul religios, profesorii şcoalei în frunte cu directorul au vizitat pe arhimandrit şi au fost învitaţi să scrie în condica înfiinţată adhoc că au vizitat mănăstirea împreună cu elevii şcoalei.

De 240 de ani se înalţă mîndră pe cea mai înaltă coamă de deal din preajma Iaşilor, Cetăţuia, care a însemnat în istoria Iaşilor pagini de arme, de evlavie şi de cultură românească, ba şi un centru de radiare în cultura religioasă, tipărindu-se cărţi greceşti şi arabeşti în tipografia domnească de acolo.

❑ Domnul D. Grecianu a plecat ieri la Bucureşti, ca să stărue pentru înlocuirea d-lui G Netter, din postul de avocat al statului.

Urmează să fie numit d. M. Vîrnav Liteanu.

❑ Crucea serviciului credincios cl. I a fost acordată d-lor G. Ciolan şi V. Matei, din consiliul general al judeţul Iaşi, şi Ripan Constantin, controlor la c. f. r. Iaşi.

❑ In comisiile de absolvire pentru examinarea elevilor din cl. IV şi VIII au fost numiţi din Iaşi : domnii Aug. Scriban, I. Simionescu şi I. Tufescu la Botoşani ; Petrovan, Revent, şi D. Gusti, Bacău ; V. Popescu, Pomîrla ; P. Bujor şi Gh. Gheorghiu, Piatra.-N., Axente Frunză, Dorohoi ; I. Măzare Fălticeni ; Lucian Roiu, Huşi.

❑ Consiliul permanent al instrucţiei a dat aviz favorabil rîdicării d-lui C. Bacaloglu la rangul de profesor definitiv, la facultatea de medicină din Iaşi.

❑ A apărut „Curierul Judiciar“ anul XX No. 43, cu data de 9 Iunie.

❑ Sumarul numărului de Duminică din *Noua Revistă Romînă*, de sub direcţiunea d-lui C. Rădulescu-Motru, este :

Noutăţi : Procesul de la Sf. Sinod.—Afacerea tramvaielor comunale. — Răspuns la scrisoarea d-lui dr. Istrati.

Chestiuni actuale : Dr. N. Leon, profesor la Universitatea din Iaşi.— Selecţiunea politică.

Chestiuni sociale : Prin ţară.—(Insemnări din călătorie).

Psihologie : Gr. A. Tabacaru.—Copiii anormali.

Cărţi noi : C. Sp. H. Scrisori inedite ale lui Vasile Alexandri.

Literatură : Villiers de l'Isle-Adam.—trad. I. Botez, Misterul eşafodului.

Discuţii : N. P. Popovici-Lupu.—Şcolile de agricultură.

Insemnări : Duşmănia culturală franco-germană.—Pe margini de ceaslove.—Incoronarea Regelui Angliei.

Revista Revistelor : Convorbiri Literare.—Luceafărul. — Viaţa Nouă.— La Voce.

Memento.

❑ Un nou frazometru, cu conţinut misterios — al d-lui N. Iorga.

Intr'un articol intitulat „Casino din Constanţa“ (romîneşte : „Casinoul din Constanţa N. R.), d. Iorga ajungînd cu gîndul la Monte Carlo, are o reminiscenţă de cartă poştală ilustrată, a cărei gravură o descrie astfel : „Albert, prinţ de Monaco“, trece a fi o *gloabă spectrală* peste trupuri, cari ţin cu o mînă punga golită şi cu cealaltă revolverul, liberator. Să *ne* luăm grija asta !

Spelunca de la Constanţa nu va face astfel victime, de cît doar *streini, rasă* capabilă desperată“.

Desperată romînească !

❑ A apărut „*Arhiva*“ an. XXII No. 5 cu următorul sumar :

A. D. Xenopol. — Unitatea sufletului romînesc ; Dim. C. Zavalide. — Solie (Poezie) ; Eug. Revent.—Cugetări (Poezie : Eufrosina Simionescu.—Femeea ca factor în evoluţia socială ; T. T. Burada. — Teatrul în Moldova (Stagiuneaa 1872—1873). Opereta italiană. Teatrul francez ; N. A. Bogdan.—La Curtea de Argeş, (Impresii din Călătorie ; Vladimir Mironescu. — Privire retrospectivă asupra trecutului nostru paralel cu a vecinilor ; răspuns la „Kulturarbeit des Deutschtums in Rumänin de dr. Emil Fischer.

Documente : Arhiereul Narcis Creţulescu.—Zestrea mănăstirei Neamţu-Secul (Tablou de moşiile perdute ori în străinătate în curgerea vremei care la 1854 nu erau întrupate la Nemţene.

❑ Somasem „Evenimentul“ ca să publice cererea profesorilor seminariali, prin care s'ar fi cerut darea în judecată a unui coleg al lor. Cum cererea nu există de cît în fantazia scriitorului, cum nici nu s'a vorbit de asta, era natural ca „Evenimentul“ să nu ne îndeplinească cererea.

Ca să nu tacă însă, ca să nu-şi recunoască greşala, că a indus în eroare, cu ştiinţă şi voinţă, pe cetitorii săi şi a calomniat pe un adversar, înşiră vorbe fără înţăles.

Să nu creadă, că profesorul vizat se va resemna şi va suferi să i se atingă demnitatea prin informaţii false. El este la dispoziţia personalului de redacţie şi a cetei transfugilor spre a-şi apara cinstea.

❑ Simbătă seara s'a întors de la Odessa ierodiaconul Galaction Cordun, unde a terminat cu succes, cursul seminarului. Diploma dobîndită este cel mai bun răspuns pentru rău-voitori.

Felicităm pe ierodiacon şi-i dorim să muncească tot aşa şi la facultatea de Teologie din Bucureşti.

❑ Un grup de elevi ai şcoalei normale „Vasile Lupu“, a plecat în escursiune la Dobrovăţ.

❑ Joi 16 a lunei, va avea loc la Teatrul Naţional, producţia Conservatorului de muzică.

❑ „Scrisorile din Iaşi“ din ultimul număr al „Ordinei“ se ocupă de : „Singura preocupare a zilei.—Ecouri de la un congres.—Medicii şi epidemiile.—Temerea de holeră.—Contemporanii epidemiilor.—Un martor ocular.—Povestirile maiorului.—Iaşul pustiit.—Mortul din trăsură.—A doua înviere.—Salvarea fără doctori“.

❑ Noul program de astă-seară Luni 13 lunie, din noua grădină Trajan, al cinematografului Pathé-Frères, cuprinde între altele :

„RADGRUNE“, mare piesă istorică cu o superbă inscenare, de artiştii comediei Franceze, şi anume : Ravet, Alexandre şi d ra Madeleine Roch.—Guvernanta, roman contimporan—O pereche model, scene comice—Creşterea şi cultura ciupercilor—Leontina neastîmpărată, comedie—Tîmpilă şi cînii dresaţi, scene comice de varieteu—Poznăşiile lui Prince, scene humoristice cu simpaticul actor—La Felahii din Egipet scene de etnografie însufleţită.—Miss Plume, comedie cu d-ra Mistinguett.—Noul număr din Pathé-Journal care cuprinde între altele :

Din călătoria pe Dunăre a M. Sale Regelui României. Regele soseşte la Brăila unde primarul oraşului îi oferă tradiţionala pîne şi sare—Concursuri aviatice în Franţa—Moda la Paris, pălăriile de dame—O paradă la New-York etc. etc.

Peste cîte-va zile : „Victimele alcoolului“ cea mai reuşită piesă cinematografică, cea mai bogată inscenare, cea mai frumoasă dramă, constituind în acelaş timp cel mai energic rechizitoriu contra îngrozitorului flagel : beţia.

Pentru extrema reuşită a acestui subiect casa noastră Pathé-Frères a obţinut un premiu de la guvernul republicei Franceze şi adrese pline de elogii de la direcţia Azilului de alcoolici din Paris.

Intreaga desfăşurare „Victimele alcoolului“ cuprinde două parţi mari de cinematograf, adică o jumătate din programul seral.

In curînd reapare Max Linder.

DIVERSE

— In ziua de 23 Iunie, va ţine licitaţie la prefectura jud. Iaşi, pentru darea în antrepriză a reparaţiunilor ce sunt de făcut la penitenciarul Iaşi în valoare de 7300 lei, după deviz.

— Anica Moroşanu din comuna Şerbăneşti, jud. Vaslui, fiind atinsă de alienaţie mintală, a fost internată la ospiciul Socola.

— Indivizii, Const. Botez şi Ştefan Marcu din str. Lăutari, îmbătîndu-se la cîrciuma lui Ioan Cristea din str. Anastasie Panu 72, s'au luat la batae.

Intervenind sergentul de oraş Sbarnea Costache, numiţii l'au luat batae, spărgîndu i capul. Rănitul a fost transportat la spitalul evreesc.

Băile OGLINZI

3 kilom. de la tîrgu Neamţ, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipaje şi Automobil.

50 % reducere prin gara Paşcani.

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea D lui M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRĂ din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli : de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai mulţe camere.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vinzare, în Bucuresti : la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* ; în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. Neamţ la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan**, modic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stea la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Concesionarii băilor Oglinzi : **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld ; In Iaşi, d. Petersil,** antreprenorul Hotelului, **Str. de Sus 189.**

Ultime INFORMAȚII

❑ *Intrecere între caraghioşi.*

Doi caraghioşi s'au luat la întrecere: prefectul Stroja şi pentru primarul Cosmovici. In întrecere s'au întrecut amîndoi—dar un juriu serios va recunoaşte că Stroja l'a dat gata chiar şi pe Cosmovici.

Să arătăm despre ce este vorba şi să începem cu cel de la primărie, fiind că el s'a produs întâiu.

Cu prilejul inundaţiilor, fiind nevoie de armată pentru operaţiunile de salvare d. Cosmovici merse la cazarmă de unde revenea în fruntea a 70 soldaţi.

In dreptul grădinei Copou, d. Leon Cosmovici, devenit serjent-major, oprind vagonul de tramvay, somă pe conductor să primească pe cei 70 soldaţi.

La opunerea conductorului, d. Cosmovici dete ordin soldaţilor să intre cu sila în vagon, să expulzeze pe pasagerii ce se aflau înăuntru. Pasagerii îngroziţi de invazia atîtor soldaţi, fugiră. Vre-o 40 soldaţi luară loc în vagonul golit, iar d. Cosmovici rămase în fruntea celorlalţi 30 soldaţi, aşteptînd trecerea unui alt vagon ca să reînnoiască operaţia.

Dînd însă la trecerea altui vagon, peste un conductor mai desghețat, acesta refuză să primească soldaţii pînă nu va avea ordin de la direcţie.

Astfel d. Cosmovici s'a văzut nevoit să meargă pe jos în fruntea soldaţilor.

*

Celalalt spectacol, al cărui erou a fost prefectul poliţiei, s'a petrecut Sîmbătă spre seară, cu ocazia sosirei cadeţilor ruşi.

Prefectul, deşi nepoftit, a venit la gară în redingată şi mănuşi albe, a făcut ca peronul gărei să fie pavoazat cu steaguri ruseşti şi romîne,—cele ruseşti enorm de mari, iar ale noastre extrem de mici.

Cînd oaspeţii ruşi, împreună cu elevii liceului militar din Iaşi, veneau în oraş pe jos, prefectul o luă ceva mai înainte, în trăsură, stînd tot timpul în picioare cu faţa spre cortegiu, exact cum se obişnueşte la sosirea Regelui.

Un enorm hohot de rîs a salutat pretutindeni pe prefectul poliţiei, şi pînă chiar şi cei mai devotaţi grecenişti nu şi au putut ascunde mirarea, că d Stroja este aşa de prost.

❑ *Guvernul are atenţii foarte delicate pentru şeful său, d. P. P. Carp. Atenţiile acestea sunt îndreptate asupra Ţibăneştilor, domeniul d-lui Carp.*

După ce s'a înfiinţat acolo o poştă cu mesagerii uşoare şi care are dreptul să primească şi mandate pînă la 500 lei, acum ministerul lucrărilor publice a avut atenţia să dispună construcţia unei şosele judeţene Ţibăneşti — Todireni—Buhăieşti în lungime de 12½ km.

Cadoul pe care d. Delavrancea l'a făcut d-lui Carp, va costa 265,00 lei.

❑ *Asanare de moravuri.*

Fruntaşul grecinist Al. Stoica, avocatul statului în Iaşi, a fost pedepsit de consiliul de disciplină cu suspendarea pe timp de cinci zile, pentru că a ţinut la el un dosar, în loc să-l fi dus la judecătorie.

❑ *D. Take Ionescu va sosi Miercuri în localitate.*

❑ *Cum îşi apără guvernul bandiţii.*

Pentru a patra oră a fost strigat astă-zi procesul arestării ilegale a fraţilor Deleanu din Hîrlău, proces în care sunt implicaţi poliţaiului Gherghel din Botoşani şi alţi zbiri, din Hîrlău.

Dosarul afacerii, care cuprinde rechizitorul fostului procuror general Hinna, a fost trimes ministrului justiţiei, pentru a-l depune la Senat, încă în luna Martie şi nici acum n'a fost încă venit Curţii, căci este nevoe ca procesul să fie judecat cît mai tîrziu, cînd amintirile provocate de banditismele din Hîrlău, vor fi şterse.

Abia în Septembrie dacă procesul va putea fi judecat.

❑ **Alegerile pentru Camera de Comerciu.**—Se afirmă, că guvernamentalii vor susţine pentru alegerile de la Camera de Comerciu, care au loc la 19 a lunei, o listă compusă din d nii C. Cerchez, I. S. Ionescu, Tufli, Reinicke, Ştefăniu N., Spiridon Irimescu, Bogza, C. Arghiropol, C. Croitoru, Gh. Eiven, Cezar Dimitriu şi N. Duduica.

In faţa acestei liste, se va prezinta una susţinută de un mare număr de comercianţi şi care cuprinde şi numele d-lor G. D. Şerban, Th. Jellea, Ulrich, Al. Velciu, Hălăceanu, Zaharia, Papană şi Fleaşcă,—adecă comercianţi încercaţi, cari de ani de zile luptă pentru propăşirea Camerei de Comerciu.

❑ Mîine seară, la orele 9, începe judecarea procesului profesorului Chiricescu.

Domnul I. Rallet, membru în comisie, pleacă astă-zi la Bucureşti.

❑ Mărfurile firmei falite I. Ch. Dresner au fost cumpărate la licitaţia ţinută astăzi, de d. Moisescu, proprietarul „Luvrului" din Bucureşti, care a oferit 87,500.

❑ Iată numele ofiţerilor ruşi, cari însoţesc pe cei 28 cadeţi, în călătoria lor: general Teodor Grigorieff, colonel Boris Petrofski, căpitani Andreas Tziritzkoff, M. Prisalcoff şi medicul M Maimeskiloff.

❑ Doamna Ema Briul, institutoare la şcoala No. 9 de băeţi din Iaşi, a fost mutată la şcoala No. 7 de băeţi, în locul d nei Natalie Palade, care a trecut în locul celei d'intâi.

❑ **Procesul trusturilor.**—Avem sub ochi considerentele deciziei Curţii de Apel din Bucureşti, s. I, în procesul trusturilor arendăşeşti, în ce priveşte luarea în arendă, de către Leon Fischer a moşiei Barboşi cu trupurile ei.

Curtea n'a judecat de cît motivul interpunerei invocat de ministerul public din Fălciu, declarînd reziliat contractul pe acest motiv, fără a mai cerceta şi celalalt motiv, că moşia Barboşi, compusă din mai multe trupuri, are o întindere mai mare de 4000 ha.

Iată şi jurisprudenţa ce a stabilit-o Curtea în privinţa interpunerilor de persoane, cînd ele sunt rude:

Deşi, în principiu, calitatea de rude nu împiedică imperios ideea de interpunere de persoane în sensul art. 1 şi urm. din legea de la 12 Aprilie 1908 pentru mărginirea dreptului de a ţine în arendă moşii, totuş în fapt persoanele interpuse putînd fi oricine şi deci şi rudele, posibilitatea ca interpunerea să existe şi între tată şi fiu, nu este exclusă, şi pentru acest motiv s'a şi suprimat din textul legei ca inutil, cuvîntul de „rude";

Prin urmare, interpunerea de care se vorbeşte în art. 1 sus citat, nu poate rezulta numai din faptul că interpusul este fiul contravenientului la sus zisa lege, ci ea poate fi stabilită din fapte precise şi necontestate, anume constatate de instanţa de fond.

❑ Domnul A. C. Cuza a lasat în părăsire magistratura Cahalului—urmînd sfaturile greciniste—şi a reluat chestia Plagiatului—căreia i-a dat un titlu nou: „Plagiatul" Poporaţiei, O calomnie „more-judaico"—Anexă la jidanii în presă".

Calomnie „more judaico"! More judaico înseamnă jurămînt judaic, adecă iurămînt după prescripţiile judaice.

Calomnie „more judaico", ar veni, deci, în traducere, calomnie jurămînt judaic.

Auleu căldurile!

❑ **Consiliul de higienă.**—Consiliul de higienă al oraşului, s'a întrunit Sîmbătă seara, la orele 5, sub preşedinţia d-lui dr. Floru.

Prima chestie pusă la ordinea zilei, a fost aceia privitoare la măsurile ce sunt de luat, cu privire la laptari.

Consiliul de higienă, ţinînd seamă, că prin lapte se propagă tuberculoza şi alte boli, a hotărît în principiu, de a impune laptarilor, ca în ceia ce priveşte instalaţiunile, să se conformeze dispoziţiunilor regulamentului sanitar.

D. dr. Buzenchi, medic veterinar, a prezintat un raport, cerînd a se impune aceste măsuri numai la 28 laptari.

Consiliul, a respins acest raport, hotărînd a nu face o selecţiune, ci a supune pe toţi laptarii, deopotrivă la rigurozitatea legei sanitare, şi nici de cum a impune pe unii şi a menaja pe alţii.

*

A doua chestie a fost, acea cu privire la astuparea unor fîntîni, la care d. Cosmovici, ajutor de primar s'a o pus cerînd ca mai înainte, să se analiseze apa din acele fîntîni, în mod bacteorologic.

Consiliul s'a unit de astă dată cu părerea d-lui Cosmovici, care în referatul său, spune că nu trebue distrusă apa din fântîni, pînă nu se va şti dacă apa de Timişeşti e stabilă.

Această părere a alarmat pe membrii consiliului de higienă, care cred că primul ajutor de primar e convins, că debitarca apei de Timişeşti poate să fie periclitată.

*

Ultima chestie discutată, a fost aceia a analizei bacteorologice a apei de Timişeşti.

D. dr. Mezincescu printr'un referat adresat medicului primar, constată după analiza bacteorologică că apa de Timişeşti ce se consumă, posedă colonii de microbi, cari se înmulţesc pe fie ce zi.

Cît priveşte analiza oficială a apei de băut, ea încă nu a fost prezintată consiliului.

In urma acestora, consiliul a hotărît a invita administraţia comunală, să ţie seamă de desideratul său din 18 Februarie, şi de a vesti pe cetăţeni, că şi apa de Timişeşti trebuie fiartă, pînă se va cunoaşte rezultatul definitiv al analizei bacteorologie.

Orele fiind înaintate, celelalte chestiuni, la ordinea zilei, au fost amînate.

❑ **Şcolare.** — Ministerul Cultelor şi Instrucţiunei publice, a pus în vedere revizoratului şcolar, ca în foile de recensemînt pentru anul viitor şcolar, să se treacă şi copii între 6—7 ani pentru grădinile de copii.

— Ministerul Cultelor şi Instrucţiunei a aprobat ca recensămîntul urban din oraşul Iaşi să se facă în luna Iunie.

❑ Domnul profesor dr. I. Cantacuzino, fost şef al social-democraţilor din Romînia, codirectorul revistei „Viaţa Romînească", s'a înscris între conferenţiarii de la Vălenii de Munte.

❑ Linia ferată Bărzeşti Bălteni, care fusese întreruptă din cauza inundaţiilor, a fost complect restabilită.

❑ Vechiul consiliu de disciplină al baroului avocaţilor din Iaşi, s'a reales ieri pe un period de doi ani.

Consiliul se va constitui zilele acestea.

❑ Trenurile de plăcere pentru Ungheni, vor începe a circula de Duminică 19 Iunie şi pînă la 1 Septembrie.

Va fi un tren de plăcere care va pleca din Iaşi, în fiecare zi la ora 6.25 dimineaţa.

In zilele de Marţi, Joi şi Duminică precum şi în zilele de sărbătoare va mai circula un al doilea tren special care va pleca din Iaşi la ora 5.35 p. m.

In aceste zile se vor vinde bilete cu preţ redus, şi pentru trenul obicinuit care pleacă din Iaşi la ora 12 şi 5 minute.

❑ Asociaţia învăţătorilor romîni din judeţul Cîmpulung (Bucovina), va face o escursie, cu plutele, pe Bistriţa şi va sosi la Piatra-N. în ziua de 6 Iulie.

Escursioniştii vor vizita Tarcăul, penitenciarul Pîngăraţi şi monăstirea Bistriţa.

In ziua de 8 Iulie, vor pleca în trăsuri de la Piatra la Tg.-Neamţ şi de acolo la Varatec şi Agapia. De la Neamţ vor pleca la Fălticeni şi de acolo, prin Cornul Luncii, se vor reîntoarce acasă.

❑ Domnişoara Cobîlcescu, fiica regretatului profesorul universitar Gr. Cobîlcescu, care urmează cursurile Conservatorului la Paris, a încercat să se sinucidă.

Starea d-rei este gravă.

❑ Elevii şcoalei de Bele-Arte, au plecat aseară în escursiune, la Bucureşti.

❑ Un grup de 60 meseriaşi, întrunindu-se, au hotărît înfiinţarea unui nou cerc al meseriaşilor.

S'a ales un comitet, compus din d-nii V. Arsene, I. C. Fleaşcă, N. Teleman, M. Bucholzer şi Vasiliu, care să redacteze un proect de statute.

❑ Petru Buruiană, a fost confirmat Epitrop la biserica sf. Nicolae din comuna Bivolari, locul d-lui N. Badareu demisionat.

❑ Un număr de 60 elevi ai Seminarului Veniamin din Iaşi, au plecet ieri seara în excursie în Transilvania.

Directorul şcoalei îi însoţeşte.

❑ Comitetele reuşite ale teatrului naţional din Iaşi, intrunite ieri au angajat la teatrul local pe artistul R Bulfinschi, din compania Davilla, pe ziua cînd contractul ce există între artist şi d. Davilla, va fi declarat reziliat.

❑ D. Duduica, sub şef de secţie la Vaslui, şi V. Gaman, sub şef de secţie la administraţia financiară, din localitate, au fost remutaţi, unul în locul altuia.

❑ **O cartă de vizită.**—Iată, pentru a invedera asanările de moravuri, cuprinsul unei cărţi de vizită pe care d. Grecianu, cunoscutul şer, a dat-o ieri artistului G. Cîrjă: „D. A. Grecianu, recomandă *călduros* d lui ministru Arion pe d. G. Cîrjă, artist *peincipal* din Iaşi, *care are de făcut o plîngere contra d-lui Sadoveanu, directorul teatrului naţional din Iaşi.*"

Domnul Grecianu a mai dat „artistului principal" două bilete de liber parcurs, de cl. I, ca să plece „să se plîngă contra directorului", de care d. Grecianu vrea să plece.

Oribilă asanare!

❑ **Judiciare.**—La tribunalul Tutova urma să se judece ieri procesul intentat pentru anularea testamentului def. Blanche Lascar Costin, în ce priveşte instituirea sechestrului judiciar.

Cum primăria a făcut intervenţie în proces, judecarea incidentului s'a amînat.

— Recursul direcţiei tramvaiului din Iaşi în contra deciziei prin care a fost condemnată să plătească 40,000 lei despăgubiri d-lui judecător Hasnaş, se va judeca la 24 c., la s. II-a a Inaltei Curţi.

— Curtea s. II a, primind astăzi apelul fraţilor Goldenberg, ferari, a admis moratoriul cerut de aceştia, pe care tribunalul îl respinsese.

— Avocatul Berceanu din Bucureşti dăduse în judecată pe fraţii Sturza şi pe d. St. Negruzzi, ca să-i plătească onorar, pentru că, prin mijlocirea d-lui Berceanu se vînduse ministerului de externe, palatul de la şoseaua Kiselef din Bucureşti, al def. principe Gr. Sturza.

Tribunalul s. III, recunoscînd, în parte, dreptul d-lui Berceanu, îi acordase 20,000 lei. Curtea de Apel s. I a a anulat astăzi acea sentinţă, condemnînd pe d. Berceanu la 300 lei cheltueli de judecată.

— Curtea s. I-a a respins astăzi cererile de eliberare pe cauţii, făcute de hoţii de cai din Poeni, în fruntea cărora se află primarul acelei comuni.

❑ ***Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.***

Ultima oră

Bucureşti 13 Iunie

Demisia cabinetului Monis

D. Caillaux, va fi însărcinat cu formarea noului cabinet

Paris.—Preşedintele Falliéres s'a întors la Paris, venind de la Rouen, împreună cu ambasadorii streini. Preşedintele a făcut o vizită d-lui Monis, care i-a remis demisia cabinetului. D. Falliéeres i-a primit'o. D. Monis a sfătuit pe d. Falliéres, să facă apel la d. Caillaux, pentru constituirea noului cabinet, căci cercurile politice par a-l desemna.

HOLERA

Bucureşti.—Guvernul italian, care a ţinut pînă acuma ascunse cazurile de holeră constatate, s'a hotărît în fine a le da în vileag.

Azi direcţia generală a serviciului sanitar, a primit o notă oficială a guvernului italian, prin care i se comunică, că zece localităţi sunt infectate de holeră.

Direcţia generală a serviciului sanitar, va comunica azi printr'o circulară, măsurile ce a luat privitor la provenienţele din Italia.

*

La Triest, s'a constatat un caz de holeră. E o persoană venită din New-York, cu vaporul „Oceania".

Monopol

Roma. (Camera).—In Cameră se discută proectul de lege pentru monopolizarea asigurărilor.

Sosind vestea morţei principesei Clotilda, preşedintele a comunicat-o Camerei, comemorînd, în termeni mişcători, pe principesa.

D. Giollitti a exprimat doliul guvernului, hotărîndu-se ridicarea şedinţei în semn de doliu.

Banchet

Bucureşti.—Un număr de scriitori au oferit eri un banchet d lui Gărleanu, numit director al Teatrului Naţional din Craiova.

Dimisia Cabinetului Austriac

Viena. — Demisia ministrului Weiskirchner a fost primită. Se aşteaptă pe azi demisia întregului cabinet.

Noul cabinet va fi prezidat de d. Gautsch, care va avea şi concursul social-democraţilor, cărora le va vota un proect pentru crearea unui fond de pensiuni, pentru meseriaşi.

Svonuri alarmante ale presei streine

Bucureşti. —Prin unele ziare streine, se colportează ştiri fanteziste, despre rescoale ţerăneşti în România.

Astfel ziarul *Deutsches Volksblatt*, spune că în judeţul Botoşani, ţeranii au devastat proprietatea din *Gardna*. 4 ţărani au fost morţi.

La Locusteni — spune acelaş ziar, — locuitorii au intrat cu seccrea în lanurile boereşti. Patru jandarmi au fost decapitaţi.

Alegeri judeţene

Giurgiu.—D. Ion Lahovari a avut eri o consfătuire cu amicii săi, cu privire la alegerile judeţiene din această localitate.

Nu s'a ajuns la nici o înţelegere.

CONFLICTUL BISERICESC

Bucureşti.—Azi dimineaţă comsiunea numită de Sinod, a luat despoziţiunile a mai multor noi marturi aduşi a fi ascultaţi în timpul desbaterilor.

Şedinţa sinodului, pentru a continua judecata va începe la ora 5.

Criza din Paris

Paris.—D. Fallières a primit demisia Cabinetului Monis.

Probabil că va apela la d. Caillaux, pentru formarea noului Cabinet.

Măsurile militare ale Spaniei în Maroc

Paris.—Se asigură că guvernul Spaniol a luat toate măsurile militare, pentru a aduce la îndeplinire scopuri mai mari de cît simpla ocupaţie a oraşului Elksar.

Spania dispune acum în Maroc de 50.000 oameni şi 10.000 oumeni la Malaga şi Sardiz. Pe de altă parte, graţie situaţiei sale financiare, Spania ar putea să suporte uşor o cheltuială extra ordinară de 30—40 milioane pestas. Deci nici din punct de vedere militar, nici din punct de vedere financiar nu e aprobabil că Spania, să înceteze a păşi pe drumul apucat.

Scandalul din Ploeşti

Ploeşti.— In grădina Griviţa, avea să aibă loc aseară, o reprezentaţie dată de d-ra Rozan cu concursul trupei Leonescu.

Pe cînd se ridicase cortina pentru piesa *Ca în Biblie*, elevii liceului Internat, care se aflau în faţa grădinei, au început a fluera, şi a arunca pietre în grădină, lovind pe spectatori.

Au fost loviţi, d-na colonel Toplicescu, d-ra Popovici, d. Gherea şi d na Nina Bijulescu. D-na colonel Denciulescu, a leşinat. Panica era mare.

D. locot.-colonel Denciulescu, a pus atunci un număr de soldaţi, cari se aflau în grădină la dispoziţia autorităţilor civile. Aceştia, avînd în fruute pe d. procuror Zagoridi au întrat în curtea liceului. Abia atunci elevii s'au liniştit.

Un grup de cetăţeni, vor cere d-lui Arion, să ordone o anchetă, care să se întindă şi asupra atitudinei directorului liceului.

Spectacolul a continuat apoi şi d-ra Rozan a obţinut un succes deosebit.

Judecata de la Sinod

Preutul Bănescu prezintă o scrisoare din partea Olimpiei

Bucureşti.—Comisiunea aleasă de Sinod, au procedat azi, la ascultarea unor noi martori, admişi de Sinod, în cursul desbaterilor.

Cei trei archierei s'au întrunit la ora 9 dimineaţa.

Au fost ascultaţi Maica Maria Stoenescu, starița Mănăstirei „Dintr'un lemn" şi preoţii Filip Florescu de la Bistriţa şi Bănescu de la Vălcea.

Maica Maria Stoenescu şi preotul Florescu, au declarat că nu ştiu nimica şi nu cunosc nimic din afacerile ce se judecă.

*

In schimb depoziţia preotului Bănescu, a fost senzaţională şi a dat loc la numeroase incidente.

Preutul Bănescu, a zis că-şi împarte depoziţia în două părţi: în ceia ce a putut însuşi vedea şi constata şi despre cele auzite.

Declară, că a văzut pe actualul Mitropolit Primat, pe atunci episcop de Rămnic, venind la Govora, pentru a vizita pe preotul Vasilescu şi pe Olimpia. Mitropolitul venea cîte odată singur, cîte odată însoţit de diaconul Mărculescu.

Mitropolitul Primat. — De unde ştiţi aceasta?

Preotul Bănescu.—Preotul Vasilescu mi-a spus-o întotdeauna: „Uite azi a fost episcopul la noi!"

Mitropolitul Primat pune marturului numeroase întrebări.

Acest interogatoriu, enervează de membrii comisiunei, care observă aceasta Mitropolitului.

Mitropolitul răspunde că la nevoe nu se va mişca de aici 3 zile căci, ţine să se descopere adevărul.

— „Şi eu — răspunde Preotul Bănescu — nu doresc alta de cît să contribui pentru a se face deplină lumină"!

Mitropolitul Primat întreabă pe martorul, dacă ştie că în 1901 a apărut un pamflet la Ploeşti în potriva căruia cetăţenii au protestat.

— „Ştiu—răspunde preotul Bănescu—dar nu ştia nici pe autor, şi nici de cine a fost pus la cale.

Mitroprlitul: — Apoi dacă nu ştii aceasta, cum de ştii că am fost la Govora.

— „Toată lumea ştie aceasta — răspunde preotul Bănescu,—dar sunt unii cari nu vor să vorbească".

Mitropolitul Primat: — Intreabă pe marturul, de unde ştie, că copilul neligitim al Olimpiei, care a murit la Bucureşti, a avut drept cauza morţei, acea boală pe care marturul o indică în scrisoarea sa.

Preotul Bănescu răspunde că o ştie de la însuşi preotul Vasilescu, căruia i-o spusese Olimpia.

*

Preotul Bănescu prezintă apoi comisiunei o scrisoare primită chiar zilele acestea şi prin care Olimpia îl roagă a nu divulga tot ce ştie în această chestiune.

Depunerea acestei scrisori provoacă o vie senzaţie. Martorul mai spune, că s'au făcut numeroase intervenţii pe lîngă dînsul, pentru a-şi mai îndulci depoziţia, — însă spune că este hotărît a spune tot adevărul.»

S'au făcut orele 3.

Fiind astfel orele înaintate, comisiunea suspendă ascultarea, rămînînd ca preotul Bănescu, să-şi continue declaraţiile la şedinţa Sinodului, care începe la ora 5.

Se caută un contabil agricol la Ferma d-lui Badareu de lîngă Iaşi. Pentru informaţii a se adresa la Debitul d-lui Badareu str. de Sus No. 189, Iaşi.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. **BYRRH** — de Vînzare 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of 30c.

Maym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5 f.

Cereți numai:

Partumul și Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
5 Medalii, Diplome
și alte recompense

Eau de Cologne

A. RALLET & Co.

Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, inlocuind cu totul esențele

De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.

Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primeste anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Magazinul comertului in rate
— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —
Pune la dispoziția onor. public un mare
Depozit de Mașini de cusut
pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor
Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.

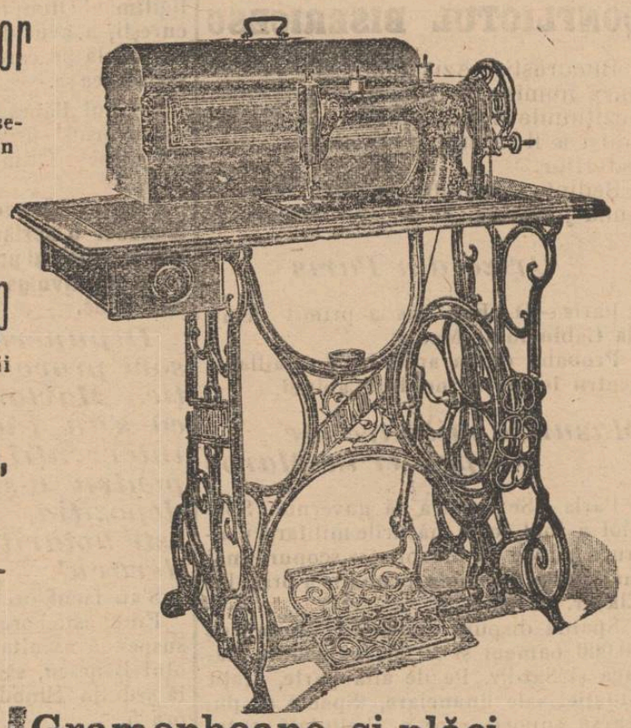

BICICLETE
Puch și Dürkopp
Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.
Mobile, Pendule, Cărucioare și ori-ce accesorii

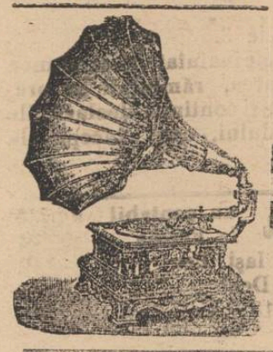

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

LABORATORUL DE
Produse Farmaceutice
Ioan Werner
FURNISORUL CURȚII REGALE
IAȘI

Coridina. Remediu radical contra bătăturilor și monturilor la picioare.
Sticluța 1 leu.

Mentholina. *Remediu contra guturaiului.* Prizînd cîte-va ori din acest praf, are proprietatea de a distruge microbii ce se introduc în nas și fac iritația pielitei mucoase, se evită propagarea la piept a guturaiului care face atîtea neajunsuri.
Costul cutioarei 50 b.

Dentol elixir, pastă, praf. Tot ce toate fi mai higienic în toaleta gurei, desinfectează și curăță dantura și preîntîmpină ori ce dureri și boale de gură și dinți.
Pasta 1.25 b. *Elixirul 2 lei sticla.* *Praful 1 leu 50 b.*

5 ani de succes 5
Grădina Trajan
In fiecare seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program incepe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt
Absolut nouă
Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.
Inceputul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Fondată în anul 1858
Sucursala stabilită în România de la anul 1869.
Fonduri de garanție peste 200 milioane
Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.
LEI 7,142.000
Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.
Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.
Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78
Soc. Ancora încheie asigurări;
a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.
b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.
c) Caz de deces, cum și
Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.
Condițiuni de asigurare extrem de liberale.
Direcțiunea pentru Romînia, București.
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

Mine
Tragerea clasei I-a
IUNIE 14 (27) MARȚI
Cumpărați deci de urgență ultimele lozuri norocoase:
1/8 loz numai lei 1.50
1/4 Lei 3. 1/2 Lei 6. 1/1 Lei 12.
Cel mai mare câștig al acestei loterii evtl.:
Lei 900.000
ROB. TH. SCHRÖDER
Casă fondată în 1870
IAȘI
Str. Stefan cel Mare No. 8
Centrala: Calea Victoriei 106 București.
Sucursale: Calea Griviței 96, Str. Lipscani 71; Brăila: Piața Sft. Archangheli (casa Ralli); Craiova: Unirii 69; Galați: Domnească 14; Ploești: Str. Basarabilor 1.

Fabrica de OGLINZI
ISRAEL BERGHER - IASI
Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910
Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.
Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.
Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.
Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

Tipografia H. Goldner, Iași Str. Mirzescu No. 17—Instalațiune cu motoare electrice executata de Ioban Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași str. Păcurari No. 17

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII No. 1327 Mercuri 15 Iunie 1911

Cine conduce afacerile politice

Guvernarea senilă a d-lui P. P. Carp se distinge, între altele și prin oamenii cari conduc afacerile publice. Aproape toți prefecții numiți, mai toți primarii confirmați, de a doua zi de la depunerea jurămîntului în funcțiune, au confundat meseria lor de agent electoral, ce aveau mai înainte, cu funcțiile Statului încredințate.

Cu venirea la putere a cabinetului de sfidare al Suveranului, ne-am întors la practicele cele mai triste și revoltătoare de acum 30 ani.

Vedeți ce se petrece astă-zi chiar, după alegeri, în județe, pentru a vă convinge că stăm încă fără nici o rușine, sub stăpînirea organizației electorale. Prefecții și primarii sunt conducătorii cluburilor politice, menținîndu-și meseria lor de agenți electorali; organizează partidul, țin discursuri electorale și întră la tocmeală cu fie-care cetățean în parte, pentru ca să-l atragă în gruparea ce prezidează ca prefect sau ca primar.

Ce administrație pot să facă aceștia? Ce garanție de imparțialitate, de dreptate, de respect al legilor mai pot ei să dea? Și dacă însăși ministrul de interne, d. Al. Marghiloman, continuă să se îndeletnicească cu bucătăria electorală, la cine mai pot apela, unde mai pot găsi dreptate cetățenii năpăstuiți de o administrație electorală?

Este evident că țara, nu mai are astă-zi sub guvernarea senilă a carpiștilor, administrație cinstită și imparțială, că fie-care cetățean, care voește să-și păstreze independența sau să rămîe credincios unui partid din opoziție, trebue în același timp să se hotărască să fie un om scos de sub protecția legilor.

Biurourile administrațiunilor publice sunt tîrguri de conștiințe, sunt adevărate beciuri închizitoriale, în care cetățeanul întrat ca să capete protecție, sau satisfacerea intereselor sale, serviciile ce i se datorează în baza legilor ce ar trebui să ne guverneze, este supus la cele mai teribile casne morale.

Este un guvern de invazie, care nu se mulțumește nici macar cu indiferența și pasivitatea cetățenilor, un guvern de invazie, care pretinde tutulor supușilor să-i dea ajutor, să-i facă manifestații de simpatie, pentru ca să poată continua opera de distrugere a caracterelor și a instituțiilor publice.

In așa condiții, ce viață poate să mai aibă această nenorocită țară, dată, pentru o fantezie regală, pradă elementelor catilinare, care îngroașă rîndurile armatei de pradă a regimului de afaceri?

Este evident, că trebue să se pue capăt acestei stări de lucruri; dar nu este de ajuns să se alunge elementele catilinare de la guvern, trebue să se ia măsuri ca pe viitor un ast-fel de guvern să nu mai poată dezorganiza viața statului.

Să se știe, că agenții electorali, că mercenarii fără inimă și fără conștiință nu sunt vrednici de a fi consilierii M. S. Regelui, nici chiar într'un guvern personal al Suveranului, și că, nu li se cuvine, ca răsplată, prefecturi sau primării; iar pe de altă parte slujbașii statului nu mai pot să fie agenții de partid, instrumente nedemne de tortură.

Și aceasta nu se obține de cît prin o însemnată operă de însănătoșare a vieței publice și care incumbă guvernului, ce va veni să ia locul carpiștilor. Asemenea operă însă, nu poate s'o facă de cît omul care nu și-a prostituat sufletul în tîrgul de conștiințe.

Lascar Antoniu

Apărarea vinovatului

După apărarea ce și-a făcut-o Primatul la Sinod, vinovăția sa nu mai este tăgăduită nici de prietenii sei.

Ceia ce trebue de relevat din apărarea vinovatului — ca îndrăsneală — este încercarea ce a făcut-o de-a solidariza, cu greielе sale pacate, astă-zi pe deplin dovedite — de a solidariza pe insuși sf. Sinod și să întrupeze în sine însăși biserica, însăși ortodoxia națională.

Aici a dat întreaga măsură a lipsei sale de orice umilință arhierească, de ori-ce rîvnă de a'și face un examen de conștiință, și de ori-ce căldură de inimă pentru binele bisericei.

El, Athanasie Mironescu, îndrăznește astăzi să spue că personifică biserica?

Este supremul sacrilegiu, supremă impietate.

Nici cel mai înrăit apostat n'ar îndrăzni să vorbească de o asemenea personificare, care constitue un îngrozitor blasfem.

Și tot el mai are curagiul să impute altora șantagiu și terorizare. Dar ce terorizare mai îndrăzneață, ce șantagiu mai nerușinat, de cît a pretinde să solidarizeze cu el cu deăsila pe membrii Sinodului?

Nici Sinodul, nici biserica nu mai pot avea nimic de împărțit cu această oale rîioasă, care trebue trimisă la loc singuratic, pentru ca să nu molipsească cu rîia ei pe alții.

Și cît privește acțiunea catolicilor, nu putem ști dacă propagandiștii catolici l'au pus la cale să cadă în erezie, plagiat și necuviință, dar sigur este că nimic nu poate conveni mai bine papistașilor de cît ca Athanasie Mironescu să rămîie pe scaunul de mitropolit, spre dezgustul și revolta tuturor drept credincioșilor.

NECUVINȚE

Abia acum aflăm ecouri de la congresul medicilor, care ne dau măsura să vedem că omul umflat care se cheamă dr. Gh. Bogdan, pe lîngă atîtea neajunsuri ce a făcut congresului, numai fiindcă nu l'a ales pe dînsul președinte, a mai comis o serie de necuviințe, care ni-l pun în adevărata lumină a absolutei sale lipse de discernămînt.

Se află, în adevăr, că alegerea Iașului ca loc al congresului, este datorită insistențelor ce a pus pe lîngă medici în anul trecut; prin urmare invitația îl privea pe dînsul personal. Această invitație n'a făcut'o de cît în vederea renumitelor universale sărbări jubilare, care trebuiau să aibă loc tot acum, pentru a arata lumei întregi că el are cu dînsul și universitatea și corpul medical — bine înțeles dacă acesta ar fi consimțit să fie presidat de acest chantecler fară glas și fără nas.

Medicii ieșeni, însă, care 'l cunosc, l'au lăsat să aranjeze singur, împreună cu apendicele său Bacaloglu, tot congresul; simpatiile foarte restrînse ce are în corpul medical local, l'au făcut să nu aibă în jurul său de cît cîțiva medici. In aseminea condiții, găzduirea medicilor a fost aproape să fie o rușine pentru Iași și a trebuit să vină un doctor din București, ca să aranjeze găzduirea.

Dacă trecem la punerea în scenă a congresului, pe care a aranjat'o în vederea numai a fanfaronadei sale, vom vedea că a comis atîtea necuviințe față de congres, în cît acesta n'a făcut de cît să'i plătească cu vîrf și îndesat, trimițîndu'l la plimbare cu pretenția sa de prezidențe și nealegîndu'l nici măcar în comitet.

In primul rînd a făcut pe politicianul ordinar, el care n'a trăit toată viața de cît din favorurile tuturor partidelor; a vrut să pună în evidență tocmai pe prietenii săi politici, cari nu se pot ridica de cît prin asemenea mijloace occulte. Din o sărmană mie de lei ce 'i-a acordat primăria pentru cheltuelile congresului, a dat 300 lei doctorului Bacaloglu a cărui tutor este, pentru a tipări raportul său asupra holerei, ceea ce a stîrnit indignarea medicilor cu atît mai mult, cu cît acel raport, după cum a arătat d. doctor Mezincescu, nu era de cît o copiare din cărți, fără absolut nici o vedere personală.

A deschis apoi congresul el, ceea ce nu era în drept s'o facă, de oare ce congresul se deschide de către prezidentele Asociației din București. Pentru ca să arăte, însă mai bine care este spiritul josnic ce 'l conduce în toate actele sale, a deschis congresul avînd de-o parte și de alta pe Dr. Cosmovici și pe prefectul Negruzzi, uitînd de sigur, că nu se găsea acolo la societatea chelnerilor sau la vre-o alta din numeroasele sale prezidenții.

S'a mai făcut congresului de către prefect obrăznicia de a vorbi medicilor ca un ciocoiu, la care insolența nu egalează de cît fanfaronada; le-a spus că iea act că prezidentele Asociației a declarat că congresul nu face politică și adresîndu-se medicilor le-a spus: „lucrările *voastre* vor fi luate în seamă de guvern.“

In urmă cînd Dr. Bogdan a văzut că n'a fost ales prezidente, el care abia aștepta ca primul act al acestei prezidenții să fie o telegramă către vechiul său prieten, Regele, iscălită de el, s'a supărat foc; să piardă această ocazie el, care la fie-care zi de naștere, de botez de scoaterea primului dinte a fie-cărui copil a prințului, trimete Regelui cîte o telegramă iscălită cu neprețuitul său titlu de rector al Universității.

Pentru a se răzbuna pe congres, a făcut ca corespondentul „Minervei“ să scrie ziarului său că congresul n'a dat telegramă către Rege, lucru pe care el, prezidentele regal, nu l'ar fi omis cu nici un preț. Această necuviință a fost relevată și înfierată la timp de către congres.

De aici apoi au pornit alte necuviințe: n'a mai venit la nici o manifestare a congresului, a lăsat pe medici să se ducă pe jos, cale de doi kilometri, de la tramvai pînă la Socola, după ce ploua-se toată noaptea și 'i-a lăsat să se ducă absolut singuri, fără nici un conducător din Iași.

Toate aceste necuviinți s'au reflectat din nenorocire asupra orașului întreg, căci medicii au crezut că un personaj așa de sus pus, este expresia superioară a elitei noastre medicale; n'au știut — precum știm noi — că, ajuns acolo prin o gimnastică patrupedă către oamenii politici ai tuturor partidelor, a făcut transacții cu toții, numai pentru a'și satisface o vanitate care numai astăzi vedem cît ne costă.

Pentru aceea, dacă congresul medical a lăsat despre Iași o foarte tristă impresie medicilor ce au venit să ne vadă, impresia se răsfrînge toată asupra Doctorului Bogdan, singurul autor al acestui trist spectacol, care era destinat în mintea lui să fie o reprezentație de gală în beneficiul lui, omul în care toată grija de ori-ce moment, nu este de cît a găsi un nou mijloc să-și umfle neînsămnata sa persoană.

Diagnosticul lui Cosmovici

Acei sunt nebuni, cari caută să ia bani din lada comunei.— L. Cosmovici.

Trăia odată în Iași un doctor evreu, care după ce studiase 25 ani medicina la Viena, capătă, în fine, diploma de doctor—cu condiția să nu practice în Austria. Și doctorul acela, ieșan de origină, veni la Iași — dar nu practică nici aci.

Intr'o seară, chemat să dee ajutor grabnic unui bolnav, scos din casă cu sila, doctorul merse, se așeză la patul bolnavului și se uită mult, foarte mult, de pare că se uită și acum. Din cînd, în cînd, fără să-și ia ochii de pe bolnav, întrerupse tăcerea spunînd „eu vă spun“...

Pînă ce, desperînd pe cei din jurul bolnavului, unul din ei zise medicului:

— Tot spui și spui și nu spui nimic.

— Eu vă spun, isbucni, în fine, medicul—vă spun să chemați un doctor. Eu am diplomă de doctor—dar doctor nu sunt.

El avea diplomă și nu era doctor—alții n'au diplomă și sunt doctori, în medicină. Tocmai nedoctorii doctori, sunt mai îndrăzneți în medicină. Am văzut, nu de mult, două cazuri și acum putem înregistra și un diagnostic al doctorului Cosmovici—celebrul ridicol.

Diagnosticul îl publică „Evenimentul“ autorizat de ridicolul bărbat— și încă ce bărbat!— : „nebuni sunt acei, cari caută să iee bani din lada comunei“.

Ar urma să se trimeată la Socola jumătate din partidul asanatorilor din Iași, căci măcar jumătate se repede zilnic la cele lăzi goale ale primăriei—ca să iee cît de cît, numai să fie cu ce lua aperitive la Azuga.

Dar Cosmovici, vedeți, a ajuns în așa hal de boală, că se crede medic de boli mintale. Nebunul lui Ibsen mînca sticlă, nebunul lui Grecianu se crede psihiatru.

Vă puteți închipui ce-ar fi de biata Socola, dacă i s'ar da drumul d-lui Cosmovici, să-l facă pe medicul și să diagnosticheze. Și de... Nenorocitul, care s'a pus în frunte a 70 soldați, care inspectează cuștile cu găini, care dă din el discursuri cu demerlia —parcă ar fi chemat să dee ochii cu Socola.

Dar nu ca medic! Nenorocitul se prăpădește, văzînd cu ochii. Ca mîine au să-l iee la ochi copiii, cum cei mai bătrîni întorc ochii cînd văd monstrul.

Copii au să i lege tinichele de coada surtucului! Nenorocitule Iași — cine te gospodărește!

Evreica — lipsă la cîntar și hrana păsărilor

Despre starea sănătății bolnavului Cosmovici, se publică următorul buletin în ziarul grecinist:

D. Cosmovici a inspectat astăzi cîte-va depozite de lemne. D-sa a constatat *la o evreică*, strada L. Catargi, că dă lipsă la cîntar.

Primul ajutor de primar va inspecta și celelalte depozite de lemne.

Buletinul acesta arată halul de boală în care se află nenorocitul. S'ajungă el profesor de Universitate, ajutor de primar, să constate „la o evreică“—ră boală—la el să rămînă.

Dovedește că pacientul febricitează și delirează: în loc să constate cum ie cîntarul evreicei, a constatat „la o evreică“.

Partea finală a buletinului, anunțul că va constata și la alte evreice, este un vot de blam dat d-lui I. Stamatiu, ajutor de primar.

Domnul Stamatiu, nu este ca d. Cosmovici, profesor. D-sa este, toată lumea o știe, depozitar de lemne, în strada Gării.

Depozitele de lemne sunt deci, specialitatea d-lui Stamatiu și dacă i s'a luat și dreptul de a se amesteca în specialități—dovada ie făcută, că d. Cosmovici vrea să scape de colegul său.

Mai mult încă. Intre depozitarii de lemne existînd cartel, s'a luat dreptul d-lui Stamatiu de a se amesteca unde este interesat, iar d. Cosmovici și-a propus să lovească în colegii de negoț ai colegului său.

Buletinul—să revenim la el—conține și o parte a doua, care dovedește cît de grav bolnav—la intelect—este recidivistul pacient Cosmovici:

Domnul Cosmovici a mai luat dispoziții, *ca păsărilor din cuști să li se pună apă, nu numai mîncare*.

Pînă acum să dădea păsărilor numai mîncare, fiind-că apa ie prea scumpă. Acum li se va da și apă - și ca să se convingă că ordinul seu a fost executat, d. Cosmovici va trebui să inspecteze zilnic toate cuștile cu păsări—cîte sunt în Iași.

Inimos protector de animale o fi d. Cosmovici. Dar pe d. Grecianu nu-l întrece!

INSEMNĂRI ȘI PĂRERI

Darul Nababului

Credem că lumea își mai aduce aminte de consternarea generală, de acum 3 sau 4 ani, cînd Nababul, mărinimosul nabab, a dăruit țării, dacă nu ne înșelăm, suma de 375.000 și *zece* bani. Adică: și *zece* bani!...

Acest mărinimos dar a fost făcut în următoarele împrejurări. Evaluîndu-se pagubele suferite de Nabab în urma răscoalelor țărănești din 1908, s'a constatat eă Excelența Sa Castelanul de la Florești suferise o bagubă de 385 mii lei,—și *zece bani*.

Aceasta era cel puțin cifra oficială. Ei, bine! cînd s'au acordat despăgubiri sărmanilor boeri, căzuți victime ale sălbaticilor din 1907, Măria Sa Nababul a renunțat la despăgubirea ce i se cuvenea.

Și cînd cine-va renunță la o sumă ce i se datorește, asta înseamnă că dăruește această sumă.

Darul acesta măreț a fost cel mai bun prilej ca ziarele cantacuziniste să aducă prinosul lor de laudă, prin articole ditirambice, generosului renunțător.

Iată însă că un nou eveniment, ba chiar un strălucit eveniment, vine să confirme din nou generozitatea Cantacuzinească. Nababul, a scos personal, din caseta sa particulară, suma de 2000 lei (fără *zece* bani) adică fix două mii de lei, pe care i-a dăruit de bună voe, din inițiativa sa particulară, nesilit de nimeni, unei societăți din Ploești.

„Mărire, adorare, și 'ngenunchere ție“!...

Acest dar neasemuit e făcut cunoscut publicului, de vre-o cîte-va ziare, în fie-care zi. Și notați bine că acest dar nu este talentul bogatului, ci dinarul văduvei.

Mai cunosc un om generos, pe moldoveanul Vasile Stroescu din Basarabia, care a donat vre-o jumătate de milion de lei diferitelor instituțiuni. Dar acest Stroescu e mai sarac, de cît Nababul, nu are atîtea milioane. Și dacă a donat o jumătate de milion, apoi să știți c'a avut de unde să dee.

Cu totul alt-fel se prezintă chestia Nababului. El a donat *două mii* de lei (fără *zece* bani), dar i-a donat din inițiativă particulară, nesilit de nimeni. Și din această pricină meritul Nababului este mai mare.

Iată motivul pentru care i-am consacrat acest mic articolaș. **Marin.**

CRIMELE PASIONALE

Nu scriu un articol științific, scriu însă un articol util, chiar foarte util.

Intr'un ziar politic găsesc următoarele cuvinte relativ la crima din strada Coriolan No. 27:

„Sergentul ucigaș abia a putut scăpa de furia mulțimei, fiind și rănit chiar, cu propriul lui tesac de către mahalagii de prin partea locului“.

E vorba de un sergent de stradă, *divorțat*, care după ce a trăit cîteva luni în concubinaj cu o văduvă, Bălașa Mincu, și a cheltuit cu dînsa cîțiva bani, a ucis-o cu un glonț de revolver, fiindcă nu mai voia să trăiască cu dînsul. „E de mirat — adaogă ziarul — că acest sergent fusese căsătorit, divorțase de nevasta lui legitimă pentru vre-o infidelitate și n'a alergat la revolver sau la cuțit. Ceeace n'a făcut cu soția legitimă, a făcut cu concubina lui. E de remarcat, că cele mai dese crime pasionale se petrec între concubini, pe cînd între soții legitimi, lucrurile se rezolvă mai liniștit, prin divorț, la tribunal“.

Ziaristul se miră, dar n'are dreptate să se mire, că amanții sau amantele înșelate, întrebuințează cuțitul sau revolverul.

Cum să nu le întrebuințeze cînd știu că, grație jurați lor, fie că izbutesc, fie că nu izbutesc ei merg la sigur că nu vor fi osîndiți? La Romani *pater familias* avea drept de viață și de moarte asupra copiilor săi; astăzi dreptul de viață și de moarte 'l au numai amanții. E adevărat că acest drept e reciproc; 'l are și amantul și amanta de o potrivă, fără deosebire de sex. In această privință este un netăgăduit progres, datorit desigur ideilor moderne egalitare!

Nu e mai puțin adevărat însă, că e ciudat acest drept de ucidere acordat de jurați unui particular, spre îndeplinirea unei sălbatice pofte de răzbunare, cînd mulți tăgăduesc că societatea întreagă ar avea dreptul de a pedepsi cu moartea, pe cel mai mare criminal, în interesul public al apărării sociale!

Totul, în omorurile pasionale ale amanților, este primitiv și anormal; ne aflăm în fața unei complecte reîntoarceri a societății moderne, la timpurile gorilului și altor animale anterioare apariției omului pe pămînt. Aci vedem uniunea liberă a animalului, în loc de legătura căsătoriei; amorul, în loc de judecată, și spre complectarea buchetului, juratul în loc de judecător!

Cu alte cuvinte, în civil se înlătură contractul cel mai de căpetenie, în penal se comite crima cea mai groaznică,

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI ŞI APA DE GURĂ

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris.

Reprezentanţi: Sam. Löbl, Bucuresti.

iar ca organizare judecătorească, se dă tot ce pot da societăţile moderne mai detestabil, judecător improvizat şi nespecialist tocmai în afacerile cele mai grave.

Omorurile pasionale, între amanţi, formează în societăţile moderne o piesă în trei acte, care reproduce sălbătăcia primitivă: ea începe cu viaţa neregulată a animalelor, continuă prin omor şi termină prin o monstruoasă tăgadă de dreptate.

Negreşit că se poate întîmpla ceva şi mai rău; ne-o spune autorul liniilor pe care le-am reprodus mai sus, se pot întîmpla linşări, adică ucideri ale criminalului de către mulţime, în primul moment de revoltă. Cînd sergentul de stradă întrebuinţează revolverul, care i s'a dat spre apărarea societăţii, ca să ucidă pe oameni şi cînd juratul sperjur, prin achitări scandaloase, lasă societatea expusă la loviturile ucigaşilor, trebue să ne aşteptăm ca lumea să şi facă singură dreptate, sau mai bine zis, să se apere singură, omorînd pe ucigaşi. Reîntoarcerea la barbaria primitivă trebue să fie completă.

E monstruos ca într'o societate modernă, să se lase nepedepsit omorul, fie din cauza amorului, fie din cauza vrăjmăşiei naţionale, cum se face de cîtva timp la noi, de către juraţi. Amorul liber merită poate o mică pedeapsă, dar a admite pedeapsa cu moarte în amorul liber, şi a lăsa dreptul reciproc de ucidere între amanţi, e o curată aberaţiune. Amorul! Frumos şi nobil simţimînt! Dar de cîte ori amorul liber nu e de cît concupiscenţa josnică a animalului? Şi cînd această poftă e unită cu fapta groaznică a uciderei, amorul va înobila uciderea, în loc ca uciderea să degradeze nobleţea amorului?

Asupra ucidelor pasionale s'a scris mult în ultimele timpuri. D-l L. Proal a publicat în anul 1910 un volum intitulat „Le crime et le suicide passionnels" în care tratează în mod magistral această cestiune, însă, după părerea noastră, nimic nu s'a scris mai bine asupra omorurilor pasionale de cît un articol publicat în *Le Temps* din 11 August 1910, sub titlul *„Le respect de la vie humaine"*, pe care'l voi rezuma în cîteva linii.

Negreşit autorul acestor infracţiuni nu merită acelaşi dispreţ ca infractorii ordinari, dar şi ei sunt tot atît de periculoşi, căci în ei reapare, cum zice Taine, instinctul feroce al gorilului primitiv. Acest goril trebue înlăturat. De altmintrelea, oricît ar fi de impulsiv el speculează adesea nepedepsirea, întemeindu-se pe achitări triumfale, care termină aceste drame într'o apoteoză. „Tribunalele englezeşti — zice autorul articolului — nu şovăesc ca să lovească fără milă pe aceşti eroi, înaintea cărora bunii noştri juraţi se extaziază ca la teatru. Perspectiva muncii silnice s'a arătat incomparabilă pentru a face mai circumspecţi pe bărbaţii înşelaţi, pe amorezaţii respinşi, şi pe Ermionele setoase de răsbunare. Graţie unei represiuni riguroase, cifra crimelor pasionale, a devenit extrem de slabă în Englitera. Şi aceasta este de sigur o superioritate a Anglo-Saxonilor",

Ceiace autorul acestui articol spune despre Englitera, se aplică şi la Elveţia, unde de asemeni judecătorii se arată foarte aspri pentru infracţiunile pasionale. De aceia, un scriitor, al cărui nume nu-l posed în acest moment, spunea că vizitînd închisorile elveţiene a găsit abia un singur individ închis pentru omor pasional, fiindcă rar se întîmplă astfel de omoruri.

E adevărat că cea mai mare parte din Cantoanele Elveţiei n'au juraţi ci judecători, iar juraţii englezi sunt cei mai buni care există în lume. In cît despre cei romîneşti, un judecător revoltat de cele petrecute în una din cele din urmă sesiuni de la Iilov, ne spunea că atunci cînd s'a despărţit de ei, nici nu le-a întins mîna şi nici nu i a salutat atît de mult dispreţ simţia pentru ei, din cauza verdictelor ce au pronunţat.

Şi de sigur că meritau acest dispreţ, şi chiar mai mult de cît atîta. Sunt aproape 300 ani de cînd avem scrisă legea: „Cela ce va face vre-o greşală fiind îndemnat de dragoste, acela *mai puţin se va certa* de cum spune pravila" (glava 356. Indreptarea legii).

Şi astă zi ca şi acum 300 de ani, Pravila spune acelaş lucru, se va pe depsi mai uşor, iar sperjurii care ridică degetul în sus, dar, care-şi coboară sufletul foarte jos, continuă să achite pe aceia care omoară fiinţe omeneşti pentru vine atît de mici, în cît judecătorul cel mai aspru abia ar pronunţa o simplă amendă.

Care e concluziunea acestui articol? de oarece nu se pot suprima juraţii, nu ne rămîne de cît să corecţionalizăm omorurile pasionale, luîndu-le din competinţa juraţilor. Iar pînă la corecţionalizare, instanţele de instrucţiune să nu mai aresteze preventiv pe omorîtorii pasionali, şi aceasta va avea de rezultat că se vor înmulţi aceste infracţiuni atît de mult, în cît opiniunea publică va sili Parlamentul să modifice legislaţiunea.

In adevăr, dacă astă-zi amanţii mai pun oarecare frîu pornirilor omucide, cauza este că, de şi nu se tem de pedeapsă, să tem însă de închisoarea preventivă. Cînd va şti însă că ei pot să scape şi de închisoarea preventivă, omorurile pasionale vor creşte considerabil şi aceasta va fi peirea lor. Se poate ca în asemenea caz, chiar juraţii să condamne, speriaţi de consecinţa achitărilor lor, pe cînd actualmente ei consideră închisoarea preventivă ca o pedeapsă şi un frîu suficient.

Această procedare ni se pare nu numai folositoare, dar chiar conformă cu procedura penală, de oare ce legea din din 15 Martie 1902, permite judecătorului ca să nu aresteze preventiv, chiar pe cel acuzat de crimă. Şi cu atît mai mult nu trebue să aresteze pe infractorii pasionali, cu cît judecătorii ştiu foarte bine *că ei vor fi achitaţi*, şi un judecător nu trebue să aresteze pe un individ cînd are nu probabilitatea, dar quasi certitudinea că acel individ va fi achitat.

Credem că acesta e singurul mijloc pe care 'l au parchetul şi instrucţiunea ca, sau să obţină condamnări sau să atragă modificarea legislaţiunei.

Să nu se obiecteze că omoritorii pasional vor fugi, *nimeni nu fuge de achitare*, cînd e aproape sigură.

Dar chiar de vor fugi, dispariţiunea lor timp de 20 ani, pînă să li se prescrie pedeapsa e preferabilă achitării, căci apără pentru un lung timp societatea de dinşii şi nu dă spectacolul monstruos al achitărei unor ucigaşi.

I. Tanoviceanu

CRONICA BISERICEASCĂ

Acte privitoare la Facultatea de Teologie din Iaşi

(1860 – 64)

La serbările ce se vor da în curînd, la Iaşi, teologii, au dreptul a prăznui o amintire plăcută, înourată însă de oare cari păreri de rău! Este adică momentul a ne aduce aminte că şi învăţămîntul superior clerical, îşi găsise loc în noul institut de cultură; ceva mai mult, le giuitorului şi înălţatului Domn al vremii, le fusese în grijă a decreta înfiinţarea unei Facultăţi de teologie, înaintea celei de Medicină. Existenţa Facultăţei teologice a fost însă, de scurtă durată! Cauzele vor fi fost multe, dar una din cele principale de sigur că a fost „vrajba cea mare ce era între Filaret Scriban şi Vladimir Suhopan" ambii foşti profesori ai acelei Facultăţi.

Odată deschisă — de n'ar fi intervenit cauze nenorocite—situaţia bisericii ar fi fost poate astăzi altfel!!

Prin legea din 1851 a „Invăţămîntului Inalt" se înfiinţa în Iaşi o Academie. Art. 54 prevede că „Academia va avea patru facultăţi: a) Facultatea filosofică; b) Facultatea juridică; c) Facultatea teologică; d) Facultatea medicală.

Aceasta era numai intenţia, căci iată ce citim la Cap. C. despre Facultatea medicală. Art. 62 „In locul unei facultăţi medicale, a căreia înfiinţare se crede a fi condiţionetă de la jertfa peste putinţa mijloacelor, şi a cărei roduri ar covîrşi în curînd trebuinţele ţărei, nevoia de faţă reclamă pentru Moldova:

1) „Intemeierea unei şcoale pentru moaşe" şi 2) „Infiinţarea unei şcoale hirurgice",

După aceleaşi necesităţi, Cap. 63 prevede că „Ştiinţile teologice se vor învăta în Seminariile ţărei"—substituindu le „Facultăţei teologice". Odată cu venirea la Domnie a lui Alexandru Ioan I lucrurile se schimbă. „Socotim timpul sosit—zice el—pentru a se pune cea de pe urmă piatră la măreţul edificiu naţional, proectat de legea din 1851, adică întemeierea în întregul lor a tus-patru facultăţi". De aceea decretăm. Art. I „Universitatea de Iaşi este persoană juridică cu dreptul de a se administra de sine, în cauzele atît ştiinţifice cît şi disciplinare, în cuprinderea legii".

Art. 2. „Universitatea cuprinde patru facultăţi: filosofică, juridică, teologică şi medicală".

In cap. 8 se spune că „Bacalaureaţii, magistri şi doctorii în teologie vor avea dreptul la ori care funcţiune bisericească.

In virtutea acestor decisiuni Domneşti ministerul de Culte moldovenesc, începea demersurile necesarii pentru înfiinţarea Facultăţii! Printre actele prizărite prin încurcatele dosare ale ministerului respectiv, se găsesc unele, referitor la această chestiune, cari pun în adevărata lumină oameni şi fapte ale acelor vremi.

Lăsăm ca din ele, cetitorul să-şi facă o idee pe cît posibil mai lămurită asupra fiinţărei acelei facultăţi.

Ministerul Cultelor şi al Instr. Publice

Prescripţii Verbale

Secţiunea Şcoalelor

Anul 1860 August în 15 zile

In vederea budgetului votat de adunare, cu începere de 1 Iunie Cap. IV. Se decide:

1. Se va invita pre P. S. Arhimandrit Melchisedec, rectorele Seminarului de Huşi, a prezinta Ministerului un project de program pentru împărţirea pe ani a materiilor din Facultatea teologică;

2. Acest project de program se va supune opinărei rectorilor Seminariilor de Socola şi Roman, după care cercetîndu-se şi de Consiliul superior de Instrucţiune Publică, se va supune M. S. Principelui spre întărire şi aplicare;

3. Facultatea teologică se va deschide nesmintit pentru 15 Septembre în localul Universităţei;

4. Regulamentul interior al Facultăţii se va forma după acela al Facultăţei de drept, şi se va supune M. S. Principelui spre întărire.

5. Această facultate va fi frequentată în anul acesta, de către elevii Seminariilor din clasa VII-a şi a VIII-a,—desfiinţate;

6. Pentru înlesnirea vieţuirei în Capitală a studenţilor facultăţei teologice, se va regula ca ei să fie cît mai mult întrebuinţaţi pe la bisericile din Capitală, din apropierea facutăţii, iar la cei mai buni din ei se vor da şi stipendii din § afectat la Capul al IX din budget şi prin concurs;

7. Se va publica concurs pentru ocuparea a două catedre ale anului întîiu fiindcă la a treia se va strămuta pe d. Niciforu Eliescu, teolog absolut.

(ss) Kogălniceanu

T. G. Bulat

Litere-Ştiinţe-Arte

Scriitorul danez Jürgen Jürgensen a petrecut mulţi ani în pădurile tropicale africane, ca funcţionar în statul Congo.

El îşi rezumă impresiile şi descrie sufletul primitor al negrilor în două cărţi nou apărute: „Christian Svarre" şi „Figurile".

*

Cenzura rusă a confiscat definitiv 3 volume din operele complecte ale lui Tolstoi.

Zi i „Puterea Intunericului".

*

O cunoscută romancieră germană, care iscăleşte Hanns von Kahlenberg, publică în revista „Maerz" un articol asupra „sensualităţii la femee".

Autoarea ne asigură că la o sută de femei (germane bine înţeles) 90 la sută ignorează cu desăvînşire sensualitatea şi numai 10 la sută o cunosc mai bine, dar şi aceste nu s de cît nişte femei bolnave sau conrupte moralmente.

*

Harnicul povestitor bucovinean, d. Em. Grigorovitza, a scos al şaselea volum de istorisiri populare *„Piatra Mueriî"*, din trecutul Bucovinei.

*

D. dr. Istrati publică în „Biblioteca Romînă" un volum; „Cum şi cu ce trebueşte să ne hrănim".

Broşura are 68 pagini, e scrisă pe înţelesul tuturor, şi costă un leu.

*

Regele George al Angliei a împrumutat biblioteca sa muzicală, o colecţie foarte bogată de manuscrise şi compoziţii rare.

Se găsesc în colecţie autografe partiţiuni—de Haendel Mendelsohn, Auber, Berlinz şi alţii.

*

❑ A apărut *„Arhiva"* an. XXII No. 5 cu următorul sumar:

A. D. Xenopol. — Unitatea sufletului romînesc; Dim. C. Zavalide. — Solie (Poezie); Eug. Revent.—Cugetări (Poezie; Eufrosina Simionescu.—Femeea ca factor în evoluţia socială; T. T. Burada. — Teatrul în Moldova (Stagiuneaa 1872—1873). Opereta italiană. Teatrul francez; N. A. Bogdan.—La Curtea de Argeş, (Impresii din Călătorie; Vladimir Mironescu. — Privire retrospectivă asupra trecutului nostru paralel cu a vecinilor; răspuns la „Kulturarbeit des Deutschtums in Rumänin de dr. Emil Fischer.

Documente: Arhiereul Narcis Creţulescu.—Zăstrea mănăstirei Neamţu-Secul (Tablou de moşiile perdute ori în străinătate în curgerea vremei care la 1854 nu erau intrupate la Nemţene.

INFORMATII

❑ **Erată.**—*In scrisoarea ce ne a adresat-o distinsul nostru prietin d. A. Gorovei, s'a strecurat o eroare însemnată: s'a tipărit anume, „îmi place să fiu convins, că s'a petrecut", în loc de că* **nu** *s'a petrecut faptul".*

*

In numărul de ieri, într'o notiţă privitoare pe d. Cuza, s'a tipărit: more judaico, adică jurămînt judaic, în loc de „obiceiuri judaice".

❑ Staţiunea Hîrlău a fost autorizată să emită, cu începere de la 19 lunie c. bilete de băi către toate staţiunele, cari deservesc băile din ţară.

❑ Pentru cîte o călătorie de la ori ce staţiune din ţară la Tîrgovişte şi înapoi, între zilele de 21—27 Septembrie inclusis a. c., a persoanelor care se vor legitima cu cărţi de membru individuale, eliberate de asociaţiunea romînă pentru înaintarea şi răspîndirea ştiinţelor, purtînd stampila acelei asociaţiuni şi semnătura D-lui Ioan Ionescu, preşedintc, precum şi semnătura posesorului, se va percepe taxele tarifare înregi cu o reducere de 75 la sută.

❑ **Concentrările şi funcţionarii telegrafo poştali.**—Statul major general al armatei a adresat următoarea adresă către direcţiunea generală a poştelor şi telegrafelor:

Domnule Director,

La adresa No. 29.039 şi 29.148, am onoare a vă face cunoscut că ministerul de război, ţinînd seamă de art. 10 din legea pentru organizarea corpului telegrafo poştal, de art. 16 din legea pentru organizarea serviciului poştal rural şi de art. 11 din regulamentul asupra serviciului de corespondenţă militară, ministerul a aprobat ca funcţionarii telegrafo-poştali să fie dispensaţi de concentrare pentru instrucţie, dacă vor prezenta corpurilor unde sunt chemaţi, un certificat doveditor al direcţiunei generale, că se găsesc în serviciul permanent al poştelor, telegrafelor şi telefoanelor.

Cu privire la oamenii ce urmează a se concentra pentru manevră, binevoiţi a cunoaşte că numărul lor se va hotărî de stat-majorul general pentru a asigura serviciul de poştă şi telegraf pe timpul manevrelor.

S'a dat în această privinţă ordinul general cu No. 1239 din 14 Mai 1911, corpurilor de trupă şi comandamentelor.

❑ Delicvenţii lui State Dragomir.

Domnul State Dragomir este profesor de declamaţte la bietul Conservator de muzică din Iaşi.

Domnul Dragomir a ţinut examen cu elevii, şi precum este natural, profesorul publică în *Evenimentul* o dare de seamă despre acel examen—şi spune: „dimineaţa au fost *interogaţi* elevii din literatura dramatică".

Ast fel se află că profesorul de declamaţie este judecător de instrucţie; că judecătorul ia interogătoriul elevilor, cari ei, sunt elevi „din literatura dramatică".

❑ O pensie lunară de 262 lei, începînd de la 6 Martie 1911, a fost recunoscută văduvii şi minorilor regretatului dr. Al. Rudescu.

❑ O pensie de 766 lei lunar, a fost recunoscută doamnei Alexandrina G. Manu, văduva regretatului.

❑ Medalia serviciului credincios cl. I a fost conferită următorilor: G. Bălteanu, cantonist şef, Şipotele (Iaşi); I. Cososki, învăţător, Berceşti; T. Cotiugă, Şipotele; I. Doroftei, şeful secţiei jandarmi Jijia; N. Dumitriu, primarul comunei Plugari; N. Georgian, şef de birou la prefectura judeţului Iaşi; C. Iamandi, primarul comunei Coarnele Caprei; I. Ionescu, notar, Cepleniţa; Mardare Vasile, notar, Podul Iloaiei; Rotta Dumitru, învăţător, Ciurea; I. Toma, învăţător, Tomeşti; M. Voltuză, şef de birou, prefectura Iaşi; Narcis Babic, magazonier c. f., Florescu D., şef de tren; N. Simionescu, idem.

❑ **Ancheta meseriilor.**—Am arătat, că din partea Camerei de comerţ, s'a înaintat ancheta cerută şi privitoare pe meseriaşii industriali.

Din raportul d-lui secretar al Camerei de comerţ, ce a însoţit acea anchetă, culegem cîteva date interesante.

In totul s'au găsit ocupaţi 2443 lucrători, din care 271 bărbaţi majori, 1004 băeţi, 177 femei majore şi 692 fete.

Cea mai mare parte dintre aceşti lucrători sunt provizori.

Astfel la fabrica de zahar din Roman, sunt ocupaţi numai 233 lucrători stabili. In anumite luni, însă, această fabrică ocupă pînă la 900 lucrători.

La fabricele de cherestea, numărul lucrătorilor stabili s'a redus mult, din cauză că anul acesta şi tăierea pădurilor a fost redusă.

Aseminea se găseşte redus numărul lucrătorilor stabili de la mori, din cauza sfîrşitului de campanie pentru vechea recoltă.

Din rezultatul cercetărilor, se poate deci afirma, că abia 50 la sută dintre lucrători sunt stabili.

❑ Domnul locotenent Petru Manolescu din compania de pompieri din Iaşi a fost mutat în regimentul 8 de artilerie, iar la compania de pompieri a fost adus locotenentul în rezervă Leonida.

Ca măsură disciplinară a fost mutat d. căpitan Vasile Berescu, din regimentul 7 în reg. 10 Calaraşi.

❑ A apărut „Curierul Judiciar" anul XX No. 44, cu data de Duminică 12 Iunie.

❑ La 20 curent vor începe examenele de licenţă în filosofie. Candidaţi sînt d-nii Nechifor, Todicescu şi N. Andreescu.

❑ Direcţia generală a C. F. a înaintat astăzi universităţii din Iaşi, cărţile de legitimaţie ale studenţilor, pe baza cărora se vor bucura de o reducere de 50 la sută pe căile ferate.

❑ Rectorul Universităţii, obţinînd un concediu pe timp de 12 zile, afacerile vor fi girate de d. dr. Gabriel Socor.

❑ In programul de astă-seară Marţi 14 lunie, din noua grădină Trajan, al cinematografului Pathé-Frères, cuprinde între altele:

„RADGRUNE", mare piesă istorică cu o superbă inscenare, de artiştii comediei Franceze, şi anume: Ravet, Alexandre şi d ra Madeleine Roch.—Guvernanta, roman contimporan—O pereche model, scene comice—Creşterea şi cultura ciupercilor—Leontina neastîmpărată, comedie—Tîmpilă şi cinii dresaţi, scene comice de varieteu—Poznăşiile lui Prince, scene humoristice cu simpaticul actor—La Felahii din Egipet scene de etnografie însufleţită.—Miss Plume, comedie cu d-ra Mistinguett.—Noul număr din Pathé-Journal care cuprinde între altele:

Din călătoria pe Dunăre a M. Sale Regelui României. Regele soseşte la Brăila unde primarul oraşului îi oferă tradiţionala pîne şi sare—Concursuri aviatice în Franţa—Moda la Paris, pălăriile de dame—O paradă la New-York etc. etc.

Peste cîte-va zile: „Victimele alcoolului" cea mai reuşită piesă cinematografică, cea mai bogată inscenare, cea mai frumoasă dramă, constituind în acelaş timp cel mai energic rechizitoriu contra îngrozitorului flagel: beţia.

Pentru extrema reuşită a acestui subiect casa noastră Pathé-Frères a obţinut un premiu de la guvernul republicei Franceze şi adrese pline de elogii de la direcţia Azilului de alcoolici din Paris.

Intreaga desfăşurare „Victimele alcoolului" cuprinde două parţi mari de cinematograf, adică o jumătate din programul seral.

In curînd reapare Max Linder.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

DIVERSE

— Nicolae Garban, din Sculeni, fiind atins de boală mintală, era pus sub paza familiei. Reuşind ieri să se furişeze din casă, bolnavul merse într'un loc unde se afla un stog cu pae şi dete foc paelor; focul s'a comunicat şi la casă, care a ars cu desevîrşire.

— Maria Butnariu, fetiţă în etate de 6 ani, scăldîndu-se în iazul din comuna Buciumi, s'a înecat.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Aduce la cunoştinţa onor. clientele că cu începere de azi produsele fermelor şi viile proprii se vînd sub preţul pieţei deşi sunt superioare ca calitate şi anume:

	Kg. ½ Litrul
Brînză de vaci proaspătă	0.50
Lapte dulce proaspăt, analizat de on. serv. san.	0.25
oca	0.35
Caş gras de munte	1.10
Delicioasă brînză de munte nouă	1.40
Brînză de Brăila grasă	1.80
Excelentul unt pentru cafea, c'ai	5.00
Delicioasa smântână centrifugată	2.20
Unt de gătit proaspăt	3.00
Iaurt de oi cu castronul şi cu Kg.	
Gervais romînesc pachetul	0.50
Delicioasa urdă dulce	1.40
Zilnic ouă proaspete garantate	6.50 0/0
Caşcaval de penteleu	2 40
Adevarata grăsime de porc topită	2.20 kg.

Se găseşte zilnic fragi şi cireşe sub preţul pieţei.

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţuri populare începînd de la 0.60 litrul.

Pentru comenzile de vinuri de la 10 litruri în sus, făcute verbal sau prin o carte poştală adresată Debitului, se trimite la domiciliu. **Administraţia.**

Ultime INFORMAȚII

❑ **Domnul Tache Ionescu, care va sosi mîne Iași, va vizita clubul nostru din localitate, la orele 6 seara.**

❑ **Demisia d-lui A. D. Xenopol.**—D. A. D. Xenopol a scris acum două săptămîni d-lui Take Ionescu, anunțînd pe șeful partidului nostru, că din cauză că ideile sale sunt foarte de multe ori în discordanță cu ideile partidelor politice, d. Xenopol nu înțelege a fi un element de discordanță și de aceea a hotărît să se retragă din viața politică militantă.

Ziarele junimiste au brodat imediat fel de fel de fantazii pe tema demisiei d-lui Xenopol, relevînd, în special, două motive, ce ar fi determinat demisia: cearta d lui Xenopol cu d. Badareu și vederile, cu totul opuse partidului, pe care d. Xenopol le-ar avea în chestia evreiască.

Adevărul este, că între d. Xenopol și d. Badareu, relațiunile sunt tot atît de cordiale ca în trecut; iar în ce privește chestia evreiască, se va vedea imediat, ce păreri are d. A. D. Xenopol.

*

Ziarul conservator local, care a publicat prăpăstii în chestia demisiei d-lui Xenopol, a luat acum un interview profesorului universitar, și din răspunsurile date se va vedea și cauza demisiei d-lui Xenopol și ce gîndește d-sa în chestia evreiască.

In privința motivelor demisiei, iată ce a declarat d. Xenopol:

De mult vroiam să mă retrag cu totul din viața politică militantă, care nu este potrivită, nici cu caracterul, nici cu ocupațiile și nici cu năzuințele mele. Am, nu știu cum să'l calific, neajunsul sau meritul de a nu mă prea putea supune, disciplinei, cînd e vorba de idei, și prin urmare, sînt și eșii fi un element discordant în ori ce partid politic, care nu poate consta de cît din oameni disciplinați.

Pentru a nu încurca deci partidele politice mai mult de cît a le sluji, am găsit de cuviință a mă retrage. Ați avut un exemplu, în ținuta mea față cu chestia sinodală.

Au spus ziarele junimiste, că d. Xenopol a plecat din partid supărat pe d. Take Ionescu. Iată ce fel de supărat este:

De altfel țin să vă spun, că eu rămîn prietenul partidului conservator-democrat, —cum am fost totdeauna și sînt prietenul tuturor partidelor noastre politice, de și unele din ele au găsit de cuviință a mă dușmăni din cînd în cînd,—căci sînt prietenul și iubitorul neamului, care este împărțit spre binele lui, în aceste deosebite tabere.

Țin să vă mai spun că, pentru d. Take Ionescu am,—în special—o mare considerație, ca pentru unul din stîlpii „cei mai puternici" ai clădirei noastre politice.

In chestia evreească:

Mă deosebesc și de naționaliști, în unele priviri esențiale, bună oară *în modul cum ei înțeleg a duce lupta contra evreilor.*

❑ *Ciclul odios al vînzărilor-cumpărări în politică, inaugurat cu venirea la putere a asanatorilor—nu s'a terminat încă.*

O nouă vînzare—cumpărare a fost operată ieri în Iași. Ea s'a urmat între prefectul județului, cumpărător, și unii consilieri județeni—vînzători.

Prefectul județului, a cărui situație materială este desperată, a cerut de la delegația județeană să-i voteze un surplus de leafă, sub formă de diurnă, de 500 lei lunar și o indemnizare de 1500 lei anual d lui Victor Fara, secretarul județean.

Cum în delegația județiană se află doi liberali, domnii V. Speranță și sătianul Matei, ei au fost avertizați să nu se preteze la jocul prefectului.

N'au dat ascultare sfatului—ca și consilierii, cari, în afară de domnii I. Motăș și V, Dumbravă, au votat sporul de salar ca „recompensă pentru prefect"!

Prefectul, în ședință publică, a mulțumit delegației și consilierilor, promițînd că ei vor fi realeși, la alegerea din Iulie. Iar unii din consilieri au fost decorați pentru „meritele lor".

*

Partidul liberal din Iași a mai pățit una la fel, în vremuri, cu bravi consilieri județeni. După 12 ani de guvernămînt liberal, venise prefect la Iași Iancu Ventura și găsise un consiliu general liberal.

Doi din consilieri, N. Paraschivescu și defunctul Gheuca, propusese într'o ședință, ca potretul prefectului Ventura să fie așezat în sala consiliului — iar Gheuca, la o viitoare alegere, fu reales pronunțînd atunci celebra maximă:

— Doar n'are să aducă guvernul engleji să-i aleagă la Iași!

*

Purtarea celor din consiliu județean va avea urmare. Membrii clubului liberal din Iași vor fi convocați chiar zilele acestea, potrivit noilor statute, spre a se ocupa de chestie.

❑ Domnul maior Checais Iulius, din regimentul 13 Ștefan cel Mare, a fost delegat să facă parte din comisia examinatoare a elevilor școalei normale din Iași.

❑ **Populația ieșană a rămas foarte alarmată de declarațiile făcute în ședința consiliului de igienă, că apa de la Timișești conține legiuni de microbi și că, pînă la analiză definitivă ce se va face apelor, apa urmează a fi fiartă pentru a putea fi bătută fără grijă.**

Administrația comunală are datoria să publice, după sfaturile ce va avea de la specialiști, dacă apa de Timișești trebue fiartă sau nu.

❑ *Indată după vidarea conflictului Sinodal, d. A. D. Xenopol va întreprinde o campanie pentru desființarea Monahismului și Episcopatelor.*

❑ Revizorul școlar al județului Iași, a fost însărcinat să presideze comisia examinatoare a absolventelor școalei de menaj „Procopie Florescu" din Tătușești.

❑ Mărfurile firmei falite Schnürer fiul, au fost vîndute ieri cu 91.100 lei d-lui Moisescu, proprietarul Luvrului din București.

Tribunalul va omologa această vînzare, ca și acea a mărfurilor lui Dresner.

❑ **Examen de docență.**—La 15 c. va începe examenul de docență în specialitatea oftalmologiei, la facultatea de medicină din Iași. Candidat este medicul maior Sava Goiu, șeful infirmeriei de la Frumoasa.

Președintele comisiei examinatoare, d. profesor Socor a demisionat ieri telegrafiic. Restul comisiei se compune din domnii profesori: L. Sculi, V. Bejan și Juvara din partea facultății; C. Tiron din partea ministerului.

In locul profesorului Socor, va fi numit d. prof. Negel.

❑ Revistele germane *„Die Woche"* și *„Leipziger Ilustrierte Zeitung"*, au însărcinat pe d. profesor D. Gusti să scrie articole despre activitatea universității din Iași, de la înființarea ei și pînă astăzi.

Articolele vor fi publicate cu ocazia jubileului universității și vor conținea multe clișee fotografice.

❑ D. Nicolae Spiridon Dobrovici și-a înaintat demisia de la Cercul comercial și industrial din Iași, unde figura și ca secretar.

Ca motiv al demisiei, d. Dobrovici dă faptul că președintele, d. N. V. Ștefăniu, se ocupă mai mult de interese personale.

❑ Mîine are loc sărbarea de închiderea anului școlar, la școala profesională Sf. Sava.

❑ Ministerul de domenii a cedat un teren de 50 hectare, de pe moșia Ezereni, care va servi pentru studiile practice ale elevilor ce vor urma școala superioară de agricultură, ce urmează a fi înființată de la 1 Octombrie, pe lîngă facultatea de științi din Iași.

❑ **Curtea de vacanță.** — Pe timpul vacanței mari, Curtea de Apel din Iași se vacompune din domnii; C. Buzdugan, președinte; C. Grigoriu și I. C. Corjescu, consilieri.

❑ **Crimă.**—Femeea Elena Pănuleț din Cotnari, fiind în ceartă cu soțul ei, Constantin, a aplicat acestuia, pe cînd dormea, cîte-va lovituri de topor în cap—omorîndu-l.

❑ **Accident.**—Doamna Zamfira Penel, profesoară la școala profesională de fete din Iași, soția artistului C. B. Penel, a căzut victima unui accident.

Urcîndu se în copac ca să rupă nuci, d-na Penel, aflîndu-se la o înălțime mai mare a copacului, a alunecat căzînd jos. In cădere și a rupt două coaste și a fost internată în spital.

Facem urări pentru grabnica însănătoșare ai d nei Penel.

❑ **Judiciare.** — Camera de punere sub acuzare, primind apelul procurorului și respingînd pe acel al lui I. Ch. Dresne, a rădicat cvantumul cauției, pentru eliberarea provizorie a acestuia de la 10 mii la 60 mii lei.

— La secția I-a a tribunalului se judecă astăzi procesul bandei de hoți de cai, în fruntea cărora se află vestitul Bogonos și primarul comunei Poeni.

Hoții furau cai și alte vite, iar primarul dădea bilete de proviniență.

— La s. I a Curții se judecă paritatea în procesul falimentului fraudulos în care sunt implicați Wechsler și Teiler din Bărlad.

❑ ***Orice anunțuri și abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce privește administrația acestui ziar.***

Liceul „Particular"

Strada Mitropoliei 10,—Iași

Se aduce la cunoștință că în timpul vacanței, 1 Iulie—1 Septembrie a.c. la Liceul particular din localitate se vor ținea cursuri de pregătire pentru examenele generale din Septembrie, pentru corigență, școli speciale, examene de bursă și de admitere în școlile secundare.

Pentru informații a se adresa la Cancelaria liceului, în fiecare zi între orele 3—5 p. m.

Direcțiunea

Ultima oră

Bucureşti 14 Iunie

LOTERIA

Bucureşti.—Astă-zi s'a efectuat tragerea clasei I a Loteriei Statului Romîn.

Au căştigat:

1000 lei plus premiul de **40,000** lei No. **23,103**.

20,000 lei No. 54896.

5,000 lei No, 23641.

2,000 lei No. 9197.

500 lei No. 26619, 48608.

300 lei No. 8, 217, 3613, 9459, 20460.

200 lei 6735, 22675, 24733, 50985 5222.

150 lei No. 957, 6165, 23485, 25309 27270, 42807, 7078, 50300, 57041, 2245 17402, 23801, 29229, 31607, 33122, 44236 53544, 56223, 16660, 22332, 35539, 35894 5078.

Furtul de la Arsenalul armatei

Bucureşti.—La Arsenalul armatei, s'a descoperit un mare furt de arme.

Se zice că aceste arme au fost expediate în Albania, pentru a servi mişcărei revoluţionare.

S'a deschis o severă anchetă.

Rep ezentanţiile de gală în onoarea reprezentanţilor străini

Londra.—Astă seară, Regele, Regina şi reprezentanţii străini, care se aflau la Londra, au asistat la o reprezentaţie de gală la operă.

Suveranii au sosit la ora 8 jum. fiind întimpinaţi de imnul „God save the King".

S'a jucat: „Aida". Actul al 2, seena a 2, Romeo şi Ju'ieta, actual a 2 şi un balet rus.

Demisia cabinetului Monis, primită. Constituirea noului cabinet

Paris.—Preşedintele Fallières, a oferit d-lui Caillaux, să constitue cabinetul D. Caillaux, va da răspuns în cursul zilei. Se crede că d-nii Delcassé, Pains şi Messiny, vor păstra portofoliile lor; asemeni că departamentul justiţiei va fi oferit d-lui Cruppi, iar externele d-lui Bourgeois, sau d-lui Poincarré ori de Selves. Răsboiul d-lui Etienue.

O declaraţie a unui leader radical în chestia constituantei

Tîrnova.—D. Tsanoffi unul din leaderii radicali, într'un discurs, care cuprindea pasagii foarte violente, a încercat să demonstreze că faptul deschiderei adunărei constituante de către rege, e contrar spiritului şi dispoziţiunilor constituţiei.

Mai declară, că actualul guvern, a venit la putere prin voinţa regelui, care avea nevoe de majoritate în adunare şi deci, coaliţia nu poate fi durabilă.

Judecata de la Sinod

Noile declaraţii ale martorului Băjescu-Oardă

Bucureşti.—Şedinţa de aseară a Sinodului a fost consacrată, în întregime apărărerei ce şi-a desvoltat I. P. S. S. Mitropolitul Primat.

Timp de mai bine de două ore, Mitropolitul Primat a încercat să răspundă la toate învinuirele ce i s'au adus şi să analizeze dovezile prezintate.

La ora 8 seara sedinţa s'a ridicat anunţîndu se c a viitoare pentru azi la orele 5 p. m.

*

In capela Mitropoliei comisiunea celor trei arhierei, aleasă de Sinod, a continuat azi dimineaţa ascultarea martorilor.

Cel dintăi urma să fie ascultat martorul Băjescu-Oardă, La orele 9 şi un sfert a sosit Mitropolitul Primat.

Curînd a sosit aci şi d. Mitilineu prefectul de poliţie.

Prefectul a întrebat pe d. Băjescu-Oardă, dacă are arme asupra sa.

Băjescu a răspuns, că ameninţat, s'a văzut silit să poarte un revolver.

D-sa îl înmănă Prefectului, cari îi spune să vie la ora 1 jum. la Prefectura de poliţie, pentru a-şi relua arma.

D. Băjescu Oardă prezintă certificatul de moralitate, apoi cere voie să stea pe scaun, de oare ce e suferind.

Comisiunea 'i admite aceasta.

Mitropolitul Primat cere să se citească un raport adus de d Mitilineu, cu privire la Băjescu.

Se citeşte acest raport, în care se spune, că Băjescu, care este şi artist, anunţase o reprezentaţie la Ploeşti, care însă nu avu loc, din cauză că Băjescu se 'mbolnăvise. Banii încasaţi pentru biletele vîndute, au fost restituiţi.

*

Urmează un incident vehement.

Mitropolitul Primat, cere să se renunţe la ascultarea lui Băjescu. Comisiunea refuză această cerere a Mitropolitului, zicînd că sinodul a hotărît ca acest martur, să fie ascultat.

In urma acestui răspuns, Mitropolitul cu bruscheţă, zice:

— „Eu nu pot asculta pe un escroc şi părăsesc sala".

In adevăr mitropolitul Primat, părăseşte capela.

*

După plecarea Mitropolitului Primat, comisiunea procede la ascultarea d-lui Băjescu-Oardă.

Episcopul de Roman, întreabă pe martur, dacă în adevăr dînsul a scris scrisoarea, care a fost cetită eri.

Băjescu.—„Da, şi îmi asum întreaga răspundere".

Martorul arată apoi împrejurările în care a aflat cuprinsul scrisoarei.

Cu privire la legăturile presupuse între Mitropolitul Primat şi Olimpia Vasilescu, martorul spune:

— „In luna Mai ne-am găsit împreună cu mai mulţi preoţi, la restaurantul Mura din Capitală. Aci preotul Luculescu a comunicat, că Olimpia însăşi a spus soţiei sale, că este amanta Mitropolitului şi se mîndreşte cu aceasta."

Martorul adaugă, că preotul Luculescu n'a spus adevărul, cînd în faţa Sinodului a tăgăduit aceasta.

Pentru a dovedi aceasta, martorul invoacă o nouă declaraţie a preotului Luculescu.

— „Intr'o zi — spune martorul — m'am găsit la restaurantul Mura, unde se aflau adunaţi numeroşi preoţi din Craiova, veniţi pentru consistoriu.

La o masă vecină, şedeau preoţii Demetrescu şi Luculescu. Se afla şi preotul Vasilescu, autorul cererei de dare în judecată a Mitropolitului Primat.

Preotul Demetrescu, adresîndu se lui Vasilescu, îl felicită de iniţiativa luată, pentru a restabili prestigiul în biserică. Preotul Luculescu interveni în discuţie şi felicitînd deaseminea pe Vasilescu, zise:

— „Eu sunt preotul Ilie, care n'are teologie, cînd însă îl voi înhaţa pe Mitropolitul Primat, apoi îl fac harcea-parcea".

*

Martorul întrebat ce ştie despre Tudorică Ionescu, afirmă că acesta n'a fost pus la cale de preotul Vasilescu. De altfel Tudorică Ionescu, a făcut în diferite rînduri cunoscutele declaraţiuni.

*

Episcopul de Roman, adresîndu-se marturului, îl întreabă dacă ştie că Olimpia a fost împreună cu Mitropolitul Primat.

D. Băjescu-Oardă răspunde că ştie aceasta.

— „Olimpia — spune martorul — a fost văzută la Sibiu de domnişoarele Popescu, din şoseaua Basarab 97.

Olimpia vorbind cu aceste domnişoare, le-a spus că a fost la Paris, împreună cu Mitropolitul Primat".

*

Mitropolitul Primat revine în sală, şi adresîndu-se comisiunei, cercetează dacă a plecat Băjescu, apoi spune:

— „Mi-aţi făcut cinstea, să mă rechiemaţi?

— „Am trimis pe un copil după I. P. S. V."—răspunde unul dintre membrii comisiunei.

*

Mitropolitul Primat se enervează din nou.

Protestează că şedinţele nu sunt secrete, de oare-ce în ziare au apărut dări de seamă despre depoziţiile marturilor.

Cere să se înfiinţeze o strajă în jurul Capelei şi a Sinodului, pentru ca nimic să nu transpire.

*

Pînă la oră 12, a continuat ascultarea martorului Băjescu.

Conjuraţii portughezi se înarmează şi se înrolează voluntari

Paris. — Din Madrid vine ştirea, că poliţia a confiscat pe bordul vasului „Gemmon" sosit din Corcubion, din Villagorcia, 200 lăzi cu puşti şi 4000 lăzi cu cartuşe, destinate conjuraţilor portughezi. Ziarul „Liberal", pretinde că conjuraţii înrolează ţărani spaniali.

LA UNGHENI

Se închiriază **UN LOCAL DE RESTAURANT** pentru sezonul curent.

A se adresa la d. Simeon D. Ciulei comerciant Ungheni.

EPITROPIA GENERALA

a

Casei spitalelor şi ospiciilor

Sft. Spiridon din Iaşi

Face cunoscut că în ziua de 17 Iunie 1911 oarele 10—12 dim. se va ţinea în camera acestei Epitropii, licitaţie publică prin oferte sigilate pentru furnizarea materialelor de pînzeturi şi altele notate mai jos necesare spitalelor acestei case şi anume:

4000 metri pînză de bumbac fire resucite de 85 cm. lată.

2500 metri pînză de Americă de 85 cm. lată.

1000 metri pînză flanc barchet alb de 80 cm. lată.

1000 metri pînză flanc barchet alb de 80 cm. lat.

1200 metri de hasa de 90 cm. lată.

400 metri materie grade livre de 80 cm. lată.

500 metri flanc barchet colorat de 80 cm. lat.

100 bucăţi cergi de lînă de 140 cm. pe 220 cm. sere, cu iniţialele E. S. S. cusute, speciale.

1000 bucăţi şervete de olandă de 60 | 85 cm.

1000 metri olandă de 80 cm. lată.

400 metri materie ţesută alb cu negru în loc de doc, pentru haine de 115 cm. lată.

300 metri postav melange de 138 cm. lat.

150 metri postav albastru de 138 cm. lat.

Concurenţii sunt învitaţi a se prezenta în acea zi însoţiţi de o garanţie provizorie de 1000 lei în numerar sau efecte publice pentru materialele de pînzături şi celelalte, cunoscînd că garanţia definitivă va fi de 10% asupra sumei resultată la licitaţie.

Licitaţia se va ţinea conform art. 72—83 din legea comptabilităţei generale a statului.

Licitaţia se va face în parte sau în total după aprecierea Epitropiei.

Condiţiunele şi orice alte informaţiuni, se pot vedea şi lua în orice zi de lucru la serviciul Administrativ din cancelaria Epitropiei.

No. 04121 4 Iunie 1911

IMPORTANT

In cancelaria baroului avocaţilor din Iaşi se pot scrie ori-ce acte cu cu o maşină de scris „Yost" recunoscută de cea mai perfectă din toate maşinele de scris.

D-nii avocaţi cari ar dori să li se scrie acte cu maşina de scris vor bine voi a se adresa în cancelaria baroului.

Pagina scrisă 50 bani, copia paginei 25 bani.

Clinica BOALELOR DE OCHI

Dr. C. MICLESCU

OCULIST OPERATOR

S'A MUTAT str. Ştefan cel Mare No. 6

Casele magaziei Kahane Succesor

— *Consult. 3—6 p. m.* —

INŞTIINŢARE

Sub-semnatul aduc la cunoştiinţa d-lor fabricanţi de apă gazoase, minerale, consumatori de bere, că am primit reprezentanţa pentru vînzarea acidului carbonic de la **Uzina Dumbrăveni**.

Se pot găsi tuburi, cu preţurile cele mai convenabile, la ori-ce oră din zi, în depozitul meu din **Strada Ghica-Vodă 32.**

MORITZ STERN

Dr. Susana Wexler-Grossi

BOLI DE FEMEI—FACERI

— *Iaşi, str. Anastasie Panu No. 43* —

De inchiriat în strada Apeduc No. 18 un apartament de locuinţă compus din 3 ooăi mari cu bucătărie toate în etaj cu balcon la stradă. Chiria anuală 750 lei.

Local de Fabrică de vănzare

Local construit în 1910, solid şi după ultimele cerinţi hgienice, în str. Bucşinescu No. 12.

A se adresa la d. Moritz Rechler, fabrica de Ciorapi şi Tricotage.

Localul a fost construit pentru o fabrică de Uleiu.

Băile OGLINZI

20% reducere vor beneficia vizitatorii Băilor de la 1 pînă la 15 Iunie şi de la 10 August pînă la 15 Septembrie.

Hotelier şi Restaurator

M. PETERSIL

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală romînă din 1906. **BYRRH** — de Vînzare 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Peste 600 doamne bogate — BRILLAGES 1 m. de bucăt. LEI NOUĂ 0f30c.

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui
L. Schlesinger Berlin 18

Maym. GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. Les 100 mèt. 6f.

Cereți numai:
Parfumul și Eau de Cologne Superioare
A. RALLET & Co. — MOSCOVA
Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
5 Medalii, Diplome
și alte recompense
Eau de Cologne
A. RALLET & Co.
Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, inlocuind cu totul esențele
De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.
Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai răspîndit ziar din Moldova
Primește anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III și IV-a
Se primesc și inserții la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Magazinul comertului in rate
— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —
Pune la dispoziția onor. public un mare
Depozit de Mașini de cusut
pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor
Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.
BICICLETE
Puch și Dürkopp
Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.
Mobile, Pendule, Căruioare și ori-ce accesorii

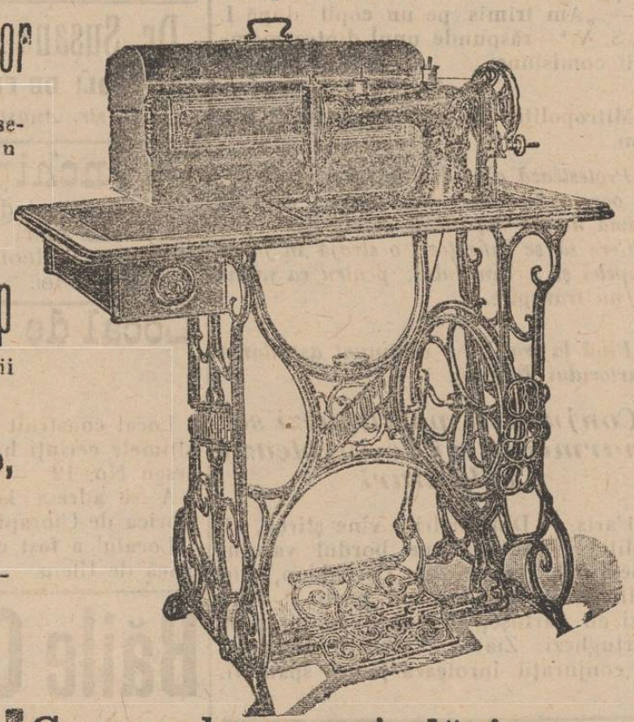

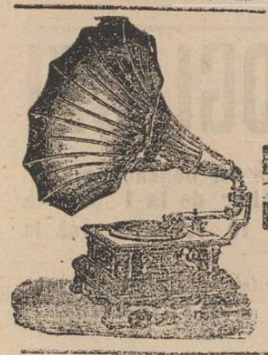

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice
Ioan Werner
FURNISORUL CURȚII REGALE
IAȘI

Coridina. Remediu radical contra bătăturilor și monturilor la picioare.
Sticluța 1 leu.

Menthol'na. *Remediu contra guturaiului.* Prizînd cîte-va ori din acest praf, are proprietatea de a distruge microbii ce se introduc în nas și fac iritația pielitei mucoase, se evită propagarea la piept a guturaiului care face atîtea neajunsuri.
Costul cutioarei 50 b.

Dentol elixir, pastă, praf. Tot ce toate fi mai higienic în toaleta gurei, desinfectează și curăță dantura și prevîntîmpină ori ce dureri și boale de gură și dinți.
Pasta 1.25 b. *Elixirul 2 lei sticla.* *Praful 1 leu 50 b.*

5 ani de succes 5
Grădina Trajan
In fiecare seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.
Începutul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică și sărbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Fondată în anul 1858
Sucursala stabilită în România de la anul 1869.
Fonduri de garanție peste 200 milioane
Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.
LEI 7,142.000
Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.
Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.
Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78
Soc. Ancora încheie asigurări;
a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.
b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.
c) Caz de deces, cum și
Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.
Condițiuni de asigurare extrem de liberale.
Direcțiunea pentru Romînia, București.
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

Astazi
Tragerea clasei I-a
IUNIE 14 (27) MARȚI
Cumpărați deci de urgență ultimele lozuri norocoase:
1/8 loz numai lei 1.50
1/4 Lei 3. 1/2 Lei 6. 1/1 Lei 12.
Cel mai mare câștig al acestei loterii evtl.:
Lei 900.000
ROB. TH. SCHRÖDER
Casă fondată în 1870
IAȘI
Str. Stefan cel Mare No. 8
Centrala: Calea Victoriei 106 **București.**
Sucursale: Calea Griviței 96, Str. Lipscani 71; **Brăila:** Piața Sft. Archangheli (casa Ralli); **Craiova:** Unirii 69; **Galați:** Domnească 14; **Ploești:** Str. Basarabilor 1.

Fabrica de OGLINZI
ISRAEL BERGHER - IASI
Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910
Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, picturate, legate în metale pentru clădiri și mobile.
Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.
Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.
Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

Tipografia H. Goldner, Iași Str. Mîrzescu No. 17 — Instalațiune cu motoare electrice executata de Ioban Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași str. Păcurari No. 17

Ultime INFORMAȚII

❑ **In chestia sporirei salarului prefectului de județ. aflăm astăzi lucruri extrem de delicate.**

După cum declară d. Al. Veiciu, președintele consiliului general al județului, prefectul a intervenit la el, implorîndu-l să stăruе pentru votarea sporului de 6000 lei anual, obligîndu-se el, prefectul, să renunțe în ședință, la acel spor, pe care l cere numai ca parte morală: adică să poată arata ministrului, că conduce treburile județului cu atîta competință, că a primit recunoaștere și recompensă de la un consiliu general, care aproape, în întregul seu, se compune din adversari politici.

Domnul Veiciu a comunicat consilierilor dorința și obligația prefectului și consiliul in afară de d-nii I. N. Motăș și V. Dumbravă ar acceptat o oferta.

In ședința în care consiliul a votat sporirea salarului, prefectul in loc să fi făcut declarația de renunțare, a aceeptat-o, declarînd din contra, că, drept recunoștință pentru că-i s'a dat un plus de 500 lei lunar, va stărui ca acei consilieri, cari au votat „recompensa", să fie realeși consilieri—sub scutul guvernului.

Iată un prefect, care n'are de cît o ieșire din impasul în care se află: să demisioneze.

❑ **Apa de la Timișești.**—*Medicul primar al orașului, a înaintat azi administrației comunale o nouă adresă, prin care arată desideratul consiliului de higienă, cu privire la apa de Timișești.*

Medicul primar mai arată, că apa devine din ce în ce mai rea, din punctul de vedere bactereologic, așa că "populația este amenințată. Pericolul dévine și mai mare, cînd ne gîndim, că primejdia holerei nu e exclusă.

Asupra cauzelor, ce produc infectarea apei, medicul primar crede, că trebue atribuită lipsei de supraveghiere a reparațiunilor ce se fac la conducte.

Medicul primar cere cu stăruință, aplicarea tuturor măsurilor indicate de consiliul de higienă, în ultima sa ședință.

❑ *Alaltă-seară s'a făcut acasă la d. Take Ionescu experimentarea mașinei de vot... Experiența a dat rezultate foarte mulțumitoare.*

Mai multe sute de persoane au asistat la această experiență care a fost un prilej pentru membrii partidului nostru, ca să-și manifesteze din nou dragostea și devotamentul lor față de iubitul nostru șef.

D. Take Ionescu a îndemnat pe amicii noștri la luptă înainte, căci în curînd triumful va fi al nostru.

❑ ***Junimiștii pretind, că Banca Națională n'ar fi fost legal constituită.***

In procesul ce se urmează înaintea tribunalului Ilfov, între primăria Capitalei și noua societate de tramvai, primăria a rîdicat, la pledaria în fond a chestiei, excepția, că societatea nu poate sta în judecată, întru cît ea nu a fost constituită potrivit prevederilor codului de comerț.

Tot astfel este constituită și Banca Națională, din care cauză guvernul proiectează să-i retragă concesia.

Liberalii fruntași au adus planul guvernului — mai drept al d-lui Marghiloman — la cunoștința Regelui, cerînd Suveranului să intervie, ca Banca să nu fie dată judecății.

Domnul Marghiloman a declarat, că se va retrage din guvern, dacă nu va fi lasat să facă zile amare liberalilor pe tema ilegalei constituiri a Băncii.

*

Banca Națională s'a opus și la constituirea „Băncii Iașului", după prevederile condicei comerciale. Numai după ce avocații V. Dimitriu și Pandele Zamfirescu, aratară că constituirea, așa cum o vrea Banca Națională, ar fi ilegală, s'a admis constituirea legală a Băncii Iașului.

❑ *Domnul Take Ionescu va pleca Duminică, 19 c. la Londra și de acolo la Aix les Bains. Șeful partidului nostru se va întoarce în țară în Septembrie.*

❑ Mai mulți infirmieri din direcția C. F. R. în frunte cu d. Kremmer, inginer șef, au vizitat zilele acestea biurourile gării locale în vederea instalării luminei electrice.

Lucrările de instalare vor începe în curînd și peste două luni vor fi terminate.

❑ De la 1—15 a lunei, au fost în oraș 11 cazuri mortale de gastro-enterită.

❑ După cum am anunțat, alegerea pentru Camera de Comerciu, va fi prezidată de d. Hipolit Mîrzescu. D-sa va fi azistat de doi secretari, aleși dintre cei mai tineri alegători, cari se vor afla la biroul electoral.

Se votează numai la Primărie. Alegerea va începe la ora 9 dimineață și va continua pînă la ora 4 după prînz.

Cel mult a doua zi, dosarul alegerei se trimite ministerului de comerciu, care, după ce expiră terminul de 15 zile de contestare, aprobă sau anulează alegerea.

❑ Știm cine—publică în ziarul liberul local, în numărul său de ieri seara, o știre care, chiar dacă ar fi fost zeuită cu caractere și mai mari de cît 14 cicero—încă nu ne ar fi speriat.

Se denunță — știm cine denunță—că „deosebitele cercuri ale societății romînești" sunt „dureros impresionate" „de extrema toleranță de care se bucură colaboratorul nostru Rodion"—în redacția noastră.

Altă treabă n'au—după credința știm a cui—„deosebitele cercuri". Mai departe se denunță—știm cine—că același colaborator, care „a știut să impresioneze dureros deosebitele cercuri", „aruncă neomenii asupra unui filo-romîn ca d-rul Lueger".

S'ar părea, după spusele denunțătorului, că fostul primar al Vienei trăește încă, căci altmintreli ar fi putut spune „asupra memoriei lui Lueger".

Nu pentru a lua apararea colaboratorului nostru, nici mai ales, pentru a polemiza cu denunțător, ci numai pentru a invedera caracterul denunțătorului, am dori să ni se arăte cînd și cum a fost atacată memoria lui Lueger.

Rodion a scris, la rubrica sa, în numărul nostru de Duminică, un articol intitulat Lueger-Marș.

Articolul stabilește o comparație între trecut și prezent; din trecut se reproduce, după o carte recentă, a unei aderente a fostului stăpîn al Vienei, mirarea ce și-o exprimase, acum mai mulți ani, un tînăr care, fluerînd marșul Lueger și întrebînd—pe autoarea cărții acum apărută, cunoști acest marș?—nu primi răspuns și rămase mirat de acel fapt extra-ordinar.

Atunci era vremea de aur a lui Lueger—acum partidul său a căzut—compară Rodion.

La—știm cine—astea se numesc „neomenii", cari „au impresionat dureros osebitele cercuri" și deci, știm cine, caracter delicat, denunță faptul.. prefectului de poliție,

In ce privește afirmarea denunțătorului, că Rodion—denunțatul—ar fi scris pentru sau contra conflictului Sinodal—asta n'o crede nici denunțătorul, cu care—în treacăt fie zis—nu vom polemiza —fiind că n'avem gust.

❑ **Contrabandă vamală.** — Ministrul de industrie a constatat, că unele fabrici de postav din țară, cari introduc oleină pentru fabricarea postavului întrebuințează această materie pentru fabricarea săpunului.

Pentru oleină se acordă scutire de vamă, pentru săpun nu se acordă, întru cît se fabrică în țară.

D-nii Arabolu, inspector vamal și d. Chintescu, inspector industrial, au făcut anchetă la acele fabrici și au constatat fraudă.

Ministerul de finanțe va amenda pe patronii acelor fabrici pentru că au contravenit la dispozițiile legei vamale.

❑ Astă noapte a fost panică mare la gara Iași. In toiul nopței, la orele 2, funcționarii, cari locuesc la gară, sau erau de serviciu, fură treziți de semnale alarmă.

Cercetîndu-se cazul, se află că funcționarul Petre Șerbănescu, sub șef de depou, venind la gară în stare de oboseală, se urcă pe mașina de rezervă ce stătea pe linie—și dă drumul semnalelor de alarmă.

Șerbănescu, care a căutat să fugă a fost prins și dus să se liniștească.

Se anchetează.

❑ **Excursiunea elevilor clasa VI-a M. R. a Liceului „Național".**—In urma inițiativei d-lui profesor de șt. fizico-chime, M. Țilenschi, elevii clasei VI-a modernă și reală a liceul Național au plecat în excursiune în ziua de 10 Iunie, spre a vizita Hîrlăul, carierele de piatră din Deleni și fabrica de sticlă „Corona" din Maxut.

In gara Hîrlău, excursioniștii au fost întimpinați de autoritățile locale, apoi intonînd diferite cîntece au plecat spre oraș, conduși de d: T. C. Zaharia, directorul școalei de băeți din localitate. Ajunși la grădina publică, elevii luară masa, ce li se pregătise de simpaticul primar al Hîrlăului, d. C. Deleanu. După masă excursioniștii au vizitat carierele de piatră din Deleni, unde d-nii profesori Țilenschi și V. Popescu, au dat elevilor explicațiile cuvenite. După vizitarea carierelor, elevii se întoarseră în oraș, unde se fotografiară împreună cu autoritățile. Seara, elevii s'au adunat la grădină, unde au petrecut pînă tîrziu, cînd fură conduși la gazdele pregătite.

A doua zi, la orele 7 jum., excursioniștii se îndreptară spre fabrica de sticlă, întovărășiți de d-nii I. Crudu C. Deleanu și T. C. Zaharia.

La fabrică d. Lugas, directorul și d. Baidaf, au însoțit pe vizitatori dîndu-le lămuririle necesare. După vizitare excursioniștii au fost invitați la o masă oferită de direcția fabricei.

D. profesor Țilenschi a mulțumit pentru frumoasa primire ce li s'a făcut și a închinat în sănătatea administrației comunei Hîrlău și personalului fabricei. Au vorbit apoi d-nii Crudu și Deleanu, care au arătat foloasele excursiunilor și bucuria simțită văzînd că, elevii liceului „Național" sunt în mijlocul lor, reamintindu-le frumoasa viață de școlar; închină în sănătatea profesorilor și elevilor.

Elevii întonară mai multe cîntece, după care, salutînd personalul fabricei se îndreptară spre gara Hîrlău, plecînd îndărăt la Iași.

❑ O comisiune numită de societatea romînă de gimnastică și sport, compusă din d-nii Teodoreanu, Vioresku și Berescu, pleacă mîine la Ungheni pentru a supraveghea diferite instalațiuni, în interesul vizitatorilor acestei stațiuni balneare.

❑ Consiliul comunal va fi convocat pentru Vineri ora 5 p. m.,

❑ Pictorul Mirea a sosit în Iași și a început de astă-zi se retușeze cele 2 tablouri murale, din sala pașilor perduți a universității,

❑ Eri după amează a avut loc la seminarul pedagogic universitar serbarea școlară de finele anului.

❑ Comercianții din județ, alegători pentru Camera de Comerț, au fost convocați în diferite plăși, în vederea alegerei pentru Camera de Comerț.

Prefectul județului va căuta să întrebuințeze toate mijloacele, pentru a sili pe comercianți, să voteze pe candidații guvernamentali.

❑ Academia romînă face cunoscut Universității noastre că, în Septembrie, va avea loc la Iași, concursul pentru acordarea unei burse din fondul Adamachi, pentru studiul Geologiei la Paris. Bursa se va acorda pe timp de 2 ani, cu începere de la 1 Octombrie viitor și va fi de 300 lei lunar.

Concursul se va ținea la 12 Septembrie. Inscrierile se vor adresa pînă în seara de 9 Septembrie, decanului facultății de științi.

Concursul se va ținea asupra materiilor din programul de licență în științi naturale și limba franceză.

Se vor da: două probe scrise, una practică și un examen oral.

❑ In ziua de 17 Iunie se va continua examenul de docență în specialitatea dreptului civil, pe care-l trece d. P. Dragomirescu, doctor în drept de la Paris, la universitatea noastră. In seara de 16, se va fixa candidatului subiectul asupra căruia urmează a vorbi a doua zi.

❑ **Tribunalul de vacanță.**—In timpul vacanței mari, tribunalul Iași va fi compus precum urmează:

Președinți: de la 1—23 Iulie inclusiv, d. D. I. Diaconescu; de la 24 Iulie la 13 August inclusiv, d. Iulian Teodorescu; de la 14—31 August, d. Vespasian Erbiceanu.

Membri de ședință: de la 1—10 Iulie, d. Gr. Demetrescu; de da 11—21 Iulie, d. H. Mîrzescu; de la 22—31 Iulie, d. Gr. N. Suțu; de la 1—10 August, d. Alfred Vinkler; de la 11—21 August, d. D. Volanschi și de la 22—31 August, d. D. Cihodariu.

❑ **Gimnastică Suedeză.**— Mai mulți maeștri de gimnastică au adresat Ministerului de instrucție următoarea adresă:

„In urma cursurilor ținute în vara anului 1909—1910, privitoare la popularizarea sistemei de gimnastică suedeză și mai ales a conferințelor ținute cu această ocaziune, căpătasem cu toții convingerea că numita sistemă este singura și cea mai proprie școalelor.

In acest scop s'a și întocmit un manual îndrumător, imprimat chiar de casa școalelor, pentru ca aplicațiunea sistemei, să poată fi călăuzită cu mai mult succes, iar în vara anului 1910, s'a convocat o comisiune compusă din d-nii N. Velescu, D. Ionescu și I. Bucovineanu, sub președinția d-lui secretar general, spre a se indica aparatele și desemna sculele ce au nevoe de aceste accesorii.

Numita comisiune a fost convocată în urma ordinului No. 22392 din 23 Iunie 1910, semnat de casa școalelor.

In acest ordin se hotărește ca aparatele pentru școalele secundare din țară, să fie exclusiv suedeze, — desemnîndu-se și școalele unde să se trimată.

Acum însă, ne pomenim cu niște aparate cu totul contrarii dispozițiunelor luate.

Maeștrii de gimnastică, adaugă că aparatele trimise au chiar o înrîurire defavorabilă asupra desvoltărei copiilor.

❑ **Scolare.**— Următorii învățători și învățătoare vor fi trimiși la Azilul „Elena Doamna" din București și la școala normală din C. Lung, pentru a se specializa în cursul lucrului manual:

Invățătoarele: Maria Antonescu, de la Copou, pentru țesătorie, Eugenia Ștefănescu de la Tăutești pentru țesătorie și croitorie, Eugenie Mardare de la Poeni, țesătorie; Eliza Vasiliu de la Chișcăreni, țesătorie; și învățătorii: Ion Tanase, de la Vlădeni pentru împletituri de pae; S. Ibănescu, de la Piciorul Lupului pentru împletituri de mlajă; N. Munteanu de la Sorca, Mihai Popovici de la Cucuteni, Gr. Racoviță de la Fîntînele, C. Dimitriiu de la Brăești, Gavril Mihailescu de la Horlești, Vasile Negoiță de la Totoești, Gh. Mileș de la Lungani, S. Rocu de la Miroslava, și Const. Laurescu de la Serieni — toți pentru a se specilaiza în împletituri de pae și mlajă.

Acești învățători și învățătoare vor pleca din Iași în seara zilei de 26 Iunie și vor lua parte la cursuri pînă la 31 Iulie cînd se face închiderea oficială de cursuri.

Invățătorii sunt obligați a-și aduce pe lîngă rufărie, lingeria patului și pătura de învelit și paele necesare pentru împletituri. Ministerul nu le pune la dispoziție de cît biletele de liber parcurs.

❑ **Judiciare.** — Domnul G. Rosseti Rosnovanu, fusese sub consiliu judiciar în anul 1883 cînd avea 18 ani. Acum cere să-i se ridice consiliul. Tribunalul în baza părerilor emise de consiliul de familie a respins cererea.

Sentința a fost apelată de d. Rosnovanu și afacerea se judecă astă-zi la s. II a Curței, pledînd d. Matei Cantacuzino, pentru apelant și domnii Take Ionescu și Vespesian Pella, pentru intervienienta Adela Kogălniceanu, mama apelantului.

— Curtea, din cauza procedurei incomplecte, n'a putut judeca ieri paritatea în procesul falimentului fraudulos Wechsler din Bîrlad.

— In procesul hoților de vite, care s'a judecat ieri la s. I-a a tribunalului, s'au luat interogatoriile inculpaților, ascultîndu-se și martorii.

In urmă, asupra cererei făcută de Nacu, primarul comunei Poeni și Bogonos, șeful bandei de hoți, de a li se admite martori, continuarea a fost amînată pentru 6 Iulie.

— Ziare din București anunță că recursul pe care l'a făcut d. A. C. Cuza în chestia primirei de către Curte a expertizei cerută de jurați, în procesul plagiatului — că acest recurs a fost repartizat la s. II cu termen la 27 Iunie.

După cum noi am anunțat, însă, din vreme, d. Cuza a făcut declarație că renunță la acel recurs. Dar cum nici grefierul Curții cu jurați, nici primul procuror n'au voit să iee act de retragere, dosarul a fost trimis Casației, împreună cu petiția de renunțare a d-lui Cuza.

La termenul de la 27, Curtea va trebui să iee act de cererea d-lui Cuza.

Telegrame

❑ **Din cauza grindinei ce a căzut astă noapte între Ploești și București, firele telefonice sunt deranjate și chiar cele telegrafice funcționează rău.**

N'am putut lua știri de la corespondentul nostru din București. Numai în privința procesului profesorului Chiricescu, proces început ieri seara, am putut afla, că profesorul a cerut amînarea pentru a se aduce dosarul procesului de la Sinod și pentru a se cita martori.

Comisia de judecată a rămas în deliberare.

Agitația preoților din Berlin protestul lor:

Berlin.—Ziarul „Lokanzeiger" spune că preotul Jatho, fiind destituit din funcția sa pentru interpretarea prea liberală a evangheliei, preoții liberali din Berlin, au decis să facă o protestare contra destituirei lui, în care dînșii văd un enorm prejudiciu adus religiunei și adaugă: noi vom urma fără a ne lăsa să fim influențați de ori-ce urmări, de a predica evanghelia, după convingerea și conștiința noastră.

O greșală de regulament

Cabinetul Monis nu a fost pus în minoritate.—S'au anunțat voturile greșit.

Paris. — „Monitorul Oficial" publică rectificările făcute de către mai mulți deputați, cari la propunerea votului în contra cabinetului Monis, au declarat că votaseră pentru cabinet; dar că voturile lor, din greșală au fost luate drept voturi contra. Urmează deci că cabinetul Monis, nu avea o minoritate de 24 voturi ci o majoritate de 5 voturi.

Totuși aceasta nu poate aduce nici o schimbare în starea de lucruri, de oarece conform regulamentului Camerei, votul fiind odată anunțat are o putere definitivă.

Cabinetul Caillaux va întimpina mari greutăți

Paris.—D. Caillaux în convorbirile avute cu colaboratorii săi a declarat, că înainte de toate va pune să se voteze bugetul, și va pune chestiunea de încredere în acest sens.

D. Caillaux, se așteaptă la mari greutăți în chestiunea electorală.

Noul ministru președinte

Viena.—Baronul Gautsch a fost numit ministru președinte, d. Biernert, guvernator în administrația Austriei de jos.

Prelungirea amnistiei acordată malisorilor

Constantinopole. — Consiliul de miniștri ținut după întoarcerea Sultanului, a decis în urma stăruințelor lui Torghut Sefket, a prelungit cu 15 zile termenul acordat malisorilor pentru a supune.

O ciocnire între un tramvai cu o locomotivă

Paris.—Tramvaiul care deservește Mezieres și Charlleville s'a tamponat eri cu o locomotivă. Un călător a fost ucis, șase rîniți, între care unul grav.

CREDITUL URBAN DIN IAȘI

ANUNCIU

Se aduce la cunoștința generală, că Luni 20 Iunie st. v. 1911 orele 10 dimineața, la oficiul Creditului Fonciar urban din Iași, se va ține licitație publică pentru darea în întreprindere a lucrărilor de reparațiuni, necesare imobilului Leizer Iticovici din Iași, strada de sus, conform devizului respectiv pe suma de 9.900 lei.

Spre a putea lua parte la licitație concurenții vor trebui să depună mai întăi o garanție de 1000 (una mie) lei. **Direcțiunea.**

ANUNCIU

In ziua de **20 Iunie 1911 ora 2 p. m.**, se vinde cu licitație publică în camera Sindicatului falimentelor, portofoliul firmei falite *Ch. Isr. Drêsnér* din Iași evaluat la suma de lei **369,460 bani 75** după arătările din bilanțul falitului, din care urmează a se scădea sumele încasate de Sindicat pînă la termenul vînzărei.

Licitațiunea va începe de la suma de *4000 lei*.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Gr. Dimitrescu**

Secretar *C. Boian*

LA UNGHENI

Se închiriază **UN LOCAL DE RESTAURANT** pentru sezonul curent.

A se adresa la d. Simeon D. Ciulei comerciant Ungheni.

Noua Gradina Trajan

Cinematograf Pathé-Frères

Cu incepere de JOI 16 IUNIE 1911

și în serile următoare

VICTIMELE ALCOOLULUI

cea mai reușită piesă cinematografică, cea mai bogată inscenare, cea mai frumoasă dramă, constituind în acelaș timp cel mai energic rechizitoriu contra îngrozitorului flagel: beția.

Pentru extrema reușită a acestui subiect, casa noastră Pathé-Frères a obținut un premiu de la guvernul republicei Franceze și adrese pline de elogii de la direcția Azilului de alcoolici din Paris.

Intreaga desfășurare «Victimele alcoolului» cuprinde două părți mari de cinematograf, adică o jumătate din programul seral.

«Victimele beției» este o capod'operă cinematografică, un triumf al moralei însuflețite, pe care o împrăștie cinematograful în toate clasele sociale pe întreg globul terestru.

BYRRH — Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziațiunea generală romînă din 1906.

BYRRH — de Vînzare 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui
L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES 1 m. de berg. LE ESTAP 0f30c.

Maym GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
BONCES ARTIFICIELLES les 100 mèt. 5 f.

Cereți numai:
Partumul și Eau de Cologne Superioare
A. RALLET & Co. — MOSCOVA
Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
5 Medalii, Diplome
și alte recompense
Eau de Cologne
A. RALLET & Co.
Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esențele
De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.
Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai răspîndit ziar din Moldova
Primește anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III și IV-a
Se primesc și inserții la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Magazinul comertului in rate
— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —
Pune la dispoziția onor. public un mare
Depozit de Mașini de cusut
pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor
Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.
BICICLETE
Puch și Dürkopp
Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.
Mobile, Pendule, Căruioare și ori-ce accesorii

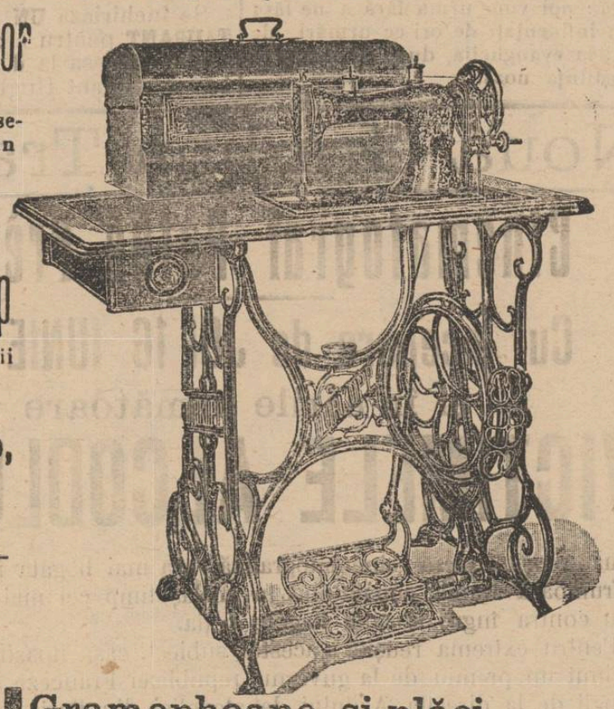

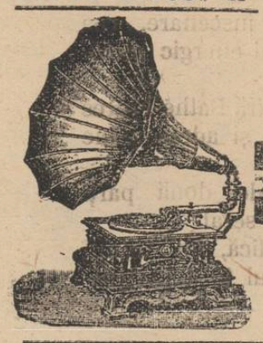

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice
Ioan Werner
FURNISORUL CURȚII REGALE
IAȘI

Coridina. Remediu radical contra bătăturilor și monturilor la picioare.
Sticluța 1 leu.

Mentholina. *Remediu contra guturaiului.* Prizînd cîte-va ori din acest praf, are proprietatea de a distruge microbii ce se introduc în nas și fac iritația pielitei mucoase, se evită propagarea la piept a guturaiului care face atîtea neajunsuri.
Costul cutioarei 50 b.

Dentol elixir, pastă, praf. Tot ce toate fi mai higienic în toaleta gurei, desinfectează și curăță dantura și preîntîmpină ori ce dureri și boale de gură și dinți.
Pasta 1.25 b. *Elixirul 2 lei sticla.* *Praful 1 leu 50 b.*

5 ani de succes 5
Grădina Trajan
In fiecare seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.
Începutul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Fondată în anul 1858
Sucursala stabilită în România de la anul 1869.
Fonduri de garanție peste 200 milioane
Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.
LEI 7,142.000
Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.
Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.
Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78
Soc. Ancora încheie asigurări;
a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.
b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.
c) Caz de deces, cum și
Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.
Condițiuni de asigurare extrem de liberale.
Direcțiunea pentru Romînia, București.
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

Dacă voiți stomah sănătos cu digestiune ușoară;
Dacă voiți a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINȚAȚI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,
Apele Mineralizate Sinteza
cu bază de **Bicarbonat de Sodă și Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, Iași
Aprobate de Direcția Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou și la toate restaurantele și debitele de băuturi din oraș.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observați bine pe plomba de inchidere și pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameresdă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari au resistat la tuturor celor-l'alte remedii.
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ți: 2 dimineața, unul la dejun și unul la cina, séra. Nu trebue ca la mai mult de cât 4 pe ți.
A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & C°, de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

Dacă suntați suferinzi, dacă voiți a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din
Noua Fabrică de Ape Mineralizate
SALVAREA
Iassy, str. Palat No. 9
Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcorito ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.
Se recomandă în special de Onor. Medici.
De vînzare în toate magasinele mari de consum.
La cerere trimetem la domiciliu.
Director *Er. Sebastian* chimist.

Fabrica de OGLINZI
ISRAEL BERGHER - IASI
Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910
Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, picturate, legate în metale pentru clădiri și mobile.
Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.
Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.
Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La adminstrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

Tipografia H. Goldner, Iași Str. Mirzescu No. 17—Instelațiune cu motoare electrice executata de Ioban Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1329—Vineri 17 Iunie 1911

LEGEA INSTRUCȚIEI

ȘI

— INVĂȚAMINTUL SUPERIOR —

Legea care conduce astăzi învățămîntul nostru universitar, este așa zisa noua lege a instrucțiunei, care s'a votat în 1898 și este opera d-lui Haret și a raportorului de atunci a legei, d. C. Dimitrescu Iași. La acea epocă, odată cu modificarea radicală, care ne-a adus în învățămîntul secundar bifurcările sau trifurcările, am căpătat și o modificare în învățămîntul universitar. Această modificare, însă, nu s'a adresat învățămîntului, ci a schimbat numai modul de recrutare a corpului didactic universitar; l'a schimbat, însă, din temelii. S'a întrodus, adică, în noua lege, în locul concursurilor, care până atunci erau măsura de judecată a meritelor candidaților la profesoratul universitar, principiul nou al recrutărei profesorilor universitari după recomandarea senatelor universitare și a consiliilor profesorale a facultăților respective.

Acest principiu era destinat în mintea autorilor legei nouă, să reformeze complect învățămîntul superior și să-l elibereze de sub vechiul regim al concursurilor, care dăduse naștere la abuzuri celebre și la nedreptăți mai celebre încă. Noul sistem era o importație din Germania și Franța, țări care de astă dată și-au dat mîna în persoana celor doi autori ai legei, pentru a ne aduce și nouă binefacerile regimului, la care se formase fiecare din ei.

In aceste țări, în adevăr, profesorii se aleg dintre savanții cei mai cu vază și cari au lucrat mai mult în direcția catedrei la care este vacanța. Mai ales în Germania universitățile se întrec a aduce la ele pe cei mai mari savanți din ori ce țară germană; orașele, chiar, își fac o glorie de a căuta să devină prin învățămîntul lor universitar, centre de atracțiune pentru tinerimea studioasă și adese ori se dau profesorilor avantaje considerabile pentru a părăsi un oraș și a trece la universitatea altui oraș.

La noi s'a transplantat fără nici o schimbare sistemul de recrutare profesorală din apus: s'au întrodus în corpul didactic universitar docenții din Germania, s'au adăugat agregații din Franța, în cît în acest fel am împăcat dorința de a ne recruta profesorii universitari la fel cu cele două țări mari, care stau în fruntea progresului în ce privește învățămîntul superior.

Cum că, însă, în mintea chiar a autorilor legei noi, nu erau foarte bine demonstrate foloasele fie-căruia din cele două sisteme occidentale, se poate vedea și din acea că le-au combinat pe amindouă, pentru ca din unul sau din celalalt să ne vină mintuirea. In acest fel învățămîntul nostru superior în loc să aibă două sau trei categorii de profesori, cum este în fie-care din cele două țări ce am luat ca model, la noi are 5, ca să le împăcăm pe amîndouă. Aceasta face că din numeroasele noastre categorii, să înțelegem cu greu rezoanele deosebirilor ce face legea între agregați provizorii și agregați definitivi, precum cu greu se poate une ori pricepe pentru ce un profesor care a făcut probele unui examen și a fost numit docent sau agregat provizoriu, să fie silit a trece din treaptă în treaptă, pe cînd un altul care n'a făcut aceste probe, să ajungă de odată prin grație divină la ultima treaptă, acea de profesor definitiv.

Toate aceste neajunsuri, care stabilesc în corpul didactic universitar o ierarhie militărească, care nu se poate concepe cînd este vorba de oștirea științei, fac ca după atîția ani de experimentare a acestei legi, să putem de la început conchide că de sigur noua lege este foarte departe de a aduce în locul concursurilor din trecut un sistem mai bun. Vom discuta la timp rațiunile pentru și contra fie-căruia din sistemele ce am experimentat, de oare-ce chestiunea este prea complexă, pentru a putea fi limpezită prin o discuție scurtă. De acea ne propunem a studia treptat roadele sistemului de numire prin recomandare, în paralel cu acele ale sistemului de concurs; apoi rostul corpului de docenți universitari, precum și binele ce a putut să aibă pentru învățămîntul superior ierarhia didactică pe care a stabilit-o legea nouă.

In adevăr roadele noului sistem se pot judeca în parte, de oare-ce de 13 ani recrutarea corpului nostru didactic universitar este, în formă, occidentală, de și în fond, sistemele occidentale prind mai greu în țări cu obiceiuri ceva mai orientale.

De 13 ani avem și noi luptele de stimulație despre care am vorbit că există în Germania; această stimulație poate că este la noi mai puțin occidentală și în loc să se facă între universități sau orașe universitare, să aibă loc între factori extra școlari; ori cum ar fi, însă, avem un sistem de selecționare occidental și merită să 'i diseutăm roadele.

Vom căuta de o cam dată, să vedem rezultatele la care am ajuns prin întroducerea principiului de numire a profesorilor după recomandarea consiliilor universitare, motivată de lucrările științifice a candidaților. Noua lege dă, în adevăr, numirea profesorilor universitari pe mîna acestor doi factori: lucrările originale și voturile profesorilor; putem discuta, prin urmare, întru cît fie-care din acești doi factori au fost un element de progres pentru învățămîntul nostru universitar.

Noul principiu a fost destinat să devină un stimulent pentru lucrările științifice, dînd garanție celor ce se dedică acestei munci, că silințele lor vor fi răsplătite prin o numire motivată pe lucrări originale. Intenția de sigur bună a legei, a fost însă, cîntărită și disecată; oamenii de cîntar sau de disecție, au făcut ca această dispoziție să devină mai elastică, după împrejurări, în cît astăzi lucrările originale nu mai au nici o măsură.

De la 1898, de cînd se aplică legea actuală, lucrările originale au început în adevăr, să abunde, dar sunt în majoritate lucrări speculative, cari n'au la bază o muncă personală, și sunt mai mult discuțiuni de cazuri izolate, cu împrumutări întinse, din clasici și cu grija ca totul să dea o cantitate de tipar convenabilă. In aseminea condiții legea nouă a stimulat de sigur producția, dar n'a adus acel stimul la munca personală, n'a adus asiduitatea în laboratoare și biblioteci, care fac că în occident în adevăr un profesor să fie indicat prin lucrările sale.

Cauza care a făcut, credem noi, că această precedere a legei să nu dea roadele așteptate, trebue să fie căutată în preponderanța ce a căpătat cel de al doilea factor care intervine la recomandare, votul profesorilor; prin acest vot numirea a devenit o afacere electorală, care n'are nevoe să fie sprijinită pe laborator sau bibliotecă. Din această pricină s'a exagerat importanța numai a acestui factor și toată munca originală a candidaților constă în găsirea mijloacelor prin care ar putea în afară de știință să capete votul profesorilor.

Cu aceasta, numirea profesorilor a eșit din sfera universitară și pentru acea merită să discutăm întru cît deplasarea centrului de greutate din sfera școlară în cea extra-școlară, a putut să folosească școalei. Chestiunea este prea importantă, în cît va trebui să formeze obiectul unui viitor articol.

Doctor Ștefănescu-Galați.

Unde e d. Spiru Haret?

Procesul Sinodal își are de autor moral pe d. Spiru Haret. D-sa a fost foarte combativ, și a îndărjit raporturile dintre Erarhii țării ei în de ei, cum și raporturile lor cu statul.

D. Spiru Haret a urmărit prin legea sa scopuri curat politice. El a voit ca să-și apropie mai mult preuții de mir, dîndu-le loc în sfatul deliberativ al bisericei de stat. Cum însă, a înfăptuit acest scop politic, ca să-și aducă partidului liberal voturile preuților de mir—și cu votul lor înrîurirea complectă asupra satelor noastre,—dovedește reaua pricepere a d-lui Haret în ale bisericei, cum și politicianismul său îngust, sau, mai drept vorbind, lipsă de vederi unitare.

In ori-ce caz, d-sa a provocat buclucul, și încă nu se va isprăvi acest bucluc, căci cînd un nebun aruncă o piatră în baltă, o sută de înțelepți n'o pot scoate.

Doi ani de zile d. Haret a presat biserica, a presat Sinodul și s'a pus la dispoziția Primatului, să înădușe adevărul și dreptatea. Cum însă adevărul e ca și un abur, care cu cît îl apeși el izbucnește mai cu puteré, așa și astă-zi, dacă procesul de la Sinod a ajuns așa de scandalos e tot din cauza apăsării ce d. Haret a exercitat asupra Sinodului.

Faptele se răzbună de la sine.

D. Spiru Haret la izbucnirea procesului a impus partidului său, cum și șefului său prin note oficioase în ziarele lor să ia apărarea Primatului și-a dat drumul scribilor de la ziare să înjure pe Episcopul de Roman. Tot discursul d-sale de la Senat a fost reprodus și parafrasat de ziarele partidului și s'a utilizat tot veninul ministrului de Culte, Haret, în polemica actuală.

Ce se întîmplă însă!

Partidul liberal e silit să ia o nouă atitudine, mai expectativă, adică să aștepte desfășurarea procesului. Ei știu ca lucrurile sînt mai grave de cum și le închipuiau întîiu și fără a înceta limbajul violent contra Episcopului de Roman, contra căruia s'a poroncit să dea la cap, a încetat să mai apere pe Primate.

D. Haret s'a dat la fund. D-sa care era deprins să scrie articule chilometrice, era cel mai indicat, să lămurească țării pentru ce a ținut în loc, 2 ani de zile, un proces, ca animozitățile să se mai asmuțe, documentele compromițătoare să se mai înmulțască, și scandalul să devină colosal.

D-sa care 1907 a scris și iscălit că și pietrele se vor rîdica în caz de se va atinge de un fir de păr țărănesc și un pic de sînge va curge, astăzi cînd biserica e torturată și îngenunchiată din cauza celui mai nesocotit ministru al Cultelor, țara strigă tare să audă toți: trage la răspundere pe autorul moral al scandalului din biserică; vinovatul e d. Haret, care a nesocotit și înădușit lumina adevărului și triumful dreptății.

De ce d. Haret tace în asemenea împrejurări?

Prefectul în impas

Nimeni din Iași nu va putea contesta prefectului județului nostru, că este membru al clubului Jokey din Iași, și deci, că face și scrimă—știut fiind că la acel club se fac exerciții de scrimă.

Nimeni, iarăși, nu va putea contesta că prefectul este membru al acelui club, fiind-că automobilul prefecturei stă mai mult în curtea clubului, de cît în garaj.

Morala: prefectul este à même să provoace la duel. A și provocat la duel și fiind-că provocarea n'a avut urmare, prefectul publică în *Evenimentul* de ce s'a supărat, făcînd totodată, istoricul tragediei mărirei lefei sale de prefect, mărire făcută de el însăși, căci numai el singur este în stare să se mărească.

Iată ce zice prefectul:

„Consiliul general, **din inițiativa sa**, în vedere că, și în alte budgete județene sunt prevăzute cheltueli de îndemnizare pentru prefecți, mi-a acordat și mie 500 lei lunar. **N'am cerut aceasta, ci mi s'a acordat**...“

Declarațiunile acestea categorice le face prefectul, sub a sa semnătură—fiind primul prefect, care polemizează prin ziare. S'ar părea deci, că toată dreptatea este cu prefectul, că, pentru a se apara de invinuirile contrarii ce i s'au adus—prefectul în desperare,—s'a apucat să scrie articole în ziare.

S'ar părea. Dar nu este așa. Căci pe cînd prefectul declară, că consiliul—un consiliul absolut liberal național—din proprie inițiativă i-ar fi votat subsidiul—consilierii declară alte cele.

Domnul Al. Velciu, președintele consiliului general, declară într'un interview:

„Prefectul **ne a rugat** să-i acordăm 500 lei pe lună și cînd i-am comunicat, că consiliul se opune, *prefectul m'a asigurat că de îndată ce-i se va da satisfacția (?), el va mulțumi* **și va refuza**“.

Consilierii, avînd încredere în prefect, au votat, dar, *spre marea mea surprindere*, **d. Negruzzi n'a renunțat.**

Președintele consiliului general, mirat că prefectul nu se ține de cuvînt, i-a atras atenția asupra faptului și prefectul i-a răspuns: „N'am făcut renunțarea pentru că nu voesc să cedez presiunilor politice (?), dar *voi face totul ca ministrul să nu aprobe creditul* (Piramidal!)

Declarațiuni la fel, fac toți ceilalți din consiliu.

Este, dar, colosală osebire între ce spune prefectul și ce spun consilierii.

In impas se află prefectul — și nu ie vorba să se prefacă că provoacă la duel—ie necesar, foarte necesar, să se explice, după cum ie necesar să se explice și acei consilieri, liberali naționali, cari au dat prefectului „satisfacție morală“.

D-l Negruzzi e acasă!

E vorba de d. Negruzzi, prefectul județului nostru, care, în sfîrșit, și-a ales domiciliu, în redacția ziarului „Evenimentul“. Și mare lucru este să aibă cineva un domiciliu în ziua de azi, cînd are polițiști pe piață, ale căror scadențe sosesc din două în două zile, cu o regularitate matematică, care sfidează orice concurență. Pînă acuma, cînd sosea vremea protestului vre-unei polițiști, și cînd portărelul se prezinta la ușa domnului prefect, servitoarea îl întîmpina cu salvatoarele cuvinte: „d-l Prefect nu e acasă“.

Și dacă d. prefect nu era acasă, asta înseamnă că nu avea cine să plătească polița. Așa s'a întîmplat cu prima poliță. Așa cu a doua. Așa cu a treia. Și așa mai departe. Mă rog, așa s'a întîmplat cu toate polițele trecute, prezente, și poate tot așa se va întîmpla și cu cele viitoare.

Va să zică cuvîntul de ordine era acesta: „d. Prefect, chiar cînd era *de fapt* acasă, *de formă* nu era, sau era dus în județ, în inspecție.

Ceia ce era extraordinar în această afacere, era următorul fapt. Dl. C. Negruzzi, deși om înalt, de două ori mai înalt de cît colegul său de la poliție, deși umbla pe strada Lăpușneanu, deși se ducea la Jockey-Club, deși era în Piața Unirii, deși era la berăria Azuga, deși era la prefectura de județ, la bărbier, la croitor, în sfîrșit, deși era pretutindeni, totuși nu era nicăiri. Un adevărat Bosco acest domn Negruzzi, un Bosco, care la aceiași oră a părăsit Petersburgul prin cele nouă bariere ale sale.

Nu știm dacă d. Negruzzi plătia birul cu ambulanții. Fapt cert este, că prefectul județului Iași era nomad, căci pretutindeni era, dar cînd îl căutai, nicăiri nu-l găseai.

Dar toate au un sfîrșit. Dl. Negruzzi și-a ales un domiciliu. Proza sa începe să apară în „Evenimentul“. Deci domiciliul d-lui Negruzzi este în această redacție, deocamdată.

Avis domnilor portărei!...

INSEMNĂRI ȘI PĂRERI

MANGRA-AZEW

Ziarele de peste munți sunt pline cu amănunte asupra discursului vicarului Mangra, care a propus pur și simplu trecerea Romînilor din Ardeal și supunerea lor oarbă gubernației maghiare, cerînd în acelaș timp desființarea partidului național romîn.

Și nu știu de ce, cînd citesc ziarele de peste munți, care vorbesc despre Mangra, mă gîndesc la fulgerătoarele articole ale lui Burtzew, publicate în „Le Matin“, cu privire la prototipul trădătorilor mizerabili, faimosul Azew, care pentru sume enorme de bani, a jucat rolul cel mai ticălos în mișcarea revoluționară rusească, de acum șase sau șapte ani.

Prin urmare avem și noi Azew-ul nostru, avem pe Mangra, membru al Academiei Romîne, și cel mai înverșunat dușman al răposatului învățat, canonicul Bunea, unul dintre cei mai mari Romîni din Ardeal.

Mangra umblă după o mitră episcopală. Cu orice preț vrea să poarte cîrja arhierească,—chiar cu prețul vînzării neamuui său.

In lupta contra Romînilor de peste munți, mizerabilul Mangra este ajutat de alt mizerabil, de un om, care se bucura de o nespusă stimă din partea Romînilor de pretutindeni, este ajutat de bătrînul scriitor Ion Slavici, plătit gras de vicarul Mangra, care la rîndul lui, este și el plătit mai gras de guvernul Maghiar.

Alături de numele trădătorilor mai vechi, ca Burdea, Siegescu, Moldovanu de la Cluj etc se adaugă astăzi numele lui Mangra, și a lui Slavici. Dintre toate aceste nume, nici unul nu este atîta de odios ca al lui Mangra, căci nici unul n'a făcut un rău așa de mare Romînilor din Ardeal ca dînsul.

In sufletul lui își trăesc apogeul trădarea, infamia și mișelia.

In sufletul lui sălășluește ultima decădere morală, la care poate să ajungă un om.

Ziarele de peste munți au accente extrem de dureroase, și nici un ziarist de acolo nu găsește cuvinte ca să înfiereze mai bine fapta ticălosului Mangra.

Loviturile cele mari, loviturile cele puternice ne vin de la unul dintr'ai noștri. Cum va ajunge însă Mangra episcop?—căci în Ardeal Episcopul este ales de drept credincioșii unei eparhii.

In cartea mare a trădătorilor faimoși din toată lumea, care și-au trădat neamul, vicarul imoral Mangra își va avea pagina lui, una din cele mai rușinoase pagini.

Marin.

Responsabilitatea personală

a

CHIRURGILOR ȘI A MEDICILOR

In prima ipoteză, greșala a fost a științei: în a doua ipoteză, a medicului.

D. Colin citează cîteva jurisprudențe în sensul teoriei sale. Astfel, încă de la 1844, Curtea de Besançon a decis că, pentru a fi responsabilitate, trebue ca față de orice om cu bun simț, să fie din partea medicului o greșală mare, o vădită neîndemînare, într'un cuvînt, să fie nepricepere. Se înțelege că aceasta nu poate să aibă loc de cît atunci cînd, medicul a procedat contra regulelor științei.

Cuvintele însă de „față de orice om de bun simț“, cred că nu sunt tocmai nimerite, căci pentru a vedea dacă medicul a procedat conform regulelor științei, nu e destul ca cineva să aibă bun simț, ei trebue să aibă și cunoștințe medicale.

Tribunalele din Lyon au stabilit, la 17 Noembrie 1904, că greșala medicului începe cu neobservarea regulelor destul de unanim și de mult adoptate pentru a fi considerate ca intrate definitiv în domeniul științei.

Cred că cuvintele „unanim și de mult adoptate“ puteau să lipsească, căci se poate ca un sistem să nu fie unanim adoptat, și cu toate astea să fi intrat definitiv în domeniul științei. De asemenea, nu e nevoe ca un sistem să fie de mult adoptat, ca să fie considerat ca intrat definitiv în domeniul științei, căci dacă pentru adoptarea unui sistem fiecare medic ar lăsa să treacă un timp îndelungat, pentru ca ceilalți medici să-l fi adoptat mai întâiu, ar însemna ca acest sistem să nu mai fie adoptat nici odată, și atunci ar fi imposibilă realizarea orcărui progres.

Se nasc dar încă două chestiuni: 1) cînd se poate zice că un sistem a intrat definitiv în domeniul științei; 2) pînă la ce punct medicul este obligat să păstreze limita normalității, sau, după cum se exprimă tribunalul din Lyon, pînă la ce punct este obligat să observe regulele considerate ca definitiv întrate în domeniul științei?

In ce privește prima chestiune, pentru ca un sistem să fie considerat ca intrat definitiv în domeniul științei, cred că se poate pune următoarea regulă: sistemul trebue să fi reușit în majoritatea cazurilor, după un număr oarecare de experiențe, care trebue să fie în așa fel suficient, în cît să fie siguranță că sistemul este bun și că va reuși tot astfel și în viitor.

In ce privește a doua chestiune, soluția ei presintă o deosebită importanță și delicateță. In adevăr, dacă fiecare medic s'ar mărgini numai în ceeace știința a descoperit pînă în prezent, dacă un medic, inventînd un sistem, n'ar putea să-l pună în practică, de teamă să nu treacă limita normală, orice progres ar fi imposibil. Pe de o parte, medicul nu trebue să treacă limita normalității, trebue să urmeze strict regulele intrate definitiv în domeniul științei; pe de altă parte, pentru ca progresul să fie posibil, trebue ca medicul să experimenteze și să facă posibilă intrarea în domeniul științei a sistemului pe care l'a inventat. Cum se poate concilia așa dar aceste două idei, ideea de normalitate și responsabilitate medicală, cu ideea de progres?

Am văzut că medicul are dreptul de a greși în limitele în care și știința a greșit. Prin urmare, cînd zicem că medicul are dreptul de a greși, în realitate zicem că știința are dreptul de a greși. Dar ideea abstractă de știință se poate întrupa în persoana autorităților științifice și, în specie, știința medicală se poate întrupa în persoana autorită-

ţilor medicale, adică în persoana savanţilor şi a geniilor cari descoper şi inventează, şi atunci, dacă o autoritate medicală inventează un sistem greşit, nu însemnează că medicul a greşit, ci ştiinţa. Prin urmare, se poate zice că autoritatea medicală, care a inventat un sistem greşit şi l'a încercat, a trecut limita normalităţei, căci ea a lucrat nu în calitate de medic, ci în calitate de ştiinţă. Savantul dar, are dreptul să treacă limita normalităţii, şi aceasta numai atunci cînd a inventat un sistem şi voeşte a-l încerca, adică atunci, cînd lucrează nu în calitate de medic, ci în calitate de ştiinţă, căci şi savantului i se aplică dreptul comun, atunci cînd greşeşte în calitate de simplu medic, adică atunci cînd trece limita normalităţii, fără să fi inventat un sistem ştiinţific.

Dar se poate întîmpla că un medic, fără să fie savant, inventează un sistem, care poate să fie mai bun chiar de cît al unui savant. Se poate oare susţine ca sistemul acesta să rămîe necunoscut pentru că inventatorul nu e un savant? De sigur că nu, căci la început nici un medic nu este savant şi nici un medic n'ar deveni astfel, dacă n'ar avea posibilitatea să-şi facă cunoscute primele sale invenţiuni. Pe de altă parte, a permite oricărui medic a face experienţe cu un pretins sistem al său, ar fi a sacrifica prea multe vieţi omeneşti pe altarul ştiinţei.

Ce trebue a decide, aşa dar? Soluţia nu poate fi de cît aceasta: cînd un medic, care nu e o autoritate ştiinţifică, inventează pentru prima oară un sistem, pentru ca acest sistem să poată intra în domeniul ştiinţei, trebue să fie comunicat pentru a fi studiat şi experimentat de o autoritate medicală. Şi dacă se găseşte că sistemul este bun, atunci fireşte că medicul inventator va deveni o autoritate medicală şi prin urmare, în viitor va avea el însuşi dreptul să experimenteze sistemul ce ar mai inventa.

Din cele ce am spus mai sus, rezultă că regula pusă de d. Colin, că medicul nu trebue să treacă limita normalităţei nu este şi nu trebue să fie absolută; ea trebue să fie temperată de acestă altă regulă: savantul are dreptul în interesul progresului ştiinţei medicale, să treacă limita normalităţei ordecîteori voeşte să experimenteze un sistem inventat de el sau de un altul.

Iată dar cum se poate concilia ideea de normalitate şi responsabilitate medicală cu ideia necesităţei progresului ştiinţei medicale.

In rezumat, din cele ce am spus pînă aci, rezultă că medicul are dreptul de a greşi, în următoarele două cazuri: 1) cînd lucrează în baza unui sistem inventat sau recunoscut de o autoritate medicală; 2) cînd el însuşi fiind autoritatea medicală, încearcă sistemul inventat de el sau de un altul.

In primul caz e vorba de un sistem intrat definitiv în domeniul ştiinţei pe care orce medic are dreptul să-l aplice; în al doilea caz e vorba de un sistem, care nu a intrat încă în domeniul ştiinţei şi pe care numai o autoritate medicală are dreptul să o experimenteze.

D. Colin atinge foarte pe scurt această chestiune, dînd ca exemple două jurisprudenţe, o jurisprudenţă a tribunalului din Lyon, din 17 Noembrie 1904, prin care se stabileşte că nu e nici o greşală din partea unui medic al cărui bolnav a murit în urma unei injecţiuni exagerate cu cocaină, cînd acel medic probează că făcînd acea injecţiune, s'a conformat indicaţiunilor unui profesor de la facultatea de medicină. O altă a Curţii din Aix, din 22 Octombrie 1906, stabilită cu ocaziunea judecărei unui medic din Nisa, care din cauza neglijenţei în întrebuinţarea razelor X, agravase starea unui lucrător, victimă a unui accident de lucru.

Curtea constată că medicul a văzut aci numai un subiect de experienţă, un caz interesant poate de studiat, poate chiar o ocaziune de a încerca aparatele sale de curînd cumpărate şi în consecinţă, l a condamnat la 1500 franci daune-interese. Dar ceiace e interesant în această hotărîre, e că Curtea stabileşte două reguli pentru ca medicul să se pună la adăpost de orice răspundere în cazul unei operaţiuni periculoase: 1) consimţămîntul bolnavului şi acela al persoanelor de care depinde; bolnavul să fie prevenit mai dinainte de pericolul operaţiei.

D. Colin critică cu drept cuvînt această jurisprudenţă.

In ce priveşte consimţimîntul bolnavului, dacă s'ar admite această regulă, ar însemna ca bolnavul să renunţe de bună voe la viaţa sa, ceiace ar fi contra ordinei publice, căci viaţa omului neputînd face obiectul nici unei transacţiuni, nu se poate renunţa la ea.

In ce priveşte consimţimîntul persoanelor de care depinde bolnavul, dacă s'ar admite aceasta, ar urma ca tatăl să aibă dreptul de viaţă şi de moarte asupra copilului său, tutorul asupra celui pus sub tutelă, bărbatul asupra femeei.

In ce priveşte a doua regulă, dacă s'ar admite, prevenirea bolnavului de pericolul operaţiei, ar impresiona aşa de mult pe bolnav, în cît operaţia ar deveni şi mai periculoasă.

Aurel Demetrescu
Magist. stag. al ocol. Cujmir (Mehedinţi(

LEGEA TRUSTURILOR

— Curtea de Cataţie, s. I, consfinţeşte decizia secţiei I-a a Curţii de Iaşi, în procesul Melicsohn, privitor la calcarea legei trusturilor. —

Rezumarea considerentelor: *a*) Prohibiţiunea din art. 1 din legea din 12 Aprilie 1908 se aplică şi atunci, cînd arendarea moşiilor s'a transmis prin moştenire şi succesorii exploatează moşiile în comun. Prin urmare şi în asemenea caz, contractul are a fi anulat, cînd întinderea moşiilor trece peste limita fixată de lege.

b) Cestiunea dacă moşiile arendate formează o singură moşie, este o cestiune de fapt, de atributul suveran al instanţelor de fond, care scapă de controlul Curţii de Casaţie.

*

Considerentele: I. — Avînd în vedere decizia supusă recursului şi sentinţa Tribunalului din care rezultă că Mendel Melicson cu contractul autentificat de Trib. Ilfov la No. 8657—1904, ia în arendă dela Ecaterina Exarcu, moşiile Bărlăleşti şi Murgeni din jud. Tutova pe 7 ani cu începere de la 23 Aprilie 1908, moşii în întindere totală de 1530 hectare; că în acelaş timp Melicson mai ţinea în arendă şi alte moşii în întindere de 3645 hectare, 57 arii, toate contractele de arendă relative la aceste moşii fiind şi astăzi în fiinţă; că în anul 1907, Mendel Melicson încetează din viaţă, lăsînd patru moştenitori, din care recurenţii Carol şi Michel Melicsohn, azi majori, iar ceilalţi doi minori, reprezentaţi prin tutoarea legală, mama lor, recurenta Rachel Melicsohn, cari cu toţii deţin moşiile arendate de tatăl lor şi le exploatează ca arendaşi; că Procurorul Tribunalului Tutova pe baza articolului 5 din legea pentru mărginirea dreptului de a ţine moşii în arendă din 12 Aprilie 1908, a cerut acelui Tribunal, ca constatînd că moştenitorii defunctului Melicsohn pe lîngă moşiile Bărlăleşti şi Murgeni în întindere de 1530 hectare mai exploatează în comun şi alte moşii în întindere de 3645 hectare, astfel că prin luarea în arendă şi a moşiilor Bărlăleşti şi Murgeni, succesorii Melicshon exploatează moşii peste limita de 4000 hectare fixată de lege, şi conform art. 1 şi 2 din sus menţionata lege, să declare nul pe ziua de 23 Aprilie 1912, contractul de arendare al moşiilor Bîrlăleşti şi Murgeni, cari formează un singur trup şi sunt astăzi, cu excluderea viei din Bărlăleşti rezervată intimatei Ecat. Exarcu, proprietatea Cassei Rurale în virtutea actului de vînzare transcris de tribunalul Tutova, la No. 972 din 21 Pctombrie 1910, că această cerere a procurorului a fost admisă de ambele instanţe de fond;

„Avînd în vedere că recurenţii înaintea instanţelor de fond, au susţinut în apărarea lor, că legea din 12 Aprilie 1908, nu le este aplicabilă, de oare-ce art. 1 din lege nu prevede starea de indiviziune rezultînd din transmisiunea prin moştenire; că această lege fiind excepţională trebue interpretată în mod strict şi deci prohibiţiunea impusă asociaţiunilor nu se poate întinde prin analogie şi la cazurile de stare de indiviziune, acestea nefiind prevăzute de lege;

„Considerînd că art. 1 din lege pentru mărginirea dreptului de a ţine moşii în arendă, prevede că nimeni nu poate—singur sau în asociaţie cu alţii, direct sau sub ori ce formă sau denumire—lua în arendă sau exploata ca arendaş mai multe moşii, ale căror întindere împreună ar fi mai mare de 4000 hectare cultivabile;

„Considerînd că din termenii generali ai acestui articol rezultă că este cuprinsă în mod implicit şi starea de indiviziune rezultînd din transmisiunea prin moştenire, pentru că legiuitorul cînd se exprimă că nimeni, singur sau în asociaţie cu alţii sub ori ce formă sau denumire se înţelege că nu este permisă exploatarea mai multor moşii cu arendă, a căror întindere împreună ar fi mai mare de 4000 hectare, în orice mod s'ar face şi sub orice formă; că prin urmare nu se poate susţine că prin analogie se aplică prohibiţiunea din art. 1 sus citat şi la starea de indiviziune, întru cît aceasta rezultă chiar din terminii legei;

„Că, dar, în speţă, Curtea de Apel, aplicînd dispoziţiile legei pentru mărginirea dreptului de a ţine moşii în arendă, şi la starea de indiviziune în care se găsesc recurenţii şi în care stare ei exploatează moşiile ca arendaşi, a dat o bună interpretare art. 1 din citata lege;

Coniderînd, că, de altfel, Curtea de Apel constată că moştenitorii def. Melicsohn au lăsat în comun bunurile luate de acesta în arendă formînd între ei o asociaţiune pentru exploatarea în comun a acestor bunuri ceea ce este prohibit prin legea din 12 Aprilie 1908, întru cît întinderea lor trece de 4000 hectare, astfel că şi din acest punct de vedere motivul invocat este nefondat;

II. — „Considerînd că instanţele de fond constată în fapt că moşiile Bărlăleşti şi Murgeni formează un singur trup, cu două denumiri, adică sunt considerate ca o singură moşie; că pentru a ajunge la această constatare instanţele de fond motivează suficient bazîndu-se pe o serie de acte şi de circomstanţe de fapt;

„Considerînd că chestiunea de a se şti dacă moşiile Bîrlăleşti şi Murgeni formează o singură moşie, este o chestiune de fapt, de atributul suveran al instanţelor de fond, care scapă de controlul Curţii de Casaţie;

„Că, dar, în speţă, faţă cu această constatate de fapt şi întrucît prin luarea în arendă a moşiilor Bîrlăleşti şi Murgeni care formează un singur trup, se depăşăşte limita de 4000 hectare ce se exploatează în comun de recurenţi, Curtea de apel anulînd acest contract în întregime, a făcut o bună aplicaţiune a art. 2 din legea din 1908, etc."
—(Cas. I, dec. No. 307 din 3 Mai 1911).

Litere-Ştiinţe-Arte

A apărut No. 16 din biblioteca „Luceafărul" conţinînd „Episoade eroice din viaţa marelui Napoleon, după Georges D'Esparbès" traducere de d. Radu F. Sornanu.

Preţul unui exemplar 20 bani.

*

A apărut interesanta revistă judiciară *Jurisprudenţa* No. 21 an. IV cu un bogat sumar.

*

Idem „Curierul Judiciar" anul XX No. 45, cu un interesant articol cu privire la schimbarea orarului judecătoresc.

*

Domnul N. Armăşescu, publică un volum: „Spovedaniile şi testamentul unui ţăran,—Spovedaniile către copii săi".

Preţul 2 lei.

*

In institutul de arte grafice, au apărut: Fantome: de D. Anghel, succesul în vieaţă, traducere din Emile Tailler; Grecia de azi, de Edmond Aboist 2 volume; Inimă de mamă, nuvelă de Ciocîrlan, Maistrul Adam Calabrezul de Al. Dumas-tatăl; Trai, de M. Sadoveanu, Oscar Wilde, Pescarul şi sufletul seu, trad. de Anghel şi d-na Elzen, de Sienkiewitz, traducere de M. Negru.

*

STRUNA ZILEI

Lui I. C. P.

Eu strofa ţi-am citit-o
Cu toată lăcomia,
Dar mirosea teribil
...Prostia.

INFORMATII

❑ *Ministerul de finanţe a dat o circulară tuturor punctelor de vamă, prin care se face cunoscut, că începînd de la 15 Iunie nu se va mai permite exportul făinei de oase, care de la această dată va fi prohibit.*

❑ Aseară a fost conferinţa plenară a profesorilor şcoalei normale „Vasile Lupu" spre a incheia situaţia de fine de an. S'a întocmit lista promovaţilor, corigenţilor şi a repetenţilor şi rezultatul general al clasificaţiei se va şti după isprăvirea examenului de capacitate şi exerciţiul militar.

Examenul oral de capacitate s'a isprăvit cu proba de disertaţie, şi apoi se începe examenul de practică pedagogică, după care va urma examenul de arme, pentru a se califica absolvenţii şi la exerciţiul militar. In acest scop a fost numit maiorul Checais de la reg. XIII, şi s'au trimis şcoalei 33,900 gloanţe pentru exerciţii de tir, cari a şi început pe liceul de tragere de la Cărlig.

Examenul de arme va avea loc în zilele de 10 şi 20 a. c., după care apoi se va face clasificarea generală a elevilor din toate clasele.

❑ A sosit vremea să se poată vorbi în presă şi despre d. inginer Miclescu, deputat al colegiului I de Iaşi.

Domnul inginer Miclescu s'a pălmuit ieri, la Bucureşti, mutual, ca să zicem aşa, cu un domn Stănculeanu, fost magistrat.

Incidentul a provenit din plîngerea ce-a făcut'o deputatul către d. căpitan Manu, contra unui soldat ce fusese postat în faţa foastei clădiri a Luvrului, cu ordine de a nu lasa să treacă nimeni, de oare-ce, în urma furtunei, şchelea se prăbuşise.

Fostul magistrat a luat apararea soldatului. De aci schimb de vorbe şi schimb de palme.

O provocare la duel este inevitabilă.

❑ Patru fioroşi criminali, condamnaţi de către Curtea cu juraţi de Neamţ, la muncă silnică pe viaţă şi-au văzut eri recursurile respinse, de către secţia doua a Casaţiei, astfel că vor fi definitiv şi pentru tot deauna coborîţi în ocne.

Dînşii au călcat casa lui Vasile Zaharia din comuna Tazlău în noaptea de 22 Martie 1910, după indicaţiile date de unul din ei, Vasile Scriitoru, care aflase că nefericitul Zaharia are bani. Ceilalţi trei criminali, Gheorghe Dragomir Mihai, Constantin Mihai şi Toma Zamfiresou, pătrunseră în casă şi prin torturi feroce exercitate asupra lui Zaharia şi a concubinei lui, Marghioala Sandu, au aflat unde ţineau ascunşi cei 450 lei pe cari îi avea.

Victimele au murit în chinuri îngrozitoare şi bandiţii dispărură cu slabul produs al isprăvei lor. Cînd sînt mulţi se dau de gol şi ast-fel criminalii fură prinşi şi judecaţi precum am arătat.

❑ **Alegerea pentru Camera de Comerţ.**— După cum suntem informaţi, guvernamentalii încearcă tot felul de presiuni pentru a-şi asigura reuşita la alegerea pentru Camera de Comerţ.

Asfel un mare număr de comercianţi din judeţ, au fost avertisaţi, că vor fi scoşi din comună, dacă nu vor vota lista guvernamentală.

Se întrebuinţează acelaşi procedeu ca la alegerile generale.

*

Azi s'a răspîndit alegătorilor pentru Camera de Comerţ apelul următor:

Domnule Alegător,

La 19 Iunie a. c. sunt fixate alegerile pentru Camera de Comerţ, alegeri care de data aceasta au o importanţă deosebită din pricină că alegerile se făuresc pe spetele negustorilor, sunt alcătuite fără cunoaşterea trebuitoar a nevoilor negutitorilor şi deci, camerile de comerţ au marea datorie a priveghea alcătuirea acelor legi rele, cum e legea Monopolului băuturilor, care prin noua modificare a ajuns nu numai o pacoste, dar o adevărată nenorocire pentru comercianţi, pentru fii comercianţilor, ca şi pentru funţionarii comerciali, cari nu mai pot spera, după munca lor, să devină stăpîni în negustoria ce au muncit.

Camerile de comerţ, departe de a fi supuse partidelor sau duşmane guvernelor; trebue să fie neatîrnate de guvern, şi să ştie să apere cu bărbăţie interesele comerţului şi industriei, chiar contra pornirilor greşite ale guvernelor.

Alegerile Camerilor de comerţ, nu trebue să fie pătate cu amestecul poliţiei, prefecţi, sub-prefecţi şi primar; amestec ruşinos pentru demnitatea cetăţeanului şi mai cu samă pentru demnitatea şi interesele negustorilor.

Băgaţi bine de samă, nu lăsaţi ca camera de comerţ să fie murdărită cu amestecul poliţiei, care va face ca aceste instituţii să nu aibă nici importanţă, nici demnitatea lor.

Alegeţi la camera de comerţ pe acei ce conştiinţa vă îndeamnă, pe acei ce au dovedit cu prisos că ştiu să şi facă datoria.

Sunt acum 18 ani de cînd conduc camera de comerţ, am dat dovezi de destoinicie şi neatîrnare; alăturea cu vice-preşedintele Teodor Jellea am muncit pentru prestigiul clasei negustoreşti.

Sunteţi dator să apăraţi alături cu noi camera de comerţ şi să luptaţi pentru ne-atîrnarea ei.

Conducătorii camerei de comerţ nu trebuie să fie aleşii poliţiei, ci ai negustorilor şi industriaşilor. Cei aleşi de poliţie vor fi slugile guvernului, şi să ştie că sluga nu poate rîdica glasul contra stăpînului.

Cei ce cer încrederea dv. să vie alăturea de noi să vă ceară încrederea, nu sub biciul poliţiei.

Veniţi dar la vot în ziua de 19 Iunie a. c. cu curaj şi dragoste în suflet pentru a vă da votul dvs. acelor ce se interesează cu rîvnă pentru binele şi înflorirea negustoriei romîneşti.

Păşiţi cu încredere şi inimă curată şi votaţi lista în frunte cu Gh. D. Şerban şi Th. Jellea; numai astfel votînd veţi proba că sunteţi oameni ce voţi şi binele d-vs. şi al comerţului ţărei.

G. D. Şerban.
Th. Jellea.

*

Pentru a complecta informaţiunile date de noi, cu privire la alegerea pentru camera de comerţ, mai avem de adăugat una.

Cu deosebire de felul cum se citează pentru parlament, alegătorul pentru camera de comerţ, poate şterge ori ce nume din buletin şi să-l înlocuiască cu un altul, fără ca votul său să fie nul.

❑ Ingrozitoarea patimă care degonerează şi nimiceşte, beţia, ne-o reflectă cinematograful într'o duioasă desfăşurare care se reprezintă astă seară Joi 16 Iunie în noua grădină Trajan, (cinematograful Pathé-Frères).

Pentru extrema reuşită a acestui subiect casa din Paris Pathé-Frères a obţinut un premiu de la guvernul republicei Franceze şi adrese pline de elogii de la direcţia Azilului de alcoolici din Paris.

Intreaga desfăşurare „Victimele alcoolului" cuprinde două parţi mari de cinematograf, adică o jumătate din programul seral.

Celelalte două părţi ale noului program cuprind între altele: Moustache cînele credincios, scene realiste—Intre foc, fum şi explozii: experienţe cu explozibile în armata italiană—Betleem şi Erusalim, scene şi vederi de călătorie —Gonthard şi pisicele sale, dresate, scene de varieteu — Lotti şi Mizzi învaţă muzica, scene comice—Prince saracul se roagă să fie arestat, scene humoristice cu simpaticul actor etc. etc.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

Băile OGLINZI

3 kilom. de la tîrgu Neamţ, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipaje şi Automobil.
50 % reducere prin gara Paşcani.
Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Bale şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea D lui M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRĂ din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1.50** la **1 20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vinzare, în Bucuresti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala*; în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. Neamţ la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan**, modic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stea la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld;**
In Iaşi, d. Petersil, antreprenorul Hotelului, **Str. de Sus 189.**

Ultime INFORMAŢII

❑ *Asanarea moravurilor.*

Pe timpul alegerilor fusese numit suplinitor la catedra de latină de la gimnaziul Ştefan cel Mare. părintele Niţescu.

Acum, după alegeri, părintele Niţescu a fost scos de la catedră şi înlocuit cu d. Mihăileanu, profesor universitar, pentru ca acesta să ieie, pe degeaba, leafă—pe timpul vacanţei.

❑ *Domnul Take Ionescu a fost întîmpinat ieri, la clubul nostru din Iaşi, de un foarte mare număr de prietini, cu cari s'a întreţinut timp de aproape o oră.*

După ce a luat masa la via d-lui Badareu, la Copou, şeful a plecat la Bucureşti.

❑ *Aparatele din spitalul Sf. Spiridon —nu funcţionează.*

Instalîndu-se un motor propriu în curtea spitalului Sf. Spiridon, care motor este cu curent continuu, aparatele nu mai pot funcţiona, de oare ce ele fusese comandate pentru motor cu curent întrerupt. cum este acel al uzinei din Iaşi.

Pentru aparate s'a cheltuit 30000 lei.

❑ *Un mare număr de industriaşi şi de comercianţi din Iaşi, vor prezinta următoarea listă la alegerea care va avea loc Duminecă, pentru alegerea membrilor Camerei de Comerţ din Iaşi.*

G. D. Şerban, lumânărar;
T. Jellea, farmacist;
P. C. Fleaşcă, pitar;
V. Hălăceanu, architect;
C. D. Papăna, morar;
A. M. Ermacov, băcan;
Gustav Ulrich, cofetar;
Petre Iliescu, tipograf şi librar;
Iustin Adace, farmacist;
George Klein, franzelar;
Dimitrie Batcu, cîrciumar şi băcăn
N. Zaharia, idem.

*

Unei asemenea liste, care, fără a mai vorbi de G. D. Şerban, care, de *18 ani*, **cinsteşte Camera cu prezenţa ei în fruntea ei, ale cărui merite au fost recunoscute chiar şi de d. Nenişescu, unei asemenea liste, cu T. Jellea, Adace, Ermacov şi toţi cellalţi, toţi chemaţi, toţi aleşi, poliţia i opune o altă listă, asupra căreia vom insista, spunînd astăzi numai enorma surpriză. că în fruntea acelei liste le d. C. Cerkez (?)**

❑ *Moartea d-rei Cobîlcescu.*

Domnişoara Margareta Cobîlcescu, absolventă a Conservatorului din Iaşi, care s'a otrăvit zilele trecute la Paris, a încetat ieri din viaţă.

D-ra Cobîlcescu, fiica lui Gr. Cobîlcescu, fost profesor la facultatea de ştiinţi din Iaşi, mort şi el prin sinucidere, avea 20 ani.

❑ *Amîndoi au dreptate.*

D. Take Ionescu, pledînd eri într'un proces, la secţia a II-a a Curţii de Iaşi, a fost aplaudat spre mirarea tuturor, de d. Abgar Buicliu.

Comunicîndu-i-se şefului nostru, că a avut enormul succes, de a fi aplaudat de un naţionalist-romîn, d. Take Ionescu şi-a adus aminte de numele Abgar Buicliu, şi a povestit o anecdotă adevărată şi delicioasă.

In anul 1903, fiind ministru de instrucţie d. Take Ionescu şi primar al Iaşilor regretatul Vasile Pogor, ministru primea aproape în toate zilele reclamaţii, de la d. Buicliu care era preşedintele comitetului teatral din Iaşi, contra d-lui Cuza, care era membru în acel comitet şi reclamaţii de la d. Cuza contra d-lui Buicliu.

D. Take Ionescu comunică într'o zi lui Vasile Pogor conţinutul reclamaţiilor, şi-l întrebă dacă n'ar fi chip să împace pe cei doi beligeranţi.

— Nu mă simt în stare să-i împac, răspunse Pogor, — şi cred că numai d-voastră a-ţi putea fece lucrul acesta, cu autoritatea d-v de ministru.

După stăruinţele lui Pogor, d-nii Buicliu şi Cuza fură învitaţi să se prezinte ministrului.

Incercarea de a'i împaca avu loc la Cameră, în cabinetul primului ministru.

D. Take Ionescu chemă întâi pe d. Cuza, şi-l sfătui să se împace cu d. Buicliu.

— Imposibil e să mă împac — respunse d. Cuza. Buicliu e nebun, şi cu nebunii eu nu mă pot înţelege.

Ministrul chemă apoi pe d. Buicliu.

— Nu pot lucra cu Cuza, fiindcă e nebun.

Atunci ministrul chemă pe Popor şi-i comunică răspunsurile celor doi în ceartă.

Şi Pogor, cu aerul lui flegmatic, răspunse:

— *Să credeţi, că amîndoi au dreptate*

❑ D. Manoliu pensionar al Teatrului naţional a fost primit în audienţă de către d. Delavrancea, căruia i s'a plîns de faptul, că comitetul teatral a scos pe pensionari societari din lista artiştilor, cari au drept să se bucure de reducerea acordată pe căile ferate.

D. Delavrancea s'a aratat foarte mirat de acest fapt.

Ministrul a zis că socoteşte că pensionarii, cari au muncit ani de zile, au chiar drepturi de întâietate şi a promis că va interveni pentru a se face dreptate pensionarilor teatrului naţional din Iaşi.

❑ Camera de comerţ, a intervenit la ministerul de finanţe, pentru a lua dispoziţia, ca autorităţile să primească şi moneda de nichel.

Din cauza refuzului acestora, pentru schimbarea nichelului şi moneda de argint, se plăteşte un agio de 1 fr. la suta de lei.

❑ Domni: Căpitani Hermeziu, Stamboulă, locotenenţi Carp, Bancov şi Vlahopol, pleacă astă-seară la şcoala de tir, de la Slobozia unde vor sta pînă la 1 Iulie.

❑ Eri a sosit în Iaşi, trăgînd în gazdă la otelul Dacia, un domn, care s'a înscris sub numele N. Andreescu, administratorul moşiei Coada Stîncei. Cum de dimineaţă pînă la orele 4 p. m., pasagerul n'a ieşit din Cameră, s'a cercetat şi constatat, că pasagerul murise subit, suferind de boală de inimă.

Dar din hîrtiile găsite asupra mortului, s'a constatat, că el se înscrisese la otel sub numele falş, numindu-se de fapt, Ion Anzinschi, din comuna Burdujeni, plasa Siret, jud. Botoşani.

❑ Agenţii poliţiei cutreeră prăvăliile învitînd pe comercianţi, să prezinte Prefecturei de poliţie felul cum doresc să se modifice legea repausului duminical.

❑ Domnul Iulian Rick a fost proclamat licenţiat în litere, specialitatea Istoriei şi Geografiei—magna cum laude. Idem d-ra Aurelia Demetrescu.

❑ *Domnul dr. Corneliu Şumuleănu costă multe parate pe statul romîn.*

Statul a plătit despăgubiri destule pentru analizele chimice ale d rului Şumuleanu, adică pentru daunele cauzate altora prin acele analize.

Acum statul a fost condemnat din nou şi iată cum:

In Iunie, anul trecut, d. dr. Corneliu Şumuleanu directorul institutului de chimie din Iaşi, făcînd o inspecţie sanitară cîrciumarului David Hercovici din bulevardul Ferdinand, i-a varsat în stradă 300 litri vin negru, care ar fi conţinut corpuri străine.

Cîrciumarul a acţionat în judecată ministerul de interne şi direcţia generală a serviciului sanitar cerînd 1500 lei daune.

Procesul s'a înfăţişat ieri înaintea judecătoriei de pace, care a condamnat sus zisele autorităţi la 330 lei despăgubiri şi 20 lei cheltueli de judecată.

Din partea serviciului sanitar s'a prezentat d. dr. Şumuleanu,

❑ *Din cauza furtunei ce s'a deslănţuit asupra Bucureştilor şi grindinei ce a căzut la Ploeşti, firele telefonice şi telegrafice ce leagă Iaşul cu Capitala sunt complect deranjate.*

Pe ziua de ieri am fost aşă de izolaţi de Bucureşti, că, pentru a afla cauza, funcţionarul de serviciu de la telegraful din Iaşi, a trebuit să dee o notă oficiului din Cernăuţi, cu rugămintea să se întrebe la Budapesta (linia Lemberg—Lawoczne), ce s'a întîmplat la Bucureşti. Prin Pesta—Cernăuţi s'a aflat despre furtuna din Bucureşti şi despre faptul că nu funcţionează nici telefonul, nici telegraful.

*

Toate telegramele ce au fost presintate ieri la Iaşi pentru Bucureşti şi vice-versa, au fost expediate seara cu poşta. Şi noi am primit astă-zi o telegramă pe care corespondentul nostru din Bucureşti ne-o expediase ieri la prînz.

*

Astă-zi pînă la orele 1 n'a funcţionat nici telegraful, nici telefoanele. De la orele unu s'a restabilit pe un singur fir telefonic cu Bucureştii, care este rezervat absolut pentru expediarea telegramelor.

❑ Numitul N. Diaconescu mergînd astăzi dimineaţă să plătească o dare la percepţia din Buciumi, a fost întîmpinat de fraţii Haras şi C. Popa, cari l'au maltratat în mod îngrozitor, furîndu i suma de 40 lei, ce-o avea asupra lui.

❑ Consiliul permanent al instrucţiei a dat aviz favorabil numirei d lui Vasile Emandi ca docent în specialitatea dreptului comercial la facultatea din Iaşi.

❑ Comercianţii din piaţa Halei, au intervenit la Camera de comerţ, a li se admite şi lor a-şi desface marfa în zilele de Duminică, întru cît vînzarea unor articole similare, încuviinţată de legea repausului duminical.

❑ *Debitul Badareu et Dr. Manolescu, aduce la cunoştinţa Onor. clientelei că cu începere de la 15 Iunie a redus preţurile produselor la următoarele:*

Caş gras de munte	1.10
Delicioasa smîntînă dulce centrifugată	2.—
Excelentul unt pentru cafe	4.60
Brînză proaspătă de vaci	0.50

❑ Arhiva statului s'a mutat, cu începere de ieri, în localul propriu din curtea bisericei Golia.

❑ Absolvenţii scoalei comerciale superioare, curs seral: O. Klinger, I. Morgenstern et L. Grosmann.

❑ Numita Clara Faemberg, domiciliată în strada Smîrdan 53, se preumbla ieri, foarte liniştită, cu o vară a ei, Beti Steinberg, la rond-point. La un moment dat Clara se despărţi de vara ei şi, intrînd în alee, bău o cantitate de spirt denaturat.

A fost transportată la spital. Nu se cunosc motivele faptului.

❑ **Serviciul curăţirei străzilor.**—Din partea serviciului sanitar, s'a elaborat un proect pentru reorganizarea serviciului de curăţirea străzilor. Medicul primar a înaintat azi acest proect administraţiei comunale, însoţindu l de un memoriu.

Prin acest memoriu, medicul primar arată în primul rînd, că actualul serviciu de curăţirea străzilor şi rîdicarea gunoaielor, lasă foarte mult de dorit, ceia ce face imposibilă asanarea oraşului şi constitue o permanentă primejdie. Azi comuna cheltueşte aproape 200,000 lei cu întreţinerea acestui serviciu, care nu dispune nici de utensilele necesare. Din 70 căruţe, cît se găsesc trecute ca efectiv la acest serviciu, nici 20 nu sunt de întrebuinţat.

Gunoaiele se varsă la întîmplare. Intreg serviciu suferă de prea mulţi şefi, şi de prea puţini oameni de muncă.

Pentru a se remedia acest rău, medicul primar, după avizul consiliului de higienă, propune o reorganizare complectă.

Serviciul să fie pus direct sub controlul serviciului sanitar. Oraşul să fie împărţit în 40 de secţiuni, cu două echipe de lucrători, de zi şi de noapte. Gunoaiele să fie adunate la fiecare secţiune în nişte cutii anume întocmite, care între orele 12 noaptea şi 6 dimineaţa, să fie rîdicate de tramvaie şi depuse la vărsătoarea stabilită în raionul Socolei. Imediat gunoaiele vor fi stropite cu petrol şi arse.

Serviciul sanitar se face tare, de a reorganiza acest serviciu, care să aducă reale foloase, cu suma anuală de 160 mii lei, — adică să realizeze comunei o economie de 40 mii lei, asupra sumei ce se cheltueşte azi.

❑ Doamna Ecaterina Anton, a fost numită moaşă cl. I la comuna Gropniţa, în locul d nei Valeria Dobrea, demisionată.

❑ Ministerul afacerilor străine, a comunicat prefecturilor din ţară, că fiind informat de Legaţiunea Germană, că autorităţile din Oppeln (Prusia), au hotărît expulzarea de pe teritoriul prusian a individului Iosef Hildenbrand, care se pretindea a fi supus romîn, născut la Iaşi, să se cerceteze domiciliul numitului spre a se constata, dacă, în adevăr, e supus romîn.

❑ Ministerul de Interne, a cerut prefecturilor de judeţ din ţară ca să alcătuiască şi să-i înainteze un tablou, pe comune, de numărul tuturor sătenilor cari trăesc în concubinaj.

❑ Ministerul Agriculturei şi Domeniilor, a luat dispoziţia, ca şefii de ocoale silvici să procedeze imediat la strîngerea lemnelor uscate, căzute jos, de prin pădurile statului. In această operaţie să fie ajutaţi de locuitorii satelor de prin împrejurimile pădurilor, cărora să li se plătească munca în lemne.

❑ Ministerul de interne face cunoscut, că autoriză izgonirea din ţară a individului Pavel Iurenko zis şi Iurcenko, supus rus, care a intrat în ţară în mod fraudulos.

❑ **Muzicile militare.**—Ministerul de războiu, a dat următorul ordin circular relativ la numărul de oameni necesari anual muzicilor infanteriei ce trebue a da trupele pe timp de 3 ani:

Prin reducerea termenului de serviciu sub arme la trupele de infanterie la 2 ani, ne mai putîndu se ca în acest timp să se formeze în bune condiţiuni oamenii destinaţi muzicilor acestor trupe şi pentru ca în viitor instrucţia muzicilor să nu sufere, ordon:

1) Numărul de oameni necesar anual muzicilor infanteriei cu serviciul pe 3 ani, după cum se specifică în tabloul format, necesar muzicilor infanteriei şi publicat în „Monitorul Oastei" No. 25 din Iunie 1911. Ei vor fi repartizaţi de statul major general în plus acestor corpuri.

2) In luna Noembrie (data încorporărei contingentului) din oamenii care sunt încorporaţi în unităţile cu 3 ani se vor alege de comandanţii de corp împreună cu şefii de muzici respectivi, acei cari voesc să facă acest serviciu de 3 ani ca muzicanţi, dînd în acest sens o declaraţie scrisă.

3) Pe baza acestor declaraţiuni ei vor fi mutaţi de comandamentele în drept tot în luna Noemvrie, în corpurile de trupă cu serviciile de 2 ani, cu destinaţia de a fi întrebuinţaţi, în serviciul muzicei după ce va fi executat instrucţia individuală în reg. de infanterie.

4) In luna Aprilie a fiecărui an, inspectorul muzicelor va raporta statului major general numărul de oameni necesar muzicilor pe corpuri, număr care nu va întrece un sfert din efectivul bugetar al muzicilor.

❑ Domnul Petre Palade, poliţai la Constanţa, a fost numit prefect de poliţie la Galaţi.

Domnul Palade este ieşan.

❑ Iată lista absolvenţilor clasei a IV a liceului Naţional:

Amira S. Neculai, Andrievici I.. Constantin, Apostoleanu V. Spiridon, Aron S, Meer, Bochler Iţic, Brumă G. L. Gheorghe, Caracaş Gh. Constantin, Carp A. Dimitrie, Cazanofschi A. Constantin, Cortez C. Petru, Gîrcineanu P. Savel, Gheorghiu I. Mircea, Ianculescu Lucian, Lerer I. C. Naftule, Lupaşcu N. Const., Mociulschi G. Gheorghe, Nechita V. Vasile, Orenştein A. Sigmund, Pineles M. L. Ernest, Popovici A. Grigore, Raicu I. Ion, Savinescu A. A. Corneliu, Spaner I. Leizer, Stoian I. Corneliu, Tatos I. Teodor, Valdman B. Fr. Iosef, Zaharia C. Mihail, Zamft Z. Henrich, Pennescu C. Gheorghe, Niculăiţă I. Vasile.

Corigenţii clasei a IV-a. — Beral S. Marcel la latină şi matematici, Botez V. M. Cassian limba germană, Cuza A. Gheorghe, limba latină, Gavrilescu I. Grigore, latină, Ianculescu P. Aurel latina şi germana, Maftei Vasile, latina şi germana, Mălinescu C. Aurel latina şi germana, Mezzetti Nicolae latina şi germana, Orenstein Albert I. latină, Rosemberg Max latina şi matematica, Spanier Solomon geografia şi şt. naturale, Stavăr Petru, latina şi franceza, Tărzici Petru geografia, Vasiliu Teodor latina şi geografia, Silberman Mendel latină.

Repetenţi: Agapi Octav, Giugleă Constantin, Manea G. Zaharia, Pollak I Nachmann, Pennescu Gheorghe;

Transferaţi: Cortez R. şi retras Lupaşcu, C.

Absolvenţii cl. a VIII a m.: Blank R. Strul, Bogdan L. Iosif, Botez A. Alex., Constantinescu G. Petru, Coroi C. Eugeniu, Iuliano G. Gheorghe, Jellea Th. Emil, Lohan V. Camil, Moader I. Bucă, Mihailescu V. Nicolae, Motăş C. Costică. Onescu I. Dimitrie, Pascu Gr. Grigore, Petrovici C. Ştefan, Poppa T. Grigore, Popcseu I. Mihai, Saphir A. Artur, Susman S. B. Adolf, Ştefănescu M. Traian, Zamfirescu I. Petru.

Corigenţi: Babic Ioan, la limba germană şi Cerchez C., la ştiinţi naturale.

Retraşi: Băluşescu Aurel şi Vîrlănescu Mihail şi Bogdan Ioan, eliminat.

Clasa VIII-a reală.—Antonescu D. Dimitrie, Bibiri C. Victor, Braunştein N. Moses, Finchelştein I. Leizer, Florian C. Aureliu, Ghervescu N. Vasile, Grigorovici D. Ioan, Ionescu N. Gheorghe, Marius P. Petru, Perlici I. Herman Placinţanu I. Ioan, Popescu G. Dimitrie, Rallet I. Dimitrie.

Scriban I. Nicolae, Sevastian V. Gheorghe, Stoicescu St. Nicolae, Teodorescu C. Constantin, Vainstain M. N. Chiva, Vasiliu C. Eugen, Vasiliu Gr. Vasile.

Amînaţi pentru a trece examenele parţiale în Septembrie: Ionescu Eugen la franceză şi matematică; Nicolau G. G. Dimitrie la limba franceză; Petrini I. Constantin la franceză şi matematică şi L. Vasiliu.

❑ Duminică 19 Iunie a. c. se va da în sala Teatrului Naţional din Iaşi al 42-lea *Concert*, de corul ţăranilor din satele Mînzăteşti, Coada Stîncei şi Osoiul din jud. Iaşi, condus de d. Ion Toma, dirigintele acelui cor, învăţător pentru cultivarea şi răspîndirea muzicei în popor şi pentru crearea unui fond cultural.

Concertul e dat sub protecţiunea unui comitet din Inalta societate ieşană.

Programul cuprinde 3 părţi, cu 28 bucăţi, din care lecturi, recitări şi cor. Multe bucăţi sînt din repertoriul corului de la Seliştea şi Reciţa montană.

Publicul ieşan a avut prilejul a asculta mai adesea corul plugarilor romîni condus de d. Toma şi s'a apreciat în bine munca depusă de dînsul în promovarea culturii muzicale la noi în popor.

❑ **Táblou de juraţi.**—S'a format tabloul provizor al juraţilor, cari urmează să funcţiuneze în anii 1911—1914.

Cum lista cuprinde 655 nume, vom publica tabloul cu urmări:

Adace Justin, farmacist; Adam Vasile, pensionar; Adam T. D. proprietar; Agape S. V. institutor; Alexandrescu D. profesor; Alexandrescu A. avocat; Alexandrescu Ilie, curs secondar; Albineţ O. Ioan, bacalaureat; Anastasiu G. avocat; Andriescu C. institutor; Anghel P. D. doctor; Antoniu A. inginer; Antoniu M. curs secundar; Andriescu D. pensionar; Andriescu C. proprietar; Antoniu N. maior în retragere; Anastasescu V. pensionar; Antoniu Lascar, avocat; Andrievici A. avocat; Antoniu V. proprietar; Apostoliu D. pensionar; Apostolescu G. profesor; Apostol Ioan institutor; Apostoliu Ilie, inginer; Apotecher N. doctor; Apostolescu Gh. pensionar; Apostoliu Ion, inginer; Aprihan Iacob, proprietar; Aramă Gh. profesor; Arbore N. institutor; Arhiri Ion, licenţiat ştiinţi naturale; Arghiropol Ct. proprietar; Asanny P. Aurel, studii secondare; Anastasiu N. profesor; Anastasiu A profesor, Anastasiu V. Ioan, avocat; Aurescu A. avocat: Averescu Ştefan pensionur; Ballo Paul proprietar; Baltă Atanasie profesor; Baltă Gh. avocat; Bancov Gr. pensionar; Bardasare P. Em. profesor; Baldovici G. proprietar; Bîrjoveanu Gr. profesor; Birsan Gr. profesor; Băncescu N. pensionar; Bărbulescu Ilie profesor; Badareu A. avocat; Bălăcescu Anibal doctor; Bejan V. doctor; Bejan Gr. inginer; Berescu M. profesor; Bendescu Ioan, căpitan în retragere.

❑ Domnul maior Lupaşcu, membru în partidul liberal şi în delegaţia judeţeană, se află într'un consiliu de familie împreună cu d. C. Cerkez, cumnatul prefectului de judeţ.

Şi fiind-că d. Lupaşcu a votat mărirea salarului prefectului, ar trebui să se explice dacă a făcut-o după stăruinţele cumnatului prefectului, cu care se află în consiliu de familie?

❑ Societatea viticultorilor din Piteşti a cerut listă de fruntaşii viticultori din localitate, spre a li încînta memoriul prezintat zilele aceste ministerului de agricultură şi cuprinzînd o recapitulare de relele, de care sufere viticultura.

❑ Azi la orele 2 jum., a avut loc la Teatrul Naţional, producţia de fine de an, al conservatorului de muzică.

❑ Domnul Anton Vasilescu, şef de staţie în inspecţia Iaşi, a fost avansat controlor, în locul d-lui Al. Comărnescu, înaintat subinspector.

❑ Eri urma să aibă loc examenul de docenţă, pentru catedra de oftalmologie.

Membrii comisiunii erau prezenţi, aseminea şi candidatul, d. dr. Sava Goiu.

Insă preşedintele oomisiunei, d. dr. Socor, demisionînd, examenul n'a putut avea loc.

Comisia a telegrafiat ministrului să numească un alt delegat în locul d-lui Socor.

❑ O îndrăzneaţă spargere s'a încercat astă noapte, la crîşma lui Avram Simon, din strada Alexandri.

Hoţii au pătruns în cărciumă, după ce au spart o fereastră din dos şi trecînd prin odaia unde dormea cîrciumarul.

Hoţii au încercat să spargă tejgheaua, dar auzind probabil un sgomot afară, au dispărut.

❑ **Judiciare.**—Se ştie că fostul avocat C. Stoica se făcuse vinovat de sustragerea mai multor recipise de la judecătoria ocolului I. Unul din cei prejudiciaţi prin sustragerea acelor recepise, d. Iacob Bergher, care avusese depusă o recepisă în valoare de 450 lei, a acţionat în judecată ministerul de justiţie, cerînd să-i restitue banii.

Cererea a fost judecată ieri la ocolul I. Judecătorul a rămas să se pronunţe Sămbătă.

— Domnul Albert Ghica, cunoscut sub numele de prinţ al Albaniei, a intentat acţiune în divorţ contra soţiei sale, doamna Margareta, născută Dowling, pentru părăsire de domiciliu.

Termen la 5 Septembre, la s. I.

— In ziua de 4 Ianuarie trenul de marfă Iaşi-Vaslui, condus de mecanicul D. Economu, intră în staţia Vaslui înainte cu 12 minute, din cauza vitesei ce-i dădu mecanicul şi a vîntului ce bătea d'insprе laşi.

Trenul surprinse pe linie pe Mihai Anton şi Plevitz, care fură grav răniţi, sucombînd chiar după o trecere de vreme.

Mecanicul a fost condemnat la o lună închisoare.

— La Curtea s. I se judecă astă-zi ultimul proces rămas din seria de afaceri relative la deraiarea tramwaiului în Septembre 1905.

— Curtea s. II s'a pronunţat astă-zi respingînd apelul d-lui G. Rosseti-Rosnovanu şi menţinînd consiliul judiciar.

❑ Domnul V. Nikifor a fost numit copist la corpul portăreilor din Iaşi.

❑ **Firele telegrafice şi telefonice, nefind restabilite, n'am primit nici telegramele agenţiei, nici ştiri de la corespondentul nostru din Bucureşti.**

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— *Strada de Sus No. 189* —

Aduce la cunoştinţa onor. clientele că cu începere de azi produsele fermelor şi viile proprii se vînd sub preţul pieţei, deşi sunt superioare ca calitate şi anume:

	Kg.	Litrul
Lapte dulce proaspăt, se găseşte dimineaţa de la orele 5—11 a. m. şi seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.		0.50
	oca	2.00
Brînză de vaci proaspătă		3.55
Caş gras de munte		1.10
Delicioasă brînză de munte nouă		1.20
Brînză de Brăila grasă		1.80
Excelentul unt pentru cafea, ciai		4.60
Delicioasa smântână centrifugată		2.00
Unt de gătit proaspăt		3.00
Iaurt de oi cu castronul şi cu	Kg.	
Gervais romînesc pachetul		0.50
Delicioasa urdă dulce		1.40
Zilnic ouă proaspete garantate		6.50%

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţuri populare începînd de la 0.60 litrul.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală romînă din 1906. **BYRRH** — de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Peste 600 doamne bogate — Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui **L. Schlesinger Berlin 18**

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

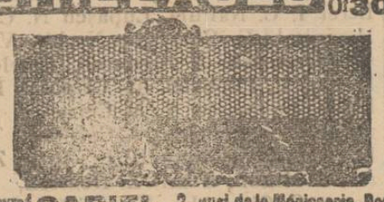

Maym. GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris — CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS — RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5 f.

Cereți numai:

Partumul și Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
5 Medalii, Diplome
și alte recompense

Eau de Cologne
A. RALLET & Co.

Se distinge: **prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esențele**

De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.

Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat
Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și înscrți la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Magazinul comertului in rate
— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —
Pune la dispoziția onor. public un mare

Depozit de Mașini de cusut

pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor

Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.

BICICLETE
Puch și Dürkopp

Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.

Mobile, Pendule, Căruioare și ori-ce accesorii

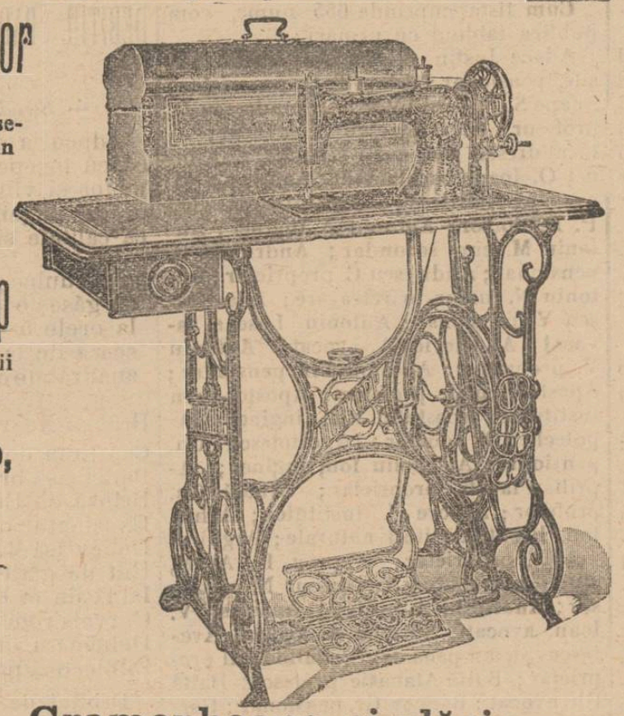

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice
Ioan Werner
FURNISORUL CURȚII REGALE
IAȘI

Coridina. Remediu radical contra bătăturilor și monturilor la picioare.
Sticluța 1 leu.

Mentholina. *Remediu contra guturaiului.* Prizînd cîte-va ori din acest praf, are proprietatea de a distruge microbii ce se introduc în nas și fac iritația pielitei mucoase, se evită propagarea la piept a guturaiului care face atîtea neajunsuri.
Costul cutioarei 50 b.

Dentol elixir, pastă, praf. Tot ce toate fi mai higienic în toaleta gurei, desinfectează și curăță dantura și preîntîmpină ori ce dureri și boale de gură și dinți.
Pasta 1.25 b. *Elixirul 2 lei sticla.* *Praful 1 leu 50 b.*

5 ani de succes 5

Grădina Trajan

In fiecare seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt **Absolut noue**

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Fondată în anul 1858
Sucursala stabilită în România de la anul 1869.
Fonduri de garanție peste 200 milioane
Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asiguraţii din Romînia.
LEI 7,142.000
Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.
Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.
Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78
Soc. Ancora încheie asigurări;
a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.
b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.
c) Caz de deces, cum și
Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.
Condițiuni de asigurare extrem de liberale.
Direcțiunea pentru Romînia, București.
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

Dacă voiți stomah sănătos cu digestiune ușoară;
Dacă voiți a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINȚAȚI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,

Apele Mineralizate Sinteza

cu bază de **Bicarbonat de Sodă și Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, Iași
Aprobate de Direcția Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou și la toate restaurantele și debitele de băuturi din oraș.
— **Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere** —
Observați bine pe plomba de inchidere și pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vro ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa la mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmacistii.*

Dacă suntați suferinzi, dacă voiți a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din
Noua Fabrică de Ape Mineralizate
SALVAREA
Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excès de acid carbonic, constitue o băutură răcorito ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.
Se recomandă în special de Onor. Medici.
De vînzare în toate magasinele mari de consum.
La cerere trimetem la domiciliu.
Director *Er. Sebastian* chimist.

Fabrica de OGLINZI
ISRAEL BERGHER - IASI
Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.
Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.
Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.
Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabile

Tipografia H. Goldner, Iași Str. Mîrzescu No. 17—Instalațiune cu motoare electrice executata de Ioban Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1330 Sîmbătă 18 Iunie 1911

Alegerea Camerilor de comerț

Dintre instituțiile țării romînești, singure camerile de comerciu și industrie, pînă astăzi, au fost rămase în afară de luptele politice, de luptele de partid.

Guvernele cîte s'au succedat în ultimile decenii, la cîrma țărei, în special ministeriul industriei și comerciului, au recunoscut că camerile de comerciu și industrie, au menirea lor specială, că prin urmare ele, nu pot fi și nu trebue să fie organe de partid, căci în atare caz, ele vor perde din însemnătatea și importanța lor, guvern și corpuri legiuitoare, căutînd a afla de la aceste organe, păreri și soluțiuni, care să îmbrace nevoile țărei și să asigure progresele industriei și comerciului.

Acestui sănătos principiu s'a datorit faptul, că George Assan, timp de peste 16 ani, pînă la moartea sa, a fost sub toate guvernele, președinte al camerei de comerciu bucureștene, iar G. D. Șerban, timp de aproape 2 decenii, președinte al camerei de comerciu din Iași.

Cu Assan, a colaborat ca vice-președinte S. Prager, iar cu Șerban, a colaborat ca vice-președinte Th. Jellea.

Niminea nu s'a gîndit să întrebe care erau credințile politice ale lui Assan, Șerban, Prager ori Jellea. Toată lumea a văzut, cum aceste două camere de comerciu și industrie, Iași și București, pe întrecute aduceau reale servicii economiei noastre naționale.

Miniștrii liberali și conservatori, se adresau cu toată încrederea Camerilor de comerciu, pentru a lua avizul lor prețios, știind, că aceste Camere ajunsese la maturitate economică, dînd avize conforme cu nevoile reale ale economiei naționale, fără preocupări politice ori de partid.

Anul acesta, nefast, face ca la cărma țărei să se afle un guvern de pretinsă asanare, care a dus țara cu cel puțin 15 ani înapoi în moravurile publice.

Conrupția, teroarea, ura, ademenirea, au ajuns arme, și sisteme de guvernare. Curentul social greșit, a adus țara la măsura că alegătorii sunt prea mult legați de a tot puternicia statului.

Nimic mai ușor, pentru omul fără scrupule, decît a umili pe cel cu multe nevoi. Nimic mai ușor, pentru omul ușor la minte în trebile publice, decît a ademeni, prin făgădueli, ori a speria și intimida, prin amenințări.

Mințile ușoare, își zic, din moment ce împrejurarea ne-a făcut puternici, să dovedim că suntem în măsură a distruge orice sentiment de demnitate, că suntem în masură a distruge orice instituție și că suntem în măsură a dovedi oamenilor politici, că pe viitor și la rîndul lor, să alunge din camerile de comerciu, ceia ce am putut aduna prin presiune noi, asanatorii, dacă nu în alt scop, dar cel puțin pentru a desinfecta ceia ce noi am asanat. Iată cum alegerile camerilor de comerciu, inscriu încă un punct negru la activul asanărei.

Morarul d-lui Grecianu

Alt-fel de cît Frederic II, asta ie drept, și d. Grecianu, actualul Rege al Iașului, și-a găsit morarul.

După cîte a isbutit să-și creeze personal ale lui; primăria lui, prefectura lui, eforia lui—d. Grecianu are un dor nou: să aibă o cameră de comerț a lui. Cu succesul ce-l are în a găsi tot oameni la locurile lor, Cosmovici și Stroja, Stamatiu și Negruzzi și celelalte potrivite imperecheri, d. Grecianu a reușit să-și întocmească și comercianți.

Dar cine este desemnat să fie președintele Camerei de Comerț a d-lui Grecianu, acela întrece tot succesul de pînă acum. Îi zice Const. Cerchez, „morar și comerciant rural".

A fost liberal, pînă acum trei zile, de și, de sigur, ca bun liberal ce era, votase cu guvernul conservator. Sub liberali nu fusese nici morar, nici comerciant rural. Nu măcina, nu vindea băcănii la țară: era, din contra, cu firma neînregistrată la tribunal, căci morarul grecinist de astă-zi era de găsit între avocații ministerului de interne.

Dacă nu l'a auzit nimeni pledînd pe d. Cerkez, nimeni n'a auzit de o moară Cerkez, nici de tejghetarul Cerkez, ceea ce dovedește că amicul d-lui Grecianu nu este nimic din tot ce se crede a fi.

Dar dacă avocătura citatului era o sinecură mai mult într'o țară așezată la porțile Orientului, apoi morăritul seu și negoțul seu rural, sunt simple ficțiuni.

Domnul Cerkez ori este negutitor foarte de mult, ori nu este de loc. Și nu este de loc, fiind-că, pînă acum, se dădea de agricultor, de licențiat în drept, nici o dată de negutitor. Ar fi putut fi foarte de mult negutitor, dacă comerțul ce-l face n'ar fi o ficțiune așa fel, că, pînă a nu fi dorit d. Grecianu să aibă și Camera de Comerț pe mînă, viitorul seu președinte nici nu știa că este comerciant.

Și știți de ce este comerciant acum? Fiind-că pe petecul de pămînt pe care d. Cerkez îl exploatează, ie și o cărciumă, ie și o moară de paie—ar fi putut fi industriaș cu moara aceea—dar i-a fost rușine. In cărciuma aceea sunt și lumînări de săn de vînzare, și fitil, și ghiudem, și tutun—deci d. Cerkez, care are acea cărciumă, arendată altora, dar pe numele lui plătește licența—este mare negutitor.

Cu specialitatea ce o are d. Grecianu de a se înconjura de oameni competenți, de prefecți de cari rîd copiii, de edili cari miroasă a pustiu—era fatal să ajungă la morarul din Lungani si să-l ungă pentru fotoliul prezidențial al Camerei de Comerț, pe care stă de aproape două decenii continuu, omul care constitue o fală pentru comerțul nostru.

Și te întrebi, dacă trebue să rîzi cu hohote de asemenea scabroasă operetă, sau dacă trebue să te arăți adînc îngrijat de faptul că, peste tot, la Iași, în toate instituțiile unde guvernul poate să-și așeze oamenii sei, ignoranța cată să respingă, triumfătoare, tot ce este capabil, tot ce are chemare — și sunt isgonite de furia polițienească, de bestia de la putere și de vremea jandarmului rural?

Am rîs destul de prostiile bufonilor. E vremea să devenim serioși.

INCHEIEREA

Procesul Sinodal se apropie de sfîrșit. Ori cît voește Primatele să lungească discuția, ori cîte incidente ridică și va rădica, procesul trebue să ia un sfîrșit, și afacerea trebue să aibă *o încheere*. Țara e obosită și adînc jignită de mersul acestui proces; afacerea s'a scoborît atît de jos, că s'a dus nu numai sfînția Sinodului, dar chiar demnitatea lui.

Invinsul e Mitropolitul primat; și învingerea lui e vădită, e sigură, e un fapt astăzi. Tot ce mintea omului pierdut poate concepe ca subterfugii de argumente, s'a adus în cauză, și tocmai miezul afacerii s'a ocolit. Iar sufletește s'a dezgolit că fondul e adevărat prin apostrofe: cînd vorbind de destăinuirile preutului Bunescu, Primatele a zis răstit: „dar de unde le știi"? întrebare șugubață; cum și cînd veni vorba de copilul Olimpiei Vasilescu, tot el s'a grăbit să afirme fără să fi spus cineva, „atunci să se întrebe la Filantropie dacă copilul Olimpiei Vasilescu a murit de ulcer sifilitic".

Aceste și multe altele arată că în dosul celor spuse la proces mai e o altă serie de fapte și ori cît *a costat* ascunderea adevărului, el a răsărit *de plano* prin însăși gura vinovatului.

Țara e luminată pe deplin că:

Primatele a slujit d-lui Haret, călcîndu-și peste convingerile sale și a susținut o lege, despre care Sinodul a cerut să se reformeze, ca nefiind nici canonică, nici dogmatică, nici constituțională. Rău a slujit pe Atanasie Mironescu, d. Spiru Haret; și s'a adeverit vorba veche: „păzește-mă, Doamne, de prieteni". Cauza politică e pierdută, căci—și aici vine rolul personal a d-lui C. C. Arion—actualul ministru știe că, în calitate de Senator a combătut legea d-lui Haret și azi a făgăduit că o va schimba, deci acțiunea Primatului e condemnată politicește.

In chestia plagiatului se va rîndui o comisie de anchetă sau un arbitru, pentru a vedea întru cît șeful unei biserici ortodoxe poate primi pe deantregul vederile unui catolic ori protestant. Teologii noștri duși prin Germania cam o iau razna cu ortodoxismul și știm că nu sînt tocmai curați în vederile lor, întru cît și dr. Nițulescu și Sim. Popescu și azi Atanasie Mironescu i'au interpretarea bibliei, a dogmelor moralei creștină, explicarea Psalmiilor din cărți protestante, nu din scriitori și părinți ortodoxi.

Cît despre imoralitate, ori cît o fi ea de veche, cine poate însă afirma că în taina nopții, sufletele nu se apropie, trupurile nu se unesc și azi ca și eri, și mîne ca și alaltăeri, cînd se știe că la asemenea fapte nu se aplică preceptul *non bis in idem*, ci cealaltă vorbă „nu mi-i de o dată, ci mi-i de *nadă*". S'au înădit călugării la lucrurile lumești și tocmai ca ursul lui Adam, ajungi să le rupi și coadă și nu-i poți scoate din *nadă*.

Și deci acum vine încheerea.

Păr. Atanasie Mironescu a înscris în istoria bisericei noastre naționale o pagină neagră, nu că ar fi fost mai breaz ca alți călugări și vlădici, ci a avut nesocotința de a-și pune sfînta lui persoană mai pre sus de interesele bisecei.

Cine l'a ales, rău l'a ales;
Cine l'a îndemnat rău l'a învățat.
Cine îl va răpune va fi însuși I. P. S. S. Biserica noastră națională va rămînea aceiași, căci e clădită pe temelia credinței, dar petrecerea I. P. S. S. pe scaunul Primației țării va fi o pilduire ce poate face un păstor rău sufletesc pe scaunul Teoctiștilor, Varlaamilor și Dorofteilor.

***

Domnul Corjescu...

Interesant personaj. Nu că-ar fi inventat praful de pușcă. Nimic n'a inventat, Ce voiți să inventeze un căpitan... de jandarmi rurali? Doar o infamie, o contrabandă, o bătaie,—ca să plictisească vre-un opozant.

Și totuși, sub regimul actual, sub Iașul dat pe mîna d-lui Grecianu, acest căpitan Corjescu este un personaj interesant. Domnul Grecianu, care și-i alege pe toți după plac, și l-a ales pe d. Corjescu comandant al jandarmilor rurali din Iași.

A ales, cum știe el alege, minunat. Căci de unde, pînă la mutarea d-lui Corjescu la jandarmi, aceștia erau oameni la locul lor, au devenit „măsuri electorale", iar baionetele lor, mijloace sigure, că alegătorii rurali vor vota... ceia ce se chiamă „bine".

Domnul căpitan Corjescu este investit de vre-o 15 ani cu acest grad. Colegi de ai lui au ajuns coloneli. El a ramas,—ceea ce a fost, — și totuși are mare recunoștință pentru guvern.

Recunoștința aceasta se manifestă și acum cu ocazia campaniei pentru alegerile Camerei de comerț. Iarăși zbiară și țipă și amenință—bătrînul căpitan.

Iarăși lucie baioneta jandarmului—pe cînd bătrînul căpitan, în automobilul prefectului de județ, inspectează comunele și satele și amenință cu „mînia lui Dumnezeu", dacă nu se vor alege industriași încercați și comercianți reputați— ca domnii C. Cerkez, Tuffli, Verner și Reinicke.

E drept, d. Corjescu convine guvernării boerești. Ce este omul de la țară, negutitor sau ce ar fi el, după mentalitatea boerească? Este, firește, o canalie. Și canalia are leac după aceeași mentalitate: mitrailarea. Ea se execută de jandarmi — și d. Corjescu este șeful jandarmilor.

Dar ca d. Corjescu să aibă recunoștință pentru guvern și el trebue să fi făcut ceva pentru d. Corjescu. Maior nu l'a făcut. Cît ie el de guvern, n'ar fi în stare să facă și așa ceva, că i dacă d. Corjescu are curaj să dee cu barda și în Dumnezeu, dacă el ar fi alegător rural în județul Iași, la examen n'ar avea curaj să se prezinte. Cum puterea toată a lui Samson consta în părul seu, toată frica căpitanului de la Iași, constă în a se presenta la examen.

Atunci ce a făcut guvernul pentru d. Corjescu? Guvernul îl protejă din punct de vedere neigienic. I se tolerează să pălmuiască igiena, i se tolerează ca într'o casă, proprietatea căpitanului, situată strada Muzelor, stradă poetică s'ar crede, să se facă proză grețoasă.

De aceea va trebui să reușească lista poliției, la alegerile pentru Camera de Comerț.

Un demers demn

— Consiliul de disciplină al baroului avocaților din Iași, declară că, prin purtarea sa față de d. avocat St. Georgescu, ajutorul de primar Cosmovici a jignit întreg corpul avocaților din Iași—și cere satisfacție. —

Cu tot desgustul ce ne inspiră persoana primului colaborator al d-lui Greceanu, am insistat în ziar asupra purtării incalificabile, pe care acel Cosmovici a avut-o față de d. avocat St. Georgescu.

Cazul este așa de grav, că întreg corpul avocaților din Iași, solidarizat cu colegul jignit, a cerut satisfacție primarului—prin următoarea adresă ce i-a fost remisă ieri:

Domnule Primar,

In ziua de 9 Iunie a. c. domnul avocat Ștefan Georgescu s'a prezintat în cabinetul dv. și al d-lor ajutori de primar, pentru a susținea interesele clientei sale, doamna Elisabeta Botez.

Cu acea ocazie d. avocat Stefan Georgescu fu grav jignit de d. ajutor de primar Cosmovici, prin faptul că, înainte ca d. avocat să fi arătat scopul venirii sale, a început a se răsti la el și a-l da afară din cancelarie.

Domnul avocat, fără a riposta, s'a retras, după cum ați putut constata dv. personal, care, precum ne comunică colegul nostru Georgescu, erați de față la acea scenă.

Sunt sigur, Domnule Primar, că veți conveni și dv. că purtarea d-lui ajutor de primar Cosmovici a fost mai mult de cît regretabilă față de un avocat, care nu venise să facă stăruinți, nici să solicite favoruri, ci dădea concursul seu profesional clientei cu care se presintase înaintea d-lui prim ajutor de primar.

Purtarea d-lui Cosmovici fiind jignitoare demnității de avocat, vă rog să binevoiți a obliga pe d. Cosmovici să dea satisfacțiunea la care are dreptul nu numai d. avocat Georgescu, dar chiar corpul avocaților, jignit el însuși prin purtarea d-lui ajutor de primar.

Primiți, domnule Primar, asigurarea stimei mele.

(s) Decan, **C. B. Pennescu.**

INSEMNĂRI ȘI PĂRERI

Votul Universal

Ultimele alegeri din Austria au dat iarăși de vorbit ziarelor maghiare. Se știe că în acest din urmă stat se duce o campanie destul de violentă pentru întroducerea votului universal, așa cum este în Austria.

Guvernul maghiar însă, față de multele naționalități din Ungaria, cari ar putea să majoreze, la un moment dat, populația ungurească, evită cum poate și pe ori ce cale, întroducerea votului universal, tocmai pentru ca să nu piardă preponderența pe care o are acuma. Este drept că guvernul rezistă; însă asaltul dat de naționalități, și chiar de poporul unguresc pentru cîștigarea votului universal este puternic.

Ca să probeze că dispare conrupția, —pentru că înmulțindu-se alegătorii nimeni nu'i mai poate cumpăra,—un publicist maghiar publică în ziarul reacționar „Budapesti Hirlap" următoarele însemnări:

—„La o alegere, — zice publicistul maghiar,—mergeam cu un lucrător care a votat pentru fostul ministru Witlek

—„Ei, ce-ai căpătat, prietene? întrebai pe muncitor.

—„De la nimeni nimic, nici eu, domnule, nici altul. Pe onoarea mea, nici măcar un pahar de bere, sau o țigară"

Alt caz:

—„Am cunoștință de mult cu Kuranda, ales acum deputat în cartieru I. Quai. Este consilier de curte în retragere.

—„Ei, prietene, l'am întrebat, cît te-a costat alegerea?

—„Iți pot spune exact,—răspunse el scoțîndu-și notele. M'a costat 180 coroane. In suma aceasta nu sunt cuprinse spesele vizitiului meu și cîteva mese ce le am luat în restaurant, în societatea alegătorilor mei, ceia ce a fost necesar pentru discutarea situațiunei și a referinților politice actuale".

Insemnările publicistului maghiar sunt demne de luat în seamă, și din ele tragem concluzia că, atunci cînd numărul alegătorilor este mare, cîte 18 mii pînă la 25 mii de votanți, într'un cerc, conștiințile nu se mai pot cumpăra așa de ușor, cu bani, cu promisiuni, etc. etc.

Marin.

Moldovenii din Basarabia

1. De vre-o cîteva luni mă gîndesc să scriu aceste însemnări asupra Moldovenilor din Basarabia. Și poate că nu m'aș fi hotărît să încep nici acuma, dacă n'aș fi fost silit de o statistică peste măsură de dureroasă, asupra funcționarilor din Basarabia, publicată de d. P. Cubolteanu, în admirabila revistă „Viața Romînescă", an. VI, No. 5.

„Astfel, Chișinăul, — scrie d. P. Cubolteanu, — printre cei 1500 de funcționari (în numărul acesta intră și profesorii diferitelor școli secundare și urbane) numără numai 226 de persoane cu nume moldovenești, și nu zic moldoveni, căci nu știu dacă măcar vre-o 20 de inși din cei 226 au conștiința națională moldovenească. Tabloul devine și mai îngrozitor, cînd privim furnicarul slujbașilor statului, repartizați după ministere; astfel avem: 1) La ministerul de interne: 235 străini și numai 44 de origină moldovenească. 2) La Ministerul de finanțe: 203 străini și numai 24 de origină moldovenească. 3) La Ministerul Comerțului și Industriei: 45 de străini și numai 7 de origină moldovenească. 4) La direcțiunea funciară și agricolă: 67 de străini și numai 8 de origină moldovenească. 5) *La ministerul de instrucție: 252 străini și numai 30 de origină moldovenească.* 6) La control: 22 străini și numai 2 Moldoveni. 7) La ministerul de războiu: 110 străini și numai 8 de origină moldovenească. 8) La Sinodul bisericesc: 114 străini și 60 de origină moldovenească. 9) La ministerul de justiție: 160 străini și numai 28 de origine moldovenească. 10) La „Crucea Roșie": 60 de străini și numai 8 de origină moldovenească. 11) La direcțiunea căilor ferate: nici un funcționar de origină moldovenească".

2. Luînd apoi numărul funcționarilor după județe, d. P. Cubolteanu prezintă următorul dureros tablou: „1) In județul Chișinăului 49 străini și 31 moldoveni, 2) In județul Achermanului 235 străini și 22 moldoveni. 3) In județul Benderului 152 străini și 36 moldoveni. 4) In județul Bălților 154 străini și 37 moldoveni, 5) *In județul Ismailului 435 străini și 70 moldoveni.* 6) In județul Orheiului 105 străini și 40 de moldoveni. 7) In județul Sorocei 132 străini și 43 moldoveni. 8) In județul Hotinului 163 străini si 30 de moldoveni".

3. Rezultă din acest tablou, că în cele 8 județe ale Basarabiei avem 1425 de funcționari străini și numai 309 de origină moldovenească. Zic „de origină moldovenească", pentru că, după cum spunea și d. P. Cubolteanu, nu putem numi moldoveni pe niște oameni cari, de sigur fără voia lor, n'au trezită conștiința națională moldovenească, și cari, în mod inconștient, sunt dușmanii culturii romînești. Acest lucru trebue de precizat mai bine.

4. Basarabia a fost răpită de Ruși la 1812. Ca să putem pricepe starea Moldovenilor din Basarabia de astăzi trebue să ne raportăm la starea tuturor Moldovenilor de la 1812; căci este imposibilă și aproape nenaturală o comparație între Moldovenii din Basarabia de astăzi și Moldovenii din Romînia liberă, întru cît mediul și evoluția socială au fost aproape cu desăvîrșire deosebite și despărțite de la 1812.

5. Foarte puțini inși din Romînia liberă își dau seamă despre situația Basarabenilor, în mod exact. Mulți cred că Basarabenii sunt rusificați. Și am avut durerea să aud chiar din gura unui fost ministru, cunoscut prin sentimen-

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI ŞI APA DE GURĂ

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris.

Représentant: Sam. Löhl, Bucarest.

tele sale naţionale romîneşti, că 90% din Basarabeni nu mai cunosc limba „moldovenească". Absolut falş !...

6. La 1812 eram sub suzeranitate turcească. In acest an, Basarabia a fost răpită. Deci trebue să cunoaştem starea Moldovei de la 1812, pentru ca să ne dăm seamă de Basarabia de astăzi. Nu trebuie dar să uităm un singur moment că prefacerile sociale, vîntul revoluţiei de la 1848, ideia unirii tuturor Romînilor, etc. etc. sunt lucruri cu desăvîrşire necunoscute Basarabenilor şi pînă în ziua de astă-zi.

7. Basarabenii nu-şi cunosc de loc istoria. Afară de numele lui Ştefan cel Mare, păstrat prin tradiţiuni şi prin foarte puţine legende, ei nu mai ştiu nimic altceva. Ce ştiam noi despre *noi* la 1812? Ştiam oare cu mult mai mult de cît ştiu Basarabenii despre ei astă-zi? Căci o viaţă culturală şi literară romînească începe după vre-o cîteva decenii de la durerosul an 1812. Fiind despărţiţi, Basarabienii n'au fost în contact cu nimic din prefacerile sociale săvîrşite pe pămîntul Romîniei libere de astă zi, cu nimic din mişcarea cultnrală, cu nimic din literatura romînească.

8. Prutul ne-a despărţit îngrozitor. Oceanul Atlantic n'a fost în stare să despartă pe Englezii din Anglia de Englezii din America de Nord aşa de adînc şi aşa de fără speranţă de unire sub acelaş sceptru.

9. Prin emisarii lor, şi mai cu seamă prin ajutorul preoţimei inculte de la 1812, Ruşii, după ce au luat Basarabia, au răspîndit svonul că ei au sărit în ajutorul Moldovenilor, ca să le scape credinţa (!) ameninţată de Turci, luîndu-i sub ocrotirea Ţarului. Fireşte că o mare parte din boerimea moldoveneăcă s'a împacat cu această ideie, mulţumindu-se. Nu-i vorbă însă că pe atunci chiar era un puternic curent printre boeri, în toată Moldova, care, doreau scuturarea de sub jugul turcesc, cu ajutorul pravoslavnicilor Ruşi sub a căror stăpînire vroiau să se supună.

10. N'am nici un amănunt, nici o dată asupra Basarabienilor pînă între deceniul dintre 1870—1880. Trebuesc de făcut, evident, cercetări, şi datoria aceasta o au istoricii noştri, care ştiu cum să procedeze, ştiu cum să cate isvoarele, şi ştiu să scrie lucrurile aşa cum au fost. Insemnările mele sunt stinghere, incomplecte, în toate direcţiunile. Ce puteam oare să culeg dintr'o călătorie de patru zile prin Basarabia ?

11. Fapt este că, în deceniul despre care am pomenit mai sus, au început să se recruteze soldaţi şi dintre Basarabeni, care pînă atuncia erau complect scutiţi. Un bătrîn mi-a povestit aşa: „Eu am fost cel dintăi din sat, care m'o luat la *muscali* [1]). Pi urmă e mai luat şi pi alţii. Acuma să duc chiar mulţişori, că ari nevoe di muscali".

12. Abea în timpul din urmă au început să se facă şcoli în Basarabia, în satele moldoveneşti. Dar înainte de a vorbi despre aceste şcoli, trebue să vorbesc despre ceia ce face Rusia pentru complecta rusificare.

13. In general, tot Basarabeanul este complect desconsiderat de Ruşi. Situaţia lui morală este inferioară ţiganilor de la noi. Se înţelege că vorbesc numai despre populaţia moldovenească de la sate. Cuvîntul *moldovean* este *sinonim* cu prost. Şi nu este o insultă mai mare adusă unui om, de cît atunci cînd îi spui că este moldovean. Cultură moldovenească nu există. Literatură, de asemenea. Insuşi ţaranii moldoveni spun că Dumnezeu „grăeşte" ruseşte cu sfinţii şi cu îngerii. Şi dacă nu există nici cultură, nici literatură, se înţelege că ţăranii moldoveni privesc pe Ruşi, ca pe nişte oameni blagosloviţi de Dumnezeu. Cea mai mare bucurie a unui moldovean cu stare este atunci cînd copilul lui ştie ruseşte. Principiul general al Ruşilor care stăpînesc Basarabia, s'ar putea rezuma în cîte-va cuvinte: nici o şcoală moldovenească, nici într'o biserică slujbă numai moldovenească, distrugerea demnităţii omeneşti în fiecare moldovean, pentru că are păcatul de a nu fi rus, şi înlăturarea ori cărui moldovan, sau chiar desfiinţarea lui, pe ori-ce cale, dacă se trezeşte în el conştiinţa naţională.

14. Ştirile cele mai fantastice sunt răspîndite pe socoteala României, prin şcolile ruseşti, prin profesorii ruşi, ori cînd se prezintă ocazia şi pretutindeni. Iată în rezumat ce am aflat de la un învăţător. In România nu se mai vorbeşte nici romîneşte, nici moldoveneşte, ci... franţuzeşte. Literatura este franceză. In şcoli, materiile se predau în limba franceză. Romînii s'au făcut catolici de cînd au un rege neamţ. Copii sunt botezaţi în apă sarată. Cununia n'o face popa, ci notarul [2]). „Dar toate au să treacă, zicea învăţătorul, căci Rusia are să vie cu muscali şi are să ieie România de la Nemţi (!!) şi are să vă scape de nevoi".

15. Şcoala rurală are trei clase. Materiile trebuesc predate, după regulament, în limba rusă. Ce se întîmplă însă ? Copiii nu ştiu ruseşte. Deci cea dintăi grijă a unui învăţător este să înveţe limba moldovenească, pentru ca să se înţeleagă cu elevii şi numai după aceia începe învăţătorul să înveţe ruseşte pe micii moldoveni, timp de trei ani. Cît ţine învăţătura asta în capetele copiilor, numai D zeu ştie. Destul este că într'o jumătate de an, copiii moldovenilor uită tot ce-au învăţat. Ia nişte suflete chinuite !... **A. G. D.**

(Urmează)

1) Basarabenii zic muscal la soldat. Cred că *muscal* înseamnă în limba rusă *soldat*. Eu nu cunosc această limbă.

2) In Rusia nu există căsătorie civilă, ci numai religioasă. Preotul ţine registrele de stare civilă.

Monopolul Cîrciumelor

Chestie principală discutată în congresul cercurilor comerciale, ţinut în Iaşi în zilele de 29 şi 30 Mai a. c., a fost acea relativă la monopolul cîrciumelor.

Cum comerţul mic în acest articol o foarte întins, negreşit legea monopolului cîrciumelor, interesează marea masă a negutitorimei. De aceea, această chestie e de nediscutată actualitate.

Ca organ al comerţului suntem datori a ne spune cuvîntul, sărind în ajutorul cîrciumarilor obijduiţi.

Voacea noastră oglindeşte adevărul asupra nevoilor comercianţilor de această branşă, de aceia cetitorii noştri, ca şi guvernul, să nu vadă în vorbele noastre, gîndul rău, gîndul de răsvrătire, dar să vadă glasul durerei, glasul năpăstuiţilor, care cer libertatea muncei, ca prin muncă să se poată întreţinea romînul în ţara romînească.

Legea asupra cîrciumelor de la 1908, ca şi acea de la 1909, pe lîngă măsurile rele, avea şi ceva bun.

Se combătea comerţul rachiului, dar se lasă liber comerţul vinului şi al berei.

A pus pe drumuri, fără nici o despăgubire, peste 8000 de cîrciumari, dar a lasat libertatea, pentru asociaţ, pentru succesor şi pentru funcţionarul comercial, a continua comerţul, fie după desfacerea tovărăşiei, fie după retragerea din comerţ, sau după moartea părintelui, sau a patronului, pentru fiul sau funcţionarul comercial, avînd 10 ani de practică în comerţ.

Legea de la April 1911, legea nouă e mai rea, mai sălbatică, ca legile de la 1908 şi 1909.

Legea nouă a comis greşala nertata a închide calea fiului în succesiunea comerţului părintelui, legea nouă, a comis sălbătăcia, a închide calea practicantului, a funcţionarului comercial, în succesiunea şefului comerţului, în apropierea comerţului de vinuri şi bere, macar ca cariera pentru viitor.

Monopolul e combătut de toţi economiştii moderni, ca vexator independenţei şi bunului traiu al cetăţeanului, atuncea cînd monopolul reduce activitatea omului la rolul de debitant. Nici un economist însă, n'a conceput un monopol al suprimărei cu desevîrşire a muncei.

S'a discutat mult asupra creărei monopolului, în ce priveşte fabricaţiunea, nici cum n'a fost vorba de monopol asupra vînzărei, monopol asupra alegerei carierei de negutitor. Monopolul tutunurilor, asupra chibriturilor, timbrelor etc. este mai omenos, pentru că a creat cel puţin debitanţii cu 3, 5 ori 7 la sută profit asupra vînzărei, dar monopol asupra dreptului de muncă, nu s'a văzut pînă acuma decît în cazuri de siguranţa statului.

Intrăm deci, în rolul nostru firesc şi natural, consiliind guvernul să modifice din nou legea asupra monopolului băuturilor, lăsînd libertatea comerciului de vinuri şi bere, lăsînd libertatea comerţului de băuturi ca mijloc de existenţă pentru mulţime, pentru masa mare a cetăţenilor acestei ţări.

Dacă alcoolul e vătămător sănătăţei, dacă băutura alcoolului, sau abuzul de băutură, decimează neamul, guvernul să ia măsuri paliative ca acuma, nu măsuri sălbatice şi ruinătoare.

Sub imperiul legei actuale, beţia e mai mare ca în trecut.

In trecut cîrciumele existente atuncea, vindeau rachiu de 35—40°, sub imperiul legei actuale cîrciumele în număr redus, vînd la oraşe, în depozite, spirturi, sătenilor care beau rachiu de 60—70°, în locul acelui de 40° din trecut. Iată deci măsura paliativă contra alcoolismului.

Cerem anchetarea, pentru constatarea faptului, dacă e vorba că serios se urmăreşte ţinta a se feri populaţia rurală de ravagiile alcoolismului.

Dacă se urmăreşte într'adevăr această ţintă, guvernul poate feri population de pericolul alcoolismului luînd măsuri ca din fabrici să nu iasă de cît spirt denaturat pentru trebuinţe industriale, spirt rectificat pentru trebuinţele medicinale, rachiu de 35° pentru consumaţiune şi ca consecinţă, comerciul liber în rachiu, vin şi bere.

Dreptate au avut comercianţii întruniţi în congres, cînd au cerut suprimarea legei nonopolului, pentru că legea de la April 1911, e mai rea ca legea veche de la 1908 şi 1909, mai rea că restrînge libertatea muncei şi pentru cei mai tineri, nu numai pentru actualii negutitori, mai rea că loveşte în proprietarii de vii, în cultura viilor, un alt isvor producător de bogăţia naţională.

Rugăm guvernul să asculte cu toată atenţia, reclamele celor obijduiţi, prin dispoziţiile unei legi cu dispoziţii vitrege, lăsînd libertatea muncei şi a producţiunei.

G. D. Şerban.

Către alegătorii Camerei de comerţ

Evenimentul de aseară ocupîndu-se de alegerea camerei de comerţ ce va avea loc Duminică 19 c., are aierul de a fi apărătorul comerţului, cercînd a arunca bîrna din ochii lui în ochii altora. Aşa pretinde că noi, adversarii lor, voim să facem din această chestie o chestie curat politică.

După ce timp de două săptămîni cauţi să subminezi, să ademeneşti şi chiar să ameninţi pentru a ţi putea ticlui o listă din oameni guvernamentali, în cabinetul prefectului de poliţie, mai ai şi îndrăzneala ca să ridici şi tonul, în loc să-ţi ascunzi micimea de suflet şi interesele de partid.

Dacă ai ajuns ca să-ţi poţi ticlui după atîta sbucium o listă cu persoane intacsate de a se pune în evidenţă numai prin faptul că alţii nu s'au lasat ademeniţi de pornirile d-tale de partid şi de persoane, cari fără voinţa lor, figurează pe listă din frică, nu trebue să mai scoţi capul şi să trimbiţi neputinţa, aruncînd vina asupra altora şi dîndu-te în spectacol ca nesubjugaţi politicei.

*

Ca unul ca, desinteresat, mi-am lasat afacerile mele personale şi numai faptului că mă găsesc înscris în cercul comercial şi industrial din Iaşi, pentru care am muncit de la înfiinţarea lui, şi în care am căutat, în toate ocaziile, să pun în evidenţă, că comerciantul şi industriaşul *nu* trebue să se lase ademenit de pornirile politice, să se sustragă de la aceste lupte, căutînd să-şi întrebuinţeze forţele şi inteligenţa, spre propăşirea comerţului şi industriei romîne, atît de desconsiderată şi de umilită—numai faptului că se găsesc rar inteligenţe superioare, cari să se devoteze şi să îmbrăţişeze cu drag şi dor comerţul şi industria, căci la noi comerţul miroase,—iar industria şi mai şi, căci nu e acelaşi lucru ca să te plimbli înmănuşat şi fără nici un rost prin străzi şi cafenele dînd drumul gîtului însetat de toate poftele, cu dorinţa de a atrage atenţiunea acelora care au neglijat de aţi arunca un ciolan şi a vinde masline sau a fabrica opinci sau săpun lucruri cari mirose şi cu cari nu se poate deprinde naţionalismul nostru de azi.

Aşa stînd lucrurile nu poate, de cît să mă bucure cînd vedem oameni, cari luptă desinteresaţi pentru comerţ şi industrie şi care nu se ruşinează, că alăturea de numele lor mai figurează titlul de luminărar, băcan, frînghier, cîrciumar etc.

*

Acest lucru am căutat să-l pun în evidenţa autorităţilor, în intrevederile ce le-am avut în ajunul alegerilor Camerei de comerţ şi în care le-am rugat să nu amestece patima politică, lăsînd oameni încercaţi să facă aceste alegeri.

A fost deajuns ca să numere numele lui Şerban, ca toată patima politicei să se revolte şi să mă coving că în afară de politică nu se poate face nimic în această nenorocită ţeară.

Atunci mi-am zis de cît coadă de topor mai bine caută şi munceşte cinstit pentru o idee, şi de aceia mă vedeţi astă-zi alăturea de acei cari reprezintă ideia tot aşa cum m aţi fi putut vedea în mijlocul acelora, care ar fi represintat ideia tuturor partidelor dacă patima politicei nu ar fi predominat raţiunea.

*

Acestea le-am scris spre a se putea face lumină în întunericul care ne distruge şi din care spre ruşinea noastră nu putem scăpa.

Cine are curajul să mă desmintă n'are de cît să o facă, căci la noi în ţară se poate întîmpla ori ce.

Justin Adace
farmacist

MASURI CONTRA CIUMEI

In urma hotărîrei consiliului superior sanitar, direcţiunea generală a serviciului sanitar a dat următoarea:

DECIZIUNE:

Art. 1. Cu începere de la 16 Iunie 1911, intrarea în ţară a călătorilor, a mărfurilor şi efectelor sosind din Odesa se va face pe apă numai prin porturile Sulina şi Constanţa, iar pe uscat prin punctele Ungheni şi gara Prutului porturi şi puncte unde vor fi supuşi la vizita medicală. Toate celelalte puncte de intrare din Rusia în România rămîn închise pentru călătorii şi provenienţele sosite din Odesa.

Art. 2. Vasele suspecte vor fi desinfectate, călătorii şi rufele murdare desinfectate; călătorii sosiţi din acea localitate pe lîngă vizita medicală vor fi supuşi la o supraveghere de cinci zile la domiciliul lor, socotite de la data sosirei.

Art. 3. Nu se permite intrarea în ţară, a cetelor de lucrători pelerini, emigranţi din Odesa.

Art. 4. Produsele de alimentaţie de origine animală în stare proaspătă cum şi legumele verzi şi fructele proaspete sunt prohibite.

Art. 5. Deratizarea vasului se va face în ori-ce caz. Dacă această operaţiune a fost făcută înainte de descărcarea mărfurilor nu se vor mai desinfecta. Dacă a fost făcută după descărcare ele vor suferi operaţiunea desinfecţiei cînd vasele sunt suspecte sau infectate.

Art. 6. Se vor aplica la nevoe şi celelalte măsuri stipulate în convenţia sanitară internaţională de la Paris în ceea ce priveşte prevenţiunea invaziunei Ciumei.

INFORMATII

❑ *Un mare număr de industriaşi şi de comercianţi din Iaşi, vor prezinta următoarea listă la alegerea, care va avea loc Duminecă, pentru alegerea membrilor Camerei de Comerţ din Iaşi.*

G. D. Şerban, luminărar;
T. Jellea, farmacist;
I. C. Fleaşcă, pitar;
Iustin Adace, farmacist;
V. Hălăceanu, architect;
C. D. Papana, morar;
A. M. Ermacov, băcan;
Gustav Ulrich, cofetar;
Petre Iliescu, tipograf şi librar;
George Klein, franzelar;
Dimitrie Pascu, cîrciumar şi băcan;
N. Zaharia, idem.

❑ **Comisiunea înaintea căreia vor trece examenele de absolvire, elevii liceului militar din Iaşi, se compune precum urmează:**

Preşedinte, colonel Niculescu M.. comandantul brigadei II infanterie.

Membrii: locot.-colonel Mihăescu A., comandantul liceului militar; maior Bejulescu I., comandantul gimnaziului militar; Scriban August, profesor la liceul militar; Pretorian Marin, profesor la liceul militar.

❑ **Vacanţele de elevi ce se vor produce la liceul militar din Iaşi, nu vor putea fi complectate de cît de fii de militari.**

❑ **Iată lista absolvenţilor gimnaziului „Alexandru cel Bun:**

Apostnl Ioan, Bank Iosef, Cogălniceanu Alex., Costache Alex., Darie Alex., Feinsilberg Simon, Fisler Leizer. Ghelberg Lupu, Grigorescu Neculai, Haimovici Adolf, Haler Alic, Hamciuic Const., Horovitz Carol, Huhulee Constantiu, Hulubei Armand, Isvoranu Alex. Isvoranu Tudor, Niculescu Alex., Păun Ştefan, Popovici Gh, Popovici Neculai, Rosen Avram, Rubin Herman, Şvartz Alex., Vexler Herman.

❑ *Debitul Badareu et Dr. Manolescu, aduce la cunoştinţa Onor. clientelei că cu începere de la 15 Iunie a redus preţurile produselor la următoarele:*

Caş gras de munte	1.10
Delicioasa smîntînă dulce centrifugată	2.—
Excelentul unt pentru cafe	4.60
Brînză proaspătă de vaci	0.50

❑ **Eri s'a dat rezultatul definitiv la examenul de maior, ţinut la Constanţa. Au reuşit 15 căpitani din artilerie, din cari domnii Dimache, Lupescu şi Henţescu, din corpul IV.**

❑ Absolvenţii clasei a IV ai gimnaziului Ştefan cel Mare: Alistar I., Bălănescu I., Botez S, Buţureanu V., Cireş M., Ionescu Em., Vacariu Gheorghe, Gheorghiu X. Macri, Munteanu Boh, Marta A., Voinarovici M., Lipsa Gh., Dimitriu Alexandru, Papafil E., Constanţius D., Raicu Al., Davidescu P.

Toţi aceştia vor trece examenul de capacitate în ziua de 20 ale lunei curente.

❑ Iată numele elevilor absolvenţi ai clasei a VI-a de la şcoala normală, cari trec examenul oral şi de practică pedagogiei înaintea comisiunei examinatoare.

Andriescu Octav; Andronescu Ioan; Bălan Nec.; Bătăturescu Nec.; Coteanu Ion; Dimitrescu Belizar; Gheorghiţă D.; Epure D.; Ignat Ion; Lăzărescu Ion; Mancaş Vasile, Mărgărit C. Popescu Gr. Stef.; Popescu M. Ion; Popovici Nec.; Scolariu Ion; Teodorescu D.; Timofti Ion; Trofin Const.; Procopie D.

❑ Ingrozitoarea patimă care degonerează şi nimiceşte, beţia, ne-o reflectă cinematograful într'o duioasă desfăşurare care se reprezintă astă seară Vineri 17 Iunie în noua grădină Trajan, (cinematograful Pathé-Frères).

Pentru extrema reuşită a acestui subiect casa din Paris Pathé-Frères a obţinut un premiu de la guvernul republicei Franceze şi adrese pline de elogii de la direcţia Azilului de alcoolici din Paris.

Intreaga desfăşurare „Victimele alcoolului" cuprinde două parţi mari de cinematograf, adică o jumătate din programul seral.

Celelalte două părţi ale noului program cuprind între altele: Moustache cînele credincios, scene realiste—Intre foc, fum şi explozii: experienţe cu explozibile în armata italiană—Betleem şi Erusalim, scene şi vederi de călătorie —Gonthard şi pisicele sale, dresate, scene de varieteu — Lotti şi Mizzi învaţă muzica, scene comice—Prince saracul se roagă să fie arestat, scene humoristice cu simpaticul actor etc. etc.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

DIVERSE

— Direcţiunea poliţiei şi siguranţei generale a pus în vedere ofiţerilor de poliţie, că de cîte ori, vor veni în Capitală, să se prezinte direcţiei poliţiei şi siguranţei generale.

— Ministerul lucrărilor publice, a aprobat repararea podului de la comuna Cîrniceni jud. Iaşi, în limitele sumei de 1000 lei.

— Domnul Ştefan Dimitriu, a fost numit sergent major în poliţia oraşului Tg.-Frumos, în locul d-lui V. Voroveanu, demisionat.

— In comuna Şipote, de către păzitorul oilor de pe moşia ministerului de război, s'a găsit îngropat în marginea şoselei un cadavru, a cărui identitate n'a putut fi stabilită.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Aduce la cunoştinţa onor. clientele că cu începere de azi produsele fermelor şi viile proprii se vînd sub preţul pieţei, deşi sunt superioare ca calitate şi anume:

	Kg.	Litrul
Lapte dulce proaspăt, se găseşte dimineaţa de la orele 5—11 a. m. şi seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.		0.50
	oca	2.00
Brînză de vaci proaspătă		3.55
Caş gras de munte		1.10
Delicioasă brînză de munte nouă		1.20
Brînză de Brăila grasă		1.80
Excelentul unt pentru cafea, ciai		4.60
Delicioasa smîntînă centrifugată		2.00
Unt de gătit proaspăt	3.00	
Iaurt de oi cu castronul şi cu	Kg.	
Gervais romînesc pachetul		0.50
Delicioasa urdă dulce		1.40
Zilnic ouă proaspete garantate		6.50%

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţuri populare începînd de la 0.60 litrul.

Pentru comenzile de vinuri de la 10 litruri în sus, făcute verbal sau prin o carte poştală adresată Debitului, se trimite la domiciliu. **Administraţia.**

Ultime INFORMAŢII

❑ **Analiza apei.**—*Institutul de bacteriologie din Iaşi, făcînd analiza apei de la Timişeşti, a găsit că ea este ideal de curată, de la origine şi pînă în basinul cel mare de la Copou.*

In ce priveşte discuţia ce s'a urmat la consiliul de igienă, că apa ar conţinea 170 microbi comuni la cm. c., aceasta nu înseamnă nimic, dovedit fiind, ştiinţificeşte, că apa este pură cînd conţine chiar 300 microbi comuni la centimetrul cub.

Impurităţile ce se constată actualminte, au a fi atribuite diverselor reparaţiuni ce se fac pe linii.

❑ **Domnul Grecianu şi-a combinat o listă pentru alegerea de la Camera de Comerţ. Semnatarii listei au adresat un apel alegătorilor, în care spun că ei nu fac politică.**

Ştiţi cine nu face politică grecinistă? Nu fac politică, domnii: Arghiropol, Eiven, Cerkez, Verner, Tuffli, Irimescu şi toţi ceilalţi, cari candidează „independent"—cu concursul poliţiei şi jandarmilor rurali!

❑ *După stăruinţele prefectului judeţului Iaşi, s'a fixat termen pentru 25 a. c. pentru arendarea unor cîrciumi de la sate comuni rurale.*

Cîrciumarii actuali sunt ameninţaţi că nu li se vor mai arenda—cîrciumele, dacă nu vor ieşi trimfătoare lista guvernului la alegerea pentru Camera de Comerţ.

❑ *In legătură cu furtul de arme săvîrşit la Arsenalul Armatei din Bucureşti, Ministerul de Interne a dat ordin autorităţilor din ţară, de a confisca, pînă la stabilirea proprietăţei, ori-ce arme sau carabine sistem Manlicher 93, ce se vor găsi la persoane străine, de oare-ce asemeneă arme nu s-au vîndut şi nici nu se vînd în comerţ.*

❑ *Ţăranii de pe moşia d-lui Carp sunt melomani.*

S'a vorbit în ziare, despre faptul, că d. P. P. Carp a înzestrat o sută ţărani de la Ţibăneşti cu cîte o pereche de boi şi cîte un plug.

Acum s'a constatat că 84 din ţăranii înzestraţi şi-au vîndut boii, cumpărîndu-şi pentru banii obţinuţi — fonografe şi gramafoane.

❑ *Prefectul de Roman căruia i s'au intentat o serie de procese electorale la curtea cu juri, a cerut, precum se ştie, transferarea lor pentru suspiciune legală.*

Curtea de Casaţie s. II, făcînd de 2 ori divirginţă, cererea de strămutare a fost judecată şi admisă eri de Curtea în secţii unite.

Curtea cu juri din Iaşi va avea cinstea să judece pe delicatul de la Roman.

❑ **O amintire despre regele Carol.**—La Berlin s'a aşezat zilele aceste, cu o deosebită solemnitate, o placă comemorativă pe casa din foasta strada Iacob, unde locuise Regele Romîniei, în 1865, înainte de a fi ales ca principe al Romîniei.

Cu prilejul acesta, ziarul *Berliner Tageblatt* aminteşte, în numărul său de azi, episodul următor:

„Această placă comemorativă, aminteşte de primejdioasa călătorie, pe care tînărul principe o întreprinse, pentru a ajunge la tronul princiar. Greutatea era de a face ca prinţul să treacă neobservat prin Austria, de oare-ce relaţiunile între Austria şi principatele romîneşti nu erau tocmai bune. Şi cu toate aceste, nu se putea altfel, de oare ce prinţul urma să zăbovească cîte va zile la Viena, în aşteptare să se facă la Bucureşti cuvenitele pregătiri.

Iată că, într'o zi,—Mai 1866—ministrul Brătianu apăru în biroul amicului său Popovici, un comerciant romîn, stabilit la Viena.

D. Brătianu ceru lui Popovici un serviciu extraordinar. Popovici, fericit de vizita lui Brătianu, răspunse că e gata să facă ori ce. Atunci Brătianu îl informă, că în curînd va sosi la Viena un mare neguţitor din Berlin, anume *Lehmann*, pe care îl duce la Bucureşti, unde are a încheia nişte mari afaceri.

Dar fiind vorba de afaceri mari, doreşte ca prietinul său Lehmann să nu intre în vorbă cu nimenea la Viena şi de aceia ar prefera să fie găzduit la Popovici, şi nici de cum la otel. Popovici se declară gata a pune locuinţa sa la dispoziţia comerciantului berlinez.

Peste cîte-va zile sosi d. Lehmann, care, însă, nu voia să vorbească de afaceri. La toate insistenţele lui Popovici, nu primea alt răspuns, de cît că doreşte întâi să se aşeze la Bucureşti, după care se va interesa de afaceri.

Lehmann plecă.

Trecuse un an şi Popovici, venind la Bucureşti, se prezintă lui Brătianu. Acesta drept mulţumire, spuse lui Popovici că îl va prezinta prinţului.

Popovici se găsea în culmea fericirei, dar mare i-a fost surpriza cînd în principele recunoscu pe neguţitorul Lehmann din Berlin,—care se grăbi să-i acorde titlul de furnizorul Curţei romîneşti.

❑ D. dr. Flor, medic primar al oraşului, a inspectat azi institutul Sacré-Coeur.

❑ Consiliul comunal se întruneşte mîine Simbătă la orele 4 p. m.

Producţiunea Conservatorului

Eri a fost producţiunea de fine de an a conservatorului nostru de muzică şi artă dramatică. Producţia s'a dat în sala Teatrului Naţional. Sala n'a fost plină, in schimb programul s'a executat bine în complectul său.

Producţiunile conservatorului trebue să fie o serbare pentru Iaşi, pentru că existenţa conservatorului în Iaşi menţine Iaşilor rangul său de centru intelectul şi artistic.

Rolul conservatorului nostru e numai de a susţinea cultura artistică locală, ci de a produce talente pe scenele cele mari ale lumei şi cine nu ştie cîte talente fericite nu şi-au găsit începutul desvoltării lor în modestul nostru conservator.

Incurajarea producţiei conservatorului din partea publicului Ieşan e o condiţie de viaţă pentru existenţa acestei şcoale, căci dacă Iaşii nu poartă interes şcoalei, lesne duşmanii găsi-vor cale şi cuvînt.

Producţia a cuprins în sine : piano, orchestra, flaut şi canto.

Incep cu *canto*, fiind-că acesta mişcă mai adînc şi izvorăşte din adevărat talent. Cu studiu şi stăruinţă poate să te perfecţionezi în mişcarea degetelor, dar nu poate creia organul vocal.

Am ascultat frumoase voci şi toate concertistele s'au achitat conştiincios de numerele lor. Sala a scos de două trei ori la rampă pe d-rele M. Bălăceanu, care ne-a cîntat „*Aria*" din Lucreţia Borgia de Donizetti; pe d-ra C. Arteni, care ne a cîntat *Cavatina* din Ernani de Verdi, pe d-ra C. Caţichi, care ne-a cîntat „*Arie*" din Samson şi Dallila de S-t Saëns.

Punem în prima linie pe d-ra M. Bălăceanu, care posedă o frumoasă voce, are preciziunea notei şi corecteţă în allegro.

Flautul a fost reprezentat prin d. M. Dobreanu, care ne a cîntat dulce şi corect marea Arie „Tremolo" din G. Popp,

Piano şi-a avut partea leului, avînd cele mai multe concertiste, întru cît clasele de piano au mai multe eleve de cît elevi, piano făcînd parte integrantă în educaţia de salon a tinerelor noastre domnişoare.

Publicul a aplaudat frenetic pe d-rele Silvia Apostolescu absolventă a d-lui prof. Sibianu, care ne-a cîntat minunat „concertul în fa minor" de Chopin, d-ra Apostolescu e o executantă desăvîrşită. D-ra Margareta Pompilian ne-a cîntat cu mult brio *Andante Spionate* de Chopin. D-ra e absolventa clasei d-rei Sion. Liniştita ţinută avea urmarea siguranţei în executare.

D-ra El. Knoch, ne-a cîntat Rapsodia VIII de Liszt; d-ra Em. Cristofor ne-a cîntat „L'alouette" de Balakiren şi *Prelude* de Schut; d-ra Alice Sion ne-a cîntat „Concert în *la* minor" de Grieg.; d-ra Penelope Abramovici ne-a cîntat „*Carnaval* de Vienne" de Schumann. Nota întrecerii şi a perfecţiunei ne-a fost date de toate concertistele, şi ne place a constata că *piano* îşi reţine recordul. Atît d-ra Sion cît şi d. Sibianu se achită în mod conştiincios de chemarea lor, însădind simţul artistic la toţi elevii.

Violoncelul a fost reprezentat prin d. Flor Breviman care ne a cîntat „*Poloneza*" de Concert de Popper. Violoncelul e instrument rebel, dar şi cel mai docil în mîna artistului; tînărul Breviman merge pe cale bună şi publicul l'a răsplătit în aplauze îndelungate.

Vioara a fost reprezentată prin tînărul I. Bobescu, absolvent medaliat al Conservatorului şi atît de cunoscut publicului ieşan. El ne-a cîntat „*Andante şi allegro molto vivace*" de Mendelssohn.

Orchestra a fost condusă de d. I. Tedorini, care ne-a cîntat din Beethoven, E. Grieg şi Cherubini. D. Teodorini pe cît e de bun executant în violină pe pe atîta e şi bun conducător de orchestră.

Publicul a ramas pe deplin mulţumit de producţia de fine de an, şi prin apluzele sale a răsplătit munca aridă a tuturor profesorilor, cari conduc şcoala. Arta trebue să fie şi să rămînă senină. Amestecul prea adînc al politicei, strică armoniei maeştrilor, cari formează pe artişti.

Exemplul cu şcoala de Bele-Arte e destul de vorbitor pentru a feri pe cît se poate *Conservatorul* nostru, care are nevoe de mai mulţi prieteni spre a-l susţinea şi progresa decît de nesăţioşi rîvnitori în a parveni.

Anul acesta şcolar se închee cu o furtună ce se abate asupra Conservatorului nostru. Fie că acea furtună să nu surpe nimic din ceea ce au clădit înaintaşii în artă, căci gîndul lor a fost de a ne curăţi, prin artă, de toate minciunile patimilor de zi.

* * *

❑ ***Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.***

❑ **Inundaţii.**—Din cauza ploilor căzute de trei zile în judeţul Bacău, apele au inundat linia ferată între staţiunile Răcăciuni şi Valea Seacă, pe distanţa de 5 klm., făcînd imposibilă trecerea trenurilor.

Expresul de Berlin, care de obicei face cursa Bucureşti-Mărăşeşti-Paşcani-Burdujeni, ne mai putînd trece prin locurile inundate, s'a reîntors la Mărăşeşti şi a plecat spre Iaşi prin Tecuci-Vaslui.

La Iaşi trenul a sosit la ora 3.10 p. m., iar călătorii spre Burdujeni, au plecat cu trenul de Paşcani, la ora 6 seara.

De asemenea şi trenul de Berlin, Burdujeni-Bucureşti, a venit prin Paşcani-Iaşi-Vaslui-Mărăşeşti.

Astăzi circulaţia se face prin transbordare. Apele s'au retras complect, totuşi terasementul este prea slab.

*

Pe linia Adjud-Tg.-Ocna, între staţiunile Urecheşti—Căiuţi, de asemenea linia este complect inundată. Circulaţia trenurilor de călători este întreruptă, aşa că ori ce comunicaţie cu Tg. Ocna este imposibilă. *In aceste locuri ploile au cauzat foarte mari stricăciuni, şi se crede că întreruperea va dura cel puţin 4 sau 5 zile.*

❑ Domnul G. D. Şerban a primit următoarea scrisoare:

Domnule Şerban,

Subsemnatul D. Pascu, comerciant, vă declar, că figurez candidat numai pe lista negustorilor, în cap cu d-ta şi d. Jellea şi pe orice altă listă voiu fi pus, este fără voia mea şi declar, că întru cît mă priveşte, nu primesc să figurez pe altă listă.

17 | 6. 1911 (s) **Dimitrie Pascu**

❑ Cu data de 25 | 6 au fost încadraţi şi înaintaţi următorii funcţionari din staţia Iaşi:

Stepleanu D-trie, impiegat de mişcare, încadrat impiegat de mişcare cl. I; casierul Vasile Stroian, casier cl. 4; casierul Popovici Al, casier cl. 4; telegrafistul Radovici Gh., telegrafist cl. 4 şi telegrafistul Giosanu C., telegrafist cl. 3.

❑ Domnul V. Stancov, a fost numit copist la portăreii Curţii de Apel Iaşi secţia I-a.

❑ D. dr. Leon, profesor la Facultatea de Medicină, a fost telegrafic învitat, de către ministrul de instrucţiune, de a prezida examenul de docenţă, pentru catedra de oftalmologie.

Tot eri şi tot telegrafic, d. dr. Leon a declinat această cinste.

❑ Ministerul agriculturel şi Domeniilor, a cerut prefecturilor de judeţ din ţară ca să-i înainteze un tablou, de toţi moşnenii, ce se găsesc în judeţe cu arătare ce păduri stăpînesc şi dacă le au divizate sau să găsesc în devălmăşie. Acest tablou este necesar ministerului, pentru stabilirea drepturilor moşnenilor şi răzăşilor.

❑ **Şcolare.**—La şcoala de adulţi, înfiinţată la 1 Octombrie 1910, la Manufactura de tutunuri din Iaşi şi care a funcţionat pînă la 26 Mai, au fost înscrişi în total 183 elevi — din care retrăgîndu-se 43, au frecventat cursurile 140. Au fost 116 promovaţi, în următoarele clase: cl. I, 18; cl. II, 38; cl. III, 40 şi cl. IV, 20. Repetenţi au fost 26.

— D-na Ecaterina Casian, învăţătoare la şcoala din com. Şipotele, a fost transferată pe ziua de 1 Septembrie la şcoala din Podul-Iloaei, în locul d-nei Lupu, dimisionată.

— S'a reprimit în învăţămîntul primar, pe ziua de 1 Septembrie, pe d. C. I. Bancescu, fost învăţător şi repartizat la şcoala din Bereşti Zvoriştea, jud. Iaşi.

— D-ra Ecaterina Sirion, învăţătoare ajutoară la şcoala din Şendriceni, jud. Dorohoi, a fost transferată pe ziua de 1 Septembrie la şcoala din com. Făurei, jud. Putna.

— Pentru examinarea elevilor şcoalei de adulţi de la şcoala „Vasile Conta" s'a numit o comisiune compusă din institutorii: d. I. Petrescu, preşedinte; d. Ed. Cozmiţă şi d-na Viorica Atanasiu, membri. Comisiunea se va întruni zilele acestea pentru a hotărî zilele şi orele de examinare.

❑ Numitul I. I. Creţu, de 18 ani, din Scobinţi, fiind atins de o boală mintală, a fost adus şi internat la ospiciul din Iaşi. De asemeni Gh. Ursache şi Elena Vizante.

❑ Toader Iovonik, din Buzău, fiind expulzat şi urmînd a fi predat autorităţilor austriace, a reuşit să sară din tren şi să se facă nevăzut.

❑ Numiţii I. L. Kisilovici şi M. Abramovici, au fost declaraţi arestaţi ieri, în instanţă, de d. judecător al ocolului II, fiind dovediţi sperjuri.

❑ D. dr. Misir, medic comunal, a obţinut un concediu de 30 zile.

In acest timp, d-sa va fi înlocuit de d. dr. Grossi.

❑ D-ra Margareta Cobîlcescu, care a încetat din viaţă la Paris, locuia de mai mult timp acolo, împreună cu mama ei, d-na Mavrodi.

Regretata d-şoară, s'a sinucis luînd două pilule de sublimat corosiv.

❑ **Procesul Assani-Grecianu.** — Pe timpul campaniei electorale, în Ianuarie, se presintase la d. Aurel Assani, alegător în colegiul I — doi emisari, spunînd că sunt trimişi de d. Grecianu, ca să ofere d-lui Assani o mie lei pentru votul seu.

Publicîndu-se faptul în ziare şi fiind confirmat d-lui Grecianu de d. Assani, care refuză ori ce rectificare, d. Greceanu dete plîngere la parchet contra d-lui Assani. Parchetul deschise acţiune în calomnie contra d-lui Assani şi cum d. Grecianu nu se presintase la judecată, tribunalul dispune închiderea dosarului.

Sentinţa fu apelată şi de primul procuror şi de d. Assani: de primul procuror pe motivul că tribunalul n'a fost în drept să închidă dosarul, de d. Assani pe motivul că el ceruse tribunalului să-şi decline competinţa, afacerea avînd a fi considerată ca delict electoral.

Apelurile au fost cercetate astă-zi de s. I a Curţii. Procurorul a cerut Curţii să judece procesul în fond.

Curtea a admis apelul în privinţa judecării şi judecînd afacerea în fond a pronunţat achitarea d-lui Assani, care era asistat de d-nii G. Săndulescu, Lascar Antoniu şi G. G. Mărzescu.

A pledat numai d. Mărzescu.

❑ Au fost numiţi copişti: d. Gr. Mesteş la s. II a tribunalului, în locul d-lui Manariu, trecut în alt post; şi d. G. Costinescu, la s. II, în locul d-lui Stavăr, care n'a primit funcţia.

❑ **Judiciare.**—Atît secţiile Curţii, cît şi ale tribunalului, vor judeca procese pînă la 25 Iunie inclusiv.

— Neguţitorul de lemne Herşcu Iäger, dat judecăţii pentru faliment, a fost achitat de tribunalul Suceava. Scntinţa a fost apelată de procurorul general.

— Sub comisarul Costică Ion, din Bacău, dat judecăţii pentru abuz de putere, a fost condemnat, în lipsă, la o lună închisoare.

Termen nou la 2 Septembre, la s. I a Curţii.

— Numita Maria Vasiliu, din Botoşani, născînd un copil, l'a dus la Vereşti, şi l'a părăsit punîndu-l într'un vagon de tren, ce mergea spre Burdujeni.

Faptul fiind descoperit, femeea fu dată judecăţii şi condemnată la 10 lei amendă. Procurorul general a făcut apel.

— Neguţitorul Adolf Grünberg, condemnat la o lună închisoare de trib. Bacău, pentru faliment, a făcut apel, care se va judeca la 9 Septembrie, la secţia I.

— La Dorohoi a fost descoperită o bandă de proxeneţi compusă din Leon Zussman, Toni Vechsler, Roza Telingher şi S. Faierstein, cari exploatau minore.

Intre victimele bandei figurează trei, cari au fost mai barbar tratate şi exploatate: Ecaterina Chiper, Stella Velică şi Justina Moraraşu.

Daţi judecăţii, proxeneţii au fost condamnaţi: Zissman la 6 luni şi o zi închisoare; femeile la cîte 4 luni şi Faerştein, în lipsă, la 18 luni.

❑ Mîine Simbătă 18 Iunie începe în grădina Bragadiru reprezentaţiile excelentei trupe de comedii a simpaticului artist C. Tanase.

Se va juca pentru prima oară Mitică Ghinion, comedie care a obţinut enorme succese la Bucureşti.

Biletele se vînd în timpul zilei la libraria Iliescu (Piaţa Unirei) şi seara de la ora 7 la cassa grădinei.

Telegrame

❑ **Nici astă-zi firul telefonic cu Bucureşti n'a fost dat publicului pentru convorbiri, din care cauză n'am putut lua ştiri de la corespondentul nostru.**

Greva dokerilor

Liverpol.— Patru mii de dokeri, fac grevă şi reclamă admiterea sindicatelor lor. Greva e aproape generală. Greviştii se dedau la acte de sabotaj.

In dietă e atacat pe preşedintele unei bănci

Cernăuţi.—In dieta din Bucovina, în cursul discuţiunei privitoare la propunerea de subvenţie a societăţei industriale din Cernăuţi, deputatul Bonches, din partidul romîn „Apararea" a atacat în mod viu administraţia băncei provinciala şi în special pe d. Lupu, preşedintele băncei.

Incetarea grevei marinarilor

Londra.—Conferinţa proprietarilor de vase din Anglia a hotărît, să acorde o sporire moderată de salarii, dată fiind situaţia navigaţiei.

A refuzat în mod unanim să recucunoască sindicatele de marinari şi fochişti.

Consiliul de miniştri discută amnistia dată malisorilor

Constantinopole.—Se afirmă că consiliul de miniştri a discutat chestiunea malisorilor, mai mulţi miniştri ar fi fost de părere că e periculos a se lasa în mînile malisorilor arme, şi că trebue să se creeze un serviciu militar regional. Ceilalţi miniştri, au fost de părere să se adopte o atitudine mai împăciuitoare.

Inchiderea seziunei

Berlin. — Seziunea dietei, a fost închisă.

EPITROPIA GENERALA

a

Casei spitalelor şi ospiciilor

Sft. Spiridon din Iaşi

Aduce la cunoştinţa generală, că în ziua de 23 Iunie a. c., ora 10 a. m., se va ţine licitaţie publică în cancelaria acestei Epitropii, pentru aprovizionarea cu diferite cantităţi de lemne de foc de esenţe tari, a următoarelor spitale, ospicii şi aziluri:

1)	Spit. Central din Iaşi	400 steri
2)	„ „Cantacuzino Paşcanu" din Iaşi	1,200 „
3)	„ „I. Mavromati" din Botoşani	750 „
4)	„ "Profetul Samoil" Focşani	500 „
5)	„ „Sf. Spiridon" din Galaţi	600 „
6)	„ „Pulcheria Ghica" din Hîrlău	350 „
7)	„ din Tg.-Neamţ	700 „
8)	„ „Fraţii Mihalachi" din Băceşti	240 „
9)	„ „Precista Mare" din Roman	90 „
10)	„ din Tg.-Ocna	550 „
11)	„ „Dimitrie Borş" din Tg.-Frumos	180 „
12)	Osp. „Socola" din Iaşi	3650 „
13)	„ „Galata" din Iaşi	800 „
14)	Institutul „Grig. Ghika Vodă" din Iaşi	1500 „
15)	Azilul „Eufrosina Balş" din Iaşi	230 „

Condiţiunile speciale pentru aceste furnituri, se pot vedea în fie-care zi de lucru, de la ora 8 a. m. — 1 p. m., în cancelaria Epitropiei, la serviciul silvic şi domenial.

Pentru a putea fi admişi la licitaţie, concurenţii vor trebui să depună ca garanţie provizoră, cîte un leu de fiecare ster, prevăzuţi a se furniza fie-cărui spital, azil şi ospiciu.

Dispoziţiunile art. 72 — 83 din legea comptabilităţei generale a Statului, sunt în totul aplicabile acestei licitaţiuni.

No. 04,116 4 Iunie 1911.

FAINA LACTATA NESTLÉ

Nutriment complect pentru copii, bolnavi şi bătrâni.

Conţine cel mai bun LAPTE din ALPII.

Se vinde la toate drogheriile şi famaciile din Ţara.

Cutia „NESTLE" Lei 2

Repr. Sam. Löbl *Bucureşti strada Justiţiei No. 11.*

La rondul al II-lea de la Copou în faţa pădurei, într'o frumoasă vilă să găseşte o odae mare, bine mobilată care se închiriază pe timpul verei. Eventual se poate da şi masa. Numai 10 minute depărtare de la tramvai.

Pentru informaţii a se adresa la administraţia ziarului.

LA UNGHENI

Se închiriază **UN LOCAL DE RESTAURANT** pentru sezonul curent.

A se adresa la d. Simeon D. Ciulei comerciant Ungheni.

ANUNCIU

In ziua de **20 Iunie 1911 ora 2 p. m.**, se vinde cu licitaţie publică în camera Sindicatului falimentelor, portofoliul firmei falite *Ch. Isr. Drèsner* din Iaşi evaluat la suma de lei **369,460 bani 75** după arătările din bilanţul falitului, din care urmează a se scădea sumele încasate de Sindicat pînă la termenul vînzărei.

Licitaţiunea va începe de la suma de *4000 lei*.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Gr. Dimitrescu**

Secretar *C. Boian*

Dr. Susana Wexler-Grossi

BOLI DE FEMEI—FACERI

— *Iaşi, str. Anastasie Panu No. 43* —

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV

PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală romînă din 1906.

BYRRH de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA)

De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES 1 m. de lung. 1.5 METRE 0f30c.

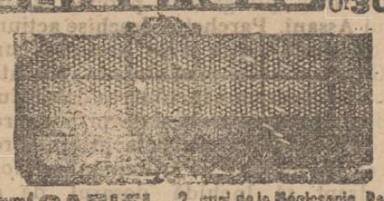

daym' GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 6 f.

Cereți numai:

Parfumul și Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
5 Medalii, Diplome
și alte recompense

Eau de Cologne

A. RALLET & Co.

Se distinge: prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esențele

De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.

Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat
Cel mai răspîndit ziar din Moldova
Primește anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserțiș la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Magazinul comertului in rate

— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —

Pune la dispoziția onor. public un mare

Depozit de Mașini de cusut

pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor

Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.

BICICLETE

Puch și Dürkopp

Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.

Mobile, Pendule, Căruciore și ori-ce accesorii

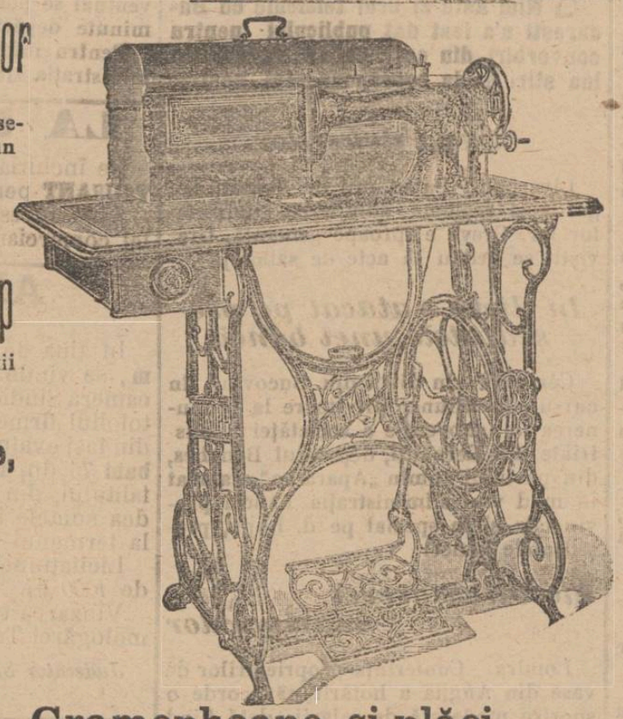

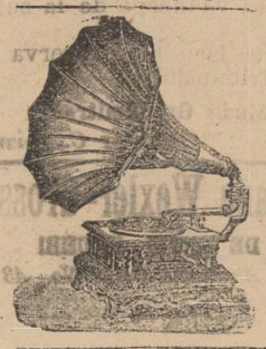

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

LABORATORUL DE
Produse Farmaceutice
Ioan Werner
FURNISORUL CURȚII REGALE
IAȘI

Cor'dina. Remediu radical contra bătăturilor și monturilor la picioare.
Sticluța 1 leu.

Menthol'na. *Remediu contra guturaiului.* Prizind cîte-va ori din acest praf, are proprietatea de a distruge microbii ce se introduc în nas și fac iritația pielitei mucoase, se evită propagarea la piept a guturaiului care face atîtea neajunsuri.
Costul cutioarei 50 b.

Dentol elixir, pastă, praf. Tot ce toate fi mai higienic în toaleta gurei, desinfectează și curăță dantura și preîntîmpină ori ce dureri și boale de gură și dinți.
Pasta 1.25 b. *Elixirul 2 lei sticla.* *Praful 1 leu 50 b.*

5 ani de succes 5

Grădina Trajan

In fiecare seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Fondată în anul 1858
Sucursala stabilită în România de la anul 1869.
Fonduri de garanție peste 200 milioane
Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.
LEI 7,142.000
Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.
Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.
Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78
Soc. Ancora încheie asigurări;
a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.
b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.
c) Caz de deces, cum și
Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.
Condițiuni de asigurare extrem de liberale.
Direcțiunea pentru Romînia, București.
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

Dacă voiți stomah sănătos cu digestiune ușoară;
Dacă voiți a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINȚAȚI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,
Apele Mineralizate Sinteza
cu bază de Bicarbonat de Sodă și Lithină
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, Iași
Aprobate de Direcția Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou și la toate restaurantele și debitele de băuturi din oraș.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observați bine pe plomba de inchidere și pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari au resistat la tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ți: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue ca la mai mult de cât 4 pe ți.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

Dacă suntați suferinzi, dacă voiți a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din
Noua Fabrică de Ape Mineralizate
SALVAREA
Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excès de acid carbonic, constitue o băutură răcorito ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.
Se recomandă în special de Onor. Medici.
De vînzare în toate magasinele mari de consum.
La cerere trimetem la domiciliu.
Director *Er. Sebastian* chimist.

Fabrica de OGLINZI
ISRAEL BERGHER - IASI
Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, picuate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabile

Tipografia H. Goldner, Iași Str. Mîrzescu No. 17—Instalațiune cu motoare electrice executata de Ichan Krzyzanoski, lăcatuș și electrician, Iași str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1331 Duminică 19 Iunie 1911

Alegerea Camerei de Comerț

Alegătorii Camerei de Comerț și Industrie din Iași se vor întruni mîine, de la orele 9 dimineață, în singurul local de vot dela Primărie, spre a proceda la alegerea unei noui Camere, mandatul celei actuale fiind expirat

Un număr însemnat de comercianți și industriași susține, la acea alegere, următoarea listă :

G. D. Șerban, lumînărar ;
T. Jellea, farmacist ;
I. C. Fleașcă, pitar ;
Iustin Adace, farmacist ;
V. Hălăceanu, architect ;
C. D. Papana, morar ;
A. M. Ermacov, băcan ;
Gustav Ulrich, cofetar ;
Petre Iliescu, tipograf și librar ;
George Klein, franzelar ;
Dimitrie Pascu. cîrciumar și băcan ;
N. Zaharia, idem.

GH. D. ȘERBAN

De și e greu a vorbi de oameni, cînd e chestia de așezăminte, facem cu plăcere pas pe ziua de astă-zi de a vorbi despre fruntașul comerțului romîn din piața Iașilor, de d. Gh. D. Șerban, una din cele mai luminate și statornice figuri, care a ilustrat și ilustrează de mai bine de un sfert de veac comerțul romîn din Iași.

Dacă e adevărat, că oamenii sînt în slujbă de așezăminte, nu mai puțin e adevărat că și așezămintele stau în slubă de oameni, și mai ales în comerț, vlaga omului reprezintă totul.

Mîne, cînd comercianții romîni din cercul Iașilor au a alege pe membrii Camerei de Comerț și cînd dar, se pun în cumpănă, și în luptă cei chemați cu cei nechemați, e de datoria noastră, nu ca oameni de partid, nu ca ziar de partid—în ale cărui rînduri numărăm și pe prietenul nostru Gh. D. Șerban,—ci ca organ al intereselor obștești, care urmărim înfăptuirea celui mai mare bine, de a pune în cumpăna alegătorilor comerciali să nu fie lasați terorizați de interesul de o zi pentru a înjosi vaza Camerii de Comerț din Iași. Nu ne scoborîm la lupta de partid, cînd e vorba de interesele comerciale ale Iașilor, ci ținem ca oamenii încercați în ale comerțului, cum și cei ce au dat dovadă de pricepere și destoinicie în diriguirea afacerilor comerciale, să fie menținuți la locurile lor și a nu se da loc celor nechemați să compromită mîne cele adunate cu atîta stralucire.

Cercul comercial al Iașilor are cele mai multe lipsuri ; aici e chestia a creia cere romînesc în o samă de ramuri ale comerțului, cum și a controla mersul meseriilor practicate de străini. Știm că e greu a cere să se creeze negustori romîni, și că dacă o Cameră de Comerț n'are această putere, ea e în tot dreptul a dirigui afacerile, a mulți puțini cîți sînt, în acest comerț.

Cu toate acestea, dacă Iașii nu sînt un cerc de comercianți romîni, el trebue să țină rangul întăi în putința discuției și înțelegerii afacerilor comerciale.

Ei bine, cel care a știut să întrupeze în viața sa aceste 2 cerințe e d. Gh. D. Șerban. Rîdicat prin sine la rangul ce-l ocupă în scara comerțului romîn, a știut să scoată din lunga sa practică toate vederile teoretice asupra comerțului și deprins a cuprinde toate interesele, să transforme în doctrine comerciale o sumă de vederi aposteriori.

Grație acestei îndoite însușiri, Gh. D. Șerban a rîdicat toate treptele măririi, punînd și în slujba Primăriei și în afacerile Epitropiei și în Parlament, toată priceperea sa, ajungînd și în a legifera în materii comerciale. Toate aceste măriri omenești nu l'au înșelat să-și lese meseria sa, ci și azi, ca și eri, pe Gh. D. Șerban îl vezi pururi la biroul lui, lucrînd și iarăși lucrînd, sporind prin aceasta și avutul material și avutul moral.

Gh. D. Șerban e om de partid, căci nici că se putea ca un om de talia lui Gh. D. Șerban să-și poată valorifica calitățile sale în afară de partide. El însă mîne vine să ceară voturile negustorilor nu ca om de partid, ci ca fruntaș al comerțului, ca fost președinte al Camerei de Comerț, care a diriguit cu tact și cu pricepere timp de 16 ani, ridicînd în vază valoarea acestei Camere și prin ea a Iașilor, și care, unind în sine aceste calități, a avut numai prilejul ca prin partid să-și concretizeze cu legi organice unele din vederile sale.

În tot timpul cît Gh. D. Șerban a lucrat la Cameră de Comerț ca președinte al ei, n'a lucrat nici ca cum în om de partid, căci și-a asociat sie tot ce are comerțul romîn mai statornic în comerț și în vederi chiar politice, dar fie-care în partidul său. E de ajuns a ceti lista în fruntea căreia figurează Șerban, pentru a vedea fruntași liberali, cu oameni neînregimentați, cari însă au găsit trăsătura de unire tocmai în ideia unitară care-i lega : apărarea intereselor comunale.

Gh. D. Șerban are în fată o listă de negustori, patronată de poliția și de administrația d-lui Grecianu. Nu facem insultă nimănui, dar care negustor nu știe ce interes le poartă guvernul actual, și cu cîtă dezicere nu s'a prezentat însuși șeful guvernului în chestia comerțului. Ar trebui să fie un negustor prea orbit, ori prea timid, ca să mai plece urechea la ceia ce li se va cînta la ureche. Știm că administrația actuală n'are scrupule ; știm că, pentru izbîndă se dă de-a tumba, făgăduind și amerințînd. Dar nu se poate ca comercianții alegători să fie întimidați pînă acolo ca să dea afacerile Camerilor de Comerț pe mîna unei mîni de oameni transfugi, oameni cari din pestelca de bucatar au sărit în automobil, ori din cupeul de proprietar falit, a ocolit o moară stricată și o crîșmă arendată, ori s'a pus în capul unui institut fără capital, ci cu credit riscat, ori în sfârșit strîmbă din nas, cînd le miroși a negustor.

Acei pentru cari comerțul li-e numai un punct de sprijin, nu vor căuta să apere interesele comerțului ca acei cari și-au făcut din comerț o mică ocupație demnă de ei, demnă de orașul nostru.

Știm că regimul de astă-zi, care a pălit cinstea și bunul renume al țării prin alegerile nelegiuite ce a făcut, nu va cruța nici comerțul de rușinea, cu care s'a îndatinat ; știm că slăbăciunile omenești sînt mari și intervalele și mai mari ; știm că sînt foarte mulți slabi de înger și nu pot vedea în votul lor de cît interesul lor imediat, știm că guvernul are înainte spaima rearendării crîșmelor pe un nou period de ani ; le știm pe toate acestea.

Un lucru însă spunem alegătorilor de mîne : gîndiți vă că aveți înainte slava și bunul renume al Iașilor ; aveți înainte pe Gh. D. Șerban, care e o garanție în viață a intereselor voastre ; aveți înainte de apărat nu interese personale, ci generale și că ori-ce slăbiciune în votul lor, înjosește vaza Iașilor.

Noi nu ne temem de nimic. Pe numele lui Gh. D. Șerban s'au mai dat lupte și a izbîndit. Izbînzile din trecut să fie o întărire în virtutea cetățenească. Să nu se uite că oricare ar fi rezultatul în alte cercuri ale Camerilor de Comerț, la Iași lupta va fi mai semnificativă. Un vot mîne dat rău scoboară în ochii țării o întreagă situație și nu credem că negustorii romîni vor sta la îndoială un singur moment pentru a nu pune în urnă lista, care va avea în frunte pe distinsul fruntaș al comerțului, *pe Gh. D. Șerban.*

***

Alegerea de mîine

Alegătorii Camerei de Comerț din Iași, vor proceda mîine Duminecă, la alegerea unei noui Camere, pe un period de trei ani.

Administrația din Iași a dat poroncă poliției, jandarmilor rurali și administratorilor de plăși, să facă cuvenitele presiuni, pentru ca să fie aleasă lista, care cuprinde consilieri comunali, oameni înregimentați în partidul de la guvern, funcționari și furnizori de ai Epitropiei Spirideniei.

Pe de altă parte este lista în frunte cu domnii G. D. Șerban, președinte al Camerei de 18 ani și T. Jellea, vicepreședinte de 16 ani.

Cine va învinge ? Dacă, macar la o alegere specială ca acea de mîine, lupta s'ar da cinstit—de sigur că ar izbuti lista Șerban-Jellea. Dar cum este hotărîtă a se da lupta, cu presiuni, cu amenințări—nimeni nu poate garanta rezultatul

La Camera de Comerț din Iași, nu s'a făcut politică nici odată. Domnul Șerban, conservator, d. Jellea, liberal, celalți membri fiind și ei din partide diverse, unii, alții nefăcînd politică—clasificarea aceasta dovedește, că nu s'a făcut, că nu s'a putut face politică.

Epidemia grecinistă vrea să inaugureze acum politica și s'o întroneze și la Camera de Comerț. Dacă alegătorii nu-și vor da seamă ce pericol mare prezintă încercarea grecinistă, ei vor avea să tragă consecințele.

Cîrciumarii, spre pildă, se află în conflict permanent cu vederile guvernului în privința cîrciumarilor. Cum cred ei, că o Cameră, compusă din uneite polițienești, avînd în frunte pe cumnatul prefectului, avînd oameni cu interese de burtă și de pungă cu guvernul, cum cred ei că asemenea oameni, vor interveni pentru interesele cîrciumarilor în contra vederilor guvernului.

Am avut o Cameră, care s'a specializat în ale comerțului și industriei. În chestionarele ministerului de industrie, la congresele Camerelor, la nevoi mari, cuvîntul Camerei Iașului a stat frunte, a fost ascultat, a fost redutat, a făcut legi.

Dacă cealaltă listă, a guvernului, ar cuprinde oameni cu chemare, nimeni n'ar avea nimic de zis.

Dar nu este. Este, din contra, extrem de îndrăzneț să opui lui Șerban pe necunoscutul de la Lungani, pe mai știm noi cine lui Jellea și iarăși, nu știm pe cine lui Ermacov.

G. D. Șerban și excelenții săi colaboratori, au reușit, cinstiți fiind șase perioade d'a rîndul, să ridice comerțul nostru, să dee avînt industriei și să facă din Camera de la Iași o purtătoare de cuvînt ascultată și respectată.

Au zidit un edificiu mare, cu faimă mare în toată țara. Și dacă agenții polițienești și jandarmii, vor reuși să dee directivă comerțului Iașului pe seama capacității Cerkejilor și Croitorilor—va fi făcut o operă de distrugere, de care vor fi responsabili acei cari s'au lasat intimidați de ipistat și jandarm.

Monopolul morților

— Anexă la... asanarea moravurilor —

Anunciu extras din *Evenimentul*—anunciu cu titlul „Administrația Cimitirului Eternitatea :

Onor. public, care are dorința de o îngrijire cu cele necesare, repausaților din acest cimitir este rugat a se pune în contact direct cu administratorul, nu cu alte persoane de a cărora neglijență administratorul nu va răspunde.

Că repausații au nevoe de ingrijire, probabil ca să poată veni la vot, fără s'atragă atenția—aceasta este singura latură comică a anunțului mai sus reprodus, căci încolo, la analiza reclamei intrăm în partea pur morală a avizului d-lui administrator al cimitirului Eternitatea.

Și iată să spunem urgent, că administratorul cimitirului este cunoscutul și mult citatul domn Hociungescu, care, cu prilejul sosirei carpiștilor la putere fusese lovit, năprasnic, de un amor chior pentru *Convorbirile literare.*

Numele Hociungescu nu fusese încă des citat ca literat cititor al revistei pe care o redactează anapoda un bărbat cu nume de județ—ci pentru că, nerecompensat la vreme pentru că se prinsese să fie intelectual, amenințase să formeze, pe cont propriu, o legiune de voluntari, de cadeți civili, cu cari să doboare junimizmul grecinist, sau grecinismul-junimist din Iași.

Și cum grecinismul acesta junimist caută să evite ori ce furtună, începură tratativele cu d. Hociungescu. Au mai dat greciniștii, a mai lasat din pretenții eroul, pînă ce, în cele din urmă, din grefier la penitenciar ce pretindea să fie numit, d. Hociungescu primi scrisori de acreditare spre a se prezenta administrator al locașului sfînt.

Meserie jalnică recunoaștem. Dar leafă și mai jalnică. Atunci d. Hociungescu, care de și la post infim, nu este mai prost decît prefectul de județ, s'a oprit cu gîndul la o peste leafă.

Ca intelectual ce este, amicul grecenist știe că, în ziua de azi, toate sunt peste, că peste a încetat să fie prepoziție și a început să devie revoluție : sunt peste oameni, peste căsătorii, peste lefuri.

Dar cine avea să-i creeze peste leafă ? Și el ar fi putut spune : „votați, d-lor, o peste leafă și vă dau cuvîntul meu, că am s'o refuz.“ Fiind că, cum a rationat și prefectul, cuvîntul meu ie al meu—și pot face cu el ce poftesc.

Dar n'a fost cine să-i voteze peste leafă. El n'are nimic comun cu viii și atunci s'a gîndit la morți. Și și-a zis : „morții trebue îngrijiți. Adică mormintele lor. Treaba asta o fac acum cioclii și gardienii. Am s'o fac eu—numai eu și iată peste leafa !

Iat-o, în adevăr, după anunț. Amicul grecinist a monopolizat îngrijirea mormintelor...

E un monopol destul de jalnic, care are, însă, un merit : l'a inventat un asanator de moravuri.

PENTRU „Viitorul“

S'a supărat pe noi *Viitorul*, care ne răfuește într'un—să-i zicem violent articol intitulat „pentru *Opinia*“.

S'a supărat pe noi fiind că, într'un articol privitor la acela, care mai are a fi Mitropolit Primat mult opt zile, am atacat pe d. Haret.

Dacă cum-va *Viitorul* știe, că există o convenție în baza căreia noi ne-am obligat să nu-l atăcăm pe fostul ministru liberal, atunci acea convenție a fost calcată de noi—dar loc de supărare nu este.

Articolul *Viitorului* mai cuprinde încă o supărare : că noi, de la *Opinia*, am fi evrei. Faptul acesta a neliniștit foarte mult, și încă Vineri spre Sîmbătă, pe excelența Excelenta Sa Isac Rubinștein, sufletul romînesc al *Viitorului* și consul al Boliviei.

Devenind, în continuare, și mai violent, ziarul liberal ne amenință precum urmează :

Ar trebui să fie mai prevăzătoare Opinia, *mai ales cînd ea știe foarte bine și că Episcopul de Roman este factorul principal al acestui scandal și sub a cui protecție și influență lucrează acest pătimaș și turburător ierarh.*

Credem că Opinia *a înțeles ce vrem să spunem.*

Noi nu credem, dar știm pozitiv, că n'am înțeles nimic. Și fiind-că n'am înțeles nimic, cerem *Viitorului* să nu se joace d'a baba oarba, ci să spună lămurit, cu nume și pronume : sub a cui protecție lucrează P. S. S. Episcopul de Roman ?

Și să ne mai spună : sub a cui protecție lucrează Olimpia Vasilescu, care publică în *Viitorul* „diagnosticul“, că părintele Vasilescu nu este numai tatăl oficial al copilului născut de dînsa ?

O lucrare a d-lui dr. A. Urbeanu

Neoiobăgia și Capitalismul față de hrana populației

(Răspuns d-lui C. Dobrogeanu-Gherea)

Dacă apreciatul critic C. D. Gherea are și simțul autocritic, fără de care nu poți deveni și fi cu adevărat un orientator, va trebui să se resimtă de răspunsul ce i-l îndreaptă d. dr. Urbeanu, și la necazul firesc ce i s'ar revarsa să nu i se poată aduce drept consolare de cît cunoscuta zicală populară : „nu te amesteca unde nu-ți fierbe oala“.

Să ne ierte onoratul economist dacă aceasta ni-i părerea, poate cam crudă, după citirea lucrării d-lui dr. Urbeanu. Nu ne îndoim că d. Gherea va fi cel dintăi ca să nu ne condamne pentru sinceritatea noastră. Acesta-i cu adevărat sentimentul ce ni s'a produs ; căci vădit lucru că d-sa a fost cu d. dr. Urbeanu, de oare-ce e neîndoios că stăruirea asupra Soiei pe dr. Urbeanu îl viza, a fost de-o cruzime canibalică. Face chiar impresiunea a se fi dat la acel joc, și trist și macabru, al pisicei cu șoarecele, înainte de a-i face acestuia trecerea în neant delicioasă pentru dînsa.

De cît d. dr. Urbeanu n'a fost șoarecele pe care d. Gherea să l poată consuma potrivit metodei clasice. Va trebui ca d. Gherea să îndure o indigestiune dintre cele mai atroce și să vadă că nu orice poate fi înghițit înainte de a fi cel puțin bine mestecat, fără a mai vorbi de natura însăși a alimentului.

Căci e lucru înafară de îndoială că d. Gherea n'a mestecat pe d. dr. Urbeanu ; d. Gherea n'a urmărit lucrările și munca acestui barbat ; d. Gherea a crezut că se dedă la o gimnastică ușoară, distractivă, neobositoare, luptîndu-se cu un manenchin presupus de d-sa a fi dr. Urbeanu ; d. Gherea a fost de sigur prea alintat, prea destătat, prea deprins ca nimeni să nu-i reziste ; de aceia, fără alegere, mai ales prin ultima sa operă — căci o operă e oricum — a lovit la dreapta și la stînga, în sus și în jos, spre toate punctele cardinale, aproape terorizînd.

Dar iată că d. dr. Urbeanu nu se intimidează ; în locul manechinului lovit de d. Gherea cu chip că lovește pe dr. Urbeanu, apare într'adevăr acesta și într'un aliniat îi fixează d lui Gherea poziționea de luptător, zicînd :

„D. Gherea se bucură de prestigiul unui cugetător profund și serios. Aveam credința că în dosul fiecărei dintre aprecierile sale sunt volume citite și studiate, că în fie-care frază se reflectează cîte o rază luminoasă care spintecă întunericul și arată cale spre orizonturi nouă, într'un cuvînt că d-sa e stăpîn pe chestiile ce le tratează. Chipul însă cum a abordat chestia alimentară a țăranului romîn mi-a cauzat o deziluzie : D-sa vrea să trateze *en maître* o chestie despre care a dat dovadă că nu o stăpînește, vrea să impue o părere a sa asupra unui aliment pe cară nu și-a dat osteneala să-l cunoască. Și pentru că cuvîntul său are trecere, pentru-că d-sa este mult, foarte mult citit și apreciat, pentru că d-sa are numeroase legături cu presa care îl susține și contribue într'o măsură largă la răspîndirea vederilor sale, iată că va triumfa o părere greșită și va induce lumea în eroare, cauzînd astfel un mare rău unei cauze drepte, de interes general, care merită sprijinul tuturor oamenilor de bine. Dacă acest mod de a fi e dictat de tactica socialistă, de teoriile marxiste, de a lovi în tot ce se pare că nu încape în cadrul lor, — acestea se fac puțin simpatice, iar dacă cele expuse în *Neoiobăgia* sunt vederile personale ale d-lui Gherea, îi pot atrag pe dreptate calificativul de sectar, oricît s'ar împotrivi, ori cît ar protesta“.

Și acum, maestre, pune-te în gardă : a apărut omul viu în locul manechinu-

lui. Întreaga lucrare a d-lui dr. Urbeanu nu-i de cît o evidenţiare a acestui aliniat. Şi eu unul regret sincer aceasta pentru că şi eu sînt un ucenic şi apreciator al maestrului Gherea; şi mi ar fi plăcut să-l văd însufleţit mereu de acel spirit de echitate ce transpiră din operele sale de odinioară, înzestrat de acea rezervă ce trebue să păstrăm faţă de ceia ce nu cunoaştem destul de bine.

„Neoiobigia" d-lui Gherea priveşte laturi de-ale vieţii noastre încă insuficient cercetate sau insuficient cunoscute de d-sa. Poate d. Gherea să fie un enciclopedist; dar m'a surprins adînc nepătrunderea sa în chestiunile de alimentaţie, cu deosebire în chestiunea soiei ce-i de alt-fel pentru d-sa, cum însuşi zice, „o *misterioasă* plantă japoneză", şi totuşi trufaşa siguranţă ce manifestă în tratarea ei.

Nu pot arăta aice toată marea şi necontestabila dreptate a d-lui dr. Urbeanu. Sînt însă încredinţat că *nu* „va triumfa o părere greşită" şi *nu* se „va induce lumea în eroare", pentru că, deşi-i banal poate a o mai spune, rămîne totuşi un fapt statornic, că adevărul iesă ca untdelemnul la suprafaţă. Poate fără să vrea, d. Gherea a făcut o emulsiune prin scuturare: untdelemnul se putea confunda cu apa. Acum cînd dr. Urbeanu pune să se liniştească lichidul tulburat, se văd bule grase ce se ridică la suprafaţă: untdelemnul se separă grăbit şi dă să plutească în masă compactă.

De aceia îndemn publicul ce se osteneşte pentru mişcarea noastră culturală şi economică, să urmărească lucrarea d-lui dr. Urbeanu, din care va trage nu atît un folos de edificare asupra spiritului nedrept ce l-a călăuzit pe d. Gherea, vădit fiind loc de scuză pentru d-sa, căci nu cunoaşte de loc chestiunea; dar publicul va fi pus pe cale de-a urmări o chestiune mare, chestiunea alimentaţiei ţăranului romîn, pentru care se zbuciumă, de mai bine de un sfert de veac, un om ca d. dr. Urbeanu, cum eu nu cunosc al doilea în ţara noastră în aceiaşi specialitate.

Dr. P. Zosin.

INSEMNĂRI ŞI PĂRERI

DECORAŢIILE

De trei săptămîni plouă, — plouă cu decoraţii. Trenurile de marfă între Bucureşti şi capitalele de judeţ nu mai circulă, căci vagoanele transportă decretele de cavaleri, ofiţeri, mari ofiţeri, cordoane, mari cruci, bene-merenti de diferite clase, servicii credincioase, bărbăţie şi credinţă, etc. etc.

Toată lumea este decorată; nici un nemulţumit, în această privinţă. Cel ce nu vrea să fie decorat, e chemat la poliţie, închis în beciu, bătut cu frînghii ude, şi eliberat numai în momentul cînd declară că primeşte decoraţia. De la slujbaşul cel mai mic, pînă la cel mai mare, de la „funcţionarul comercial" pînă la patronul umflat la fălci şi cu pîntecele enorm, — nimeni n'a fost uitat. S'ar putea crede că este la mijloc vre-o decisie a guvernului, sau vre-o ordonanţă a primăriei sau poliţiei, sau o hotărire a consiliului comunal, prin care *se ordonă* ca fiecare cetăţean să poarte o decoraţie, — aşa precum este ordonanţa primăriei pentru proprietarii de cîni, cari sunt obligaţi să lege o tinichea la gît credincioaselor animale, că să nu fie luate de hengheri.

Să fie aceasta o răsplată a domnului Marghiloman către alegătorii cari au dat majorităţi parlamentare guvernului? Slabă răsplată! Gîndiţi-vă, vă rog. Cetăţeanul decorat primeşte numai decretul. Decoraţia trebue să şi-o cumpere el. Şi cetăţeanul, — putem fi siguri, — dorea, în locul decretului, o sumă oarecare, că pe urmă şi-ar fi cumpărat el decoraţii cîte ar fi voit.

Cunosc oameni, care s'au mutat din judeţul lor, cu copii, cu nevastă, cu căţel, cu purcel, numai ca să scape de urgia decoraţiilor. Sunt alţii cari, de frică de a nu li se atîrna şi lor o placă de gît, s'au exilat în străinătate, de unde oftează după ţara pe care au părăsit-o.

De trei săptămîni plouă, — plouă cu decoraţii, plouă considerabil. Nu poate să iesă omul din casă, că îndată îi şi cade decoraţia pe piept. Ori unde s'ar duce este ameninţat de primejdia decorării.

Vor trece însă şi aceste vremuri de cumplită urgie. Va veni şi vremea fericită cînd bietul om va putea eşi din casă, neameninţat de nici un decret. Va veni şi dulcea vreme patriarhală, cînd lumea, văzînd un om nedecorat, va putea exclama cu satisfacţie:

— „Iată, în sfîrşit, un om mare! Iată unul care n'are decoraţie! Ferice de mama care l-a născut!!..." Marin.

❑ Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

In jurul alegerii de mîne

Domnilor Alegători,

Mîne sunteţi chemaţi a vă face datoria. Mîne votul d-voastră va hotărî dacă ştiţi să vă păstraţi demnitatea sau dacă nu sunteţi de cît o unelţă în mînele guvernului.

Mîne dar, cu conştiinţa curată şi cu sufletul plin de puterea necesară ca să vă faceţi datoria; presintaţi-vă cu fruntea în sus înaintea acelora cari timp de o săptămînă vă terorisează vă ameninţă chiar în casa voastră, cari vă îngreuiază aerul cel respiraţi, cu presenţa lor, şi cu fumul automobilului, cumpărat din banii statului.

Ştergeţi de pe frunţile voastre sudoarea, care vă trece de o săptămînă şi cu fruntea în sus veniţi şi votaţi lista negustorilor, cari nu au altă armă de cît conştiinţa lor şi dragostea de a vă apara acolo unde voiesc să vă lovească, adică în demnitatea voastră, în nevoile voastre, numai pentru faptul că deţin puterea, cu care cred că pot să zdrobească şi sanctuarul vostru pe care oameni încercaţi de 18 ani caută să'l păstreze nepătat, căutînd să'l puie la nivelul la care putem aspira, dacă vom fi tari şi nu vom şovăi în faţa presiunei administrative.

Aparaţi-vă dreptul vostru acum mai mult ca ori cînd, căci dacă veţi şovăi, un moment, veţi perde dreptul la viaţă, veţi perde dreptul de a vă afirma şi la nevoi extreme nu veţi mai găsi nici oameni cari să se pună în fruntea voastră ştiindu-vă mlădiţe care se încovoaie la cea mai mică presiune.

Deci la vot şi cu curaj votaţi lista în frunte cu Gh. Şerban chiar dacă această listă s'ar presenta, numai pentru faptul că Şerban presentă o listă isvorîtă din nevoia momentului pentru că va fi scutul pe care vă veţi putea răzima atunci cînd guvernanţi a tot putinţi în casa noastră vor căuta să vă lovească în drepturile în aspiraţiunile şi legile voastre.

Deci la vot şi sus inimele.

Justin Adacio

Lasaţi pe Arhiereul Niofit Scriban să doarmă în pace

Inalt Prea-Sfinţitul Mitropolit Primat D. D. Atanasie Mironescu a învinuit pe episcopului Romanului, că a necinstit memoria reposatului episcop de Rimnic Ghenadie Enăceanu. Şi pentru a pune în evidenţă răutatea misticului de la Roman, a citat nişte pretinse vorbe rostite, din care ar reeşi nerespectul către episcopul mort.

Se vede, c'a uitat învinuirea făcută fratelui în Hristos, căci apărîndu-se a căzut într'un păcat şi mai mare, fiind că a necinstit memoria nu numai a unui arhiereu, dar şi al unui erou al neamului.

Voind să se laude cu aprecierile directorul Seminarului central, Arhimandritul Iuliu Scriban, făcute pe cînd era la Baden, nu s'a sfiit să insulte în chip nedemn, pe cel ce-l încurajase la muncă, ci a împins cinismul pînă la necinstirea reposatului erou al bisericei şi al neamului, care, s'a jertfit pe sine pentru o idee şi a renunţat la măririle lumei, numai ca să salveze independenţa episcopatului în Romînia.

A îndrăsnit Primatul României, sub povoara celor mai grele învinuiri, să necinstească memoria marelui unionist şi canonist Niofit Scriban, o stea strălucitoare pe cerul Bisericei Româneşti, stea cu o strălucire şi o lumină, cum nu se găseşte nici una astăzi în erarhia superioară bisericească.

Luptei lui Niofit Scriban, a fratelui său Filaret şi a puţinilor clerici de caracter de pe vremea aceea, se datoreşte legea Sinodală de la 1872. Scribăneştii au triumfat şi de lupta lor s'au folosit epigonii, cari i-au batjocurit cît au trăit şi nu-i lasă să doarmă în pace nici în mormînturi.

Ei bine, pe omul cinstit şi curajos, care a spus verde Domnitorului Cuza Vodă, că nu se poate introduce calendarul Grigorian, fiind-că s'ar răsturna fundamentul sărbătorilor bisericeşti, pe eroul ce-a demisionat din demnitatea de locotenent al Argeşului, ca să lupte pentru drepturile seculare ale bisericei, pe oratorul neîntrecut, singurul de la noi, care se apropie de geniile mari creştine, Primatul l'a numit, *om fără caracter*.

Arhiereul Niofit Scriban, care a înfruntat mînia lui Cuza Vodă şi a lui Mihaiu Gogălniceanu şi a luptat contra lor, pe apărătorul principiului, biserică independentă în stat independent, Primatul României îl numeşte, *om fără caracter*.

Dacă Niofit Scriban a fost fără caracter, cum trebue, să fie omul, care la 1893 să prosternea la picioarele d-lui Tache Ionescu, susţinea legea clerului prin broşura anonimă, „iscălită un preot" iar ajuns Episcop, tuna şi fulgera contra ei? Dacă Niofit Scriban a fost lipsit de caracter, cum trebue să fie omul, care s'a aruncat în braţele reposatului Mitropolit Partenie, ca să-l scape din încurcături în Sinod, iar după demisionarea lui l'a insultat, chiar în sinul marelui colegiu electoral? Cum să se numiască omul, care în calitate de Episcop a combătut vehement legea d-lui Haret, iar pe urmă şi-a vîndut dreptul de apărător al intereselor bisericei pe un scaun Mitropolitan? Cum să se numiască omul, care a aruncat cu pietre în dr. I. Cornoiu, care l-a sprijinit să ajungă profesor, Archiereu şi Episcop? Cum să se numiască omul, care n'a priceput că-i mai bine să plece din fruntea bisericei, de cît să se producă scandalul bisericesc, ce înjoseşte biserica şi pe reprezentanţii ei?

Oamenii lipsiţi de adevăratul ideal creştin şi orbiţi de răutate nu pot întuneca amintirea Scribăneştilor şi ori ce încercare este zadarnică. Cel mult poate pune în evidenţă fariseismul lor îndărăptnic şi saducleismul orgolios.

Lasaţi dar pe Niofit Scriban să doarmă în pace, căci lupta cea bună s'a luptat, credinţa a păzit, pe sine s'a jertfit, nu s'a vîndut, iar ce este mai mult, cununa dreptăţei, o va dobîndi de la Domnul, fiind-că a iubit biserica şi neamul.

Lasaţi eroul să doarmă în pace şi nu-i mai tulburaţi somnul. **Veniamin.**

Litere-Ştiinţe-Arte

„Biblioteca pentru toţi" (No. 686) din editura librăriei Leon Alcalay, Bucureşti publică în traducere romînească scrisorile lui Vasile Alexandri către Ed. Grenier, scrisori necunoscute la noi în ţară, aflate în biblioteca din Besançon (Franţa).

Scrisorile acestea, datînd dintre anii 1855—1885, de şi de un caracter intim, aduc un nou contribut' la studiul epocei, pe lîngă că afirmă din nou întreaga personalitate literară şi politică a marelui nostru poet.

O caldă atmosferă de intimitate, de poezie şi patriotism se împrăştie în jurul acestor scrisori, cu cari „Biblioteca pentru toţi" întregeşte ediţia sa populară a operilor complecte a lui Alexandri.

Preţul 30 bani. A se cere la toate librăriile din ţară.

*

Sumarul numărului de mîne din „Noua Revistă Romînă" de sub direcţiunea d-lui C. Rădulescu-Motru, este:

Noutăţi: Biserica şi unitatea culturală. — Cearta din jurul „Tribunei".— Răspunsul d-lui Dr. Istrati la scrisoarea d lui A. Gorovei.

Chestiuni actuale: C. Rădulescu-Motru. Spre lauda politicianismului.

Psihologie: I. Nisipeanu. Spiritul negativ şi cel afirmativ.

Chestiuni Culturale: O. Tafrali. Iarăşi studiile clasice şi învăţămîntul secundar.

Literatura: Haralamb Lecca. Chinuri (versuri).— Oreste. Fantezii de iarna.— Villiers de l'Isle-Adam, Legenda elefantului alb.

Insemnări: „Primăvara Literară".— „Fantome". — Legenda Banului Mărăcine.— Propuneri pentru reforma universitară.

Revista Revistelor: Archiva.—Revista Ştiinţifică „Adamachi".—Natura.—Săptămîna politică şi culturală. — Revue Contemporaine.

*

Săptămîna Politică şi literară No. 28 cuprinde articole de d-nii Eraclit, Virgil Gabrielescu, I. Paraschivescu, Emil Isac, N. Ripeanu, etc.

*

A apărut „Arta Romînă" anul al IV-lea, No. 5 şi 6 pe Mai şi Iunie cu următorul sumar: Vasile Ravici. Salonul oficial 1911. — N. N. T. Jurnalul unui pictor.—Dim. C. Zavalide. Cîntec. Quatrem.—Visătorul. Pe degetele albe.— T. Charles—François Daubigny (1817—1878).—A. D. Atanasiu. In chestia maeştrilor. — Maria Dr. Buteanu. Arta în raport cu natura (Despre imaginaţie).— Vasile Ravici. Expoziţiile artistice de la Ateneul din Bucureşti.—Expoziţia P. E. Vibert (xilogravură) şi S. Sanielevici (pictură).—M. E. Concertele dela Ateneu: Concertul d-rei Matilda Zabrovschi. Concertul tenorului D. Basiliu. O nouă încercare de operă.—Viorela. Schuman şi Listz despre Chopin.—Ada. „Tinerimea" şi „Salonul".—A. Cronici: Casa artelor. Doina de Albert Cirillo.

Ilustraţii.

*

A apărut Almanachul Industriei şi Comerciului de d. Zoltar Zoldy. Lucrarea aceasta de cel mai mare interes pentru comercianţi şi industriaşi, este în anul al IV-lea şi conţine numeroase articole şi tablouri statisticee referitoare la toate ramurile activităţei noastre economice.

Cartea aceasta n'ar trebui să lipsească din biuroul nici unui comerciant sau industriaş.

*

STRUNA ZILEI

Cu ou şi cu oţet.
I. C. P.

Tu pui şi „ouă şi oţet"
In versurile ţi . . . funerare
Dar n'au, amice, nici un gust,
Căci nu le pui un pic de . . . sare.

INFORMATII

❑ *Evenimentul* îl întreabă pe d. Şumuleanu:

„Oare nu crede d. Corneliu Şumuleanu, faţă cu denunţul atît de bine întemeiat, ce i-a fost făcut la direcţiunea generală a serviciului sanitar, să ceară d-sa o anchetă pentrn restabilirea adevărului, pentru ca d-sa să nu stee sub apăsarea acelor acuzaţii?"

❑ Comercianţii din satul Ungheni, au cerut Prefecturei de judeţ aprobarea de a ţine deschis toată noaptea grădinele şi cîrciumile din sat pe tot timpul sezonului.

Prefectura a aprobat ca să ţie deschis numai în zilele cînd sunt trenuri de plăcere.

❑ D. Niculescu Niculae, registrator arhivar la liceul militar Iaşi, a fost mutat în aceiaşi calitate la secretariatul general din ministerul de războiu, în locul d-lui Francisc Venios care a fost trecut pe ziua de 1 Iulie, ca registrator-arhivar la liceul militar din Iaşi.

❑ Regulamentul pentru exploatarea canalurilor particulare, în legătură cu canalurile publice din oraşul Iaşi, a fost aprobat de consiliul tecnic superior.

❑ Următorii elevi au absolvit cursul inferior al liceului internat:

Gheorghe Bonciu, Horia Hulubei, Gheorghe Hoisescu, Gheorghe Strat, Vespasian Pella, Dimitrie Vasiliu, Mihail Rallu, Gh. Borş, Const. Blebea, Grigore Cătuneanu, Mihail Gane, Ion Vaian, Ion Ioanid, Niculae Popa, Mircea Sassu, Iak Simionovici, Domosthene Pulopulo, D. Giurguiveanus, Virnav Dimitrie, Grigore Lappan, Virgil Chirnoagă, Platon Demetrescu, Dimitrie Ghiga, Simion Lăiescu, Isidor Lucaci, Niculae Tăbuş, B. Verna, Al. Gorgos, Giuseppe Nuneiv Tessaro, Ion Ionescu, Cesar Cristea.

Aceşti elevi vor depune examenul de capacitate începînd de Luni 20 Iunie în faţa următoarei comisiuni.

Popovici, preşedinte, Gh. Lascar, V. Dumitrescu, Dornescu, Fedeles, membri.

❑ Următorii studenţi medicinişti au reuşit la ultimul examen de doctorat —în ordine de clasificaţie:

Bazgan Gr., N. Vasiliu-Birlad, Nubert Gr., Şmilovici B., Dimitriu M. V., Fraudin M., Teodorescu I., Schiopu M., Radu E., Pehlivan E., Ispir E., Niţescu V., Ion E., Mihailescu A., Bancov Vera, Brumă Alex., Burada Marg., Forescu Anna, Gheten Leon, Goldenberg Wolf, Iancu Neculai, Mareş Gh., Mironescu Nec., Michiu Const., Ottoi Haim, Popovici Const., Răşcanu Vasile, Stoian Gh., Troia Vasile, Trufinescu Neculai, Ţugulea Ioan, Gheorghiu Const.

❑ Iată numele absolventelor clasei VIII-a a Externatului de fete:

Bucevski Valeria, Bogdan Livia, Bede Emilia, Caronda Lucreţia, Ecştein Lucia, End Alma, Schreiber Charlotte, Tanenţapf Suzana.

❑ Iată absolvenţii cu diplomă ai şcolii superioare de comerţ din localitate, în ordinea clasificării:

Petrov Const. media 8.00, Ţimaud I. 7.92, Zeltzer Q. 7.90, Popovici V. 7.55, Hermeziu 7.45, Teodorescu Vasile 7.43, Mateescu Alex. 7.30, Cligher R. 7.15, Harnagea P. 7.00 şi Goldhamer I. 7.00.

❑ **Consiliul de miniştri de Joi.**—Joi după amiază s'a ţinut la ministerul de interne un consiliul de miniştri sub prezidenţia d-lui prim ministru P. P. Carp.

Au luat parte la acest consiliu d-nii miniştri Ion Lahovary, Al. Marghiloman, C. C. Arion, D. Neniţescu şi B. Delavrancea.

Consiliul a ţinut de la orele 5 pînă la 7 seara în care timp d. ministru C. C. Arion a făcut o scurtă expunere de mersul procesului în chestiunea sinodală. După cîte ştim Mitropolitul Primat a mai cerut încă trei zile pentru a-şi desvolta apărarea.

Apoi d. ministru Al. Marghiloman a făcut cunoscut consiliului mersul epidemiilor de holeră şi ciumă, care bîntue Orientul şi măsurile de pază care s'au luat contra ciumei de la Odesa şi pentru holera care s'a declarat la Constantinopol şi în Italia.

In tot restul timpului consiliul s'a ocupat cu rezolvirea a diferite lucrări curente şi licitaţiuni.

❑ In trenul Bucureşti-Iaşi era să se petreacă o crimă atroce în dreptul staţiei Buzău. Un soldat urcîndu-se în tren fără bilet, a fost prins de şeful trenului, Anton Niculescu, care cu ajutorul frînarului C. Popescu au voit să arunce pe soldat din tren în plină viteză.

La ţipetele soldatului spune *Ordinea* care se lupta cu cele două bestii, au sărit în ajutor călătorii, cari au putut împiedica crima numai colectînd banii necesari pentru a plăti biletul nenorocitului soldat.

Atragem atenţia d-lui Delavrancea asupra faptei celor două bestii mai cu seamă că crima ce se pregătea eri în tren nu e prima. Au mai fost pasageri daţi astfel jos din tren şi şi-au găsit moartea din pricina rabiaţilor din serviciul C. F. R.

❑ Serbarea cu program forte bogat, pe care o organisează societatea „Vulturul", va avea loc mîine Duminică, de la la orele 9 dimineaţa pînă la mienopţei în localurile grădinilor unite „Leagănul" şi „Perjoaia".

❑ Astăzi a fost înaintată parchetului local, femeia Elena Săuleţ din comuna Cotnari, care acum 5 zile, prin lovituri de topor, şi-a omorît barbatul pe cînd dormea.

Băile OGLINZI

3 kilom. de la tîrgu Neamţ, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipaje şi Automobil.

50 % reducere prin gara Paşcani.

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Bale şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea D lui M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRĂ din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucuresti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala*; în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. Neamţ la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** modic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stea la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld; In Iaşi, d. Petersil,** antreprenorul Hotelului, **Str. de Sus 189.**

Ultime INFORMAŢII

❑ **Eri s'a intervenit la P. S. Episcopul de Roman, ca să-şi dee demisia, pentru a se putea bucura de pensia întreagă şi, evantual, să mai poată fi reales la scaunul seu.**

Intervenţia s'a făcut de către cercuri sinodale, cari au declarat Episcopului, că atît el cît şi Primatul vor fi caterisiţi, acesta fiind angajamentul pe care membrii Sinodului l'au luat faţă de guvern.

P. S. S. Episcopul, a refuzat să demisioneze. Sinodul îşi va da sentinţa Luni sau Marţi şi va pronunţa caterisirea ambilor prelaţi.

Colegiul parlamentar va fi convocat la sfîrşitul luneĭ Iunie, spre a proceda la împlinirea locurilor acestora în biserică.

Din această cauză, primul ministru şi-a amînat plecarea în străinătate.

❑ **Memoriul profesorilor de ştiinţi fizice.**—Iată textul cererei pe care au trimis o d-nii profesori de ştiinţi fizice M. Ţilenschi şi V. Popescu, de la Liceului Naţional, şi P. Bogdan de la Liceul Internat, la toţi ceilalţi profesori de fizică de la celelalte Licee din ţară, pentru că după ce va fi iscălită, să fie prezintată ministerului instrucţiei.

Domnule ministru,

In şcoala secondară, e netăgăduit, că dintre toţi profesorii, cel care are mai mult de lucru e profesorul de ştiinţi fizice. El, în afară de toate celelalte însărcinări, pe care le au toţi profesorii, mai are una în plus: lucrările de laborator, pregătirea şi facerea experienţelor, fără de cari lecţiile de fizico-chimice nu se pot face cu succes.

Aceste lucrări îi iau profesorului de fizică un timp, care întrece cu mult timpul de 3 ore, care se va da pe lîngă cele 12 de la 1 Septembrie înainte, tuturor profesorilor secondari, în urma modificărilor introduse anul acesta în legea instrucţiei.

Pe baza acestor consideraţiuni ne permitem, domnule Ministru, a vă ruga să bine voiţi a dispune ca profesorilor de ştiinţi fizice, chiar dacă nu au 20 ani de funcţie cu titlul provizor, să nu li se dea mai mult de 12 ore pe săptămînă căci sporul de 3 ore pentru un profesor de ştiinţi fizice constitue o sarcină cu mult mai grea de cît pentru un alt profesor care nu are de făcut de cît orele lui de curs.

Gîndiţi-vă, vă rugăm, Domnule Ministru, că satisfăcînd cererea noastră faceţi un act de dreptate pe care nu am reclamat-o încă şi nu am reclama-o nici acam, dacă nu s'ar fi prezentat ocazia ca să ni se poată recunoaşte şi dacă plusul de 3 ore nu ar fi pentru noi o însărcinare care ne va putea împiedica să ne putem ocupa serios de lucrările de laborator necesitate de obiectul nostru.

Urmează iscăliturile.

❑ Nu credem ca d. Stamatiu, fiind că este ajutor de primar, să aibă privilegiul de a-şi bate joc de regulamentul Primăriei. D sa, comerciant de lemne, a depus în depozitul d-sale din bulevardul Ferdinand—în centrul oraşului — peste una sută vagoane lemne, ceia ce constitue un pericol permanent pentru partea locului.

Conform regulamentului nu e permis de a depune de cît cinci, maximul zece vagoane, iar nu sute de vagoane, cum a făcut ajutorul de primar.

❑ In oraş s'a constatat azi un nou caz de scarlatină.

❑ Calul de la o trăsură în care se aflau d-rele: Manoliu Teţcanu, speriindu-se din cauza zgomotului făcut de automobilul prefecturei de judeţ, au resturnat trăsura, trîntind jos pe d-rele Teţcanu, care s'au rănit în cădere.

❑ Creditor bătut.

In prăvălia lui Froim Bercu, manufacturist, Piaţa Unirii 17, s'au presintat ieri Iacob Iosef, comerciant din Bucureşti, însoţit de sub-comisarul Alixandrescu, ca să aplice sigilii pe marfa numitului, în baza unei sentinţi pe care I. Iosef, din Bucureşti, a obţinut o contra neguţitorului din Iaşi.

Intr'un moment în care sub-comisarul, ducîndu-se să cumpere hîrtie, de scris, lasă pe cei doi neguţitori singuri, Bercu sări la creditor şi l bătu măr.

Neguţitorul bătut se află internat în spital.

❑ In dreptul farmaciei Konya, birja No. 24 a dat peste copila Beti Bercovici, rînind-o grav.

❑ La Botoşani au loc mîine şi poimîne alegerile judeţene.

Primul preşedinte al Curţii, care va prezida biuroul, a plecat astăzi la Botoşani.

❑ O comisiune compusă din consilieri comunali şi ingineri ai serviciului tecnic al comunei, a fost astăzi, ora 3, în strada Panu, la casele cari au suferit pe urma ploilor, spre a face cuvenitele constatări.

❑ Procesele electorale ale prefectului şi poliţaiului de Roman, au fost transferate spre a fi judecate la Curtea cu juri din Putna—nu din Iaşi, cum s'a zis ieri greşit.

❑ Am anunţat că d. A. D. Xenopol va începe să publice o serie de articole în chestia „Reformelor necesare în biserica romînă".

Articolele vor apare în *Noua Revistă Romînă*.

❑ **Incercări de sinucidere.**—Eri sub seară veni la cimitirul din Tataraşi, caporalul Titus Făgărăşanu, din Regimentul Ştefan-cel-Mare No. 13, şi, refugiat în fundul lăcaşului de veci, îşi trase, unul după altul, două gloanţe de revolver: unul sub mamela stîngă, iar al doilea, pe care voia, după declaraţia ce a făcut'o, să şi-l tragă în direcţia capului, l'a descărcat în aer- cuprins fiind de emoţie.

Transportat la spitalul Sf. Treime, din apropiere de cimitir, se constată de către internul de serviciu, că glontele n'a atins nici un organ şi că, deci, caporalul se află în starea de a putea părăsi spitalul.

Dragostea caporalului pentru o fată din Brăila, despre care se ştie numai că se numeşte Maricica — l'a făcut să capete gînduri de sinucidere.

*

In strada Stejar 72, a încercat să se sinucidă femeia Tinca Ioan, de desperare că soţul ei, care o duce în chefuri, o lasă în mizerie.

Nenorocita a băut acid fenic amestecat cu spirt denaturat — dar se află în afară de pericol, graţie ajutoarelor grabnice cari i-au fost date.

❑ In faţa caselor cu No. 17 din str. Şoseaua Arcu, a rămăs o groapă încă din timpul săpăturilor făcute pentru aşezarea conductelor. Această groapă are o întindere de 4—5 metri şi o adîncime cam de un metru, şi care se umple cu apă cînd plouă, stagnînd multă vreme şi degajînd miasme.

In cîteva rînduri, locatarii au intervenit la primărie şi cu toate promisiunile, pînă în prezent groapa a rămas neastupată.

Ar fi timpul că edilii noştri să binevoiască a dispune astuparea gropilor de pe această stradă, dacă fondurile nu le permit o reparaţie mai serioasă.

❑ **Şcolare**.—Domnul C. V. Tanase, normalist, a fost numit învăţător cu titlul provizor, la şcoala din cotuna Mănăstirea, com. Poeneşti, jud. Vaslui.

— Domnul S. Andrei, învăţător la şcoala din comuna Miclăuşeni Butea, a fost transferat la şcoala din comuna Săbăoani, jud. Roman.

— Invăţătoarea Maria Teodorescu, de la şcoala din Hudeşti-Lupeni, jud. Dorohoi, a fost transferată la şcoala din comuna Vinători-Gărbăneşti, jud. Botoşani.

— Ministerul Instrucţiunei şi a Cultelor, a cerut revizoratului şcolar, ca de urgenţă să trimeată Ministerului de Industrie şi Comerţ, rezultatul cercetărilor cu privire la şcoalele de adulţi şi ucenici.

❑ O fetiţă de 13 ani, Eliza Aur, a fost ademenită prin promisiuni şi sedusă de un domn C.. S'a reclamat parchetului, care a dispus ca victima să fie examinată de medicul legist.

❑ Cu mare succes a trecut ieri examenul de bacalaureat, la liceul Louis le Grand, din Paris, d. Dan Badareu, fiul cel mai mic al d-lui A. A. Badareu.

❑ Postul de perceptor fiscal la Iaşi, pentru care se vînduse bătrînul Naiman Paraschivescu, a fost dat, in fine, unui necunoscut, care se numeşte V. Ceculescu.

❑ O societate din Bucureşi a făcut comunei o propunere, de a ilumina cu gaz aerian, străzile din periferia oraşului, iluminate azi cu petrol.

Societatea de electricitate a propus să ilumineze ea acele străzi, cu electricitate.

❑ A apărut „Curierul Judiciar anul XX No. 46, cu data de Duminică 19 Iunie.

❑ Noul recensemînt, al copiilor de şcoală în comunele urbane se va face în anul acesta, între 10 şi 20 August, iar în comunele rurale între 1 şi 15 August.

❑ Linia ferată Răcăciuni-Valea Seacă, este complect restabilită. Linia Adjud Tg.-Ocna, încă nu s'a pus în circulaţie, de oare-ce ploile continuă.

Trenurile, cari au legătură cu linia Adjud-Bacău, sosesc totuşi cu întîrzieri, de oare-ce trecerea trenurilor prin locurile inundate se face la pas.

❑ Amintim cititorilor, că astă seară are loc la *Grădina Bragadariu* prima reprezentaţie dată de trupa *C. Tanasă*.

Se va juca *Mitică Ghinion*, marele succes bucureştean.

Intre acte d. Tanase va cînta cuplete de actualitate ca: *Rochia Pantalon*, *Conflictul Sinodal*, etc. etc.

De remarcat: Dansul ţiganilor.

❑ ***Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.***

❑ Parchetul de vacanţă.

De la 1—15 Iulie, primul procuror şi procurul Aslan; De la 15 Iulie la 10 August, procurorii Aslan şi Grigoriu; de la 10 August la sfîrşit, procurorii Aslan şi Ionescu.

❑ In vederea reorganizărei muzeelor comerciale şi industriale şi spre mai grabnica deschidere a muzeului central din localul propriu al ministerului industriei şi comerţului, a cerut prefecturii de judeţ din ţară a interveni pe lîngă proprietari, producători şi locuitorilor de prin sate care se îndeletnicesc cu industria casnică de a participa cu expunerea produselor lor, la infiinţarea acestui muzeu.

❑ Următorii institutori, au fost delegaţi cu facerea recensămintului copiilor de şcoală în oraşul Iaşi.

Circumscripţia I: d. Sachelarescu; Circ. II, d. C. Andreescu; Circ. III, d. P. Stoica; Circ. IV: d. I. Apostol; Circ. V: d. I. Tăzlăoanu; Circ. VI-a: d. Victor Munteanu; Circ. VII: d. Ed. Cozmiţă; Circ. VIII-a: d. I. C. Vărlănescu; Circ. IX-a: d. N. Ionescu şi Circ. X a: d. Lazăr Grecea.

❑ Din Bucureşti ni se scrie, că au fost semnate decretele prin cari d. inginer Burghele, actual director al manufacturei de tutunuri din Iaşi, este înaintat şef al secţiei VI, în locul d-lui Costin, care a fost numit director la tutunuri.

❑ **Cum se va face pe viitor promovarea elevilor.**—Consiliul permanent de pe lîngă ministerul instrucţiunei publice, întrunit în cîteva şedinţe spre a modifica regulamentul şcoalelor secundare, a hotărît, în mod definitiv, să aducă modificări, în ceeace priveşte promovarea elevilor.

Se ştie,, că acum, toţi elevii cari au o medie generală superioară lui 5 sunt declaraţi promovaţi fără a mai depune examen.

Pe viitor această modalitate se schimbă cu totul.

Comisiunea de modificare a decis următoarele:

Toţi elevii şcoalelor secundare cari au la sfîrşitul anului şcolar o medie generală inferioară lui 5 sunt declaraţi repetenţi.

Acei cari vor avea o medie generală de la 5 până la 6.50 vor treoe un examen general în faţa comisiunei profesorilor.

Comisiunea are facultatea de a declara promovaţi sau repetenţi pe aceşti elevi. Corigenţa nu se admite.

Toţi elevii din această categorie vor avea un interval de 10 zile de repetare, între 1 şi 10 Iunie, iar examenul general se va ţine între 10 şi 20 Iunie.

Elevii cari vor avea o medie generală de 6 51 în sus vor fi promovaţi de-a dreptul fără ca să mai depue vre un examen.

Acei cari vor obţine o frecventare şi o purtare foarte bună precum şi forma exterioară a lucrărilor scrise foarte bună, vor fi declaraţi promovaţi cu laudă. Ministerul va acorda acestor elevi diferite premii în cărţi.

Acestea sunt cele mai importante modificări ce s'au adus pînă acum regulamentului şcoalelor secundare.

Consiliul permanent va continua să se ocupe cu alte noui modificări în alte direcţiuni.

❑ Ingrozitoarea patimă care degonerează şi nimiceşte, beţia, ne-o reflectă cinematograful într'o duioasă desfăşurare care se reprezintă astă seară Sîmbătă 18 Iunie în noua grădină Trajan (cinematograful Pathé-Frères).

Pentru extrema reuşită a acestui subiect casa din Paris Pathé-Frères a obţinut un premiu de la guvernul republicei Franceze şi adrese pline de elogii de la direcţia Azilului de alcoolici din Paris.

Intreaga desfăşurare „Victimele alcoolului" cuprinde două parţi mari de cinematograf, adică o jumătate din programul seral.

Celelalte două părţi ale noului program cuprind între altele: Moustache cînele credincios, scene realiste—Intre foc, fum şi explozii: experienţe cu explozibile în armata italiană—Betleem şi Erusalim, scene şi vederi de călătorie —Gonthard şi pisicele sale, dresate, scene de varieteu — Lotti şi Mizzi învaţă muzica, scene comice—Prince saracul se roagă să fie arestat, scene humoristice cu simpaticul actor etc. etc.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

Mîne Duminică matineu la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—şi mîne Duminică seara, reprezentaţie în grădina Trajan.

❑ *Debitul Badareu et Dr. Manolescu, aduce la cunoştinţa Onor. clientelei că cu începere de la 15 Iunie a redus preţurile produselor la următoarele:*

Caş gras de munte	1.10
Delicioasa smîntînă dulce centrifugată	2.—
Excelentul unt pentru cafe	4.60
Brînză proaspătă de vaci	0.50

❑ **Judiciare.**—La s. I a Curţii urma să se judece astăzi procesul intentat de d-na Eugenia Conduratu şi alţii, pentru revendicarea domeniului Hudeştii Mari, judeţul Dorohoi, proprietatea d-lui I. Franc.

Din cauza intervenţiei ce a făcut-o casa bisericilor, care cere ca legatul ce-l are în acea moşie, să fie respectat, judecarea s'a amînat.

— Judecătorul de instrucţie al cabinetului II, a pus în libertate pe numiţii Kiselevici şi M. Abramovici, cari s'au făcut vinovaţi de sperjur,

— Neguţitorul Meer B. Rorlich, comierciant de pielării din Fălticeni, a fost condemnat de tribunal la trei luni închisoare pentru faliment simplu.

Astăzi, în apel, la secţia II, Rorlich şi-a văzut redusă pedeapsa la o sută lei amendă.

Ultima oră

Bucureşti 18 Iunie

Ghenadie şi Athanasie

Bucureşti.—Fostul Mitropolit Primat Ghenadie, publică în *Adevărul* o scrisoare deschisă către actualul primat, scrisoare din care vă comunic părţile esenţiale:

Inalt Prea Sfinţite,

Sînt de cîteva zile la Băile Pucioasa, unde-mi caut sănătatea, şi întîmplarea a făcut, să aflu din ziare, învinuirea ce-mi aduceţi prin apărarea P. S. V. în faţa Sinodului.

In această apărare, aţi vorbit şi de mine şi v'aţi plîns, că duşmanii Bisericei noastre s'au servit de ura mea contra P. S. V. şi de ambiţiunea mea de a reveni pe scaunul mitropolitan.

In urma nedreptăţii ce mi-aţi făcut sunt în drept a vă întreba: Cea cîştigat Biserica de la detronarea mea? De 15 ani este în Biserică, scandal şi iar scandal.

Vă plîngeţi pe nedrept de mine. La alegerea voastră în arhiereu, n'aveţi de cît 3 voturi şi pentru hatîrul ministrului de atunci, d. Take Ionescu, v'am dat toate voturile şi, după ce v'am hirotonisit în arhiereu, în Biserica Sf. Mitropolie, unde mi-aţi jurat credinţă, a doua zi mi aţi pus ştreangul de gît, aţi fost cel mai înverşunat în contra mea: „Păcatul vechiu aduce osîndă nouă".

Pot să vă libereze Cărturari şi Farisei făţarnici ca pre Varava, iar pe dreptul să-l răstignească; însă iadul conştiinţei nu vă va da pace, nici vouă nici lor.

Mie nu-mi rămîne de cît să rog pe bunul Dumnezeu, ca să aibă milă şi îndurarea sa, pentru neamul acesta pe care în cursul vremei, l'au cercetat atîtea nenorociri şi care trece acum prin momente grele pricinuite de perfidia celor chemaţi a-l conduce şi din inconştienţa Voastră celor chemaţi a-i păstra nestrămutată credinţa strămoşilor săi.

Atît pot face eu.

† **GHENADIE**

Mitropolit, fost Primat al Romîniei

Un copil lepădat

Bucureşti. — Azi dimineaţă, s'a găsit în strada Bateriilor, un copil nou născut, lepădat în canalul de murdării.

S'a deschis o anchetă.

Intrunire

Piteşti.—Membrii partidului liberal, au avut aseară o constătuire, la care au participat un mare număr de membri.

S'a discutat chestiuni locale.

CAZUL SUSPECT DIN COMUNA GÂNJANI

Bucureşti.—In comuna Gînjani, din judeţul Vlaşca, a încetat din viaţă bulgarul Ratcu Teodorof, în urma unor acute dureri de stomah.

Fiind bănueli, că ar fi un caz suspect de holeră, s'a înştiinţat direcţia generală a serviciului sanitar, care a luat măsuri pentru a se face de urgenţă autopsia cadavrului şi analiza bacteriologică cuvenită.

Judecata de la Sinod

Bucureşti.—Sinodul nu s'a întrunit azi dimineaţă. E probabil că procesul va continua abia Luni.

*

Presa străină a început a se ocupa de conflictul bisericesc,

Astfel în mumărul seu de azi *Neues Wiener Jurnal*—dăpă cum spune o telegramă din Viena,—se ocupă de scandalul sinodal din România.

Autorul articolului însă nu e iniţiat în chestiune' din care cauză face exagerări colosale.

Procesul Chiricescu

Bucureşti.—Aseară au continuat înaintea comisiunei de judecată desbaterile, în afacerea Chiricescu.

D. Chiricescu a luat cuvîntul în replică răspunzînd la cele opuse de d. Peretz, inspector general.

Comisiunea se va pronunţa astă-zi, la orele 9 seara.

Ancheta de la Rucăr

Bucureşti.—Azi dimineaţă reprezentanţii presei, au plecat la Rucăr, pentru a ancheta cu privire la onorile comise de jandarmi în această localitate.

ANUŢA LIEBLING
SOL KLEINBERG
LOGODIŢI
Iaşi *Fălticeni*
In locul ori-cărei alte înştiinţări

MULŢUMIRE

Aduc vii mulţumiri d-lui dr. Haimovici, care în ziua de 12 Iunie a făcut cu mare succes o operaţie chirurgicală fiului meu nou născut, Simon.

Voi fi recunoscător d-lui dr. Haimovici.

Calman Mayer
Croitor, Str. Alexandri 10

PUBLICAŢIUNE

Direcţiunea Şcoalei Superioare de Arte şi Meserii din Iaşi, aduce la cunoştinţa celor interesaţi că va ţine în ziua de 25 Iunie a. c. ora 11 a. c. ora 11 a. m. în localul şcoalei, licitaţia de apă şi canalizare a şcoalei pe suma de 2500 lei, conform planului devizului şi caetului de sarcini, care pot fi văzute zilnic la Secretariatul Şcoalei.

CREDITUL URBAN DIN IAŞI

ANUNCIU

Se aduce la cunoştinţa generală, că Luni 20 Iunie st. v. 1911 orele 10 dimineaţa, la oficiul Creditului Fonciar urban din Iaşi, se va ţine licitaţie publică pentru darea în întreprindere a lucrărilor de reparaţiuni, necesare imobilului Leizer Iţicovici din Iaşi, strada de sus, conform devizului respectiv pe suma de 9.900 lei.

Spre a putea lua parte la licitaţie concurenţii vor trebui să depună mai întăi o garanţie de 1000 (una mie) lei. **Direcţiunea.**

ANUNCIU

In ziua de **20 Iunie 1911 ora 2 p. m.**, se vinde cu licitaţie publică în camera Sindicatului falimentelor, portofoliul firmei falite *Ch. Isr. Dresner* din Iaşi evaluat la suma de lei **369,460 bani** 75 după arătările din bilanţul falitului, din care urmează a se scădea sumele încasate de Sindicat pînă la termenul vînzărei.

Licitaţiunea va începe de la suma de *4000 lei*.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Gr. Dimitrescu**
Secretar *C. Boian*

IMPORTANT

In cancelaria baroului avocaţilor din Iaşi se pot scrie ori-ce acte cu cu o maşină de scris „Yost" recunoscută de cea mai perfectă din toate maşinele de scris.

D-nii avocaţi cari ar dori să li se scrie acte cu maşina de scris vor bine voi a se adresa în cancelaria baroului.

Pagina scrisă 50 bani, copia paginei 25 bani.

VIZITAŢI NUMAI MAGAZINUL

LA „PREŢURI IEFTINE"

SAMOIL BACHMAN

Iaşi, str. Ştefan cel Mare 21 lîngă hotelul Dacia.

Specialităţi în articole de galanterie, boneterie şi furnituri de croitorie.

Totdeauna bogat asortiment: Articole de modă, Ciorapi, Mănuşi, Dantele, Broderie, Gente, Mătăsuri, Panglici, Eşarfe Batiste, Confecţiuni pentru copii, Bluze Jupoane, Şorţuri, Furnituri de croitorie, Jucării pentru copii, Camaşi, Gulere, Manşete, Cravate pentru Domni etc. etc.

Rog onor. Public a vizita numai magazinul meu spre a se convinge de eftinatatea preţurilor şi fineţa mărfurilor.

Ordinul Zilei:

„La Preţuri eftine".

1) Zilnic sosesc noutăţi.
2) Se vinde cu detail cu preţuri de en gros.
3) Se vinde eftin spre a vinde mult.
4) Se vinde colosal de eftin.
5) Se vinde mai eftin ca ori unde.

Cu stimă
Samoil Bachman

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui
L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Maym GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. Les 100 mèt. 25 f.

Cereți numai:
Parfumul și Eau de Cologne Superioare
A. RALLET & Co. — MOSCOVA
Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
5 Medalii, Diplome
și alte recompense
Eau de Cologne
A. RALLET & Co.
Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, tinocuind cu totul esențele
De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.
Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primeste anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III și IV-a
Se primesc și inserții la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Magazinul comertului in rate
— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —
Pune la dispoziția onor. public un mare
Depozit de Mașini de cusut
pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor
Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.
BICICLETE
Puch și Dürkopp
Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.
Mobile, Pendule, Căruioare și ori-ce accesorii

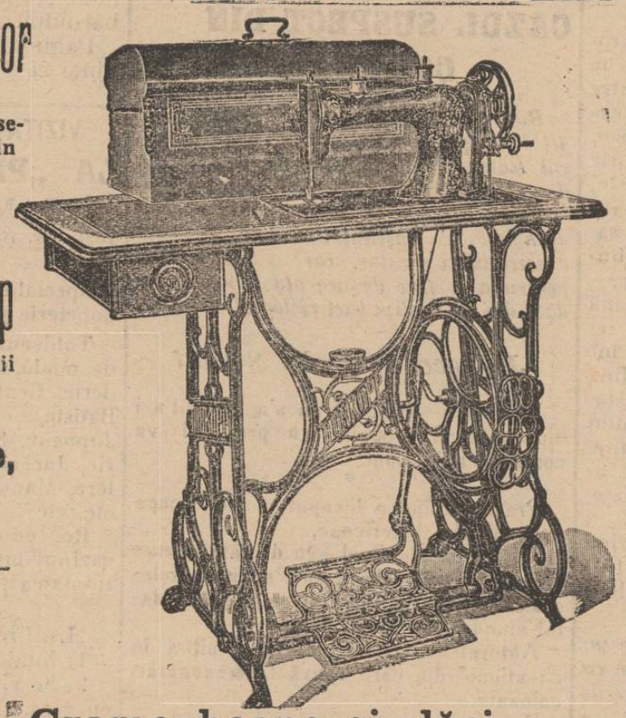

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice
Ioan Werner
FURNISORUL CURȚII REGALE
IAȘI

Coridina. Remediu radical contra bătăturilor și monturilor la picioare.
Sticluța 1 leu.

Mentholina. *Remediu contra guturaiului.* Prizînd cîte-va ori din acest praf, are proprietatea de a distruge microbii ce se introduc în nas și fac iritația pielitei mucoase, se evită propagarea la piept a guturaiului care face atîtea neajunsuri.
Costul cutioarei 50 b.

Dentol elixir, pastă, praf. Tot ce toate fi mai higienic în toaleta gurei, desinfectează și curăță dantura și preîntîmpină ori ce dureri și boale de gură și dinți.
Pasta 1.25 b. *Elixirul 2 lei sticla.* *Praful 1 leu 50 b.*

5 ani de succes 5
Grădina Trajan
In fiecare seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt **Absolut noue**
Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.
Începutul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Fondată în anul 1858
Sucursala stabilită în România de la anul 1869.
Fonduri de garanție peste 200 milioane
Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.
LEI 7,142.000
Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.
Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.
Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78
Soc. Ancora încheie asigurări;
a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.
b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.
c) Caz de deces, cum și
Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.
Condițiuni de asigurare extrem de liberale.
Direcțiunea pentru Romînia, București.
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

Dacă voiți stomah sănătos cu digestiune ușoară;
Dacă voiți a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINȚAȚI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,
Apele Mineralizate Sinteza
cu bază de **Bicarbonat de Sodă și Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, Iași
Aprobate de Direcția Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou și la toate restaurantele și debitele de băuturi din oraș.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observați bine pe plomba de inchidere și pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.
A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

Dacă suntêți suferinzi, dacă voiți a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din
Noua Fabrică de Ape Mineralizate
SALVAREA
Iassy, str. Palat No. 9
Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcorito ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.
Se recomandă în special de Onor. Medici.
De vînzare în toate magasinele mari de consum.
La cerere trimetem la domiciliu.
Director *Er. Sebastian* chimist.

Fabrica de OGLINZI
ISRAEL BERGHER - IASI
Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910
Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.
Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.
Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.
Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La adminstrația ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabile

Tipografia H. Goldner, Iași Str. Mîrzescu No. 17—Instalațiune cu motoare electrice executata de Ioban Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1332 Marți 21 Iunie 1911

MIHAIL KOGĂLNICEANU

Astă-zi, 20 Iunie, s'au împlinit 20 ani de la moartea lui Mihail Kogălniceanu. Cu cît vremea va trece, cu atît figura împunătoare a omului de la 2 Mai 1862 va apare mai măreață.

Născut în Iași, la 1817, Kogălniceanu a avut norocul să fie recomandat lui Vodă-Mihail Sturza, care-l trimite la studii, împreună cu copiii săi, întîi la Luneville și apoi la Berlin. Intors în țară, Mihail Kogălniceanu nu esită un singur moment să se declare protivnicul binefăcătorului seu, din clipa în care acesta din urmă devine o piedică pentru realizarea marilor scopuri naționale, cari frămîntau pe oamenii de atunci.

Dar rolul cel mare politic al lui M. Kogălniceanu începe abia sub Vodă-Cuza. Mihail Kogălniceanu a luptat din răsputeri pentru alegerea lui Cuza ca domnitor, renunțînd însuși el la scaunul Moldovei.

Vodă-Cuza odată ales Domnitor, Unirea principatelor — în cea mai mare parte rezultat al strădunței lui Kogălniceanu—odată înfăptuită, Mihail Kogălniceanu se pune pe lucru. In timpul scurtei domnii a lui Vodă Cuza, Mihail Kogălniceanu a tins să aducă în curent țara romînească cu țările apusului.

In acest scop, el decretează, la 14 August 1864, libertatea țăranului, după ce înainte emancipase pe țigani pămîntul, care pînă atunci era șerbit de o mulțime de servituți medievale și cari făceau dreptul de proprietate nesigur, sunt desființate prin actul de la 1864. Pămîntul este purgat de toate șerbirile feodale și declarat liber de ori-ce sarcini. Kogălniceanu înfăptuește, într'un cuvînt, proprietatea absolută, proprietatea quiritară. Pe de altă parte sătenii sunt declarați liberi de ori-ce corvezi, ba ceva mai mult, ei se văd împroprietăriți pe bucățile de pămînt pe cari le lucrau pînă atunci ca șerbi.

In temeiul legei lui Kogălniceanu s'au împroprietărit 516,182 săteni în 1,994,588 hectare.

*

Odată cu detronarea lui Vodă-Cuza s'ar fi putut părea că steaua lui Mihail Kogălniceanu a pălit. Dar omul acesta de fier; crierul acesta cu adevărat genial; temperamentul de adevărat luptător, n'au putut lăsa pe Kogălniceanu în neacțiune. Sub domnia M. S. Regelui Carol I, Kogălniceanu joacă un rol de frunte în politica țării.

La 1877, în timpul războiului, Mihail Kogălniceanu e alături de Ion C. Brătianu și se află în primele rînduri; la 1878, cu prilejul congresului de la Berlin, cînd țara a avut să dea o a doua bătălie, pentru a nu pierde ceia ce cîștigase pe cîmpul de război, găsim pe Kogălniceanu la postul seu. El exprimă doleanțele țării; el e purtătorul de cuvînt al Romîniei libere și învingătoare.

Mai tîrziu, la 1881, cu prilejul proclamărei Regatului, Mihail Kogălniceanu joacă acelaș rol de frunte.

La 1883, țara noastră a trecut printr'o grea încercare. Chestia Dunării pusese în discuție pentru a doua oară, după congresul de la Berlin, independența, demnitatea și interesele noastre naționale. M. Kogălniceanu a adus și cu acest prilej servicii mari țării sale.

...Și-apoi mai tîrziu, îmbătrînit și amărît de aceia cari se ridicaseră pe umerii lui, Kogălniceanu s'a retras din partidul liberal, pentru a combate un guvern, care ajunsese un adevărat pericol social. Dacă I. C. Brătianu n'a avut vre o dată un aliat mai puternic ca Kogălniceanu, apoi fără îndoială că nici dușmănia marelui bărbat n'a fost mai puțin redutabilă.

La 1889 găsim pe Mihail Kogălniceanu alături de Lascar Catargi general Florescu, Gh. Vernescu, luptînd contra guvernului liberal. La 1891, după trei ani, Kogălniceanu moare la Paris, în urma unei operațiuni. Rămășițile sale pămîntești au fost aduse în țară și se află înmormîntat la Iași.

*

Am schițat, într'o repede ochire, activitatea politică a lui Mihail Kogălniceanu. Dar marele nostru bărbat n'a fost numai om politic, Mihail Kogălniceanu a fost și un mare scriitor, un mare istoric și un literat de valoare.

In adevăr, încă pe cînd era student la Berlin, Mihail Kogălniceanu a făcut cunoscută țara noastră publicînd fragmente din istoria patriei și un studiu mai întins asupra țiganilor.

Intors în țară, după studii strălucite, Kogălniceanu este numit de Vodă Mihail Sturdza profesor de istoria națională la Academia Mihaileană. Lecțiunea sa de deschidere a acestui curs a avut, la vremea lui un așa răsunet, că în urma înjonețiunilor consulului rus din Iași, Vodă-Sturdza s'a văzut nevoit să-l închidă.

Ca opere istorice ale lui Mihail Kogălniceanu ne-au rămas litopisețile și alte cîteva studii mai mărunte.

In literatura propriu zisă, Kogălniceanu a debutat cu nuvele, povești și istorioare. Versuri n'a scris de loc, afară de o singură poezioară — epigramă adresată unei maici.

Genul însă în care Mihail Kogălniceanu, nu numai că a excelat, dar a rămas neîntrecut pînă azi, este elocința.

De pe urma lui ne-au rămas o mulțime imensă de discursuri, rostite în Parlament, la Academie și la întrunirile publice.

Cele două discursuri rostite de Kogălniceanu în adunarea națională la 1862, pentru îmbunătățirea soartei țăranilor, sunt niște adevărate capete de operă ale elocinței romîne, precum sunt și discursurile de la întronarea și moartea lui Vodă-Cuza.

Aceasta este activitatea uriașă a aceluia, care a fost Mihail Kogălniceanu. Iașul, totdeauna recunoscător marilor săi oameni, a hotărît rîdicarea unei statui, care să comemoreze pentru totdeauna pe marele barbat de stat, așa că cea de a 20-a aniversare a morții lui Mihail Kogălniceanu va vedea dreptatea făcîndu-se celui mai mare barbat de stat, pe care l'a avut țara romînească.

Judecată după porunceală

Surprizele au mers mînă în mînă cu scandalurile—la judecarea procesului sinodal. Fie-care zi a adus altă surpriză și alt scandal, pe cînd cupa se umpluse bine cu pacatele Primatului, cînd toată lumea era convinsă de ticăloșiile acestuia și de dreptatea acuzatorului de la Roman,—comisia de judecată, sfînta comisie, prefăcută în unelta guvernamentală, ca un laic și nerușinat consilier de magistratură—acea comisie de judecată, s'a pus la tocmeală și cu acuzat și cu acuzator: să demisioneze amîndoi și dosariile se vor închide, iar acuzat și acuzator vor rămînea, cu rang de arhierei și cu pensii potrivite u'timelor lor grade.

Dacă cum-va și partea bănească contează în asemenea împrejurare, sfînta comisie de judecată hotărește, deci, ca păcătosul Primat să aibă pensie mai mare de cît Episcopul de Roman

Trăim în timpuri de groază. Totul și toți se vînd. Acum s'a vîndut, evident, și sf. Sinod. A traficat cu guvernul și s'a obligat față de el să caterisească pe ambii prelați.

Judecători, care se prind să li se dicteze sentința, cari s'angajează a da anumite sentințe, înainte chiar de a cunoaște chestia, asemenea judecători pe vremea Romanilor, se ardeau în piața publică.

Acum ei există și faptele lor criminale sunt patronate și recompensate de guvern.

In linie egală cu procesul prelaților se judecă, la Universitate, procesul profesorului Chiricescu. In mod public, prin decizie publicată în *Monitor*, ministrul cultelor a impus acuzatorului în proces să ceară destituirea d-lui dr. Chiricescu.

Cu toată apărarea strălucită ce și a făcut-o acuzatul, comisia de judecată, compusă din adversari ai acuzatului, a găsit mijlocul de a amîna ascultarea unui martor pînă la 30 Iunie, de și acel martor se află în București.

Căci procesul Chiricescu ținînd de acel sinodal, nu se poate da sentința anterior pronunțării Sinodului—nu permite ministrul să se dee—și deci trebue așteptat.

Așa se judecă sub ministerul Carp. La consiliul magistraturii, la Casație (cazul Arion), la Universitate și la Sinod, pretutindeni au fost reînaugurate sistemele vechi, cînd zapbii impuneau judecătorilor cum să judece.

Acestea și altele par a fi mijloacele cu cari d. Carp plănuiește să prefacă Romînia într'o mică Germanie.

Și cum la Berlin sunt judecători, la București d. Carp are judecători.

Răzeșul anonim

Ziarele carpiste din București se întrec a da lămuriri asupra celor două cadouri naționale, ce au fost făcute primului ministru de ai lui—cadouri despre cari Opinia *a dat de știre.*

Aceste cadouri consistă, precum se știe: 1) din înființarea, la Țibănești, a unui oficiu poștal de mesagerii ușoare—aș[illegible] cadou făcut d-lui Carp de minis[illegible] interne; 2) din facerea unei șosel[illegible] Buhăiești la Țibănești, lucrare car[illegible] deviz, se urcă la 265.000 lei—iar [illegible] este făcut d-lui Carp de d. Delav[illegible] ministrul lucrărilor publice, și [illegible] studiului politico-psihiatric, Nebun[illegible] gelui.

Ambele atenții inimoase către [illegible] partidului conservator, sunt disc[illegible] de Conservatorul *și de* Epoca *și [illegible] ra. Și cum argumentele, polemica [illegible] din toate trei ziarele, sunt identi[illegible] au, firește, de autor, pe unul și acel[illegible] vocat al d-lui Carp.*

Avocatul acesta, care semnează, în [illegible] servatorul' „un răzeș din partea lo[illegible] —adică din Țibănești, nu poate f[illegible] nuit, că întrebuințează, pentru a-și [illegible] clientul, tertipuri, meșteșuguri [illegible] bușdrii avocățești.

Din contra. De ce s'a creat u[illegible] poștal la Țibănești? Fiind-că e[illegible] plănuit încă de anul trecut—sub [illegible] —și fiind-că „la Țibănești se în[illegible] patru factori rurali".

Conceput sub liberali, în Mai 19[illegible] ficiul de la Țibănești a fost creat, [illegible] după un an, sub conservatori. De [illegible] l'a instalat d. Zahariade, ci d. Verz[illegible] asta nu ne-o spune răzeșul.

Ne destăinuește numai, că Țioș[illegible] au boschete discrete, unde se întîlnes[illegible] acea școlari cu școlărițe printre mo[illegible] tele țintirimelor, două perechi de f[illegible] poștali rurali.

Oficiul a fost creat, dar, la Țibăne[illegible] să se poată întîlni cei patru postaș[illegible] cum — tot răzeșul spune — șosea [illegible] fost pusă în lucrare, fiind-că ea va [illegible] pînă în șoseaua Voineștilor, ce duce [illegible] Iași.

Dar precum oficiul poștal, plănui[illegible] creat anul trecut, sub liberali, a put[illegible] dea lumina zilei abia peste un an [illegible] conservatori, șoseaua așteaptă „de [illegible] ani să fie făcută".

Așteaptă, dar, cinci ani mai [illegible] de cît a așteptat d. Carp să vină [illegible] tere — dar făcut a fost să se c[illegible] iască — tot la ființa domnului C[illegible] putere.

Simplă coincidență,—se'nțelege. [illegible] drept cuvînt se miră răzeșul „de ci[illegible] ziarelor liberale-takiste" — precum [illegible] ne mirăm de loc, că un răzeș de [illegible] bănești, știe ce ie aceia „cinism".

Dacă s'ar planta cinism la Țibă[illegible] ar produce invariabil zece k[illegible] le la f[illegible]

EPITAF

— Privitor la alegerea de ieri —

O nouă alegere ne-a dat eri ocazia unei noi constatări dureroase, privitoare la moralitatea alegătorului romîn. Alegătorii Camerei de comerț, chemați eri să'și aleagă un nou comitet, n'au avut tăria să poată rezista presiuniior guvernamentale, în cît a trebuit să fie proclamată lista, în care figurează ca viitor președinte al Camerei de comerț, d. C. Cerkez, morar. Cum-că această alegere a fost o nouă batjocură, care de rîndul acesta lovește comerțul, se vede și din aceia, că acest viitor conducător al comerțului circumscripției noastre, n'are idee de nevoile comerțului, iar din toată profesiunea sa de morar, cu care astăzi azvîrle praf în ochii comerțului, n'a știut de cît să vinture convingerile sale politice, pentru ca să pună pleava în serviciul guvernului.

Nu ca ziar politic ne arătăm mîhnirea noastră pentru că prietenul nostru G. D. Șerban n'a putut să aibă ocazia și de aici înainte să pună în serviciul cumerțului luminata sa competință, ci ca cetățeni ai acestui oraș, ca unii ce nu la ocaziuni, ci în totdeauna am prețuit importanța unei conduceri pricepute în afacerile comerțului; ne doare deci faptul de a vedea că de rîndul acesta treburile comerțului vor fi date pe mîna unor oameni, cari au făcut pînă acum numai comerț de convingeri politice.

Ori care ar fi, însă, specula ce se va face acum în folosul guvernului, de pe urma reușitei cinstei sale, nu putem să nu ne gîndim cu mîhnire, cum nici macar comerțul n'a putut să scape de sub influența sistemului nenorocit al presiunei guvernamentale.

Ințelegem că micul comerciant, care la țară sau la oraș, nu trăește de cît sub amenințarea urgiei primarului sau a comisarului, să nu vrea să facă politică violentă ostilă guvernului, cînd este vorba de niște alegeri cu caracter politic, dar în niște alegeri, care priveau numai comerțul, avem tot dreptul [illegible] cari [illegible] Neamul, cari le-a publicat, respublicat și res respublicat — nu le publică de cît cînd ele vin de la d. Cuza.

Este foarte adevărat, că dacă atacurile neștiutului Radu ar putea supăra, acelea de la Iași nu mai supără pe nimeni. Ori cine s'ar simți jenat de eventuale laude ale profesorului ieșean, dar cînd el căhălește, anexează, stat în stat românește și cată să se încălzească la focul sacru al rabinului de la Odessa — care este desperatul muritor, care s'ar simți atins de opinteliile naționalistului Cuza de-a încetățeni vorbe și expresii din limba chaldaică?

Dar dacă lăsăm pe d. Cuza și revenim la vestea ce s'a publicat spre știința d-lui Radu—ne întrebăm dacă fai moasa afirmare ce s'a făcut, scurt și cuprinzător, nu dă la dos cea mai delicioasă epigramă — originală sau plagiată?

Un politician, care ar declara că nu face politică; d. Cuza să ceară măsuri contra plagiatorilor; un scopit să fie lovit de gînduri conjugale—și încă nici una din aceste imposibilități, n'ar părea mai imposibilă, decît că *Neamul* nu dă loc, în coloanele sale, chestiilor și atacurilor personale...

Boala aviatorilor

De cînd aviațiunea a început a fi un sport mai mult decît profesional și de cînd se caută a fi folosită pentru comunicațiile la distanță, s'a văzut mai adesea ori că acest sport nu este așa de inocent pentru sănătatea aviatorilor și că în afară de pericolele ce ei riscă prin căderi și accidente, sunt oarecare tulburări a sănătății, pe care le încearcă toți aviatorii, chiar în afară de orice accident. Este o stare, care se și numește boala aviatorilor, precum există răul de mare și răul de munte.

In această privință o importantă revistă franceză publică lucruri foarte interesante, pe care ne grăbim a le împărți cititorilor noștri.

Sborul cere o sforțare fisică și intelectuală necontenit, în niște condiții la care organismul nu'i deprins. In general sborurile de distanță nu se fac la înălțimi mari, în cît pot să aibă o durată cît de lungă fără primejdii pentru aviator. Sborurile la înălțimi mari însă, cum le fac acum aviatorii, au o durată de cel mult 45 minute. Inălțimea de 2000, 2500, 3000 metri este atinsă în 30—40 minute și de acolo aparatul se precipită pînă la pămînt în 5—7 minute. Cehavez în timpul trecerei tragice a Simplonului s'a ridicat în 19 minute de la 880 metri (Brieg) pînă la 2010 (Külm); Morane la Havre ajunge la 2600 metri în 24 minute și se scoboară în 6 minute. Aceștia pilotau monoplanuri; pe biplanuri înălțimile mari sunt atinse mai încet, dar scoborîrea se face tot atît de repede; ele cer, prin urmare, o muncă mai lungă din partea aviatorului.

In aceste sboruri de suiș repede și de coborîre vertiginoasă, pe lîngă scoborîrea presiunei atmosferice, modificarea compoziției aerului, cu cît se sue mai sus, scoborîrea temperaturei (cînd pe pămînt e 25 grade, la 3000 metri este 8 grade), intervine munca intensă a aviatorului în niște condiții de încordare nervoasă, cu care organismul nu e deprins. Acești factori dau cu toții tulburări serioase.

La suiș respirația devine mai scurtă pe la 1500 metri, inima bate mai repede; este o neliniște pe care unii aviatori o atribue singurătății în care se află. Pe la 1200 metri auzul slăbește, sgomotul motorului devine mai slab și această slăbire este mai mare pe timp nouros; pe la 1800 metri se simt vîjîituri de urechi.

Vederea este totdeauna limpede, cu toate că lucrurile se micșurează și se depărtează așa de iute, în cît par'că joacă înaintea ochilor. Pe timp de ușoară ceață, soarele se reflectează pe ceață ca pe o oglindă și supără manevrele, mai ales la cotituri. Un aviator a avut tulburări de vedere, părîndu-i-se că la stînga sa erau mereu două cruci de pe o biserică, de și nu era nimic.

La aviatorii deprinși începe pe la 1500 metri o ușoară durere de cap, la tîmple, la novici începe mai curînd.

Frigul devine insuportabil de la 2000 metri în sus; în Septembrie la Bordeaux un aviator a declarát că la 2000 metri temperatura era — 15°.

Peste 1500 metri aviatorii simt o nevoe violentă de a urina.

Din cauza tuturor acestor tulburări, mișcările devin mai nervoase și întrerupte.

La scoborîre inima bate mult mai repede și palpitațiile devin cu atît mai tari cu cît se coboară mai iute. Iuțeala de scoborîre, care ajunge la 300—400 metri pe minută, provoacă o neliniște ca acea ce produce scoborîrea prea iute într'un ascensor; vîjîiturile și fluerăturile în urechi devin mai tari. Cu cît se apropie de pămînt, aviatorul începe să simtă tot mai tare arsură la obraz, cu roșață și căldură foarte pronunțate; ochii sunt injectați și ustură, nările devin umede; durerea de cap devine tot mai tare.

Un fenomen statornic este somnul ce îi lovește și care este așa de tare, în cît ochii se închid uneori cu toate sforțările de a'i ține deschiși. Aceasta se observă și în scoborîrile cu funicularul pe munți; călătorii cari pe Jungfrau se scoboară de la 3200 metri la 2000 metri,

adorm cu toţii în compartimente, de şi drumul nu ţine de cît 15—20 minute. Se povesteşte chiar că un aviator tînăr plecat în excursie, a fost găsit în cîmp adormit în aeroplan, fără să-şi amintească cum a ajuns la pămînt.

Pe lîngă aceasta, chiar aviatorii cei mai tari simt o nelinişte foarte mare în această scoborîre vertiginoasă; une ori îi iea chiar frica, căci gîndul şi imaginea morţei le stau mereu înainte. Aviatorul Renaux, care s'a scoborît pe un vîrf de munte la Puy-de-Dôme istoriseşte că în momentul aşezărei pe munte i se părea ca toate siluetele munţilor i se prezintă duşmănoase şi se gîndea mereu la nenorocitul Chavez, care a plătit cu viaţa victoria sa gigantică.

La scoborîre mişcările voite sunt foarte încet şi leneşe, ceia ce surprinde pe nişte oameni vioi şi voinici. Unii aviatori îşi dau seamă de această lene care le întîrzie mişcările necesare pentru descindere, alţii din contra n'au conştiinţă. Cînd a ajuns la pămînt, aviatorul de şi ar vrea să arăte voinic, sare din aeroplan cu o evidentă încetineală; se duce încet cîţi va metri pînă la hangarul lui, dar vîjîiturile de urechi sunt aşa de tari în cît eroul pare că e surd, abia aude cînd i se vorbeşte sau îl aclamă; unul a căzut chiar ameţit reîntrînd în cortul său.

Durerea de cap mai ţine cîte va ceasuri după scoborîre; tot aşa şi somnolenţa; unul din aviatori dormita încă 6 ceasuri după scoborîre, nu răspundea la întrebări şi la masă nu mînca nimic, ci avea mai mult gust de somn. Aceste fapte sunt mărturisite chiar de aviatori încercaţi.

Toate aceste turburări nu sunt la fel pentru toţi aviatorii, ci variază după tăria individului, întocmai ca şi pentru răul de munte; unii îl au la înălţimi mici, alţi nu 'l au nici odată, chiar la înălţimi foarte mari. Ori cum ar fi, însă, este constatat că în aceste ascensiuni cu aeroplane, răul vine mai iute şi la înălţimi mai mici de cît în ascensiuni pe jos sau cu balonul.

Toate acestea sunt de natură a ne [illegible] răta că sportul aviaţiunei nu este fă[illegible] primejdii, chiar în afară de primejdii[illegible] de cădere şi că în tot cazul, această p[illegible] trecere nu va putea fi aşa de accesibilă pentru toţi şi fără nici o pregătire, cum este automobilismul. Aviaţiunea va cere pe lîngă o perfectă cunoştinţă a manevrelor de motoare şi o deprindere treptată a organismului cu greutăţile cu car[illegible] va fi chemat să lupte.

Soluţia d-lui Marghiloman

In cazul moşnenilor de la Rucăr

In alegeri junimiştii au trecut măsu[illegible] la care se oprea Radu Mihaiu; la n[illegible] mirea funcţionarilor, au avut ca norm[illegible] pentru cei preferiţi, însuşirile mora[illegible] ale căpitanului Stănculescu, de fioro[illegible] amintire;—iar cu reformele sociale, [illegible] mers atît de sus cu măreţia concep[illegible] în cît ori ce suprefect are dreptul s[illegible] crează că d. Carp 'i-a uzurpat locul.

Rămînea să facă o singură dovadă, junimiştii, să arate că nu sunt civilizaţi nici atunci cînd, ca partid politic, n'au nici un interes să se prezinte altfel.

Ocazia se oferi alaltă-ieri şi guvernul „elitei" profită cu lăcomie de ea.

Moşnenii din Rucăr, în conflict c[illegible] un oare care Baştea, bogătaş din part[illegible] locului, provocară, prin terocitatea care 'şi sprijineau ceea ce socotesc e dreptul lor, intervenţia administr[illegible] —şi administraţia, reprezentînd pe [illegible] nistrul de interne, s'a condus, d[illegible] instrucţiile d lui Marghiloman, nu [illegible] autoritate, ci ca o bandă de tîlhari cru[illegible] pentru cari sentimentele de milă sau de omenie sunt necunoscute.

Ţăranii au fost bătuţi aşa în cît cad cărnurile de pe ei. Sfîşiaţi, acoperiţi de sînge închegat şi cu oasele desbrăcate de muşchi, ţăranii aceştia s'au prezintat ministrului de interne—şi acesta, în numele guvernului, le-a spus, generos, numai atîta: „Ce s'a făcut, s'a făcut. Acum, duceţi vă acasă!"

Nici revoltă, nici ruşine, nici grijă de reputaţia ţărei acesteia — ca comandantul unei cete de cruzi trimisă să pacifice o localitate aztatică în revoltă.

Mai mult. *Epoca*, răspunzînd presei care a denunţat barbaria de la Rucăr se mulţumeşte să afirme, sesin, că *„nu încape îndoială că în această învălmăşeală au fost şi cîţiva ţărani loviţi"*.

Atît. Ţăranii, în învălmăşeală, au fost duşi la subprefectură unde li s'au sfîşiat cărnurile cu biciul — atît: normal şi firesc, sub un regim de dreptate.

Nici somaţii, nici intervenţie franc bărbătească a autorităţei — ci „învălmăşeală" şi, de pe urma ei, răni oribile pe părţile ascunse ale ţăranilor.

Şi suntem în Belgia orientului, şi ne guvernează partidul occidental, singurul partid occidental — oamenii „de elită", aduşi în fruntea ţărei ca să ne civilizeze...

Şi cînd, faţă de aşa orori se dau răspunsuri atît de cinice, Romînii au naivitatea să se revolte că ziarele străine inventă monstruozităţi absurde ca petrecute în ţara romînească!

Barbaria de la Craiova

Cine n'a fost cuprins de o zguduitoare revoltă cetind amănuntele barbariei comise de locot. Cartianu din Craiova asupra unui copilaş de 8 ani? Purtarea ofiţerului, care dovedit că nu merită tresele ce poartă, este de o sălbătăcie fără pereche, şi justiţia atît cea militară cît şi cea civilă, va trebui să-şi spună cuvîntul şi să dea un exemplu durabil cu acest ofiţer neomenos.

Neomenia locot. Cartianu reesă însă mai evidentă dintr'o imprejurare, foarte măruntă, dar foarte concludentă. Dacă faptul în sine e scandalos, e revoltător; apoi liniştea sufletească a celui ce l'a comis, care şi ia soţia la braţ şi se duce cu ea la primblare, după ce schingiueşte şi închide pe copil în pivniţă, e îngrozitoare. Ce s'o fi petrecînd în sufletul acestui om, care după ce comite o asemenea barbarie, găseşte liniştea sufletească de a se gîndi la distracţii, fără să i pese de urmările faptei sale, de soarta acelei nevinovate fiinţe, victimă a brutalităţii sale.

Sîngele rece, calmul acestui om, după momentul comiterii unei sălbătăcii atît de mari, nu vi se pare că trădează un suflet anormal? Şi cînd te gîndeşti, că sunt criminali, cari regretă faptele comise, cari au sincere mustrări pentru pornirile lor de-o clipă!

Opinia publică nu găseşte formula cea justă pentru a vesteji o asemene faptă şi a condemna pe un om de felul locot. Cartianu. Autorităţile militare şi instanţele judecătoreşti vor trecui să o găsească.

O asemene faptă nu poate trece nepedepsită cu severitatea ce o dictează legile şi conştiinţa omenească.

Litere-Ştiinţe-Arte

Biblioteca Academiei. — In cursul anului 1910 au fost primite de biblioteca Academiei „secţia publicaţiilor periodice" 538 foi, ziare şi reviste şi alte publicaţii periodice, care după oraşe sunt

Bucureşti	288
Brăila	28
Craiova	24
Iaşi	21
Ploeşti	20
Galaţi	16
Focşani	14
Piteşti	13

din aceste foi politice sunt 172 româneşti şi 12 în limbi streine, iar ziare politice ce ies zilnic sunt 22, din care 15 ies în Bucureşti „3 în Iaşi, 2 în Craiova şi cîte unul în Galaţi şi Brăila".

Din foile periodice romineşti ce apar în afară de regat numără 57, din care în

Ungaria	42
Bucovina	9
Basarabia	1
Turcia	1
America	4

Din acestea, foi zilnice ies trei în Arad, Braşov şi Buda-Pesta.

*

„Natura" ar putea să fie o revistă de mult folos tinerimei noastre şcolare Dacă mai ales ar înţelege să renunţe la eleganţa-i costisitoare, şi dacă apoi ar apărea mai des (32 pg. pe lună e prea puţin), ar putea deveni cu adevărat o „revistă de popularizare" a ştiinţelor. O directivă bine înţeleasă şi o redactare competentă, cum o are astăzi, i-ar asigura de bună seamă o profuziune binefăcătoare.

No. de pe Iunie ne dă o prelegere de Astronomie populară, ţinută de d. Spiru C. Haret la Universitatea populară, a d lui dr. I. Cantacuzino. Intr'un alt articol ni se vorbeşte de activitatea lui Jacobus Henricus Van't Ho'ff, învăţatul profesor de chimie fizicală de la Universitatea din Berlin, mort de curînd.

Expoziţia internaţională de higienă din Drezda, Lumina poartă viaţă din stea în stea, iată articole cari împreună cu notiţele dela urma revistei, pot interesa pe ori şi cine, mînat cît de puţin de curiozitate ştiinţifică.

*

De ce-o fi apărînd *Săptămîna politică şi culturală*? Intrebarea se va fi pus de mult, dar suntem siguri că nici cititorii şi nici redacţia nu va fi putut răspunde vre-o dată. Socotim că numai administraţia deţine taina şi răspunsul îl dau abonaţii, cari trebue să fie foarte numeroşi.

Acum de curînd, tainica, tăcuta şi discreta revistă, care se mulţumea înainte cu inofensive reproduceri de discursuri vechi sau cu incolore articole de discuţiune generală, s'a agitat aşa de odată într'o neaşteptată şi înveseliitoare pornire la viaţă, declarîndu se capabilă să fie şi ea jignită, supărată chiar răsboinică. Pentru un moment am rămas uimiţi şi gata să credem în „generaţiunea spontană. Pe urmă, ne-am dezveselit, căci întăia manifestare de viaţă a minunei fiind o lecţie de gramatică şi stil, ne plăcea să citim: „bine răutăcioasele condei, este oare destul ca d. Astrate să ia înţelegere cu d. R.-Motru ca să plictisească pe *Artur Gorovei* pentru ca să aşterni pe hîrtie o revoluţie în coştiinţa ţărei?"

Nu e mai puţin delicioasă intimitatea copilărească cu care numeşte pe cei de care se preocupă, aşa de întărîtată („ce-i poate acorda *Motru*"; "denunţarea lui *Gorovei* "etc.)

INFORMATII

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:

2 lei PE LUNA în o-i-ce parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

D. Ion Kalinderu, administratorul general al domeniilor statului, a răspuns la telegrama de felicitare ce elevii şcoalei Normale i-au trimes cu prilejul vizitei făcute supt conducerea d-lui profesor Gh. Ghibănescu, la domeniul Dobrovăţ.

In scrisoarea sa, d. I. Kalinderu, arată că se simte foarte măgulit de atenţia dată de elevii escursionişti şi că ar fi ţinut ca elevii să fi vizitat alt domeniu de şee, unde s'ar fi putut constata în mod mai vădit progresele economice, făcute de populaţia rurală.

Cu această scrisoare d. Kalinderu a trimes 3 broşuri din publicaţiile domeniului Coroanei, cum şi o cuvîntare a dumis le despre vechea pictură bisericească.

D Gh. Neculau, inspectorul şcolar al circ. şcolare Putna, a inspectat şcolile primare din oraşul Huşi. Cu acest prilej corpul didactic primar a făcut cerc în jurul noului inspector, în care timp a domnit cea mai mare intimitate, lipsind orice aluzie politică la noua situaţie creată d-lui inspector şcolar.

In No. nostru precedent s'a publicat lista absolvenţilor facultăţei de medicină în care s'au strecurat erori, induşi, fiind în aceste erori de un domn student interesat a se vedea trecut în lista absolvenţilor facultăţei.

Iată lista absolvenţilor fără nici o ordine de clasificaţie ce nuse obişnueşte a se face!

Bancov Vera, Brumă Alex., Burada Marg., Forăscu Ana, Gheorghiu C., Gheţen L., Goldemberg W., Mareş G., Mironescu E., Michiu C, Ottoi Haim, Popovici C., Rişcanu V., Stoian C., Troia V., Trufinescu N., Ţugulea I.

Eri a avut loc, la societatea de Economie din suburbia Tataraşi, alegerea noului comitet de administraţie, pe un period de cinci ani.

Au fost proclamaţi aleşi, domnii: Gh. Daraban, preşedinte; N. V. Botez, A. Hulubei, Al. Oltescu, I. Vîrlănescu, membri.

Desară se întrunesc în conferinţă profesorii şcoalei normale „Vasile Lupu" spre a lua ultimele hotărîri cu privire la excursiunile şcolare. Se vor face 2 echipe, una va merge să viziteze Bucovina (Suceava— Cernăuţi — Putna — Suceviţa — Rădăuţi), alta va merge să viziteze Valea Trotuşului.

In acest scop au fost reţinuţi 40 de elevi pentru cele 2 excursii.

Se ştie că cei 3 dintăi eşiţi la clasificaţie din clasa VI vor face o excursie pe Dunăre în comptul casei şcoalelor cu toţi primii trei clasificaţi de la toate şcoalele normale din ţară.

Cu listele de subscripţie No. 453 şi 453 bis, încredinţate d-lui avocat Christea Malhasovici, vicepreşedinte al comitetului pentru ridicarea unui monument regretatului profesor V. Burlă, s'au încasat 163 lei.

Eri s'a isprăvit examenul de capacitate la şcoaia Normală „Vasile Lupul" cu seria celor 20 elevi reuşiţi la examenul în scris.

Examenul oral a consistat în 3 probe: un colloquiu de interpretare din Gr. Alexandrescu; o disertaţie asupra unui subiect din cele ce se tratează la cercurile culturale şi o lecţie de practică pedagogică, ţinută cu elevii de la şcoala primară de aplicaţie.

Cum însă elevii Normalişti fac serviciul militar în şcoală şi ies gradaţi, azi se dă examenul teoretic asupra reglementelor militare şi mîine se va da examenul practic şi de tragere în ţintă, sub privigherea d-lui maior Chekais.

Sîmbătă, la ora 5 p. m. a avut loc o întrunire a consiliului comunal.

După ce s'a votat mai multe credite, consiliul a aprobat caetul de sarcini pentru darea în antrepriză a serviciu barometric.

Consiliul a mai hotărît apoi, de a face în corpore o vizită la Timişeşti, pentru a-şi da seamă de lucrările de captaţie.

Iată numele absolvenţilor clasei a VII-a a Seminarului Pedagogic Universitar:

Apter H., Botez C., Cihan Eugen, Finkelştein W., Goldştein L., Lazăr N., Obreja Gh., Panişca Gh., Rotta I. Fr., Schreiber A., Steinberg C., Strat I., Zugrăvescu M.

Eri a avut loc căsătoria d-rei Florica Bejan, fiica d lui V. Bejan, profesor la facultatea de medicină cu d. dr. C. D. Nicolaescu, din Bucureşti.

Ceauşul Mendel Iancu, domiciliat strada Sinagogelor 15, a primit ieri în gazdă la el pe un bătrîn necunoscut, care a dormit peste noapte la el.

După plecarea necunoscutului ceauşul a observat că-i lipsesc 1200 lei.

Escursiunea, pe care consiliul comunal o va face la Timişeşti, a fost fixată pentru Duminică 26 a lunei.

Ofiţeri şi plutonieri din Iaşi decoraţi.—Ordinul „Coroana Romîniei" în gradul de ofiţer a fost conferit d-lor maior Camil Olteanu şi căpitanilor: Andrei Mihai, Coculescu Theodor, Luca Toma—toţi din regimentul 7 roşiori.

Serviciul Credincios (cl. II), plutonierilor din regimentul 7 roşiori: Jareghie Sterian, Laminschi Gustav, Stan Const; Stavru Vasile.

Medalia Serviciului credincios clasa I, plutonierul Ilie Drăgănciuc, din regimentul 7 calaraşi.

In zilele de 20, 21 şi 22 a. c. oarele 8 — 12 a. m. şi 2 — 7 p. m., va fi deschisă expoziţia de lucru la şcoala profesională de fete „Tereza Paraschiva general Milicescu, de sub conducerea d-rei directoare Emilia Vesbian, unde sînt expuse, pe lîngă comenzile efectuate în atelierulacelei şcoli—conduse de priceputa maestra, d-ra Stavri—şi lucruri de vînzare.

Noul şi bogatul program al cinematografului Pathé Frères, din noua grădină Trajan, de astă seară Luni 20 Iunie, cuprinde între altele:

Oarba şi Prietena, sau „mai bine era întunericul", grandioasă inscenare romantică, o splendidă naraţiune însufleţită.—Timpilă a perdut un ac, scene comice,—Nick Winter contra lui Nick Winter, scene detective—Seducătorul, scene din viaţa nord americanilor—Efectele gheţei la Odessa, cercetări cinemato ştiinţifice—Jobard nu poate rîde, sau cel mai serios om din lume, o excelentă comedie de o incomparabilă reuşită—Aventurile d-lui Smith, comedie de moravuri engleze—Trebue îndrăzneală, comedie de moravuri pariziane—Cel mai nou număr din Pathé-Journal, cu sporturile, modele, ştirile şi telegramele însufleţite etc. etc.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

Direcţia generală a serviciului sanitar, a luat în studiu, chestia introducerei sistemului de tout à l'égou în străzile canalizate din Iaşi.

D. dr. Riegler, membru în consiliul sanitar superior, a fost însărcinat cu redactarea raportului.

La întrunirea cercului didactic, ce va avea loc în seara de Mercuri 22 lunie, d. Apostol, institutor, va ţine o conferinţă, tratînd chestia reformei în biserică.

D. dr. Bejan, medicul primar al spitalului Maternitatea, pleacă Joi la Tg. Neamţ, unde va petrecea vacanţa.

Băile OGLINZI

3 kilom. de la tîrgu Neamţ, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipaje şi Automobil.

50 % reducere prin gara Paşcani.

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea D lui M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRĂ din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1.50** la **1 20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucuresti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala*; în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. Neamţ la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** modic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stea la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld; In Iaşi, d. Petersil,** antreprenorul Hotelului, **Str. de Sus 189.**

Ultime INFORMAȚII

❑ *Administrația a desfășurat ieri presiuni extra-ordinare, cu prilejul alegerei pentru Camera de Comerț.*

Foță cu acele presiuni lista, care avea în frunte pe d. G. D. Șerban, a fost retrasă la orele 11 dimineața, rămînînd numai lista polițienească.

Ea a „triumfat"—se înțelege.

❑ **Probabila desființare a judecătorilor ambulanți.** — *Ministrul justiției, pregătește un proect de lege pentru abrogarea articolului 58 din legea din 1908, a judecătoriilor de ocoale, articol care înființase instituția judecătorilor ambulanți—adică a judecătorilor rurali, cari,—de două ori pe lună mergeau să judece în comunele cari n'au judecătorii.*

Pentru a putea prezinta un asemeni proect de lege, ministrul justiției a dispus să se facă o anchetă judecătorească, și a numit în comisiuni,—cari vor începe să lucreze de la toamnă,—pe consilierii curților de apel, cari vor fi desemnați a prezida curțile cu jurați, pe șefii tribunalelor respective, și pe judecătorul de ocol, de care ține comuna unde se va face ancheta.

*

Comisiunea de anchetă, va avea să răspundă la următoarele 12 întrebări: 1) ce rezultate a dat sistemul justiției la sate. 2) Dacă este suficient ca procesele la sate să se judece de două ori pe lună.

3) Dacă e posibilă funcționarea judecătorilor ambulanți, față de situația climeterică și topografică a comunelor. 4) Dacă unul și același judecător se poate transporta în comuni de două ori pe lună. 5) Dacă în timpul lipsei judecătorului, lucrările la judecătorii nu sufăr.

6) Dacă judecătorul trebue să vie neaparat în comune. 7) Dacă este de vre-un folos sătenilor, ca reclamațiile să le facă notarii. 8) Dacă nu se întîmplă ca judecătorul să nu poată veni în comuni din cauza intemperiilor. 9) Mijloacele de transport și locurile de judecată la sate, sînt ele compatibile cu prestigiul și autoritatea magistraților.

10) Este suficientă garanția morală a notarului, pentru constituirea actelor de notariat și transmisiunea drepturilor imobiliare? 11). Judecătorul ambulant constitue el un apărător din oficiu, în afară de instanță, al celor obijduiți, cum s'a motivat înființarea judecătorilor ambulanți? 12) Ambulanța nu înmulțește ea procesele și îndeamnă pe țărani la judecată?

*

Din felul cum ministrul pune chestionarul rezultă în mod evident, că se urmărește desființarea judecătorilor ambulanți, și noi care am combătut această instituție la înființarea ei, prin articolele ce le-a scris amicul nostru Lascar Antoniu, nu putem de cît să aprobăm proectul de desființare, mai ales că instituția și-a dat roadele pe care le preconizează legiuitorul.

❑ *Se știe că în urma incidentului regretabil pe care l'a provocat ajutorul de primar Leon Cosmovici, care a avuto ținută nedemnă față de d. avocat Ștefan Georgescu, consiliul de disciplină a intervenit pe lîngă primarul Iașilor, cerînd satisfacție.*

Primarul a răspuns astăzi, că nu este adevărat, că incidentul ar fi avut loc în cabinetul primarului, nici că ar fi avut loc între d-nii Cosmovici și Ștefan Georgescu, ci în ograda primăriei față fiind numai clienta d-lui Georgescu, doamna Elisabeta Botez.

Sperăm că ancheta pe care o va face acum consiliul de disciplină, va dovedi foarte ușor că d. Grecianu, a mers prea departe luînd apărarea colegului său de la primărie, de oare-ce este așa de adevărat că d. Stefan Georgescu a fost bruscat de d. Cosmovici, în cancelaria primarului, în cît d. Cosmovici, a însărcinat pe d. Xenopol,—unul din avocații primăriei, să-i comunice d-lui Georgescu, că el, Cosmovici, recunoaște că a fost brutal și că este gata să ceară scuze avocatului ofensat.

❑ **Delapidarea din Dobrovăț.**—*Fostul învățător pensionar Marinciu din Dobrovăț, președinte al băncii populare din loc a fost depus pentru că de ani întregi opera falș în scripte, cauzînd pagube băncii, de aproape 8000 lei.*

Faptul acesta a produs o penibilă impresie în toate cercurile din Dobrovăț, și a afectat în mod viu pe d. I. Kalinderu, care avea toată încrederea în bătrînul învățător. Toți se întreabă, care au putut fi motivele acestor delapidări, învățătorul Marincu bucurîndu-se de încrederea neștermurită a tuturova, și chiar a d-lui Kalinderu.

La interogatorile făcute el a declarat că a fost prădat, fără să arăte cînd și cum, de oare ce din scripte reiese nereguie de 3—4 ani în urmă, și că sumele au fost luate rînd pe rînd, cu prilejul drumurilor sale făcute la Iași.

Doi controlori ai Casei Centrale au lucrat o lună de zile, controlînd toată gestiunea și chemînd pe toți sătenii membri ai băncii. Și numai așa s'a aflat că suma delapidată e de aproape 8000 lei.

Intr'un raport amănunțit ei vor arata tot mersul neregulelor făcute de Marinciu.

Cum el e pensionar, după judecată își va pierde și pensia.

❑ *Celebrul comerciant și industriaș, C Cerkez,—viitorul președinte al camerei de comerț din Iași, se află înscris și în lista avocaților din localitate. Cum legea asupra poziției avocaților, găsește lipsă totală de compatibilitate, între meseria de comerciant și profesia de avocat, consiliul de disciplină al baroului de Iași va fi sesizat de situația, în care se află comerciantul d-lui Grecianu.*

❑ *Toți magistrații, care se află în congediu, sau care vor pleca în congediu pe timpul verei sînt ținuți să'și lase adresele, localităților unde se vor afla, pentru ca ele să fie comunicate ministrului de justiție.*

❑ Am anunțat, că d. profesor Socor, și, mai tărziu, d. profesor Leon, au demisionat din demnitatea de predinte al comisiei examinatoare de docență în oftalmologie.

Ministrul a numit în urmă pe d. profesor Negel, care n'a primit nici el. Plictisit, ministrul a cerut să-i se trimeată tabloul cu numele profesorilor facultății de medicină din Iași și cu însemnarea, cari din toți ar primi să prezideze.

S'a răspuns că nici d. Manicatide, nici d. Demetriade—n'ar refuza. Pînă la tranșare, examenul se ține sub președinția d-lui profesor Sculi.

❑ **In baza referatului elogios al consilinlui permanent al instrucției, d. Aurel Zeuleanu a fost numit, de către ministrul instrucției, docent în specialitatea dreptului civil, la facultatea juridică din Iași.**

❑ Legațiunea bulgară din București, cere să se urmărească pe Const. Hristopulos, care a dispărut din Sofia, după ce a comis o serie de excrocherii.

❑ De la domiciliul său din Babadag a dispărut de la 19 Aprilie, veteranul A. I. Șerban.

Se cere urmărirea lui.

◔ La Cercul didactic din Iași, va vorbi Mercuri seara, ora 8, d. institutor I. C. Apostol despre „Cuza Vodă și reforma sa în biserică".

❑ Fetița Eliza Aur, de 13 ani a fost trimisă la facultatea de medicină, spre a fi supusă unui examen medical genital.

Fetița a dispărut din localul facultății — nu se știe unde.

❑ O ploaie torențială, cu grindină, a căzut asupra teritorului comunei Brăiești, nimicind cu totul recolta de pe moșia Prigoreni.

❑ Eri a avut loc în grădinile „Leagănul Fluturilor" serbarea organizată de societatea „Vulturul".

A azistat foarte multă lume care s'a distrat admirabil, mulțumită măsurilor luate de comitetul societății în frunte cu d. Atanasiu, președinte.

❑ **Accidente.**—Un accident s'a întîmplat Sîmbătă sub-seară la spălătoria Bucholzer. Lucrătorul Iancu Bucovineanu de la acea spălătorie, intrînd într'un rezervoar cu benzină, dădea să se asfixieze. A fost scos de alți lucrători, cari, văzîndu-l în stare de nesimțire, l'au frecat, spre a-l readuce la viață, cu accid acetic, crezînd că ie oțăt. Frecăturile cu acel acid i-au rănit tot corpul.

Lucrătorul a fost transportat la spital.

— Un alt accident s'a întîmplat în strada Lăpușneanu 20. Femeea Parascliva Nicodim, aflîudu-se la etajul al II-lea al acelor case, a căzut jos, spărgîndu-și capul și fracturîndu și mîna dreaptă.

— Vagonul 23, al tramvaiului, a izbit, rănind grav, pe femeea Cristina Ghebel.

❑ **„Scandal scîrnav cu spargere".**

Foaia Poporului **din Cernăuți publică următoarele:**

„Fără orice temeiu, deputații Gheorghe Boncheș și Dori Popovici au făcut, în dietă un scandal scîrnav, care a spart clubul romîn.

Spărgîndu-se clubul, numai decît s'a spart și partidul. Partidul național unitar nu mai este.

❑ In dreptul satului Ungheni, a fost pescuit cadavrul unui individ, în etate ca de 40 ani, cadavru care era întrat în putrefacție. Cadavrul avea legat de gît cu o curea, un pachet în care erau hainele mortului si două ziare rusești, fapt din care s'a dedus, că era un rus, care voind să treacă Prutul înnot, a fost luat de valuri și înnecat. S'a autorizat înmormîntarea cadavrului.

❑ Un cetitor ne întreabă următoarele: d. I. Toma, învățătorul din Osoi, anunță al 42-lea concert simfonic, dat cu elevii săi din școală și cu plugarii. Cînd și unde au fost date cele 41 concerte simfonice, de oare-ce corul d-sale e numai de 5 ani și publicul nu știe seria concertelor în care s'a produs corul d-sale. Ori avem a face cu un sistem ca la presă, cum de pildă sunt ziare care ies numai în o ediție, dar anunță regulat: a 5-a ediție...

Intrebăm și noi și așteptăm răspuns.

❑ Au fost scutiți de plata taxelor de diplome: d-ra Lucia Leon și d-nii Mărgărit Berbeciu și I. Fisch.

❑ **Federația avocaților.** — Membrii consiliului de disciplină, împreună cu mai mulți domni asociați, s'au întrunit aseară, la d. Eugen Herovanu și au continuat discuția, cu privire la întemeiarea federațiunei, în conformitate cu hotărîrea luată în adunarea generală.

S'au fixat punctele principale, ce se vor discuta la congres.

Punctele fixate pînă acuma sunt: *Riscul profesional, Judecata cu străinii și Lacunele din organizarea corpului avocățesc.*

Primul congres al federațiunei, va avea loc în localitate, în zile de 6, 7 și 8 Noembrie viitor.

❑ D. Cosmovici, prim ajutor de primar, a cerut un concediu de 30 zile, pe care le va petrece la Slănicul Moldovei.

❑ D. Grigore Demetrescu, apreciatul profesor și magistrat, va pleca în concediu pe timp de 2 ani, cu începere din Septembrie, pentru a și complecta studiile de drept roman, în care timp va scrie și cîteva lucrări de drept.

❑ Examenul de docență pentru catedra de oftalmologie, a început de eri comisiunea fiind prezidată de către d. dr. Sculy.

Comisiunea a îndatorit pe d. dr. Sculy, de a face un raport asupra lucrărilor d-lui Sava Goiu, singurul candidat.

❑ Cetim în „Berliner Tageblat: d-ra Maria Forescu, de la teatrul de operete, a fost angajată pentru stagiunea de vară la Metropolitan teatru din Berlin.

❑ Consiliul de disciplină al baroului din Iași, întrunit Sîmbătă, a dat delegație de procedare d-lui Efrem Mazlîm și delegație de casier d-lui Eugen Herovanu.

A judecat apoi plîngerea întrodusă contra avocatului Lohan și l'a achitat.

❑ Un funcționar de la o instituție particulară din Iași a fost găsit astăzi hoinărind în pielea goală, în comuna Andrieșeni.

S'a constatat că nenorocitul este atins de o boală mintală.

❑ Lucrările pentru construirea lacului artificial în lăuntrul grădinei Universității vor începe în cursul lunei Iulie sub privigherea d-lui profesor Paul Bujor. Lacul va avea lungimea de 20 metri și lățime de 10 metri, și va servi pentru creșterea și conservarea de animale aquatice, trebuitoare lucrărilor de laborator ale facultății de științi.

❑ Senatul universitar și consiliul facultății de medicină, vor fi convocate zilele acestea pentru a se pronunța asupra ocupării catedrelor de bacteorologie și farmacologie, ambele înființate prin noul budget.

❑ Domnul T. Burghelea, actual director al Manufacturei de Tutunuri din Iași, a fost numit, pe ziua de 1 Iulie, inspector principal la C. F., cu sediul în Iași.

❑ **Judiciare.**—Gr. Paraschiv, factor la poșta din Neamț s'a făcut vinovat de furtul mai multor mandate postale ce sosiră din America pe adresa A. Ferester. Trib. Neamț a condamnat pe Paraschiv la 6 luni închisoare corecțională.

Cu apelul inculpatului afacerea se va judeca la 12 Septembrie la s. I-a a Curții.

— Apelul procurorului în contra hotărîrii Trib. Iași, s. I-a, care'și declinase competința de a judeca procesul de calomnie, pe care prefectul județului Iași îl intentase d-lui Al. A. Badareu se va judeca la 19 Sept. la s. I-a a Curții.

— La s. I-a a Curții urma să se judece astăzi procesul complicilor fostului conductor postal Costăchescu, care delapidase 50000 lei dintr'un vagon postal.

Procesul s'a amînat din lipsa martorilor.

— Domnul Haimovici din Botoșani, este în proces cu d. Ciolac pentru o sumă de 8000 lei cu procente pe o serie de ani.

Haimovici fiind obligat să jure, Curtea dispuse ca să jure pe Tora, în prezența rabinului Taubes.

Rabinul n'a voit să aducă în instanță Tora, fapt pentru care Curtea, în două rînduri, l'a condemnat la cîte 100 lei amendă.

Astăzi la al treilea termen, Haimovici s'a prezintat cu o Toră cumpărată de el și rabinul a admis, să figureze expert. Haimovici a jurat, iar Curtea a condemnat pe Ciolac să-i plătească suma de 8000 lei cu procente.

Cererea rabinului de-a fi iertat de amenzile anterioare, a fost respinsă de Curte.

❑ ***Orice anunțuri și abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce privește administrația acestui ziar.***

Ultima oră

București 20 Iunie

Italia contaminată de Holeră

București.—La direcția generală a serviciului sanitar, s'a primit o adresă prin ministerul de externe, de către Ministrul țărei la Roma, prin care comunică, că întreaga Italie este contaminată de holeră.

La Neapole, s'au constatat de la 18—21 Iunie 38 cazuri de holeră, cu 12 decese.

La Tore del Greca s'au constatat în acelaș interval 11 cazuri, cu 3 decese.

De altfel nu e oraș, în care să nu se constate cazuri de holeră.

Alegerea pentru Camera de Comerciu

București. — La alegerea pentru Camera de Comerciu din Buzeu, a reușit lista opoziției, în frunte cu d. Neculai Cristescu, care a întrunit 238 voturi și a fost proclamată aleasă.

La Craiova de asemenea a reușit lista opoziției.

Alegerea județană din Botoșani

Botoșani.—Eri s'a efectuat aci alegerea pentru colegiul I de județ.

Opoziția a obținut un succes deosebit.

Au fost aleși d-nii Ienășescu cu 148 voturi, Mavrocordato 136, Buerenescu 117, Ciomag 104, Teodor Silion 144, Cananău 139 și Licu cu 96 voturi.

S'a declarat balotaj pentru un loc.

După alegere a avut loc o întrunire la berăria Luter, la care au participat peste 500 de cetățeni.

Au vorbit d-nii Th. Silion, Vasiliu, Ienășescu, Oct. Lupașcu și doctorul Goilav, mulțumind alegătorilor, pentru bărbăția cu care au luptat.

Accidentul unui ofițer

Tîrgoviștea. — Sublocotenentul Băleanu, de la școala de cavalerie, căzînd de pe cal, și-a fracturat piciorul drept.

Duelul din Paris

Paris. — Eri a avut loc primul, dintre cele 3 dueluri, ce urmează să aibă loc între redactorii ziarului *Le Matin* și cei de *Le Journal*.

S'a bătut Juvenal de la *Matin* cu Charlet de la *Journal*.

Ambii ziariști au fost ușor răniți.

Tripoul din Constanța

Constanța.—La Constanța domnește o vie agitație, în potriva tripoului, introdus de guvernul de asanare.

E vorba de convocarea unei mari întruniri publice de protestare.

Neînțelegerile dintre guvernamentalii din Focșani

Focșani.—Aci s'a format o puternică desidență guvernamentală, care se îndreaptă în special în potriva prefectului Ienibace, invinuit de a fi dat toate slujbele agenților electorali.

O delegație de 20 fruntași guvernamentali, se va duce la București, pentru a cere d-lui Marghiloman, să li dea o complectă satisfacție.

Accident de automobil

Craiova.— Eri un groaznic accident de automobil s'a întîmplat în apropierea orașului.

Automobilul condus de d. Puiu Bălteanu, mare proprietar, răsturnîndu-se lîngă un șanț, a prins între roți pe d. Bălteanu, care a fost grav rinit.

D. Bălteanu a fost transportat la spital. Starea sa este desperată.

Insurgenții reîncep lupta

Constantinopole.— Torghn-Sefket, telegrafiază, că insurgenții de pe lîngă Vroje, au deschis focul în contra trupelor din devizia a 2-a. Guvernul a decis să permită corespondenților străini să între pe teritorul operațiunilor, pentru a desminți. Știrile false din presa străină, asupra atitudinei trupelor în Albania.

Un nou cas de holeră

Odessa.—Un caz de holeră s'a constatat în Krivoirog. Populația fiind îngrijată a început a fugi părăsind locuințele și avutul lor.

Acțiunea Germaniei în Maroc e primită cu mulțumire de Madileni

Madrid.—Toate ziarele consideră, că intervenția Germaniei în Maroc, a făcut ca chestiunea să între în o fază critică acțiunea germană este primită cu bună voință în mod general de organele madilene, care spun că debarcarea de la Agadir, este o urmare a atitudinei franței în Maroc.

Criză ministerială

Belgrad.—Regele a primit dimisiunea cabinetului Pasici, pe care la însercinat cu gestiunea afacerilor statului pînă la numirea unui nou guvern. La palat sunt consfăiuiri între rege și președintele Scupcinei.

Moartea unui director de operă

Münich.—Domnul Felix Mott, directorul operei regale, care în ultimul timp era suferind a încetat azi dimineadin viață.

Din cauza ploilor, întregi plantații de tutun pustiite

Salonic.—In urma ploilor torențiale fluviu Mesta, s'a revarsat și a pustiit plantațiuniile de tutun și porumb de lîngă regiunea Sarichabon, ținutul Cavalei.

Vizita cadeților ruși

Sofia.—19 elevi și 4 ofițeri din școala de cadeți din Petersburg, au sosit aci în escursiune venind din Romînia.

EPITROPIA GENERALA

a

Casei spitalelor și ospiciilor

Sft. Spiridon din Iași

Aduce la cunoștința generală că în ziua de 24 Iunie a. c., ora 2 p. m., se va ține licitație publică orală, la primăria comunei Dumești jud. Vaslui, pentru vînzarea pietrei pentru zidărie și prunduit șosele, care se va găsi pe moșia Dumești, proprietaiea Casei Sf. Spiridon din comuna Dumești jud. Vaslui.

Condițiunile cu care se vinde această piatră se pot vedea în toate zilele la Brigada Dumești și în zilele de lucru lă Epitropie.

Pentru a putea fi admiși la licitație concurenții vor depune o garanție provizoră de 500 lei în efecte sau numerar; iar garanția definitivă va fi de 15 la sută din valoarea ce va resulta la licitație.

No. 04455 13 Iunie 1911

La rondul al II-lea de la Copou în fața pădurei, într'o frumoasă vilă să găsește o odae mare, bine mobilată care se închiriază pe timpul verei. Eventual se poate da și masa. Numai 10 minute depărtare de la tramvai.

Pentru informații a se adresa la administrația ziarului.

LA UNGHENI

Se închiriază **UN LOCAL DE RESTAURANT** pentru sezonul curent.

A se adresa la d. Simeon D. Ciulei comerciant Ungheni.

Liceul „Particular"

Strada Mitropoliei 10,—Iași

Se aduce la cunoștință că în timpul vacanței, 1 Iulie—1 Septembrie a.c., la Liceul particular din localitate se vor ținea cursuri de pregătire pentru examenele generale din Septembrie, pentru corigență, școli speciale, examene de bursă și de admitere în școlile secundare.

Pentru informații a se adresa la Cancelaria liceului, în fiecare zi între orele 3—5 p. m. **Direcțiunea**

300—500 Lei lunar pot cîștiga într'un mod ușor și comod, acei Agenți silitori care vor să se ocupe cu vînzarea losurilor și hîrtiilor de valoare, notate oficial la Bursa din Wiena și Buda-Pesta.

Doritorii vor bine voi a se adresa în limba romînă sau franceză la

S. Horvath, Budapest,

Báthory-utcza 5.

VIZITAȚI NUMAI MAGAZINUL

LA „PREȚURI IEFTINE"

SAMOIL BACHMAN

Iași, str. Ștefan cel Mare 21 lîngă hotelul Dacia.

Specialități în articole de galanterie, boneterie și furnituri de croitorie.

Totdeauna bogat asortiment: Articole de modă, Ciorapi, Mănuși, Dantele, Broderie, Gente, Mătăsuri, Panglici, Eșarfe Batiste, Confecțiuni pentru copii, Bluze Jupoane, Șorțuri, Furnituri de croitorie, Jucării pentru copii, Camași, Gulere, Manșete, Cravate pentru Domni etc. etc.

Rog onor. Public a vizita numai magazinul meu spre a se convinge de ieftinatatea prețurilor și fineța mărfurilor.

Ordinul Zilei:

„La Prețuri eftine".

1) Zilnic sosesc noutăți.

2) Se vinde cu detail cu prețuri de en gros.

3) Se vinde eftin spre a vinde mult.

4) Se vinde colosal de eftin.

5) Se vinde mai eftin ca ori unde.

Cu stimă

Samoil Bachman

BYRRH — Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală română din 1906.

BYRRH — de Vînzare 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Peste 600 doamne bogate — GRILLAGES 1 m. de bard. la vînzare 0f30c.

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui
L. Schlesinger Berlin 18

Maym. GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. Iea 100 mèt. 65 f.

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice
Ioan Werner
FURNISORUL CURȚII REGALE
IAȘI

Cold Cream inalterabil. Intreține și redă *fragezimea pielei, curăță fața de ori-ce bubulițe, și împiedică zbîrciturile pielei.*
Borcanul 1.50 b.

Loțiunea Petrol. Remediu contra căderei părului și a întăririi rădăcinei lui, ține curată pielea capului și deschide porii pentru respirația părului.
Costul sticlei 3 lei.

Loțiunea pelicoasă antiseptică Remediu contra mătreței capului, redă părului luciul său natural, întărind rădăcina și omoară microbii ce distrug bulbii părului.
Costul sticlei 3 lei.

Dacă voiți stomah sănătos cu digestiune ușoară;
Dacă voiți a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINȚAȚI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,
Apele Mineralizate Sinteza
cu bază de **Bicarbonat de Sodă și Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, Iași
Aprobate de Direcția Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou și la toate restaurantele și debitele de băuturi din oraș.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observați bine pe plomba de inchidere și pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

Cereți numai:
Parfumul și Eau de Cologne Superioare
A. RALLET & Co. — MOSCOVA
Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
5 Medalii, Diplome
și alte recompense
Eau de Cologne
A. RALLET & Co.
Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, inlocuind cu totul esențele
De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.
Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

5 ani de succes 5
Grădina Trajan
In fiecare seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt **Absolut noue**
Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.
Începutul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică și serbătorile la Circul Sidoli

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameștecă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue ca la mai mult de cât 4 pe di.
A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai răspîndit ziar din Moldova
Primește anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III și IV-a
Se primesc și înscrieri la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Dacă suntați suferinzi, dacă voiți a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din
Noua Fabrică de Ape Mineralizate
SALVAREA
Iassy, str. Palat No. 9
Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excès de acid carbonic, constitue o băutură răcorito ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.
Se recomandă în special de Onor. Medici.
De vînzare în toate magasinele mari de consum.
La cerere trimetem la domiciliu.
Director *Er. Sebastian* chimist.

Magazinul comertului in rate
— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —
Pune la dispoziția onor. public un mare
Depozit de Mașini de cusut
pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor
Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.
BICICLETE
Puch și Dürkopp
Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.
Mobile, Pendule, Căruciore și ori-ce accesorii

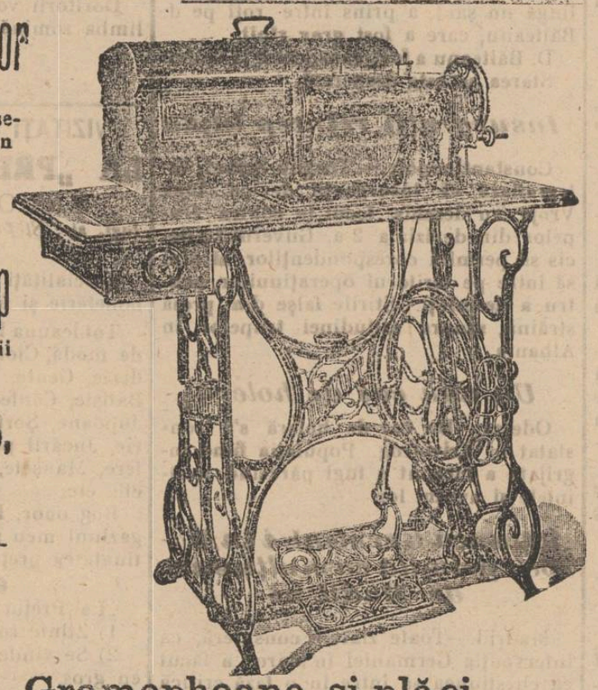

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VIND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Fondată în anul 1858
Sucursala stabilită în România de la anul 1869.
Fonduri de garanții peste 200 milioane
Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.
LEI 7,142.000
Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.
Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.
Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78
Soc. Ancora încheie asigurări;
a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente in caz de invaliditate.
b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.
c) Caz de deces, cum și
Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.
Condițiuni de asigurare extrem de liberale.
Direcțiunea pentru Romînia, București.
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI
ISRAEL BERGHER - IASI
Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910
Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, picturate, legate în metale pentru clădiri și mobile.
Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.
Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.
Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabile

Tipografia H. Goldner, Iași Str. Mirzescu No. 17 — Instalațiunea cu motoare electrice executata de Ichan Krzyzanoski, lăcatuș și electrician, Iași str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1333 Mercuri 22 Iunie 1911

Partidul lui Biciușcă

Era în 1901 Februarie 12; se discuta în cameră situația politică generală a guvernului P. P. Carp, creată în urma insuccesului cu legile financiare. Comitetul delegaților ținea în loc proectul de lege al guvernului; și atunci s'au făcut o serie de interpelări în Cameră, și unul din oratori, pentru a dovedi utilitatea votului de răsturnare a guvernului, a zis într'o fericită improvizație, că nu poate da concursul său d-lui P. P. Carp, căci nu voește a recunoaște necesitatea partidului lui *Biciușcă*.

Se votase atunci de Camerele din vara lui 1901 legea țuicei, prezentată tot de d. P. P. Carp, și în lege se prevedea cum să fie transportate alambicurile și poloboacele cu borhot. Guvernul propusese ca toți țuicarii să se scoboare cu carele lor cu borhot la vale la primărie și să destileze în alambicurile comunale. Camera prin comun acord schimbase ca alambicurile să fie duse în car la deal în vii și livezi ca să se facă destilarea pe la crășmile țuicarilor.

Urmarea a fost că s'au produs ciocniri sîngeroase și cea mai înverșunată a fost la *Gura Caliței* care s'a reprimat prin armată și s'au împușcat oameni.

Guvernul d-lui Carp interpelat de răposatul Gh. D. Paladi a răspuns că trebuia restabilită ordinea cu ori-ce preț. La morga aceasta aristocrată a castelanului de la Țibănești și la ținuta de Jockey a ministrului de atunci Marghiloman, făcea aluzie oratorul în Cameră cînd a poreclit partidul d lui Carp, partidul lui *Biciușcă*.

Nesocotire de membri în lăuntrul partidului, toți partizanii fiind pentru d. P. P. Carp, niște *gogomani*; o nesocotire a cetățenilor alegători—persoane prea puțin interesante pentru omul politic; o bătae de joc în regula de țară, căreia i se dau gloanțe în loc de legi bune și administrație corectă.

Evenimentele se repetă; și astă-zi în 1911 avem la cîrmă tot pe d. P. P. Carp, și tot pe d. Alex. Marghiloman. De și d-sa a guvernat efectiv puțin; 8 luni în 1900; și de abia 6 luni în 1911, apucăturile guvernării d-sale sunt aceleași.

Ororile de la Rucăr, ori cît de departe ar fi de noi, țipetele și vaetele țăranilor se repercutează și în sufletul nostru, cești de la Prut. Distanța nu micșurează nici lucrul, nici grozăvenia faptelor.

Guvernul lui Biciușcă a întinat țara și așezemintele ei. Ce a rămas sfînt și neatins în țară în vremea alegerilor generale? Drepturile sfinte ale cetățenilor au fost încălcate, libertatea persoanelor negarantată, așezămintele statului surpate.

Jandarmeria rurală din organ de ordine a fost schimbată în mijloc de presiune și control electoral. In locul țăranului au votat jandarmii; jandarmii au baricadat tîrgurile, au nesocotit legile; și-au făcut de cap. Ce educație morală și politică poate fi aceasta, în care cetățeanul se vede știrbit în drepturile sale, și cei ce au răspunderea legilor, nu numai că nu roșesc, dar transformă în doctrină politică fărădelegea!

Ororile de la Rucăr fac parte din lanțul fărădelegilor administrative. Cînd jandarmul rural s'a văzut că pentru încălcarea drepturilor cetățenești nu numai că n'a fost pedepsit, ci a fost răsplătit cu medalia bărbăție și credință; cînd vede că guvernul actual își datorește menținerea ființării sale arbitrare acestui exces de fără de lege, cum să nu se alunece mai departe în săvîrșirea oricăror alte orori, cînd e vorba de săteni.

Și urmarea a venit de la sine. Dintr'un diferend de pămînt între d. Paraschiv Baștea și obștea moșnenilor (răzeșilor) de la Rucăr, în loc de a se apela la organele administrative și judecătorești, ca de obiceiu, s'a apelat la jandarm, și imediat căpitanul de jandarmi cu de la sine putere și spre a face pe cheful proprietarului—alegător la colegiul I Cameră și Senat—a pus la furcile caudine pe cei mai dărji din reprezentanții moșnenilor.

Cînd cei mici sunt înfruptați în făptuirea tuturor fărădelegilor, și cei mari nu știu, nici putere n'au de a se impune la respectul legilor, vai și amar de țară. In sufletele țărănimei trecerea pe la putere a d-lui Carp va fi simbulul unui *hușum* moral și politic; și cum să nu se revolte această țărănime, cînd vede că e nesocotită, batjocorită, insultată, schingiuită!

Fapte de fapte legate, pentru noi orășenii devin fapte diverse de zi, cari trec cu scurgerea vremii, pentru țarani însă, pe a căror spete s'au săvîrșit, ele nu se uită, ci însădesc în suflet acea ură seculară contra a tot ce e stat în uniforma sa, și la cel dintăi semnal răzbunarea n'are margini.

Un ministru ticălos ca Marghiloman face atîta rău țării, că nu se poate cîntări cu pătulele (coșerele) arse, conacurile pradate și cu acel pojar, ce a îngenunchiat țara în 1907.

Un potop de vorbe de a lui Iorga nu pot face atîta rău cît un gest administrativ al unui ministru ticălos ca Marghiloman, sau a unui șef de guvern ca d. P. P. Carp, care ne-a dat în 1900 pe jarul de la Gura-Caliței, iar în 1911 ne dă jarul de la Rucăr.

Destul ciocoismul vechiu uzurar și hrăpareț a însădit în sufletul țaranului ura seculară contra a tot ce e gulerat de stat; guvernul d-lui Biciușcă din 1911 repetă pagini vechi și triste pentru a fi o rușine în seria guvernării de azi.

***

Exploatarea Slănicului

Avem supt ochi condițiunile pentru darea în exploatare a băilor Slănic din Moldova. In această publicație, Epitropia are grija să enumere tot avutul ei imobiliar de la Slănic, bogăția isvoarelor sale, hoteluri, băi, aer comprimat și localuri de comerț de pe care se ia rat.

Exploatarea se va da pe un period de 25 ani cu începere de la 1912.

Ce a adus Epitropia să facă acest pas, că adecă în loc să caute în regie Slănicul să-l arendeze pe așa lung period de vreme?...

Pentru Epitropia Slănicul era o povară financiară. Silindu-se a pune băile pe un picior de întîetatate, a contractat împrumuturi pentru Slănic circa 4 milioane lei pentru care se plătesc anuități de peste 200,000 lei pe an (216000 în 1910). Ori toate veniturile nu puteau acoperi anuitățile (în 1910 venituri 177000 lei, anuități 216000 lei). Tot acest deficit era în parte acoperit cu subvenția ce da statul Epitropiei 80000 lei pe an.

Guvernul d-lui Carp și personal d. Al. Marghiloman a tăiat subvenția de 80.000 lei și a redus prin alte paragrafe de la 389,500 lei, cît erau subvențiile în 1910 le 175,460 în 1911; deci numai într'un an s'au redus subvențiile cu 214000 lei.

Frumos succes, și frumoasă trecere au avut actualii Epitropi la guverul d-lui Carp, de i au subțiat în atîta că i-au silit să dea în arendă băile Slănic.

Nu intrăm pentru moment în partea bănească a afacerii, ci punem o altă chestie.

Epitropii n'au studiat bine și complect condițiile de arendare. Băile Slănicului nu pot fi arendate ori și cum și ori și cui.

Ele prezintă și o parte națională în exploatarea lor, căci dacă mîne le-ar lua în exploatare un consorțiu străin de bancheri, cari au interes de a lovi în reputația Slănicului și a-i deteriora apele, ce va face Epitropia?

Apoi chestia Slănicului cuprinde în sine și o eghimonie economică a Iașilor. Dacă epitropii declină această eghemonie din cauza zgîrcenției d-lui Marghiloman este de datoria Iașilor de a nu ceda pasul și a lua el inițiativa luării în exploatare a băilor Slănicului.

In Iași sînt atîtea case de economie, cari au un capital de aproape 10 milione. Printr'un consorțiu de bănci s'ar putea face o întreprindere comercială și s'ar face o altă educație capitalului românesc. Capitalul după dînsul aduce personalul și un nou debușeu pentru o sumă de lume, care va avea căutare de plasare.

Slănicul are un buget fixat de venituri care merg crescînd.

In 1901—130000 lei.
In 1906—202500 „
In 1907—257000 „
In 1910—228000 „
In 1911—177000 „

Oscilarea mai mare sau mai mică ne o dă exploatarea pădurilor Slănicului, a căror venituri au variat de 2000 lei în 1901, la 57000 în 1906, la 106000 lei în 1907, 70000 în 1910, ca să scadă iarăși la 2000 lei în 1911.

Vom stărui asupra acestei chestiuni, care prezintă pentru Iași un interes capital.

Comerciantul d-lui Grecianu

Domnul C. Cerkez, „morar și negutitor rural", a fost inventat comerciant de d. Grecianu. Nimeni n'a știut că, fie chiar la Lungani, există un asemenea industriaș-comerciant.

La tîrg știau unii intimi ai d lui Cerkez, că d-sa este înscris în tabloul avocaților din Iași, dar la palatul de justiție nu știa nimeni de existența unui avocat cu numele Cerkez.

Acum, că d. Grecianu a aflat că d. Cerkez este comerciant, s'a aflat, între avocați, că d-sa plătește cotizație la baroul din Iași și s'a hotărît ca d. Cerkez să aleagă între a plăti cotizații la barou și a fi comerciantul inventat de d. Grecianu, căci ambele nu se pot, după lege, să fie: să fii cotizator la avocați și comerciant la Lungani, sau aiurea.

Iată-l pe comerciantul d-lui Grecianu exact în situația lui Cilibi Moise, care, de un sf. Gheorghe, d'intr'o casă nu putuse ieși, fiind-că nu se răfuise din parale cu proprietarul, și în alta nu putea să între, fiind-că nu plătise arvuna celuilalt proprietar.

Consiliul de disciplină spune d-lui Cerkez: „dacă ești comerciant, nu poți fi și avocat—chiar numai cu numele,—cum ești d-ta". Iar comercianții spun: „să crezi d-ta, că ești comerciant. Nu faci nici un comerț, ești numai tutorele proprietarului cîrciumei și moarei".

Domnul Cerkez, dacă va ceda să nu mai plătească cotizație la barou, plată de lux, nu se va lăsa de titlul de comerciant, nu doar că ar fi cinste mare să fii comerciant sau tutore de comerciant în interesanta localitate Lungani, dar este în joc demnitatea de președinte al Camerei de Comerț, pe care d. Cerkez se crede chemat s'o dețină.

Domnul Cerkez luptă să fie președintele Camerii de Comerț a d-lui Grecianu. Și lupta aceasta, ori ce s'ar spune, este originală.

Este în firea Romînului să stee acolo unde nu se potrivește și romînul de la Dorohoi, căpitanul în rezervă, care ceruse și obținuse de la Ioan Brătianu să fie numit medic de plasă, nu este unic caz exemplu.

Dar să aspiri, din senin la demnitatea de președinte al Camerii de Comerț, să te crezi negutitor fiind că la cîrciuma de pe moșia ta, sau neamului tău, vichilul vinde rachiu și covrigi la țărani — nu, zău, asta e originală.

De aceea, ca pe un spectacol interesant, vom urmări ce va deveni avocatul Cerkez, care nu pledează, și comerciantul Cerkez, care nu face negoț.

Fapta lui Posnovici

Consiliul de disciplină al baroului din Iași s'a solidarizat, într'un avînt de bravă colegialitate, cu avocatul St. Georgescu, care a fost bruscat de iresponsabilul Cosmovici.

Primarul, fost ministru de justiție, avocat cu numele, a fost invitat de consiliu să pună în vedere lui Posnovici, că datorește satisfacție avocatului jignit și întreg baroului jignit, cu atît mai mult, că primarul era de față la explozia lui Posmovici.

Trimisul extra-ordinar al M. S. Regelui la Roma, amabilul domn Grecianu se preface, însă, că nu era de față. Sau absorbită cum i este adînca inteligență de planuri de idilitate, primarul a uitat de acel fapt divers banal.

L'a uitat așa fel, în cît spune, după informațiile ce i le-a dat cealaltă inteligență vie, că faptul nu s'a petrecut în cabinetul primarului, nici n'a fost atacat d. avocat Georgescu, ci totul se reduce la o ceartă d'intre Posnovici și clienta d-lui Georgescu, ceartă ce a avut loc în Curtea Primăriei.

In curtea Primăriei se ceartă, în deobștie, adversarii, în alegeri și aproape în toate zilele, jalbarii și martorii eterni de la starea civilă.

Dar ajutor de primar să se certe, în curtea Primăriei, cu o biată femee—așa ceva nu s'a întîmplat pînă n'a căzut Primăria platcă în mîinele lui Cosmovici.

Noroc că ie minciună! Noroc pentru Iași, zeu, că dacă l'a pedepsit D-zeu să aibă de părinte pe Posnovici, nu l'a adus încă pe acesta în așa hal de prostie, să se bată cu femeile în curtea primăriei.

Minciuna aceasta nu va fi lăsată, însă, să stee în picioare. Nici nu s'ar putea. Căci un avocat—un avocat de cinstea d-lui St. Georgescu, nu poate fi lăsat cu bănuiala, că ar fi fost în stare să reclame decanatului într'o chestie neexistentă, să povestească fapte fantastice și să provoace, grație gravității faptelor, o solidarizare a consiliului de disciplină—iar la urmă să se dovedească, că toată relatarea avocatului era fantastică.

Cînd cu martori, cu fapte, cu Posnovici singur, se va dovedi — și se va dovedi—că brutalitatea s'a petrecut aidoma, cum a relatat-o avocatul jignit—lumea va înțelege și mai bine cum stau, în privința mentalității și inteligenței, iluștri bărbați de la primărie.

Toți dușmanii să nu stee mai rău!

ȘERUL „jurisconsult"

Motto: Domnul Grecianu a plecat la București pentru a lua parte *la* o comisiune formată de ministrul justiției, pentru a fi consultat în privința reînflințărei Contenciosului administrativ și asupra legei de organizare a magistraturei (*Evenimentul*).

Dacă s'ar fi anunțat, tot cu litere groase cum se află tiparită, în original, știrea de mai sus, că de acum încolo bărbații vor da naștere la copii, — nu femeile; că la facultatea de medicină din Iași a reînceput examenul de docență al fiului decanului; că Mitropolitul Primat luase doftoriile celea, contra tusei sau că d. Cerkez este, în adevăr, comerciant — ori care din năzdrăvăniile aceste am fi crezut'o mai verosimilă, de cît că șerul nostru a plecat să iee parte „*la*" o comisie și că va fi consultat — el! — în chestii juridice.

Domnul Grecianu fusese care cînd-va un fel de cimotie cu justiția; timp de patru sau cinci ani fusese, în adevăr, supleant la tribunalul Putna, apoi la Iași și atît.

Două zeci și mai bine de ani mai tîrziu d. Grecianu, în baza meritelor sale de fost supleant, fu numit, de Nababul, ministru de justiție, iar acum a devenit element consultativ în materie de contencios administrativ și de reorganizare a magistraturei.

Enormă șansă! Nici justițiabili, nici avocați, nici magistrați, habar n'au avut de d. Grecianu. Nu s'a găsit încă om în tîrgul Iașului, nici acum, nici altă dată, să-l fi luat avocat pe d. Grecianu; nu există consultație scrisă de el — dar a reușit să fie ministru de justiție, a reușit să fie chemat să-și dee avizul în chestii juridice.

In d. Grecianu s'a realizat imperecherea aceea imposibilă de fapte: a cîștigat lotul cel mare, fără de... bilet de loterie.

Și dacă a fost fenomen interesant tabloul feeric al statului d-lui Grecianu pe banca ministerială și a răspunsurilor ce le dădea la interpelări, apoi ce ar fi, Domne, să te poți face muscă și să asiști la ședința istorică în care d. Grecianu își va ținea consultul „despre" contencios și „asupra" magistraturei.

Șerul jurisconsult! Ce tablou culminant, vivant, interesant, apetisant.

Dar ce păcat că „consultarea" va fi discretă și că nimeni, nici măcar ceilalți din comisie, nu vor cunoaște părerile șerului de la Iași.

Moldovenii din Basarabia

(urmare)

16. Am spus că încep să se clădească școli rusești în sate moldovenești; dar aceste școli sunt foarte rare, și sunt de două feluri: unele întreținute de stat, iar altele de comuni și din fondurile bisericești. Cele întreținute de stat sunt mai bune; celelalte stau prost de tot. In general, învățătorii sunt desconsiderați. Situația lor socială nu întrece pe a ajutorilor de notari din satele noastre. Un învățător dintr'un sat, intră cu cel mai adînc respect în casa unui preot, și așteaptă, cu pălăria în mînă, lîngă ușă, pînă cînd preotul se îndură și-l poftește să steie pe un scaun. Situația morală a unui cîntăreț bisericesc, adică a unui dascăl, este superioară, și țăranii mai mult cinstesc pe dascăl decît pe învățător.

17. Invățătorii plătiți din fondurile bisericești au salarii mizerabile. Mulți sunt plătiți cu 150 până la 250 de ruble pe an, adică 400 pînă la 660 lei, ceia ce revine la 34 pînă la 55 lei pe lună. Măturătorii noștri de stradă au salarii mai bune. Invățătorii plătiți de stat au 300 pînă la 450 ruble pe an. Deci și aceștia sunt cu mult mai mizerabil plătiți decît învățătorii noștri.

18. Invățămîntul religiunii, care în limba rusească se chiamă „învățămîntul Legii lui Dumnezeu(!)", în școlile rurale, este predat de preotul satului, care primește cîte 150 pînă la 250 ruble pe an, In alte sate mai mari primește chiar mai mult decît atîta. Invățătorul nu poate, nu are voe să predea religiunea. Dacă preotul e bolnav, vine (și cazurile nu sunt rare) preoteasa. Și dacă n'are preoteasă, vine... dascălul bisericii.

19. Foarte puțini tineri se îndreaptă către cariera învățătoratului. Sunt și învățătoare, cari au diplome din școala eparhială [1]). Nu știu nimic dacă învățătorii sau învățătoarele au vre-o stabilitate. Ceia ce știu este că în învățămîntul rural sunt primiți și acei cari au cîteva clase de seminar, sau cîteva clase de liceu.

20. Nu știu dacă învățămîntul primar este obligator, nici nu știu dacă sunt prevăzute amenzi pentru părinții care nu-și dau copii la școală. Am uitat să întreb pe învățătorul, cu care am stat de vorbă. Mi se jăluia însă, acest învățător, că nu vin copiii regulat la școală, și nici n'are mulți școlari. Unii dintre copii veneau o zi două, apoi lipseau cîte două-trei zile. Și tot așa mai departe, pînă la sfîrșitul anului. Se poate înțelege ușor care sunt rezultatele unei astfel de frequentări. Se pare că guvernului rusesc îi este cu desăvîrșire indiferent, dacă numărul analfabeților este mare. Cel puțin acest lucru este complect dovedit prin totala desinteresare către școlile rurale. S'au se poate întîmpla ca lucrul acesta să privească numai Basarabia. N'am lămuriri în această privință.

21. Invățătorul cu care am vorbit părea foarte nesigur asupra însemnărilor pe care mi le da. Regulamentele școlare îi erau aproape străine. Un singur lucru îl știa, și anume: trebuia să învețe carte rusească pe copiii moldovenilor. Cum? Prin ce mijloace? Nici el nu-și dădea seama bine.

22. Dacă școala stă peste măsură de prost, în schimb biserica, ca să zic așa, domnește. Spiritul bisericesc cată să se întindă peste tot, să cuprindă totul, să stăpînească totul. De aceia și organizația preoților este foarte temeinică. Starea lor materială este excelentă. Fiecare biserică are cel puțin treizeci de fălci de pămînt, — o moșioară bună. Leafa care o primesc de la stat este relativ mică, de la trei sute până la cinci sute de ruble anual, adică de la 810—1350 lei. Dar venituriie epitrahirului sunt colosale. Slujba unui mort se plătește până la 30 ruble, adică pînă la 80 lei. Pentru copiii mici, cel mai sărac trebue să plătească cel puțin 5 ruble, adică mai bine de 13 lei. Botezul, 4 pînă la 8 ruble. Și tot așa prețuri enorme se plătesc pentru celelalte servicii bisericești. Este drept că țăranii nu plătesc atîtea dări către stat, în schimb dările către preot îi usucă.

23. Banii sunt strînși într'o cutie, care se găsește în biserică, în păstrarea starostelui, un fel de epitrop al bisericii, ales de țarani. Odată pe lună se face socoteala. Preotul iea, ca și la noi, trei părți, iar dascălul una. Starostele are însă un mic beneficiu de la lumînări, căci lumînările nu se vînd decît prin biserică.

24. In Kișinău este o școală, numită de Moldoveni, „școala eparhială", unde urmează fetele preoților și ale văduvelor de preoți, susținută din banii parohiilor. Pentru acest scop, fie cá preotul are sau n'are copii, trebue să contribue cu o sumă de 80-120 ruble anual. Dacă are o fată sau două în școală trebue să mai plătească, pe deasupra, întreținerea. Numai văduvele nu plătesc nimic. Școala are 7 clase, e un fel de liceu, incomplect însă, căci multe materii din liceu nu se predau, dar religiunea este obiectul principal, în jurul căruia gravitează toată atenția profesorilor, aproape toți preoți. In școală se primesc numai interne. Fetele

[1]). Vom vedea mai tîrziu ce este «școala eparhială».

KALODONT
PASTĂ DE DINȚI ȘI APA DE GURĂ
de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:
F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris.
Représentanți: Sam. Löhl, București.

sunt crescute parcă într'adins de a fi preotese.

25. Spre diferență de școlile noastre de fete, la școala eparhială libertatea este destul de mare. De mai multe ori pe an se dau serbări în saloanele școalei, unde sunt invitați numai... seminariști. Atunci se leagă prietenii între tinerii de ambele sexe, atunci seminariștii „își aleg" cîte-o viitoare preoteasă atunci se leagă inimi, atunci se fac promisiuni, etc, Poate că intențiunea direcțiunilor ambelor școli, și a seminarului și a școlii eparhiale, să fie bună dar rezultatele sunt, pînă acuma, penibile. De aceia mai în fie care an se pomenesc desele escapade de dragoste, și se nenorocesc băeți și fete care, de! cum să zic? nu pot aștepta atîta de mult. E foarte mare numărul de fete eliminate din școală, și tot așa de mare numărul elevilor dați afară din seminar.

26. Limba moldoveneasca, deși fetele sunt 90% moldovence, este complect eliminată. Pedepse grozave așteaptă pe acelea care vorbesc moldovenește, și disprețul pedagoagelor și profesorilor. Dacă totuși sunt moldovence care nu știu rusește, ele sunt obligate să tacă, sau să vorbească numai ceia ce știu în limba rusă. Crimă mai mare de cît aceasta nu cunosc. Mare parte din fetele eșite din această școală se fac învățătoare.

27. Cel mai strașnic agent de rusificare este preotul. Sub fostul episcop al Chișinăului slujba moldovenească în biserică era aproape obligatoare. Sub episcopul actual însă, preoții sunt forțați să slujească numai rusește. De aceia bisericile mai înainte erau pline de credincioși, iar acuma sunt pustii. Spre norocul nostru însă sunt și preoți cari nu ascultă de poruncă și slujesc moldovenește. Pe aceștia țăranii îi iubesc foarte mult; însă sunt puțini.

28. Mulți din preoții moldoveni urăsc Romînia, pentru că aicea, la noi, preoții nu stau așa de bine ca în Basarabia. Stomahul înainte de toate: iată lozinca și spiritul în care e crescut preotul, indiferent de naționalitate, în seminarele rusești. Puterea preoților devine și mai mare, cînd ne gîndim că ei țin actele de stare civilă, că ei fac căsătoriile și botezurile, că de multe ori divorțul depinde de părerea lor. Niște adevărați negustori!...

29. Unul din istoricii noștri, mi se pare d. A. D. Xenopol spune că mai cu seamă preoții și femeile ne-au păstrat limba și credința, în vremurile de cumplită nenorocire prin care a trecut îndureratul nostru neam. In Basarabia, dimpotrivă, preotul este acela care luptă pentru desnaționalizarea moldovenilor. Pentru acest sfîrșit, conducătorii ruși dau mari onoruri preoților moldoveni cari luptă pentru distrugerea limbii strămoșilor lor. Și aici trebue să citez cazul unui preot ticălos, un anume Volovei, care primește un salar be 400 ruble lunar, adică 1.115 lei, și care are următoarea lozincă: „Piară ori ce limbă din Rusia, să salvăm ortodoxismul". Preoții aceștia cari propagă ortodoxismul se numesc „misionari", și ei sunt trimiși totdeauna acolo unde masa moldovenilor este mai complectă, și mai refractară învățăturii limbii rusești. Nu cunosc un ideal mai mizerabil de cît al acestor soi de preoți, care își vînd neamul pentru un blid de linte.

30. Sunt însă și preoți cari încep să se trezească conștiința națională moldovenească, dar aceștia sunt foarte rari și persecuțiile îndreptate împotriva lor nenumărate. Sunt cîțiva care au fost răspopiți din această pricină, alții mutați prin îndepărtatele gubernii ale Rusiei, iar alții aruncați în cele mai sărăcăcioase parohii. Numărul acestora însă este peste măsură de mic, așa că nici nu se poate vorbi mai mult despre dînșii.

A. G. D.

(Urmează)

IMPORTANT

In cancelaria baroului avocaților din Iași se pot scrie ori-ce acte cu cu o mașină de scris „Yost" recunoscută de cea mai perfectă din toate mașinele de scris.

D-nii avocați cari ar dori să li se scrie acte cu mașina de scris vor bine voi a se adresa în cancelaria baroului.

Pagina scrisă 50 bani, copia paginei 25 bani.

Scrisori confidențiale

Proprietatea și inviolabilitatea lor

Fertilitatea imaginațiunei autorilor dramatici a produs în literatură opere unde găsim cu prisosință exemple, cari ne arată cum adeseori traiul unui om sau viața unei întregi familii își poate schimba cursul normal, în urma turburărilor născute din cauza cîtor-va rînduri așternute pe o scrisoare, a cărei proprietate a fost violată, a cărei secret nu a fost păstrat.

Motive pline cînd de un dramatism emoționant, cînd de un humor iresistibil, au fost țesute pe faptul întîmplărei că o scrisoare a trecut din mîna destinatarului ei, sub ochi străini, taina cuprinsă întrînsa devenind ast fel cunoștință publică.

Căutînd în jurul și în amintirea noastră, dăm peste clipe și împrejurări cînd nu fără de teamă am avut de socotit cele ce ar putea rezulta, dacă scrisul nostru va ajunge la cunoștința altcuiva decît a persoanei căreia îi încredințasem prin el judecata, credința și „simțirea" noastră.

In colecțiile de jurisprudență sunt destule pagini, în cari citim sentințe judecătorești asupra unor cauze, unde măsura dreptății a eșit din cuprinsul unei scrisori.

Nu mai departe decît acum, la noi, se zdruncină un scaun de mitropolit și o catedră universitară, din cauza uneia și aceleiași scrisori, al cărei secret nu a fost păstrat de cel căruia se încredințase.

Credem deci interesant să examinăm, din punct de vedere juridic, care este adăpostul cu care legea ocrotește cuprinsul scrisorilor confidențiale, care este dreptul pe care îl au acei ce posedă asemenea scrisori.

In Constituțiunea noastră avem art. 25, care declară că *secretul scrisorilor este inviolabil.*

Dacă ne reamintim trecutul în care găsim, în Franța, pe Ludovic al XI-lea obligînd pe funcționarii poștali să declare că scrisorile ai căror portori erau *au fost văzute și nu conțin nimic prejudiciabil pentru rege*, stare de fapt care s'a perpetuat pînă la 1775, cînd Ludovic al XVI-lea, prîn decretul din 18 August, consacră principiul secretului scrisorilor, asezînd *corespondența cetățenilor în rîndul lucrurilor sacre, de la care atît particularii, cît și tribunalele trebue să-și întoarcă privirea*; dacă ne uităm în Anglia, unde vedem pe ministrul de interne, în virtutea unui decret, putînd deschide toate scrisorile, ne dăm seama ce însemnătate are principiul scris în Constituțiunea noastră cu privire la inviolabiilitatea secretului scrisorilor.

Cu toată măreția unui principiu constituțional, dispozițiunile art. 25 ar rămîne iluzorii, fără sancțiunea unei legi și legea penală sancționează inviolabilitatea scrisorilor.

Intr'adevăr, art. 156 din codul penal prescrie pedeapsa cu închisoare pînă la doi ani și cu amenda de la 50 la 500 lei, pentru funcționarii și agenții guvernului sau ai poștelor, cari ar face sau înlesni deschiderea scrisorilor încredințate la poștă.

Dar această sancțiune nu e suficientă, căci ce vom decide cu particularii cari ar viola dreptul garantat de art. 25 din Constituție? Art. 156 nu spune nimic și nici alt text de lege nu vine să-l complecteze.

In Belgia, unde art. 22 din Constituție are acelaș cuprins ca art. 25 din Constituția noastră, art. 187 din codul penal de la 1810 se mărginea de asemenea să prescrie o sancțiune, numai față de funcționarii poștali. Codul penal actual însă, prin art. 460, pedepsește cu închisoare de la 8 zile pînă la 1 lună și cu amendă de la 26 pînă la 200 lei pe particularul, care s'ar face vinovat de violarea acestei dispozițiuni constituționale.

La Francezi, art. 187 din codul penal (coresp. 156 rom.) neavînd de asemenea nici o aplicație față de particulari, s'a căutat, în 1896, printr'un proiect de lege depus în Camera deputaților în ședința de la 25 Iunie de către d. Albert Pétrot, să se complecteze acest articol printr'un paragraf astfel conceput:

„En dehors des cas prévus au § 1 du présent article toute ouverture de correspondences adressées a des tiers, faite de mauvaise foi, sera punie d'un emprisonnement des six jours à un an et d'une amende de 16 à 300 frs ou de l'une de ces deux peines seulement".

Proectul a fost adoptat de Cameră, însă necăpătînd și votul Senatului, nu a putut deveni lege, așa că astă-zi în Franța, ca și la noi, doctrina și jurisprudența au cîmp liber a da diferite soluțiuni chestiunei de a se ști, care este consecința faptului unui particular care violează secretul cuprins într'o scrisoare confidențială.

Ast-fel, după variatele cazuri presentate înaintea justiției, instanțele judecătorești au decis că o persoană nu poate invoca în justiție scrisori confidențiale cari nu emană de la dînsa, sau care nu i-au fost încredințate, de cît cu consimțămîntul destinatarului sau al autorului; că asemenea scrisori nu pot servi ca bază, la o acțiune în daune interese din cauza faptelor difamatorii ce ar conține, cînd fără voia autorului sau cu toată opunerea acestuia au fost produse în justiție de cel ce se pretinde defăimat; că comunicarea unei scrisori confidențiale, surprinsă prin negligența destinatarului, nu angajează responsabilitatea autorului scrisoarei, care a fost publicată fără știrea și fără consimțămîntul lui, etc.

Prin aceste soluțiuni nu se rezolvă, după cum vedem, de cît efectul juridic sau forța probantă ce poate avea înaintea justiției publicarea sau denunțarea unei scrisori confidențiale. Nimic însă în privința răspunderei ce încearcă cel care nesocotește respectul ce datorează unor asemenea scrisori.

Să putem face aci aplicarea art. 306 și 308 codul penal?

Intemeindu-se pe texte de lege din dreptul roman și invocînd în sprijin și o sentință a unui tribunal din Franța de la 1893, fostul procuror general al Inaltei Curții de casație, G. Filitti, în discursul său rostit cu ocazia deschiderei anului judecătoresc 1895—1896, își exprimă credința că, de cîte ori particularul a sustras singur scrisoarea spre a-i viola secretul, nu poate scăpa de aplicațiunea art. 306 și 308 c. p.

Nu cred că putem avea vre o soluțiune în aceste texte de lege, de oare-ce cu greu se vor găsi în asemenea împrejurări toate elementele cerute pentru constituirea delictului de furt.

Singura sancțiune ce o cred aplicabilă particularilor cari s'au făcut vinovați de nerespectarea art. 25 din Constituție, este întinderea dispozițiunei art. 998 din codul civil, potrivit căreia cel ce cauzează altuia un prejudiciu, este dator să l repare.

Din moment ce eu voiu putea dovedi un prejudiciu, fie moral, fie material, cauzat prin faptul unei persoane care a violat secretul ce cuprindea scrisoarea pe care am scris-o, am dreptul să cer daune pentru repararea lui.

Siliu Rădulescu.
Avocat

(Va urma)

DIN LITENI

Am arătat dăunăzi în „Opinia" apucăturile învățătorilor locali I. Pintilescu și N. Popovici (frate cu deputatul Popovici-Răcăciuni).

Se știe că aceștia făcuseră un denunț direcției C. F. contra șefului stației locale d. Dimitriu, aducîndu-i mai multe acuzații, cari la ancheta făcută de d. Cogălniceanu, controlor al direcției C. F., s'au găsit neîntemeiate. d. Dimitriu fiind un model de cinste, și s'a constatat că denunțătorii nu sunt decît calomniatori de rînd, cari în orele libere n'au altceva mai bun de făcut decît denunțuri și încă contra unui funcționar care n'a dat loc, de cînd e aci (vre o 10 ani) la nici o plîngere, ci din contra posedă mii de mulțumiri.

Acum direcția C. F. a primit un nou denunț contra d-lui Dimitriu — de astădată anonim — dar desigur că tot o pera acestor învățători, cari dorind a-și plasa o rudă care să vie aci în locul d-lui Dimitriu, au înscenat acele denunțuri prin cari aduc acuzațiuni, cari s'au găsit, atît la prima anchetă, cît și la cea de Vineri, făcută de un alt controlor al C. F., d. C. Kipan, neîntemeiate și toate cele cuprinse nefiind de cît calomnii la adresa d-lui Dimitriu.

D. Dimitriu va acționa în judecată pe calomniatori și subsemnatul va reveni arătînd activitatea *„extra-școlară"* a acestor învățători, cari lasă de dorit.

— **Hermes** —

INFORMATII

❑ In vederea înlesnirei proprietarilor, arendașilor exploatatorilor și a tuturor celor cari introduc muncitori străini, se luase dispozițiunea ca taxa sanitară pentru vizita medicală a unor asemenea muncitori, care ar veni din localitații contaminate, să se perceapă de direcțiunea generală a serviciului sanitar, sau chiar la punctul de frontieră, de către medicii punctelor, în schimbul eliberărei unei chitanțe.

Ministrul de finanțe a hotărît acum ca pe viitor asemeni taxe să se depue la una din administrațiile financiare, iar recipisa să se prezinte ministerului de interne odată cu cererea de aprobare pentru întroducerea de muncitori.

Pe de altă parte, ministerul de interne va face cunoscut prefecturilor această dispozițiune pentru a fi adusă la cunoștința celor interesați.

❑ Din Botoșani ni se scrie, că prefectul Ursianu, în urma înfrîngerei la alegerea col. I de județ, ar fi demisionat.

❑ La Botoșani se efectuiază astă-zi alegerea pentru colegiul II de județi.

Lista opoziției unite cuprinde următorii candidați:

Dr. Dionisie Goilav
Alex. Șmeltz
Neculai Obreja
Vasile Isăcescu
Neculai Ciolac
Ioan P. Darie

❑ Aflăm cu plăcere că ministerul Instrucțiunei publice, a echivalat, cu școala profes. gr. II, studiile strălucite, ce d ra Ecaterina D. Ghimuș, din Bîrlad, a făcut la Paris, în școala statului, obținînd diploma în mode și flori și fiind clasificată întăia.

Felicitările noastre d-rei Ghimuș.

❑ Sîmbătă, cu trenul de 11,35 a. m. cu Expresul — Orient, d. Take Ionescu, șeful partidului conservator-democrat a plecat în străintate.

D, Take Ionescu a plecat la Londra și apoi se va duce la Aix-les-bains.

La gară, iubitul nostru șef a fost salutat de un număr imens din amicii noștri.

❑ Cu afacerea anchetei financiare la Vaslui, în ce privește gestiunea penultimei administrștii financiare, a fost însărcinat inspectorul P. Petrescu, același care a făcut ancheta la Spiridonia din Iași.

❑ Domnul Efrem Mazlîm a fost delegat pro-decan la consiliul de disciplină al baroului din Iași.

❑ Domnul M. Patron, actual președinte al tribunalului Fălciu, va fi mutat, de la 1 Septembre, la tribunalul Bacău.

❑ Funcționarul privat, care a fost lovit ieri de o boală mintală, a fost internat astă-zi într'un sanatoriu.

❑ Un interesant studiu de medicină intitulat: „Idioția Amauroutică familială" a apărut zilele acestea. El este urmat de cîteva foarte interesante „considerațiuni asupra boalelor mentale la Evrei". Autorul, d. dr. L Fisch, și-a obținut cu această lucrare, pe care a prezentat-o ca teză, titlul de doctor în medicină de la Facultatea de Iași.

❑ D-nii Rășcanu, Răchițeanu și Spirt, au susținut eri cu succes teza de doctorat în medicină.

Candidații proclamați doctori, s'au întrunit într'o agapă cu un mare număr de studenți în medicină.

❑ La Brigada de Siguranță din localitate, înființîndu se o nouă clasă superioară, de agenți speciali, au fost numiți, prin avansare, vechii agenți, d-nii I. Agageanu, G. Brudea și D. Popovici.

In locul acestora au fost numiți agenți speciali, d-nii I. Vasiliu și I. Popovici.

❑ **Din Huși.**—Eri s'a făcut alegerea membrilor Camerei de Comerț, secția Fălciu. Au fost 3 liste: C. Pivniceriu bacan, Gh. Ivanovici meseriaș, susținuți de guvern. Petru Harnagea comerciant și Marin Jecu, opozanți. Guvernul văzînd că șansele nu sunt pentru el, a făcut o nouă listă, pentru a rupe din voturile opoziției punînd să candideze: Toma Chisacov, ajutor de Primar și Gh Stefănescu comerciant. Au întrunit *P. Harnagea* 54 voturi ales, Marin J cu 49 v., C. Pivniceriu 30 v., Gh. Ivanovici 28 v., Toma Chisacov 18 v., și Gh. Stefănescu 16 v. Biroul a declarat balotaj pentru un loc contrar legei. Prefectul a chemat de 3 ori pe P. Harnagea, ca să demisioneze, spre a se face o nouă alegere. Infrîngere rușinoasă.

❑ Noul și bogatul program al cinematografului Pathé Frères, din noua grădină Trajan, de astă seară Luni 20 Iunie, cuprinde între altele:

Oarba și Prietena, sau „mai bine era întunericul", grandioasă inscenare romantică, o splendidă narațiune însuflețită.—Timpilă a perdut un ac, scene comice,—Nick Winter contra lui Nick Winter, scene detective—Seducătorul, scene din viața nord americanilor—Efectele gheței la Odessa, cercetări cinemato științifice—Jobard nu poate rîde, sau cel mai serios om din lume, o excelentă comedie de o incomparabilă reușită—Aventurile d-lui Smith, comedie de moravuri engleze—Trebue îndrăzneală, comedie de moravuri pariziane—Cel mai nou număr din Pathé-Journal, cu sporturile, modele, știrile și telegramele însuflețite etc. etc.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia și Joia și reprezentațiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele și sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—cu prețurile populare obișnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfășurarea sujetelor.

❑ **Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în orice parte a țărei, și

3 lei și 50 PE lună în străinătate.

❑ Prietinul nostru d. Șt. A. Negruzzi, care a stat cît-va timp în străinătate, s'a întors în Iași.

❑ **Școlare.**—Normalistul Petru Toma a fost numit învățător cu titlul provizor, la școala din Mădeni, jud. Suceava.

— Domnul Ștefan Petrescu, învățător de la școala din Todireni-Hlipiceni, a fost transferat la școala din Dracșani, jud. Botoșani.

— In ziua de 6 August, se va da o serbare școlară, în localul școalei din Onești jud Iași, în scop de a strînge fondul necesar cumpărărei unei biblioteci populare.

❑ Febra tifoidă, care a bîntuit în comuna Gropnița, timp de 75 zile, a încetat zilele acestea. In acest timp au fost 8 bolnavi din care 2 au încetat din viață.

❑ La prefectura de județ, s'a dispus aranjarea unui birou special, pentru presă.

❑ Astă-zi s'a ținut la prefectura de județ licitație, pentru furnizarea de petriș de Prut, pentru șoselele, Stînca, Sculeni, Cîrpiți. Din lipsa de concurenți, licitația s'a amînat.

❑ La vama Iași, au sosit mai multe cuști de la Predeal, cu epuri de case, pentru institutul de anatomie, 15 epuri și 12 pui, au murit în timpul transporportului.

❑ ***Orice anunțuri și abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce privește administrația acestui ziar.***

❑ **Crima din Golăești.**—O crimă oribilă ce-a fost comisă în comuna Golăești se va judeca în sesiunea Curței cu juri din Iași.

Anica Costandache trăia foarte rău cu soțul ei, Ion Constandache, fiind-că avea simpatii pentru flăcăul Dumitru N. Trofin.

In seara de 9 Ianuarie 1911, soții Costandache, după ce botezară pe un copil al locuitorului Toader Roșu, se întoarse acasă, Ion Constadache fiind beat. După ce acesta se culcă și adormi, femeea luă copii și îi duse la o vecină, revenind cu amantul ei. Ambii, după sfatul ce-l avură, omorîră pe Costandache care dormea, aplicîndu-i lovituri de topor.

După aceia femeia luă cadavrul barbatului ei, îl unse cu gaz și i dete foc, iar cadavrul îl îngropă într'o gaură din șura caselor.

Apoi dete de știre că bărbatul ei a dispărut din sat. După un timp, aflînd că este bănuită de omor, femeia, tot cu ajutorul amantului ei, desgropă cadavrul și ambii îi tăiară capul, mîinele și picioarele, punîndu-le într'un sac, și inecîndu-le, iar resturile corpului, fără îngropate, cu ajutorul tatălui criminale, a femeei lui și al unui copil al lor, într'o groapă făcută în poiata oilor.

Totul, însă, fu descoperit și cei cinci criminali dați judecății și arestați.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU
De la Strunga
— *Strada de Sus No. 189* —

Aduce la cunoștința onor. clientele că cu începere de azi produsele fermelor și viile proprii se vînd sub prețul pieței, deși sunt superioare ca calitate și anume:

	Kg.	Litrul
Lapte dulce proaspăt, se găsește dimineața de la orele 5—11 a. m. și seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.		0.50
	oca	2.00
Brînză de vaci proaspătă		3.55
Caș gras de munte		1.10
Delicioasă brînză de munte nouă		1.20
Brînză de Brăila grasă		1.80
Excelentul unt pentru cafea, ciai		4.60
Delicioasa smântână centrifugată		2.00
Unt de gătit proaspăt 3.00		
Iaurt de oi cu castronul și cu		Kg.
Gervais romînesc pachetul		0.50
Delicioasa urdă dulce		1.40
Zilnic ouă proaspete garantate		6.50%

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantități însemnate de vinuri naturale excelente, noi și vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumații cu prețuri populare începînd de la 0.60 litrul.

Pentru comenzile de vinuri de la 10 litruri în sus, făcute verbal sau prin o carte poștală adresată Debitului, se trimite la domiciliu. **Administrația.**

Ultime INFORMAȚII

❑ **Guvernul a decis ca Ministrul de justiție să vie cu un proiect de lege, pentru reintroducerea Contenciosului administrativ.**

Guvernul actual va fi consecinte ast-fel cu angajamentul ce și l luase în opoziție, privitor la reînființarea marei și umanei instituții.

❑ *Domnul G. Ioan, judecător de ședință la tribunalul Botoșani, a fost dat, din nou, în judecata consiliului superior al magistraturii, în baza unui raport al procurorului general de Iași, care, în concluzii opinează pentru destituirea magistratului citat.*

Acum o lună d. Ioan a fost mutat la Botoșani, de la tribunalul Suceava, cu avizul consiliului superior. Două săptămîni mai tîrziu, a doua zi după instalarea sa ca procuror general, d. Toneanu merse la Fălticeni, unde, ca pe vremea zapciilor, a operat o anchetă împreună cu prefectul Filostrat.

Se pare că procurorul general, a cheltuit multă muncă în facerea acelei anchete, de oare-ce nici astă-zi încă nu s'a întors la postul său.

*

Consiliul superior va judeca pe d. G. Ioan Sîmbătă, 26 Iunie, orele 11 dimineață, într'o sa'ă a ministerului de justiție.

Domnul Ioan, care va fi aparat de d. Mircea Pilat, judecător la tribunalul Botoșani, a cerut citarea d-lui Al. G. Hinna, consilieri la Curtea de Casație, pentru a dovedi că d. Hinna, pe cînd era procuror general la Iași, propusese d-lui Ioan, în gara Pașcani, ca să se lase mutat la alt tribunal, de oare-ce ministrul o cere—din motive politice

*

Primul președinte al Curții de Iași n'a fost înștiințat încă de darea în judecată a d-lui Ioan, așa că nu se știe cine va fi delegatul ministrului, nici cine va reprezinta Curtea—prin tragere la sorți.

❑ *Suntem în cercetarea tablourilor de polițe protestate.*

Pînă în present am găsit pe d. C. Cerkez cu două polițe protestate, amble de cîte 500 lei.

Intrebăm dacă, în asemenea stare delicată, fiind, d. Cerkez poate figura președinte al Camerei de Comerț din Iași?

❑ *Probabil că mîine va începe ancheta consiliului de disciplină, în chestia insultării d-lui avocat Șt. Georgescu de către ajutorul de primar Cosmovici.*

Vor fi citați domnii avocați Lascar Antoniu și D. Xenopol și d-na Elisabeta Botez, care era de față la isbucnirea lui Cosmovici.

Justiția la sate

— Circulara ministrului de justiție —

Privitor la ancheta judecătorească pentru stabilirea utilității judecătorilor ambulanți, ministrul justiției a trimes următoarea circulară :

Legea judecătoriilor de ocoale din 1908 a schimbat, între altele și bazele justiției noastre la sate.

Păstrînd sistemul legiuitorilor din 1879 și 1896, ca justiția la sate să fie cît mai apropiată de justițiabili, că săteanul, la adăpost de influențele nesănătoase ale samsarilor de afaceri și ale jalbarilor, să fie judecat în comuna lui, legiuitorul din 1908 a desființat judecătoriile comunale, compuse din Primar și din doi jurați, săteni, — juriul în materie civilă — care judecau după sufletul și cugetul lor și a trimis în locul lor, în comune, pe Judecătorul propriu zis, care să judece după lege.

Prin această inovațiune a legiuitorului din 1908 — după cum prea bine cunoașteți — se tindea a se apropia și la sate justiția de justițiabili; s'a admis, deci, principiul ca, pentru anumite afaceri și atribuțiuni, judecătorul să se transporte în comunele rurale spre îndeplinirea misiunei sale. Importanța acestui sistem se învederează îndestulător cînd vom reaminti rațiunile pe care a fost sprijinită această reformă, rațiuni cari, după cum rezultă din însăși expunerea de motive a actualei legi a judecătoriilor de ocoale, constau, pe de o parte a asigura populațiunii de la sate o justiție expeditivă, imparțială și puțin costisitoare, iar pe de alta, a face din judecătorul de ocol, cu ocazia împărțirii dreptății prin comune, și un organ al legii, care să vegheze la respectul ei și să constitue un apărător din oficiu, al celor obijduiți.

Sunt trei ani de cînd noua lege a judecătoriilor de ocoale este aplicată. O anchetă cît mai largă și cît mai complectă este imperios cerută, spre a se vedea rezultatele obținute de aplicarea diferitelor dispozițiuni din întreaga lege și mai ales de cele date de instituția judecătorului ambulant și a lacunelor organizațiunii ei. De rezultatele acestei anchete vor depinde măsurile, ce urmează a fi luate pentru a asigura cît mai bine și populațiunii de la sate ocrotirea drepturilor ei, prin cea mai bună și nimerită justiție.

Profitînd de dispozițiunile art. 28 din regulamentul de administrațiune publică pentru funcționarea Curților cu jurați din 28 Iulie 1909, după care președintele Curții cu jurați, are obligația a inspecta autoritățile judecătorești din oraș și județ, am hotărît a mă adresa, în primul rînd, la hărnicia și destăinicia d-lor consilieri ai Curților de Apel pentru ducerea la bun sfîrșit a cercetărilor ce ne am propus a întreprinde, asociindu-le la această însemnată lucrare pe d-nii prim-președinți, și președinți de tribunale și judecători de ocoale, aceștia din urmă mai ales în scopul de a supune controlului acelei comisiuni rezultatele deja culese de ei cu ocazia îndeplinirii funcțiunii lor, de a călăuzi cu repeziciune lucrările ei și a o iniția cît mai complect, asupra celor mai mici amănunte de observațiuni adunate de dînșii.

De aceea, vă rog, domnule prim-președinte, să puneți în vedere d-lor consilieri ai acelei Curți desemnați a prezida Curțile cu jurați că, după terminarea fie-cărei sesiuni de jurați, să procedeze în județ la ancheta ce ne preocupă asupra roadelor actualei legi a judecătoriilor de ocoale.

Ancheta se va face în cinci zile, cel mult șapte, după importanța județului și numărul judecătoriilor, după care d. consilier va trece în celalt județ, unde are să prezideze Curtea cu jurați și unde va face de asemenea, ancheta cerută.

Pentru desăvîrșirea anchetei, d. președinte al Curții cu jurați în înțălegere cu președintele Tribunalului, vor fixa comunele unde au a merge, spre a face cercetare la fața locului chiar, și a lua informațiuni în localitate, de la săteni și de la autoritățile locale, de mersul justiției prin actuala organizare, de foloasele ce trag sătenii, de dificultățile ce se întîmpină; de înrîurirea ce are asupra populațiunii țărănești, în privința dezlegării pricinilor, mergerea judecătorului în mijlocul ei, și în fine, de ori ce alte informațiuni privitoare la această cestiune.

Pentru fixarea comunelor din circomscripțiunea judecătorilor unde are a se face ancheta și a se merge se va avea în vedere depărtarea comunelor de la reședința judecătoriei, dificultățile de transport și depărtarea satelor și cătunelor de comuna de reședință unde se face judecata, urmînd necesarmente ca cel puțin una din comunele unde se va urma ancheta, să fie din acele, a căror vizitare este cea mai dificilă, din punctul de vedere al greutăților de transport.

Președintele Curții cu jurați și președintele Tribunalului vor fi însoțiți și de judecătorul de ocol din circomscripția căruia face parte comuna unde se descinde.

Pentru descindere se vor alege chiar zilele fixate pentru judecata în comună. In acest scop din timp se va examina itinerariul judecătorilor de ocoale din județ și se va anunța judecătorul de ocol respectiv.

Președintele Curții cu jurați va culege toate informațiunile din localitate; va aduna toate observațiunile președintelui tribunalului respectiv și ale judecătorilor de ocoale, cu cari au făcut descinderile și va face ministerului un raport detailat, în parte, pentru fie care județ, specificînd, una cîte una, observațiunile făcute și arătînd, prin concluziunile finale, părerea întregii comisiuni.

Dacă șeful tribunalului și judecătorii de ocoale vor avea păreri deosebite asupra roadelor ce a dat actuala lege a judecătoriilor de ocoale, aceste păreri vor fi exprimate separat și semnate de cei în drept, iar părerea separată va fi alăturată în original la raportul făcut ministerului de către președintele Curții cu Juați.

In caz cînd un președinte de Curte cu Juați a prelungit sesiunea Curții, așa că, trebuind să treacă la altă Curte cu Juați, nu-i mai rămînea timp îndestulător să facă în județ ancheta cerută, va amîna această anchetă după terminarea prezidării juraților și anchetei în cel lalt sau celelalte județe.

Un exemplar din această circulară am trimis și președinților tribunalelor și judecătorilor de ocoale, spre a lua cunoștință de dînsa și a se ține la dispoziția președinților Curților cu juați.

Pentru timpul întrebuințat cu ancheta președintele Curții cu juați va avea o îndemnizare de 30 lei pe zi și transportul, iar președintele tribunalului 20 lei pe zi.

Cele de mai sus vă rog să binevoiți a le aduce la cunoștința d-lor consilieri, desemnați a prezida Curțile cu juați spre a lua de îndată măsurile cuvenite pentru desăvîrșirea anchetei, care urmează a se începe cu ocazia deschiderei primelor Curți cu Juați din luna Septembre viitor.

Pentru a ușura întru cîtva lucrările anchetei ce urmează a se face, alătur pe lîngă aceasta un număr de cîte-va chestiuni, referitoare mai ales la sistemul mergerii judecătorului în sate și asupra cărora urmează în primul loc să se îndrepteze cercetările comisiunii.

Remîne, bine înțăles, lăsat la voia și buna hotărîre a ei, a aduna ori ce alte observațiuni în legătură cu aplicațiunea, atît a întregii legi a judecătoriilor de ocoale, cît și în special a rezultatelor date de practica instituției judecătorului ambulant.

❑ Domnul Mendel Golden a cerut declararea în stare de faliment a comerciantului Wolf Copolovici.

Termen de judecată la 14 Iulie.

❑ Președinte al Camerei de Comerț din Iași va fi ales d. C. Cerchez și vice președinte d. R. Tuffli.

❑ In comisia de examen pentru docența în oftalmogie, a fost numit d. prof. Manicatide, în locul vacant. Raportorul comisiei, d. profesor Sculi, își va citi raportul astă-zi, ora patru.

❑ A murit baronul de Vax!

Unul din cele mai cunoscute tipuri ale Iașului care făcea comerț foarte variat: vindea flori, fotografii obscene, făcea pe ursul în zilele irozilor.

A murit în spital — probabil de mizerie, căci variatele afaceri ale baronului Vax, mergeau foarte prost.

Pe vremuri mai bune, o ducea și el mai bine. Eleganța lui exagerată în port, i-a adusese porecla de baron de Vax.

❑ **Judiciare.**—De la Camera de punere sub acuzare:

— Camera a trimis in judecata Curții cu juri din jud. Tutova, pe inculpații: Mihai Dobre Mircea, Gh. Niță Petrea și Gheorghe Ursache, pentru că în sara zilei de 10 April 1911, cu voință au pus foc caselor lui Constantin Petrea, cauzîndu-i acestuia o pagubă de peste 2000 lei.

Gh. Niță era fiu adoptiv a lui Constantin Petrea.

— Camera va trimite la jurații din jud. Iași pe Ilinca Sofronie, Ioan Gheorghiu, Roza I. Gheorghiu și Catinca Lupu, pentru că în ziua de 1 Maiu 1911, au făcut să treacă copiiul născut de Catinca Lupu, ca născut de Ilinca Sofronie.

— Camera va trimite la jurații din jud. Bacău pe Gheorghe Petrea Cochior, pentru că, în ziua de 29 Mai a. c., a arestat și sechestrat pe Al. T. Pîrjol, pe care l'a chinuit și torturat, legîndu-l și apoi l'a rănit cu un cuțit.

❑ **Avocat și comerciant.** — Iată textul petiției pe care mai mulți avocați au adresat-o decanului, privitor la situația d-lui Cerkez, care ie și avocat și comerciant:

Domnule Decan,

In tabloul corpului nostru de avocați, figurează și numele d-lui Const. Cristodulo-Cerchez, licențiat de la facultatea de drept din Iași, înscris în barou la 22 Noembrie 1906.

Cu prilejul alegerilor pentru camera de comerț, ce au avut loc ieri 16 Iunie, acest domn avocat s'a prezentat pe lista candidaților cu titlul de „morari și comersant rural", după cum a ceasta se poate constata din alăturatul apel către alegători, publicat în ziarul „Evenimentul" de la 15 Iunie a. c.

Cum art. 3 din legea de organizare a corpului de avocați, stabilește o desăvîrșită incompatibilitate între profesiunea de avocat și acea de comerciant întru cît comerțul face principala sa ocupațiune, vă rugăm d-le Decan, să luați în cercetare cazul d-lui avocat C. Cerchez, și să avizați la aplicarea sancțiunii prevăzute de lege pentru asemenea cazuri.

După art. 6 și 7 din legea pentru înființarea Camerei de comerț și industrie, precum și după art. 4, 5 și 23 din regulamentul de aplicațiune a acestei legi rezultă lămurit, că pentru a fi alegător și eligibil la camera de comerț, se cere calitatea de „Comerciant" plătind o patentă de clasa I, II, III sau a IV-a, adică o patentă care presupune o actuală și importantă activitate comercială.

D. avocat C. Cerchez se pare că întrunește pe de-o parte, această condițiune, de oare-ce este alegător al camerei de comerț și a putea fi și eligibil; iar pe de altă parte, este cunoscut nouă tuturor faptul că avocătura nu formează principala sa ocupațiune, de oare-ce n'a pledat nici odată înaintea instanțelor judecătorești din Iași.

Respectul legei și al demnității corpului nostru, neputînd îngădui ca d. C. Cerchez pe lîngă calitatea de „morar" și „cîrciumar rural", să și menție și pe cea de avocat, vă rugăm a da curs cererei noastre înainte de congresul avocaților în care această chestie ar putea fi rîdicată și produce, de sigur, o penibilă impresiune.

Ultima oră

Bucureşti 21 Iunie

Judecata de la Sinod

— Apararea I. P. S. S. Mitropolitului Primat —

Bucureşti.—Ședința sinodului s'a deschis la ora 9 dimineața, sub președinția I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei.

Mitropolitul Primat și-a continuat apărarea, arătînd ca nejustificată învinuirea de imoralitate ce i s'a adus.

Critică vehement pe profesorul Chiricescu, care a dat publicității scrisoarea, din motive de răzbunare personală.

Nu trebue pusă nici o bază — spune Mitropolitul Primat —pe cele declarate de farmacistul Shunda, care și-a însușit prin cine știe ce mijloace, cuponul unui mandat postal.

*

Spune că nu i se putea aduce învinuirea de plagiat, după cum a dovedit și în timpul ascultărei marturilor.

Critică pe d. Cernoianu, care a dus campania de plagiat, fără a fi sprijinit pe dovezi.

*

Fiind orele 12, ședința se rîdică, rămînînd ca Mitropolitul Primat, să și continue apărarea mîne, la ora 9 dimineață. Se crede că își va termina mîne apărarea.

*

In cercurile Sinodale, se crede că cel mai tîrziu Sîmbătă, Sinodul va pronunța verdictul.

Supunerea malisorilor

Constantinopole.—Ziarele anunță supunerea mai multor malisori, TorqutAșa a primit ordin să facă toate înlesnirile malisorilor ce se întorc la vetrele lor, și să-i apere de atacurile rebelilor.

Oaspeți din Transilvania

Bucureşti.—Aseară au sosit în Capitală, un mare număr de membri ai societății agricole din Transilvania.

Ei au fost primiți azi de Ministrul comerciului.

Oaspeții vor remînea în țară pănă Sămbătă, și vor vizita principalele ferme și herghelii.

Monumentul lui Suvaroff

Bucureşti. — In cursul acestei septămîni, se va procede la executarea statuei generalului Suvaroff, care urmează a fi așezată la R. Vîlcea.

Solemnitatea desvălirei statuei va avec loc la începutul lunei Septembrie. Lucrarea va costa 40,000 lei.

Eftenirea peștelui

Bucureşti.—Mîine Mercuri, comisiunea pescăriilor, se întruuește la ministerul de comerciu.

Se va aviza la mijloacele pentru eftinirea peștelui.

Plecarea d-lui Take Ionescu

Bucureşti.—D. Take Ionescu, șeful partidului conservator democrat, a plecat aseară în străinătate.

D sa se va întoarce în țară, la finele lunei Septembrie.

Procesul de succesiune din Bîrlad

Bîrlad.—Eri s'a înfățișat înaintea tribunalului, procesul de succesiune între d-ra Natalia Daniopol, Primărie și d-nii Teodor Ion și G. Vidra, concernînd averea defunctei Blanche Lascar Costia. D-nii Ion și Vidra au fost reprezentați prin d. Al. A. Badareu, iar Primăria prin d. Th. Marinescu.

S'a rîdicat un incident, cerîndu-se conexarea diferitelor pretențiuni.

D. Al. A. Badareu a combătut conexarea.

Orele fiind înaintate, continuarea procesului s'a amînat pentru 23 Iunie.

Ministrul Pasici se retrage din viața politică

Belgad. — Ziarul Samuprava, publică un comunicat zicînd că d. Pasici, se retrage din viața politică, și că nu va mai face parte din nici o formație ministerială, dorind să se odihnească.

Curse de aviațiune

Londra.—Aviatorii: Vedines, Vidart, Silbert, Beaumont, Kimmerling, Sanos și Barro, plecați din Calais, au sosit la Douvres, trecînd cu bine canalul mînecei, aviatorii și-au continuat sborul spre Mendon.

Constituția Portugaliei apuntamentele președintelui republicei

Lisabona.—O comisiune specială, însărcinată a prezinta adunărei naționale proectul de constituție a adoptat dispozițiile următoare: Republica va avea un președinte ale cărui apuntamente se vor fixa înainte de alegeri. Vor fi două adunări dintre care una se va numi consiliul municipaliștilor. Președintele va comunica cu adunarea legiuitoare prin mesagii. Miniștrii nu se prezintă parlamentului.

Desbaterile proectului de reformă electorală

Paris.—Camera a continuat desbaterile proectului de reformă electorală. D. Dumesnil a propus textul următor: Membrii Camerii sunt aleși pe scrutinul de listă cu reprezentarea minorităților. D. Painleve, explică că textul a fost redactat înainte de deschiderea ședinței, de reprezentanții tuturor grupelor stînge, care s'au inspirat de principiul reprezentațiunii proporționale, consacrat de voturile date pînă acum ei, speră să obțină astfel adesiunea celui mai mare număr pesibil de republicani din stînga. Prima parte a amendamentului Dumesnil, se votează cu 535 voturi, contra 28. A doua parte: reprezentațiunea minorității se votează cu 303 voturi contra 244.

Ședința este ridicată.

Grozăviile de la Rucăr

Bucureşti. — Sîmbătă seara va avea loc la Dacia, o mare întrunire publică de protestare contra sălbătăciilor de la Rucăr, convocată de partidul social-democrat.

Cutremur în California

New-York.—In California s'au simțit în noaptea trecută, două cutremure, de pămînt, urmate după scurte intervale.

Panica a fost mare. Numeroase clădiri au suferit stricăciuni. Sunt numeroși răniți.

Căldurr tropicale Numeroase cazuri de insolație

Newyork. — Călduri tropicale se semnalează în toată țara. La Newyork au fost 10 decese de insolație, la Chikago au fost 5 decese. Cazuri de leșin au fost cu sutele. Mulți oameni s'au înecat scăldîndu-se. La New yorü, locuitorii dorm afară sub cerul liber sau pe țărmul mărei.

Debandada guvernamentală din Craiova

Craiova. — Printre guvernamentalii din Craiova, domnește o debandată cumplită.

O delegație de patru mari proprietari guvernamentali, s'au prezintat d-lui general Argetoianu, șeful partidului guvernamental, cerîndu-i să ia cuvenitele măsuri.

D. general Argetoianu, respunzînd că nu are nici o putere, nici la centru și nici la club, delegația i a cerut să demisioneze, aceasta ca o chestie de onoare ce se impune.

D. general Argetoianu și-a dat cuvîntul de onoare, că va demisiona, nu numai din șefie, dar chiar din partidul conservator.

SOFIE GRÜNȘTEIN

I. AVRAMESCU

LOGODIȚI

Iași *Bucureşti*

In locul ori-cărei alte înștiințări

De inchiriat de la 26 Octombrie 1911 Casa din strada Carol No. 12. A se adresa la D na Jora, strada Lățescu.

Liceul „Particular"

Strada Mitropoliei 10,—Iași

Se aduce la cunoștință că în timpul vacanței, 1 Iulie—1 Septembrie a.c., la Liceul particular din localitate se vor ținea cursuri de pregătire pentru examenele generale din Septembrie, pentru corigență, școli speciale, examene de bursă și de admitere în școlile secundare.

Pentru informații a se adresa la Cancelaria liceului, în fiecare zi între orele 3—5 p. m. **Direcțiunea**

De inchiriat în strada Apeduc No. 18 un apartament de locuință compus din 3 ooăi mari cu bucătărie toate în etaj cu balcon la stradă. Chiria anuală 750 lei.

EPITROPIA GENERALA

a

Casei spitalelor și ospiciilor

Sft. Spiridon din Iași

Face cunoscut, că în ziua de 27 Iunie a. c., orele 10 dimineață, se va ține în camera acestei Epitropii licitație publică, prin oferte sigilate, pentru aprovizionarea cu carnea necesară spitalului Central, Pașcanu, Instit. Grigorian, azilul Balș și ospiciul Galata, pe timp de un an.

Licitația se va ține conorm Art. 72—83 pin legea comptabilității generale a statului.

Concurenții sunt invitați a se presenta în acea zi însoțiți de o garanție provizorie în sumă de 2,000 lei în numerar sau efecte publice.

Condițiunile și ori-ce informațiuni se pot vedea și lua în ori-ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei, serviciul administrativ.

No. 4676 1911, Iunie 20

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV

PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expozițiunea generală romînă din 1906.

BYRRH de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA)

De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES 1 m. de lărg. LE MÈTRE 0f30c.

Maym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. 1ea 100 mèt. 25 f.

Cereți numai:

Partumul și Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
5 Medalii, Diplome
și alte recompense

Eau de Cologne
A. RALLET & Co.

Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, inlocuind cu totul esențele

De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.

Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 27

Magazinul comertului in rate

— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —

Pune la dispoziția onor. public un mare

Depozit de Mașini de cusut

pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor

Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.

BICICLETE
Puch și Dürkopp

Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.

Mobile, Pendule, Căruioare și ori-ce accesorii

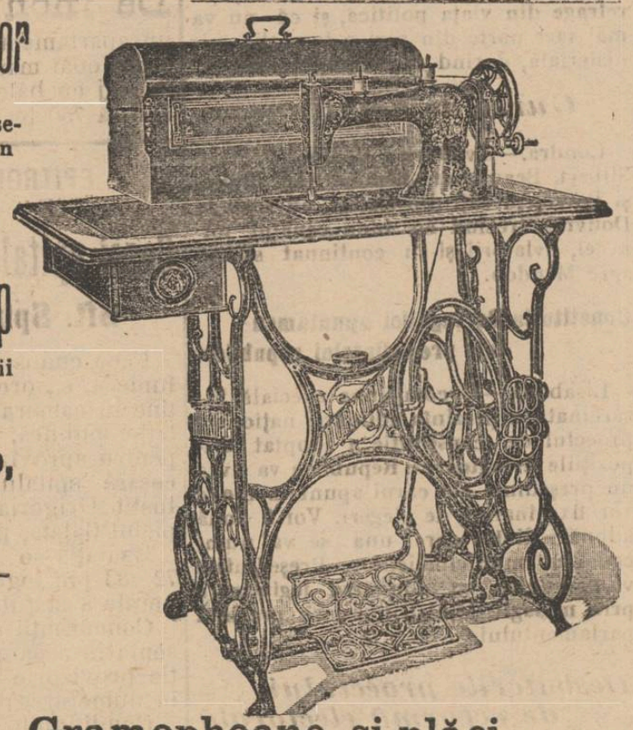

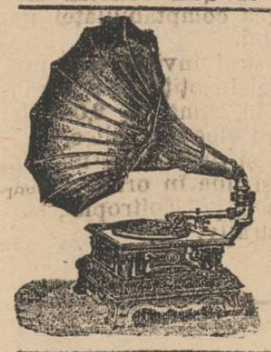

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice
Ioan Werner
FURNISORUL CURȚII REGALE
IAȘI

Cold Cream inalterabil. Intreține și redă *fragezimea pielei, curăță fața de ori-ce bubulițe, și împiedică zbîrciturile pielei.*
Borcanul 1.50 l.

Loțiunea Petrol. Remediu contra căderei părului și a întăririi rădăcinei lui, ține curată pielea capului și deschide porii pentru respirația părului. *Costul sticlei 3 lei.*

Loțiunea pelloosă antiseptică Remediu contra mătreței capului, redă părului luciul său natural, întărind rădăcina și omoară microbii ce distrug bulbii părului.
Costul sticlei 3 lei.

5 ani de succes 5

Grădina Trajan

In fiecare seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt **Absolut noue**

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Fondată în anul 1858
Sucursala stabilită în România de la anul 1869.
Fonduri de garanții peste 200 milioane
Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.
LEI 7,142.000
Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.
Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.
Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78
Soc. Ancora încheie asigurări;
a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente in caz de invaliditate.
b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.
c) Caz de deces, cum și
Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.
Condițiuni de asigurare extrem de liberale.
Direcțiunea pentru Romînia, București.
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

Dacă voiți stomah sănătos cu digestiune ușoară;
Dacă voiți a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINȚAȚI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,

Apele Mineralizate Sinteza

cu bază de **Bicarbonat de Sodă și Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, Iași
Aprobate de Direcția Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou și la toate restaurantele și debitele de băuturi din oraș.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observați bine pe plomba de inchidere și pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

Dacă suntêți suferinzi, dacă voiți a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcorito ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.
Se recomandă în special de Onor. Medici.
De vînzare în toate magasinele mari de consum.
La cerere trimetem la domiciliu.
Director *Er. Sebastian* chimist.

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabile

Tipografia H. Goldner, Iași Str. Mirzescu No. 17—Instalațiune cu motoare electrice executata de Ioban Krzyżanski, lăcătuș și electrician, Iași str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1334 Joi 23 Iunie 1911

Agitatori catolici

Grozav ne-am fi mirat să ne trezim acum, tocmai acum, cu strigătul de alarmă că papistașii și-au reînceput propaganda și că tot ce se întîmplă azi în biserica noastră este opera lor.

Strigătul acesta se ivește cu o perfectă regularitate, ori de cîte ori es la iveală mari lipsuri morale și duhovnicești în sînul episcopatului nostru.

Indată ce s'a produs o criză bisericească, se dă alarma numai decît că propagandiștii catolici s'au pus iar pe lucru, și se cere, firește, să se închidă de urgență discuția asupra crizei, pentru a face front împotriva propagandei papistașe.

Ne-am așteptat, deci, ca și de rîndul acesta să se deschidă vorba la un moment dat despre proselitismul agenților catolicismului. Și așa s'a și întîmplat. Iată că din nou se pune înainte primejdia acțiunei catolice! Iată, totodată, că aceia cari nu sunt convinși de inocența Mitropolitului Primat, sub raportul lumesc și duhovnicesc, sunt arătați țărei ca vrăjmași ai bisericei ortodoxe naționale și complici ai papiștilor!

Altmintrelea cum se va isbuti să se înăbușe adevărul? Altmintrelea cum se va face ca crizele să pricinuiască numai sbucium și desordine, fără să aducă și mîntuire și purificare?

O diversiune trebuia găsită cu orice preț, pentru ca nu cumva să iasă la lumină toate relele și păcatele, iar furtuna deslănțuită să nu cureță odată și bine atmosfera ce domnește pe treptele de sus ale clerului nostru.

S'a găsit dar, tot vechea diversiune, mulțumită căreia s'a isbutit în cîteva rînduri să se întindă vălul uitărei peste atîtea lucruri și întîmplări, cari, spre binele credinței și spre cinstea bisericei, trebuia de mult să fie cercetate și judecate.

Să se bage, însă, bine de seamă, unde se poate ajunge cu această propagandă catolică, pe care cei interesați sau cei prea isteți o evocă și invocă mereu, pentru a acoperi ceea ce nu le convine.

Propaganda aceasta, ca ceva sistematic, organizat și perseverent ori există ori nu există.

Dacă există, este de o elementară prudență să ne jucăm în mod ușuratec cu o primejdie reală. E foarte cunoscută pățania ciobanului glumeț cu lupul.

Dacă nu există, dacă nu există *încă*, atunci aceasta continuă speculare a ei, în scop de mușamalizare, e de natură s'o *creeze* deabinelea. E foarte înțeleaptă vechea zicătoare, că nu trebue zugrăvit mereu dracul pe perete. Vine o zi, cînd se înfățișează în toată goliciunea lui și nu mai poți scăpa de el.

In nici un caz, diversiunea *aceasta*, căci diversiune este, nu este bine aleasă. Ea nu dovedește nici ingeniozitate în apărare, nici dragoste și devotament către biserica națională. Este cu atît mai rău aleasă, cu cît poate numai să arate că în momentul acesta cel mai mare pericol pentru ortodoxia romînă, nu vine de cît din partea acelora cari ar fi fost mai datori de cît ori cine s'o proslăvească, prin curățenia apostolică a vieței lor de archipăstori și cari mai rău de cît cei mai neinpăcați dușmani au sdruncinat'o prin faptele lor.

Fără îndoială, că am avut să deplorăm cîteva acte de proselitism catolic, care au îndurerat multe suflete și au revoltat adînc conștiințele. Actele acelea n'au avut nici macar scuza unui imperios zel religios. Au fost făcute în mod pieziș și calculat. Ceea-ce le-a caracterizat a fost interesul. Nici o pasiune de credință, nici urmă de acel fanatism cald și covîrșitor, care poate fi dăunător omenirei și profund antipatic, dar nu mai puțin impune respect, prin sinceritatea sa și prin avîntul evanghelic de care e însuflețit. De aceea au și stîrnit atîta indignare, și au rămas izolate. Propaganda catolică *pozitivă*, s'a zădărnicit și discalificat ea însă și prin lipsa ei de ori ce elan, cu adevărat apostolic, prin preocupările ei cu totul lumești, și prin zizania înveninată ce-a sămănat-o în cercurile în sînul cărora s'a exercitat.

Cu atît mai primejdioasă, poate fi în schimb propaganda *negativă*, propaganda ce se poate naște, nu în mod izolat ci în mii și mii de suflete dintr'o dată din priveliștea ce ni-o înfățișează viață unuia sau altuia, dintre acei cari întrupează biserica ortodoxă națională și cari trebue să ne fie pilduitori în toate privințele.

Aci stă adevărata primejdie. Iată care este cea mai gravă formă a propagandei catolice.

A apărut dăunăzi o broșură, prin care se căuta să se dovedească cum că printre protivnicii Mitropolitului Primat sunt și eterodocși, și anume unul care este în cele mai bune legături cu archepiscopul catolic din București.

Autorul acelei broșuri, dacă nu are memoria prea scurtă, își poate aminti că este și altcineva, nu un eterodosc, din contră cel mai înalt reprezentant al ortodoxiei romîne, care a întreținut cele mai bune raporturi cu un prelat de frunte al bisericei catolice din Roman și care chiar a recurs la bunele lui servicii, într'o urîtă chestie personală. Nu știe el oare că Atanasie Mironescu a făcut apel la părintele Baud, ca să obție de la Pater Catherin retragerea acuzărei de plagiat?

Dacă este ceva adevărat în strigătul de alarmă că biserica națională este din nou amenințată de o propagandă protivnică, apoi nu poate fi vorba de propaganda negativă de care vorbim mai sus.

Propaganda aceasta există, și tocmai pentru curmarea ei, e datoria oricărui bun creștin și bun romîn, să veghieze ca biserica ortodoxă națională, în îndoita apărare a ortodoxiei ei și a autocefaliei ei, să isgonească dinăuntrul ei pe slujitorii nevrednici, ori cît de sus ar sta.

O soluție imposibilă

Cele din urmă dovezi, un adevărat lux, de și mai zdrobitoare de cît cele de pînă aci, au grăbit, se pare, soluția procesului dureros, ce se pertractează la Sinod.

Judecătorii, înspăimîntați de ceia ce au văzut că știau mirenii despre virtuțile unor arhierri, au hotărît, se vede, să înăbușă, acum, scandalul care necinstește de atîta vreme pe păstorii sufletești ai neamului romînesc.

Nu credem, nu putem să credem ceea ce ni se afirmă din sferele inițiate, fiind că e monstruos, fiind-că, dacă ar fi adevărat ceea ce ni se comunică, ar trebui ca, de acum, după scandal, să ne așteptăm la o primejdie, căreia nu știm dacă puterea publică ar fi în stare să'i ție piept.

Se zice, într'adevăr, că unii membri ai Sinodului—și ni se precizează: trei de o cam dată—îngroziți de urmările precedentului ce s'ar crea dacă s'ar face judecata dreaptă, se sbat să convingă majoritatea judecătorilor cum că, dată fiind situația specială ce au episcopii în societatea laică, soluția singură folositoare pentru toată lumea, *ar fi ca Sinodul să declare* nebun *pe episcopul de Roman—iar pe mitropolit să-l achite, întru cît în cazul acesta, acuzațiile ce'i se adus n'ar putea fi luate în seamă întru cît pornese de la un dement!*

Repetăm: nu dăm, nu putem da crezămînt informației, cu toată sorgintea autorizată din care o ținem; dar dacă, față cu ceea ce a văzut poporul, aceasta ar fi să fie hotărîrea Sinodului, atunci procesul abia începe—și invinuirile dovedite în contra mitropolitului vor cuprinde, în viitor, pe toți cîți, pentru un cuvînt sau altul, se cred datori să se solidarizeze cu pîrîtul, ca să împiedice acum *lumina de a pătrunde în tainele vieței private a acelor cari reprezintă pe Hristos.*

Bunul simț al judecătorilor ne autorizează să credem că suntem rău informați; dacă însă din nefericire, ni s'a spus adevărul, atunci sinodul e pe puncinl de a comite o monstruozitate, într'un scop naiv—căci, ceea ce ar fi trebuit ascuns, s'a văzut limpede, iar ceea ce se vede, nu se mai putea ascunde cu toate zăbranicele din lume.

Sapienti sat.

Cazul judecătorului Ioan

Consiliul superior al magistraturii, ca instanță de judecată disciplinară, n'a avut să judece, de la înființarea ei, de cît magistrați din circumscripția Curții de Iași: a judecat pe d. V. Bălășescu, fost președinte al tribunalului Tutova; pe d. Rugină, fost președinte al trib. Roman; pe d. G. Ioan, fost membru de ședință al tribunalului Suceava și acum va avea să judece, din nou, pe acest de pe urmă magistrat.

Toate procesele ce le-a judecat avuse, la bază, motive politice; d. Rugină avea să răsplătească ororile guvernamentale de la Roman, d. Ioan a fost transferat, pentru a nu fi față cînd procurorul general va opera o anchetă scandaloasă.

Dacă legiuitorul din 1908 n'ar fi creat consiliul superior al magistraturii, dacă, potrivit legiuirei anterioare, Curtea de Apel, în secții unite, ar fi judecat cele trei cazuri, nici unul din magistrați n'ar fi fost pedepsit, fiind-că Curtea nu s'ar fi pretat a satisface rancunele prefecților și miniștrilor.

Cu judecătorul Ioan de la Botoșani, se cam abuzează de gentileța consiliului superior față de ministru.

Domnul Ioan a fost transferat, acum o lună de zile, după cerința ministrului, și acum iarăși apare înaintea consiliului, nu pentru fapte ce le-ar fi comis la tribunalul, la care a fost transferat, ci pentru fapte comise de el tot la Fălticeni.

A fost mutat—cu avizul superiorului consiliu — pentru a ușura facerea anchetei. Anchete — mai drept pseudoanchete—s'au făcut și contra d-lui Bălășescu și contra d-lui Rugină — și ei nu fusese mutați. Anchetă se făcuse chiar contra d-lui Ioan, pe cînd fratele acestuia era la putere, și fără ca d. Ioan să fi fost mutat

L'au mutat, însă, în urmă, cu avizul consiliului, pentru ca omul să fie judecat în lipsă, de un procuror general fără scrupule, de un prefect pe care mintea nu l duce să facă decît bazaconii.

Ferească D-zeu nu luăm apararea d-lui Ioan, ca politică, dar luăm apararea magistraturii, care, chiar dacă are într'insa unelte ca d. Toneanu, nu trebue să fie lasată a fi anchetată în mod ilegal.

Noi nu pledăm nici nevinovăția d-lui Ioan, nici achitarea lui. Dar pentru demnitatea magistraturii, pentru bunul ei prestigiu, cerem ca înaltul consiliu de magistratură să considere neavenită o anchetă făcută în condiții revoltătoare și, înainte de a tăia capul încă al unui judecător, care nu convine ministrului, să ceară un supliment de anchetă, care să fie făcut în condiții legale și de un om legal—nu de un Toneanu oare care, ale cărui fapte odioase sunt de domeniu public—și nu de prefectul județului, despre care consiliul ar putea spune, că este nedemn pentru magistratură, ca el să se amestece într'o anchetă judecătorească.

O scrisoare a d-lui C. Dissescu

Fruntașul nostru, d. C. Dissescu, ne trimite următoarea scrisoare, pe care ne grăbim a o publica:

Domnule Director,

Am citit articolul „Dissescu" din „Ordinea" de aseară și am rămas adînc impresionat. Am avut senzația lui Lafontaine, cînd raportîndu-i-se elogii pe cari le credea nemeritate, a zis: J'ai le vague sentiment d'aprés ma mort".

Dragostea și stima ce amicii mei au pentru mine, măresc însușirile sufletești ce îmi recunoașteți și descrieți cu atîta talent.

Ce mai rămîne de zis atunci cînd va dispare interesul bîrfelelor și atacurilor nedrepte.

Eu de o cam dată prind ocazia de a complecta articolul „Dissescu" desmințind din nou fapte închipuite în contra mea. N'am fost nici odată avocatul d-lui Popescu Muscel în procesele ce a avut. In procesul ce-l deschisese pentru calomnie acum cîți va ani colegului meu Grigore Urlățeanu, am pledat pentru d. Urlățeanu, la o înfățișare și la a doua i-am împăcat. Am pledat gratuit.

N'am fost nici odată avocatul d-lui Racowski, nici consultat de d-sa personal sau prin împuternicit ori reprezentant al său. Acum cîți-va ani a fost la mine un domn, care m'a întrebat dacă aș fi dispus să pledez în o chestie de naționalitate. Nu mi-a expus chestia, nu mi-a arătat nici vre-un act. I am spus că nu mă pot pronunța de cît după ce și dacă îmi va aduce actele, dosasarul. Mi a mai spus că va reveni, că nu voește să pledez gratuit și că persoana se numește d. Racowski. A plecat și n'a mai venit pînă azi (poate un an), colegul meu, d. Al. Djuvara, întîlnindu-mă în sala Inaltei Curți de Casație m'a consultat în o chestie de naționalitate; i-am dat răspunsul care era chiar thesa cauzei sale.

Mi-a spus în urmă că este tocmai speța procesului de contestație la listele electorale a d-lui Racowsky. M'a rugat a pleda alături cu d-sa.

Pînă azi personal nu cunosc pe mandanții săi. I-am pus o singură condiție: nu primesc onorariu, fiind vorba de contestație electorală.

Așa a și fost. A fost de mai multe ori insultat și calomniat. Am desmințit faptul că aș fi fost plătit de d. I. Brătianu. In zadar: atacul continnă.

S'a zis că am fost plătit de I. P. S. S. Mitropolitul Primat, pentru că i-am răspuns la oare cari chestiuni personale ce-mi punea în o scrisoare a sa.

S'a zis că frații Brătienii mi-au plătit scrisoarea mea dată publicității ca prezident al Societății Govora, pentru a învedera asistența legală a zisei societăți și acelea a tramvaelor noi.

Am spus că am primit ca prezident al Societății Govora de la înființarea ei pînă acum 40 lei, și sunt totuși insultat că mă îmbogățesc la Govora.

Sunt avocat aprig de cîștig? Toți colegii mei cînd au avut vre-un proces la mine s'au adresat. Să spue unul dacă i-am cerut sau primit onorariu. Să spue d. Mille, directorul „Adevărului", dacă vreodată cînd m'a rugat să apăr vre-o cauză pentru care a mijlocit! am primit vre-un onorariu sau i-am cerut?

Dar ce să mai insist. Doar nu voiu fi avînd în favoarea mea privilegiul de a nu fi insultat!

Al d-voastră prieten,
C. G. Dissescu

Uță și Bottez

Cinstirea celor cu apucături banditești a început cu deghizarea lui Florea Tutunariu, vice Arionul Romanului, sub formă de Cavaler al Coroanei Romîniei; Bărbăție și Credință a fost acordată la mulțime de jandarmi rurali, cari, pe timpul alegerilor, aratase țăranilor ce pot face ei cu baionetele, cînd vor fi împedicați să pună ei buletinele de vot în urnă.

Uță și Bottez, agenți la siguranța din Iași, și-au cîștigat și ei drepturi la recunoștiința actualului guvern. Au procese electorale, au îngrozit lumea, au bătut, au schingiuit. Și prost nu ie nici unul, nici celalalt, ca să se fi mulțumit cu decorații, mai ales că, în anumite cazuri, ele se perd judecătorește.

Mai practic ie ceea ce s'a întîmplat pe ziua de azi: Uță și Bottez au devenit comisari în Iași. Anul trecut ambii au stat ceva mai prost: stăteau mai mult în șălița ce comunică cu cabinetul judecătorului de instrucție.

Judecătorul conversa zilnic cu cei doi eroi de astă-zi: unul era invinuit de colaborare la un furt de bijuterii, de exploatarea otelierilor și de alte fapte la fel; celalalt, iubitor al libertății, uita să execute mandate de arestare.

Ce-a devenit instrucția faptelor? Nu știm, fiindcă, după litera legii, instrucția ie secretă.

Știm numai că la devenirea asanatorilor la putere, Uță și Bottez, au devenit și ei personagii, că numai conversau cu judecătorul de instrucție, că pe timpul alegerilor, au excelat, iar acum au fost avansați în grad și în leafă.

Nu zicem că avansările acestea n'ar fi drepte în conformitate cu obiceiurile actuale. Prefectul județului, unicul reprezentant al guvernului, după lege, se află în funcție—de și în stare de deconfitură, viitorul președinte al Camerei de Comerț este comerciant cu polițe protestate; unul din avocații statului, se află condemnat pentru rătăcire de dosar—de ce n'ar putea fi comisari—agenți de siguranță cu atîtea muști pe căciuli?

Uță și Bottez nu sunt excepții. E sistemul guvernării actuale de a-și apropia elemente răle și de a împăna locurile de seamă cu asemenea elemente.

Uță și Bottez nu figurează, de altmintreli, singuri pe tabloul celor avansați pe ziua de azi: a fost avansat și numitul agent de siguranță Popovici, pentru curajul ce l'a avut de a l da în judeca pe d. Lascar Antoniu; avansat apare și Brudea, al cărui moș și-a vîndut votul.

Dacă boala junimistă va dăinui mult va suna ceasul cel bun și pentru cei asupriți, cari se află în ocne...

Impresii din Apus

Frankfurt. — Rotschilzii. — Praga.

— ÎNCHEIERE —

Frankfurt este un oraș care într'adevăr surprinde prin originalitatea lui, dar și prin curățenia și frumusețea clădirilor ce posedă. Gara e din cele mai mari și mai frumoase din Europa. Cartierile nouă sunt foarte interesante și e bine de vizitat: dar ceea ce prezintă mai mult interes, sunt tocmai părțile vechi — din punct de vedere istoric. Monumente și statui multe, cum sunt cele ale lui Goethe și Schiller. Tot aci se află și casa natală a lui Goethe, în fața căreia îți trece prin minte întreaga viață a acestui mare om — și mai ales copilăria lui, cînd fu așa de impresionat de picturile vechi ce se găseau în primăria orașului.

Tot aci în Frankfurt este și vechea casă a Rotschilzilor în care muri în 1849 mama celor cinci mari financiari. Asupra originei averei acestei familii, iată ce ne povestește Al. Dumas:

Prințul Hessa-Cassel trebuind să părăsească țara în 1785 în urma unei revoluții, consultă pe un prieten al lui asupra persoanei, căreia ș'ar putea încredința averea. Acesta îi indică pe un biet evreu, ca cel mai cinstit om pe care-l cunoaște. Prințul îl chemă și-i dădu suma. Evreul întrebă dacă i-o dă ca depozit sau ca să o facă să producă. Prințul grăbit îi ceru o chitanță spunîndu-i să facă ce va voi.

Evreul scutură din cap și rugă pe prinț să iee mai bine banii îndărăt; căci dacă va fi prins și i se va găsi chitanța lui între hîrtii, această chitanță va fi o cauză de persecuție pentru depozitar. Prin urmare cu chitanță, el nu ar putea răspunde de această sumă; fără chitanță însă se obligă să și-o iee asupraș. Prințul conveni.

In 1814 tratatul de Paris dînd fiecărui prinț ceea ce poseda, prințul Hessa-Cassel intră în capitala lui. Napoleon făcuse din Frankfurt capitala unui regat și prințul fu foarte mulțumit.

Intr'o dimineață un evreu îi ceru audiență. Prințul îl trimise la Miniștri. Evreul insistă și fu întrodus. Prințul îl recunoaște și-i spune:

— Nu credeam să te mai văd. Ce este? Banii mei sunt pierduți?... Nu-i nimic. Mulțumită sfintei alianțe, am cu ce mă despăgubi.

— Nu, monsegnore, nu-i aceasta. Nimeni nu s'a atins de banul vostru. Dar mi-au fost dați ca să-i fac să producă.

— Ințeleg. In loc să i faci să producă, i-ai perdut. Ce vrei? Timpurile acestea au fost așa de grele pentru comerț!

— Nu, alteță. Cele două milioane nu sunt pierdute.

— Cum? Imi aduci cele două milioane?

— Nu două, monsegnore. Vă aduc șase. Cînd banul e bine cultivat, el produce.

— Dar d-ta?

— Am și eu micul meu comision de 6 la sută. Dar aceasta e în afară de suma ce mi-ați dat să păstrez.

— Și cum ai putut cîștiga 4 milioane?

— Lucruri mărunte, pe care le veți vedea în registre.

— Și crezi că eu voiu lua toți acești bani? Imi iau cele 2 milioane și restul e al d-tale Eu nu fac comerț.

— Greșești alteță, mai insistă evreul.

Prințul refuză, dar evreul îi spune:

— Monsegnore, sunt legi chiar și pentru evreii săraci și vei fi silit să-i iai.

— Cum să iau 6 milioane, cînd nu ți-am dat decît două?

Evreul mai gîndește puțin și zice:

— Adevărat. Nu pot sili pe Alteța Voastră, căci a-ți putea nega că mi le-ați dat ca să le fac să producă și atunci pot fi condemnat.

— Așa-i. E nu te-am autorizat. Și dacă mai zici ceva, reclam că ai violat depozitul.

Evreul murmură:

— Nu mai e bună credința în lume...

— Ce spui? întreabă prințul.

— Nimic monsignore. Zic că ești un prinț; iar eu nu sunt decît un evreu sărac. Iată 2 milioane, Celelalte 4, dacă nu le vrei, trebue să le iau — zise evreul suspinînd.

Aceste 7 milioane cîștigate în chip atît de cinstit sunt origina averei lui Rotschild.

*

Eger un oraș mic, vechiu și urît, în-

KALODONT
PASTĂ DE DINŢI ŞI APA DE GURĂ
de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:
F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris.
Représentant: Sam. Löbl, Bucuresti.

să, un centru de unde lumea pleacă spre una din cele trei localităţi destul de cunoscute din nume: *Franzensbad*, *Marienbad* şi *Karlsbad* toate foarte aproape de Eger. O vizită scurtă la fie care din ele se poate face uşor. Este o ocazie de a vedea multe... poziţii diferite, instalaţii de tot felul şi lume, figuri asupra cărora poţi face atîtea şi atîtea reflecţii...

*

Praga oraş mare şi foarte interesant. Aşezat pe Moldau şi înconjurat de munţi are un aspect poetic,—mai a'es partea veche a oraşului care te transpune în trecut. *Federovna strasse* e o stradă modernă deschizîndu-se spre cheiu. Muzeul o clădire impunătoare.

Bisericile vechi, cu ziduri negre, te atrag.

Dar ceea ce aşteaptă cu nerăbdare să vezi, este Praga veche de peste podul ornat cu statui de sfinţi — *Karsbrü k:* — şi cu un crucifix în bronz.

Praga veche e situată pe o culme în vîrful căreia este un oras de castele înconjurate cu ziduri cu o catedrală în mijloc într'un stil gotic, care predomină întraga Pragă. Inlăuntru e sarcofagiul de argint al unui prinţ şi multe alte suveniruri din timpul războaielor ce au loc aci.

Ciudată întîmplare! In mijlocul bisericii un catafalc, covoare negre luminări şi toată pregătirea ce se face unui mort. La intrebarea: cine a murit? Ni se răspunde: mîine 9 Septembrie se împlinesc 11 ani de cînd Impărăteasa Elisabeta a Austriei a fost asasinată.

Dar acest răspuns evoacă o mulţime de întîmplări întorcînd gîndul îndărăt cu cîtva timp. Statuia de marmoră a nefericitei împărătese, aşa cum a fost văzută la *Montreux* pe bulevardul din faţa locului stînd pe un jilţ cu o carte în mîna ce molatec o lăsa pe braţe... apare în minte.

Dar Montreux e în Elveţia, Montreux e pe malul lacului *Lénan*, acel poetic loc care face ca paradisul să-şi aibă imagina şi pe pămînt.

Pe dinainte trec toate tablourile splendide ce natura oferă neîncetat... schimbîndu-şi numai bogatele decoruri după anotimpuri...

Albastul lacului — mai întunecat sau mai palid — încadrat cînd de coroana verde a munţilor, cînd de zăpada sclipitoare, desfată şi ochiul şi inima aprinzîndu-ţi în suflet dorinţi de trai...

Fericită ţară prin natura şi poziţia ei; dar mai fericită încă prin oamenii care îi are...

Aceste reflexii suggerate de comemorarea din Praga îţi ţin de urît, cînd retras într'un colţ de vagon te lasă rece acel *va-et-vient* de înlăturat într'o călătorie...

Intrat cu drag în ţară, toate locurile pe unde ai trecut îţi răsar clare în minte... Un fel de clasificare se face între ele şi fără să vrei gîndul ţi se opreşte asupra acelora, care ţi-au satisfăcut mai mult inima. Căci, după cum spune Maeterlinck, minutele care le-am trăit mai bine în viaţa sunt minutele sentimentale şi nu cele de raţiune.

Maria C. Buţureanu

Scrisori confidenţiale

Proprietatea şi inviolabilitatea lor
(urmare)

Din cele pînă aci expuse, vedem cît de nesigură şi cît de largă interpretare poate să aibă chestiunea unei sancţiuni a art. 25 din Constituţie.

Dar nu numai atît. Cu toată generalitatea principiului constituţional de care ne ocupăm, doctrina şi jurisprudenţa, prin interpretarea diferitelor texte de lege, s'au grăbit a creea excepţiuni unde inviolabitatea scrisorilor nu are ce căuta şi trebue să rămîe literă moartă în textul constituţiunei.

Astfel, în primul rînd, vine siguranţa Statului cu principiul din dreptul roman: *salus populi summa lex esto*. Legea telegrafelor şi poştelor din 1892, permite prin art. 7, ca Direcţiunea să oprească transmiterea orcărei telegrame sau corespondenţe prin poştă, care ar putea fi primejdioasă siguranţei Statului.

In al doilea rînd, avem *ordinea publică şi bunele moravuri*, pentru apărarea cărora judele de instrucţie poate să se transporte la domiciliul prevenitului şi să facă percheziţie hîrtiilor ce se vor judeca de folos pentru descoperirea adevărului (art. 84 şi 85 pr. penală).

Soţul şi tatăl de familie; în virtutea puterei maritale şi părinteşti, reclamă o a treia excepţiune la principiul inviolabilităţei scrisorilor.

Cu privire la această chestiune, Gh. Filitti, în discursul mai sus citat, se exprimă astfel:

„Un interes de ordin social superior cere ca legea să restrîngă libertatea civilă a unor persoane. Ast-fel, copilul minor este supus puterei părinteşti, femeea autorităţei bărbatului, interzisul direcţiunei curatorului.

„Exerciţiul acestor puteri nu poate să nu atingă cîte odată inviolabilitatea secretului scrisorilor şi chiar proprietatea lor. Codul civil supune pe femee autorităţei bărbatului.

„In virtutea acestei autorităţi, el are dreptul de a lua cunoştinţă de scrisorile femeei sale, a le lua chiar şi a cere comunicarea lor de la poştă".

In fine, procesele de divorţ dau naştere la o a patra excepţiune, care permite ca ori ce scrisori, fie adresate soţului reclamant, fie altor persoane, să poată fi produse în sprijinirea acţiunei de divorţ.

Cred că aceste excepţiuni create din necesitatea împrejurărilor şi după varietatea cazurilor, trebuesc admise cu multă rezervă, căci dacă admitem dreptul de control asupra unor anumite persoane, în interesul de a se face cît mai multă lumină în cauză, nu trebue să uităm că nu totdeauna cel ce deţine scrisoarea e proprietar deplin şi absplut al ei. Mai este încă cineva: e *autorul*, e *scriitorul* ei.

Şi aci am ajuns la un ultim punct de examinat şi anume: *cui aparţine proprietatea scrisorilor?*

De la început trebue să facem o distincţiune între scrisorile aşa zise de afaceri şi scrisorile confidenţiale.

Asupra celor dintăiu, bine înţeles că destinatarul are deplin drept de a uza de ele, cum va crede şi a le produce înaintea ori cui, de cîte ori va găsi cu cale.

Autorul însuşi cînd adresează a asemenea scrisoare, are în vedere dreptul destinatarului de a se folosi de dînsa.

Cînd eu, printr'o scrisoare, descarc de o sarcină sau recunosc un drept celui ce i o adresez, implicit prin aceasta îi acord şi puterea de a o produce fie înaintea instanţelor judecătoreşti, fie chiar înaintea particularilor, spre a-mi fi opusă mie, de cîte ori aşi contesta ceva din cele scrise.

Codul de comerţ consfinţeşte aceasta prin art. 46, unde enumără corespondenţa printre modurile în cari se poi proba obligaţiunile comerciale, şi liberaţiuni'e.

Nu tot astfel cu scrisorile confidenţiale.

In privinţa lor păreri numeroase s'au emis şi s'au făcut felurite distincţiuni în scrierile de doctrină şi jurisprudenţă.

—„En fait des meubles la possession vaut titre".

Deci, zicunii, proprietatea scrisorilor aparţine destinatarului, ccre este posesorul ei.

Scrisoarea aparţine autorului, după opiniunea altor autori, pe cari o împărtăşeşte şi d, Dissescu atîta timp cît nu este expediată; odată pusă în cutiile s'au birourile poştale, ea devine proprietatea destinatarului.

Proprietatea scrisorei rămîne autorului, rezultă dintr'o deciziune a Inaltei Curţi de casaţie şi justiţie, secţia II, precum şi dintr'o deciziune—de alt-fel izolată în jurisprudenţa franceză — a Curţii din Limoges, destinatarul fiind un simplu depozitar.

Contra acestei teorii se ridică Al. Degré, combătînd calitatea de depozitar ce se dă destinatarului unei scrisori.

„Cu tot secretul scrisorilor, zice Al. Degré destinatarul este în cele mai multe cazuri „proprietarul" scrisorei şi nu un simplu depozitar".

Pe de altă parte, în tratatul de drept civil al d-lui Planiol găsim citate părerile unor autori, după cari trebue să facem distincţiune între scrisoarea ca *obiect material*, care aparţine numai destinatarului, şi *expunerea faptelor şi ideilor* ce ea conţine, care rămîne proprietatea expeditorului.

Părerea în cea mai mare parte admisă, este că, deşi destinatarul devine proprietarul scrisorei lui adresate, acest drept de proprietate *sui generis* este limitat însă printr'un *pact tacit* dintre cele două persoane care-l opreşte de a face uz de scrisoare fără consimţămîntul scriitorului.

Cred că dacă titlul de *depozitar*, din cauza accepţiunei ce o are acest termen, din punct de vedere juridic, nu poate fi dat destinatarului, şi titlul de proprietate însă, cu ori cîte îngrădiri şi condiţiuni l-am înconjura, este prea puternic spre a-i putea fi atribuit.

Autorul, stăpîn al gîndului, simţirilor şi judecăţei sale, nu se desmembrează cîtuşi de puţin din dreptul său de proprietar absolut, prin faptul comunicărei lor prin scris persoanei pe care o crede demnă de încrederea sa.

Destinatarul trebue să rămînă pur şi simplu cunoscătorul unic al cuprinsului scrisoarei ce i s'a adresat, şi nu poate a-l împărtăşi şi altuia, de cît dacă însuşi autorul voeşte aceasta.

Discuţiunea ce se face în jurul acestei chestiuni are o mare importanţă.

Cînd autorul scrisoarei al cărei secret a fost violat de adresant, ar formula în justiţie o cerere de daune pe baza art. 998 c. civil, pentru prejudiciul ce i-a cauzat nerespectarea secretului scrisoarei sale, după cum se va decide dacă destinatarul era sau nu proprietar al scrisoarei, cererea se va admite sau nu.

Destinatarul nu e proprietar al scrisoarei? nu are dreptul prin urmare de a se folosi de dînsa şi deci cererea de daune va fi admisibilă.

Destinatarul este proprietar? atunci are cu dînsul *jus utendi et abutendi*, care îi dă dreptul a respinge ori-ce cerere de daune ce s'ar formula contra lui, de oare-ce el nu a făcut alt ceva de cît a uzat de scrisoare, ca de un lucru al său propriu, aşa după cum a crezut de cuviinţă.

Din cele expuse, ne putem da bine seama că faţă cu un domeniu de interpretare atît de întins se impune cu necesitate un text de lege care se ne arăte categoric, care este riz:cul pe care-l contractăm atunci cînd adresăm o scrisoare confidenţială, şi care este dreptul, obligaţia, şi răspunderea ce ne asumăm cînd o primim.

Pînă atunci, rămîne *opiniunea publică* ca instanţă supremă, care va avea să se pronunţe şi să califice, după cuviinţă, fapta aceluia care violează şi dă în vileag secretul scrisoarei în conţinutul căreia am pus cu încredere tot ceea ce aveam în gîndul şi sufletul nostru.

Siliu Rădulescu.
Avocat

Corporaţia meseriaşilor din Trg.-Frumos

In oraşul nostru am avut o corporaţie a meseriilor unite; zicem că am avut, căci de şi înfiinţată abea acum vre o 3 ani în urmă, astă-zi am putea spune, că nu mai există, sediul ei nefiind bine cunoscut, de nici un meseriaş din tîrg, şi în afară de aceasta comitetul acestei corporaţii, nu s'a mai întrunit pentru luarea măsurilor de administrare, de mai bine de două luni.

Vom vedea mai la vale cauzele ce au adus corporăţia în halul în care se află astă-zi; mai înainte însă trebuie să arăt că am fost surprins, cînd am văzut în ziua de 13 Iunie c. o ultimă manifestare a existenţei acestei corporaţii.

In acea zi a fost sorocit a se judeca la judecătoria locală, un proces intentat de preşedintele corporaţiei, secretarul-comptabil şi comisarul guvernului, contra a cinci membri din comitet, cari ar fi ultragiat la o şedinţă de acum 2 luni în urmă, pe cei trei reclamanţi; patru din părîţi au fost achitaţi, numai unul. vice-preşedintele corporaţiei, Mihai Vişinescu, a fost condamnat la 20 lei amendă, pentru faptul că la acea şedinţă ar fi spus că la corporaţie se fac hoţii.

Nu voiu susţine că a avut sau nu dreptate, vice-preşedintele să spue că se fac hoţii, însă cred că în urma repetatelor plîngeri ce s'au adresat atît d lui Ministru al Comerţului şi Industrie, cît şi Camerei de Comerţ ar fi trebuit să se facă o anchetă severă, să se verifice exact întreaga gestiune a conducătorilor acestei corporaţii, tocmai pentru liniştirea spiritelor meseriaşilor, cari contribuesc cu obolul lor la menţinerea şi propăşirea acestei instituţii.

In ziua acestui proces, pe drumul care duce la judecătorie, staţionau d. Primar Tessaro şi sub-comisarul Gh. Gh. Timuş, primarul ameninţa pe părîţii, cari se duceau la judecătorie. iar sub-comisarul Timuş a avut îndrăsneala să oprească pe maistrul Ancel Belzer şi să'l înveţe cum să depue în proces, în favoarea reclamanţilor, ameninţîndu-l că la caz contrar va avea de a face cu dînsul. Fapte nedemne de funcţiunele ce ocupă aceşti domni, şi care ne îndreptăţesc a crede că la această corporaţie se petrec lucruri nepermise, sub înalta obläduire a primăriei şi poliţiei tîrgului.

Şi pentru a ilustra şi mai bine cu un fapt precis aserţiunea de mai sus, e destul se arătăm că primarul Tessaro, cu de la sine putere, fără învoirea şi fără ştirea comitetului, a luat cancelaria corporaţiei din vechiul ei domiciliu, şi a mutat-o într'o ruină părăsită din fundul grădinei locuinţei sale, ruină cu totul isolată de ori-ce locuinţă omenească, şi unde atît comitetul corporaţiei cît şi ceilalţi meseriaşi, refusă a veni, fie din causa superstiţiei, căci acolo s'a spînzurat acum cîţi-va ani un lipovan, şi de atunci acea cocioabă nu a mai fost locuită de nimeni, fie şi din causa faptului că, casa fiind cu totul isolată, ar putea fi mai uşor siliţi, cu forţa chiar, a nu lucra de cît numai în sensul intereselor primarului cît şi a creaturilor sale din corporaţie.

Din această causă, de cînd cancelaria corporaţiei s'a mutat, comitetul ne mai întrunindu-se nici-odată, destinele acestei corporaţii sunt încredinţate în nişte mîni, cari fac ce vreau, neavînd a da nimănui socoteală; se încasează aproape regulat cotizaţiile lunare a membrilor corporaţiei, şi totuşi bani nu se găsesc nici-odată în casă, probă sunt mandatele neachitate încă nici pe exerciţiul anului trecut; asemenea meseriaşii bolnavi cari cer ajutor de la corporaţie, conform chiar scopului acestei instituţii, sunt categoric refusaţi, căci tot-dea una li se răspunde că nu are corporaţia bani; aşa am putea cita pe următorii meseriaşi: Oişie Gherman, Calman Leib, Hana Sosa, Ghitla Bojeleanu, David Şmil R. David şi alţi mulţi.

S'au depus taxe pentru carnete, ba încă chiar mai mari de cît acele legale, şi totuşi carnetele nu s'au eliberat încă, şi nici nu putem fi siguri dacă pentru aceste taxe s'au tăiat sau nu chitanţe din registru; aşa au depus taxe cojocarul Aron Moscovici, de mai bine de 7 luni; Neculai Vezeteu, mindirigiu, a depus taxa din toamna trecută; Moise Şmilovici, Neculai Creţu, Moritz Veinblat, Vasile Preda, Neculai Lupescu şi alţii, care umblă de mult pentru capatarea carnetului, însă în zadar.

Am mai putea cita multe neregule făptuite la această corporaţie, însă relatăm la întîmplare numai două fapte şi anume: s'a încasat de la antreprenorul paştei făcută de paştele evreilor, suma de 47 lei 50 bani, fără a se da chitanţă; ce s'a făcut cu acea sumă? De la înfiinţarea corporaţiei s'au încasat pentru statute taxa legală de la toţi meseriaşii; statutele au fost date spre tipărire, însă nici pînă acum nu au fost scoase de la tipograf, care are a lua 55 lei pentru tipărirea lor; ce s'au făcut banii încasaţi şi pentru ce nu se scot statutele spre a fi distribuite celor care le au plătit?

Toate acestea, şi încă multe altele au fost reclamate, dar pînă în present nu s'a dat nici un curs acestor reclamaţiuni graţie, credem, insistenţelor lui Tessaro, care pentru meschinul interes de a'şi face partizani, care săi fie obligaţi, nu a stat şi nu stă un moment la îndoială de a nimici o instituţiune menită a aduce reale foloase unei întregi clase sociale, clasei meseriaşilor.

Nu ne îndoim însă, că în cele din urmă, autorităţile de control a corporaţiilor, lăsînd la o parte ori ce insistenţi dăunătoare, vor face ca faptele să intre în legalitate, luînd măsuri energice, acelora care nu au în vedere binele obştesc al meseriaşilor, ci numai interesele lor particulare.

***

INFORMAŢII

❑ **Situaţia elevilor şcoalei Normale „V. Lupu"**, *la finele anului şcolar 1910—1911*.—Cl. I A: înscrişi 58, retraşi 2, promovaţi 44, corijenţi 5, repetenţi 4 (ca solvenţi) şi eliminaţi 2.

Cl. B: înscrişi 54, retraşi 1, promovaţi 36, corijenţi 1, repetenţi 3 (ca solvenţi), eliminaţi 1, neprezentanţi la şcoală 12.

Cl. II A: înscrişi 49, retraşi 1, promovaţi 44, corijenţi 2, repetenţi 2 (ca bursieri).

Cl. II B: înscrişi 49, promovaţi 40, corijenţi 5, repetenţi 2 (ca solvenţi) şi 2 (ca bursieri).

Cl. III: înscrişi 55, promovaţi 49, corijenţi 3, repetenţi 2 (ca solvenţi), retras 1.

Cl. IV: înscrişi 44, promovaţi 39, corijenţi 2, repetenţi 2, decedat 1.

Cl. V: înscrişi 46, promovaţi 45, corijenţi 1.

Cl. VI: înscrişi 32, absolvenţi 32; reuşiţi la examenul înscris de capacitate 19, amînaţi pentru altă sesiune 13.

Total înscrişi 387.
Retraşi 5.
Promovaţi 329, adecă 86 la sută.
Corijenţi 19.
Repetenţi 17.
Eliminaţi 3.
Mort 1.
Neprezentaţi 17.

❑ Societatea de gimnastică, sport şi muzică, a hotărît ca şi anul acesta să se reînstaleze cabinele de băi la Ungheni, şi să deie şi cîte-va serbări urmate de baluri. In acest scop, o comisiune compusă din d-nii: Viorescu, Th. Berescu, Bucovineanu şi I. Stihi, se ocupă cu instalarea cabinelor, cari sunt în lucru şi vor fi gata Joi. Se ocupă şi de organizarea primei serbări, care vă avea loc Duminecă, 2 Iulie.

❑ **Cum se va face promovarea elevilor de curs secundar anul acesta** — Consiliul permanent de pe lîngă ministerul instrucţiunei publice a decis să se întroducă următorul articol în regulamentul şcoalelor secundare în vigoare, în ceea ce priveşte promovarea.

După aceste noui dispoziţiuni, cari au fost aprobate de M. S. Regele, se vor face promovările elevilor de curs secundar chiar în cursul acestui an.

Iată aceste dispoziţiuni: „Acei elevi care ar avea nota 4 pe ultimul bimestru, avînd totuşi media anuală la acel obiect minimum 5 şi care ar avea mediile anuale la diferite obiecte de studiu minimum 5, iar media generală anuală la toate obiectele de studiu minimum 6.50; iar la purtare şi frecventare minimum 7, vor fi promovaţi".

De aceste uşurări nu vor putea beneficia, elevii cursului inferior de liceu şi de şcoli secundare de fete gradul I la studiul limbei romîne; elevii secţiunei reale la matematici şi limba romînă, greacă şi latină; acei ai secţiunei moderne străine; elevele secţiunei clasice moderne a şcoalei secundare de fete gr. II la limba romînă şi ştiinţele fiziconaturale; elevele secţiei moderne a şcoalei secundare de fete gr. II la limba romînă şi limbile moderne străine şi elevii seminariilor la limba romînă practică leturgică, practică omiletică, morala creştină şi pastorală.

Aceste noui dispoziţiuni regulamentare pentru promovarea elevilor de curs secundar, au fost aduse la cunoştinţa tuturor şcolilor secundare printr'o circulară.

*

Ţinem să facem cunoscut că modificările mai sus arătate, n'au nici o legătură cu modificările ce se discută acuma în consiliul permanent, modificări pe cari le-am anunţat şi vor intra în vigoare cu începerea viitorului an şcolar.

❑ **Un nou examen de capacitate pentru învăţători** — Avînd în vedere numărul mare de candidaţi căzuţi în seziunea din Mai—Iunie 1911 la examenul pentru obţinerea diplomei de capacitate pentru învăţători şi învăţătoare, şi nevoia care se simte de normalişti cu diplomă pentru ocuparea locurilor vacante în învăţămîntul rural, ministerul instrucţiei publice a decis următoarele:

Pentru candidaţii la diploma de învăţători şi învăţătoare şi cari la data indicată mai jos întrunesc condiţiunile legale, se va ţine un examen suplimentar de capacitate, cu începere de la 16 Septembrie 1911.

Acest examen se va trece la următoarele patru şcoale normale de învăţători: la cea din Cîmpulung, la cea din Bucureşti a societăţei pentru învăţătura poporului romîn, la şcoala normală „Principele Ferdinand" din Bîrlad şi la şcoala normală „V. Lupu" din Iaşi.

Candidaţii cari au absolvit una din şcoalele arătate în aliniatul precedent vor adresa cererile lor direcţiunii şcoalei respective direct, iar acei cari au absolvit altă şcoală normală de învăţători ori învăţătoare vor adresa cererile lor ministerului, prin direcţia şcoalei, pe care au absolvit-o, care este datoare, la rîndul ei, să le înainteze ministerului cu raport, la care va ataşa foaia matricolară a candidatului, cu datele necesare de stare civilă şi de situaţie şcolară; în raport se va arăta de cîte ori a căzut fiecare candidat, sesiunele în care a căzut, precum şi la care din cele patru şcoale normale fixate mai sus doresc a depune examenul.

Cererile trebuesc înaintate la 1 Septembrie 1911.

❑ **Mişcare în corpul poliţiei Iaşi.**— D-nii Gh. Botez şi Gh. Uţă, subcomisari cl. I-a la Iaşi, comisari ajutori, în locurile vacante.

D. Al. Panaitescu, comisar cl. III a la Vaslui, comisar cl. II-a.

D-nii D. Ţibichi şi Gh. Alexandrescu, subcomisari cl. II-a, subcomisari cl. I-a.

D. Albert Popovici, subcomisar clasa III-a, clasa I a.

❑ Mîne se deschide la şcoala de Bele-Arte, expoziţia de fine de an.

❑ Direcţia generală a serviciului sanitar a dispus ca serviciul sanitar local să fie instalat, cu începere de la 26 Octombrie, în casele Paşcanu, proprietatea comunei.

❑ *Debitul Badăreu et Dr. Manolescu, aduce la cunoştinţa Onor. clientelei că cu începere de la 15 Iunie a redus preţurile produselor la următoarele:*

Caş gras de munte	1.20
Delicioasa smîntînă dulce centrifugată	2.—
Excelentul unt pentru cafe	4.60
Brînză proaspătă de vaci	0.50

❑ Obiectul principal al manevrelor, cari vor avea loc în zilele de 24—28 Septembrie inclusiv, va fi oxperimentarea noilor secţii de mitralieze cu care vor fi înzestrate regimentele de infanterie şi de roşiori şi batalioanele de vînători.

❑ Domnul Coculescu a fost numit perceptor fiscal la comuna Holboca în locul vacant.

❑ Astă seară în grădina Bragadiru se va juca de trupa C. Tanase, frumoasa comedie: Romeo şi Julieta la Mizil şi Imprumută mi nevasta.

DIVERSE

— Un accident s'a întîmplat astăzi la casa cu No. 14 din strada Ipsilanţe. Lucrătorul Ştefan Florea, căzînd de pe schelea casei, s'a lovit grav la cap şi obraji.

— Un incendiu a distrus astă noapte casa locuitorului, Ioan Buzdugan din comuna Belceşti.

— D-nii C. Paradaiser şi C. Lungu au fost reangajaţi mecanici la Teatrul Naţional, cu începere de la 1 Octombrie.

Ultime INFORMAŢII

❑ *Buletinul Ministerului pe Instrucţie anunţă că d. Petru Mihăileanu a fost numit, pe ziua de 1 Septembrie, agregat definitiv la catedra de limba şi literatura latina de la facultatea de litere din Iaşi, catedră ramasă vacantă de la moartea lui Aron Densuşeanu, şi suplinită pe atunci de d. profesor Xenofon Gheorghiu.*

Cu această numire, făcută în contra avizului senatului universitar şi a consiliului facultăţii de litere, din Iaşi, Universitatea noastră a devenit mai bogată încă, cu un scandal.

Intr'adevăr, senatul şi cousiliul facultăţii respinseseră recomandarea d-lui Mihăileanu, fiind-că acesta prezintase numai 2 lucrări: una era teza sa de doctorat, care conform legei nu putea fi prezintată ca lucare originală; a doua era relativă la terapeutica medicală, *şi fie-care a întrebat ce are a face medicina cu „limba şi literatura" latină.*

Numirea d-lui Mihăileanu constitue o nouă pagină scandaloasă la volumul deja prea gros al asanării moravurilor.

❑ *Direcţia generală a serviciului sanitar superior, a însărcinat pe d. profesor dr. Riegler din Iaşi, membru în consiliul sanitar superior, să inspecteze laboratoriile chimice ale statului din Iaşi şi alte oraşe.*

Ne place a crede, că d. profesor dr. Riegler va profita de ocazie şi va cerceta amănunţit gravul denunţ, ce s'a făcut contra d-lui dr. Corneliu Şumuleanu, directorul Institutului de chimie a statului, din Iaşi.

❑ Primul preşedinte al curţii care prezidează alegerile judeţene la Botoşani, a fost chemat telegrafic, de ministru, care, probabil, îi va da delegaţie să-l reprezinte în procesul judecătorului G. Ioan, ce se va judeca la 25 ale curentei, de către consiliul superior al magistraturei.

Biuroul electoral la Botoşani va fi prezidat de d. consilier N. Leonescu, în ziua de 23 curent, cînd se va efectua alegerea colegiului al III şi în ziua de 26 cînd se va efectua balotagiul pentru un loc la colegiul I.

❑ Consiliul de higienă al oraşului se va întruni mîne, la orele 5 p. m.

La ordinea zilei—se află chestiunile următoare:

Asfaltarea Fundacurilor.

Planurile pentru clădirea unei Maternităţi la spitalul israelit.

Inflinţarea de noi farmacii.

❑ Mezinul şerului.

Ultimul erou intelectual din Iaşi, a cărui casare a mers foarte greu, d. V. T. Ianculescu, a fost numit agent auxiliar cl. II la Burdujeni.

Şerul se află acum în fericirea părintelui de familie, care a rămas fără pietre în casă.

❑ La examenul de docenţă în oftalmologie are loc astă-zi, ora şase jumătate seara, în amfiteatrul facultăţii de medicină, prima probă orală.

Urmează încă a doua probă practică şi două probe clinice.

❑ Un ziar guvernamental anunţă, că marele colegiu parlamentar va fi convocat în primele zile ale lui Septembre, spre a complecta vacanţele ce s'ar ivi, prin o eventuală sentinţă sinodală.

❑ Comitetul teatral a fost convocat pentru 25 a lunei, pentru a rezolvi mai multe chestiuni, privitoare la formarea repertorului.

❑ **Rezultatul examenelor particulare dela „Liceul Particular" din Iaşi.** — Clasa I-a. *Promovaţi:* Arion A. Ion, Abramovici Jac, Barat Iulian, Boghen Samoil, Boghen Saul, Costişanu Eugen, Copolovici Moise, Crafciuc Corneliu, Grimberg Jan, Glantzstein Leon, Goldstein Mozes, Havraneck Gh, Herşcovici Leon, Iuster Fan., Konfeld Victor, Leibovici Adolf, Leib Froim Leib, Melichson B., Miclescu Pavel, Naftulovici H., Ploschi Ştefan, Rabinovici I, Rosen O., Segal I., Stoian Const.

Corigenţi: Eidingher, Istorie, Feltz Victor, Geografie, Hen Carol, Istorie, Franceză, Stihi Stefan, Istorie, Schönblum, Geografie.

Clasa II-a: *Promovaţi*: Aschenassi L., Costinescu Emil, Cunea C., Dulce I., Edelstein J., Edelstein M., Haiman M., Hociungescu Mihai, Lazăr C., Mihailescu A., Moscovici M., Racoviţă N. Const., Rozenzweig G, Sand L., Ştern D., Vechsler M., Zimer H., Smilovici B.

Corigenţi: Păun I. S., Istoria şi Geografia.

Cl. III. *Promovaţi*: Manoliu Const., Margulies Elias.

Cl. IV. *Promovaţi*: Gavrilescu Alex.

Cl. VI-a Modernă. Promovaţi: Stoianovici Gh

❑ Mai mulţi maiştri de desemn din localitate, se vor duce la Galaţi, în vederea congresului maiştrilor de desemn, ce va avea loc acolo, în zilele de 26, 27 şi 28 Iunie.

❑ Medicul legist primar a fost însărcinat să facă autopsia necunoscutului, care a fost pescuit în apele Prutului.

Cadavrul în bună parte era mîncat de peşti. Asupra înecatului s'a găsit un carnet în care era scris: „alungat de părinţi, am fugit în lume".

❑ Posnovici se ceartă cu avocaţii. Acum, în cale, s'a certat cu jurisconsultul Brief, vestitul avocat al comunei, care ameninţă — vorbă să fie! — cu demisia.

❑ Camera de comerţ a intervenit în favoarea comercianţilor de prepararea peilor şi maţelor, să li se permită a lucra Duminicile, pînă la ora 12 din zi.

❑ **Constituirea consiliului judeţean din Fălciu.** — Duminică 19 Iunie, noul consiliu al judeţului Fălciu a fost convocat, spre a proceda la constituirea lui.

Telemaniştii, aveau intenţia să aleagă preşedinte pe V. Constantinescu—devotat junimist,—fapt care nemulţumea cercul centacuziniştilor, care au hotărît să se ferească, pe cît vor putea, de a primi vre-o demnitate. De aceea d-nii N. Burghelea şi V. N. Vasilache şi-au retras candidaturile şi au refuzat chiar să iee parte la şedinţă.

Procedîndu-se apoi la alegere, consiliul s'a alcătuit astfel:

D nii: Vasile Constantinescu, preşedinte; Vasile Arhir şi Panaite Vicol, vice-preşedinţi; C. P. Pivniceriu, Gh. Argintoianu şi Sterea Atanasiu, delegaţi judeţieni; N. Radu, Gh. Frentzi şi C. Pivniceriu, supleanţi şi căpitan Casian, în comisia de recrutare.

❑ **Şcolare.**—Direcţiunile şcolilor secundare din Iaşi, au fost învitate de ministrul instrucţiei să facă statistici de situaţia elevilor pe anul şcolar 1909—1910.

— Statele profesorilor secundari se vor face la un loc pe lunile Iulie şi August, întru cît s'a luat hotărîrea de a li se plăti salariile pe ambele luni.

— La şcolile secundare din Iaşi sunt vacante 10 ore de geografie.

❑ Fata Anastasia Zamfirescu, de 18 ani, domiciliată strada Ioan Creangă No. 41, a băut astă-zi dimineaţă o cantitate de spirt denaturat, în scop de a se sinucide.

Transportată la spitalul Paşcanu i s'au făcut spălături stomachale, în urma cărora numita se află în afară de orice pericol.

Ca motiv al încercării de sinucidere se dau neînţelegerile ce fata a avut cu tatăl ei.

❑ Domnului G. Pompilian, şef de secţie la administraţia financiară, i s'a aprobat un concediu de 1 lună de zile cu începe de la Iulie în care timp va fi înlocuit de d. Pavelescu şef de secţie.

◔ Administraţia financiară a intervenit la Ministerul de finanţe spre a se schimba orele de cancelarie de la 8 dimineaţă la 1 p. m. în loc de 9—11 şi 5—8 cum era pînă acum.

❑ Serviciul de intendenţă a corpului IV de armată a intervenit la prefectura de judeţ, spre a-i da un tablou de obştiile şi cooperativele săteşti de unde îşi poate procura direct furajul necesar spre a fi ferit de intermediari care măresc preţul în profitul lor.

❑ Privitor la incidentul Cosmovici' Georgescu reproducem, ca document-adresa de răspuns al primarului către decanul baroului.

La adresa d-voastră am onoare a vă răspunde, că d. avocat Ştefan Georgescu n'a fost dat afară din cancelaria primăriei, de către d. dr. Cosmovici, şi că d. prim ajutor de primar nu i a adresat nici un cuvînt; că întîlnind în momentul cînd părăsia primăria, pe clienta d-lui Georgescu, i-a zis că în zădar revine cu un avocat, după ce se luase hotărîrea.

De altmintrelea, vă rog să credeţi, d-le decan, că dacă un avocat ar fi fost dat afară în faţa mea, i-aşi fi dat imediat ori-ce satisfacţie.

❑ **Federaţia avocaţilor.**— Următoarea circulară a fost trimisă de decanatul baroului din Iaşi, tuturor decanatelor din ţară:

Domnule Decan,

Preocupat de interesele generale ale corpului şi călăuzit de dorinţa de a lucra pentru înălţarea prestigiului şi autorităţei lui, — baroul din Iaşi a luat iniţiativa de a pune bazele unei Federaţiuni a tuturor avocaţilor din ţară şi de a organiza în fie-care an congresul general al corpului întreg.

Pentru a putea însă, ajunge la realizarea acestei idei, baroul ieşan vă roagă să consultaţi pe colegii dv., din localitate şi să le cereţi aderarea şi concursul lor.

Vă trimitem alăturat copie după lucrările pregătitoare ale mişcărei ce am întreprins, pentru ca din ele să puteţi lua cunoştinţă de intenţiile noastre.

Comitetul ales provizor în întrunirea de la 5 Iunie, în numele căruia vă adresez această invitare, lucrează în acest moment la organizarea primului congres, care trebuie să aibă loc la Iaşi în cursul lunei Octombrie. Decisiunile şi lucrările sale vă vor fi comunicate ulterior.

❑ Un număr de pensionari şi foşti funcţionari din acest oraş, au înfiinţat un cerc în Iaşi, disp. IV-a, care are de scop susţinerea intereselor lor personale, pentru viitorime.

❑ **Judiciare.**—In luna Iulie, curtea de vacanţă va judeca: în ziua de 14, afaceri civile şi în ziua de 15, afaceri penale.

— Grefierii tribunalului de vacanţă de la 1—21 Iulie, d. Aurel Hulubei, de la 21—10 August, d, Gavrilescu, şi de la August la sfîrşitul vacanţei d. Zamfirescu.

— Comerciantul Elias Grünberg, din Bacău, cerînd tribunalului de acolo să-i acorde un moratoriu, făcuseră intervenţie creditorii numitului cerînd respingerea, şi declararea lui Grünberg în stare de faliment fraudulos.

Tribunalul admise ambele cereri ale creditorilor şi dispuse arestarea lui Grünberg, sentinţa contra căreia comerciantul a făcut apel şi care se judecă astăzi la s. a II a.

— Importantul proces pentru revendicarea domeniului Hudeştii mari, se va judeca la 10 Septembre, la s. I-a a Curţii.

— In judecata Curţii cu juri din Iaşi a fost trimis Petru Nedelcoff Gerdinolof, de fel din Bulgaria, care a ucis pe C. Dăscălescu, din satul Alexandru cel Bun, comuna Vlădeni.

❑ Noul şi bogatul program al cinematografului Pathé-Frères, din noua grădină Trajan de astă seară Mercuri 22 Iunie, cuprinde între altele:

Oarba şi Prietena, sau „mai bine era întunericul", grandioasă inscenare romantică, o splendidă naraţiune însufleţită.—Timpilă a perdut un ac, scene comice,—Nick Winter contra lui Nick Winter, scene detective—Seducătorul, scene din viaţa nord americanilor—Efectele gheţei la Odessa, cercetări cinemato ştiinţifice—Jobard nu poate rîde, sau cel mai serios om din lume, o excelentă comedie de o incomparabilă reuşită—Aventurile d-lui Smith, comedie de moravuri engleze—Trebue îndrăzneală, comedie de moravuri pariziane—Cel mai nou număr din Pathé-Journal, cu sporturile, modele, ştirile şi telegramele însufleţite etc. etc.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

Ultima oră

Bucureşti 22 Iunie

ALEGEREA DIN BOTOŞANI

— Triumful opoziţiei —

Botoşani. — Eri s'a efectuat alegerea pentru colegiul al 2-lea judeţean.

Lista opoziţiei a reuşit, cu aproape unanimitatea voturilor.

In oraş şi în judeţ, domneşte un mare entuziasm.

Olimpia Vasilescu

Bucureşti.—Surorile de caritate Olimpia Vasilescu şi Hermine Fromm, au fost indepărtate de la Institutul de caritate, din care făceau parte.

Explozia din Sulina

Sulina.—O explozie groaznică, a avut loc pe un vapor, aparţinînd milionarului Caranna.

Sunt numeroşi morţi şi răniţi.

Autorităţile au început cercetările, pentru a stabili cauza şi responzabilităţile.

Directorul Poştelor la Viena

Viena.—D. colonel Verzea, directorul Poştelor, a sosit azi la Viena, avînd misiunea, de a tranşa diferite chestiuni, privitor la relaţiunile poştale între Austria şi România.

D. colonel Verzea s'a bucurat de o primire cordială, din partea autorităţilor austriace.

Principele Muntenegrean atacat de ziare

Constantinopol.—Ziarul „Sia" atacă cu violenţă pe principele moştenitor al Muntenegrului din cauza delaraţiunilor făcute cu privire la situaţiia de la graniţa Turco-Muntenegreană.

Holera

Bucureşti.—D. Marghiloman, a trimis prefecţilor o circulară, cerîndu-le să ieie măsuri energice pentru prevenirea holerei şi ciumei, stiut fiind că Italia, Africa şi Constantinopolul sunt infectate de holeră.

Un răspuns.. interesant

Craiova.—D. Constantinescu Jiu, directorul ziarului „Lupta", trimiţînd prin poştă spre încasare abonamentul la clubul conservator, a primit de la poştă nota următoare:

—*„Se înapoiază, partidul conservator, de la venirea la putere, neavînd club".*

Acord între guvern şi opoziţie

Budapesta. — In camera deputaţilor după un acord încheiat între guvernamentali şi opoziţie, discuţia asupra legei finanţelor a luat sfîrşit.

O condemnare senzaţională

Berlin.—Pictorul Carol Segantini, fiul celebrului Giovani Segantini, a fost osîndit la nouă luni închisoare, pentru excrocherii, şi anume pentru că imitase unele tablouri ale tatălui său şi le vînduse drept operile celebrului Giovani.

Sentinţa în procesul pentru excesele comise de studenţi la Universitatea din Lemberg

Lemberg.—După desbateri cari au durat trei luni. tribunalul a pronunţat sentinţa în procesul intentat contra studenţilor ruteni, pentru excesele comise la Universitatea din Lemberg in 1910. Cinci dintre acuzaţi au fost osîndiţi la 3 luni de închisoare; 71 de studenţi la 1 lună şi 23 la 15 zile închisoare.

Victimele trăsnetului

Curtea de Argeş.—In munţii Argeşului deslănţuindu-se o furtuna îngrozitoare, trăsnetul a căzut asupra unei stîne, omorînd 3 ciobani şi rănind grav pe alţi doi.

Greva din Galaţi

Galaţi.—Lucrătorii de la schele şi docuri au declarat grevă.

Autorităţile au luat măsuri pentru a evita eventuale încaerări.

Bustul lui Cuza-Vodă la Ploeşti

Ploeşti.—S'a luat iniţiativa, de a se ridica un bust lui Cuza-Vodă, care va fi aşezat în piaţa Cuza-Vodă, ca amintire din timpul cînd marele domnitor a locuit aci.

Un mare proprietar a subscris 500 lei.

Se crede că listele de subscripţie lansate, vor acoperi curînd suma necesară.

Două cazuri de holeră. Unul mortal

Triest.—Călătoarea de cl. 3-a de pe vaporul „Oceania" Maria Soldan, bolnavă de holeră a murit eri, un alt călător de pe „Oceania" a fost izolat, ca purtător de holeră.

Consiliul de miniştri

Bucureşti.—Mîine se va ţine un consiliul de miniştri, sub preşedenţia d-lui Carp.

Conflictul bisericesc

— Hotărîrea Sinodului —

Bucureşti.—Sinodul a ţinut azi ultima şedinţă.

I. P. S. S. Mitropolitul Primat şi a terminat apărarea.

Apoi d. Ministru Arion, luînd cuvîntul, a cerut Sinodului, să se grăbească a da o soluţie şi a pune ast-fel capăt unei nişteI în biserică.

*

Sinodul s'a retras spre deliberare. Apoi I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, care prezida, a anunţat pe cei doi prelaţi, că hotărîrea Sinodului este, ca ambii să demisioneze.

Ei au a se supune acestei hotăriri pînă Vineri, la orele 10 dimineaţă.

Episcopul de Roman, a declarat că pînă Vineri se va pronunţa.

Mitropolitul Primat n'a dat nici un răspuns.

Şedinţa s'a rădicat la orele 2 p. m.

❑ ***Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.***

De vănzare un număr de 40—50 cotiugi în bună stare şi cu preţuri foarte avantajoase. A se adresa la UNION-BAUGESELLSCAFT, Iaşi.

EPITROPIA GENERALA

a

Casei spitalelor şi ospiciilor

Sft. Spiridon din Iaşi

Face cunoscut că în ziua de 27 Iunie 1911 era 10—12 se va ţine în camera acestei Epitropii, licitaţie publică prin oferte sigilate pentru furnizarea materialelor de pînzeturi şi altele notate mai jos, necesare spitalelor acestei case şi anume:

4000 metri pînză de bumbac fire resucite de 85 ctm lată.

2500 americă cu dungi de 80 ctm. lată.

1000 metri flane barchet alb de 80 ctm lată.

1200 metri hasa de 90 ctm lată.

400 metri materie grade livre de 80 ctm lată.

500 metri flane barchet colorat de 80 ctm lată.

1000 metri olandă de 80 ctm lată

400 metri materie ţesută alb cu negru de 115 ctm.

300 metri postav melange de 138 ctm lat.

110 metri postav albastru de 138 ctm lat.

100 bucăţi cergi lînă sere de 1.40 ctm

2.20 ctm cu iniţialele E. S. S, cusute cu alb, sergi speciale.

1000 bucăţi şervete de olandă de 60 | 84 ctm.

Concurenţii sunt învitaţi a se presenta în acea zi însoţiţi de o garanţie provizorie în sumă de 1,000 lei în numerar sau efecte publice, cunoscînd că garanţia definitivă va fi de 10 la asupra sumei rezultată la licitaţie.

Licitaţia se va ţine conform Art 72—83 din legea comptabilităţei generale a statului.

Licitaţia se va face în parte sau în total, după aprecierea Epitropiei.

Condiţiunile şi ori-ce informaţiuni se pot vedea şi lua în ori-ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei.

No. 4689 1911, Iunie 20

Doamnele şi Domnişoarele care doresc să fie în curent cu Moda Sezonului de vară şi în acelaş timp să cumpere şi cele mai frumoase Mărfuri, sunt rugate să poftească la Magazinul

„LA VULTUR"

vor cumpara aci de toate, bune şi cu preţuri cît se poate mai eftine.

Mare asortiment de Mătăsuri Fularuri, Laize şi Voalajuri. Ultimele noutăţi în Bluze, Matiuele şi Jupoane.

Mănuşi şi Gente moderne cu Şnururi,

Garnituri pentru Rochii şi Furnituri complecte pentru croitorie.

Amănunt.

Fiindcă se apropie timpul plecărei la băi, magazinul „La Vultur" a început de pe acum să vîndă cu preţuri foarte reduse toate noutăţile frumoase precum şi toate mărfurile sezonului de vară.

Băile OGLINZI

20% **reducere vor beneficia vizitatorii Băilor de la 1 pînă la 15 Iunie şi de la 10 August pînă la 15 Septembrie.**

Hotelier şi Restaurator
M. PETERSIL

300—500 **Lei lunar** pot cîştiga într'un mod uşor şi comod, acei Agenţi silitori care vor să se ocupe cu vînzarea losurilor şi hîrtiilor de valoare, notate oficial la Bursa din Wiena şi Buda-Pesta.

Doritorii vor bine voi a se adresa în limba romînă sau franceză la

S. Horvath, Budapest,
Báthory-utcza 5.

Liceul „Particular"

Strada Mitropoliei 10,—Iaşi

Se aduce la cunoştinţă că în timpul vacanţei, 1 Iulie—1 Septembrie a.c., la Liceul particular din localitate se vor ţinea cursuri de pregătire pentru examenele generale din Septembrie, pentru corigenţă, şcoli speciale, examene de bursă şi de admitere în şcolile secundare.

Pentru informaţii a se adresa la Cancelaria liceului, în fiecare zi între orele 3—5 p. m. **Direcţiunea**

LA UNGHENI

Se închiriază **UN LOCAL DE RESTAURANT** pentru sezonul curent.

A se adresa la d. Simeon D. Ciulei comerciant Ungheni.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală română din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA)
De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui
L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES 1 m. de înalt. LE MÈTRE Of 30 c.

Maym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
BORDES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5 f.

Cereți numai:
Parfumul și Eau de Cologne Superioare
A. RALLET & Co. — MOSCOVA
Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
5 Medalii, Diplome și alte recompense
Eau de Cologne
A. RALLET & Co.
Se distinge: **prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esențele**
De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.
Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai răspîndit ziar din Moldova
Primește anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III și IV-a
Se primesc și inserții la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 27

Magazinul comertului in rate
— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —
Pune la dispoziția onor. public un mare
Depozit de Mașini de cusut
pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor
Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.
BICICLETE
Puch și Dürkopp
Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.
Mobile, Pendule, Căruciore și ori-ce accesorii

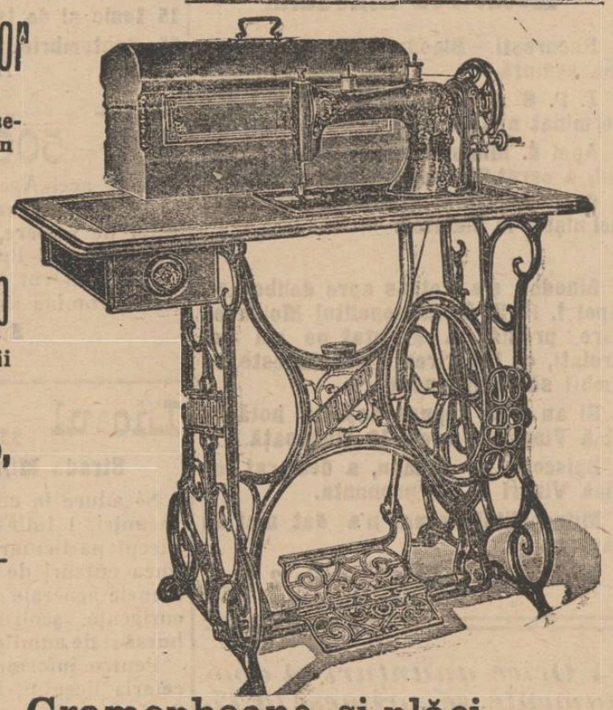

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice
Ioan Werner
FURNISORUL CURȚII REGALE
IAȘI

Cold Cream inalterabil. Intreține și redă *fragezimea pielei, curăță fața de ori-ce bubulițe, și împiedică zbîrciturile pielei.*
Borcanul 1.50 b.

Loțiunea Petrol. Remediu contra căderei părului și a întărirei rădăcinei lui, ține curată pielea capului și deschide porii pentru respirația părului. *Costul sticlei 3 lei.*

Loțiunea pelicoasă antiseptică Remediu contra mătreței capului, redă părului luciul său natural, întărind rădăcina și omoară microbii ce distrug bulbii părului.
Costul sticlei 3 lei.

5 ani de succes 5
Grădina Trajan
In fiecare seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt **Absolut noue**
Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.
Începutul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Fondată în anul 1858
Sucursala stabilită în România de la anul 1869.
Fonduri de garanție peste 200 milioane
Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.
LEI 7,142.000
Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.
Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.
Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78
Soc. Ancora încheie asigurări;
a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.
b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.
c) Caz de deces, cum și
Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.
Condițiuni de asigurare extrem de liberale.
Direcțiunea pentru Romînia, București.
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

Dacă voiți stomah sănătos cu digestiune ușoară;
Dacă voiți a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINȚAȚI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,
Apele Mineralizate Sinteza
cu bază de **Bicarbonat de Sodă și Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, Iași
Aprobate de Direcția Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou și la toate restaurantele și debitele de băuturi din oraș.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observați bine pe plomba de inchidere și pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

1430 **NEVRALGIELE**
Hapurile Doctorului Moussette
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ți: 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa la mai mult de cât 4 pe ți.
A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

Dacă suntați suferinzi, dacă voiți a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din
Noua Fabrică de Ape Mineralizate
SALVAREA
Iassy, str. Palat No. 9
Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcorito ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.
Se recomandă în special de Onor. Medici.
De vînzare în toate magazinele mari de consum.
La cerere trimetem la domiciliu.
Director *Er. Sebastian* chimist.

Fabrica de OGLINZI
ISRAEL BERGHER - IASI
Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910
Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, picturate, legate în metale pentru clădiri și mobile.
Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.
Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.
Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabile

Tipografia H. Goldner, Iași Str. Mirzescu No. 17— Instalațiune cu motoare electrice executata de Ioban Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1335 Vineri 24 Iunie 1911

LEGEA INSTRUCȚIEI

ȘI

— INVĂȚĂMINTUL SUPERIOR —

In introducerea ce am făcut într'un precedent articol, la studiul rezultatelor nouei legi a instrucțiunei, spuneam că dispoziția legei, care cere ca numirea profesorilor universitari să se facă după recomandarea consiliilor profesorale bazată pe lucrările originale, n'a dat roadele așteptate. Prin această prevedere a legei, lucrările originale n'au inundat piața noastră științifică; în schimb am excelat în găsirea mijloacelor originale de a cultiva cel de-al doilea factor, care intervine la numirea profesorilor, votul consiliului profesoral.

Ne vom ocupa acum de importanța ce s'a dat prin noua lege acestui vot, de preponderența ce a luat sistemul electoral la ori-ce pas în învățămîntul universitar și de foloasele, ce acest sistem a putut să aducă pentru înălțarea corpului nostru didactic universitar.

In adevăr, după noua lege a instrucției, votul intervine la ori-ce numire în învățămîntul superior: la primirea unui docent, la înalțarea lui la agregație, la numirea unui agregat definitiv, la înalțarea unui agregat provizoriu ca agregat definitiv și în sfîrșit la ultima treaptă, acea de profesor definitiv. Dacă în toate aceste împrejurări votul hotărește, nu este de mirare, că toate silințele candidaților se îndreaptă mai cu seamă în direcția voturilor, mai ales dacă știm că și lucrările originale se decretează tot prin aceste voturi și dacă ne gîndim, că nu la ori-ce moment un candidat poate determina voturile să meargă în direcția lui.

In asemenea condiții au intrat în joc persoanele; timp de ani de zile, cît sunt sub puterea acestei votări, candidații nu au de cît preocuparea de a cultiva simpatia persoanelor. De la docent pînă la profesor definitiv, catedra și lucrările nu au importanță de cît prin consfințirea ce le dă cei ce votează.

Această ierarhie didactică, care depinde numai de voturile profesorilor, a dat naștere unei curioase stări de spirit, atît în cei ce votează, cît și în cei ce au nevoe a fi votați. Pentru unii din atotputernicii cari votează, se naște credința că nenorocitul, care va trebui să se prezinte la o înaintare, are toată viața nevoe de voturi și această situație condamnă în spiritul lor la o dependență necondiționată pe cei neajunși. Nu pot să ilustrez mai bine acest adevăr, de cît prin cuvintele de felicitare ce mi-a adresat în ultimul timp unul din spiritele mai emancipate ale acestui ales colegiu, pentru curajul ce am de a spune în diferite ocazii lucrurile pe față, cea ce este neobicinuit din partea unui om neajuns. Bine înțeles socotea că ajungerea nu însemnează de cît ziua, cînd și fi și eu în areopagul acelor cari nu mai au nevoe a fi umiliți.

Nu este de mirare, deci, că acest sistem determină o presiune asupra celor neajunși și aceasta a creat în corpul didactic universitar o aristocrație a cărei ființă nu se poate concepe într'un corp în care puterile modeste, democrația științei, pot să fie une ori cel puțin tot atît de folositoare instituției, cît sunt puterile discreționare, dispensatoare de avansări și numiri. Suntem datori, prin urmare, să constatăm că noua lege a instrucției, dînd suprema autoritate voturilor profesorale, a condamnat la o servitute permanentă pe cei neajunși, a dat naștere credinței că acești trebue să fie umiliți și a creat o scoborîre a personalității, care nu este de natură a contribui să se formeze acele caractere rigide și independente, pe care suntem în drept să le așteptăm de la corpul didactic universitar.

Nu vrem să facem nici o apropiere cu cea ce se întîmplă în alte colegii electorale restrînse, dar suntem iarăși datori să constatăm că din momentul ce un profesor universitar se numește după apreciarea a 6 voturi—cum au fost destule cazuri, — adesea ori voturi străine de specialitatea catedrei, se stabilește o tiranie a celor puțini, pe care toată lumea a condamnat'o chiar în colegii, cari sunt chemate să hotărască numai numirea vre-unui deputat destinat toată viața să voteze bilă albă la urnă albă.

In afară de aceasta, alegătorii acestui înalt sacerdoțiu sunt și ei oameni, supuși prin urmare nevoilor și dispuși să asculte de ele, în cît din momentul ce votul lor poate să dea un avantaj așa de mare celui care are nevoe, se poate asculta de maxima noastră strămoșească *do ut des*, îți dau ca să'mi dai, în cît în acest fel se consacră transacțiuni de avantaje reciproce, cari nu înfloresc de cît sub regimul legei celei nouă. Se poate întîmpla ca acest sistem să nu fie general, dar în unele facultăți cel puțin, prosperează în bune condiții.

Acest aranjament electoral, este consfințit în ultimă instanță de ministru, care iarăși are după noua lege puteri universale. Ministrul poate uumi pe un candidat recomandat, sau poate să nu'l numească; une-ori n'a vrut să numească pe un candidat votat de amîndouă Universitățile, alte-ori a numit pe unul care n'a fost votat de nici una. Aceasta din pricină că neexistînd sancțiunea unor merite, de cît întru cît sunt decretate prin vot, ministrul nu înțelege că votul ce'i dă legea să însemneze mai puțin de cît voturile altor nespecialiști, cari totuși une-ori decid prin voturile lor, ca membri ai Senatului universitar.

Aceste voturi nespecialiste—inclusiv al Ministrului—sunt aranjate după nevoe: une ori Ministrul nu numește un candidat recomandat, fiind că a fost votat de nespecialiști, alte ori numește unul în aceleași condiții, iar alte ori în fine, numește tocmai pe unul care n'a fost recomandat, de oare ce scade din voturile altuia glasurile nespecialiștilor, în cît atunci candidatul agreat vine la rînd cu voturi mai multe.

Prin urmare în realitate Ministrul este acel care numește pe cine vrea dintre candidați, cea ce ne face să credem că tot mai cinstită era legea propusă de d. Disescu, care dădea drept ministrului pentru o singură dată a numi la catedrele de doctorat în drept pe profesorii cu merite recunoscute. Cel puțin suprima în acest mod ficțiunea care se chiamă votul consiliului profesoral.

Toate aceste considerațiuni ne dau dreptul să conchidem, că sistemul electoral stabilit de noua lege a instrucției, a dat naștere la interpretări discreționare din partea tuturor factorilor cari intervin la numire, ceea ce nu poate să fie în folosul instrucției noaste superioare.

Vom discuta într'un viitor articol paralel cu aceste neajunsuri, încriminările ce s'au adus vechiului sistem de numire prin concurs.

Doctor Ștefănescu-Galați

Sfînta transacție

Legea obligă pe judecătorul de pace ca, în procese anumite, să propună părților să se împace—înainte de a intra în judecata speței.

Iar sfîntul Sinod, după ce, în peste două zeci de ședinți, a judecat pe cei doi prelați, a admis și respins incidente, a ascultat martori propuși înainte d'a începe judecata și martori suplimentari, a ascultat apărările învinuiților—epuizînd astfel, tot ce cere legea—sfîntul Sinod a terminat prin a hotărî ceea ce judecătorul de pace face la început.

Da, sfîntul Sinod a reușit să dee o prefață de sentință, care dacă nu va fi primită și executată de prelați, apoi prologul sentinței va fi urmat de epilog.

Judecata sfîntului Sinod, dacă nu este un calambur nereușit, este, de sigur, și o inovație de judecată — asta e drept. Căci sau trebue să rîzi de sentința de ieri, sau trebue să desperezi de atîta îndrăzneală.

Cu ce drept propus a Sinodul o tranzacție celor doi prelați: să demisioneze sau vor fi condemnați.

E un amestec de transacție și de amenințare. Dacă prelații nu vor demisiona, apoi, de sigur, vor fi condemnați la caterisire.

Putea Sinodul să condamne pe cei doi prelați să și dee demisiile? De sigur că nu. Demisia nu este o pedeapsă la care cine-va poate fi condemnat. Demisia se poate lua cui-va, se poate cere cui-va, se poate impune, dar nu poate fi dată drept o condemnare.

Este ridicul. Și unde va duce acest ridicol, dacă spre pildă ambii prelați vor refuza să demisioneze, sau dacă unul din ei va primi soluția sinodală și celalalt nu?

Cerînd demisiile, Sinodul a spus implicit un lucru: că ambii prelați merită să rămîie în slujba bisericei, că demisionînd vor rămînea cu titluri de arhierei și cu salariile de acum. Dacă însă nu vor demisiona, ambii vor fi caterisiți—aceasta este evident—și vor deveni nedemni de a sluji biserica!

Iar dacă unul va demisiona și celalalt nu, demn va rămînea primul, nedemn celălalt, de și prima sentință fusese egală pentru amîndoi!

Nu știm cum se va termina afacerea—dar știm că oamenii își rîd în coate de asemenea judecată de sfînta transacție pe care un tribunal îl propune și impune părților în proces—soluție piramidală, fără de pereche în chiar celebrele judecăți de batjocure ale zefiemiștilor francezi.

Dar afacerea va trebui să se termine. O așteptăm cu aceeași febrilă nerăbdare, cu care amatorii de romane senzaționale—așteaptă deslegarea finală ale acelor romane.

Impasul guvernului

De o lună de zile ține scandalul cu procesul de la Sinod, ca să se ajungă la ce? la a ruga pe Inalții părinți să binevoiască a-și da demisiile!

Acest lucru s'a cerut și la început, și nu s'a putut realiza. Inalții părinți au cerut judecata. Sinodul a intrat în pertractarea procesului, s'au chemat martori, s'au luat depoziții, s'au desvoltat acuzarea și apărarea. Țara a cetit cu vie emoție mersul procesului; și dovada s'a făcut,

că Primatele s'a grăbit să dea aprobare la o lege anticanonică și anticonstituțională,

că Primatele a binevoit a da ca ale sale cărți de morală, *traduse*,

că Primatele și-a călcat jurămîntul monahal și a trăit lumește cu una, cu două, cu... nouă;

Că, în fine, actul răzvrătirei Episcopului de Roman a fost încoronat cu succes, căci s'a capatat reforma legii consistorului, a descoperit pe Primate și l'a făcut imposibil să mai stea în fruntea bisericei.

Și acum urmează sentința.

Membrii Sinodului au greșit că au amînat darea sentinței; greșesc cînd cer ajutorul partidelor în rezolvarea crizei.

Dacă era vorba de demisii numai, nu trebuia intrat în proces; s'a intrat, să se dea o hotărîre, complectă, dreaptă, demnă.

Episcopii nu vor demisiona; căci nu pot demisiona; demnitatea lucrului judecat o cere; o cere țara întreagă.

Țara cere o sentință definitivă, însă cumpănită

Țara e convinsă că Primatele nu mai poate sta în capul bisericei romîne, *sub nici un motiv.*

Țara crede că Episcopul de Roman nu va mai putea sta în sinul Sinodului, ca unul ce a tăiat buba. Frăția în Hristos s'a dus.

Cum se va proceda? Primatele va fi demis; Episcopul se va demite singur. In clipa cînd Primatele va fi demis, va urma demiterea benevolă a Episcopului de Roman: el așa a declarat, așa va face.

Mai trebuesc partide aici? mai trebuește coînțelegere? O copilărie.

Sinodul nu poate condemna pe Episcopul de Roman, căci atunci el va face apel la alte Sinoade, după cum tot el a afirmat.

Episcopul de Roman va înțelege de la sine că o dată ce a izbutit să curăță biserica de neghină, el, care a silit Sinodul la acest pas, nu va mai putea, sau mai drept nu va voi să mai stea în Sinod, reluîndu-și liniștea sufletească în schitul anume pregătit pentru aceasta. Dar el se va retrage cu toată aureola îndreptătorului și curățitorului bisericei lui Hristos.

Și atunci unul eșind din biserică nu va mai putea reveni; pe cînd Episcopul de Roman, va avea tot dreptul de a reveni cînd degetul lui D-zeu va soroci aceasta.

Iar dacă membrii Sinodului se știu slabi și cu conștiința tulbure, că nu pot da un verdict; și dacă amenințările Primatelui la adresa Episcopului Dunărei de jos sînt numai preludiul deschiderei unor alte răni mai adînci, și dacă se tem că ori cum ar da ei hotărîrea, se vor prăbuși și alți membri, atunci este altceva. Țara nu voește să țină samă de aceasta. Nu se va putea repeta cazul Magdalenii, ca să rămînă fără judecători și să se facă o nouă convertire la... altă credință.

O hotărîre la fel dată contra celor doi Ierarhi ar fi o nesocotință a sfîntului adevăr.

Iar dacă guvernul se lasă tărît la alte soluții nedemne de situație, el care s'a făcut vinovat cu mersul judecății procesului, va fi și mai vinovat cu soluția ce o va da, fiind greșită.

Așteptăm verdictul.

***

Cînd bandele și francii nu operează

Opoziția unită a putut înregistra un adevărat triumf la Botoșani. Un județ pe care prințul Calimachi reușise, cu patru luni în urmă, să-l cucerească prin teroare, un județ în care bandiții, adunați de pretutindeni ca lăturile într'un cănal colector, îngrozise lumea cu fără de legile lor, un județ al cărui pămînt fusese udat de sînge nevinovat și de șampania pe care ciocoimea o revărsase ca să spele sîngele—acel județ trezit din groază a făcut ca dreptatea să triumfe.

S'a putut trezi județul, s'au putut răzbuna locuitorii, fiind că bandele și francii n'au mai fost în funcțiune. Și alegătorul, lasat mai liber, de și tot intimidat, a respins pe prietenii guvernului și, într'un avînt de răzbunare contra trecutului a dat județul pe mîna oamenilor de treabă.

Cum a reușit la Botoșani în alegerile generale, prin aceleași mijloace de groază și de conrupere, a reușit pretutindeni.

Dacă în alegerile generale lupta ar fi fost dată piept la piept, fără de meschinării, guvernul Carp n'ar fi trăit 24 ore după alegeri.

Parlamentul d-lui Carp, majoritățile lui și pretinsa lui popularitate a unui guvern fără ecou în țară, sunt datorite toate exploatărei nevoilor și banditismelor. Nu este un pic de realitate în situația „strălucită" a partidului conservator. Totul a fost cumpărat, cum cu bani se cumpără amorul unei femei, care nu te cunoaște, sau surîsul birjarului, mulțumit nu de clientela ta, dar de bacșișul teu.

Unde nu s'a cumpărat, s'a extorcat. Cu bătăi, cu inscenări, cu amenințări pînă la neamuri îndepărtate—și fără de nici un scrupul—fără posibilitate de scrupul, cînd fiecare județ avea cîte un prinț Calimaki, iar peste toți iera omul de la interne, la care pînă și eternul surîs de pe gura sa strîmbă, este etern fals.

Cu conștiințe scoase la mezat, cum scoți vitele slabe la iarmaroc, cu promisiuni fermecătoare, cu amenințări, cu teroarea jandarmului rural—era lucru ușor, de și odios, ca să-și închipue o popularitate îndrăzneață în guvern, fără trecere și un partid, care, de cîte ori, vreme de 15 ani, cercase să meargă pe picioarele lui proprii, căzuse în brînci.

Dar cînd nu mai este ce da, ce promite, cînd țara s'a trezit din teroare—pretinsa popularitate devine ridicolă, cum a fost la Botoșani.

Incet, încet se va trezi țara toată. Și trezirea ei va insemna adormirea pe veci a unui partid, care nu poate guverna Romînia, fiindcă între acel partid și țară nu există nici o comunitate de idei sau de aspirații.

OAMENI ȘI LUCRURI

DUPA PAUZA...

E un lucru ciudat. Am întîlnit un mare număr de priviri neîncrezătoare, de gesturi ciudate în aceste din urmă zile: în cele cîteva zile cît am lăsat în părăsire vechea și modesta rubrică pe care o reiau astăzi, mai cuînd decum și fi dorit s'o reiau.

Tocmai asupra punctului acestuia am întîlnit spirite sceptice și refractare. Li se pare multora de necrezut că vre unul dintre noi—dintre aceia pe care publicul cetitor s'a obișnuit a-i vedea ani de zile de-a rîndul, nelipsiți, semnînd aceleași rubrici în ziar — ar părăsi cu drag, ar părăsi fără părere de rău, fără remușcare coloana *sa*, domeniul său, unde tronează cu puteri discreționare...

Și cu toate aceste așa este!

Ori-cît de puțin ar însemna o colaborare ocazională — în înțelesul că nu e profesională în accepțiunea adevărată a cuvîntului—din punctul de vedere al storțării fizice,—ea nu e mai puțin legată de anumite neplăceri și neajunsuri. Datoria de a răspunde cu fixitate și cu măsură cerințelor tipografice, pe de o parte, — de a răspunde cerințelor de altă natură ale cetitorilor, alcătuiesc o sumă de condițiuni cari, de la o vreme, îmbracă forma trudei și a uniformității.

Dar nu lucrurile aceste le vede marele public,—ci numai avantagiile situațiunii care îngăduie publicistului de a spune tot ce vrea în toate împrejurările, în ori-ce moment și față de ori-ce întîmplare.

De aceea mulțimea cetitorilor și a cunoscuților nu-ți dă voie măcar să te rostești cu scepticism asupra neplăcerilor posibile ale publicisticei; nu ți dă răgaz să te dezinteresezi cîtva timp de tot ce se întîmplă în lumea mare și să 'ți cauți liniștit de ceea ce se cuvine să-ți absoarbă toată vremea, toată energia și toată luarea aminte, în afară de publicistică.

E de sigur și vina noastră, că am educat publicul așa fel, ca să vadă în noi oameni *datori* de a-i întreține... urîtul, datori cu o consecvență cum nu se cere nimănui altui; datori a rămînea fideli unui post pe care ni l'am încredințat noi înși ne în virtutea unei chemări lăuntrice și a unei expanziuni care se cheamă, în limbagiul convențional,—aptitudine.

...Și iată de ce, fără îndoială, se va găsi mai mult de cît un singur cetitor care, revăzînd vechea rubrică și vechea semnătură, va exclama, convins ori ironic:

— „Știam bine! N'o să-l rabde inima să se lase uitat de cetitori..."

Rodion

Moldovenii din Basarabia

(urmare)

31. Unul din acești preoți cinstiți și apărători ai neamului moldovenesc este arhimandritul Guri (probabil origina numelui să fie Gureiu) sub a cărui îngrijire s'au tipărit cărți moldovenești pentru biserici. Acest arhimandrit a tipărit și un abecedar moldovenesc, pentru școlile primare, dar care a fost confiscat de actualul episcop, mizerabilul Serafim. Guri a fost aruncat într'o îndepărtată mînăstire din nordul Rusiei. Cărțile moldovenești pentru biserici zac într'un beciu din localul Consistoriului din Chișinău, și sunt oprite de a fi vîndute, Preoții moldoveni nici nu îndrăznesc să ceară exemplare din acelea confiscate, de teama să nu fie bănuiți că nu prinnesc să slujească rușește în biserici.

32. Există totuși, o revistă moldovenească în Basarabia: „Luminătorul"; dar revista este exclusiv bisericească. Drept e că sub fostul episcop, arhimandritul Guri conducătorul revistei mai vorbea și despre altceva de cît despre chestiile bisericești, și revista luase chiar un caracter cultural moldovenesc destul de pronunțat, care a durat pînă la venirea lui Serafim.

33. Nu există un cler mai corupt de cît acela din Basarabia. Sunt nenumărate cazurile,—îmi spunea preotul cu care vorbeam—cînd învățătoarele satului devin amantele preoților, obligați prin lege să predee religia în școlile primare, și prin urmare obligați să se întîlnească des cu învățătoarele.

34. Cea mai de căpitenie ocupație a preoților din Basarabia, vorbesc numai de 50%, este... beția. De altfel lucrurile se petrec ca și la noi. Nu sunt rare cazurile cînd preoții din Basarabia se unesc mai mulți la un loc, ca să se întreacă la băut. Și lucru curios, nici unul nu întrece pe celălalt, pentru că toți sunt de-o potrivă. Preoții din Basarabia, în general, au cai frumoși, locuințe admirabile, trăsuri confortabile, etc. Avînd bani, evident, ei trăesc ca prinții.

35. Preoții moldoveni vorbesc în casă *numai* rușește. Cu țăranii vorbesc moldovenește, dar numai atunci cînd se ți guesc pentru vre un serviciu biseri-

cesc. Preoţii de obiceiu îşi opresc copiii lor să se întîlnească cu copii moldovenilor, de frică să nu înveţe limba moldovenească. Cu toată paza însă, copiii de preoţi învaţă şi această limbă, pe care o vorbesc pînă cînd intră în şcolile superioare.

36. In linii generale iată situaţia şi tendinţa preoţilor moldoveni. Situaţia, —şi materială şi morală,—bună, poate prea bună. Tendinţa lor, a unei majorităţi de sigur enorme, este ca, sub masca nerușinată a credinţei pravoslavnice, poate să dispară neamul moldovenesc din Basarabia, sau să se transforme în Ruşi, pentru că numai în calitate de Ruşi pot să fie şi pot să rămîie credincioşi ortodoxismului bigot şi murdar, aşa cum îl înţeleg ei.

37. Din fericire însă, o parte, o mică parte din preoţimea moldovenească tremură de durere cînd vede ceia ce se petrece, şi robia la care e supus neamul lor. Dar aceştia, singuri, nu pot face nimic. Revolta li se opreşte în sufiet, cîte-o lacrimă li se furişează pe la coada ochilor,—dar atîta tot. Ei nu pot să protesteze, nici nu pot să se indigneze —căci la cel dintăi protest sau indignare, urgia unei administraţii arbitrare le ucide ori ce dorinţă şi le înmormîntează ori ce ideal sau speranţă.

38. Nu ne trebuesc multe dovezi ca să arătăm că o persecuţie sistematică este îndreptată împotriva moldovenilor. In Basarabia, afară de moldoveni, mai locuesc Greci, Evrei, Armeni, Bulgari, şi Turci (în sudul Basarabiei, mai cu seamă) cari au trecut la creştinism. Ei, bine! Guvernul rusesc nu pune nici o piedică acestor naţiuni de a-şi avea şcolile şi bisericile lor. De ce persecută pe Moldoveni? Lucrul se explică uşor. Celelalte naţiuni au locuitori puţini. Moldovenii sunt compacţi. Puţin îi pasă Rusiei de Grecii, Evreii, Armenii, etc. din Basarabia. Pe dînsa o interesează şi luptă pentru desnaţionalizarea moldovenilor, pentru că sunt mulţi şi ca atare sunt primejdioşi, aşa precum pe Germania o interesează desnaţionalizarea Poloniior de sub stăpînirea ei.

39. Pentru ca să facem o ochire generală asupra moldovenilor sunt necesare încă vre-o cîteva amănunte din viaţa lor socială şi economică, precum şi cîteva însemnări asupra modului cum se prezintă situaţia politică internă a Rusiei, care se resimte în Basarabia, şi care, evident, are o influenţă covîrşitoare asupra ori-cării mişcări, asupra ori cării evoluţiuni sociale.

40. Drumurile în Basarabia sunt impracticabile. De alt-fel ţaranii mi se pare că nu plătesc nici o dare pentru drumuri. Cele mai bune şosele sunt în cele trei judeţe pe care ni le-a furat Rusia la 1878, în urma războiului.

41. Judecătorii sunt Ruşi, sau moldoveni rusificaţi compleet, afară de cîte va excepţiuni fericite. Interpreţi se găsesc pe lîngă fie-care judecătorie. De multe ori, însă moldovenii sunt judecaţi fără interpreţi, şi condemnaţi cu o uşurinţă care ar înspăimînta pe eel mai barbar popor din Africa. Oameni buni, nevinovaţi, sunt deposedaţi de pămînturi, sau trimişi în fundul închisorilor, din pricină că n'au ştiut limba rusească şi n'au putut ca atare să-şi apere drepturile, aşa fel ca să fie înţeleşi. Despre ast fel de cazuri pomeneşte şi d. P. Cubolteanu în articolele sale din „Viaţa Romînească". **A. G. D.**

(Urmează)

Un calcul tendenţios

Nimic mai penibil decît amintirea unui fapt ce-ţi răscoleşte sufletul şi-ţi sgudue întreaga fiinţă, dar cum se găsesc încă mulţi, cari zgîndăresc nenorocirile semenilor lor, mă văd silit a arata cele întîmplate nefericitului meu fiu.

Era pe la începutul lunei Noembrie 1910, cînd urma să se ţină un concurs pentru bursele din *„fondul Adamache"*: 2 pentru Facultatea de Ştiinţi şi 2 pentru Facultatea de Medicină. Juriul a fost alcătuit din d-nii: Dr. St. Hepites, delegatul Academiei; Bujor, delegatul Facultăţii de Ştiinţi şi Dr. Gav. Socor, decanul Facultăţii de Medicină. Pentru cele 2 burse destinate mediciniştilor nu s'a ţinut concurs decît pentru absolvenţii de liceu, cari se înscrisese în anul I al Facultăţii, iar studenţii, candidaţi la bursă, au fost clasificaţi pe baza rezultatelor după certificatele de finele anului. Bursele s'au dat studenţilor din anul I, trecuţi în anul al II-lea. Cel I clasificat a fost studentul Holban D., cu media 18,67 şi al II-lea Nastase Gh. cu media 18; iar nefericitul meu fiu, care avea media 19, în anul I, i s'a redus 10 puncte şi astfel onor. juriu a redus media la 17,33 şi pentru care fac dovada, după certificatul Facultăţii:

Universitatea din Iaşi
Facultatea de Medicină

Certificat

Subsemnatul Decan al Facultăţii de Medicină din Iaşi, motivat de cererea înregistrată sub No. 1581 din 28 Sept. 1910, certific, că d. student Octavian L. Grecea, din anul al II-lea, va depune examenul de finele anului, în sesiunea Octombrie cor. A obţinut însă la examenul Doctoratului I: 2 bile albe şi una roşie, la proba practică; — şi 3 (trei) bile albe la oral.

Acest act îi va servi la concursul de bursă din fondul Adamache.

Decan, (ss) Dr. Şocor
Secretar, (ss) Dr. G. I. Botez
No. 641
Iaşi, 28 Septembre 1910

*

Iată semnificarea bilelor după regulamentul Facultăţii, sancţionat prin decretul regal No. 638 din 20 Februarie 1904:

Art. 25—Notele de apreciere se însemnează prin bile, avînd semnificaţiunea următoare:

2 bile albe şi 1 roşie = foarte bine.
3 bile albe = cu laudă.

In luna Maiu 1910, se modifică astfel art. 25 din regulament: Notele de apreciare se însemnează prin cifre exprimate pe o scară de la 1—10 cu semnificaţia următoare:

1—5 rău, respins;
6, binişor, admis;
7, bine;
8, prea bine;
9, foarte bine;
10, primit cu laudă.

La art. 61, al. 4, cuvintele: *„cîte 2 bile albe şi 1 roşie"* se înlocueşte prin *„nota medie foarte bine."*

Prin urmare *2 bile albe şi 1 roşie* sunt echivalente cu nota 9, *iar 3 bile albe*, echivalează cu nota 10.

Onor. juriu a calculat media pe o scară de la 1—20.

Ori după acest sistem nota 10 corespunde la 20 puncte, nota 9 la 18 puncte, nota 8 la 16 şi aşa mai departe.

Nefericitul meu fiu, în anul I, după certificatul facultăţii, a avut dar o medie superioară celor 2 studenţi, admişi la bursă, căci regulamentul e precis şi calculul în stabilirea mediilor nu se poate face după capriciu.

Ori în regulament la art. 25 vechiu, şi nou şi art. 61 alin. 4 se zice: 3 bile albe=cu laudă, iar nota 10, primit cu laudă; 2 bile albe şi 1 roşie = foarte bine ori nota 9. Fie-care profesor dă o bilă.

La 3 bile albe avem trei materii, predate de trei profesori deosebiţi.

O bilă albă corespunde la nota 10, ori 20 puncte, *după calculul onor. juriu pentru acordare burselor*, sau 60 puncte la 3 bile.

Cele 2 bile albe şi 1 roşie corespund la 3 note de 9; ori de 3 ori cîte 18, sau 54 puncte. Acum adunînd 60 cu 54 şi împărţind suma la numărul bilelor ne dă 19 puncte şi nu 17,33.

Este admisibil ca onor. juriu să nu cunoască regulamentul, ori cu „vădită intenţie" s'a calculat ast-fel, spre a se înlătura un candidat, care nu s'a prezentat şi cu o recomandaţie după obiceiul pămîntului? E trist, dar lucrul ast fel se prezintă chiar şi la Universitate, fa rul luminei. Şi totuşi se găsesc mulţi din cei privilegiaţi, cari te desfid să dai în vileag, nedreptăţile oamenilor lipsiţi de sentimentul dreptăţii faţă de fii lor sufleteşti, cari se istovesc muncind şi în sufletele lor curate au însădită credinţa că profesorul tău, nu te va nedreptăţi nici odată. Ce crudă decepţiune pentru un student lipsit de experienţa practică a vieţii sociale, de şcoala inaugurată de cei ce deţin, cu drept ori fără drept, soarta celor ce trăesc între lume ideală.

„Faptul s'a consumat şi o reparare nu mai este posibilă. Sunt nedreptăţit şi foarte descurajat, nu mai am dragostea de muncă cînd constat că însuşi părintele meu sufletesc, care a fost cel mai îndreptăţit a mă aprecia, mă împinge la desnădejde".

In această stare sufletească s'a reîntors, nefericitul meu fiu după afişarea rezultatului în sala Universităţii.

Ca părinte am căutat să l aduc la starea vieţii reale, enumerîndu-i diferite exemple, dar cîtă putere au asupra noastră stările afective, nu s'ar putea nici odată exagera.

Ele au o putere nemărginită, ne pot face chiar să înfruntăm fără şovăire moartea şi suferinţele. Pe de altă parte sentimentul unei nedreptăţi ne împinge la o protestare, care ne costă.

Pentru un suflet sensibil şi plin de obidă, nu-i nevoie de multe scîntei ca să facă explozie. Fiziologii şi psichologii sunt cei mai bine îndreptăţiţi a-şi da seamă de natura indivizilor şi de stările lor afective, dar unde şi cum, aceasta îi priveşte.

Eu un biet dăcălaş primar, dacă aşi infiltra în sufletul copiilor ideile, cari se practică în viaţa reală, aşi fi înfierat ca un criminal.

Ceice le practică însă, au altă poziţiune socială, şi lor le este permis a face totul fără să fie cineva în stare de a-i face responsabili. Cei fără rost în lume nu prea au avantajul de a se pune sub protecţia legilor făurite de cei interesaţi a arunca praful în ochii mulţimei.

Pe baza legei am făcut întimpinări modeste către d-nii: dr. Socor, decanul Facultăţei, dr. St. Hepiter, delegatul Academiei şi în fine la d. Petru Poni, preşedintele secţiunei ştiinţifice de la Academia Romînă. Rezultatul ultim a fost: *„La dosar"* iar pe marginea din dreapta a certificatului, nefericitului meu fiu, văd calculat cu creionul Academiei: „5×18+14=104, care împărţit la 6 dă 17,33".

Adecă o bilă echivalează cu nota 9 ori 18 puncte şi prin urmare 5 bile albe fac 90 de puncte şi cu o bilă roşie, 14 puncte, dau totalul de 104.

Zilele acestea am putut reuşi în fine să scot certificatele nefericitului meu copil, de la dosarul Academiei, iar fostul posesor stă la dosarul cimitirului. Pas dar de te mai încumetează a protesta, că în ţeara Romînească nu poţi găsi *Dreptatea. — Dosar contra Dosar.*

Gura lumei mai şopteşte că cei doi bursieri, s'ar bucura şi de o frumoasă poziţie materială: cel I admis la bursă are o familie care dispune cam de peste două sute mii lei daţi la procent; iar acelui al II cam de peste 70 de fălci de pămînt şi aceasta în conformitate cu preceptul Evangheliei: „celui ce are i se va mai da, iar celui ce n'are i se va lua şi ceia ce are".

Aceşti 2 studenţi aveau cîte un an de studiu la facultate, alţii au avut cîte 2 şi 3 ani de studiu şi dreptatea ar cere ca la rezultate egale să se prefere cei ce au dat dovezi mai multe de silinţă la studii şi cărora nu le poţi atribui scăderi nici morale nici intelectuale şi dar pentru, aceşti din urmă e necesară încurajarea, întru cît a făcut dovada de muncă mai mult timp decît cei cu un singur an.

Lazăr Grecea

Litere-Ştiinţe-Arte

Mărioara.—A apărut sub presă şi se va vinde cu începere de mîine în librării *„Mărioara"* dramă în versuri de *Carmen Sylva*, în trei acte, traducere de Rodion.

Pentru întăia dată o traducere completă şi fidelă a celei mai mari scrieri dramatice a M. S. Reginei Elisabeta vede lumina tiparului, după ce a fost jucată cu ani în urmă în mod fragmentar şi cu totul diferit de textul original al Carmen Sylvei.

Acei cari doresc a cunoaşte opera dramatică a Augustei literate, vor trebui să plătească şi acest volum. E o dramă emoţionantă, cu subiect ţărănesc, redat în metrul originalului.

Volumul, de 110 pagini, costă 1 leu 50 bani.

*

Sarah Bernhard s'a reîntors la Paris după un turneu de vr'o opt luni în America. A fost cel mai lung turneu pe care marea artistă l'a făcut în viaţa ei: 268 reprezentaţiuni în 208 zile!

*

Dintr'o cronică a ziarului „Figaro" aflăm că şi d. Fallières preşedintele Republicei Franceze, scrie versuri.

In tot cazul prea tîrziu se ştie lucrul acesta, ca să poată încă deveni celebru ca scriitor.

*

„Plăceri Vinovate" este titlul noului volum apărut în „Biblioteca Lumina" de marele scriitor Leo Tolstoi, literatul-cugetător apostolul iubit de o întreagă lume.

Volumul poate fi citit cu folos de cititorii din toate păturile sociale şi de toate vîrstele. Preţul 30 bani.

*

In editura Sansot din Paris a apăun volum care poate interesa pe cei plictisiţi de literatura europeană. E o lucrare intitulată: „La littérature Haïtienne".

*

STRUNA ZILEI

O VICTIMA

D-na Olympia V. a fost eliminată din Institutul Surorilor de Caritate.

Ziarele.

Te-osîndesc pentru cuvîntul
Că—din mare bunătate—
Arătaşi către Prea Sfîntul
Foarte multă.., caritate!

INFORMAŢII

❑ Privitor la d. Cerkez, care, de şi are poliţi protestate, este desemnat de d. Grecianu, să figureze în fruntea Camerei de Comerţ diu Iaşi, confratele *Ordinea* publică următorul articol de comentării:

Nenorocita Capitală a Moldovei a ajuns într'un hal cu adevărat de plîns sub guvernarea moldoveanului P. P. Carp.

In fruntea judeţului se află un individ în deconfiturd, onorabilul Negruzzi cel, abonat la tabloul de proteste al „Curierului Judiciar".

Prefectul acesta original, pentru a face faţă numeroaselor sale poliţi, a fost nevoit să estoarcă consiliului general un supliment de salar, de 500 lei lunar—leafa unui preşedinte de tribunal.

Atît însă n'a părut de ajuns d-lui Grecianu şi de aceea a stăruit să se aducă în capul Camerei de Comerţ, un alt falit civil, pe onorabilul C. Cerkez, care abia ales, a şi avut poliţe protestate.

Dacă un prefect în deconfiturd mai merge, apoi preşedinte al unei Camere de Comerţ în aşa hal, e pur şi simplu un scandal. Un asemenea demnitar are în mîna sa întregul aparat comercial din circumscripţia respectivă, şi el, pentru a-şi putea păstra întreaga independenţă şi toată demnitatea, nu trebue să aibă pe piaţă nici o poliţă,—necum poliţe protestate. Creditorii unui preşedinte al Camerei de comerţ pot avea, la un moment dat, o influenţă dezastroasă asupra debitorului lor şi mai cu seamă asupra unui debitor în neputinţă de a plăti.

Profităm de faptul că Camera de la Iaşi nu s'a constituit încă, pentru a atrage atenţia d-lui ministru al comerţului asupra situaţiei d-lui Cerkez.

Ar fi o ruşine fără seamăn ca un astfel de om să fie confirmat în demnitatea de presedinte al Camerei de Comert.

❑ Direcţiunea generală a Regiei monopolurilor a trimes o circulară prefecturilor prin care le atrage atenţiunea că notarii sunt obligaţi sub pedeapsă de amendă şi destituire să exercite cea mai serioasă supraveghere pentru a împiedica cultura ilicită de tutun pe teritoriul comunelor lor.

Aceasta pentru că personalul de control al Regiei a constatat că majoritatea notarilor, fie cu ştiinţă fie din neglijenţă, au tolerat să se întreprindă cultura ilicită de tutun în raionul comunelor lor, aducînd cu modul acesta pagube însemnate fiscului.

❑ Consiliul general al judeţului Iaşi, în vedere că mandatul i a expirat, a fost disolvat.

Alegerile vor avea loc în August.

❑ Lipsa de vagoane pentru transportul cerealelor şi lemnelor - şi Moldova.

Un redactor al *Minervei* a obţinut interesante declaraţiuni din partea directorului general al C. F. R., privitor la lipsa de vagoane necesare transportului lemnelor şi cerealelor.

Despre lipsa vagoanelor faţă cu transporturile din Moldova, directorul general a spus:

„Cu totul alta este soarta producătorilor şi negustorilor din Moldova în general şi mai ales din nordul ei. Cerealele şi lemnele mai ales, cele două produse mai însemnate ale acestor regiuni, sunt destinate în cea mai mare parte a lor pentru porturile Galaţi şi Brăila.

Reţelele de cale ferată, care duc la aceste porturi sunt lungi. Un tren plecat de la Dorohoi de pildă, pentru Brăila, trebue să facă o călătorie de mai multe ore. Toate vagoanele ataşate acestui tren, nu se pot reîntoarce goale spre a fi utilisate din nou, de cît după cel puţin şi în cel mai favorabil caz, de 50 ore.

La aceste trenuri nu se pot adăoga cel puţin nici maximul de vagoane prevăzute de regulamente, din cauza anomaliei terenului. In Moldova nu sunt cîmpiile drepte şi întinse ca în Muntenia. Intreaga reţea a liniilor ferate din acestă parte e un suiş coborîş, care îngreuiază foarte mult circulaţiunea.

Apoi în porturile aceste două şi în deosebi în Brăila, aglomeraţia vagoanelor este aşa de mare, încît cu greu ele pot fi liberate imediat la sosire. Sunt condiţiuni locale, formalităţi de îndeplinit şi fluctuaţiuni de piaţă cari fac ca vagoanele să nu fie luate în descărcare de cît sau dimineaţa sau cel puţin după 12 ziua. Toate trenurile de marfă ce sosesc între aceste ore, rămîn în staţie nedescărcate pînă a doua zi."

❑ **Şcolare.** — D-na Sevastia Vîrlănescu, institutoare la şcoala de fete No. 6 din Iaşi, a fost trecută la pensie pe ziua de 1 Octombrie.

— Preotul N. Popovici, din comuna Ciurea, a fost recomendat învăţător suplinitor, în locul d-lui D. Rota, care a fost numit instructor ambulant.

❑ In „Ordinea" de azi 23 Iunie „Scrisorile din Iaşi" se ocupă de Cărţile vechi—Iaşul în scrisori—Capitala Moldovei în 1806—Pe vremea lui Napoleon—Impresiile unei doamne—Jumătate de civilizaţie — Curtea Domnească în baracă—Moldovence şi Italience—Negoţul iaşan—Bărbile boerilor—Din comediile vieţei sociale—Pădurea Copoului".

❑ D. dr. Floru, medic şef al oraşului, a inspectat eri localurile publice, din străzile Cucu, Golia şi Gărei.

❑ Astă noapte a căzut o zapadă abundentă la Dorna.

❑ Două eleve au fost eliminate eri, de la examenul de capacitate, ce se ţinea la Externatul de fete, pentru cl. a 8-a. Se dă drept cauză, faptul că acele două eleve, ar fi fost prinse copiind.

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-care parte a ţărei, şi
3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

❑ In procesul primăriei Capitalei cu societatea de tramvai, tribunalul a numit o comisie de experţi, spre a răspunde la mai multe chestii technice.

Intre experţi figurează d. Jean B. Cantacuzino, inginerul şef al lucrărilor de apă din Iaşi.

DIVERSE

— Numiţii Haim Şloimovici, angajat în prăvălia lui Strul Herşcovici din str. Veche No. 88, a furat de la acesta, în complicitate cu Haim Leib din Galaţi, suma de 250 lei.

— In Piaţa Unirii 6 la casa domnului Aurel Rîşcanu, s'a declarat astăzi un incendiu, care graţie măsurilor luate, a putut fi repede localizat.

— Ministerul a acordat autorizaţia, că în localul din strada Păcurari No. 61, să funcţioneze un azil confensional condus de d. Aizic Catz.

— Astăzi s'a ţinut la prefectura de judeţ licitaţie pentru repararea terasamentului, împetruirea şi cilindarea şoselei: Şanta-Voineşti-Gara Cucuteni. Din lipsa de concurenţi, licitaţia s'a amînat

Băile OGLINZI

3 kilom. de la tîrgu Neamţ, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipaje şi Automobil.
50 % reducere prin gara Paşcani.
Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea D lui M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRĂ din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1.50** la **1 20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucuresti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala*; în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. Neamţ la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan**, modic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stea la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld; In Iaşi, d. Petersil,** antreprenorul Hotelului, **Str. de Sus 189.**

Ultime INFORMAŢII

❑ **Privitor la stadiul actual al procesului prelaţilor, aflăm că P S. S. Episcopul de Roman, va da Vineri răspuns, că acceptă să şi dee demisia.**

In ce priveşte pe P imat, el va refuza să demisioneze.

❑ *Domnul consilier Corneliu Botez a fost desemnat de sorţi, să reprezinte Curtea de Apel din Iaşi în consiliul superior al magistraturii, care va judeca Simbătă, ora zece dimineaţă, pe magistratul G. Ioan, din Botoşani.*

Ministrul a numit ca delegat al seu pe d. I. Burada, primul preşedinte al Curţii.

❑ *Prin publicarea de către* Opinia *a unora din poliţele protestate ale d-lui Cerkez, alegerea sa ca preşedinte al Camerei de Comerţ a început să întimpine dificultăţi.*

Cum Camera de Comerţ din Iaşi a ajuns să fie a d lui Grecianu, se aşteaptă reîntoarcerea acestuia din Bucureşti, ca să-i se comunice situaţia delicată în care se afli d. Cerkez.

Preşedinţia a fost propusă de unii tipografului I. S. Ionescu, care a refuzat. Acum se propune d-lui Tuffli.

❑ *La institutul bacteriologic din localitate, de sub direcţiunea d-lor d-ri Puşcariu şi Lebell, s'a terminat analiza bacteriologică, pentru a se stabili cauza unei morţi suspecte din Trg. Neamţ, care a alarmat autorităţile locale, crezîndu-se chiar a fi fost un caz de holeră.*

Analiza bacteriologică a dovedit, că bănuiala a fost neîntemeiată.

❑ *Am anunţat cu bucurie, că la ministerul justiţiei se studiază reîntroducerea contenciosului administrativ şi am spus, că reîntroducînd utila instituţie, guvernul actual va împlini un angajament luat faţă de ţară, în opoziţie.*

Dar după cum aflăm astăzi, se încearcă o simplă jucărie cu reîntroducerea contenciosului. Căci aşa, cum urmează a fi refăcut, fără drept de recurs în contra anulării decretelor regale—contenciosul ar putea rămînea desfiinţat.

❑ **Concedii judiciare.**—Stagiarii tribunalului Iaşi: d. Al. Werner de la 1—10 August; d. Al. Coroi, de la 21 Iulie la 1 Septembrie; d. C. Mavrocordato, de la 1—20 Iulie şi de la 10—20 August.

Portărei: d. L. Pavloff, de la 1—31 August; d. Gh. Şubă, de la 10 August —20 Septembrie; d. C. Vasiliu, de la 1 August — 1 Septembre; d nii Em. Ghica şi D. Finichi, de la 1—31 Iulie şi d. Ed. Sion, de la 1 Iulie—10 August.

❑ Domnul Iacob Baltazar, intendentul spitalului profetul Samoil, al Spiridoniei din Iaşi, s'a făcut vinovat de abuz de încredere. Intendentul a prezintat un cont al farmacistului M. Remer din Focşani, care pretindea 2500 lei pentru efectuare de reţete.

Contul a fost aprobat, dar intendentul, în loc să l achite, a pus banii la buzunar.

❑ Poliţia din Iaşi a fost avertizată de consulatul Austro-Ungar, să facă cercetări, dacă nu cumva s'ar afla în Iaşi numitul Franz Niesner, care, ca director al unei Bănci din Sibiu, şi a însuşit cupoane de obligaţii, în valoare de 34,000 lei, dispărînd în ziua de 19 Iunie.

❑ Funcţionarul R., de la C. F., secţia Iaşi, a fost surprins ieri pe cînd voia să-şi aproprie nişte tacîmuri din restaurantul gării

❑ D. V. S. Spiridoneanu, fost şef de gară, a încetat eri din viaţă.

❑ In oraş s'a constatat azi un nou caz de anghină-difterică.

❑ Corpul defunctei Margareta Cobîlcescu, tînăra pianistă care s'a sinucis la Paris, va fi adus şi înmormîntat în Iaşi.

❑ Domnul dr. N. Meţianu a fost abilitat docent în specialitatea laringo-oftalmologică, la facultatea de medicină din Iaşi.

❑ Profesorii străini, cari vor veni să asiste la serbările jubiliare ale Universităţii din Iaşi, vor fi găzduiţi în internatele statului.

❑ Administraţia comunală a făcut cunoscut direcţiei tramvaiului, că, prin aşezarea statuei Cuza-Vodă pe piaţa Unirii, traseul tramvaiului din acea piaţă, va trebui schimbat.

In răspunsul ei, direcţia arată, că schimbarea ar trebui să necesiteze o cheltuială de 30,000 lei, pe care primăria să se oblige s'o suporte.

❑ Sîmbătă vor expira concediile d-lor consilieri de Curte D. Porfiriu şi I. C. Corjescu.

❑ Pădurea de pe moşia Precista-Budeştii, jud. Neamţ, proprietatea casei sf. Spiridon, exploatîndu-se fără să aibă aprobat amenajamentul, eforia a fost condemnată, prin proces verbal, la 72.000 lei amendă.

❑ Sub preşidinţia d-lui colonel Stamatopol vor începe Sîmbătă şedinţele consiliului de război al corpului IV de armată.

❑ O anchetă a fost deschisă contra unui căpitan din garnizoana Tutova.

Ancheta se face de raportorul consiliului de război.

❑ Au sosit diplomele universitare ale d-rei Elena Gavrilescu şi ale d-lor I. Dorin şi Gh. Dionescu.

❑ La rectorat se anchetează un incident petrecut între un conferenţiar al facultăţii juridice şi un student al acelei facultăţi.

❑ Senatul universitar se va întruni Sîmbătă 25 c, ora şase seara, fiind la ordinea zilei: 1) cererea d lui Agricola Cardaş de a ţine un curs liber de zootechnie şi de economie rurală; 2) cererea d lui V. Buşilă de a face un curs liber de drept Roman; 3) propunerea consiliului facultăţii de ştiinţi de a se înfiinţa o secţie agricolă pe lîngă acea facultate.

❑ Marele colegiu universitar a fost convocat să se întrunească Sîmbătă, ora 6 spre luarea socotelilor situaţiei, fondului „Poni" şi fondului universitar pe 1910—11.

❑ Domnul A. C. Cuza se află bolnav de nefrită.

Medicii i-au prescris o cură la Carlsbad, pe care profesorul universitar o va face în cursul verei.

❑ **Reforme judecătoreşti.**—In comisiunea pentru studiarea şi întocmirea unor reforme judecătoreşti, au fost numiţi domnii: Petre Misir, Em. Antonescu, N. Botez şi D. Grecianu, deputaţi; V. Miclescu, senator; P. Negulescu profesor universitar; G. Bagdat, primul preşedinte al Curţei de Casaţie; G. Petrescu, preşedinte la s. III a Casaţie; M. Iulian, idem la s. II; Manolescu-Rîmniceanu şi Juvara, consilieri la Casaţie; Scarlat Ferekide, fost prim preşedinte al Casaţiei; Scarlat Popescu, procuror general la Casaţie şi Oscar Niculescu primul preşedinte al Curţei de Apel din Bucureşti.

❑ Sub comisarul P. Dimitriu de la secţia I, a fost transferat în poliţia Tg. Frumos, în locul sub comisarului V. Martin.

❑ Domnul Teodor A. Rişcanu, avocat, a demisionat din partidul carpist local.

❑ Furt la un examen.

Institutorul Stoica, preşedintele, comisiei pentru examinarea elevilor adulţi, uitîndu-şi ceasornicul pe masa la care luase loc comisia, ceasul a dispărut.

Elevii — adulţi, sunt cercetaţi acum asupra acelui furt.

❑ Mai mulţi profesori secundari se vor plînge ministrului instrucţiei contra chipului nedelicat cu care inspectorul Cădere, tovarăşul lui Şloimovici din Iaşi, înţălege să trateze pe profesorii, cari nu sunt la clubul carpist din Iaşi.

Cu unul din aceşti profesori, de la un gimnaziu din Iaşi, d. Cădere a avut un incident violent şi fost pus la locul seu.

❑ **Crima de astă-noapte.**—O crimă, săvîrşită şi izbutită şi o alta săvîrşită dar neizbutită, au fost comise astă noapte în comuna Golăeşti, jud. Iaşi.

Săteanul G. Popa şi Safta, femeea acestuia, venind cu căruţa pe drumul mare, au fost atacaţi de numiţii Ifrim Zăhărescu şi C. Lungu, cari au aplicat ambilor soţi lovituri de sepe în cap, spre a-i ucide şi prada de bani.

Gh. Popa a fost ucis. Femeea, care era gravidă, a avortat, fiind transportată la spital în stare foarte gravă, fiind şi rînită prin loviturile de sapă ce i-au fost aplicată.

Ucigaşii au fost prinşi şi arestaţi.

❑ **Reuşiţi la capacitate, la gimnaziu Stefan cel Mare.**—Gheorghiu X. media 9.00, Papafil E. 7.75, Macri Ath. 7.15 (Proces-verbal), Buţureanu V. 7.10, Raiciu Al. 7.10, Dikştein I. 6.50, Ştern I. 6.50, Cireş M. 6 35 (proces-verbal), Fisch D. 6 30, Lateş Gh. 6 30, Davidescu 6.10 (Proces-verbal), Munteanu D. 5 55, Botez H. 5.50, Ionescu Agr. corigent, Isecescu N. corigent Dizertaţie, Lipşa Gh. corigent Franceză şi Matematică, Marta Aurel corigent Matematică, Oarză H. corigent Franceza, Ornstein Ch. corigent Matematică, Şor C. corigent Franceza şi Matematica, Voinarovici M. corigent Matematica şi Dizertaţie, Weiss M. corigent Matematica şi Dizertaţie.

Respinşi: Arion C.

❑ Prefectul poliţiei recomandase într'un post de comisar la Iaşi, pe actu lul sub-comisar C. Dimitriu. In recomandare se cerea transferarea lui Dimitriu la Vaslui, în locul unui Panaitescu.

Panaitescu a fost mutat la Iaşi, dar Dimitriu, simpatia prefectului şi a jurisconsultului Brief, n'a fost numit la Vaslui.

❑ *Debitul Badareu et Dr. Manolescu, aduce la cunoştinţa Onor. clientelei că cu începere de la 15 Iunie a redus preţurile produselor la următoarele:*

Caş gras de munte	1.20
Delicioasa smîntînă dulce centrifugată	2.—
Excelentul unt pentru cafe	4.60
Brînză proaspătă de vaci	0 50

❑ *Atelierul nostru tipografic fiind închis mîine, 24 Iunie,* **Naşterea sf. Ion Botezătorul,** *numărul viitor va apare Sîmbătă.*

❑ **Judiciare.**—Apelul comerciantului falit Elias Grünberg, din Bacău, de a i se acorda moratoriu şi a fi eliberat din arest, s'a amînat ieri, spre a fi judecat astă zi.

Reprezintantul creditorului lui Grünberg, neavînd la el originalul procurei, judecarea apelului a fost amînată pentru 14 Iulie.

— La secţia III-a a Curţii de casaţie urma să se judece mîine opoziţia făcută de direcţia tramvaiului din Iaşi, în contra deciziei prin care i s'a respins, în lipsă, recursul făcut contra deciziei Curţii de Iaşi, în procesul cu judecătorul Hasnaş din Mirceşti, căruia trebue să i plătească 40,000 lei daune.

Din cauză că avocatul direcţiei, d Sculy, este suferind, judecarea a fost amînată, din oficiu, la 18 Octombre.

❑ Fermecătoarea operă „Aida" a nemuritorului, maestru Verdi, special înscenată pentru cinematograf, figurează în noul program al teatrului Pathé Frères — noua grădină Trajan — care începe astăseară, Joi 23 Iunie a. c. Intreega acţiune este întrepretată de artiştii teatrului regal din Roma; orchestra d-lui Dimitriu va acompania toată desfăşurarea cu cele mai principale arii din opera „Aida".

Noul program cinematografic din grădina Trajan mai cuprinde apoi:

Fluerul magic sau paserea fermecată, mare feerie înscenată la teatrul Chatelet din Paris — Papagalul d-nei Durand, comedie cu d. Nick Winter neimitabilul detectiv — The Kromats, gimnasticii Engleji, scene de varieteu — Casa groazei sau falşificatorii de monede, o splendidă desfăşurare în care se oglindeşte agerimea unui detectiv englez — Umbrela mătuşicăi scene comice — D-ra Maria vrea să vadă Parisul / comedie dramatică — Un leac contra lenei sau minunăţiile electricităţii scene humoristice etc. etc. etc.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

❑ ***Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.***

Ultima oră

Bucureşti 23 Iunie

Consiliu de miniştri

Bucureşti.—La ministerul de interne, s'a ţinut azi un consiliu de miniştri, sub preşedinţia d lui P. P. Carp.

Consiliul a început la orele 10 jum. dimineaţa.

D. Arion, a comunicat miniştrilor, dorinţa Sinodului, ca guvernul să intre în tratative cu partidele politice şi cu fruntaşii ţărei, pentru a-i determina să primească sentinţa sinodului, ori care ar fi ea.

După cît a transpirat guvernul a luat hotărîrea, să procedeze cu ultima energie, pentru a curma conflictul Sinodal.

Veniturile căilor Ferate

Bucureşti. — Căile ferate fac în anul acesta afaceri splendide.

Astfel în ziua de 21 Iunie, căile ferate au încasat de la călători şi mărfuri, suma de 717,000 lei.

De la 1 Aprilie şi pănă la 3 Iulie stil nou, căile ferate au încasat 11 milioane lei, faţă de 5 milioane, încasate în acelaşi interval, în anul trecut.

Plecarea d-lui Carp

Bucureşti.—Azi la ora 4. 55 d. P. P. Carp, prim ministru, a plecat în străinătate.

Cu interimatul preşedinţiei consiliului şi al ministerului de finanţe, a fost însărcinat d. Titus Maiorescu.

Holera la Dolhasca

Bucureşti. — Vine ştirea, că la depoul gărei din Dolhasca, s'a îmbolnăvit lucrătorul Raicu, prezentînd toate simptomele holerei.

Bolnavul se află în stare gravă.

O comisiune de medici a plecat la Dolhasca.

Un titlu de onoare

Cernăuţi.—Colegiul universitar al Universităţei de aici, a acordat titlu de rector magnificus profosorului Romîn Ştefan Saghin, de la facultatea de teologie.

Provocări anti ruseşti

Petesburg.—Ziarul „Nevoie Vremea", spune că 200 mineri chinezi, cari lucrează în regiunea lacului Baical, se găseau sub conducerea unor ofiţeri chinezi, şi se pregăteau a provoca conflicte cu Ruşii.

Ziarul consideră aceasta ca o provocare directă.

Alegerile judeţiene din Giurgiu

Giurgiu. — Opoziţia conservator democrată şi liberală, a hotărît a pune candidaţi, pentru alegerile judeţiene, ce vor avea loc în zilele de 29 Iunie şi 1 Iulie.

Vor fi şi numeroase candidaturi independente.

Inundaţiile din Bulgaria

Sofia.—In Sudul Bulgariei inundaţiile au provocat un adevărat dezastru. Multe oraşe sunt complect inundate. Linia ferată a fost distrusă. Sunt numeroase victime omeneşti. Pagubele se cifrează la multe milioane.

Pînă acuma guvernul bulgar, a venit în ajutorul inundaţilor cu peste 2 milioane.

Cazul din Turnu Severin si presa streină

Bucureşti.—Ziarul *Deutsches Volk blatt* **narînd cazul petrecut la Severin, unde nişte indivizi au violat soţia unui profesor german, spune că acest caz va provoca complicaţii diplomatice.**

Moartea reginei Maria Pia

Roma.—Azi dimineaţă a încetat din viaţă, regina văduvă Maria Pia, mama fostului rege al Portugaliei.

Retragera guvernului bulgar

Sofia.—Mari neînţelegeri s'au ivit între majoritatea sobraniei şi ministru.

Se dă ca iminentă retragerea guvernului.

Pruncuciderea din strada Bateriilor

Bucureşti.—Mama criminală, care şi-a aruncat copilul în canalul din strada Bateriilor, a fost descoperită. Ea se numeste Fany Milian.

După săvîrşirea crimei, Fany a plecat la Turnu Măgurele, unde fost găsită de poliţie, în urma unei scrisori anonime.

La interogator, ea a declarat că a aruncat copilul după ce s'a convins că e mort.

Sunt probabile şi alte arestări.

Greva din Galaţi

Galaţi —Greva continuă Patronii după ce au refuzat propunerile lucrătorilor, au cerut ajutorul armatei pentru paza avutului lor.

Manifestaţia din Capitala

Bucureşti.— Funcţionarii comerciali au făcut aseară o manifestaţie, pentru a obţinea închiderea prăvăliilor la orele 8 seara.

Au fost numeroase incideute cu poliţia, care însă n'a făcut nici o arestare.

Sinuciderea din Capitală

Bucureşti.—In strada Vasile Lascar, s'a sinucis azi, spînzurîndu-se, o tînără fată, anume Jeanna Timo, sora unui profesor.

Cauza e încă necunoscută.

Indureraţii: Eugenia, soţie; Eduard şi Ernest, fii; Elena, soră, precum şi toţi membrii familiei, vă face cunoscut încetarea din viaţă, în ziua de 22 Iunie, după o lungă şi grea suferinţă, a iubitului lor soţ, tată, frate şi rudă

✝

V. S. SPIRIDONEANU

în etate de 52 ani

Familia roagă pe amici şi cunoscuţi a asista la ceremonia funebră care va avea loc în ziua de 24 Iunie, ora p. m. la cimitirul Eternitatea, unde se află depus corpul.

Aceasta ţine loc drept orice invitaţie.

Baia de sînge din Lisabona

Bucureşti.—Prin Londra vine ştirea, că revoluţia a isbucnit din nou în Portugalia

Marinariii s'au revoltat încurajaţi de monarhişti. Ei au vrut să puie stăpînire pe oraş, însă au găsit rezistenţă în popor. S'au încins o luptă grozavă. A fost o adevărată baie de sînge.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 1 Iulie a. c., oara 11 a. m., se va ţine în camera acestei Primării licitaţie prin oferte închise conform art. art. 72—86 din legea asupra comptabilităţei publice, pentru darea în întreprindere a îngrădirilor ce le va executa Comuna în comptul proprietarilor recalcitrant.

Garanţia provizorie 300 lei în numerar sau efecte de stat.

Schiţa îngrădirilor şi devizul se pot vedea în fie-care zi la Serviciul Technic al Comunei.

No. 11932 5 Iunie 1911

La rondul al II-lea de la Copou în faţa pădurei, într'o frumoasă vilă să găseşte o odae mare, bine mobilată care se închiriază pe timpul verei. Eventual se poate da şi masa. Numai 10 minute depărtare de la tramvai.

Pentru informaţii a se adresa la administraţia ziarului.

Cutia „NESTLÉ" Lei 2

Repr. Sam. Löbl *Bucureşti strada Justiţiei No. 11.*

De inchiriat de la 26 Octombrie 1911 Casa din strada Carol No. 12. A se adresa la D na Jora, strada Lăţescu.

De inchiriat în strada Academie No. 18 un apartament de locuinţă compus din 3 odăi mari cu bucătărie toate în etaj cu balcon la stradă. Chiria anuală 750 lei.

Clinica BOALELOR DE OCHI

Dr. C. MICLESCU

OCULIST OPERATOR

S'A MUTAT str. Ştefan cel Mare No. 6

Casele magaziei Kahane Succesor

— Consult. 3—6 p m. —

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Cu începere de la 20 Iunie, preţurile produselor sunt următoarele:

	Kg.	Litrul
Delicioasa smântână centrifugată		2.00
Excelentul unt pentru cafea, ceai		4.60
Caş gras de munte şi urdă dulce proaspătă.		1.20
Delicioasă brînză de munte nouă		1.20
Brânză de vaci proaspătă		0.50
Unt de gătit proaspăt	3 00	
Iaurt de oi cu castronul şi cu		Kg.
Renumita brînză de burduf.		2.60
Caşcaval de Penteleu.		2.60
Zilnic ouă proaspete garantate		6.50 0/0
Gervais romînesc pachetul		0.50
Lapte dulce proaspăt, se găseşte dimineaţa de la orele 5—11 a. m. şi seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.		0.35
	oca	0.25
Miere de Mai, gavanosul.		1.00
Zilnic se găseşte higienicul lapte bătut proaspăt:	litr.	0.30
	paharul.	0.10

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţuri reduse.

Atragem atenţia onor. clientelei asupra vinului vechiu alb şi roşu ce s'a pus în consumaţie cu 0.80 b. litr. Idem vinuri superioare cu 1 l. litr. Vin tămăios cu 1.20 litr. Vin Bordeaux 1.40 litrul etc.

Din toate calităţile se vinde şi cu litrul şi în sticle înfunnate.

Pentru comenzile de vinuri de la 10 litruri în sus, făcute verbal sau prin o carte poştală adresată Debitului, se trimite la domiciliu. **Administraţia**

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vînzare 1 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA)
De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religia e indeferent) să se adreseze lui
L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES 1 m. de haut. LE RÉTAIL 0f30c.

Maym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5 f.

Cereţi numai:
Parfumul şi Eau de Cologne Superioare
A. RALLET & Co. — MOSCOVA
Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă, Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
5 Medalii, Diplome
şi alte recompense
Eau de Cologne
A. RALLET & Co.
Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, inlocuind cu totul esenţele
De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.
Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primeste anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III şi IV-a
Se primesc şi inserţii la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Magazinul comertului in rate
— Iaşi, Strada Lăpuşneanu 25 —
Pune la dispoziţia onor. public un mare
Depozit de Maşini de cusut
pentru industriaşi şi pentru familii, de calitate superioară. Funcţionare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor
Intrebuinţate de arsenalele armatelor din Europa.
BICICLETE
Puch şi Dürkopp
Intrebuinţate de artiştii Circurilor Busch, Renz, Henry.
Mobile, Pendule, Căruioare şi ori-ce accesorii

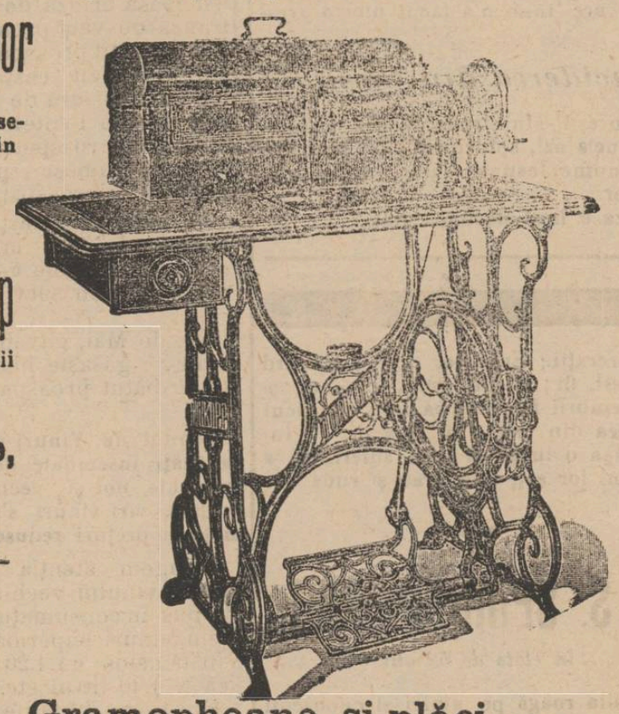

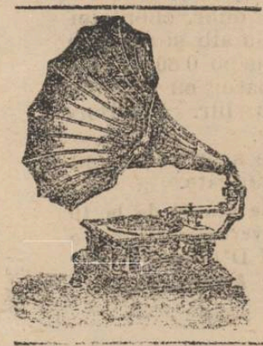

Gramophoane şi plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

LABORATORUL DE
Produse Farmaceutice
Ioan Werner
FURNISORUL CURŢII REGALE
IAŞI

Cold Cream inalterabil. Intreţine şi redă *fragezimea pielei, curăţă faţa de ori-ce bubuliţe, şi împiedică zbîrciturile pielei.*
Borcanul 1.50 b.

Loţiunea Petrol. Remediu contra căderei părului şi a întărirei rădăcinei lui, ţine curată pielea capului şi deschide porii pentru respiraţia părului. *Costul sticlei 3 lei.*

Loţiunea pelicoasă antiseptică Remediu contra mătreţei capului, redă părului luciul său natural, întărind rădăcina şi omoară microbii ce distrug bulbii părului.
Costul sticlei 3 lei.

5 ani de succes 5
Grădina Trajan
In fiecare seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.
Începutul la 9 şi un sfert seara.
Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. şi serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.
Fondată în anul 1858
Sucursala stabilită în România de la anul 1869.
Fonduri de garanţie peste 200 milioane
Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.
LEI 7,142.000
Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.
Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.
Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78
Soc. Ancora încheie asigurări;
a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.
b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.
c) Caz de deces, cum şi
Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.
Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

Dacă voiţi stomah sănătos cu digestiune uşoară;
Dacă voiţi a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINŢAŢI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,
Apele Mineralizate Sinteza
cu bază de Bicarbonat de Sodă şi Lithină
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, Iaşi
Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou şi la toate restaurantele şi debitele de băuturi din oraş.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observaţi bine pe plomba de inchidere şi pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameresdă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.
A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

Dacă suntêţi suferinzi, dacă voiţi a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din
Noua Fabrică de Ape Mineralizate
SALVAREA
Iassy, str. Palat No. 9
Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcorito ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei şi a calculilor biliare.
Se recomandă în special de Onor. Medici.
De 'nzare în toate magasinele mari de consum.
La rere trimetem la domiciliu.
Director *Er. Sebastian* chimist.

Fabrica de OGLINZI
ISRAEL BERGHER - IASI
Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910
Execută: Oglinzi veneţiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri şi mobile.
Execuţie din cele mai elegante şi moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.
Reparaţiuni se execută cu preţuri modeste.
Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziţie permanentă de produsele fabricei, cum şi la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

Tipografia H. Goldner, Iaşi Str. Mirzescu No. 17 — Instalaţiune cu motoare electrice executată de Ioban Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician Iaşi str. Ticului No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII — No. 1336 Duminică 26 Iunie 1911

Crimă politică sau Crimă de Stat?

Sinodul a condamnat pe un nevinovat, pe P. S. S. Episcopul de Roman. Această condamnare a fost cerută de partidul liberal, dînsul, deci, e autorul moral, iar Sinodul n'a fost de cît un instrument.

Partidul liberal n'a putut erta pe Episcopul, care a avut imprudența să se rîdice contra unei reforme a acestui partid. Partidul liberal a pedepsit totdeauna chiar pe celelalte partide politice care-i atacau reformele, desființînd cu alai și ostentații legile făcute de adversari, care, atacau astfel de reforme; și dacă ar fi găsit mijloace ca să suprime pe adversari nu s'ar fi dat în lături.

Cu astfel de mentalitate, cum să nu suprime pe Episcopul de Roman, cînd au găsit instrumentul și cînd au surprins pe Episcop în acțiunea imprudentă de a lupta singur, ca un erou, pentrespectarea legilor organice ale Bisericei ortodoxe și pentru instalarea moralității în episcopatul nostru?

Episcopul de Roman a comis, într'adevăr imprudența de a nu se rezema de cît pe credința și convingerile lui și pe opinia publică de care—în țara noastră — nu țin nici o socoteală factorii statului.

O altă imprudență a Episcopului a fost aceia de a ataca o reformă căreia partidul liberal, îi dădea caracterul de reformă mare, de reformă socială, considerînd-o ca un corolar necesar al reformelor pe cari acest partid le-a impus Coroanei în 1907.

Că Sinodul n'a condamnat din convingere pe Episcopul de Roman, o dovedește atitudinea sa, pînă în ceasul al 11-lea, refuzînd continuu să judece, cerînd să abuzeze de situațiunea sa de organ de stat, cerînd, în numele rațiunei de stat... a Bisericei, ajutorul guvernului și al partidelor politice, pentru a scoate din sinul Episcopatului pe cei doi Prelați supuși judecății.

Era o imposibilitate morală ca Sinodul, după probele aduse, să creadă un singur moment că Episcopul de Roman este un calomniator. Chiar dacă judecata ar fi găsit insuficiente dovezile pentru condamnarea Mitropolitului Primat, încă n'ar fi putut condamna pe Episcopul de Roman ca vinovat de calomnie.

Nu trebue să se uite, că Episcopul de Roman n'a adus Mitropolitului Primat învinuirile cunoscute, din răutate și din dorința de a aduce disprețul concetățenilor sei asupra acestuia. Episcopul de Roman a făcut o plîngere în toată regula autorităților în drept, cerînd cercetarea faptelor și judecarea lor. *Nu numai după principiile de dreptate, dar chiar și după dispozițiile positive din toate legile civilizate, cel ce face o plîngere autorității, nu devine calomniator pentru că n'a adus și probe suficiente în susținerea plîngerei sale, ci devine calomniator numai dacă se stabilește, că, cu toate că știa că faptele erau neadevărate, totuși a făcut plîngerea.*

Nimeni din cei ce-au urmărît acțiunea Episcopului de Roman și înainte de judecată și în timpul judecății, nu se se poate îndoi de convingerea acestui om, că faptele a cărora judecată o cerea au existat. Nici Mitropolitul Primat n'a putut alege, că aceste fapte au fost inventate de Episcopul de Roman.

De netăgăduit dar, că a fost condamnat un nevinovat. O atare condamnare într'o țară cu pretenții de civilizații și în anul 1911, este o crimă. Dacă această crimă remîne numai opera unui partid politic, ea va remînea o crimă politică, care se poate îndrepta fără mari tulburări. Dacă însă, la dînsa se asociază și guvernul, atunci ea devine o crimă de stat, a cărei îndreptare va produce grave și adînci tulburări.

In numele rațiunei de stat, se comiteau altă dată numeroase crime de stat. In timpurile noastre, toată lumea civilizată e de acord, că dreptatea trebue să treacă înaintea rațiunei de stat și că justiția trebue să fie baza statului, —*fundamentum regnorum.*

Socotim că guvernul și, în special, actualul ministru al cultelor, este în imposibilitate morală de a se asocia la crima Sinodului și dacă o va face—cinismul unui ast-fel de act va aduce o mare tulburare în sufletele acestei țări.

Din susținerile ziarelor liberale se vede că formula dată Sinodului pentru judecată a fost următoarea: faptul de căpitenie din acuzare e erezia; celelalte două fapte: imoralitatea și plagiatul, sunt secundare.

Dacă erezia cade ca nedovedită, faptele secundare nici nu trebuesc examinate.

Înțălegem pe partidul liberal, să conducă țara și judecățile din opoziție, și să ceară Sinodului să spele de învinuirea de erezie pe Mitropolitul Primat, care fusese complicele partidului liberal—de alt-fel împreună cu marea majoritate a judecătorilor din Sinod — la reforma eretică a guvernului liberal. Cum se poate însă asocia guvernul la consecințele unei ast-fel de judecăți între care, în primul loc, e condamnarea Episcopului de Roman, care rîdicase această acuzare de reformă anti-canonică, cînd acum doi ani în Senat, Episcopul de Roman, n'a făcut de cît să se asocieze la acuzarea de anti-canonicitate a reformei ridicată de același C. C. Arion, atunci senator și fruntaș al partidului conservator, azi ministru de culte și ministru important în guvernul aceluiași partid conservator.

Părerile și sentimentele ministrului Arion pot ele dispărea înaintea pretinsei rațiuni de stat? Se poate dînsul face calăul Episcopului de Roman, tovarășul său de idei, relativ la această reformă?

D-nul C. C. Arion are o mare vină în judecata Sinodului. Dacă n'a cunoscut canoanele, trebuia să lăse altuia locul să provoace o judecată bazată pe canoane. Dacă le-a cunoscut și știa că, după canoane, judecata poate să achite fără să mai examineze unele fapte, deduse în judecată, pe motiv că învinuirea nu este dovedită relativ la alt fapt, atunci nu trebuia să mai provoace judecata, în orice caz nu trebuia să permită să se stabilească în desbateri gradații pe aprecieri tendențioase cum e aceia între erezie și imoralitate—și trebuia să-și dee socoteală, că partidul liberal era în putință să nu lase Sinodului libertatea de-a judeca că creațiunea consistorului bisericesc este o creațiune anti-canonică.

In ce ne privește, cerem guvernului acum, cînd mai este încă timp, ca să nu transforme crima politică în crimă de stat, iar dacă o va face, îl prevenim că-și ia o răspundere cu consecințe incalculabile — politice și sociale.

O sentință monstră

— *Latura ei politică* —

Este un adevăr recunoscut, că partidul liberal guvernează veșnic, nu numai la Banca Națională și la Creditul rural—dar și țara este veșnic guvernată de liberali.

Guvernul actual se lasă și el guvernat de liberali. E un guvern foarte demn de menirea sa, foarte cu luare aminte, care crede că va zdrobi partidul liberal plictisîndu-l cu acțiunile tramvaelor, care acțiuni, la urmă, vor rămînea tot în mîna cui se află acum.

Liberalii au avut, pozitiv, tot interesul, ca în conflictul sinodal să triumfe părerea lor. Conflictul acesta este opera d-lui Haret și ce n'a putut face fostul ministru fiind el la putere, s'a făcut acum cu mare succes, cu toate că guvernul inventase chestia tramvaiului spre a distrage pe liberali și cu toate că, la toate desbaterile sinodului, la toate discuțiile cele mai mici, luase parte și veghiase actualul ministru de culte.

De la pronunțarea primei sentințe a Sinodului, acea privitoare la demisii, presa liberală luase apărarea fățișă și gălăgioasă a Primatului, îl învăța pe față să nu demisioneze, impunea Sinodului să-l achite pe Primat și să-l condamne pe Episcop.

In tocmai așa s'a făcut. Și discuțiile urmate în consiliul de miniștri, ținut alaltăieri, apoi plecarea subită, în străinătate, a primului ministru—de și ziarele guvernamentale anunțase că d. Carp nu va pleca pînă la definitiva hotărîre a Sinodului—aceste două fapte dovedesc lămurit, că guvernul care patru săptămîni jucase rol de independent, s'a văzut constrins de frica liberalilor, să primească sentința lor și s'o impună Sinodului.

Sinodul, cu două zile în urmă, nu era dispus, să dee sentința monstră ce a dat o ieri. Sinodul, din cauza multelor pacate ale sfinților ce-l compun, este unelta ori cărui guvern. Pe liberali singuri nu-i ar fi ascultat. A trebuit să intervină și guvernul—guvernul a intervenit—și părerea liberalilor a triumfat.

S'a adeverit, odată mai mult și legenda adevărată, că partidul liberal guvernează și în opoziție, și nu-i lucru greu să intimidezi, prin bătăi din picioare, un guvern format din vînt ca a d-lui Carp.

Mai interesant este, că sub junimiști, liberalii guvernează cu mai mult succes de cît cînd ei singuri sunt la putere.

Domnul Haret l'ar fi spînzurat mai de mult pe fostul episcop de Roman. N'a putut, fiind-că ar fi produs căderea guvernului.

L'a spînzurat acum cu mîinele d-lui Carp: a dat afară din biserică pe un anti-Haretist și a dat toată satisfacția unui haretist.

Guvernului îi rămîne să-și încerce norocul cu acțiunile tramvaiului. Dar punem rămășag, că la urmă, va face cum va voi d. Vintilă Brătianu.

Primatul—achitat
Episcopul—condemnat

Mitropolitul Primat, care, în tot lungul procesului de la Sinod, avuse o ținută de poroncitor, a reușit să-și comande o sentință după voința lui: el s'a achitat, iar pe Episcopul de Roman—pe fostul Episcop de Roman—l'a condemnat!

Nu cunoaștem sentință mai scandaloasă, mai nedreaptă. Pe vremuri de tristă memorie, cînd miniștrii de justiție, anumiți miniștri, se credeau în drept să trimeată răspuns magistraților în deliberare, încă cronica nu înregistrează un asemenea scandal.

Sinodul a dat două sentințe în unul și același proces: prima sentință, dată Mercuri, îndemna pe ambii prelați să demisioneze: recunoștea, deci, în mod hotărîtor, că ambii sunt vinovați, egal vinovați.

A doua sentință, dată ieri, luînd în considerație declarațiile ambilor prelați, că refuză să demisioneze, pronunță achitarea lui Ath. Mironescu și condemnarea, la demitere, a lui Safirim.

Sinodul dorea într'atît ca dureroasa crisă bisericească să ice sfîrșit, prin demisiile celor doi adversari, că, în afară de sentință, făcu insistențe pe lîngă ministrul cultelor, ca el să întervie la șefii partidelor politice, ca să sfătuiască pe prelații să primească soluția demisiilor.

Sinodul spusese, deci, că ambii sunt vinovați, că și Mitropolitul trebue să demisioneze, căci la ce l'ar fi împins la demisie dacă n'ar fi fost vinovat.

Și uite că, a treia zi, același Mitropolit este decretat nevinovat; iar Episcopul rămîne vinovat, așa de vinovat, că este trecut la pensie, cu rang inferior aceluia, pe care-l avea pînă eri.

Nimeni nu va putea spune alt-fel: Sinodul s-a făcut vinovat de o injustiție strigătoare la cer și ori-ce s'ar întîmpla de aci încolo, ori la cîte crize în biserică și neliniște în țară ar da loc agitațiunile contra sentinței de ieri, ele trebue să aibă loc.

Biserica nu poate rămînea sub conducerea unui păcătos, care a necinstit-o; biserica nu poate fi condusă înainte, spre disprețul Cerului și oamenilor, de un om cu trupul spurcat, de un întreținător de mulieri cu banii Bisericei, de un stricător de case.

Și nu se poate, iarăși, ca acel, care a scos strigăte de disperare pentru salvarea bisericei să fie izgonit și din biserică și din Sinod, ca pedeapsă pentru faptele sale creștinești.

Sinodul, prin excesul de injustiție ce l'a făptuit, a deschis din nou, mai vehementă de cît înainte, mai puternică — criza bisericească.

Sinodul a înțeles să îngădue atotputernicia Vasileștelor și Constantineștelor la sfînta Mitropolie; a înțeles să tolereze erezia; a înțeles că ie drept și echitabil ca apartamentele mitropolitane din dealul Spirei, să continue a fi secții medicale genito-urinare.

Ei bine — toate acestea nu se vor întîmpla.

„CAZĂRILE"

Cu greutate, cu foarte multă greutate Șerul își cazează valoroasele elemente cari au dat probe de destoinicie pe vremea alegerilor, și probe de caracter,—mai ales de caracter.

Intăi s'a dat preferință transfugilor, și tactica aceasta, evident, a fost bună pînă la un punct oare-care, căci ea face parte din faimoasa asanare de moravuri, și stabilește precedentul că transfugii sunt cei dintăi așezați la masa de bucate. Inceputul s'a făcut cu bărbosul domn maior Cujbă, și s'a terminat cu Veniaminul transfugilor, d. Ianculescu.

Au fost cazați apoi rudele, și anume nepoții, strănepoții, verii, verișoarele, moșii, mătușele etc., ale familiei Praja, — destul de numeroasă.

Evident, după această primă ocupație a Șerului, va urma cazarea membrilor partidului conservator din Iași, ajunși într'o stare de mare nelinişte sufletească, din pricina indiferenții cu care sunt tratați de d. Grecianu.

Acești membri însă sunt deprinși cu opoziția, căci de mai bine de zece ani doar, tot opoziție fac.

Și dacă nu vor face opoziție acum cînd sunt la guvern, apoi cînd vroiți dumnevoastră să facă?

S'ar părea că, prin cazarea lui Hociungescu sau a lui Ianculescu, neînțelegerile din partid ar fi încetat; dar adevărul nu este acesta. Membrii clubului, membrii cei vechi, membrii care fac opoziție mizerabilă de mai bine de 10 ani se vor răsvrăti. In fruntea lor stă d. Vasiliu, funcționar la Creditul Urban, cel mai indignat dintre toți, care nici măcar secretar la teatru n'a fost numit.

Aceștia vor lupta sub conducerea d-lui C. Naiman Paraschivescu, decanul transfugilor, care n'a fost cazat perceptor, așa precum a cerut.

Dar pînă cînd Șerul să stea și să doarmă liniștit mai va.

OAMENI ȘI LUCRURI

ALTE VREMI...

Acum cîte-va zile la Palatul de justiție al Parisului avu loc alegerea în sinul baroului de avocați pentru înalta demnitate de „bâtonnier", — cea mai înaltă ce poate conferi baroul. Cu 614 din 794 voturi a reușit avocatul Labori, căruia predecesorul său în această demnitate, d. Busson — Billault i—adresă o entuziastă cuvîntare:

„... Aș putea să tac, după ce v'am salutat cu noul titlu; nu poartă el oare în sine toată nobleța lui, toată mărimea lui? Dar tradiția cere ca garda ce scoboară să dee onorurile gardei care se suie și vechea mea prietenie se supune cu mulțumire acestei tradiții.

Mi se pare dulce ocazia de a exprima omagii acelor merite rare, cari vă atrăgeau altă dată cele mai înalte recompense ale facultății de drept; cari vă făceau să străluciți în calitate de conferențiar, sau ca secretar al eminentului șef pe care l'am pierdut și cari vă asigurau un loc între cele dintăiu rînduri.

Acea tînără faimă a dv. v'a chemat să fiți însărcinat a reprezenta și o cauză foarte celebră, — „afacerea" care fu cît pe ce să ne despartă în două tabere. Dar luptele acele sunt astăzi uitate; baroul nu a păstrat de cît o ștearsă amintire a lor: iar dv. ați fost — un apărător.

Așa că, după trecere de cîți va ani, ați intrat în consiliul avocaților, ridicat de sufragiile venite din toate părțile.

După cei patru ani împliniți,—ați ieșit din consiliu pentru a reîntra în curînd și pentru a dobîndi, la vrista de cinci zeci de ani, rangul suprem.

Iată-vă șef al ordinului. Veți deveni arbitrul lui, veți veghia la menținerea tradițiilor noastre, veți face mai mare încă în lume locul pe care el l'a cucerit prin predecesorii D-v.

Veți cheltui într'această sarcină ardoarea spiritului d-v, generozitatea naturii d-v, savoarea îmbătătoare a eloquenței d-v, toate acele daruri pe care champagnia le revarsă în organizmele oamenilor ca și al plantelor ce se nasc în solul ei.."

...Acum doisprezece ani, în timpul senzaționalei „Afaceri" a căpitanului Dreyfus — pe care o evoacă în mod discret cuvîntarea din care am citat fragmentul de mai sus—avocatul Labori era, ca și Zola, pe care l apărase, ca și căpitanul pe care se lupta să-l scape, ținta celor mai vehemente atacuri și dușmănii. La Rennes, — în timpul procesului, un glonte îl culcă la pămînt. Dar de-abia înfiripat, avocatul își reluă locul pe banca apărării și luptă cu tot temperamentul său, cu toată convingerea sa.

Astăzi omagiul vine, în toată splendoarea. Iar cartea barocă a naționalistului Maurice Barrès, în care eroul Labori este caricat și parodiat, rămîne numai un monument și un document al vremei, care atît de repede a trecut, cu toate pasiunile ei, cu toate furiile ei, cu toate ciudățeniile ei, cu toate urile ei.

Rodion

Cînd holera-i la vecini...

Italia contaminată.—Escursiunile rărite. Știință și literatură epidemică.—Flagelul acum 70 de ani.—Holera la Iași.—Povestirile maiorului.—Mortul care reînvie.—Un congres platonic.

Trenurile către Italia se răresc; escursiunile la Roma și Turin — orașele frumoaselor Expozițiuni — se împuținează din ce în ce. Știri pesimiste transpiră dintre laconicele indicații ale gazetelor: e holeră în Italia!

Și e în același timp și aiurea. E presărată cîte puțin preste tot. Nu putem ști de unde anume e pericolul mai urgent și mai de temut.

Orașul nostru e, în tot cazul, una din porțile de întrare ale epidemiilor din spre Rusia, — unde flagelul e endemic.

Va veni? Ne va cruța? Cine știe! Ori-cum, e una din marile și tristele actualități, — primejdia holerei.

E singura chestiune mai urgentă, de care s'a ocupat acum de curînd și congresul medicilor în Iași; — s'a ocupat, dar fără mare folos în ce privește urmările practice.

Suntem deocamdată, escluziv, în domeniul literaturii. De aceea vom recurge la izvoare istorico-literare cu privire la invaziunea holerei și la funestele ei consecinți.

*

Sunt încă multe pagini necitate, cu privire la vechile epidemii ale Iașului și pentru astăzi vom reîmprospăta un fragment din bucata tipărită de Al. Russo — un nume de mare actualitate de cîtva timp încoace — în „Buciumul Romîn" din Iași, la 1853.

Epizodul povestit — după o lungă introducere literară — se referă la epidemia de holeră iașană din 1838—39:

„...Un soldat adusese holera în Iași — povestește eroul schiței, un Maior. Intr'o clipeală moartea își întinsese aripele asupra marelui oraș. De multe ori slobozind unui soldat foaia la spital, se ducea la groapă. La început ocirmuirea, spre liniștirea spiritelor, ascundea răul; dar răul îndoindu-se, însutindu-se, în puține zile spaima apucă orășenii; începură oamenii a fugi ca în bejăniile tătărești; cei cari rămîneau se înarmau și se străjuiau prin casele lor. Norodul rămase singur. Milița încă tînără fu scoasă la Holboca și ca să nu rămînă tîrgul fără pază se rînduiseră din 15 în 15 zile cîte o roată de grenadiri.

...Ulițele erau ceva de spăriet. Iașul, cu cinci zile mai înainte strălucitor de trăsuri, livrele, toalete, uniforme aurite, Iașul în care se plimba sările pe toate ulițele cu ghitara și muzicele regimenturilor, cu rîs, cu șagă și amoruri, acum se sbuciuma în ceasurile de pe urmă. Se auzia numai un vuiet înăbușit, pe care glasul clopotelor de moarte îl covîrșia înflorător. In toate părțile se întindea bolnavii cerînd ajutor, mame despletite strigînd copiii lor morți, scene de desnădăjduire, chihote drăcești prin cîrciume și birturi; mulți arși de sete se tîrau pe la fîntîni, se culcau în glod, mulți mureau, cîțiva se ducea sănătăși. Infricoșat lucru e boala prin orașe!

Pe toate ulițile — care pline de trupuri, cu picioarele, mîinile și capetele în toate părțile, bălăbănind după umbletul nepotrivit.

In zilele liniștite, auzirea morței deabia îți lăsa o impresie tristă, dară să vezi cum duce la groapă sute și mii, să vezi oameni tăvălindu-se în glod, să simți că pier familii întregi și uitîndu-te împrejur să nu mai întîlnești un prietin măcar sau o cunoștință, este preste închipuire de a spune și ce e mai de jale, poate, că astăzi nici nu ne mai aducem aminte de aceste jertfe.

MALODONT
PASTĂ DE DINŢI ŞI APA DE GURĂ
de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:
F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris.
Reprezentanţi Sam. Löhl, Bucureşti.

„La acea vreme venise şi rîndul meu, deşi răul contenise. Eram leitenant; într'o zi ducîndu-mă în tîrgul de gios la o spiţerie, întîlnisem un subofiţer care se sculase de pe boală; era slab, ostenit, cu faţa galbenă şi mai mult mort. La potriva prescripţiei doftorului şi în primejdie de a-l întoarce boala, subofiţerul se tîrîse pînă la o spiţerie unde avea un prieten.

— Cum, îi ziseiu, văzîndu-l, îndrăzneşti să ieşi? Hirurgul te au oprit?

...Aşa de slab, aşa de mîncat era de holeră bietul om, că vedeam că fără ajutor nu s'ar fi putut întoarce acasă. Îl suii în trăsură lîngă mine, ţinîndu-i strîns de mînă, căci cel mai mic *hop* îl obora; de abia pornisem şi văzui pe tînărul unterofiţer gălbenind ca ceara şi învîrtindu-şi ochii.

— Ce ai? strigaiu.

— Nimic, răspunse un glas murind, o ameţeală... Dar nu sfîrşi şi capul îi giuca în dreapta, în stînga şi apoi pică pe piept; în sfîrşit trupul ca un sac nesprijinit, se lăsă pe perinile dinainte; fără a mai gîndi mai departe, cu mînile mele îl făcui un brînciu şi strigai vizitiului să fugă la Polcovnicul L... care şade în apropiere.

In minutul acela o frică nespusă mă luă în spate. Un ce rău îmi trecu prin vine şi o tremurătură mă cuprinse, dar, domnilor, o frică grozavă; sîngele se oprise în mine şi simţeam cîrcei în picioare, muream..."

Maiorul se opri în spunerea lui, sau pentru a se mai răsufla, sau pentru a depărta vre o impresie puţin veselă, căci îşi trecu de vre-o trei ori degetele lui ascuţite, prin rarele viţe tuşi pînă în fundul pieptului.

„Vedeţi, urmă Maiorul rîzînd de un rîs care numai Maiorul îl avea, vedeţi gălbăciunea me... nu-i nimica pe lîngă gălbiciunea ce aveam după spusa celor ce mă cotorisiseră de sub ofiţerul meu... Intors acasă, mă apucai la frecat şi la învelit cu flanelele ce puteam găsi dară edeea că aveam holeră... începui a fi tricos; numai gîndeam la bietul subofiţer şi mi se încreţea carnea pe mine.

Unterofiţerul se însănătoşă de al doilea; şi în curînd cu mare bucurie mă dusei la Holboca.

Intr'o zi, după masă, adăogi Maiorul fusesem trimis în tîrg cu un raport către generalul M...Nu sunt în stare, domnilor, să vă descriu tăcerea şi mîhniciunea ce înfăţoşa Iaşul. De abea de la margine pîn la cvartirul ghaneralului întîlneam cînd şi cînd cîte un chip de om. Era ceva în aer şi pe uliţe din pustietăţile de care vorbesc scripturile. In locul mulţimei de trăsuri, neguţitori, de miimile de jidovi, domnea tăcerea grozavă a unui oraş de şaptezeci de mii de oameni ce se rumpe numai din cîrîiturile cioarelor, şi urletul turmelor de cîini sălbăticiţi şi de călcătura calului meu.

Vă scutesc, domnilor, de reflecţiile mele... dar mare jale este pe vremi nenorocite, cînd un tîrg sau o ţeară se topeşte într'o clipeală. Vă doresc să nu ajungeţi asemenea zile... atuncea se cunoaşte cît e de scumpă o vorbă, ce este o strînsură de mînă şi cîtă puţină deosebire este între oameni mari şi mici. Nenorocirea ne rebotează iară şi pe toţi fraţi..."

Naraţia maiorului ne cam întristă şi conversaţia rămase mai liniştită"...

Ce poate fi, într'adevăr, mai întristător de cît un asemenea tablou; ce poate fi mai jalnic de cît ecoul unor asemenea timpuri nenorocite?

Cînd ajung pînă la noi, după zeci şi zeci de ani, reîmprospătate de stilul viu şi colorat al unor scriitori contemporani, resimţim parcă ceva din obsesiunea şi spaima zilelor acelora.

Să sperăm că, în contra prevestirilor pesimiste, molima nu va veni în Iaşi; că vom scăpa numai cu frica — întocmai ca Maiorul din schiţa lui Al. Russo.

Dacă însă vom scăpa de primejdie, atunci va fi datorită numai întîmplării şi împrejurărilor, — nu însă luminilor izvorîte din discuţiunile congresului de dăunăzi. Congresul medical s'a ocupat prea mult de daraveri profesionale şi chestiuni de etichetă, ca să fi avut vreme de a da vre-o soluţiune eroică, în vederea unei eventuale primejdii.

As.

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

Litere-Ştiinţe-Arte

Ortografia.—In ziarele de eri sosite din Capitală se publică condiţiile ce au să întrunească lucrările literare şi ştiinţifice pentru a obţinea diversele premii ale Academiei Romîne. Se hotăreşte în chip detaliat conţinutul obligator al scrierilor, materiile de specialitate ce trebue să trateze.

Iar cea din urmă—şi partea cea mai riguroasă—condiţiune impusă acelor opere este ca să fie scrise în ortografia Academiei.

Există oare o atare ortografie bine definită şi strict legiferată? Iar dacă există, ajuns a ea într'atît de mult cunoscută şi la îndămîna tuturor acelor care scriu, fie pe tărîmul literar ori pe tarîmul ştiinţei pure?

Pînă la ce punct poate fi obligat un scriitor să se ţină de o anumită ortografie, fără să-şi sacrifice, prin aceasta, ceva din originalitatea lui? E o problemă care merită oare care discuţiune şi poate fi instructivă. Credem că condiţiunea *sine qua non* pentru scriitor de a prezenta lucrări scrise cu ortografia Academiei cuprinde o nuanţă de exagerare şi de nedreptăţire. E destul să amintim—de exemplu—că maestrul Caragiale ar risca să şi vadă proza respinsă, într'un caz eventual,—numai pentru că... se abate de la ortografia Academiei.

.. Şi cu toate aceste!

*

Artista pariziană Ida Rubinstein, strălucita interpretă a eroine, din piesa lui D'Annunzio „Martirul S tului Sebastian" şi-a propus să petreacă vacanţa în mod original şi anume în centrul Africei, în plin pustiu.

Va întreprinde acolo un sport primejdios,—vînătoarea de lei. Anul trecut a vînat elefanţi.

Cronicarul teatral al ziarului „Le Temps" adaugă la această informaţie că frumoasa artistă nu pleacă singură de tot, ci va lua cu dînsa pe maestra manicură şi pe cea de coafură...

*

La 2 Iulie stil nou oraşul Tarbes, locul natal al lui Théophile Gautier, a serbat centenarul naşterei marelui poet. Tot acolo, în grădina Massey, s'a ridicat în 1890 un bust al lui Gauthier, sculptat de fiica lui, Judith Gauthier.

*

A apărut în librării „*Mărioara*" dramă în versuri de *Carmen Sylva*, în trei acte, traducere de Rodion.

Pentru întăia dată o traducere completă şi fidelă a celei mai mari scrieri dramatice a M. S. Reginei Elisabeta vede lumina tiparului, după ce a fost jucată cu ani în urmă în mod fragmentar şi cu totul diferit de textul original al Carmen Sylvei.

Acei cari doresc a cunoaşte opera dramatică a Augustei literate, vor trebui să posadă şi acest volum. E o dramă emoţionantă, cu subiect ţărănesc, redat în metrul originalului.

Volumul, de 110 pagini, costă 1 leu 50 bani.

*

Sumarul numărului de mîine din „Noua Revistă Romînă" de sub direcţiunea d lui C. Rădulescu-Motru, este:

Noutăţi: Criza bisericească.—Congresul al VII-lea al Asociaţiunei romîne pentru înaintarea şi răspîndirea ştiinţelor.

Chestiuni actuale: A. D. Xenopol. Metoada în ştiinţele succesiunii geologice şi istorice.

Tipuri sociale: A. C. Murgescu. Psihologia negustorului romîn.

Istorie medicală: D-r Florea Simionescu. Vindecarea beţiei la Romani.

Literatură: C. Teodorescu. Frumuseţea (legendă georgiană).—Oreste. Fantezii de iarnă.—A. Cehov. O mireasă fără prejudecăţi.

Discuţii: Const. Sp. Hasnaş. Sfîrşitul unei polemici.

Insemnări: Cum se jigneşte şi cum se salvează onoarea.—O femee neobişnuită. — O mască ciudată din zilele noastre.

Revista Revistelor: Vieaţa Romînească. Vieaţa Nouă.—Mercure de France.—Le Courrier européen.

Memento.

*

A apărut „Arta Romînă" anul al IV-lea, No. 5 şi 6 (Mai şi Iunie) cu următorul sumar: Vasile Ravici. Salonul Oficial 1911. — N N. T. Jurnalul unui pictor.—Dim. C. Zavalide. Cîntec.—Quatren.—Visătorul. Pe degetele albe.—T. Charles-François-Daubigny (1817—1878) A. D. Atanasiu.—In chestia maeştrilor. Maria Dr. Buteanu.—Arta în raport cu natura (Despre imaginaţie).—Vasile Ravici. Expoziţiile artistice de la Ateneul din Bucureşii. — Expoziţia P. E. Vibert (xilogravură) şi S. Sanielevici (pictură). M. E. Concertele dela Ateneu: Concertul d-rei Matilda Zabrovschi. Concertul tenorului D. Basiliu. O nouă încercare de operă. — Viorella. Schuman şi Listz despre Chopin. — Ada. „Tinerimea" şi „Salonul". — A. Cronici: Casa artelor. Doina de Albert Cirillo.

Ilustraţii.

INFORMAŢII

❑ **D. Lehman la Viena.**— Am publicat mai zilele trecute, după „Berliner Tageblatt" o amintire despre prima călătorie, făcută de Prinţul Carol, pe cînd se ducea spre România. Se zicea, că s'a dat la Viena, drept comerciantul Lehman.

In „Berliner Tageblatt de azi, a apărut o scrisoare din partea d-lui Paul Lindeberg.

Acesta spune că povestirea de dăunăzi e o invenţie şi arată cum s'au petrecut lucrurile.

Ast-fel la 19 Aprilie 1886, prinţul Carol a plecat la Potsdam, pentru a şi lua rămas bun de la familia sa. De aci s'a dus la Revenah, la fratele său mai mare Leopold, unde şi-a schimba uniforma de dragon cu haine civile.

De aci s'a dus la Dusseldorf, unde îl aştepta consilierul de stat Verner. De aci, amîndoi au plecat la Zürich.

Se simţia nevoia de acest joc, de oare ce la Dusseldorf prinţul era urmărit.

In fine ajunseseră la Viena. Se urcară într'o trăsură şi pe drum spuse birjarului să-l ducă la Pesterbanhof. De ar fi aflat autorităţile austriace, negreşit că prinţul Carol, ar fi fost arestat, de oare ce Austria, se opunea ca El să primească tronul principatelor romîne.

Se găseau în tren. Printre lăzile şi geamandanele din clasa II-a, prinţul scrise o scrisoare lui Frantz Iosef, prin care îi explica hotărîrea ce luase.

In fine la o staţie mică, un adevărat cuib, prinţul stătu 2 zile. Aci sosi şi Brătianu, venit direct din Paris.

La 20 Maiu, prinţul Carol debarcă la Turnul-Severin. Aci fu oprit de căpitanul portului

Prinţul nu dădu nici o ascultare şi trecu înainte, întîmpinat de Brătianu şi alţi fruntaşi romîni, cari se descoperiră.

Prinţul Carol ajunsese în noua sa patrie.

❑ Osias I. Marcovici, din Focşani, a dat în judecata tribunalului Bacău pe G Cojan, grefierul acelui tribunal, pentru faptul că l'ar fi indus în eroare, afirmîndu-i în scris, că expertul numit într'un proces ce Marcovici avea cu d. D. Buzdugan, consilier la Curtea de Apel din Galaţi, n'a depus încă raportul, şi nevoit din această pricină să se împace cu adversarul său, pe cînd de fapt raportul se afla la dosar.

Tribunalul a achitat pe grefier, condamnînd pe reclamant să plătească 1000 lei daune.

Marcovici şi Cojan, au făcut apel. Curtea s. I a fixat termen la 19 Septembrie.

❑ Procurorul general a plecat ieri la Dorohoi într'o anchetă.

❑ Domnul M. Ghinea Ionescu, procuror de secţie la Curte, a plecat la Slănic, de unde se va întoarce la 1 August, cînd va pleca în congediu d. procuror Al. Gane.

❑ Pe ziua de 1 Iulie va fi mutat la Curtea de Apel din Iaşi, d. D. Antonescu, consilier la Curtea din Galaţi. La Galaţi va fi mutat d. consiler Corjescu, sau d. consilier Botez — după cum va hotărî ministrul.

❑ Săteanul Diaconu, din Ţibăneşti a fost dat în judecata Curţii cu juri din Vaslui, fiind că a dat foc la o casă şi mai multe girezi de paie, proprietăţile d-lui Carp, cauzîndu i o pagubă de 7000 lei.

❑ La şcoala de adulţi înfiinţată în anul acesta pe lîngă fabrica textilă din comuna Copou, a avut loc examenul de fine de an. Din cei 150 înscrişi s'au prezentat 28 la examen.

Celor reuşiţi li se vor elibera certificate de patru clase primare, scutite de ori-ce taxe către stat.

❑ D. Roiu, revizor şcolar, a cerut congediu de la 1 Iulie pînă la 10 August, pentru a pleca la Woerishofen.

❑ In ziua de 24 Iunie a avut loc la şcoala primară de fete „Elena Doamna" producţia de fine de an.

Doamna Constantinescu, institutoare, a făcut darea de seamă anuală a şcoalei, arătînd rezultatele obţinute, cari sunt mulţumitoare.

Arată apoi că din 126 eleve, cari au frecventat regulat cursurile 113 au fost declarate absolvente, repetente fiind numai 13.

Institutoarea a făcut apel la părinţii elevelor, spunînd că primii paşi ai educaţiei fiind dinşii pentru care se cere o mare îngrijire.

Elevele şcoalei au cîntat diferite bucăţi muzicale, în cor, au recitat şi au executat mai multe figuri de gimnastică.

Doamna directoare a mulţumit publicului care a venit să iee parte la această serbare, asigurînd că d-sa va continua muncind pentru cultivarea viitoarelor cetăţene.

❑ Următorii telegrafişti şi următoarele telegrafiste, au reuşit la examenul de avansare, ce s'a ţinut la inspectoratul Circ. IV a poştelor şi telegrafelor:

La gradul I, d nii: N. Stamboliu, C. Fotin, Ionescu D., Popovici V. Ion, Postăvariu P., Buzincu Gh., d-na Enăchescu Lucreţia şi d-ra Secară Ortansa.

La gradul II, d-nii: Savin M., Soflicu C., Buchman A., Poruzan St., Radu G. Al., Dăscălescu G. II, Stoian St. şi Sitaru Gh.

❑ Lucrătoarea Estra Frenkel, de la fabrica lui A. Bachman din str. sf. Lazăr, pe cînd lucra eri la o maşină de făcut ciorapi, roata i-a prins mîna dreaptă, retezîndu-i degetele. A fost transportată la spitalul israelit.

❑ La fabrica de tricotaje, din str. Socola, pe cînd lucrătorul Carol Ubert transporta o greutate a scapat-o peste piciorul stîng, strivindu-şi căputa.

A fost transportat la spitalul sf. Spiridon.

❑ S'au înaintat autorităţilor respective actele necesare pentru autorizarea nouei *şcoli secundare* particulare, fundaţiunea d-lui Moritz Wachtel. Şcoala va funcţiona cu începere de la 1 Septembre avînd un curs secundar complect.

❑ Ministerul agriculturei şi Domeniilor a cerut prefecturilor de judeţ din ţară ca, în vederea stabilirei calităţei cerealelor din anul acesta prin administratorii de plăşi să se adune cîte 4—6 probe din recoltele de grîu, orz şi ovăz, şi să se trimite imediat staţiunei agronomice din Bucureşti.

❑ Comandanţul regimentului 14 Roman, a intervenit la prefectura de judeţ, spre a-i comunica, dacă în raionul judeţului Iaşi, mai sunt comune cu maladii declarate contagioase, pentru a putea da drumul soldaţilor în concediu.

❑ Ministerul industriei şi comerţului a dat ordin autorităţilor din ţară pentru a dispune ca la licitaţiile ce se vor ţine pentru lucrări de ori ce sumă, să ţie seamă de dispoziţiile art. 95 al 2 din legea meseriilor care prevede că „Societatea de meseriaşi romîni constituite legal vor fi admise a depune numai jumătatea din garanţia cerută la licitaţiile publice".

Acest ordin ministerul îl repetă, motivat de plîngerile meseriaşilor că sunt nedreptăţiţi de autorităţi cînd se prezintă la licitaţie.

❑ Domnul Pangrate Codreanu, a fost comfirmat delegat al satului Potingeni, din comuna Movileni, în locul lui Vasile Botcă, revocat.

❑ D. Sibianu a fost numit director al Conervatorului de muzică şi declamaţiune din Iaşi, pe ziua de 1 Iulie.

❑ Medicul şef al oraşului, în vederea măsurilor ce sunt de luat, pentru a preintîmpina primejdia holerei, a cerut direcţiei generale să-i acorde angajarea unui număr de agenţi sanitari suplimentari.

❑ Şedinţa pe care consiliul de higienă avea s'o ţie Simbătă, n'a putut avea loc, lipsind mai mulţi membri.

Viitoarea şedinţă va avea loc la 1 Iulie.

❑ Duminică 3 Iulie, va avea loc la Ungheni, o mare serbare organizată de societatea romînă de gimnastică şi sport.

Vom da în numărul viitor programul acestei serbări.

❑ Eri a avut loc, la cimitirul Eternitatea, înmormîntarea regretatului şef de staţie I. Spiridoneanu, mort în urma unei boli de inimă.

La înmormîntare au luat parte d-nii R. Niţescu, inspector de mişcare, N. Iordănescu, şeful staţiei, I. Nubert, impiegat la inspecţie, întreg personalul staţiei şi delegaţiuni de funcţionari din inspecţia VI a.

Regretatul Spiridoneanu se bucura de multe simpatii, fiind un funcţionar model de cinste şi activitate.

❑ Corpul regretatei Margareta Cobîlcescu a fost depus ieri în cavoul familiei, la cimitirul Eternitatea din Iaşi.

❑ Următorii elevi absolvenţi ai clasei a IV-a de la Liceul Internat, au reuşit la examenul de capacitate, cu clasificaţia următoare:

Strat Z. G. 9.50; Bonciu G. 9.25; Hulubei H. 9; Blebea C. 8.50; Ghika D. 8 50; Pella V. Vespasian 8; Vaian I. 8; Popa N. 7.75; Borş G. 7.50; Demetrescu P. 7.50; Ivanide I. 7.50; Ionescu I. 7.50; Zapan G. 7.50; Lăţescu S. 7.50; Lucaci I. 7.50; Giltz A. 7; Gorgos Al. 7; Palopol 7; Hagi Anton 6.75; Sasu M. 6.75; Varnav D. 6 50; Vasiliu D. 6 25; Verona P. 6; Chirnoagă V. 5.50; Simionescu Iacob 5.50; Tăbuş N. 5.50; Căţuneanu Gr. 5.25; Giurgiuveanu D. 5.

❑ ***Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.***

❑ Fermecătoarea operă „Aida" a nemuritorului, maestru Verdi, special înscenată pentru cinematograf, figurează în noul program al teatrului Pathé Frères — noua grădină Trajan — care începe astăseară, Joi 23 Iunie a. c. Intreega acţiune este întrepretată de artiştii teatrului regal din Roma; orchestra d-lui Dimitriu va acompania toată desfăşurarea cu cele mai principale arii din opera „Aida".

Noul program cinematografic din grădina Trajan mai cuprinde apoi:

Fluerul magic sau paserea fermecată, mare feerie înscenată la teatrul Chatelet din Paris — Papagalul d nei Durand, comedie cu d. Nick Winter neimitabilul detectiv — The Kromats, gimnasticii Engleji, scene de varieteu — Casa groazei sau falşificatorii de monede, o splendidă desfăşurare în care se oglindeşte agerimea unui detectiv englez — Umbrela mătuşicăi scene comice — D-ra Maria vrea să vadă Parisul / comedie dramatică — Un leac contra lenei sau minunăţiile electricităţii scene humoristice etc. etc. etc.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

Mîne Duminică matineu la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—şi mîne Duminică seara, reprezentaţie în grădina Trajan.

❑ **Măsuri contra holerei.**—In vederea holerei, care s'a declarat aproape în întreaga Italie, s'au luat următoarele măsuri pentru călătorii şi provenienţele din Italia.

Intrarea în ţară a călătorilor şi provenienţelor ce vin din acea ţară, se va face pe apă, numai prin Constanţa şi Sulina, iar pe uscat prin punctele: Vîrciorova, Predeal şi Burdujeni, cum şi prin porturile Dunărene: Galaţi, Brăila, Calaraşi, Giurgiu, Turnu Măgurele, Corabia şi T. Severin. Rufe murdare vor fi desinfectate. Călătorii veniţi din Italia vor fi supuşi la domiciliu lor la o supraveghere medicală de 5 zile, socotite de la data sosirei lor, nu se permite întrarea în ţară a celor de lucrători şi muncitori emigranţi din Italia.

Produsele alimentare de origină animală în stare proaspătă, precum şi legumele verzi şi fructe sunt prohibite—La nevoe se vor aplica şi celelalte măsuri, stipularea în convenţia internaţională de la Paris, în ce priveşte, prevenţia invaziunei holerei.

❑ **Crimă.** — Flăcăul Gh. V. Costin, din Miroslava, avînd ură de mai mult timp pe fata Maria Chelariu care nu răspundea dragostei lui, eri, în timpul pe cînd numita se afla pe şosea a tras trei focuri de revolver ucizînd-o. Criminalul a fost arestat.

❑ La regimentul 7 Roşiori, s'a constatat la un cal al unui soldat cu schimbul, din Podul-Iloei că avea răpciugă. S'au luat măsuri de izolare a cailor iar calul bolnav va fi împuşcat.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU
De la Strunga
— *Strada de Sus No. 189* —

Cu începere de la 20 Iunie, preţurile produselor sunt următoarele:

	Kg.	Litrul
Delicioasa smântână centrifugată		2.00
Excelentul unt pentru cafea, ciai		4.60
Caş gras de munte şi urdă dulce proaspătă.		1.20
Delicioasă brînză de munte nouă		1.20
Brânză de vaci proaspătă		0.50
Unt de gătit proaspăt	3 00	
Iaurt de oi cu castronul şi cu	Kg.	
Renumita brînză de burduf.	2.60	
Caşcaval de Penteleu.	2.60	
Zilnic ouă proaspete garantate		6.50%
Gervais romînesc pachetul		0.50
Lapte dulce proaspăt, se găseşte dimineaţa de la orele 5—11 a. m. şi seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.		0.35
	oca	0.25
Miere de Mai, gavanosul.		1.00
Zilnic se găseşte higienicul lapte bătut proaspăt:	litr.	0.30
	paharul.	0.10

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus in consumaţii cu preţuri reduse.

Atragem atenţia onor. clientelei asupra vinului vechiu alb şi roşu ce s'a pus în consumaţie cu 0.80 b. litr. Idem vinuri superioare cu 1 l. litr. Vin tămăios cu 1.20 litr. Vin Bordeaux 1.40 litrul etc.

Din toate calităţile se vinde şi cu litrul şi în sticle înfunnate.

Pentru comenzile de vinuri de la 10 litruri în sus, făcute verbal sau prin o carte poştală adresată Debitului, se trimite la domiciliu. **Administraţia.**

Ultime INFORMAŢII

❑ **Sentinţa sinodului a provocat mari protestări în cercurile junimiste din din Iaşi, acum toată lumea aci a rămas scandalizată de acea sentinţă.**

Fostul şef al partidului conservator din Iaşi; d. Matei Cantacuzino, a declarat că va întreprinde o campanie de presă, contra condamnării Episcopului de Roman

❑ **Cercuri politice guvernamentale din Iaşi, dau ca sigur, că ministrul cultelor va demisiona.**

Pe timpul mitimei guvernări liberale d Arion combătuse în Senat, proectul de lege sinodal, ca fiind anticanonic.

La protestul d lui Arion se asociase episcopul Romanului. Şi cum astăzi episcopul a fost condemnat pentru că combătuse proiectul, situaţia d lui Arion, ca ministru, a devenit imposibilă.

❑ *Cu girarea afacerilor episcopatului Romanului, va fi însărcinat arhiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei din Iaşi.*

Vom arăta că acest Nicodem e necurat.

❑ *Samurii excroci, peştii ordinari şi faliţii lui Dimitrie Grecianu, au neruşinarea să insinueze în* Evenimentul *de ieri, că amicul nostru Lascar Antoniu, ar fi fost reclamat decanatului pentru „incorectitudine profesională."*

Amicul nostru Lascar Antoniu someazǎ pamfletul Evenimentul *cǎ, pînǎ în 24 ore, sǎ publice absolut tot ce ştie, şi sǎ lǎmureascǎ întreaga chestie, la care face aluzie. Sǎ nu creadǎ şnapanii de la* Evenimentul, *cum şi patronul lor, cǎ li este permisǎ tîlhǎreşte de a lovi în cinstea amicilor noştri fǎrǎ teamǎ de a li se rupe urechile.*

Marile inundaţii din Moldova

— Relaţiuni complecte asupra inundaţiilor şi dezastrelor —

Abia s'au restabilit circulaţiile pe liniile ferate dintre Răcăciuni-Faraoni, şi Căiuţi-Adjud, care fuseseră întrerupte din cauza inundaţiilor, şi alte inundaţii mult mai mari, cari au cauzat pagube enorme, vin să le ia locul.

De trei zile incontiniu, în judeţele Vaslui, Botoşani, Suceava, Neamţ şi mai cu seamă, în Bacău, cad ploi torenţiale.

Din această cauză au fost întrerupte pe distanţe de chilometri întregi, liniile ferate, în aşa mod, că circulaţia trenurilor, de orice fel, este imposibilă.

*

Următoarele porţiuni de linii ferate sunt întrerupte:

Bălteni-Bărzeşti, Bîrzeşti-Vaslui, Bacău-Fîntînele, Liteni-Dolhasca, Podul-Iloaei-Spinoasa şi Gîrleni Buhuşi.

Pe linia Bălteni-Bărzeşti Vaslui, circulaţia trenurilor s'a întrerupt aseară, în urma ploilor, ce încă şi acum cad cu furie. Linia este întreruptă de distanţă de 600 metri. *Apa, a cărei înălţime a atins, în unele locuri, aproape un metru, a spălat tot terasamentul liniei, luînd prundişul şi împrăştiindu-l pe alături.* **Locurile sunt complect inundate; cantoanele C F. R. sunt ameninţate, din cauză că apele au pătruns în locuinţe.**

*

Imediat după ce s'a văzut că circulaţia trenurilor începe să devie imposibilă, s'au avizat autorităţile din Iaşi, care au trimes ajutoarele necesare la faţa locului.

Stîlpii de telegraf şi telefon, în mare parte, sunt căzuţi la pămînt.

*

Trenul accelerat No. 1 Bucureşti-Iaşi, care trebuia să sosească la Iaşi la ora 8.30 dimineaţa, a fost oprit în Vaslui, de oarece trecerea sa a fost imposibilă în punctele inundate, şi *nici chiar transbordarea pasagerilor nu se putea face.*

*

La ora 1 p. m., apele retrăgîndu se, trenul a plecat din Vaslui spre Bălteni, unde a început să se facă transbordarea pasagerilor.

Se crede că trenul va fi la Iaşi pe la ora 3 şi jumătate de oarece transbordarea, se face cu mare anevoinţă

*

Pe linia Bacău-Fîntînele, a fost inundată linia ferată, din cauza revărsării apelor Bistriţei, care ameninţau şi podul C. F. R.

In aceste locuri, circulaţia trenurilor este cu totul întreruptă, iar pasagerii sunt nevoiţi să aştepte în Bacău sau în Roman, pînă la Retragerea apelor.

Pînă în acest moment, nici măcar transbordarea nu se poate face.

*

Pe linia Bacău-Piatra-Neamţ, linia este inundată între Gîrleni şi Buhuşi. Trenul de persoane No. 219, care e plecat aseară regulat din Bacău la ora 2.35 p. m. spre Piatra Neamţ, a fost nevoit să se reîntoarcă la Bacău, din cauza trecerei imposibile între Gîrleni şi Buhuşi.

In aceste locuri linia este întreruptă pe distanţă de 500 metri; apa trece în unele locuri de 90 centimetri.

Trenul s'a înapoiat la Bacău la ora 5.40 p. m.—S'au trimis ajutoare la faţa locului.

*

Pe linia Liteni-Dolhasca de asemenea circulaţia este complect întreruptă. Trenurile n'au circulat de loc pînă la ora 10 dimineaţa, cînd apele s'au retras, şi s'a putut face transbordarea.

Ajutoarele trimise pentru restabilirea circulaţiei, n'au putut face nimic pînă la ora 9 dimineaţa, din cauză că apele au inundat întreg terasamentul.

*

Pe linia Podul-Iloaei-Spinoasa Hîrlău, apele n'au cauzat pagube atît de mari ca în celelalte părţi.

Circulaţia trenurilor s'a făcut în mod normal, totuşi cu întîrzieri destul de mari. Echipele de lucrători, lucrează pentru apărarea terasamentului.

*

Din cauza inundaţiilor, următoarele trenuri au sosit cu întîrzieri la Iaşi:

Trenul de persoane No. 143, Paşcani-Iaşi, a sosit cu întîrziere de o oră jum. (12.45 p. m.), aşteptînd legătura în Paşcani cu trenul 147 dinspre Bacău şi la Podul Iloaei cu trenul dinspre Hîrlău.

*

Trenul accelerat Mo. 1 Bucureşti Iaşi, sosit cu întîrziere de 7 ore aşteptînd în Vaslui retragerea apelor dintre Bălteni-Bîrzeşti.

*

Trenurile de marfă sunt cu desăvîrşire contramandate, pînă la întărirea complectă a trenurilor inundate.

*

Pentru direcţiunea Iaşi-Paşcani-Bacău-Bucureşti, nu se eliberează bilete de cît pînă la Fîntînele, iar pentru direcţia Iaşi-Vaslui-Bucureşti, la trenul de azi dimineaţă, s'au dat bilete numai pînă la Bîrzeşti.

Inundaţii în judeţul Iaşi

Din cauza ploilor, Bahluiul a revărsat, inundînd satul Cepleniţa. Cum locuitorii nu se aşteptau la această revarsare, nu au luat nici o măsură de aparare, care acum e imposibilă de luat, apa intrînd prin case.

Toate lucrurile au fost luate şi scoase pe cîmp. Vitele au fost însă scapate, de oarece singure au luat-o la fugă pe un deal din apropiere.

Prefectura judeţului a însunoştiinţat telefonic pe primarii comunelor ameninţate de inundaţii: Belceşti, Dumeşti, Cucuteni şi Uricani, a lua măsuri de aparare, căci Bahluiul, venind mare din sus, va inunda satele numite, cari vin în calea lui.

Din Podul-Iloaei se comunică: apele Bahluiului ameninţă să reverse, Mai multe iazuri din comunele Popeşti şi Dumeşti, au inundat 20 case din Podul-Iloaei, moara de foc şi fabrica de cherestea.

De-asemeni s'a rupt şi iazul din comuna Brăieşti, inundînd ogoarele cu sămănături ale locuitorilor, făcînd şi o victimă omenească: apele prinzînd pe băietanul Gh. V. Rotariu, de 14 ani, din satul Buza, comuna Brăieşti, l'au înecat.

*

Două sute de soldaţi din Iaşi au fost trimişi astăzi pe linia Bacău—Piatra, pentru a da ajutoare.

❑ Eri s'au autentificat la secţia de notariat a tribunalului, actele prin care via şi vilele de la Socola, foaste proprietate Gr. Kogălniceanu, au fost cumpărate de către Domnii Doctori Zosîn şi Ştefănescu-Galaţi. D-lor au intenţiunea a face acolo un sanatoriu pentru boalele nervoase şi interne.

❑ *Iată lista absolvenţilor claselor VI, VII şi VIII care au trecut examen particular la liceul naţional:*

Cl. VI. Borcea N., Fişler G. corigent, Ghyka G. corigent, Holban G, Klepper A., Manoil A., Niţescu, Popovici El. corigent, Scorţescu T., Şraer L., Popovici I., Rabinovici P., Udrea Aristiţa corigentă, Popovici D. corigent, Locot. Calmuscky.

Cl. VII. Buhman Gh., Budişteanu Eufr. corigentă, Calmusky locot., Ciaicowsky E. corigent, Cerchez, repetent, Climescu Ec. corig, Dimitrescu Rom. corigent, Heul M. Iacob, Hefter Alfred corigent, Spiridoneanu Em. corigent, Skeletty Gh. corigent, Ţuţoreanu G. corigent, Vasiliu Stefania, Vicol Ion corigent, Holban Gavril corig., Mora H., Patrici Gh.

Clasa VIII. Botez Clara, Bogdan Iosif, Bulbuc Eugen, Barasch Dvoira, Braunstein Iacob, Caradja C., Cristofor Emilie, Colceag Eug. corigent, Handoca Elvira, Manoil Eugen, Deleanu C. corigent, Maer Herman, Patrichi Titus, Popovici A. Cezar, Şaraga E. Lascar, Scorţescu Paul, Vîrlănescu Mih., Carp Petru corigent, Valeriu V., Petrescu D. Cezar corigent.

❑ La spitalul din Ungheni s'a făcut ieri de către medicul legist, autopsia cadavrului lui G. Popa, din Golăeşti, care a fost asasinat.

Procurorul Ionescu a asistat la autopsie.

◔ Privitor la dispariţia unor tacîmuri din restaurantul gării Iaşi, d. Comşa, restaurator, ne comunică, că furtul n'a fost comis de un funcţionar al diviziei sau al C. F., ci de un pasager, care a plecat cu trenul la ora 6 p. m. şi care este urmărit de poliţie.

❑ **Judiciare.**—Secţia I a a Curţei nu s'a putut constitui astăzi, din care cauză toate procesele ce urma să le judece au fost amînate din oficiu.

— Astă-zi a fost ultima zi de procese la Curte şi la Tribunal. Tribunalul va judeca: în fie-care Marţi, s. I; Mercuri, s. II, Joi, s. III.

— Au fost condamnaţi de tribunalul s. I, pentru faliment: M. Moşcovici la 2 luni; I. Forşt, la 500 lei amendă, Leib P. Segal la 200 lei amendă.

Tustrele sentinţele au fost apelate de primul procuror.

— Anton Petrescu, fost mecanic la C. F. din Fălticeni, este anti-dinastic.

In această a lui calitate, într'o discuţie publică ce a avut-o cu alţii, Petrescu „înjurase pe M. S. Regele, de cruce" — spune procesul verbal.

Tribunalul l'a condemnat pe Petrescu la trei luni închisoare. Afacerea ie în apel şi va fi cercetată la toamnă.

Ultima oră

Bucureşti 25 Iunie

CONFLICTUL BISERICESC

Ultima şedinţă a Sinodului

Condemnarea episcopului de Roman

Marele meeting de protestare

Bucureşti.—Iată exact cele petrecute, în şedinţa de eri a sinodului. Membrii sinodului sosesc la orele 9 dim. Curînd soseşte şi d. Arion, ministrul de Culte.

Mitropolitul Primat şi episcopul de Roman, sunt de asemenea prezenţi în sala de şedinţe.

Episcopul Nifon citeşte procesul verbal al şedinţei precedente, care se aprobă.

Apoi I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, care prezidează, întrebă pe Mitropolitul Primat, dacă are ceva de spus, —sau dacă are de dat un răspuns. la cererea ce i-a adresat sinodul, în ultima şedinţă:

—**„Răspunsul meu este acelaşi—răspunse Mitropolitul Primat—nu voiu demisiona. Aştept hotărîrea Sinodului".**

Preşedintele sinodului pune episcopului de Roman aceiaşi întrebare.

Episcopul de Roman îşi exprimă dorinţa, de a da cetire unei adrese.

Mitropolitul Moldovei:—„Ar fi bine, să spuneţi tot ce vreţi şi să renunţaţi la cetirea adresei".

La aceasta, episcopul de Roman, replică:

— „Dacă m'aşi afla în faţa unei simple adunări, aşi răspunde scurt, printr'un da, s'au printr'un nu. Dar mă aflu în faţa sinodului, care are misiunea de a judeca, şi astfel fiind, am a contribui pentru ca lumina deplină să se facă".

Sinodul acceptă, ca episcopul de Roman să dea cetire adresei.

*

După o pauză, episcopul de Roman, citeşte adresa, prin care arată fazele prin care a trecut conflictul bisericesc, cauzele care l'au indemnat să între în acţiune, călăuzit numai de dorul de a vedea pacea şi prestigiul în biserică. I. P. S. S. Episcopul de Roman, termină, zicînd:

—**„D-zeu să dea lumină dreaptă judecătorilor!"**

*

Mitropolitul Primat ascultă toate aceste şi deveni din ce în ce mai enervat.

Apoi zise:

—„Nu voesc să mai asist la o nouă comedie!

Primatul părăseşte sala de şedinţă.

*

Mitropolitul Moldovei, adresîndu-se episcopului de Roman, zise:

—„Prin expunerea sfinţiei voastre, doriţi să redeschideţi desbaterile!"

*

— *„Nu—răspunde episcopul de Roman —n'am făcut de cît să reîmprospătez partea sufletească a chestiunei. Nu am altă dorinţă de cît a vedea pacea şi dreptatea domnind în biserică. Sinodul va face ceia ce va crede".*

*

D. Ministru Arion, cere membrilor Sinodului, de a închide desbaterile şi a intra în deliberare.

Mitropolitul Primat şi episcopul de Roman, se retrag în cîte o cameră deosebită.

Ministrul Arion remîne în sala de deliberare.

Sunt oarele 11 şi un sfert.

Deliberarea a ţinut pînă la oarele 2 şi un sfert.

In tot timpul deliberărei, discuţiunea a fost foarte furtunoasă. Unii au cerut caterisirea episcopului de Roman, la care însă cei mai mulţi n'au vrut să consimtă.

Au fost însă şi unii membri, cari au cerut şi achitarea episcopului de Roman.

In desbateri a intervenit şi d. Arion cerând pedepsirea episcopului de Roman

*

In sfîrşit, după lungi desbateri, la orele 2 jum. sinodul şi-a dat sentinţa, după care

Se achită pe Mitropolitul Primat şi se condamnă pe episcopul de Roman la depunere, adică perde dreptul de a mai fi episcop şi de a face parte din Sinod.

*

Apoi preşedintele sinodului, pofti pe Mitropolitul Primat şi i comunică sentinţa, Mitropolitul Primat a răspuns pe şenat:

—Vă mulţumesc!

Şi a părăsit imediat Sinodul, părînd abătut şi enervat.

A fost apoi introdus episcopul de Roman şi i s'a comunicat guvernarea.

„—Nu văd sentinţa dreaptă!" zisă I. P. S. S. Episcopul de Roman.

D. Arion dă din umeri. Mitropolitul Moldovei declară şedinţa închisă şi lumea se împrăştie comentînd sentinţa.

*

Mâne Duminică la orele 2 jum. va avea loc în sala Dacia, un mare meeting, organizat de un grup de artişti pentru a se protesta contra sentinţei Sinodului, considerată ca nedreaptă.

Greva generală la Galaţi

Galaţi—Greva continuă. Azi au sosit aci 800 de soldaţi, trimişi de către ministerul de rezboi, pentru a înlocui pe lucrătorii grevişti.

Faptul a provocat o mare îndîrjire şi e vorba de a se proclama greva generală.

Turcia este dispusă spre pace

Constantinopole.—După vederile unanime ale cercurilor diplomatice poarta este acum cu totul dispusă spre pace Mai mulţi ambasadori au primit de la factorii turci competenţi, asigurări şi chiar făgăduiala solemnă că poartă a decis, împedicarea complicaţiunilor răsboinice.

Duelul din Capitală

Bucureşti.—Azi dimineaţă a avut loc un duel, între ziaristul Jules Brun şi d. Dan Cerchez.

S'au tras 2 focuri, fără rezultat.

Cauza duelului e o chestie intimă.

Socialiştii şi tratatul Franco-Marocan

Bruxelles. — Biuroul internaţional al socialiştilor a fost convocat ca să decidă atitudinea comună a tuturor partidelor socialiste faţă de primejdia unui conflict din cauza crizei marocane.

Afacerea moşiei Maglaviţii

Bucureşti.—Ministrul de justiţie, în unire cu Ministrul de interne, au cerut autorităţilor din Craiova, să deschidă o anchetă, şi să procedeze la anularea contractului de arendă dat de epitropia bisericei Madona Dudu d-lui Stănescu asupra moşiei Maglaviţii.

Se ştie că această epitropie, a refuzat să dea această moşie în arendă ţăranilor preferind pe proprietarul Siănescu, ceia ce a adus o mare agitaţie şi nemulţumire la Craiova.

Mari inundaţii la Cernăuţi

Cernăuţi. — Toate rîurile din Bucovina au crescut. E mare temere de creştere. La Gura Humorei casele au fost evacuate. Podul de la Vizniţ, a fost rupt de ape. Cernăuţul e ameninţat de inundaţii.

Propagandă revoluţionară

Slatina. — Tribunalul a reconfirmat mandatul de arestare, contra lui Elefterie Ionescu, fost funcţionar la Banca Oltului, cari în timpul campaniei electorale, împrăştia manifeste revoluţionare.

REINTEGRAREA CEFERIŞTILOR

Paris —Camera a discutat chestia reîntegrări ceferiştilor şi au votat şi ordine de zi, aprobînd cu declaraţiunea ministerială.

Numirea d-rului Aurel Vlad

Bucureşti.—Ştirea despre numirea d-lui dr. Aurel Vlad ca vice conte al comitatului Hunedeora nu se adevereşte.

HOLERA

Bucureşti.—Ştirile despre ivirea unor cazuri de holeră în ţară, sunt cu totul neîntemeiate.

DISCUŢIA CONSTITUŢIEI

Lisabona. (Camera).—Camera, după o întrerupere de jumătate de oră a şedinţei în semn de doliu, pentru Maria Pia, a continuat discuţia constituţiei.

Două pruncucideri în Capitală

Bucureşti.—Pe ziua de azi, s'au constatat în Capitală două pruncucideri.

Astfel într'un canal din bulevardul Elefterie, s'a găsit aruncat un foetus de 5 luni.

Autorităţile au început cercetările.

Alta descoperire s'a făcut în strada Cantacuzino.

O servitoare, născînd un copil şi vrînd să se debaraseze de dînsul, l'a îngropat în pivniţă sub un morman de nisip.

Pentru a grăbi moartea, a pus copilul cu faţa în nisip.

Servitoarea arestată, a mărturisit crima, cu un cinism revoltator.

Măsuri la graniţa Muntenegreană

Constantinopol.—Guvernul a decis se ia măsuri la graniţa Muntenegreană în scopul de a se evita incidente. Posturile de la frontieră au fost întărite. Guvernul a trebuit să trimită din nou 1000 lire pentru întreţinerea malisorilor care s'au întors.

Inchiderea seziunei sinodale

- Cuvîntarea Mitropolitului Primat -

Declaraţiile episcopului de Roman

Bucureşti.—Sinodul a ţinut azi dimineaţă ultima şedinţă.

Sunt prezenţi toţi membrii sinodului, afară de episcopul de Roman.

Prezidează I. P. S. S Mitropolitul Primat.

După cetirea procesului verbal al şedinţei precedente, sinodul hotărăşte ertarea preotului Drăghici, care l'a scaterisit, pentru invinuirile ce adusese Mitropolitului Primat.

Apoi Mitropolitul Primat, luînd cuvîntul, mulţumeşte Sinodului pentru modul cum a ştiut să restabilească pacea în biserică

D Arion, ministru de culte. citeşte decretul, pentru închiderea seziunei sinodale.

Mitropolitul Primat, părăsind Sinodul, a plecat la Sinaia, pentru a se prezenta suveranului.

*

I. P. S. S Gherasim, fostul episcop de Roman, întrebat asupra celor ce are de gînd să facă, a zis că pentru moment nu a luat nici o hotărîre.

Socoteşte că un apel la bisericile omodoxe, nu poate constitui o trădare de oarece un asemenea apel, nu este în contrafacere cu constituţia şi legile ţarei.

A mai declarat că se va supune cu resemnare, căci n'a căutat să turbure biserica.

Dreptatea,—a încheiat înaltul Prelat —se va face în faţa lui Dumnezeu".

Doctor în Med. şi Chirurgie
Freida Achermann
Specialistă în boli de femei şi copii
Consultaţiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.
Pentru saraci gratuit
— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

La Prima Societate de Economie din Urbea Iaşi, cu începere de la 1 Iulie, pînă la 1 Septembrie 1911, casa va fi deschisă de la orele 8 pînă la 12 a. m.
COMITETUL

Comptabil cetăţean romîn, diplomat al şcoalei de comerţ, „Pigier" din Paris, caută post la o afacere comercială sau agricolă. Condiţiuni avantajoase.
A se adresa sub M. R. „La Regina" str. Golia 46.

Băile OGLINZI
20% **reducere vor beneficia vizitatorii Băilor de la 1 pînă la 15 Iunie şi de la 10 August pînă la 15 Septembrie.**
Hotelier şi Restaurator
M. PETERSIL

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vînzare Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA
De vînzare
La toate magazinele de consum. din țară

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui
L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES 1 m. de haut. La rouleau 0f30c.

daym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f

Cereți numai:
Partumul și Eau de Cologne Superioare
A. RALLET & Co. — MOSCOVA
Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
5 Medalii, Diplome
și alte recompense
Eau de Cologne
A. RALLET & Co.
Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, tinoind cu totul esențele
De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.
Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai răspîndit ziar din Moldova
Primește anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III și IV-a
Se primesc și inserții la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Magazinul comertului in rate
— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —
Pune la dispoziția onor. public un mare
Depozit de Mașini de cusut
pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor
întrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.
BICICLETE
Puch și Dürkopp
Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.
Mobile, Pendule, Căruciore și ori-ce accesorii

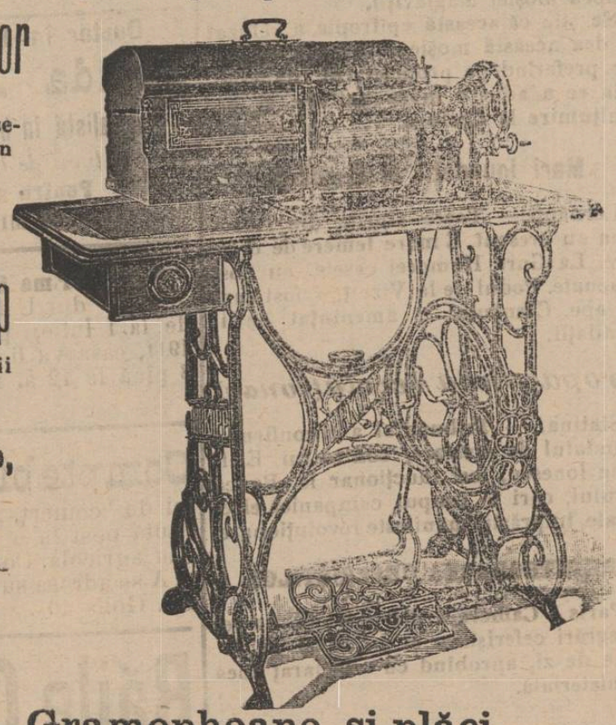

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice
Ioan Werner
FURNISORUL CURȚII REGALE
IAȘI

Cold Cream inalterabil. Intreține și redă *fragezimea pielei, curăță fața de ori-ce bubulițe, și împiedică zbîrciturile pielei.*
Borcanul 1.50 l.

Loțiunea Petrol. Remediu contra căderei părului și a întărirei rădăcinei lui, ține curată pielea capului și deschide porii pentru respirația părului. *Costul sticlei 3 lei.*

Loțiunea pelicoasă antiseptică Remediu contra mătreței capului, redă părului luciul său natural, întărind rădăcina și omoară microbii ce distrug bulbii părului.
Costul sticlei 3 lei.

5 ani de succes 5
Grădina Trajan
In fiecare seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja arătate.
Începutul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Fondată în anul 1858
Sucursala stabilită în România de la anul 1869.
Fonduri de garanție peste 200 milioane
Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.
LEI 7,142.000
Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.
Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.
Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78
Soc. Ancora încheie asigurări;
a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.
b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.
c) Caz de deces, cum și
Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.
Condițiuni de asigurare extrem de liberale.
Direcțiunea pentru Romînia, București.
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

Dacă voiți stomah sănătos cu digestiune ușoară;
Dacă voiți a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINȚAȚI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,
Apele Mineralizate Sinteza
cu bază de **Bicarbonat de Sodă și Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, Iași
Aprobate de Direcția Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghirepol Copou și la toate restaurantele și debitele de băuturi din oraș.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observați bine pe plomba de inchidere și pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăoiuri, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiu să se ia 3 hapuri unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.
A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmacistii.*

Dacă suntêți suferinzi, dacă voiți a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din
Noua Fabrică de Ape Mineralizate
SALVAREA
Iassy, str. Palat No. 9
Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcorito ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.
Se recomandă în special de Onor. Medici.
De vînzare în toate magasinele mari de consum.
La cerere trimetem la domiciliu.
Director *Er. Sebastian* chimist.

Fabrica de OGLINZI
ISRAEL BERGHER - IASI
Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910
Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.
Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.
Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.
Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

La adminstrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

Tipografia H. Goldner, Iași Str. Mîrzescu No. 17—Instalațiune cu motoare electrice executata de Ioban Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1337 Marți 28 Iunie 1911

CAVEANT CONSULES

Sentința ce a dat Sinodul în judecata Mitropolitului primat, privită prin ori-ce lature, nu apare de cît ca o monstruoasă calcare a celei mai sfinte și mai elementare noțiuni de dreptate. Săptămîni de zile de-a rîndul au defilat înaintea Sinodului și a țărei, dovezile zdrobitoare, care ne-au arătat pe Primatul țărei în postura unui libertin, care nu s'a dat în lături de la nici una din ticăloșiile lumești. In potriva acestor dovezi, apărarea sa n'a adus absolut nici o descărcare, în cît ori cît s'ar considera el spălat prin sentința ce a extorcat Sinodului, țara întreagă îl consideră așa cum merită, adică nevrednic de a 'sta într'un scaun pe care l'a obținut prin compromisuri și în care se menține prin ticăloșii.

Răscolirea, însă, ce a adus în suflete acest conflict sinodal, cu atît mai dureros cu cît a fost mai lung și mai dezbrăcat de veșmîntul care cel puțin în aparență dădea Bisericei noastre aerul cu care putea să se mențină, nu se poate să nu aducă în inimi o altă zguduire, mult mai grozavă și care va putea fi fatală acestei Biserici, de care pînă acum nimeni nu s'a atins.

In adevăr, Biserica noastră nu se poate plînge, că n'a găsit în poporul, căruia trebue să-i păstreze credința, dacă nu devoțiunea, care face pe alți credincioși să trăiască lîngă Biserică și numai prin ea, cel puțin speranța, că această Biserică va ști să mențină macar între acei cari au nevoe să fie conduși de preceptele religioase, încrederea în înalta chemare sufletească a acelor, cari sunt puși în fruntea ei. Pentru aceia nimeni n'a rîdicat la noi o mînă sacrilege asupra Bisericei și am lăsat'o să ocupe în Stat, ca și pontificii ei, situația pe care au vrut'o.

Astă-zi vedem, însă, că ceea ce n'am vrut să atingem nici unul din noi, este pîngărit chiar de acești prinți ai Bisericei; prelații noștri s'au acuzat unii pe alții de patimi, cari dezonorează pe un muritor, mai puțin încărcat cu atribute sufletești, iar pe un prelat îl pătează cu cea din urmă descalificare.

Ce face la acest spectacol turma păstorită de ei și cum se va menține Biserica cînd ne-am perdut credința în înălțarea sufletească a conducătorilor ei? Alături de acești înalți demnitari, cari fac tranzacțiuni foarte puțin spirituale, se găsește nenumărata turmă a celor ce trebue să țină credința în popor, preoțimea modestă care singură vine în contact cu credincioșii și care trebue la ori ce moment să știe să impună această credință. Care va fi în acești apostoli ai credinței, zguduirea sufletească de a vedea că pe cînd lor li se cere a fi pildă de virtuți, conducătorii Bisericei devin pildă de corupție și degradare sufletească?

O ast-fel de zguduire a făcut deja să scuture jugul pe cîți-va preoți, cari prin petiții sau mărturii înaintea Sinodului, au arătat o înălțare sufletească, care ne-a dat măsura credinței in numele căreia jură acești modești soldați ai oștirei, în care generalii sunt vînduți și viționi. Care va fi, însă, lupta sufletească în sutele de preoți cari tac sub sbuciumările îndoelei? Care va fi în aceste inimi curate chinul de a se vedea fie-care în cercul seu asediat de atîtea semne de îndoială și neîncredere din partea credincioșilor?

Dacă, însă, în toți acei cari stau la baza credinței, îndoiala poate să atingă numai credința, în acei cari și pînă acum au privit credința numai ca o moștenire, care nu trebue atinsă, îndoiala este de natură a zdruncina complect chiar toleranța ce au arătat acestei instituții.

Suntem în drept să cerem conducătorilor Bisericei, ca macar în cele spirituale să fie pilde de dreptate, iar sufletul, în numele căruia vorbesc, să fie în toată viața lor diamantul curat, pe care nu'l poate zgîria nici o atingere străină. Care va fi prin urmare, revolta în acei cari și pînă acum nu trăiau prin credință, cînd văd că astă-zi păstrătorii celor spirituale fac tranzacțiuni, pentru a fi înălțați la demnități la care nu i-a indicat o viață de virtuți creștinești și de înălțare sufletească? Cînd văd că acest Sinod, care se cheamă că trăește prin suflet și numai pentru suflet, nu perde nici o ocazie de a se abate de la calea dreptății pentru considerații străine de cele sufletești?

In afacerile bisericești guvernele au obținut totdeauna de la Sinoduri ce au vrut; au condamnat nevinovați și au achitat vinovați, au dat jos altă-dată pe Ghenadie și mențin azi pe Atanase; au votat legi bisericești de interes politic și cînd unul singur le deschide ochii asupra păcatului în care cad, asupra aceluia cade blestemul; au dat partidelor politice, ori-care ar fi fost la guvern, sprijinul pe care l'au vrut și care putea să servească interesele lor.

Ce vor zice, prin urmare, toți acei cari sunt destul de sătui de preponderanța ce a luat politica în toate ramurile noastre de activitate, cînd văd că conducătorii Bisericei nu știu s'o ferească măcar pe ea, de amestecul unor interese, care poate să folosească unora dar strică tuturor? Ce vor zice toți acei, cari știu că prin înalta situație independentă ce s'a dat acestor prelați, prin chemarea lor la afacerile Statului ca membri ai Senatului, țara înțelege să'i vadă sentinele neadormite la poarta credinței, nu să lase că pe cămașa însîngerată a credinței noastre, să pună sorți Fariseii?

Avem dreptul să cerem prelaților noștri să știe a sta drept, în situația absolut independentă pe care le-o dă legile țărei. Ce i silește să se aplece într'o parte sau în alta, cînd toată lumea știe că această vindere nu are nici măcar scuza de a fi cerută de teama că în alt mod Biserica ar fi atacată de unii sau alții?

Cînd toate aceste zbuciumări își fac loc în sufletele noastre, suntem în drept să ne temem de ziua ce are să vină; căci „va fi rătăcirea de pe urmă mai rea de cît cea dintăi“ și vom ajunge ziua cînd, toți se vor convinge, că țara întreține cu prea mari sacrificii o oștire întreagă de agenți electorali, plecați la dorințele tuturor guvernelor.

In vremuri de grea primejdie, strămoșii noștri Romani auzeau strigătul de alarmă *caveant consules*; să vegheze, prin urmare, și astă-zi, toți acei cari cred că Biserica noastră trebue să continue a exista sub forma ei actuală, ca nu cumva unii prin scoborîrea lor sufletească, alții prin transformarea Bisericei în unelță politică, să nu împingă acest popor prea crezător, la extremitatea de a vedea că Biserica s'a abătut de la înalta ei chemare sufletească. In acea zi va dispare ori-ce pietate pentru un trecut care ne costă prea mult și nu va fi nimeni care să poată ridica un cuvînt în numele unui prezent prea compromis și josnic.

S. G

Consiliul superior al magistraturei

Probabila lui desființare.— O instituție compromisă.—

Legiuitorul din 1908 al consiliului superior al magistraturii, consultase și Curțile și Tribunalele asupra utilității acelei instituțiuni—și primise păreri defavorabile creării lui. Consiliul a fost creat, însă, și el avea să îndeplinească două chemări: să judece pe magistrații Curților de Apel, tribunalelor și pe judecătorii de pace definitivi—în cazuri disciplinare — și să-și dee avizul la înaintări sau numiri în magistratura inamovibilă sau stabilă.

Judecățile disciplinare aparținuse înainte, în ce priveau pe magistrații inamovibili—secțiilor unite ale Curților de Apel respective, iar numirile le făcea ministrul direct — în cazuri excepționale cu asentimentul consiliului de miniștri — ca parte pur politică, căci, de prin lege, numirile aparțineau numai miniștrilor de justiție.

Consiliul superior, ca instanță de judecată disciplinară, era considerat ca un nonsens, după unii, ca o nedreptate — după alții.

In adevăr, că așa era și așa s'a dovedit a fi. Consiliul se compune din 7 judecători; doi de la Casație, trei de la Curtea de Apel din București, în total cinci, toți din București, aleși pe un număr de ani. Ceilalți doi—cîți mai lipsesc pînă la șapte — nu sunt permanenți. Ambii au a fi de la Curtea de Apel din circumscripția căreia face parte magistratul dat judecății: unul este delegatul ministrului, pe care acesta îl numește (dacă el consimte a fi de părerea ministrului), celalalt consilier, care reprezintă Curtea de Apel, este tras la sorți în audiență publică.

Marea majoritate a consiliului superior, ca instanță de judecată, se compune, deci din cinci magistrați din București, iar întreg consiliul, ca instanță care-și dă avizul la numiri și înaintări—se compune din magistrați din București.

N'ar fi nimic anormal în această stare de lucruri, dacă n'am avea în țară decît o singură Curte de Apel — pe acea din București.

Dar mai avem încă trei. Și ie foarte natural ca judecătorii din București, să nu cunoască nici moralitatea, nici capacitatea consilierilor de la Curțile de Apel. Dar de unde să cunoască ei pe cei de la tribunale, de unde să cunoască cei trei magistrați de la Curtea de Apel din București, fie pe consilierii celorlalte Curți, fie pe acei din tribunalele din Oltenia și Moldova?

Că nu cunosc nici meritele magistraților, nici moralitatea lor, există foarte multe dovezi și aceste dovezi arată, foarte lămurit, că legiuitorul a greșit cînd a introdus inovația din 1908.

Ca instanță care-și dă avizul la numiri și înaintări—consiliul superior n'a fost, o spunem cu multă durere, de cît unelta oarbă a ministrului. Dacă nu vom cita de cît cazurile d-lor Toneanu și Bălășescu și un caz de la Iași, se va vedea cum a lucrat consiliul.

Inaintarea d-lui Toneanu, consiliul a respins-o în Noembre 1910 și a admis-o sub alt ministru, în Mai 1911. Pe d. Bălășescu l'a pedepsit, absolut pe nedrept în Mai 1909, iar drept la un an l'a avansat procuror de secție la Curte.

Un magistrat din Iași este recomandat pentru avansare, acum în 1911, cu raport special al secretarului general, care a fost coleg de tribunal cu acel magistrat.

In discuțiile premergătoare ale consiliului, adică înainte de a se face numiri definitive, magistratul din Iași este însemnat spre avansare și pe lista membrilor consiliului aparținînd Casației și pe acea a celor de la Curtea de Apel.

S'a opus, însă, ministrul și magistratul a trebuit să se mulțumească cu succesul moral ce l'a avut.

Ca instanță de judecată disciplinară, cei cinci magistrați din București, au avut prilej să judece numai magistrați de la tribunalele din Moldova. Numai astfel s'a putut întîmpla, ca lucrînd pe baza rapoartelor cinstite ale procurorilor generali, să fi dat aviz de mutare pentru magistratul, care trăia rău cu prefectul; să fi facut exces de injustiție cu fostul președinte de la Roman; iar acum să se preteze la ambiția ministrului—în ce privește pe magistratul din Botoșani; care va fi judecat: de cei cinci magistrați din București, de delegatul ministrului și de reprezintantul Curții de Iași, care s'a nimerit a fi un magistrat—foarte integru—dar venit la Iași, de trei septămîni, venit de la Galați—deci cu totul strein de ce este magistratul pe care-l va judeca.

Intre reformele ce le va propune ministrul justiției, figurează și desființarea consiliului superior al magistraturii.

Nu știm ce va aduce în loc. Dar știm că ceva mai rău, nu va putea aduce.

De aceea vom susține din răsputeri desființarea consiliului, precum l'am combătut cînd era în stare de proiect.

Il va combate, suntem siguri, și d. Stelian. In tot cazul, nu credem că-l va susținea, căci s'a convins că ie periculos.

SENTINȚA!

O singură întrebare, dureroasă și tulburătoare, a fost pe toate buzele, cînd s'a aflat ce fel de hotărîre a dat Sinodul:

— Se poate?

Se poate ca Sinodul, după ce de două ori i-a cerut lui Athanasie Mironescu demisia, să-l proclame curat și nevinovat?

Se poate ca Sinodul să achite acolo, unde toate legile dumnezeiești și pămîntești ar osîndi cu asprime?

Se poate ca Sinodul să păstreze în capul bisericei un om, care el însuși n'a găsit altă apărare pentru faptele sale decît că sunt vechi și prescrise?

Se poate ca Sinodul să spue că Mitropolitul Primat a fost clevetit, cînd Mitropolitul singur le mărturisește, cerînd numai să'i se facă pomana imprejurărilor ușurătoare?

Se poate ca Sinodul să spue alb acolo unde lumea toată vede negru?

Și se poate ca Sinodul, *Sfîntul* Sinod, cel ce e chemat să judece în numele Vestitorului Dreptății pe pămînt, să osîndească, pentru tulburare și clevetire, pe Gherasim Safirin, bătrînul neprihănit, carele cu curăția vieței sale de om și arhiereu va răscumpăra în fața urmașilor rușinea vremilor de acum ale bisericei noastre?

Se poate ca Sinodul, care e compus doară din oameni, dacă nu din episcopi și archierei, din oameni cari simt, văd și aud, să osîndească pe nevinovat și să proslăvească pe vinovat?

Se poate?

Iată că s'a putut!

...Și înainte de a rosti judecata aceasta vrednică de Pontiu Pilat, care și el s'a spălat pe mîini după ce a săvîrșit neagra nelegiuire, prea sfinții părinți — căci așa se numesc acești cinstiți judecători — au rîdicat rugi fierbinți către Cel-de sus, ca să-i lumineze și să coboare asupra lor harul dreptății!

Pentru ce au mai luat în deșert numele Domnului?

Cum au putut să mai invoace Sfînta treime și numele prea curat al Mîntuitorului?

Cel puțin Pontiu Pilat n'a dat drumu tîlharilor, și n'a rostit înveci-rușinoasa sentință în numele Dumnezeirei!

Pudoarea *aceasta* au avut'o guvernatorul roman și Sanedrinul.

Căci *ei* au judecat numai cu ură și orbire, dar nu și cu lașitate.

Lor nu li-a fost frică să li se dea în vileag propriile lor turpitudini, *Ei* n'au judecat sub teroarea desvăluirei propriile lor rușini.

Ei n'au vrut să'și asigure mai întăiu în mod laș tăcerea, aprobarea și consimțimîntul tuturor pentru fără de legea ce o puseseră la cale.

Sinodul însă a vrut să'și zugrume sfînta dreptate, să'și acopere cu vestmîntul alb al nevinovăției goliciunea păcatului să-și pîngărească biserica, și să și scape cu obraz curat.

Pe Gherasim Safirin l'a scos din sînul său unde cu cunoștința sa curată și neîncovoiată 'i era o vecinică mustrare. L'a demis dar nu l'a caterisit.

A uitat zisele Mîntuitorului:

— Cuvîntul vostru să fie da, da; sau nu, nu. Ce e mai mult, e de la Satana.

In zadar, însă, s'a slujit de acest mijloc. Nu'i va fi fost nici de un folos. Ceea ce trebue să se știe se va ști.

Dreptatea nu va sta sub obroc. Nedreptatea se va prăbuși, acoperind sub dărămăturile ei pe toți cei ce au ticluit-o.

Hotărîrea Sinodului nu are și nu poate să aibă autoritatea lucrului. O respinge cu adîncă și neînduplicată revoltă tot ce este în poporul nostru simț de omenie, justiție și credință.

Dacă pînă eri a fost o chestie sinodală și bisericească, acuma devine o chestie națională și de ordine publică.

Jos cu această sentință, care necinstește Sinodul, biserica și țara.

Patrusprezece ocnași dacă ar fi fost chemați să judece, și încă ar fi judecat mai cu frică de Dumnezeu, mai cu rușine de oameni!...

„Ordinea“

OAMENI ȘI LUCRURI

ARTA în VACANȚA

Ceteam nu de mult, în unele ziare noutatea că o trupă de vacanță, cu artiști de ai teatrului din București, va întreprinde un turneu cu frumoasa feerie în versuri „Inșiră-te Mărgărite“. După un timp știrea n'a mai apărut. Și n'am fost surprins. Se anunțase, cam tot pe vremea aceasta, anul trecut un turneu cu o traducere literară a piesei „Chantecler“ di Rostand — și încercarea fu curmată foarte repede.

Un poem feeric în vacanță? o lucrare delicată, plină de imaginație și de poezie—purtată dintr'o grădină de vară într'alta?

Să recunoaștem că lucrul nu e cu putință; nu se potrivește. Pentru diferite motive, pe care nu le am putea înșira, dar care se reduc toate la una și aceeași formulă: nu se potrivește!...

Vă închipuiți bună oară, să vi se reciteze, pe una din acele mici și hibride scene de vară vre-un monolog liric din feeria, d-lui Eftimiu? Cum ar fi acel al lui Făt-Frumos din actul II:

... Da! Iubirea! Iată singura-mi comoară,
Ea-mi aprinde 'n zare flacări, mă învie, mă omoară...
Pentru ea străbat pămîntul și mă lupt înverșunat,
Drumul vieței, pe furtună, numai ea mi-a luminat.
Da! Iubirea! Iată visul, visul scump ce mă frămîntă
Ea îmi pune flori în plete și 'n lumină mă 'nvesmîntă
Ea mă face veșnic tînăr, sprinten, viu, neobosit
Si mă 'ndeamnă iar la ducă, iar să plec cînd am sosit
Pe cîmpia, 'nzăpezită cînd e noaptea viorie
Parc' aștept să-i văd culcată umbra lungă, albăstrie,
Glasul ei îmi cîntă doine în suspinul unul val
Glasul ei îmi spune doine, într'o doină de caval.
Văd obrazul cum îi rîde într'un soare ce răsare,
O ghicesc cum trece leneș în frunzișul ce tresare,
lară cîntul ciocîrliei animat de asupra mea
E chemarea depărtată care-mi vîne de la ea...

Mărturisiți că a-ți rîde...

Cu totul altă ceva cere grădina de vară, scena de vară, arta de vară, publicul vacanțelor de vară.

Pentru teatrul cel mare, pentru arta propriu zisă, e anotimpul de iarnă. Atunci are loc lupta în arenă; atunci apar talentele și se consfințesc; atunci bat la poarta gloriei numele nuoi, bat la porțile intrării poeți doritori de lauri.

Și așa se cuvine să fie.

De aceea nu e de mirat că nu s'a adeverit știrea turneului de vacanță întreprins cu grațiosul poem feeric al d-lui Eftimiu.

Am făcut odată mai mult reflecțiile aceste luînd parte la spectacolul trupei de vară a d-lui C. Tanase la Bragadiru: „Țivila“ lui G. Ranetti. Nu că piesa n'ar avea oarecare scene și calambururi reușite; nu că *asemenea* lucrări n'ar fi gustate chiar pe scenele mici ale centrelor mari, o nu! Dar cine și-ar putea închipui o serie de spectacole de vară fără un repertoriu frivol și „popular“ ca acel de la Bragadiru, ca acel al tuturor scenelor de vară din Capitală și din alte Capitale?

Există o psihologie specială și o literatură specială,—a lunilor de vacanță, cînd arta cea adevarată se odihnește și se pregătește...

Rodion

Moldovenii din Basarabia

(urmare)

42. Poșta rusească este mizerabilă. Deși secretul scrisorilor este garantat, nimeni nu se ține de această lege. Un preot mi se jăluia că toate scrisorile lui sunt desfăcute și citite. Cui să reclame? Cine are urechi in Rusia? Cine se poate revolta, fără frică de pedeapsă, impotriva unei nedreptăți? Poșta vine odată sau de două ori pe săptămînă în satele mai mari, în cele mici nici odată. Pleacă însă, în mod neregulat, cîte un om din satele mari cu scrisorile, în satele mici, să le împartă destinatarilor, în schimbul unei sume. Dacă destinatarul îi dă suma,—bine de bine! dacă nu, omul nu e obligat să-i dea scrisoarea, și se întoarce înapoi. Răspundere n'are. Poșta de la oraș însă merge bine. In Chișinău se împart scrisorile de două ori pe zi.

43. Așa harababură este în poșta rusească în cît mărcile, cărțile poștale, timbrele, etc. nu se vînd pe prețul lor indicat. Pentru o carte poștală de 3 capeici, într'un sat, am plătit 15 capeici. La noi sunt pedepse grozave pentru acei cari iau mai mult decît prețul indicat pe produsul regiei. In Rusia negustorul poate să iea cît vrea. Vrei să cumperi? Bine. Nu? Atîta pagubă! Negustorul trebue să cîștige. Remiză de la stat n'are.

44. Vreau să vă povestesc o scenă care mie mi s'a părut pur și simplu caraghioasă. Eram pe străzile Chișinăului. De-odată aud un ropot de cai. Imi întorc privirile și zăresc 8 jandarmi călări cu săbiile scoase. Apoi căruța poștei trasă de patru cai. In căruță: opt soldați cu săbiile scoase; iar în mijlocul căruței, un om în uniformă, probabil conducătorul ei. După căruță veneau alți opt jandarmi călări, tot cu săbiile scoase.

— „Ce înseamnă asta? întreb pe prietenul cu care călătoream.

— „Așa se duce la noi căruța cu scrisori și mandate, de la poștă la gară, și viceversa.“

Am rîs cu hohot. La noi un singur vizitiu duce o căruță cu bani și scrisori de valoare de la poștă la gară, și

KALODONT
PASTĂ DE DINŢI şi APA DE GURĂ
de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:
F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris.
Représentanţi Sam. Löhl, Bucureşti.

tot acelaşi vizitiu aduce banii de la gară, în oraş, la poştă.

45. Toată lumea ştie că în Rusia presa nu este liberă; dar puţini îşi dau seamă pînă unde merge această lipsă de libertate. Am avut prilejul să văd un număr din „Viaţa Romînească". *Patru zeci şi două de pagini* erau unse cu cerneală neagră ca să nu se poată citi nimic. Ori-ce ziar străin sau revistă străină întrodusă în Rusia trece pe la cenzură. „Viaţa Romînească" No. 12 pe luna Decembrie 1910 a ajuns la un adresant în luna... Aprilie 1911. Mai repede nici că se poate face! Intr'un număr din ziarul vienez „Neue Freie-Presse" erau 14 pagini şterse din 32. Reclamele nu se şterg! Numai articolele. Reclamele nu prezintă nici un neajuns pentru siguranţa statului rusesc!... A. G. D.

(Urmează)

Litere-Ştiinţe-Arte

Cuza Imbroglio. — In ziarul italian „Avanti", care ne parvine astăzi, se află publicat al treilea articol din seria intitulată „In Rumania" şi semnate de d. Rolando Balducci.

In acest articol se vorbeşte şi de mişcarea naţionalistă şi de cei doi şefi ai ei. Intre altele se spune despre profesorul iaşan:

„Unul din capii mişcării, d. Cuza profesor de economie politică la Iaşi, se află acum într'o mare încurcătură („in un bell' imbroglio"). Cu ani în urmă a obţinut cu o lucrare „Despre Poporaţie" un premiu academic, apoi o catedră, a devenit o celebritate. După ce în tinereţe făcuse socialism, a devenit antisemit făcînd proseliţi cu deosebire între studenţi.

Acum cîteva luni veni în minte unui publicist, avocatul Socor din Iaşi să spicuiască marea lucrare a lui Cuza. Rezultatul fu că Socor a putut să demonstreze clar ca lumina zilei că e vorba de un plagiat.

Cei puşi la contribuţiune sunt: Spencer, Malthus, Sismondi, Marx şi încă mulţi alţii între care mai ales Nitti al nostru. De aici un proces public.

In altă parte Cuza ar fi un om mort, dar în România valorile morale par mai puţin ameninţate prin asemenea descoperiri..."

*

Oraşul francez Dôle a luat iniţiativa unei subscripţiuni pentru ca să poată răscumpara casa natală a lui Pasteur. Administraţia comunală a zisului oraş a făcut apel la toţi admiratorii marelui savant, să contribuie la această iniţiativă.

*

„Mărioara" de Carmen Sylva, în traducere romînească, se află de vînzare la librăria Socec.

*

Admiratorii ilustrului „chansonnier" Béranger proiectează să publice scrisorile lui inedite. S'au găsit în special unele scrisori interesante adresate lui Victor Cousin.

*

O revistă rusească ne anunţă că Zemstvo ul din Karkoff a decis trimiterea în străinătate a ţăranilor ruşi, cari vor vvi să studieze agricultura practică apusană.

*

Liga pentru apărarea femeilor în Anglia a făcut pe ministrul finanţelor să promită că se va sili să separe fondul contribuţiunilor fiscale femenine, de cel al barbaţilor, pentru a nu se mai face femeilor nedreptatea de a fi răsplătite mai puţin de cît li se cuvine.

*

Se inaugurează în curînd un monument aeronautului Blanchard, care trecu, cel d'întâi, La Manche, în balon, în nişte împrejurări teribile la 7 Ianuarie 1785.

*

Deputatul francez Henri Schmidt a propus o lege extrem de severă interzicînd fabricarea şi vinderea absintuiui.

*

STRUNA ZILEI

LOCAŞ OBSCUR

Nici pînă azi autoritatea judiciară n'a descoperit misterul furtului de 12000 lei de la Azilul Orbilor.

Un ziar.

Justiţie la ochi legată,
Nu-ţi face nimene o vină
Că 'n condicele „Vetrei" oarbe
N'ai reuşit să faci.., lumină.

INFORMATII

❑ **Crima din Golăeşti** — Asupra crimei săvîrşite la Golăeşti, în noaptea de 23 Iunie, mai aflăm următoarele amănunte:

Se ştie că locuitorul Costache Lungu, în complicitate cu băetanul Ifrim Zamfirescu, prin lovituri de sapă au ucis pe consăteanul lor G. Popa, iar pe soţia acestuia. Safta Popa, au rănit-o grav.

Iată istoricul acestei crime:

Criminalul Costache Lungu, trăia de mai mult timp în duşmănie cu victima, cu care era şi cumnat, din cauza neînţelegerei dintre soţiile lor, neînţelegere provenită din nimicuri femeeşti.

In repetate rînduri Costache Lungu sărise la batae la cumnatul său, şi numai datorită oamenilor din sat, care-i despărţeau, această crimă nu a fost săvîrşită mai înainte.

Văzînd numitul că nu se poate răzbuna pe cumnatul său, din cauza intervenţiei sătenilor, se hotăreşte ca să-l aştepte cînd se va întoarce de la prăşit şi atunci fiind singur, mai cu uşurinţă îi va putea dobori.

Cum însă victima, G. Popa era un om voinic, şi nefiind sigur că-l va învinge, găseşte pe băetanul Ifrim Zamfirescu, căruia îi spune că ar vrea să dea o lecţie cumnatului său, şi să-l ajute. Ifrim primind, amîndoi vin în seara de 23 Iunie cum se întorceau de la prăşit cu sapele în spate, şi se ascund sub podul de pe Jijia, în apropierea satului Medeleni, drum pe care ştiau că trebue să treacă victima.

După o aşteptare cam de un ceas, victima G. Popa, împreună cu soţia lui, venind în spre casă, imediat ce au trecut podul, criminalul Costache Lungu, se repezi asupra-i şi cu o puternică lovitură de sapă în cap, îl culcă la pămînt. Femeia, văzînd pe barbatul său căzînd, o rupse la fugă, ţipînd după ajutor; fu ajunsă, însă, de criminali care-i dădu şi ei cîteva lovituri, trîntind o jos. Apoi se întoarse din nou la prima victimă, şi i mai dete 3 lovituri cu sapa, cînd socotind că l'a omorît, o luă la fugă tîrînd după el şi pe complicele lui zicîndu-i: „vezi măi Zamfir, că nu prea am avut nevoe de ajutorul tău."

In acest timp, victima, venindu-şi în fire, s'a tîrît pînă acasă unde nedîndu-şi seamă de gravitatea rănilor, a încercat să se spele pe obraz cu apă, de oarece nu putea să vadă, din cauza sîngelui, care îi umpluse faţa; nemai avînd însă putere căzu jos leşinat.

După puţin timp veni şi soţia lui, care deşi rănită grav, totuşi strigă după ajutor.

O fată a victimei, care era prin vecini, auzind strigătele, veni acasă şi văzînd pe tatăl ei jos şi plin de sînge, dădu alarma în sat, trimiţînd să cheme pe jandarmi.

Venind jandarmii, au organizat cu ajutorul locuitorilor din sat, o poteră, pornind în urmărirea asasinilor, care se refugiaseră în satul Medeleni, şi se pregăteau să treacă Prutul; aci jandarmii i-au prins şi arestat.

O coincidenţă interesantă e faptul, că acum 10 ani în urmă, tatăl lui Ifrim Zamfirescu a fost ucis tot în nişte împrejurări aşa! tragice şi criminalul de astăzi, Costache Lungu, a luat parte la omor.

Medicul legist, făcînd autopsia, a constatat la Gh. Popa o fractură a craniului, care i-a provocat moartea, iar la examinarea făcută femeei, ce se află în afară de pericol, s-a găsit că are trei coaste rupte şi mai multe leziuni.

❑ In numărul de Duminică 26 c. s'a strecurat o eroare în notiţa ce s'a dat relativ la serbarea de fine de an, la şcoala primară de fete „Elena Doamna" din localitate.

Nu 126 a fost numărul elevelor înscrise, ci 175, iar acel al repetentelor nu 13, ci 32.

Toţi cei prezenţi la serbare au putut admira disciplina elevelor şi cît de bine s'au prezentat cu cîntările şi jocurile gimnastice; apoi expoziţia de lucru de mînă a tuturor claselor a arătat hărnicia elevilor. Şi tot era aranjat în săli de o curăţenie perfectă.

D-na directoară îşi îndeplineşte mai mult de cît conştiincios însărcinarea de a conduce şcoala.

❑ In dreptul Sculenilor, Prutul e gata se reverse.

❑ Locuitorii com. Brăeşti, cari au fost inundaţi, prin ruperea iazului Brăeşti, au suferit pagube ce se evaluează la 4000 lei.

❑ In comuna Baltaţi, a căzut eri noapte o ploaie torenţială însoţită de grindină de o mărime extra-ordinară, cauzînd mari pagube sămănăturilor de grîu şi ovăs, proprietatea d-lui Haler şi la popuşoaiele locuitorilor.

❑ Eri noapte s'a furat mai multor locuitori din satul Trifeşti, comuna Hermeziu, 5 cai, cari se aflau pe cîmp la păscut. După cercetările făcute de jandarmi, s'a constatat, că hoţii au trecut caii peste Prut, prin pădurea din satul Damachi, în Rusia.

❑ Din Golăeşti, se comunică de către un inginer al comisiunei mixte a Prutului, că din cauza ploilor, apa Prutului s'a ridicat cu 4 metri, aşa că o revărsare e sigură. S'au luat măsuri de aparare.

❑ La Epitropia Sf. Spiridon s'a ţinut azi licitaţia pentru aprovizionarea cu carne a spitalelor, pe timp de un an.

Neprezentîndu-se de cît un singur concurent, se va ţinea o a doua licitaţie.

Tot la Spiridonie s'a ţinut licitaţia, pentru aprovizionarea materialului necesar, spitalului central.

A rămas, să se alcătuiască o comparaţie de preţuri, între diferite oferte.

❑ A apărut „Curierul Judiciar", anul XX No. 48, cu data de Duminică 26 Iunie.

❑ Ministerul de interne, a dat ordin prefecturilor de judeţ din ţară, a pune în vedere autorităţilor administrative din reionul judeţelor, că ori ce persoană este liberă a şi procura obiectele de cult de ori unde va găsi mai potrivit, cerîndu-se numai de a nu se întroduce obiecte străine ritului ortodox şi că împiegaţii voiajori ai ori cărei case de comerţ, sunt liberi a recomanda obiectele ce au de vînzare, întru cît comerţul este liber şi nu se poate împedeca exercitarea lui.

❑ *Iată lista absolvenţilor claselor I-a, II-a III-a şi V-a care au trecut examen particular la liceul naţional:*

Clasa I a: Bleicher M. promovat; Baltă V., Baicovici A. corigent, Brecher M, Catz M. repetent, Cornmblum H., Caufman M., Chaland F., Constantinescu R., Cuperveiser I., Cucer Leea, Dabija R. corigent, Damscher L., Ghyka Gr., Goldner D. corigent, Hammer Ettig corig. Herşcu Alexandrescu, Holler Solomon, Grimberg A. corigent, Ichim N. corigent, Kon Avram, promovat, Lazarovici V. Matias Iulius, Marcovici N., Machedon A. corigent, Mendel L., corigent, Michel M., Lehrer I. corigent, Reinhorn M., Rişcanu R. corigent, Şapsa M. Schreiber C. corigent, Silvian E. corigent, Silberman Mihail, repetent,Ştern N. corig., Strul Iancu, repetent, Solomon I., Streitman D. corigent, Stănescu E., Şmil M. repetent, Tabacovici Mihai, Veinştein P. Vexler B, Zeida, corigent, Şmilovici I., corigent, Giuglea A. corigent.

S'a distins elevul Ghyka Gr.

Clasa II-a: Apter Ph, Baraş I., Chertzman F., Elias M. corigent, Hammer I, Ghika Denise, Lustgarten M., Manoliu E., Margules E, Mincu T. corigent, Moşcovici L., Hociung I., Munteanu Georgette, Nanu Alex. corigent, Pacher Mendel, Pompei Ortansa, Popper M, Popovici Florian, Rosemberg Adolf, Rosemberg Samoil, corig. Şaraga Volf, Spaner Osias, corig. Stan Vasile, Uşer Iţic, Wachel Burăh, corig. Ianculovici Nuhăm, Ionescu Eugen, repetent, Keis H. corigent.

Intăia clasificaţie a fost eleva Ortansa Pompei, care s'a distins mult în răspunsuri şi judecată.

Clasa III-a: Alper B., Brătescu Gh., Cicersky I. corigent, Dîrţu Ioan, Haimovici I., Kernbach Maria Ana, Lustgarten, Fotel-Lunescu Ştefan, Marcovici Rosa, Meer Mendel, repetent, Mitescu V. repetent, Blatman M, Popovici Elise, Stenfeld D., Stere Elena Weinşten M. absent, Rabinovici B. corg.

D-ra Kernbach Maria Ana, a obţinut întăetatea.

Clasa V-a: Ables Maria, Braunştein I., Bulgaru E, Gbibănescu R., Hamburger A., Ionescu E., Ropală R. corigent, Schwartz M, Stanoi D. corigent, Stratin Gh., Policofl, corig. Ulea G. corigent, Văleanu I., Vinograschi I. corigent, Stavăr Gh. corigent, Calmasky N., locot. Rabinovici Bernhard.

❑ Comitetele teatrului Naţional din Iaşi, întrunite Sîmbătă, au angajat ca gagist pe d. I. Dumitrescu, absolvent al Conservatorului.

Iu privinţa angajărilor doamnei Elena Gheorghiu şi domnişoarelor Cateliu şi Alexandrina Munte, comitetele au dispus să se ţie o audiţie, care va avea loc astă zi, Marţi, ora patru.

❑ Marea tragediană Suzanne Deprès va da două spectacole în Iaşi, la toamnă, cu excelentul ei ansamblu.

Spectacolele vor avea loc în serile de 19 şi 20 Octombrie.

❑ Domnul dr. mamoş I. Goldenstein, a plecat la Viena, într'o călătorie de studii, pe timp de mai multe săptămîni.

❑ Casa st. Spiridon a recunoscut o pensie de 202 lei lunar, cu începere de la 1 Februarie 1911, doamnei Antoneta dr. L. Russ şi a transmis o pensie de 79 lei lunar, cu începere din Octombre a. c. d-nei dr. Maria Rojniţă.

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în orice parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

❑ Societatea de gimnastică, sport şi muzică din Iaşi, va da Duminică 10 Iulie 1911, în loc de 3 Iulie, o mare serbare cîmpenească la Ungheni.

Plecare din Iaşi cu muzica la oarele 6,25 dimineaţa. La orele 9 a. m. serbare în pădure: alergări de întrecere, alergări în saci, jocuri, declamaţii, curse de bicicletă şi de cai şi concurs de înnot.

La orele 3 p. m. audiţii muzicale, recitări, în sala vămii Ungheni.

La orele 7 jum. va avea loc în saloanele lazaretului un mare bal cu diferite surprize.

Seara vor fi frumoase focuri de artificii.

❑ La liceul militar din localitate este nevoe de un preparator la Fisică şi chimie. Direcţiunea liceului doreşte a angaja un student de la ştiinţe avînd recomandaţiunea decanului Facultăţi de ştiinţi, şi luîndu-şi obligaţiunea de a medita pe elevi la aceste obiecte şi a face lucrările practice necesare. Se oferă 60 lei lunar şi pensiune.

De vor fi mai mulţi doritori pentru acest post, vor fi supuşi unei probe practice de laborator. Certificatul decanului se va prezenta pînă la 20 August a. c.

❑ Astă-zi a început excursia pe Dunăre de la Turnu-Severin în jos, cu fruntaşii liceelor din Moldova, fie-care liceu fiind reprezintant prin cîte trei elevi din cl. VIII.

Excursia o conduce inspectorul Cădere. Elevii din Iaşi au plecat însoţiţi de d. profesor Popea, profesor de geografie la gimnaziul Ştefan cel Mare.

Elevii liceelor din Muntenia, tot cîte trei de la fie care cl. VIII, au plecat în excursie în Bucovina, sub conducerea profesorului Dănescu.

❑ Colaboratorii revistei „Archiva" s'au întrunit aseară într'o agapă, la via d lui dr. Cosmovici, pentru a sărbători încheiarea unui an de activitate.

S'a ridicat numeroase tuasturi.

❑ Consiliul comunal se'ntruneşte Joi la 5 p. m.

La ordinea zilei deschiderea străzei de lîngă casele Braunştein din strada Cuza-Vodă, foastă Golia.

❑ Medicii comunali, fac acum raporte săptămînale de inspecţiunile ce fac şi de măsurile de asanare ce iau în urma acestei inspecţiuni.

Aceste rapoarte se expediază în copie direcţiunei generale a serviciui sanitar.

❑ Doamna şi d. Dimitrie A. Sturza au plecat la Reicheman, în Austria, unde vor petrece lunele de vară.

Domnul P. P. Carp şi fiul seu mai mic, Nicolae, se aflu la Caux, în Elveţia.

❑ In zilele de 7—15 Iulie va avea loc la Galaţi congresul maiştrilor şi maestrelor de caligrafie.

S'a acordat o reducere de 75 la sută pe c. f.

❑ **Cărţile de student pe C. F. R.** — Precum se ştie s'a admis, că, până la anul şcolar viitor, studenţii de la Universitatea din Bucureşti, să călătorească cu reducerea de 50% din preţul tarifar întreg (normal) dacă cărţile de student vor fi eliberate chiar de Decanul uneia din facultăţile universităţii.

Dar în acest caz, carta de student va trebui să poarte stampila universităţii cu indicaţiunea „Universitatea din Bucureşti", (cu marca ţării în mijlocul stampilei).

Nici o cartă de student nu va fi însă valabilă fără timbrul uscat al C. F. R., aplicat pe fotografia lipită prealabil de carta de student.

Reducerea sus indicată se aplică nu mai la clasa II.

❑ *Debitul Badăreu et Dr. Manolescu, aduce la cunoştinţa Onor. clientelei că cu începere de la 15 Iunie a redus preţurile produselor la următoarele:*

Caş gras de munte	1.20
Delicioasa smîntînă dulce centrifugată	2.—
Excelentul unt pentru cafe	4.60
Brînză proaspătă de vaci	0.50

❑ D. Vesp. I. Pella, directorul ziarului nostru, a plecat astă-zi dimineaţă cu familia la Tekir Ghiol.

❑ Simbătă au trecut cu succes teza de doctorat în medicină domnii Moţoc D. Ion şi M. Weinstock.

❑ **Bilete de liber parcurs.** — Constatîndu-se că prin dispoziţiunea de a se cere călătorului să semneze certificatul de călătorie în faţa casierului de bilete, se crează neajunsuri călătorului, care, în multe cazuri, se prezintă cu ele deja semnate la cassele de bilete, s'a dispus că în cazul cînd se prezintă asemenea certificate iscălite de mai înainte, să se oblige pe călător, în caz cînd casierul va crede de cuviinţă, să iscălească încă odată pe certificat, de faţă cu cassierul şi numai în caz de nepotrivire a semnăturilor să se refuze primirea certificatelor şi eliberarea biletelor blanco pe baza lor.

❑ In noua grădină Trajan, unde continuă regulat reprezentaţiile cinematografice ale teatrului Pathé Frères, se reprezintă astă seară Luni 27 Iunie, un program nou în întregime, care conţine între altele:

Prada Indianului, grandioasă desfăşurare şi scene din viaţa Nord-americanilor,—fapte şi întîmplări cinematografiate chiar în acele regiuni—Muncitorul, mare roman contimporan—Iubire neaşteptată, scene din viaţa artiştilor pariziani—Indeletuiciri pe insula Mauriciu, oceanul indian (posesiune engleză) —Curăţitorul de pendule, scene comice—Exploratorul african, parodie—Păr şi frizure, interesante vederi din sudul Franţei—Pathé Journal cu modele, faptele şi telegramele însufleţite: Parada militară în onoarea încoronărei regelui George al Angliei—Coafurele moderne —Regele Italiei la Catanea (Sicilia) etc. etc.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

❑ **Noua mişcare la C F. R.** — Pe ziua de 1 Iulie s'a mai făcu următoarea mişcare la C. F. R.:

D. I. Grigoriu, casier de mărfuri din Mărăşeşti, avansat şi mutat şef de staţie la Faraoani, d. Dumitru Apostol, şef de staţie din Faraoani, mutat casier de mărfuri la Mărăşeşti, d. Ştefan Gheţu, mutat casier de mărfuri la Adjud, în locul d-lui Tache Tomescu, numit şef al staţiei Muncel, D. M. Zăboiu numit telegrafist la Adjud, în locul d. Gheorghe Tomescu, mutat la Galaţi.

DIVERSE

— Domnul Ioan Gherasim, notar cl. III, în comuna Roşcani, a fost avansat pe ziua, de 1 Iulie cl. I.

— Domnul Dimitrie Săvescu, a fost numit notar cl. II la comuna Gropniţa pe ziua de 1 Iulie 1911.

— Prin spargerea unui geam individul D. Sandu, s'a întrodus în dugheana lui Leiba Svarţ, din comuna Lungani furîndu-i o mare cantitate de marfă şi o sumă de bani din tejghea. Hoţul a fost arestat.

— Din Podul Iloaei, aflăm că Bahluiul care era în scădere din cauza ploaei de eri, a început a creşte. E temere de o nouă inundaţie.

— Domnul S. P. Cristea, secretar archivar cl. II în cancelaria plăşei Cîrligătura, a fost transferat în cancelaria plăşei Podul-Iloaei.

— D. D. Meranu, notarul comunei Gropniţa, a fost transferat ca archivar la plasa Cîrligătură pe ziua de 1 Iulie 1911.

— Femeia Nastasia Olărianu, de fel din Austria, care domicilia în comuna Copou, a fost arestată de jandarmi în gara Podul-Iloaei, dovedită că furase din casa lui Ştefan Spaniuc suma de 400 lei.

— In strada Uzinei apa a inundat casele d-lui Gheorghiade.

S'a cerut ajutorul pompierilor.

Dacă voiţi stomah sănătos cu digestiune uşoară;
Dacă voiţi a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINŢAŢI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,
Apele Mineralizate Sinteza
cu bază de **Bicarbonat de Sodă şi Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, Iaşi
Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou şi la toate restaurantele şi debitele de băuturi din oraş.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observaţi bine pe plomba de inchidere şi pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fiziqu

Ultime INFORMAŢII

❑ *Alegerile judeţene în Iaşi vor avea loc, după toate probalităţile în zilele de 25, 27 şi 29 Iulie.*

Opoziţia unită va lupta în acele alegeri.

❑ *Ambele secţii ale Curţii de Apel, vor judeca mîine procese de natură urgentă, rămase nejudecate Simbătă.*

❑ *Domnul G. Ioan, membru de şedinţă la tribunalul Botoşani, dat judecăţii înaintea consiliului superior al magistraturii, a propus martori, în audienţa de Simbătă.*

Consiliul a admis cererea, a dispus citarea telegrafică a martorilor propuşi şi a amînat judecarea pentru mîine Marţi.

❑ *La Botoşani a avut loc ieri alegerea de balotaj pentru un loc la colegiul I de judeţ.*

Domnul I. Ciomac, liberal a fost proclamat ales.

❑ Ziarele carpiste au anunţat, că amicul nostru d. Oswald Teodoreanu, apreciatul nostru colaborator, ar fi demisionat din partid.

Domnul Teodoreanu desminte pe intriganţi, prin următoarea scrisoare ce o trimete directorului ziarului nostru:

Dau cea mai formală desmințire tuturor zvonurilor de retragere a mea din partidul conservator-democrat.

Increzător în chemarea lui politică şi socială, convins că acest partid corespunde unor năzuinţi cu adevărat democrate ale poporului şi neamului romînesc, sunt şi voi fi soldat credincios, sub steagul conservator-democrat.

Primeşte, iubite amice, asigurarea distinselor mele sentimente.

O. A. Teodoreanu

❑ Am reprodus, unele din răspunsurile date de medicii primari ai spitalelor sf. Spirdon, la întrebarea pusă lor de epitropi cam ce reduceri se pot face la serviciile respective.

Un răspuns caracteristic, l'a dat d. dr. Sculy.

Pe adresa epitropiei, d. dr. Sculy, a scris următoarele:

„Să se reducă cantitativ şi calitativ din răutatea mîncărei ce se dă bolnavilor".

❑ Din partea camerei de meserii făcîndu-se o anchetă la secretariatul corporaţiei din Tg. Frumos, s'a găsit totul în cea mai perfectă regulă.

❑ **Demisia d-lui inginer Lecca.** — Domnul inginer Lecca, abia numit inginer inspector al Comunei şi-a alcătuit demisia, în urma unui conflict, pe care la rîndul d-sale l'a avut cu d. Cosmovici, prim ajutor de primar.

Iată în ce consistă acel conflict. Abia după cîte-va zile de la sosirea sa la comună, d. inginer Lecca, a putut constata că e greu să se stabilească o înţelegere între d-sa şi d. Cosmovici; totuşi d. Lecca răbdă, sperînd că va aduce ceasul, ceia ce nu aduce anul.

Acum în urmă, d. Cosmovici, îşi făcuse obiceiul, de a comenta ori ce referat pus pe hărtii de către serviciul tehnic, criticînd cînd pe unul, cînd pe altul, dintre şefii diferitelor servicii tehnice.

D. Lecca se săturase. Intră în cabinetul primarului şi invită pe d. Cosmovici, ca de azi înainte, ori ce lucrare de serviciu tehnic, să i-o trimită d sale spre referare, fără nici un alt comentariu.

D. Lecca a adăugat, că se pune de altfel la dispoziţia administraţiei comunale, pentru ori ce explicaţiuni verbale.

D. Cosmovici a refuzat, zicînd că aşa-i firea d-sale.

La aceasta d. Lecca a ripostat, dîndu-şi demisia.

Chestia a rămas să fie tranşată de către d. Greceanu, care s'a întors azi din Capitală.

❑ **De la societatea viticolă.**—Membrii societăţei viticole, s'au întrunit eri, în localul Camerei de Comerciu, sub preşedinţia d-lui Th. Jellea.

S'au admis ca membri pe d-nii Leon Şeptelici şi Th. Pogor.

S'au votat descărcarea gestiunii pe exerciţiul 1910—1911.

In privinţa expoziţiei de struguri şi fructe, s'a numit o comisiune, compusă din d nii M. Viorescu, C. Rivalet, I. Rohr, B. Purcherea, Th. Jellea, Stefan Drăghici, Inginer Casetti, dr. Cosmovici, V. Jora, Decadere, Arghiropol şi dr. I. N. Magolescu, care să se ocupe cu organizarea acestei expoziţii.

S'a dat apoi cetire demisiei d-lui G. D. Şerban, din vice-preşedinţia societăţii.

După propunerea d-lui Pandele Zamfirescu, demisia a fost respinsă în unanimitate.

S'a mai hotărît a se trimite o adresă d-lui Şerban, învitîndu l să continue a da concursul seu societăţei.

La urmă, adunarea a numit o comisiune de 3 membri, care să se presinte noului preşedinte al Camerei de Comerciu şi să solicite a da societăţei viticole acelaşi concurs, pe care l'a dat vechea administraţie a Camerei de Comerciu.

Dezastrul Ploilor

Inundaţii pe distanţe de zeci de Chilometri.—Câmpii acoperite cu apă. — Linii ferate complect distruse.—Trenuri suspendate.—Poduri sfărâmate. Sate şi oraşe ameninţate cu distrugerea.—Ploaie şi nu se mai isprăveşte!

Am arătat în numărul nostru de Sămbătă, că inundaţiile au întrerupt circulaţia trenurilor în foarte multe locuri. Ploile au căzut eri toată ziua, mărind dezastrul.

*

— Linia ferată Bacău Roman este întreruptă între Fîntînele şi Bacău, aproape de staţia Bacău.

Apele Bistriţei venind mari din spre Piatra Neamţ, s'au revărsat peste linia ferată, cauzînd o întrerupere de peste 1 chilometru şi jumătate.

In urmă apele s'au mai retras, iar circulaţia a început să se facă numai prin transbordare, peste podul Bistriţei. Intreruperea circulaţiei, în acest punct, va mai dura încă 10 sau 12 zile, dacă nu vor mai cădea ploi mari, din cauză că podul peste Bistriţa este slăbit cu totul, şi trecerea trenurilor este foarte primejdioasă.

Bacăul, în partea de jos este inundat. Bistriţa a rupt zăgazurile canalului ce duce la moara de grîu Paul Kristen, şi s'a revărsat pe cîmpie, inundînd-o. Pompierii lucrează în plină activitate, mai ales pentru salvarea fabricilor din împrejurimi. S'au luat măsuri pentru întărirea digului Bistriţei de jos ce duce la fabrica de hîrtie Letea, care este ameninţată.

Circulaţia pe calea ferată Bacău Piatra Neamţ, este cu totul suspendată. Podul pe apa Cuejdului, a fost complect distrus de torente, aşa că nici măcar transbordarea călătorilor nu se poate face.

*

De asemenea şi podurile dintre Buhuşi şi Piatra Neamţ sunt complect distruse. Linia ferată este spălată de prundişul terasamentului pe distanţe de chilometri întregi. Stîlpii de telegraf, în mare parte au fost trîntiţi la pămînt, aşa că şi comunicaţiunile telegrafice se fac cu foarte mare greutate.

*

Oraşul Piatra N. a fost Sămbătă teatrul unui complect dezastru. Apele venite din dealuri, rostogoleau bolovani şi copaci întregi, ameninţînd oraşul.

Eri apele au început să se mai retragă încetul cu încetul.

*

Comunicaţia telegrafică cu Tîrgul Neamţ este întreruptă.

In multe locuri apa avea peste un metru şi jumătate înălţime.

*

Linia Bălteni-Vaslui, este întru cîtva restabilită. Trecerea pasagerilor şi a bagajelor se face şi acum prin transbordare prin vagonete, după posibilitate. Bagajele mari nu sunt admise la transport.

Eri ploile au inundat complectamente judeţul Vaslui.

Sămănăturile din comunele Todireşti Bălteni şi Buhăeşti sunt distruse cu totul. Pagubele nu se pot încă calcula.

*

La Buhăeşti, Bîrladul revărsîndu-se a inundat întreaga comună. Locuitorii abia şi-au putut salva viaţa.

*

Linia ferată între Munteni şi Crasna este distrusă cu totul pe distanţă de 700 metri. Şanţurile C. F. R, nu se disting de loc, apa avînd peste un metru şi jum. înălţime în majoritatea locurilor.

Circulaţia trenurilor în aceste locuri este cu totul întreruptă. Biletele din Iaşi, se vînd numai pînă la Vaslui, cu transbordare la Bălteni.

*

Spre Bacău, prin Paşcani, biletele se vînd numai pînă la Bacău, cu restricţiunea transbordărei podului de pe Bistriţa lîngă Bacău, şi aceasta numai în timpul zilei, rămînînd ca pasagerii trenurilor de noapte să rămie peste noapte în oraşul Roman.

Cu toate neajunsurile călătoriilor de acum afluenţa pasagerilor este foarte mare.

*

Spre Botoşani şi Burdujeni, deşi liniile nu sunt încă întrerupte, sunt mari temeri, din cauza ploilor continue, cari cad şi aci cu mare furie.

*

Rîurile Suceava şi Siretul au eşit din albiile lor, inundînd pe distanţe enorme şesurile şi pădurile. Pădurile sunt în primejdie, şi de aceia trecerea tuturor trenurilor peste aceste poduri se face cu foarte mare precaţiune.

*

In Botoşani, trenurile au sosit cu întîrzieri ce variază între 5 şi 7 ore, din cauza drumului anevoios şi a legăturilor cu trenurile întîrziate în Leorda şi Vereşti.

*

Tîrgul Burdujeuilor este aproape întreg inundat. Gara a scapat aşa că trenurile pleacă spre Paşcani, regulat. Din Cernăuţi trenurile sosesc cu întîrzieri foarte mari, din cauză că în nordul Bucovinei de asemenea sunt inundaţii mari.

*

Toate trenurile ce sosesc în Iaşi au întîrzieri însemnate. Cele dispre Paşcani aşteptînd legătura trenurilor de Burdujeni, Botoşani şi Roman, iar cele dinspre Vaslui, făcînd transbordarea la Bălteni.

Cît despre trenurile de mărfuri, nu circulă absolut de loc, Majoritatea vagoanelor cu mărfuri pentru nordul Moldovei, staţionează în Bîrlad, Mărăşeşti, Adjud şi Bacău,

Se crede că ele vor putea fi aduse prin Vaslui, dar trecerea lor a devenit imposibilă.

*

In toate locurile inundate transbordarea pasagerilor se face numai ziua; noaptea călătorii sunt nevoiţi a rămînea în oraşele cele mai apropiate.

In toate punctele inundate au fost trimise echipe complecte de lucrători, pentru a se putea restabili în mod complect întreaga reţea de cale ferată, în timpul cel mai scurt posibil.

*

Din Iaşi au plecat la locurile inundate, delegaţi de către, autorităţile C. F. R. cari vor face un raport amănunţit despre pagubele cauzate de furia ploilor, şi-l vor înainta Direcţiunei Generale la Bucureşti.

*

La Roman au fost inundate străzile: Abatorului, Suceava, Teodoru, Moldova şi Ocolul Vitelor.

Apa Moldovei a inundat moara Pferman care ameninţă să se dărîme.

Autorităţile sunt la faţa locului. Pompierii, furgoanele regimentelor de artilerie şi carele primăriei lucrează neîncetat pentru a salva avutul nenorocitei populaţiuni.

*

Din cauza ploilor torenţiale apele Siretului şi Moldovei au continuat să fie în creştere şi să întrerupă circulaţia între Gădinţi şi Drăgeşti, mai multe poduri au fost luate, podurile de beton de la Brăteşti şi Rocna au fost stricate şi au devenit impracticabile, prin faptul că s'au surpat rampele de teresamente de la capete.

❑ Grefieri de vacanţă la Curtea de Apel, s. I: de la 1—20 Iunie, d. V. Roban; de la 21 Iulie—la 10 August, d. G. Vartic, de la 11 August la 1 Septembre, d. V. Popescu.

La secţia II: d. Al. Vasiliu, luna Iulie şi d. Scarlat Gheorghiu, luna August.

❑ Camera de punere sub acuzare a infirmat astăzi mandatele de arestare ale neguţitorului Elias Grünberg, şi complicelui seu Iosef Silberman, din Bacău, depuşi pentru faliment.

❑ Studenţii facultăţii de ştiinţi vor pleca în o excursie botanică, pe valea Prahovei în ziua de Iulie, însoţiţi de profesorul de botanică şi d. Lucian Roiu.

❑ Astă-zi s'a deschis frumoasa expoziţie a şcoalei profesionale Hristache Zănescu de sub direcţia d-nei Josephine Furnică. Expoziţia va sta deschisă pînă la 29 Iunie, cînd are loc şi producţia de fine de an.

Se poate vizita între oarele 2—6 p. m.

❑ **Circulaţia trenurilor.**—Azi dimineaţă s'a restabilit, în parte, circulaţia trenurilor pe linia Iaşi—Vaslui—Mărăşeşti. Pe distanţa Bărzeşti—Vaslui, trecerea trenurilor se face în mod normal, fără nici o restricţiune de oprire.

Pe linia Crasna—Munteni, de asemenea circulaţia s'a restabilit, însă trecerea trenurilor se face la pas.

Linia Crasna—Huşi a fost inundată astă noapte. Circulaţia trenurilor se face prin transbordare. Se crede, că mîne linia va fi complect restabilită.

Linia Bacău—Fîntînele şi Bacău—Piatra Neamţ e încă şi acum sub apă, şi nu se poate preciza data redeschiderei.

Mărfurile cu destinaţia Iaşi, vor începe să sosească de mîne.

❑ **Cursuri libere.**—Senatul universitar din Iaşi, a admis d-lor: Vasile Buşilă, să ţină un curs liber de drept roman, şi Agricola Cardaş, un curs liber de zootechnie şi economie rurală.

❑ La 25 Mai 1912 se împlinesc 75 ani de la crearea universităţii din Atena, cu care prilej se va ţinea şi un congres al orientaliştilor în capitala grecilor.

Universitatea din Iaşi va fi reprezintată la acele serbări prin d. profesor I. Caragiani.

❑ La serbările jubilare ale universităţii din Iaşi, vor ţinea discursuri următorii d-ni profesori: D. Alexandrescu, la banchetul ce va avea loc în sala teatrului naţional; dr. Dragomir Hurmuzescu va vorbi la şedinţa de felicitări, ce va avea loc tot în sala teatrului, în prezenţa M. S. Regelui; discursul de la universitate va fi rostit de d. A. D. Xenopol.

❑ La cursurile secţiunei agricole, care urmează a fi înfiinţate de la 1 Octombrie, pe lîngă facultatea de ştiinţi din Iaşi, vor putea lua parte toţi studenţii, absolvenţii şcoalei superioare de comerţ, elevii şcoalei militare, institutorii şi învăţătorii.

❑ **Statuia lui Vodă Cuza.** — Inchehîndu se un bilanţ de sumele adunate şi cheltuite pentru rîdicarea statuiei lui Vodă Cuza, pe ziua de azi, s'a dat de rezultatul următor:

S'au încasat 140,606 lei şi 80 bani.

S'au cheltuit pînă acum 110,066 lei şi 50 bani,

Se găseşte în numerar 30,540 lei şi 30 bani.

Din această sumă, 20,000 lei, provevită din subscripţia *Adevărului* şi a d-lui Iorga, se găsesc în lada comunală, iar restul la Banca Naţională.

*

In piaţa Unirei, continuă săpăturile pentru aşezarea statuei. Lucrarea se execută de către d. inginer Bejan, sub privigherea d-lui inginer Lecca.

❑ Judecătorul de instrucţie al tribunalului Suceava, a dat ordonanţă de urmărire contra institutorului Gh Ionescu, fost revizor şcolar al judeţului Suceava, pentru că a sustras acte ce urmau să servească la judecata institutorilor Serafim Ionescu şi Iălănescu.

❑ D-nii profesori Garabet Ibrăileanu şi Traian Bratu sunt convocaţi a se întruni mîine sub preşidenţia d-lui Alexandru Philippide, spre a cita teza d-lui Ioan Iordan care îşi trece examenul de licenţă în litere—secţiunea filologie.

❑ Rezultatul examenelor de licenţă în drept, din sesiunea Iunie, se va da Joi dimineaţa, cînd se întruneşte consiliul profesoral spre a decide reuşiţii.

Ultima oră

Bucureşti 27 Iunie

Campania pentru anularea sentinţei Sinodului

Organizarea comitetului de acţiune

Regele şi condemnarea Episcopului de Roman

Bucureşti. — Mai ales în straturile populare, domneşte mare fierbere în potriva sentinţei Sinodului.

Un mare număr de partizani din toate partidele politice au luat iniţiativa, de a deschide o campanie energică, în scop de a se provoca anularea sentinţei Sinodului.

S'au convocat întruniri, organizîndu se comitete de acţiune pe culori.

După ce se va termina organizarea acestor comitete, se va convoca o adunare generală, în care se va alege marele comitet, căruia se va încredinţa conducerea acţiunei.

*

Guvernul întîmpină dificultăţi din partea Regelui, în ceia ce priveşte executarea sentinţei Sinodului.

Se afirmă că Suveranul ar fi rugat pe d. Arion, să nu-i pretindă a consacra, prin semnătura Sa, sentinţa Sinodului. Suveranul a adăugit, că şi în 1896, a refuzat să investească prin semnătura Sa caterisirea fostului Mitropolit Ghenadie.

*

In cercurile politice, se comentează mult, discursul rostit de Mitropolitul Primat, la Sinod, a doua zi, după achitarea sa.

Mitropolitul a mulţumit în cuvîntarea sa, barbaţilor politici, cari i-au dat tot concursul. De guvern n'a pomenit nici o vorbă.

Cît despre barbaţii politici, la cari Mitropolitul a făcut aluziune, ei sunt prea bine cunoscuţi: nu sunt de cît liberali.

*

Episcopul de Roman, a părăsit aseară Capitala, plecînd la Roman, cu expresul.

I. P. S. S. a fost întîmpinat la gară de un mare număr de credincioşi.

Inecaţi

Cernavodă.—Doi pescari turci, Mustafa şi Navid Bent, s'au înecat azi dimineaţă.

Cadavrele n'au fost încă găsite.

Moartea unui antreprenor

Bucureşti.—Azi dimineaţă a încetat din viaţă d. Carlo Bertola, bine cunescutul antreprenor al otelului Bulevardul.

Mari inundaţii

Prutul revărsîndu-se, un întreg ţinut sub apă

Lemberg.—In urma ploilor torenţiale, care au căzut zilele trecute, rîul Prut s'a revărsat şi a inundat totţinutul din Kolomea.

Toate mahalalele de jos din acest oraş sunt încă sub apă; curentul apelor a atins nivelul ferestrelor din parter; serviciul mai multor căi ferate din acect ţinut, a fost suspendat. Multe localităţi situate pe ţărmul Prutului au fost inundate.

Trupele din Cernăuţi, au fost trimise în localităţile cele mai ameninţate şi au lucrat toată noaptea. Pînă acum au fost două victime. Soseşte ştirea că cota Prutului e în descreştere.

Inmormîntarea profesorului Capeleanu

Ploeşti.—Eri la orele 4 a avut loc înmormîntarea rămăşţelor pămînteşti ale regretatului Capeleanu, profesor şi fost deputat.

Cortegiul a fost urmat de multă lume.

Recursul d-lui Cuza

Bucureşti. — Curtea de casaţie, avea să se pronunţe azi, asupra recursului făcut de d A. C Cuza, în contra admiterei de experţi de către Curtea cu Juri din Iaşi, în procesul între d sa şi d. Emil Socor.

Curtea de casaţie secţia II-a luînd act de declaraţiunea făcută apoi de d. Cuza că îşi retrage recursul, n'a mai procedat la judecare, mai ales că nu se invocase nici un motiv de casare.

Descoperirea unui complot anarhist

Buenos-Ayres.— Poliţia a descoperit un complot anarhist un complot anarhist. Doi acrobaţi italieni au fost arestaţi. La domiciliul lor s'au găsit un întreg atelier de fabricare de bombe.

Greva lucrătorilor de clădiri

Paris.—Comitetul internaţional Sindical al diferitelor corporaţii de lucrători a clădirilor, faţă de refuzul patronilor de a discuta anumite chestiuni, a hotărît greva generală. Ac astă hotărîre va fi supusă spre probare unor adunări în o mare adunare care va avea loc mîine.

Holera face mari progrese

Constantinopol.—Un nou caz de holera a fost constatat la Spitalul municipal din Stambul, Holera face mari progrese în Anatolia.

HOLERA IN BULGARIA

Bucureşti — Direcţia generală a serviciului sanitar, a fost oficial înştiinţată, despre un caz de holeră, constatat în Bulgaria

Bolnavul a încetat din viaţă.

Direcţia noastră sanitară, a luat măsuri, pentru a preîntîmpina o invaziune a teribilului flagel.

Episcopul de Roman refuză să se demită

Bucureşti. — După cum am anunţat, episcopul de Roman, s'a întors aseară la Roman.

I. P. S. S. Episcopul e ferm hotărât a nu pleca de la scaunul episcopal.

Aşa că se prevăd evenimente grave la Roman.

Doctor în Med. şi Chirurgie

Frieda Ackermann

Specialistă în boli de femei şi copii

Consultaţiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Pentru saraci gratuit

— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar.

V. Emil, profesor, Profesor str. Sf. Theodor No. 36 (în curte.)

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expozițiunea generală română din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA)
De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

In 20 Octomorie 1832, Academia de Medecină din Paris votă **Doctorului OLLIVIER**
UĂ RECOMPENSĂ NAȚIONALĂ DE 24 000 FR.
AUTORISAȚIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bólelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciarilorĭ sângelui, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismului, rumatismuluĭ, tumorilorĭ, afecțiunilorĭ cangrenóse, leprei, gatului, ulcerilorĭ inveterațĭ* și atotulorĭ bóle provenind din necurățenia și alteratiunea sângelui. Specificŭ prin excelență contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* și a teribilorĭ lorĭ consecințe; dobândite sau ereditarie, recente saŭ inveterate și rebele (accidentilorĭ gureĭ și a gâtuluĭ, putredimiĭ óselorĭ). Nicĭ un altu medicamentu in lume nu posedă distinctiunile ce onóră Pesmeții Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace și energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DÉPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acești pesmeți d'un gust fórte plăcutŭ și de digestiune ușóră se conservă ani intregĭ in orce temperatură și climă. Dupe 4 anĭ de experințe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă in bolele cele mai inveterate. — *Ĭă broșura acompaniată fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmetiĭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seu oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă astfelŭ: « Acestĭ pesmeți oferŭ un « remedŭ de compositiune cons antŭ, de « preparațiune cât de perfectă posibilă.... « *Eĭ pot da servicie marĭ humanităților.* »

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAȚIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÓTE ZILELE.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserțiĭ la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 27

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religiae indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES 1 m de haut. La rouleau Of 30 c.

Maym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

Magazinul comertului in rate
— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —
Pune la dispoziția onor. public un mare

Depozit de Mașini de Cusut

pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor

întrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.

BICICLETE

Puch și Dürkopp

Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.

Mobile, Pendule, Căruioare si ori-ce accesorii

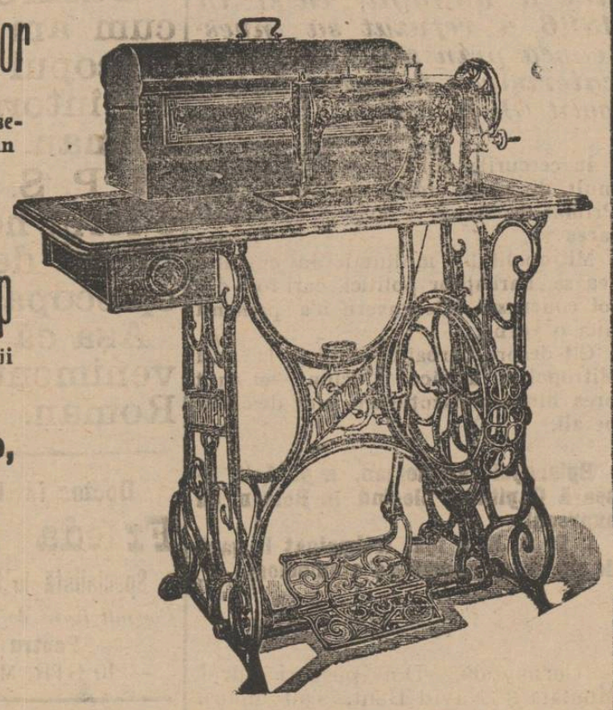

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale
TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA
Magazinul comerciului in rate
S. L. Grossmann

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice
Ioan Werner
FURNISORUL CURȚII REGALE
IAȘI

Apă de Chinină. Remediu tonic la pielei capului, întăritor excelent al rădăcinei părului, împiedicînd căderea, întreține colorațiunea părului; pigmenții prin ajutorul acestei ape nu seacă și împiedică înălbirea lui.
Costul 1.25 b.

Parfum de brad, preparat din muguri de brad din pădurlle Slănicului (Moldova).
Se întrebuințează pentru improspătat aerul în camera de dormit și în odaia bolnavului, prin evaporație sau pulverisație. *Sticla 2 50 b.*

5 ani de succes 5
Grădina Trajan
In fiecare seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.
Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.
Fonduri de garanții peste 200 milioane
Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.
LEI 7,142.000
Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.
Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.
Dividende plătite la asigurați pe 1910; LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;
a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.
b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.
c) Caz de deces, cum și
Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.
Condițiuni de asigurare extrem de liberale.
Direcțiunea pentru Romînia, București.
Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

Dacă suntețĭ suferinzi, dacă voițĭ a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințațĭ zilnic și în timpul mesei produsele din
Noua Fabrică de Ape Mineralizate
SALVAREA
Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcorito ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.
Se recomandă în special de Onor. Medici.
De `nzare în toate magasinele mari de consum.
La rere trimetem la domiciliu.
Director ***Er. Sebastian*** chimist.

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878
DIGESTIUNI ARTIFICIALE
VIN
BI-DIGESTIF
CHASSAING
CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este ḑilnic prescris în contra .

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitațiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilésa capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.

Fabrica de OGLINZI
ISRAEL BERGHER - IASI
Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.
Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.
Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.
Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

1620 **NEVRALGIELE**
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remedii.
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.
A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mîrzescu.—Instalațiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII— No. 1338 Mercuri 29 Iunie 1911

VENDETTA

Că sentința Sinodului, care achită pe Mitropolitul primat și condamnă pe Episcopul de Roman este nedreaptă, nu este nevoie de a se dovedi. Ea a surprins într'atît opinia publică, a jignit-o atît de adînc, a pălmuit dreptatea atît de violent, în cît este de prisos, ori-ce argumentare, ce ar tinde să stabilească că această sentință este nedreaptă.

Ne întrebăm însă, care este pricina acestei sentințe? Cum se face, că Sinodul, instituit în instanță judecătorească, a putut da o asemene sentință? Cum se explică crima comisă de o instanță *religioasă*, care, ma i mult încă de cît instanțele laice, are datoria de a păstra cu sfințenie dreptatea? Arhierei, oameni cu menirea de a propăvădui dreptatea, oameni sfinți, să le zicem, pot să se coboare la nivelul celor mai de jos oameni; a acelora cari îndrăznesc a tăgădui cea mai elementară noțiune de dreptate?

Nu pot, dar au făcut-o.

Și ori-cît s'ar încerca să se explice atitudinea lor și hotărîrea ce au dat-o în cauza Episcopului de Roman, cu Mitropolitul primat, prin influențe străine, prin intervenții politice dreapta judecată nu rămîne satisfăcută. Este imposibil, ca în pronunțarea unei sentințe de o atît de mare gravitate, *sufletul* judecătorului să fie străin de rațiunea și justificarea ei. Este sigur, că în cumpăna nedreptății, care a tras atît de greu în judecata celor doi prelați, Sinodul a fost condus și de considerațiuni politice, sub forma înșelătoare a rațiunii de stat. Dar iarăși este sigur, și alt-fel nu poate fi, că motivarea serioasă, cauza profundă a acestei sentințe nedrepte trebue căutată în fondul *sufletesc* al judecătorilor. Ori-care ar fi fost influențele exercitate asupra judecătorilor Episcopului de Roman, față cu dreptatea strălucitoare a acestuia, față cu vinovăția evidentă și dovedită a Mitropolitului primat, față cu răspunderea morală ce o au ei, ca judecători, sentința nu putea fi aceia pe care au dat-o.

Pentru ca să treacă peste toate aceste fapte și considerații, pentru ca să comită o crimă atît de mare, tribunalul sinodal trebue să fi avut predispoziția de a hotărî cum a hotărît, trebue să fi fost condus de un puternic sentiment, care să-i dicteze cu necesitate sentința de condemnare a Episcopului de Roman. Și dacă am cerceta faptele, în cari se rezumă conflictul Sinodal de la începutul său, apoi am găsi lesne motivul *sufletesc* al sentinții, dacă se poate vorbi în acești termeni.

Conflictul Sinodal s'a rezumat de la început într'o ceartă de principii. In discuție n'a fost la început, de cît anticanonicitatea legei d-lui Haret. Cu vigoarea unui apostol din alte vremuri, s'a ridicat Episcopul de Roman în contra acestei legi, pe care în convingerile lui și în curățenia lui sufletească, o credea și o crede anticanonică. Iar cînd Sinodul, alături de d. Haret, s'a pronunțat pentru lege și a susținut-o, în cap cu Mitropolitul primat, atunci numai conflictul se extinse la personalități. Și iarăși cu vigoarea unui apostol Episcopul de Roman, trecînd peste ori-ce considerațiuni personale, a afurisit pe membrii Sinodului, cari s'au arătat a fi eretici. I-a afurisit de trei ori și a refuzat să ia parte la lucrările Sinodale.

„Sfinții“ s'au arătat „oameni“. Cei fără de prihană s'au dovedit că-s păcătoși. Ei n'au putut uita afurisenia, ei n'au putut uita, că au în Episcopul de Roman o piedică invincibilă la acțiunile lor de tîrîre față de puterea politică, în scopul așezării lor spre mai bine pe lumea aceasta. Și cu acest resentiment, nepermis unor oameni civilizați, condamnabil la slujitorii lui Christ, l-au judecat pe fratele lor și l-au vîndut.

Răzbunarea, iată ce respiră din sentința Sinodului. Judecătorii s'au simțit totdeauna alături de Mitropolitul primat, ca și dînșii păcătos întru Domnul; aveau însă cea mai neagră și mai haină dușmănie pentru Episcopul de Roman, care nu le sămăna și care avuse cutezanța să-i anatemizeze.

Și ce este mai puternic de cît sentimentul răzbunării, mai ales la omul mic și pătimaș?

Așa trebue judecată sentința Sinodului; așa trebue explicată. Dar așa judecată și explicată naște întrebarea: care este autoritatea ei morală?

Cine ar putea răspunde? Cine s'ar putea hazarda să se solidarizeze cu acei, cari în numele lui Crist și-au vîndut pe fratele lor cinstit și drept; cine ar putea simți împreună aceia, cari, pentru... un blid de linte au trădat interesele superioare ale bisericei și au închinat o puterii lumești?

Prea *lumești* au devenit de un timp treburile „sfinților“ din „sfîntul“ Sinod.

O mare primejdie

— In jurul sentinței Sinodale —

E mare primejdie să se înfigă în mintea mulțimei neștiutoare, ideia că nu există dreptate: că puterea brutală e singura hotărîtoare în stat. Ideia de dreptate și legalitate este singura bază a stabilității sociale. In ziua cînd acea mare mulțime, va simți lovitura nedreptăților soartei, ea va crede că această temelie morală este o minciună, și atunci actuala așezare se va surpa. Să nu se uite, că actuala alcătuire a stărei noastre sociale este în trecere de la arbitrarii și nedreptate seculară, la o viață nouă, pentru care abia acum se pregătește. In ziua cînd în capul mulțimei de jos va pătrunde credința, că dreptatea și legalitatea, pe care se razimă edificiul nostru social, este o minciună; că tot și toate pot fi răsturnate fără nici o considerație de legi și echitate; că totul este arbitrarul puterei brutale, ce ar mai putea sta neclintit în fața ei?

Este o mare greșală a oamenilor politici, cari au impus amestecul lor pînă la întimidarea acelor nenorociți călugări: unii temători să nu piardă poziționea lor actuală; alții doritori să apuce locuri înnalte în stat. S'a abuzat de slăbiciunea lor.

Dacă guvernul este neputincios; să se retragă; iar noi, cari pînă acum am stat d'o parte, suntem datori să lăum acum apărarea celui nedreptățit. Să asigurăm pe prigonitul prelat, Saferin, că de aci înainte are la spatele său mulțimea care-l va urma și sprijini. Lupta cea mare abia acum începe.

Facem apel la toți credincioșii, la toți patrioții luminați, la toți bunii romîni, pe care nici patima politică, nici interesele din partid nu-i orbește; ca cu toții să formăm o ligă puternică, hotărîți a nu dezarma pînă la desăvîrșita reușită a dreptății.

POSNOVICI

Trebue să fi fost rău dispusă contra omenirei, firea — cînd l'a plămădit pe Posnovici. Sau, poate, în bună dispoziție trebue să fi fost, cînd la ploconit Iașului — ca să rîdă de el — Posnovici — toată lumea, toți copiii.

Și trebue să fi fost unul Grecianu, ca să se fi gîndit că pe acest Posnovici, bun de așezat la intrările în panorame, bun de angajat distracție pentru plozi — pe acest Posnovici să-l dee Iașului — nu doar Urlaților — prim-ajutor de primar.

Dacă d. Grecianu i ar fi dăruit ridicolului, locul de la Primărie, cu condiția expresă ca să stee binișor, să nu vorbească, să nu pună rezoluții, să nu se amestece, să-l facă, în fine, pe mortul viu — n'am fi avut nimic de zis. Posturile fiind ale d-lui Grecianu, nu doar avere dotală, dar avere personală a lui, poate să facă cu ele ce voiește.

Dar voința aceasta, întru cît ea vine în contact direct cu interesele orașului, are o margine și marginea aceasta a trecut-o cu chilometri departe d. Grecianu, cînd și-a permis să facă din Posnovici un stăpîn al orașului, cu toate drepturile ce le conferă o asemenea stăpînire.

Dacă Iașul ar fi tîrg de idioți, dacă ar fi tîrg dat pradă sălbătăciei, situația ar fi reclamat un stăpîn deștept, capabil, un european, care să încerce a pune regulă și ordine în mersul treburilor.

Dar cum suntem tîrg cu faimă mare în țară, trebue ca orașul să fie condus de om întreg, de om deștept, ales din cei deștepți. Iar dacă Posnovici ar fi ales și deștept, apoi asta ar însemna că noi am reușit să n'avem de cît oameni deștepți.

Dar cine nu știe, că primul colaborator al d-lui Grecianu dă'n gropi, ziua'n amiaza mare; că primăria Iași, sărmana, de va fi lasată pe inteligența acestui neînceput, va ajunge o casă de sănătate — căci cum incurcă Posnovici ordonanțele, funcționarii și toată edilitatea — o sută de deștepți, o sută de ani să muncească și pas de vor descurca ce-a stricat monstrul cu două picioare.

Dacă nu se poate scapa primăria de el, noi am propune să se strîngă toate rezoluțiile lui, toate dispozițiile lui, să se confisce bățul cu care măsoară stradele — și toate să fie depuse la grefa tribunalului și să servească ca documente și acte pentru punerea lui Posnovici sub interdicție — ca prim-ajutor de primar.

Dacă trebue ca oroarea să conducă tîrgul Iașului; dacă trebue ca afaceri de architectură, de asanare, de gospodărie comunală să fie rezolvite de el — să i se pune și un tutore, care să nu-l lese să ruineze tîrgul și să 'nebunească oamenii, cari au nenorocirea să fie slujbașii Primăriei, sau să vină în contact cu el.

Olimpia și ibovnicul ei

In același număr din „Monitorul Oficial“ în care au apărut scandaloasele hotărîri ale Sf. Sinod, se publică o înștiințare a institutului surorilor de caritate, prin care se anunță că d-na Olimpia Vasilescu a fost îndepărtată din acel institut, împreună cu d-na From, care a jucat cunoscutul rol în scandalurile duhovnicești ale achitatului Prelat.

Vrea să zică, d-na Olimpia Vasilescu, care n'a avut 14 judecători arhierei, a fost judecată și osîndită; iar Mitropolitul Primat, dacă nu mai vinovat de cît sora Olimpia, în orice caz tot atît de vinovat ca și dînsa, a fost menținut în fruntea Bisericei, spre rușinea noastră a tuturor.

D-na Olimpia Vasilescu a fost vinovată și a fost îndepărtată de la Institutul surorilor de caritate și această decizie se publică în același număr al „Monitorului Oficial“ în care a apărut monstruoasa hotărîre a Sinodului, prin care Atanasie Primatul este achitat.

Istoricul viitorului va avea de tras multe pilde urîte, din mult răbdătoarea colecție a „Monitorului“.

Lipsa de vagoane

Iată o chestiune care revine la ordinea zilei, mai ales pe timpul verei, —și din toate părțile, se ridică nn glas: nu sunt vagoane!

Nu sunt vagoane. Adică sunt ele, dar nu se văd acolo unde se simte nevoe de dînsele, ci șed îngrămădite pe liniile de garaj din cutare sau din cutare stație unde tocmai nu se simte nevoe de ele.

Cum recolta se anunță a fi îmbelșugată în anul acesta, pentru a se preveni nesjunsurile ce au avut loc în alți ani, este de absolută nevoe ca să se ia măsuri din vreme în acest sens.

Și aicea trebue să accentuăm că nu numai direcția C. F. este obligată de a se îngriji de acest lucru, dar și direcția S. M. R. ca și acea a N. F. R.

Căci dacă direcția C, F. are datoria de a se îngriji, de numărul suficient de vagoane, pentru transporturile numeroase, ce în chip firesc vor avea loc; dar pentru ca aceste transporturi să nu rămînă prin stații, pe linii și prin porturi, celelalte două direcțiuni ce le-am semnalat, vor trebui la rîndul lor să se îngrijească ca la momentul oportun să aibă la dispoziție un număr de remorchere și șlepuri suficiente pentru transportul cît mai prompt al mărfurilor și în deosebi a grînelor noastre.

Și acesta din motive ușor de înțeles. Pe de o parte se vor feri astfel grînele de intemperiile ce pot ori cînd interveni păzindu-le de stricăciuni;—pe de altă parte muncitorii din stații și porturi nu-și vor perde un timp prețios, —absolut prețios pentru ei—de geaba, lipsindu-i de existența lor zilnică, iar ca ultim punct; din punctul de vedere economic al țărei noastre, întru ceia ce privește atît exportul cît și interesele comercianților, transporturile făcîndu-se într'un chip culant, nici unul nu va suferi pagube, ci din potrivă cu toții, țara întreagă va avea a cîștiga astfel.

Avem deci toată nădejdea că direcțiile căror le încumbă această datorie, vor lua măsuri din nou, pentru prevenirea răului care a avut loc în alți ani, tocmai din cauza negligenței, care s'a pus în această chestie atît de vitală pentru țara noastră.

Mai mulți comercianți au făcut o cerere către ministerul lucrărilor publice, prin care îl roagă să intervină pe lîngă direcția C. F. R. ca să ia măsuri pentru transportarea lemnelor ce se află depositate în diferite stațiuni.

Semnatarii petiției se plîngeau că toate vagoanele de marfă sunt puse la dispozițiune agricultorilor cari singuri beneficiază de tarif redus pe timpul verei.

Din această cauză cantități enorme de lemne stau săptămîni întregi prin gări și prin faptul că nu li se acordă avantajul de a beneficia și negustorii de lemne de tariful redus, lemnele se vor scumpi și mai mult.

Ministerul lucrărilor publice, în urma acestei petițiuni, e intervenit la direcțiunea generală a C. F. R. în scop de a se face tot posibilul pentru ca să se satisfacă și cererea negustorilor de lemne.

OAMENI ȘI LUCRURI

ASIGURARE!

Geniul inventiv al Americanilor nu-l reprezintă nici Edison, autor al atîtor invențiuni și descoperiri tecnice; nici Carnedgie, născocitorul atîtor sisteme de filantropie socială. Ci-l reprezintă tipul clasic al Americanului în genere, pururea pe cale de a găsi ceea ce n'a existat încă, pururea în stare să dee la lumină ceea ce nimeni pînă la dînsul n'a aflat.

Bună oară în domeniul asigurărilor. Se putea asigura cineva, în America, pînă acum—contra incendiului, contra grindinei, contra inundațiilor, contra hoției, contra accidentelor. De acuma înainte va putea să se asigure Americanul în contra... primejdiei unei prea mari durate a căsniciilor.

S'a corstituit nu de mult o societate americană, în acest scop, dispunînd de un prim capital de un milion dolari. Sunt—cum spunea intemeietorul ei către corespondentul ziarului „Münchene Zeitung“—sunt milioane de barbați cari nu păstrează legăturile căsniciei de cît dintr'un sentiment de... frică. E frica de cheltueli mari pe cari le cauzează divorsul.

Din lipsa unui mic capital—se prelungește la nesfîrșit o căsnicie nenorocită. Acestora vrea să le vină în ajutor noua organizație americană.

„Avem în toate orașele drept agenți persoane din lumea cea mai bună. Ziarele anunță, de exemplu, logodna tînărului Percival Smit cu încîntătoarea Dorothy Miller.

Numai de cît unul din agenții nostru sosește la domiciliul fericitului logodnic. De preferință agentul acesta e... o femee.

Ea felicită pe tînărul bine dispus, îi arată toate șansele de fericire ce-i oferă proiectul de căsnicie. Dar—căci acest „dar“ este esențialul—enumerîndu-i diversele menagiuri din cercul cunoștințelor lui, atinge neaparat și capitolul divorsurilor.

— „D ta ai 25 de ani și 3000 lei rentă; după statisticele noastre fericirea d-tale nu poate să dureze de cît 18 luni. Ce faci în luna a 19 a? Să rămîi înlănțuit —e destul de trist; dar divorsul e costisitor. Asigură te, tinere! Verși 2.50 lei pe săptămînă. In schimb capeți, în momentul oportun, libertatea deplină—gratis. Compania noastră iea toate asupra-și; ea suportă cheltuelile procesului. Dacă ești condamnat—ea servește femeei dumitale o rentă corespunzătoare“.

O asemenea ofertă nu poate s'o respingă nici—un tînăr cu judecată. Iar în același timp un agent de sex bărbătesc ține cam același discurs gentilei d-re Dorothy Miller. Cît ai clipi,—două polițe de asigurare sunt semnate, iar cei doi soți viitori, asigurați și liniștiți în privința.. destinului lor, își pot da frîu liber dragostei lor, speranțelor și viselor lor“...

E dară o operă absolut... morală pe care o îndeplinește Compania de asigurări contra căsătoriilor durabile. Dispărînd temerea prea mare de cheltuelile divorsului,—se pot înmulți căsniciile și... iubirile spontane.

O tecnică mai ingenioasă pentru mărirea cîtimei de fericire socială n'ar fi putut găsi nici genialul Edison. L'au întrecut Americanii lui!

Rodion

Femeea unui poet

In două numere consecutive ale publicațiunii pariziane „La Revue“, Pierre Berton consacră numeroase pagini memoriei fostului artist dramatic și poet francez, Albert Glatigny, pe care l'a popularizat odinioară Catulle Mendès.

„Era un poet. Dar poet din cap pînă în picioare și pînă în fundul măduvei; poet prin creer și prin sînge; poet cu cuvîntul și cu sufletul. Avea și pasiunile și sensibilitatea profundă, instinctul măririlor, dragostea spectacolelor mari ale naturei materiale și morale, entuziasmul pentru frumoasele opere de artă și irezistibila trebuință de a traduce în ritmuri emoțiile sale, totdeauna tumultoase. Viața lui rătăcitoare și vagabondă, întîrziase desvoltarea talentului său; moartea lui precoce îl opri în drum înainte de a-și fi putut da măsura puterei sale de a crea.“

Asupra împrejurărilor acestei morți subite; asupra epizodului duios, care a înconjurat anii lui din urmă și momentul morții lui — chiar și anul de după moartea lui — biograful insistă pe larg povestind despre iubirea cu care l'a încunjurat femeea lui, pînă la urmă.

*

A trăit în adevăr acea minunată, neasămuită, acea sfîntă *Emma-Marie-Denise-Hermosa Dennie*. A fost, aici, în lumea noastră, aproape de zilele noastre; îi citim povestea iubirii ei crude și sfinte și cu mare anevoință putem crede amintirile—așa de precise și sincere, totuși, — pe cari le scrie Pierre Berton în „La Revue“.

„O iubire de basm neînchipuit și nepovestit, a stăpînit cîndva sufletul unei femei, care fu în stare să guste mulțumirea jertfei din urmă, topindu-și clipă de clipă viața—într'o liniștită și devotată uitare de sine—alături de cele din urmă zile, șubrede, triste și aspre în chinul lor respingător, pe cari le trăi nenorocosul și mereu veselul poet al celei mai uimitoare spontaneități, *Albert Glatigny*.“

Un an după căsătoria lor, poetul se îmbolnăvește rău. In vremea aceea chiar, după ce el se restabilește puțin, vizitează împreună cu Berton, care ardea de dorința să cunoască pe M-me Glatigny, cum și „geneza, ocaziunea și rațiunile determinante ale acestui mariaj extravagant“. Și a putut o cunoaște bine, cînd a auzit-o zicînd: „Albert a fost așa de bolnav toată iarna asta, că am priceput că-i pierdut și am întrebat pe doctor cît va mai putea trăi încă. Doi ani, domnule, doi ani, nu mai mult. Și pe lîngă asta, așa de nenorocit, așa în lipsă de toate! Noroc că am primit o mică moștenire: cinci mii de franci. Cu ce mai poate el cîștiga, e destul pentru ca să nu-i lipsească nimic în acești doi ani“...

Și vreți să știți cum l-a îngrijit, cum l a iubit, cum i-a bucurat viața și în clipa din urmă a desgustătoarei lui suferinți? Ascultați ce spunea Glatigny însuși prietenului său: „tu nu știi, Pierre, ce e ea pentru mine și ce a făcut pentru mine! Nu e nevoe să-ți spun că petrec zile întregi scuipîndu-mi plămînii și vărsînd sînge, că am eu însu-mi oroare de fetiditatea care se exală din mine! Și sărutările ei sunt tot așa de gingașe ca și în zilele noastre cele mai frumoase. Nimic n'o obosește și nimic n'o desgustă, pentru a mă îngriji și a mă alinta mereu. In timpul nopții îmi vin sudori reci de o așa violență, că trebue să-mi schimb rufele de trei sau patru ori. Știi tu cum petrec nopțile astea înspăimîntătoare? In brațele ei, prietene, în brațele ei cari mă cuprind și mă strîng la pieptul ei. Corpul ei, în vreme ce o inundez cu această sudoare de cadavru se inlănțue de al meu pentru a-i da căldura și viața lui“.

Și așa s'a stins în brațele ei, sub paza desnădăjduită a ochilor ei buni; așa, a pierit, înseninat și în cea din urmă clipă a suferinții lui de zîmbetul ei nesfîrșit și dureros, așa s'a mîntuit viața ciudată și crudă a acestui veșnic rătăcitor inspirat. Și femeea asta sfîntă care cu sufletul ei de jerfă l'a ajutat să moară, făcîndu l să nu simtă cum i se

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI ŞI APA DE GURĂ

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris.

Représentanţi: Sam. Löbl, Bucureşti.

istramă ceas de ceas viaţa lui suptă de lăcomia haină a bolii, aceasta a fost în adevăr şi jertfa ei necrezută nu e plăsmuire a unui gînd înaripat de dorul minunilor.

A fost tot aşa de adevărată ca şi moartea care avu grijea să sfîrşească femeei acesteia sfinte durerea de a supravieţui ei însă-şi, caşii moartea care o găsi supusă, cîteva luni după ce furase, luptîndu-se necurmat cu paza neobosită a iubirii şi cea din urmă clipă a lui Albert al ei.

„Tinerilor poeţi din toate vremurile şi din toate ţările, păstraţi amintirea lui Emma-Marie-Denise-Hermosa-Dennie"... aşa cheamă şi roagă entusiasmul cald al lui Berton.

Imbunătăţirea rasei animalelor

— Un raport important al capului serviciului zootehnic, d. C. Mantu, către ministrul Domeniilor —

Domnule Ministru,

Economia noastră rurală, la paragraful : Animale domestice reprezintă un capital de peste o jumătate miliard, din care majoritatea se găseşte în mîna micului cultivator, capitolul caii şi boii prezintă cel mai mare interes din punct de vedere al ridicării valorii prin reproducători de elită, cari trebue puşi la dispoziţia crescătorilor.

Statul are două mijloace, prin care poate să intervie direct şi indirect.

***Direct*, prin herghelii, depozite de armăsari, tamaslîcuri, depozite de tauri, oerii naţionale, etc., şi**

***Indirect*, prin dispoziţii legale şi administrative, distribuiri de premii, subvenţii, curse, expoziţii, creare de debuşeuri etc.**

Prin organizaţia actuală a serviciului zootechnic, ministerul satisface în parte cerinţele intervenţiunii directe, cum, însă, faţă de necesităţile curente ale crescătorilor, efectivul numeric de care dispunem ca reproducători este insuficient, îmi permit d-le ministru, a supune aprecierii d-voastră propunerea subsemnatului şi care se rezumă după cum urmează asupra intervenţiunii indirecte.

Prin legea de îmbunătăţire a rasei calului în ţară, din 5 Iunie 1892, la capitolul V, art. 18, 19 şi 20 se prevede restricţiunea pentru proprietari, de a nu putea bate iepe străine cu armăsarii lor, dacă nu sunt autorizaţi, iar castraţiunea armăsarilor improprii este obligatorie şi pe rizicul proprietarului.

Aceste dispoziţiuni însă, nu completează nici intenţiunea legiuitorului, nici nu satisface necesităţile curente ale crescătorilor ; în consecinţă, cred că trebue introdus sistemul primelor pentru reproducători, care poate intra în uz, ministerul avînd în acest scop deocamdată suma de lei 100,000 din creditul extraordinar de lei 850,000, rămînînd ca pe viitor să se prevadă sumele necesare în budgetul ordinar.

Aceste subvenţiuni acordate crescătorilor, cari posedă cei mai buni reproducători, se pot clasa după cum urmează pentru cele două categorii de animale.

Armăsari şi tauri de prăsilă :

a) Premii de conservare pentru 10 armăsari a 4000 lei fiecare ;

b) Subvenţii pentru 100 armăsari a 300 lei fiecare ;

c) Subvenţii pentru 100 tauri a 200 lei anual de fiecare ;

d) Armăsari şi tauri autorizaţi cu certificat.

I. Pentru a se acorda premii de conservare, proprietarul trebue să-şi ia obligaţia de a păstra armasarul 4 ani în ţară, să dovedaccă cu acte că are origine superioară, că şi-a făcut proba pe hipodrom sau la curse generale, a luat championul rasei ce reprezintă, că a fost cel puţin de două ori premiat la expoziţiile regionale cu premiul I.

Ministerul, acordă o primă de 4.000 lei pentru un period de 4 ani, plătibilă în rate anuale de 1.000 lei sub următoarele condiţiuni :

1) Armăsarul să nu fie mai mic de 4 ani şi nici mai mare de 10 ani ;

2) Proprietarul este obligat să dovedească că a servit gratuit armăsarul sau la monta a 25 — 30 iepe, de pur sînge englez sau arab, sau jumătate sînge din cele aprobate de minister ;

3) Dintr'un registru de chitanţe à-souche, dat de minister, proprietarul armăsarului va elibera cu numărul curent chitanţă în care se va trece numele proprietarului iepei cu toate semnalmentele şi data bătăiei ;

Acest registru va fi controlat de un delegat al ministerului la ori ce dată a anului ;

4) La 1 Ianuarie al fie cărui an şi numai în urma unui raport al unui delegat al ministerului, proprietarul va putea încasa prima ;

5) Armăsarul va fi admis după un raport al unei comisii instituite de minister dintre membrii comisiilor consultative de pe lîngă serviciul zootechnic ;

6) In caz dacă proprietarul vinde armăsarul înaintea expirării termenului pentru care i-a fost acordată prima de conservare, este obligat să restitue ratele încasate pînă în ziua vînzării armasarului ; contrariu se va urmări conf. legei de urmărire.

Se exceptează cazul cînd armăsarul a fost vîndut altui crescător tot în ţară, şi care se obligă a-l da la monta publică, în aceleaşi condiţiuni, pînă la completarea termenului de 4 ani.

II. Pentru armăsarii aprobaţi, de sînge pur sau jum.-sînge, din armăsarii Statului ministerul institue o 100 de premii a 300 lei fie care cu următoarele obligaţiuni :

1) Premiul este anual ;

2) Proprietarul armăsarului este dator să-l dea la montă publică pentru 20 — 25 iepe de la 15 Martie pînă la Iulie ;

3) Va elibera proprietarului iepei o chitanţă dintr'un à-souche dat de minister, cu specificarea numelui proprietatului, semnalmentele complecte ale iepei şi data bătăei ;

4) Armăsarul poate fi admis în urma unei cereri a proprietarului şi examenului unui delegat al ministerului ;

5) La 1 Ianuarie, proprietarul va putea încasa suma dacă va dovedi că a îndeplinit obligaţiunile sale ;

6). Pentru ca armăsarul să fie admis pentru alt an, va trebui să fie supus unui nou examen de către un medic veterinar ;

7). Nu se pot admite armăsari aprobaţi cari au vrista mai mică de 4 ani şi mai mare de 10.

III. Pentru tauri, premiile se acordă deocamdată numai pentru rasele pur Simmenthal, Schwitz sau jum.-sînge, precum şi moldovenească din nordul Moldovei dela Bacău în sus, de preterinţă Bucşani, sub următoarele condiţiuni :

1). Proprietarul se obligă a-l servi montei publice gratuit pentru 40—50 vaci anual dela 1 Martie ;

2). Va elibera chitanţă din registru à souche, dat de minister, pe care se va trece numele proprietarului, semnalmentele animalului şi data bătăei ;

3). Dacă monta are loc în libertate, la păşune şi în cireadă, atunci proprietarul se va servi de o dovadă a primăriei respective, sau a obştei, certificată de primar sau preşedintele obştei, după cazuri ;

4). La cererea proprietarului de a i se aproba taurul, ministerul va delega o persoană tehnică, care se va pronunţa şi asupra admiterii, ca şi asupra acordării primei şi pentru alt an ;

5). Primele de aprobare nu sunt mai lungi decît pentru un an şi se încasează dela 1 Ianuarie, în urma raportului favorabil al delegatului ministerului ;

6). Taurul nu poate fi mai tînăr de 3 ani şi mai mare de 8 ani, dacă este de rasă moldovenească şi de 2 ani pînă la 5, pentru Simmenthal şi Schwitz.

Pentru ca sacrificiile ce este dispus să facă ministerul să poată fi încununate de succes şi mai cu seamă în zona de activitate a depozitelor Statului, cari satisfac toate necesităţile, monta cu armăsarii şi taurii particularilor, cari nu ar avea calităţi de reproducători, fiind atinşi de boale transmisibile şi ar deprecia valoarea rasei, chiar dacă proprietarul ar dori să-i pună la dispoziţia montei publice, gratuit, este oprită.

Se exclude însă cazul pentru proprietarii cari au reproducători buni, cărora nu li se pot acorda nici premii de conservare, nici prima de aprobare, dar pot fi toleraţi pentru monta publică ; atunci ministerul, motivat de cererea proprietarului, va da delegaţie veterinarului oficial respectiv să examineze şi să înainteze un raport detaliat, asupra căruia serviciul zootehnic rămîne să se pronunţe. In caz favorabil, să eliberează un certificat de autorizare. Aceleaşi condiţiuni se impun şi pentru tauri.

Sunt convins, d-le ministru că, prin această formă de intervenţiune indirectă ce va exercita Statul, un mare număr de reproducători ce posedă particularii, cu schimbul încurajării ce li se va acorda, vor putea fi puşi la dispoziţia agricultorului. Calităţile intrinseci, din punct de vedere al specializării sootehnice a fie-cărei specii de animale domestice, ce populează cîmpiile ţării, vor fi ridicate şi prin aceşti reproducători distinşi şi ajutată această măsură şi de introducerea culturii plantelor de nutreţ, a îngrijirii mai raţionate şi a asigurării de pieţe de desfacere cu preţuri renumeratorii vom păşi serios pe calea îmbunătăţirii unei ramuri de economie rurală atît de însemnată unde :

Caii, după ultimile date statistice, sunt în număr de 864.324 capete ;

Boii şi bivolii, după ultimile date statistice, sunt în număr de 2.588 526 capete şi a căror valoare comercială în care se găsesc astăzi şi în condiţiunile obişnuite de desfacere tot reprezintă un capital pentru ţară de peste 350.000.000 lei, din care 75 la sută, se găseşte în mîna ţăranului romîn, capital care va creşte proporţional cu suma calităţilor ce aceste specii de animale vor fi în stare să însumeze în urma măsurilor necesare şi raţionale cu care Statul va găsi cu cale să intervină direct şi indirect.

Capul serviciului zootehnic, *C. Mantu*

1911, Iunie 17.

Litere-Ştiinţe-Arte

Peste munţi.—Atacurile noului academician romîn, d. Duiliu Zamfirescu trebuiau să aibă neaparat şi un răsunet în Transilvania.

Cu atît mai mult, cu cît graiul literar al scriitorilor ardeleni a fost atît de ridiculizat şi de atacat de către d-sa.

De acea credem util a reproduce, cu titlu documentar, pasagii din recenta polemică încinsă în presa transilvană. Iată o parte dintr'o scrisoare a d-lui Zamfirescu, adresată „Romînului" :

„...Mărturisesc că tonul articolelor de astăzi din „Gazeta Transilvaniei" m'a mişcat şi ţin să asigur pe autorul lor că se înşală amar. Se înşală asupra simţimintelor mele de bărbat, se înşală asupra aspiraţiunilor mele de romîn ; se înşală asupra credinţelor mele de scriitor.

Vă trimit prin pachet, aparte, două lucrări ale mele, „Indreptări" şi „Lydia". Vă rog să le citiţi. Veţi vedea, în cea dintâi, toată dragostea mea pentru pămîntul şi pentru ţăranii Ardealului.

Veţi pricepe stima ce am pentru clasele sale conducătoare, cînd veţi constata că am ales o fată de preot transilvănean, pentru a îndrepta stricăciunea unor clase femeeşti de la noi.

Protestez în potriva unor insinuări atît de nedemne.

Aş fi dorit să scriu mai lung şi să motivez scrisoarea mea.

Văd însă că-mi pierd vremea.

Vă rog însă să primiţi salutările mele cordiale. **Duiliu Zamfirescu.**

Olobeşti Iunie 1911.

Publicînd scrisoarea fugoosului academician, „Romînul" o însoţeşte de următoarele reflecţiuni :

„Publicăm cu plăcere această scrisoare a distinsului scriitor romîn. Ori cît nu am putea să ne identificăm cu părerile domnului Zamfirescu, referitoare la curentul poporanist în viaţa noastră politică, literară şi socială, dar tot nu putem să nu ne exprimăm indignarea noastră, că s'au aflat condee şi organe de publicitate, cari să combată cu insulte şi calomnii ordinare părerile unui bărbat cum este d. Duiliu Zamfirescu, pe care Academia Romînă de bună seamă va fi ştiut prea bine, pentru ce l'a ales între membrii săi".

*

Rusia e în fruntea progreselor... aviaţiunii. La St. Petersburg aviatorul Lebedeff a inventat şi brevetat cel dintâi taxi-aeroplan, un biplan prevăzut cu un taxi-metru şi destinat a transporta călători cu ceasul, mai drept cu minuta. Preţul călătoriilor e de 25 ruble pentru primele 5 minute şi de 10 ruble pentru cele 5 minute următoare.

*

S'a înfiinţat de cîtă-va vreme o „ligă pentru apărarea indigenilor în basenul convenţional al Congului". Programul : suprimarea muncei silnice, restituirea drepturilor indigenilor asupra pămînturilor şi asupra produselor solului lor ; reîntoarcerea la comerţul liber, indispensabil pentru progresul material şi moral al primitivilor.

*

La 13 Iunie a avut loc un concert dat în sala societăţii de Horticultură din Paris de către „Orchestra medicală" compusă din 90 executanţi — medici şi medicinişti—sub conducerea lui Henri Busser, şef de orchestră al Operei mari.

Intemeietorul orchestrei este profesorul Lucas. Championnière, o celebritate medicală.

Concertele sunt date în folosul operelor de ajutorare.

*

❑ Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu :

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

STRUNA ZILEI

CE E FATAL...

Cu sentinţa Sinodului dandanaua bisericească nu se va lăţi oare mai mult ?

Un ziar.

Dandana bisericească !...
...Cînd închisă o credeaţi,
Prinde abia să se lăţească.
Doar eroii sunt pre... laţi.

INFORMAŢII

❑ *Afacerile episcopatului de Roman vor fi girate pînă la împlinirea vacanţii, de către arhiereul Calist Botoşăneanul.*

❑ **Mîine, fiind sărbătoarea sfinţii Petru şi Pavel, ziarul nostru nu va apare.**

❑ Ziarul *Seara* a inaugurat în coloanele sale un curs gratuit de limba romînă, fără ca acest curs gratuit să prejudece asupra miei de lei şi gramofonului cumpărat din vestitul magazin cutare, ce se dau, tot gratuit, cititorilor.

Primul curs gratuit de romînă ni se ţine nouă, celor de la *Opinia*.

Nu trebue să spunem că nu ştim romîneşte, căci dacă am cunoaşte această limbă, nu ni s'ar fi dat lecţii gratuite de către confratele nostru.

Am publicat un articol intitulat „Sentinţă monstră". „Nu se zice monstră, ne explică profesorii din Bucureşti, ci *monstruoasă*.

Fiind că elevii au voie să stee de vorbă cu profesorii—îndrăznim să întrebăm pe profesorii gratuiţi : de ce nu monstră, ci monstruoasă ?"

Ca adjectiv, monstră înseamnă colosală. Şi doar colosală este, după părerea noastră, sentinţa sinodală.

Profesorii noştri gratuiţi se dedau apoi la o invenţie, ca să arăte că nu ştim romîneste : „*Opinia* scrie, spun profesorii : „se achită pe Mitropolitul Primat şi se condamnă, la depunere, pe Episcopul de Roman."

Adevărul este, că, într'un articol intitulat „Primatul—achitat, Episcopul—condemnat, noi am zis : „a doua şedinţă pronunţă achitarea Primatului şi condemnarea, la depunere, a Episcopului".

Mulţumim pentru asemenea lecţii gratuite !

❑ Dumineca, 26 Iunie, a avut loc la domeniul Poiana, din judeţul Olt, căsătoria amicului nostru d. Paul Brătăşanu cu d-na Luisa E. Rădulescu.

Aducem urările noastre de fericire.

❑ **Recrutarea dispensaţilor.**—Ministrul de războiu, avînd în vedere art. 1 din înaltul decret cu No. 2861 din 1907, prin care se modifică art. 65 din regul. legei de recrutare, care prescrie ca dispensaţii în baza art. 18 din legea de recrutare să se prezinte în fie-care an, pînă la trecerea în rezervă, înaintea consiliului de revizie, pentru a proba că motivele pentru care au fost dispensaţi n'au încetat de a exista.

Aplicarea acestei dispaziţiuni, aducînd mari turburări în mersul operaţiunilor de recrutare, precum şi foarte multe neajunsuri din punct de vedere social dispensaţilor ; Ultimul aliniat de sub articolul şi înaltul decret menţionat mai sus, se modifică după cum urmează :

Tinerii dispensaţi în condiţiunile sus arătate, sunt obligaţi de a se prezenta în fie-care an, în timp de 2 ani consecutivi, recrutării clasei lor, în faţa consiliului de revizie pentru a se dovedi prin o viză a primăriei comunei în care domiciliază familia lor, pusă pe certificatul în baza căruia au fost dispensaţi, că motivele de dispensă n'au încetat de a exista şi că se achită de obligaţiunea de a susţine familia.

In cazul cînd motivele de dispensă ar înceta în timpul acordat prin aliniatul precedent tînărul va recruta pentru infanterie, nefiind obligat a servi sub arme de cît 2 ani, fără a mai avea obligaţiunea impusă de primul an de complectare.

❑ Din Ungheni şi celelalte comune de pe malul Prutului, vine ştirea că Prutul vine mare şi ameninţă să se reverse.

Ingrijorarea locuitorilor e foarte mare.

❑ A apărut No. 6 din „Romînia viitoare", revistă politică şi literară de sub direcţia d-lui Al. A Badareu, cu următorul sumar :

I. Clinciu : Diferite sisteme de guvernare şi necesitatea istorică a curentului democratic.

I. Otescu : Examenele anuale la şcoalele secundare.

V. Popescu : O vizită la Blaj.

N. Cosăcescu : După furtună.

Th. D. Speranţă : Baladă orientală.

M. Fotino : Demagogie conservatoare.

A. Fortofoi : Pîrîul (poezie).

Fl. Crasan : Internatele şcolare ale Statului.

E. Speranţă : Restaurarea fanarioţilor în Romînia.

I. H. Fabre : Fabula Greerele şi Furnica.

Ulysse Mavraky : Idei şi propuneri economice.

I. Costescu : Doamne peste noi coboară ; Bibliografii.

❑ Rezultatul examenelor particulare la Liceul naţional din Iaşi :

Clasa VIII-a : promovaţi : Bogdan I., Braunstein I., Caragea, Georgescu D., Sub Lt. Giurcăneanu, Handoca Elvira, Ionescu Lucia, Meier Herman, Manoil Eugen, Patrichi G., Scorţescu P., Vărlănescu A.

*

Examenul de capacitate clasa VIII :

Reală : Antonescu D., Bibiri, Braunştein M., Ghervescu V., Grigorovici I., Ionescu D. G, Marius P., Perlici H., Plăcinţeanu I., Popescu D., Ralet D., Scriban G., Sevastian Gh., Stoicescu N., Teodorescu C., Vasiliu.

Modernă : Blanc I., Botez A., Constantinescu P., Coroi G., Jellea E., Iuliano G., Mihailescu Ion, Motăş C., Pascu G., Petrovici Şt., Poppa G., Popescu I., Saphir A. şi Zamfirescu P.

❑ In „Ordinea" de astăzi 28 Iunie „Scrisorile din Iaşi" se ocupă de : „O carte nouă.—Iarăşi viaţa veche.—Umbre şi Lumini.—Din depărtare.—Vederi prin prizmă.—Apariţia Fantomelor.—Cum place Iaşul.—Bătrîneţe prematură. Lucruri de neînţeles.—Odinioară şi acum.—Ce povesteşte vîntul.—Graiul clopotelor.—Sub giulgiu.—Din auzite şi din văzute.—Un epilog.—E pur şi muove !

❑ **Muzee comerciale.**—Ministerul industriei şi comerţului a trimis industriaşilor din oraşul nostru, următorul apel :

Hotărîndu-se reorganizarea muzeelor comerciale şi industriale, şi mai ales dorind a deschide cît mai grabnic Muzeul Central, spre folosul producătorilor şi a negustorilor, ministerul face un călduros apel tuturor producătorilor mari şi mici, de orice categorie, rugîndu-i să trimită probe din produsele lor, de orice fel, acestui muzeu din Bucureşti.

N'avem nevoe de a mai insista asupra foloaselor materiale ce s'ar trage pentru comerţ în genere şi în special pentru expunători, printr'o expoziţie cît mai complectă a tuturor produselor, care pe lîngă că s'ar prezenta într'un chip atrăgător, ar mai fi însoţite de datele necesare, spre a lămuri calitatea, cantitatea ce s'ar putea furniza cumpărătorilor, preţul etc., aşa încît cumpărătorul să poată face comanda chiar la muzeu.

❑ Mîine fiind sărbătoarea si. Petru şi Pavel şi hramul bisericei de la Cetăţuia, serviciul divin va fi oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, iar răspunsurile vor fi date de corul mitropolitan.

❑ De azi au început recensemîntul copiilor de şcoală.

Acest recensemînt se face de două comisiuni de institutori, ajutaţi de un număr de funcţionari comunali.

❑ In zilele de 29 şi 30 Iunie, vor avea loc pe platoul de la Copou, manevrele de ambulanţi, ale brancardierilor din întregul corp de armată. Aceasta manevră va fi pusă sub comanda d-lui medic căpitan Pîrvulescu, comandantul companiei a 4 de sanitari. Toţi medicii militari din garnizoana vor asista la această manevră.

❑ Consiliul comunal de Iaşi a fost convocat pentru ziua de 30 Iunie, în sesiune extra-ordinară.

❑ In cursul lunei Maiu au fost în localitate 194 naşteri, faţă de 161 morţi.

Dintre boale contagioase n'au fost de cît 2 cazuri mortale de febră tifoidă.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Cu începere de la 20 Iunie, preţurile produselor sunt următoarele :

	Kg.	Litrul
Delicioasa smântână centrifugată		2.00
Excelentul unt pentru cafea, ciai		4.60
Caş gras de munte şi urdă dulce proaspătă.		1.20
Delicioasă brînză de munte nouă		1.20
Brânză de vaci proaspătă		0.50
Unt de gătit proaspăt	3 00	
Iaurt de oi cu castronul şi cu Kg.		
Renumita brînză de burduf.		2.60
Caşcaval de Penteleu.		2.60
Zilnic ouă proaspete garantate		6.50 0/0
Gervais romînesc pachetul		0.50
Lapte dulce proaspăt, se găseşte dimineaţa de la orele 5—11 a. m. şi seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.		0.35
	oca	0.25
Miere de Mai, gavanosul.		1.00
Zilnic se găseşte higienicul lapte bătut proaspăt :	litr.	0.30
	paharul.	0.10

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţuri reduse.

Atragem atenţia onor. clientelei asupra vinului vechiu alb şi roşu ce s'a pus în consumaţie cu 0.80 b. litr. Idem vinuri superioare cu 1 l. litr. Vin tămăios cu 1.20 litr. Vin Bordeaux 1.40 litrul etc.

Din toate calităţile se vinde şi cu litrul şi în sticle înfunnate.

Pentru comenzile de vinuri de la 10 litruri în sus, făcute verbal sau prin o carte poştală adresată Debitului, se trimite la domiciliu. **Administraţia.**

Ultime INFORMAȚII

❑ *Patru-spre-zece prelați, travestiți în ocnași, au îngrozit lumea prin excesul lor de injustiție: după sentința pronunțată de ei, un vajnic apărător al Bisericei a fost condemnat la depunere și la izgonire din Sinod; iar achitat a fost un pîngăritor al Bisericei, care a fost silit să-și facă dreptate el singur, demisionînd din înalta demnitate pe care a necinstit-o.*

După ce tot cu asentimentul guvernului, a fost făptuită nedreptatea, care a răpit Bisericei pe Episcopul de Roman, tot guvernul își continuă opera sa de sălbătăcie și ni se pare că ceea ce a făptuit ieri guvernul la Roman, întrece în grozăvenie chiar sentința prelaților.

Cunoscuți zbiri și bandiți: prefectul de Roman, polițaiul său și procurorul său, au fost puși să isgonească pe Episcopul de Roman din palatul episcopal, să amenințe banditește pe un înalt prelat, să-l urce cu forța în automobil și să-l fure literalminte din oraș, pentru a-l preda, la gara Fîntînele, în mîna a doi ipistați, cari l'au sechestrat într'un compartiment de tren, ducîndu-l astfel la București.

La București prelatul a fost întîmpinat de prefectul poliției, care l'a întrebat cîte zile are de gînd să rămîie în Capitală.

Guvernul vrea, deci, să-l isgonească din țară pe Episcopul de Roman.

Protestăm contra acestei sîngeroase fărădelegi și sperăm că un guvern t călos va fi oprit de opinia publică să continue opera sa de banditism, întreprinsă contra nevinovatului condemnat.

❑ *Domnul George Skarlet, fost procuror, apreciat de cititorii* Opiniei, *prin articolele ce le-a publicat în ziarul nostru, s'a înscris în partidul conservator-democrat din Iași.*

Domnul Teodor Stoienescu, fost procuror de secție la Curtea de Apel din Iași, s'a reînscris în partidul nostru.

❑ *Domnul P. Poni, va demisiona, pe ziua de 1 Octombre, din prezedența consiliului superior agricol și pe aceeași zi se va retrage de la catedra de chimie de la facultatea de științe din Iași.*

Domnul Poni se va stabili la Paris, unde se află mai de mult familia sa.

❑ *Inspectorii generali ai învățămîntului superior și secundar au depus raportul lor privitor la modificarea regulamentului școalelor secundare.*

Principalele inovații sunt: cursurile vor lua sfîrșit la 31 Mai, taxele școlare vor fi aceleași pentru romîni și pentru străini.

❑ Epitropia sf. Spiridon a pus în aplicare articolul 65 din regulamentul casei, care articol sună astfel: „sunt admise în spitalele casei sf. Spiridon orice maladii curabile, după apreciarea medicului primar, care, însă, va prefera, în primul rînd, romînii lipsiți de mijloace. Străinii, cînd vor fi admiși în spitale, vor plăti 1 leu 50 bani pe zi".

Vrea să zică, în spitalul sf. Spiridon nu se primesc bolnavi, ci numai maladii curabile, iar străinii plătesc 1 leu 50 pe zi.

❑ La Cercul militar din Capitală, a avut loc aseară, o agapă a ofițerilor din promoția anului 1886, din care face parte și prințul Ferdinand.

Cei prezenți la agapă, au luat hotărîrea, de a se întruni în fiecare an, la aceiași dată.

❑ D. Lecca rămîne inginer inspector al comunei.

D-sa și-a retras demisiunea, în urma ordinelor date de d. Grecianu, ca d. Cosmovici să nu se amestece de loc în treburile serviciului tehnic, a cărora rezolvire rămîne în exclusiva atribuțiune a d-lui Lecca.

❑ D. dr. Floru, medicul șef al orașului, a cerut comunei de a lua urgente măsuri, pentru ca piața Sf. Spiridon să aibă suficiente robinete de apă, necesare pentru a se ține această piață în stare complectă de curățenie.

❑ Din cauza ploilor în apropierea de gara Siret, s'au dărîmat un canton dublu și o altă clădire din apropiere.

Pagubele rezultate sunt destul de mari.

❑ In biserica Banu va avea loc mîne, Mercuri, căsătoria d-rei Alexandrina Lascar, fiica fruntașului nostru prietin d. G. Lascar, senator, fost primar, și a doamnei Sevastia Vîrlănescu, cu d. locotenent medic Stoicescu.

Transmitem tinerei perechi cele mai călduroase urări de fericire.

Brutalitatea guvernului

— P. S. S. SAFERIN IZGONIT DIN ROMAN —

Sosirea la Roman.—Prefectul la Episcopie.—Somația procurorului.—Protestul Prelatului.—Izgonirea.—Prelatul dus la București cu agenți.

După cum am anunțat eri, episcopul de Roman a plecat la eparhia sa, unde urma să se instaleze, cu toată sentința dată de Sinod.

Plecarea Episcopului spre Roman a fost anunțată de Ministrul de Interne și de Ministrul de justiție, autorităților locale, cu indicații ca să împedice dacă nu chiar întrarea în Roman a Episcopului, în tot cazul instalarea P. S. S. în palatul episcopal.

Cum a sosit Episcopul la Roman, Luni la orele 7 dimineața, și n'apucase, încă bine să intre în palatul episcopal veniră acolo celebrii Toni Arion prefectul de județ și Florea Tutunaru, banditul polițai, și în mod foarte vehement și brutal, invitară pe P. S. S. să părăsească palatul episcopal.

La întrebarea Episcopului cu ce drept și investit cu ce puteri, au intrat prefectul și polițaiul în localul Episcopiei, răspunse prefectul că are ordin de la guvern să nu lase pe Episcop să intre în episcopie în baza hotărîrei sinodale, care l'a depus pe P. S. S. Saferin.

Episcopul a răspuns că în afară de nedreptatea și ilegalitatea hotărîrei sinodului, care nu poate să-i răpească scaunul ce l deține de la marele colegiu parlamentar, acea hotărîre ilegală n'a fost încă sancționată de Rege și prin urmare nu se află încă investită cu putere executorie.

Prefectul a raportat Episcopului că întru cît are ordin de la guvern să nu-l lase să intre în episcopie, el trebuie să execute acel ordin.

La aceasta a răspuns Episcopul, spunînd că nu autoritatea administrativă îndeplinește hotărîrile judecătorești, ci aceasta cade în sarcina parchetului și de aceia învită pe prefect să părăsească imediat palatul.

In fața acestei obiecțiuni prefectul a amenințat pe Episcop că-l va ridica cu forța armată din Episcopie, dacă nu cedează să părăsească localul.

Episcopul perseverînd în hotărîrea luată, prefectul părăsi Episcopia spre a se întoarce după puțin timp însoțit de procurorul tribunalului.

Procurorul, în numele legii, somă pe Episcop să părăsească palatul ne mai fiind Episcop.

— Arătați-mi ordinul în virtutea căruia îmi făceți această somație, sau cel puțin decretul regal - care să sancționeze hotărîrea ilegală a sinodului zise Episcopul șefului parchetului.

In loc să răspundă procurorul interveni prefectul foarte enervat, spunînd că n'are timp de perdut și că dacă Episcopul nu renunță la parlamentări zadarnice, va fi rîdicat pe sus de agenți polițienești. Și prefectul adăugă:

— Dacă P. S V. ați venit la Roman să faceți scandal apoi am să vă fac eu un scandal că aveți să mă țineți minte.

Foarte calm și foarte blînd, Episcopul chemă pe prefect la realitate, rugîndu-l să fie cuviincios și protestînd contra afirmării, că a venit la Roman să facă scandal.

— Am venit la Roman, adăugă Episcopul, ca să-mi odihnesc sufletul atît de obosit și amărît de pe urma procesului și să comunic preoților mei gîndurile mele, rezultate în urma sentinței sinodului,

Procurorul a intervenit din nou, apelînd la înaltul prelat să părăsiască Episcopia cu bună înțelegere.

— Nu voi părăsi nici odată Episcopia, răspunse prelatul—și procurorul n'are de cît să dreseze un proces-verbal de izgonire.

— N'avem de dresat nici un act sau proces-verbal, răspunse prefectul. **Atunci prefectul și procurorul apucară fie care de cîte un braț de Episcop ca să-l scoată afară.**

Bătrînul prelat a cerut atunci voie să scrie o protestare către parchet contra modului cum a fost dat afară din Episcopie.

Episcopul a scris acel protest pe care l'a dat în mîna procurorului, redactînd apoi două telegrame: una către M. S. Regele și alta către Ministrul Cultelor, telegrame în care arată cum a fost izgonit.

Apoi, fără a fi lăsat să vorbească cu sau cineva, să-și iele din lucruri, cu acelaș geamandan cu care venise din București, înaltul prelat fu urcat în automobilul prefecturei ce aștepta în fața Episcopiei. Prefectul luă loc lîngă prelat, procurorul în față, iar polițaiul lîngă șofeur. In loc de a merge spre gară, automobilul luă drumul Bacăului.

— Unde mă duceți întrebă prelatul?

— La tren.

— La ce fel de tren de vreme ce nu mă duceți la gară.

— Nu mergem la gara Romanului, ci la altă gară, ca să evităm scandalul.

Și în adevăr că automobilul merse pînă în stația Fîntînele, prima gară înainte de Bacău și deși, de obiceiu, expresul nu se oprește în această gară, trenul fu oprit de această dată și Episcopul urcat într'un vagon de clasa I, unde luară loc și doi agenți secreți.

La patru km. mai departe, trenul fu oprit pentru ca pasagerii să facă transbordare. Episcopul a mers pe podul de lemn alături cu toți pasagerii, urmat și de cei doi agenți cu cari se urcă în trenul spre București care aștepta la cealaltă parte a podului.

Prefectul, procurorul și polițaiul, au venit cu automobilul la gara Bacău înainte de a fi sosit expresul cu prelatul. După ce s'au convins că prelatul se află în tren și că este bine supravegheiat, cei trei zbiri ai guvernului s'au întors la Roman, înștiințînd telegrafic pe ministrul de Interne și pe cel de justiție despre ignominoasa lor ispravă.

La orele 10, eri seara, P. S. S. Episcopul a sosit în București—trenul avînd o întîrziere de două ore.

❑ Magistratul G. Ioan, pe care-l judecă astă-zi consiliul superior al magistraturii, a propus martori pe domnii: Al. G. Hinna, consilier la Casație; Alexandrescu, Cantacuzin Pașcanu.

❑ La publicarea rezultatului examenelor elevilor de curs secundar, preparați în particular, s'au adăugit la numele a doi din reușiți comentarii de prisos, cari sunt a fi considerate ca neavenite.

La reușiții clasei III, prima clasificată este d-șoara Hortansa Marcovici, care a obținut nota 9 și puncte.

❑ D. Nicu Filipescu, ministru de răsboiu, va lua zilele aceste avizul suveranului, asupra datei precise, cînd urmează să aibă loc defilarea trupelor în urma manevrelor regale.

Se știe că defilarea se va face la Iași, în prezența suveranului și a familiei regale.

❑ Astăzi la ora 5 vor trece doctoratul juridic d-nii I. Nicolau și C. Bazali, înaintea unei comisiuni compuse din d-nii V. Dimitriu, Virgil Arion, D. Alexandrescu și Popovici-Tașcă.

❑ D-nii I. Rick și V. Todicescu au trecut examenul ultim de licență în filosofie.

❑ Din penitenciarul Constanța, a evadat numitul Andrei Moga, zis și Picalu Neamtzu, condamnat la 5 ani închisoare corecțională.

❑ Rectorul Universității din Atena, a invitat pe profesorii Universității din Iași, să colaboreze la numărul jubilar al anuarului acelei universități. Lucrările pot fi scrise în grecește, franțuzește, englezește, italienește sau nemțește și au a fi trimise pe adresa d-lui Emanoil I. Zalotas rectorul Universității.

❑ O femeie numită Catinca Leică, de fel din Dorohoi, a fost trimisă acum cîteva septămîni la Iași, cu recomendație din partea medicului primar, de a fi internată la Spiridonie, pentru a i se face o operație.

Femeea a bătut cîteva zile de-a rîndul drumul spitalului, dar n'a fost primită din motive de economie.

Lesinînd odată în stradă și fiind văzută în această stare de d. Berman Iuster, acesta a dus o și a internat'o în spitalul israelit.

Nu mai însoțim acest fapt de nici un comentar.

❑ Domnul Emil Gheorghiu, din Iași, și-a susținut cu mare succes, înaintea facultății de medicină din Paris, teza de doctorat, care tratează despre „Recherches critiques sur la mort apparente.

❑ Trupa de comedii C. Tanase, va juca mîine seară, Mercuri, 29 Iunie, în grădina Bragadiru, frumoasa comedie „Prima femee avocat, localizată de C. Belcot.

❑ Pandele Zamfirescu și-a înaintat demisia din prezedința societății „Viticolă".

Ultima oră

București 28 Iunie

Sosirea Episcopului Saferin la București

București.—Urcat în expresul pentru București, I. P. S. S. Episcopul de Roman, a petrecut tot drumul, închis într'un compartiment de clasa I, împreună cu doi agenți polițienești.

Trenul a suferit o întîrziere de două ore, așa că în loc de 7.55, a sosit la ora 10 noaptea.

Pe peronul gărei se aflau d nii Mitilineu, Prefectul Capitalei, și Bărbătescu, directorul Prefecturei de poliție, însoțiți de tot aparatul polițienesc.

D. Mitilineu s'a apropiat de episcop și l'a întrebat unde va descinde și cîte zile crede să rămîie în Capitală.

I. P. S. S. Episcopul de Roman, a răspuns că va descinde la d. profesor Chiricescu și că nu poate preciza cît timp va reminea în Capitală.

In adevăr, I. P. S. S. s'a dus direct de la gară, spre locuința d-lui Chiricescu, din strada Italiană 30.

Fiind zdrobit de nitimele evenimente petrecute la Roman, I P. S. S. s'a retras în apartamentul ce i s'a pus la dispoziție și n'a mai primit nici o vizită.

DEMISIA MITROPOLITULUI PRIMAT

București.—Azi dimineață cu trenul de Arad, Mitropolitul Primat, însoțit de Titu Maiorescu, locțitor de președinte de consiliu, a plecat la Sinaia, unde au fost primiți de Suverani.

Mitropolitul Primat și-a depus demisia în mînele regelui, de față fiind și d. Titu Maiorescu,

A ramas ca regele să avizeze

Atît Primatul cît și d. Titu Maiorescu au fost reținuți la dejun.

O comunicare oficioasă

Sinaia. — D. Titu Maiorescu a făcut cunoscut ziarelor oficioase demisia Mitropolitului Primat.

Congresul corpului didactic

Craiova.—Congresul corpului didactic primar, a fost amînat pentru Septembrie.

Moartea lui Levasseur

Paris.—Domnul Levasseur, membru al institutului, a încetat din viață.

40.000 lucrători licențiați

Stokolm.—Patru zeci de mii lucrători de construcții, au fost licențiați de un lokut al patronilor.

Un meeting socialist

Sofia. — Eri s'a ținut la Tîrnova un meeting socialist, contra proectului de revizuire a constituției.

Procesul magistratului Gică Ioan

București.—Consiliul superior al magistraturei, continuă azi a judeca pe d. G. Ioan, magistrat de Suceava.

In ședința de dimineață, a fost ascultat ca martur, d. C. Romanescu, fost prefect de Suceava

Ancheta de la Rucăr

Cîmpul-Lung.—Procesul verbal, cuprinzînd plîngerea victimelor și răspunsurile inculpaților a fost înaintat judelui de instrucție, care a fixat data de 4 Iulie, pentru luarea interogatoriilor.

Cazul suspect de la Dolhasca

Dolhasca.—Lucrătorul V. Raicu, care s'a îmbolnăvit cu simptome suspecte, a încetat azi din viață.

Se așteaptă rezultatul autopsiei.

Nenorocirea de la Gădinți

Roman.—Sub-locotenentul Ioan Constantinescu din reg. 8 calarași, escadronul I, pe cînd venea calare din comuna Gădinți, și voia să treacă podul de la Sagna, a alunecat și căzînd în apă s'a înecat.

D. Mitilineu la Sinaia

București. — D. Mitilineu, prefectul Capitalei, a plecat la Sinaia, pentru a raporta Suveranului cele petrecute la Roman.

Sinuciderea din Capitală

București.— Tînăra Sali Vexler, în urma unei certe familiare, a încercat să se sinucidă bînd o cantitate de spirt denaturat.

D. Carp la Viena

Viena.—D. P. P. Carp a sosit alaltăeri la Viena, însă neanunțat, așa că nici ziarele n'au înregistrat trecerea primului ministru romîn.

Desastrul de la Roman

Roman.—Ploile din ultimele zile, au provocat mari inundații în întregul județ.

E un adevărat desastru. Mare parte din sămănături sunt distruse. Numeroase vite s'au înecat; jalea e mare peste tot locul.

Din nefericire sunt și victime omenești.

Circularea trenurilor

Bucuresti.—O comunicare a direcției căilor ferate, anunță că circularea trenurilor s'a restabilit, pe toate liniile.

Episcopul de Roman în audiență la Rege

București. — Se respîndise svonul că episcopul de Roman va cere o audiență Regelui pentru a se plînge de nedreptatea sentinței date de Sinod.

Intrebat de un intim asupra acestui svon, I. P. S. S. Episcopul de Roman, a răspuns:

—„Nu mă voiu duce. Ce să caut acolo? Să amăresc pe Suveran, doar și așa e destul de amărit. Nu mă voiu duce. Mă duc la zile de serbătorire, la zile mari să mă inscriu în registru. Dar acum? Hotărît nu mă voiu duce."

❑ In noua grădină Trajan, unde continuă regulat reprezentațiile cinematografice ale teatrului Pathé Frères, se reprezintă astă seară Marți 28 Iunie, un program nou în întregime, care conține între altele:

Prada Indianului, grandioasă desfășurare și scene din viața Nord-americanilor,—fapte și întîmplări cinematografiate chiar în acele regiuni—Muncitorul, mare roman contimporan—Iubire neașteptată, scene din viața artiștilor pariziani—Indeletniciri pe insula Mauriciu, oceanul indian (posesiune engleză) —Curățitorul de pendule, scene comice—Exploratorul african, parodie—Păr și frizure, interesante vederi din sudul Franței—Pathé Journal cu modele, faptele și telegramele însuflețite: Parada militară în onoarea încoronărei regelui George al Angliei—Coafurele moderne —Regele Italiei la Catanea (Sicilia) etc. etc.

Sunt intercalate în programul de astă-seară următoarele subiecte noui: Alhambra celebrul palat al regilor mauri (Grenada Spania)—Medor e gelos, scene humoristice—Fără voia lui, comedie de moravuri pariziane.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia și Joia și reprezentațiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele și sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—cu prețurile populare obișnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfășurarea sujetelor.

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. *Special pentru corrigenți și examene integrale.*

V. Emil, profesor, Profesor str. Sf. Theodor No. 36 (în curte.)

La Prima Societate de Economie din Urbea I și, cu începere de la 1 Iulie, pînă la 1 Septembrie 1911, casa va fi deschisă de la orele 8 pînă la 12 a. m.

COMITETUL

Subsemnatul David Leizerman public prin aceasta că am pierdut un carnet în care erau notate diverse însemnări, apoi trei polițe achitate, două chitanțe de plată una de 18 lei și una de 20 lei. Rog pe găsitorul să mi'l aducă acasă și va primi o recompensă.

DAVID LEIZERMAN.

Str. Brutelor 15

Comptabil cetățean romîn, diplomat al școalei de comerț, „Pigier" din Paris, caută post la o afacere comercială sau agricolă. Condițiuni avantajoase.

A se adresa sub M. R. „La Regina" str. Golia 46.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

In 20 Octomorie 1832, Academia de Medecină din Paris votă **Doctorului OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAȚIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAȚIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bólelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângeluĭ, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismuluĭ, rumatismuluĭ, tumorilorĭ, afecțiunilorĭ cangrenóse, lepreĭ, gatuluĭ, ulceriloriĭ inveterațĭ* și atotuloriĭ bóle provenind din necurățenia și alteratiunea sângelui.

Specificŭ prin excelență contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* și a teribilorĭ lorĭ consecințe; dobândite sau ereditarie, recente saŭ inveterate și rebele (accidentilorĭ gureĭ și a gâtuluĭ, putreținiĭ óselorĭ). Nicĭ un altu medicamentu in lume nu posedă distinctiunile ce onóră Pesmețiĭ Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace și energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR **OLLIVIER**

Acestĭ pesmețĭ d'un gust fórte plăcutŭ și de digestiune ușóră se conservă ani intregĭ în or ce temperatură și climă. Dupe 4 anĭ de experiențe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă in bólele cele mai inveterate. — *Uă broșura acompaniada fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmetiĭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seu oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă astfelŭ: « Acestĭ pesmețĭ ofĕrŭ un « remedŭ de compositiune constantă, de « preparațiune cât de perfectă posibilă.... « *Eĭ pot da servicie marĭ humanitățiĭ.* »

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAȚIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÓTE TERILE

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserți la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Peste 600 doamne bogate GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

Baym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

Magazinul comerțului in rate

— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —

Pune la dispoziția onor. public un mare

Depozit de Mașini de Cusut

pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor

Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.

BICICLETE

Puch și Dürkopp

Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.

Mobile, Pendule, Căruioare și ori-ce accesorii

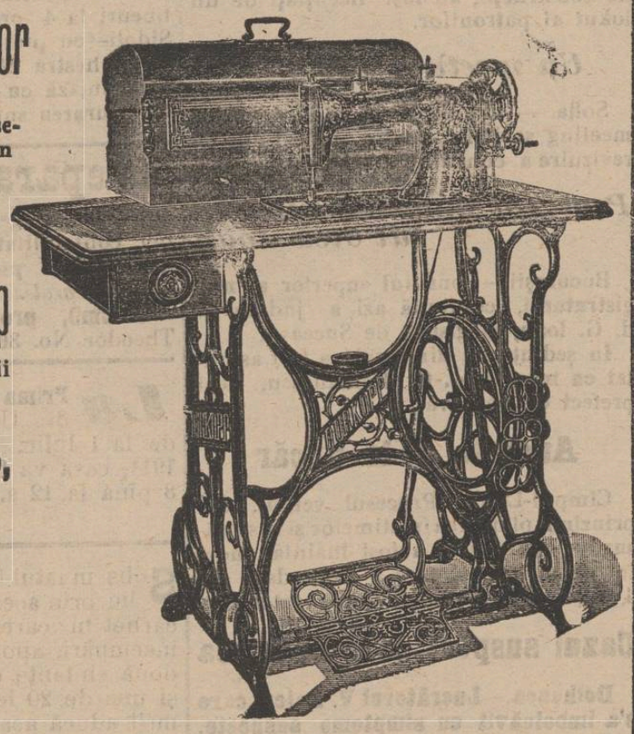

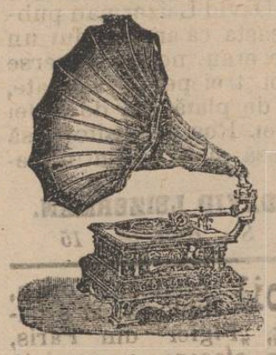

Gramophoane și plăci.
Instrumente muzicale

TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA

Magazinul comerciului in rate

S. L. Grossmann

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURȚII REGALE
IAȘI

Apă de Chinină. Remediu tonic la pielei capului, întăritor excelent al rădăcinei părului, împiedicînd căderea, întreține colorațiunea părului; pigmenții prin ajutorul acestei ape nu seacă și împiedică înălbirea lui.

Costul 1.25 b.

Parfum de brad, preparat din muguri de brad din pădurile Slănicului (Moldova).

Se întrebuințează pentru improspătat aerul în camera de dormit și în odaia bolnavului, prin evaporație sau pulverisație. *Sticla 2.50 b.*

5 ani de succes 5

Grădina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"
(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanții peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,
Str. I. C. BRATIANU No. 166.
(foastă strada de Sus)

Dacă suntețĭ suferinzi, dacă voițĭ a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințațĭ zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcorito ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor, Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La rere trimetem la domiciliu.

Director ***Er. Sebastian*** chimist.

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitațiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilěza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tuálete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghiștii și Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mîrzescu.—Instalațiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17